

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W BIAŁYMSTOKU**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA SUPRAŚL**

NA OKRES 01.01.2026 - 31.12.2035

Obręby: Sokółka, Supraśl

**OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA
(ELABORAT)**



**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Białymstoku**

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku
ul. Lipowa 51, 15-424 Białystok
tel. (85) 713 15 17, faks (85) 713 15 20
e-mail: sekretariat@bialystok.buligl.pl

Elaborat opracował
mgr inż. Marcin Warmijak – *Taksator Specjalista*,

Nadzór nad opracowaniem
mgr inż. Jerzy Półtorak – *Zastępca Dyrektora Oddziału*
mgr Sławomir Szubzda – *Kierownik Pracowni Urzędzeniowej*

Białystok 2025

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2026 do 2035

dla Nadleśnictwa Supraśl

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2026 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2026

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

w tym według obrębów leśnych:

1) SOKÓŁKA

9	9	7	9	8	8
---	---	---	---	---	---

2) SUPRAŚL

1	7	5	1	8	8	5
---	---	---	---	---	---	---

7	5	3	8	9	7
---	---	---	---	---	---

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerваты przyrody

1	7	1	3	8	1	6
---	---	---	---	---	---	---

2	0	1	2	4	9
---	---	---	---	---	---

– lasów uznanych za ochronne

1	4	1	4	7	2	8
---	---	---	---	---	---	---

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

9	7	8	3	9
---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

1	6	5	6	7	1	1
---	---	---	---	---	---	---

– gruntów niezalesionych

1	3	1	8	1
---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

2	3	9	5
---	---	---	---

– gruntów związanych z gospodarką leśną

4	3	9	2	4
---	---	---	---	---

**I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
 (GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha**

3	8	0	6	9
---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

0	0	0
---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2026 DO 2035

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

	7	6	2	1	7	5
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto, w tym:

- a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym (zal. z 5% przyr. i niezal.)

	3	2	4	8	4	7
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

- b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha
o orientacyjnej miąższości

	9	7	9	6	0	9
--	---	---	---	---	---	---

	4	3	7	3	2	8
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha w tym:

1	1	1	7	8	3	2
---	---	---	---	---	---	---

- a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

		6	2	3	9	3
--	--	---	---	---	---	---

- b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

		8	3	8	1	8
--	--	---	---	---	---	---

- c) trzebieże

	9	7	1	6	2	1
--	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

			2	3	9	5
--	--	--	---	---	---	---

- c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębnego – ha

		9	1	0	2	8
--	--	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi

		1	1	5	2	1
--	--	---	---	---	---	---

- d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

			1	7	5	5
--	--	--	---	---	---	---

- e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

			5	4	2	0
--	--	--	---	---	---	---

- f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

		8	6	7	4	8
--	--	---	---	---	---	---

w tym wodnych – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

- 1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat)**
z zamieszczonymi na końcu tabelami i wzorami instrukcyjnymi dla nadleśnictwa i obrębów
- 2. Program ochrony przyrody**
- 3. Opis taksacyjny z wykazem projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного i wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu (obrubami)**
z zamieszczonymi tabelami i wzorami instrukcyjnymi dla obrębów;
- 4. Operaty dla leśniczych**
- 5. Materiały kartograficzne**

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	17
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.....	17
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa.....	17
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	23
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	33
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.....	37
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	37
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	37
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	38
1.2.4. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	41
1.2.5. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	41
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.....	41
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	41
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	41
1.3.3. Rzeźba terenu	42
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne	43
1.3.4.1. Warunki glebowe.....	43
1.3.4.2. Warunki klimatyczne.....	44
1.3.4.3. Warunki wodne.....	47
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	49
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	57
1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem zbiorowisk roślinnych	57
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej.....	60
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	63
1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa	64
1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	64
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej.....	65
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.....	65
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	65
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	67
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa.....	68

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa.....	69
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	69
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących	70
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku	71
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących.....	78
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału	82
1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	84
1.5.1.6. Przyrost użyteczny w poprzednim okresie gospodarczym.....	85
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.....	86
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów.....	88
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	91
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	92
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego.....	93
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	97
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	197
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa.....	197
3.1.1. Cele trwalej zrównoważonej gospodarki leśnej	198
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ład przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych.....	201
3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności	201
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa.....	204
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	205
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne	206
3.1.2.5. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej	206
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.....	207
3.1.3.1. Etat użytkowania rębego.....	207
3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	207
3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu	210
3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębego	211
3.1.3.5. Etat użytkowania przedrębego	211
3.1.3.6. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych.....	213
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	214
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	214
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	214
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	224
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	225
3.2.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw	228
3.2.1.5. Zarządzenie nr 11 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie ustalenia kierunkowych wytycznych w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwach puszczańskich	228
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	238
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	240
3.2.4. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej	244

3.2.4.1. Zagrożenie pożarowe	244
3.2.4.2. Analiza sytuacji pożarowej w minionym okresie gospodarczym	246
3.2.4.3. Analiza drzewostanów z podaniem obszarów zobowiązanych do pasów przeciwpożarowych	247
3.2.4.4. Stopień penetracji lasu	249
3.2.4.5. Zagrożenie związane ze szlakami komunikacyjnymi	249
3.2.4.6. Lokalizacja jednostek gaśniczych	249
3.2.4.7. Lokalizacja różnego typu obiektów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa stwarzających zagrożenie pożarowe	251
3.2.4.8. Okres swobodnego rozwoju pożaru	251
3.2.4.9. Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego obszaru leśnego Nadleśnictwa Supraśl	252
3.2.4.10. System obserwacyjno-alarmowo-gaśniczy	253
3.2.4.11. Dostępność terenów leśnych i stan zaopatrzenia wodnego	258
3.2.4.12. Obiekty szczególnie cenne	264
3.2.4.13. Analiza zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej	269
3.2.4.14. Instrukcja postępowania dla pracowników nadleśnictwa w przypadku zaistnienia pożaru	270
3.2.4.15. Mapa ochrony przeciwpożarowej	271
3.2.5. Użytkowanie uboczne	273
3.2.6. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji	275
3.2.6.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych	275
3.2.6.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych	275
3.2.6.3. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków gospodarczych	276
3.2.6.4. Budowa i konserwacja urządzeń i obiektów wodno-melioracyjnych	276
3.2.6.5. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej	276
4. ROGRAM OCHRONY PRZYRODY	279
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	281
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	283
6.1. Prace glebowo-siedliskowe	283
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	283
6.2.1. Prace terenowe	284
6.2.2. Prace kameralne	287
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	288
7. LITERATURA	291
8. ZAŁĄCZNIKI	293
9. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE	421
KRONIKA	549

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa	19
Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)	19
Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	20
Tabela 4. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami	22
Tabela 5. Zmiany stanu zasobów drzewnych w powojennych cyklach prac urządzania lasu – przeciętna zasobność drzewostanów	29
Tabela 6. Zestawienie danych historycznych	30
Tabela 7. Grunty nadleśnictwa we współwłasności z osobami fizycznymi	33
Tabela 8. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego	35
Tabela 9. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Supraśl wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	36
Tabela 10. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie	43
Tabela 11. Średnia roczna i miesięczna temperatura powietrza dla stacji w Białymstoku	44
Tabela 12. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów dla stacji w Białymstoku w okresach 1951-1993 oraz 1994 – 2023.	45
Tabela 13. Średnia prędkość wiatru w m/s w układzie miesięcznym dla stacji w Białymstoku w okresie 1994-2024.	47
Tabela 14. Wody płynące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Supraśl*	48
Tabela 15. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tab. IV)	50
Tabela 16. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych	51
Tabela 17. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji	53
Tabela 18. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)	54
Tabela 19. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)	56
Tabela 20. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw	57
Tabela 21. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw na gruntach porolnych	60
Tabela 22. Zestawienie liczby i powierzchni wyłączonych drzewostanów nasiennych	61
Tabela 23. Zestawienie liczby i powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych	62
Tabela 24. Zestawienie drzewostanów zachowawczych	62

Tabela 25. Zestawienie źródeł nasion	63
Tabela 26. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych.....	64
Tabela 27. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów	65
Tabela 28. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	67
Tabela 29. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej	69
Tabela 30. Powierzchnia drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących oraz ich udział wg bonitacji (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II).....	70
Tabela 31. Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku	71
Tabela 32. Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku	72
Tabela 33. Porównanie powierzchni w klasach wieku wg V i VI rewizji w Nadleśnictwie Supraśl	74
Tabela 34. Porównanie miąższości w klasach wieku wg V i VI rewizji w Nadleśnictwie Supraśl	75
Tabela 35. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów	77
Tabela 36. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna	78
Tabela 37. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu	79
Tabela 38. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa.....	79
Tabela 39. Powierzchnia gatunków rzeczywistych i jej udział na powierzchni leśnej zalesionej*) w V i VI rewizji u.l.....	82
Tabela 40. Miąższość gatunków rzeczywistych i jej udział na powierzchni leśnej zalesionej*) w V i VI rewizji u.l.....	83
Tabela 41. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	84
Tabela 42. Spodziewany sumaryczny bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku.....	85
Tabela 43. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	86
Tabela 44. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności z siedliskiem	87
Tabela 45. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych.....	89
Tabela 46. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	89
Tabela 47. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat.....	90
Tabela 48. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących.....	91
Tabela 49. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych	91
Tabela 50. Zestawienie miąższości drewna martwego.....	93
Tabela 51. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Supraśl w kolejnych rewizjach planu u.l.	93
Tabela 52. Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i wiodących kategorii ochronności	202
Tabela 53. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw	205

Tabela 54. Przyjęte wieki rębności.....	206
Tabela 55 (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego w obrębie Sokółka.....	208
Tabela 56. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego w obrębie Supraśl.....	209
Tabela 57. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii	210
Tabela 58. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu.....	211
Tabela 59. Porównanie etatu użytkowania rębego V i VI rewizji urządzania lasu	211
Tabela 60. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego	212
Tabela 61. Wskaźniki użytkowania przedrębego	213
Tabela 62. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych.....	214
Tabela 63. Wykaz cięć rębnych w ramach rębni zachowawczej (retencyjnej).	216
Tabela 64. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu	218
Tabela 65. Zestawienie rębni zupełnych na żywnych siedliskach w lasach ochronnych.....	220
Tabela 66. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)	222
Tabela 67. Przebudowa pilna typu A – powierzchnia manipulacyjna	222
Tabela 68. Przebudowa pełna stopniowa – trzebieże przekształceniowe typu B.....	223
Tabela 69. Przebudowa częściowa – trzebieże przekształceniowe typu C	223
Tabela 70. Zestawienie powierzchni zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z TD223	
Tabela 71. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	224
Tabela 72. (Instrukcyjna tabela XVII) Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć - obręb Sokółka	225
Tabela 73. (Instrukcyjna tabela XVII) Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć - obręb Supraśl	226
Tabela 74. (Instrukcyjna tabela XVII) Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć - Nadleśnictwo Supraśl	227
Tabela 75. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³ netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami.....	228
Tabela 76. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu	238
Tabela 77. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	239
Tabela 78. Zestawienie pożarów ostatniego 10-lecia.....	246
Tabela 79. Zadania i przedsięwzięcia ochronne realizowane przez jednostki organizacyjne LP w zależności od stopnia zagrożenia pożarowego	253

Tabela 80. Kierownictwo jednostki oraz kadra inżynieryjno-techniczna upoważniona do organizowania akcji ratowniczo-gaśniczej z ramienia Lasów Państwowych	254
Tabela 81. Plan alarmowania LP, służb ratunkowych, instytucji i jednostek współpracujących.....	255
Tabela 82. Plan alarmowania leśnictw	256
Tabela 83. Wykaz wyposażenia pożarniczego nadleśnictwa	256
Tabela 84. Wykaz firm (ZUL) wraz z podaniem wyposażenia przydatnego w ochronie ppoż	257
Tabela 85. Leśne bazy lotnicze i ich wyposażenie.....	257
Tabela 86. Wykaz dojazdów pożarowych.....	259
Tabela 87. Wykaz punktów czerpania wody.....	262
Tabela 88. Wykaz obiektów szczególnie cennych takich jak rezerваты i pomniki przyrody	264
Tabela 89. Liczebność, plan pozyskania i pozyskanie zwierzyny łownej w Nadleśnictwie Supraśl ..	273
Tabela 90. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego.....	281
Tabela 91. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne w porównaniu z prognozą na koniec okresu gospodarczego	282
Tabela 92. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Sokółka.....	285
Tabela 93. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Supraśl	286

SPIS WYKRESÓW I RYSUNKÓW

<i>Ryc. 1. Mapa położenia Nadleśnictwa Supraśl w RDLP Białystok</i>	18
<i>Ryc. 2. Mapa zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Supraśl</i>	21
<i>Ryc. 3. Mapa podziału Nadleśnictwa Supraśl na leśnictwa</i>	23
<i>Ryc. 4. Udział typów gleb w powierzchni Nadleśnictwa Supraśl</i>	44
<i>Ryc. 5. Średnia miesięczna temperatura powietrza</i>	45
<i>Ryc. 6. Rozkład średnich miesięcznych opadów (w mm) na stacji meteorologicznej</i>	46
<i>Ryc. 7. Udział powierzchni wg typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Supraśl</i>	51
<i>Ryc. 8. Struktura powierzchni siedlisk wg żyzności w Nadleśnictwie Supraśl</i>	52
<i>Ryc. 9. Struktura powierzchni siedlisk wg wilgotności w Nadleśnictwie Supraśl</i>	52
<i>Ryc. 10. Zmiany powierzchni typów siedliskowych lasu - Nadleśnictwo Supraśl</i>	54
<i>Ryc. 11. Udział drzewostanów z określonym gatunkiem panującym w typach siedliskowych lasu - Nadleśnictwo Supraśl</i>	55
<i>Ryc. 12. Udział powierzchni drzewostanów wg bonitacji - Nadleśnictwo Supraśl</i>	71
<i>Ryc. 13. Struktura powierzchniowa i miąższościowa gruntów leśnych obrębu Sokółka</i>	73
<i>Ryc. 14. Struktura powierzchniowa i miąższościowa gruntów leśnych obrębu Supraśl</i>	73
<i>Ryc. 15. Struktura powierzchniowa i miąższościowa gruntów leśnych Nadleśnictwa Supraśl</i>	74
<i>Ryc. 16. Zmiany powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Supraśl pomiędzy V i VI rewizją PUL</i>	75
<i>Ryc. 17. Zmiany miąższości klas wieku w Nadleśnictwie Supraśl pomiędzy V i VI rewizją PUL</i>	76
<i>Ryc. 18. Udział powierzchni drzewostanów wg struktury piętrowej w Nadleśnictwie Supraśl</i>	77
<i>Ryc. 19. Udział powierzchni drzewostanów wg dojrzałości rębnej w Nadleśnictwie Supraśl</i>	78
<i>Ryc. 20. Procentowy udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków panujących w obrębie Sokółka</i>	80
<i>Ryc. 21. Procentowy udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków panujących w obrębie Supraśl</i>	80
<i>Ryc. 22. Procentowy udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Supraśl</i>	81
<i>Ryc. 23. Zmiana udziału powierzchniowego gatunków panujących w stosunku do V rewizji PUL w Nadleśnictwie Supraśl</i>	81
<i>Ryc. 24. Udział miąższościowy gatunków rzeczywistych i panujących w Nadleśnictwie Supraśl</i>	83
<i>Ryc. 25. Przyrost bieżący roczny wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Supraśl</i>	84
<i>Ryc. 26. Przyrost bieżący roczny w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Supraśl</i>	85
<i>Ryc. 27. Udział uszkodzeń istotnych wg czynnika sprawczego w Nadleśnictwie Supraśl</i>	87
<i>Ryc. 28. Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem w % powierzchni</i>	88
<i>Ryc. 29. Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej zalesionej w kolejnych cyklach urządzania lasu</i>	94
<i>Ryc. 30. Przeciętny wiek na powierzchni leśnej zalesionej w kolejnych cyklach urządzania lasu</i>	95

<i>Ryc. 31. Udział głównych funkcji lasu i wiodących kategorii ochronności w Nadleśnictwie Supraśl</i>	203
<i>Ryc. 32. Udział powierzchni wg gospodarstw w Nadleśnictwie Supraśl</i>	205
<i>Ryc. 33. Porównanie etatów użytkowania rębnego w Nadleśnictwie Supraśl</i>	211

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

ELABORAT

w sprawie urządzenia (szóstej rewizji)
gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa SUPRAŚL
obręb Sokółka
obręb Supraśl
na okres 1.01.2026 - 31.12.2035 r.

WSTĘP

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Supraśl na lata 2026-2035 wykonało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku.

Obowiązek cyklicznego wykonywania 10-letnich planów urządzania lasu (PUL) przez Lasy Państwowe wynika wprost z *ustawy o lasach* z dnia 28 września 1991 r.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Supraśl na lata 2026-2035 jest podstawowym dokumentem planistycznym, na podstawie którego nadleśniczy zobowiązany jest prowadzić gospodarkę leśną w rozpoczynającym się okresie gospodarczym. W okresie po II Wojnie Światowej jest to już siódmy cykl tworzenia planów urządzania lasu na terenie nadleśnictwa. Poczynając od definitywnego urządzania lasu każdy PUL posiadał własną specyfikę uzależnioną od przyjętej wówczas metodyki prac, sposobów inwentaryzacji oraz spojrzenia na las i jego funkcje. Obecna rewizja kładzie wyjątkowy nacisk na ochronę bogactwa i różnorodności przyrodniczej lasów oraz zachowanie w niepogorszonym stanie przedmiotów ochrony sieci Natura 2000, starając się przy tym zachować funkcje społeczne i gospodarcze lasu.

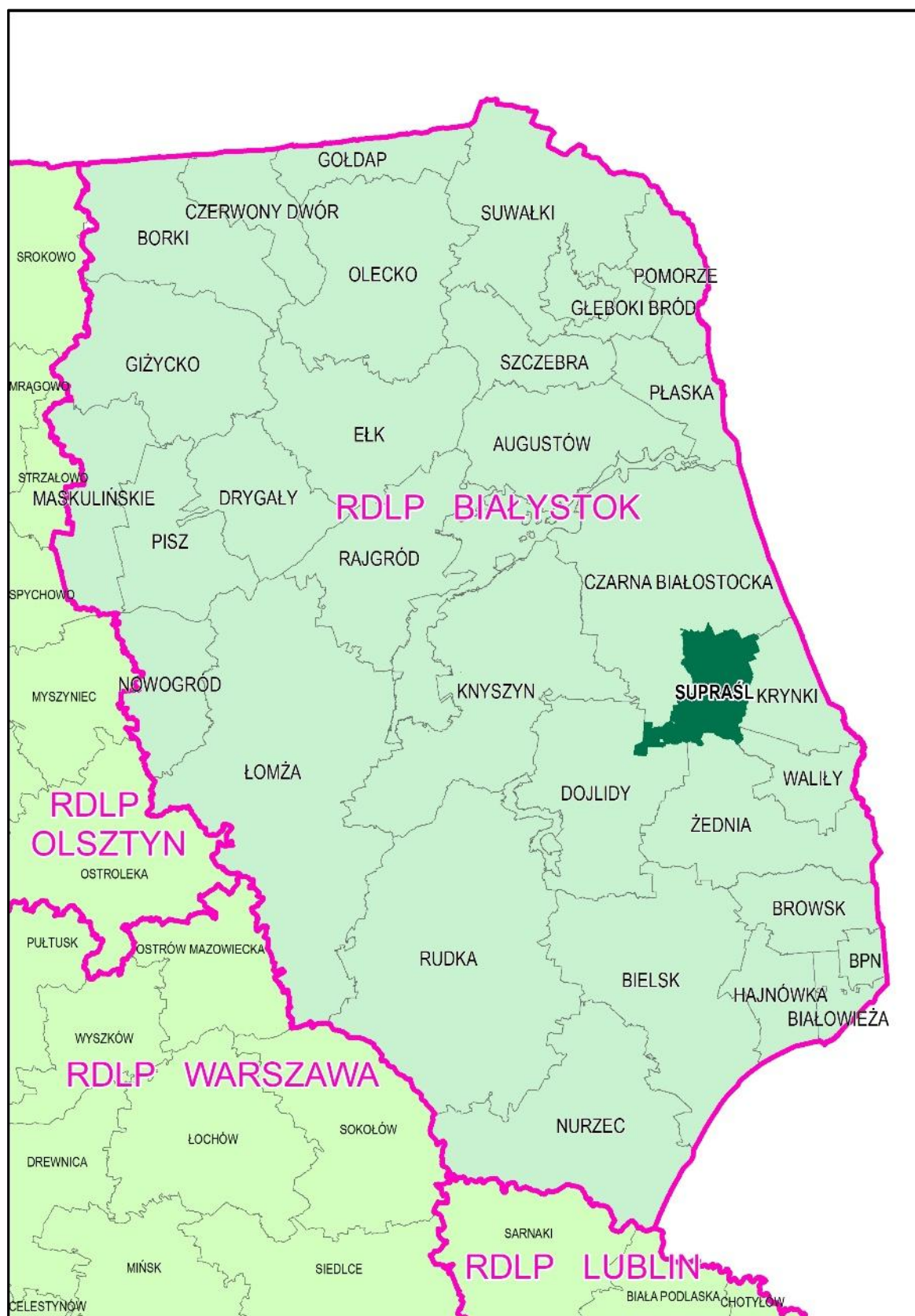
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa

Nadleśnictwo Supraśl jest nadleśnictwem 2-obrębowym:

- Obręb Sokółka 01-25-1
- Obręb Supraśl 01-25-2

Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Obszar Nadleśnictwa Supraśl graniczy z następującymi jednostkami LP: północnego zachodu i strony północnej graniczy z Nadleśnictwem Czarna Białostocka, od wschodu z Nadleśnictwem Krynki, od południowego wschodu z Nadleśnictwem Waliły, od południa Nadleśnictwem Żednia, a od południowego zachodu z Nadleśnictwem Dojlidy.



Ryc.1. Mapa położenia Nadleśnictwa Supraśl w RDLP Białystok

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2026 r. przedstawia się następująco:

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obręb SOKÓŁKA	9425,3030	55,5386	258,5441	9739,3857	240,1518	9979,5375
		9425,59	55,54	258,56	9739,69	240,19	9979,88
2	Obręb SUPRAŚL	7141,5149	76,2316	180,5459	7398,2924	140,4114	7538,7038
		7141,52	76,27	180,68	7398,47	140,50	7538,97
Ogółem nadleśnictwo		16566,8179	131,7702	439,0900	17137,6781	380,5632	17518,2413
		16567,11	131,81	439,24	17138,16	380,69	17518,85

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w ha z dokładnością do m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleni indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara. Zgodnie z instrukcją u.l. w planie urządzenia lasu za wyjątkiem tabeli I stosowane będą powierzchnie zaokrąglone do 1 ara.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Supraśl ustalono Zarządzeniem Nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 sierpnia 2021 r., który obejmuje powierzchnię 345,85 km².

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi na KZP zachowano istniejący podział nadleśnictwa na obręby leśne: Sokółka (1) i Supraśl (2).

Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa *			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
		Urządzane nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne						
Powierzchnia [ha]											%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
woj. Podlaskie	20187	17138	366727	37357	2809	424031	206071	1443	207514	631545	31,3
pow. Białostocki	2977	8701	78455	93	997	88246	29392	235	29630	117876	39,6
gm. Gródek	430	720	22840	-	225	23785	3151	31	3182	26967	62,8
gm. Supraśl Miasto	6	15	1	-	-	16	4	3	7	23	4,0
gm. Supraśl Ob. wiej.	183	7904	3708	-	11	11623	1090	13	1103	12726	69,6
gm. Wasilków Ob. wiej.	99	62	4435	-	17	4514	707	6	713	5227	52,9
pow. Sokółski	2054	8437	26841	618	291	36187	16928	79	17007	53194	25,9
gm. Sokółka Ob. wiej.	295	2033	1191	-	71	3295	3248	3	3251	6546	22,2
gm. Szudziałowo	301	6404	6899	-	56	13359	1459	8	1467	14826	49,2
Ogółem	20187	17138	366727	37357	2809	424031	206071	1443	207514	631545	31,3

* Bank Danych o Lasach, 2025 r.

Nadleśnictwo Supraśl położone jest w środkowo-wschodniej części województwa podlaskiego. Grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa znajdują się w gminach: Gródek, Supraśl Miasto, Supraśl, Wasilków w powiecie białostockim oraz Sokółka i Szudziałowo w powiecie sokólskim.

Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospod. leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Gródek	706,7715	1,5397	11,6035	719,9147	1,5589	721,4736
gm. Supraśl Miasto	14,8102	0,5982	0,0691	15,4775	27,7909	43,2684
gm. Supraśl Ob. wiej.	7581,3923	81,3493	241,6135	7904,3551	97,8337	8002,1888
gm. Wasilków Ob. wiej.	61,1796	0,2924	0,2013	61,6733	2,1530	63,8263
pow. Białostocki	8364,1536	83,7796	253,4874	8701,4206	129,3365	8830,7571
gm. Sokółka Ob. wiej.	1979,0811	10,1925	43,2589	2032,5325	70,6732	2103,2057
gm. Szudziałowo	6223,5832	37,7981	142,3437	6403,7250	180,5535	6584,2785
pow. Sokółski	8202,6643	47,9906	185,6026	8436,2575	251,2267	8687,4842
woj. Podlaskie	16566,8179	131,7702	439,0900	17137,6781	380,5632	17518,2413
Ogółem	16566,8179	131,7702	439,0900	17137,6781	380,5632	17518,2413

*- z dokładnością do m²

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Supraśl wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Supraśl, w obrębie leśnym Supraśl w oddziale 160 w.

adres: ul. Podsupraśl 8

16-030 Supraśl

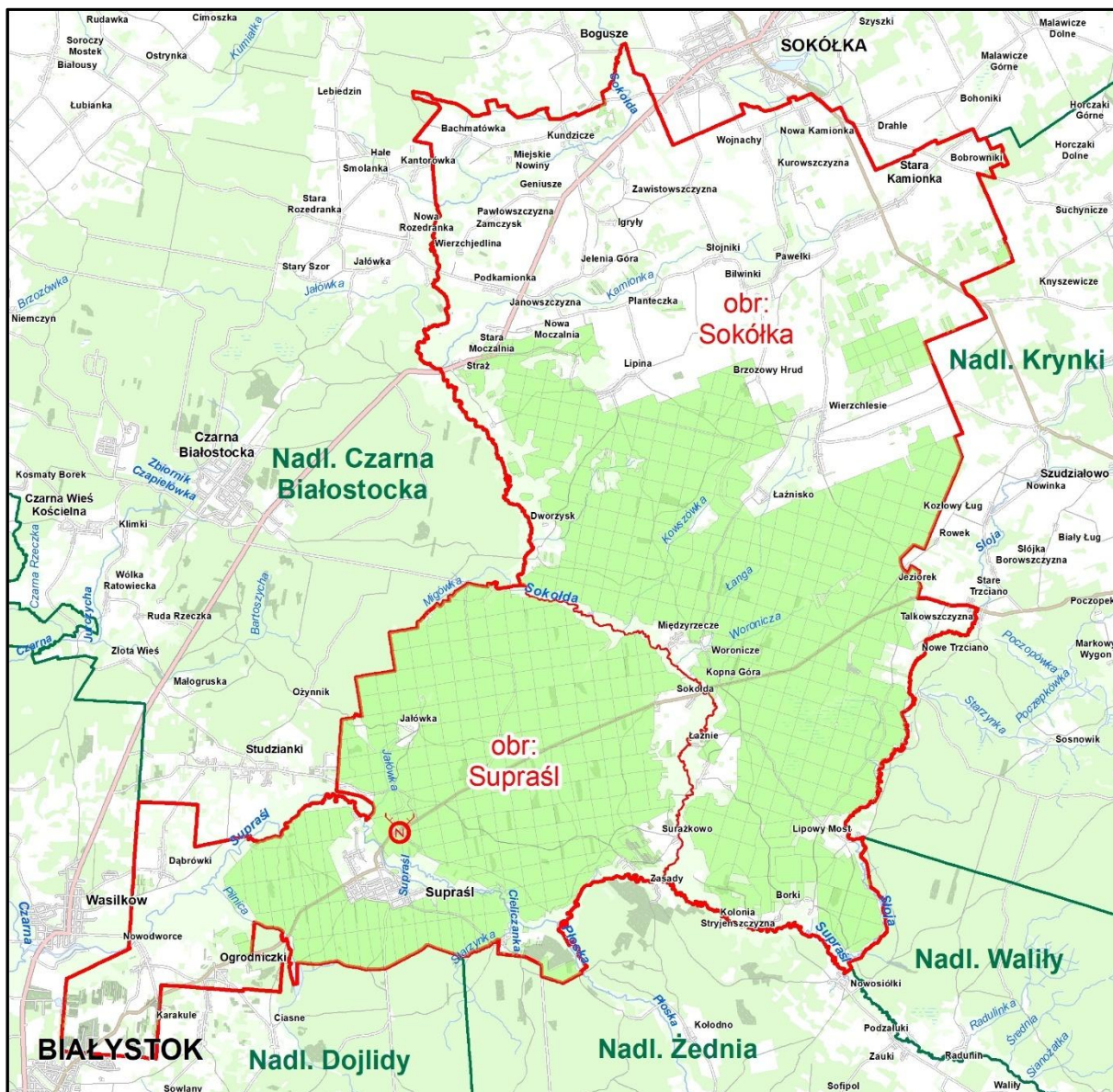
tel.: 85 71 31 550

e-mail: suprasl@bialystok.lasy.gov.pl

Odległości od siedziby nadleśnictwa do urzędów administracji państwowej i samorządowej oraz instytucji mających znaczenie gospodarcze dla Nadleśnictwa Supraśl przedstawiają się następująco:

- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku - 18 km,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku - 19 km,
- Urząd Wojewódzki w Białymstoku - 17 km,
- Urząd Marszałkowski w Białymstoku - 18 km,
- Starostwo Powiatowe w Białymstoku - 20 km,
- Urząd Gminy w Gródku - 44 km,
- Urząd Miasta i Gminy w Supraślu - 2 km,

- Urząd Gminy w Wasilkowie - 12 km,
- Starostwo Powiatowe w Sokółce - 32 km,
- Urząd Gminy w Sokółce - 32 km,
- Urząd Gminy w Szudziałowie - 34 km.

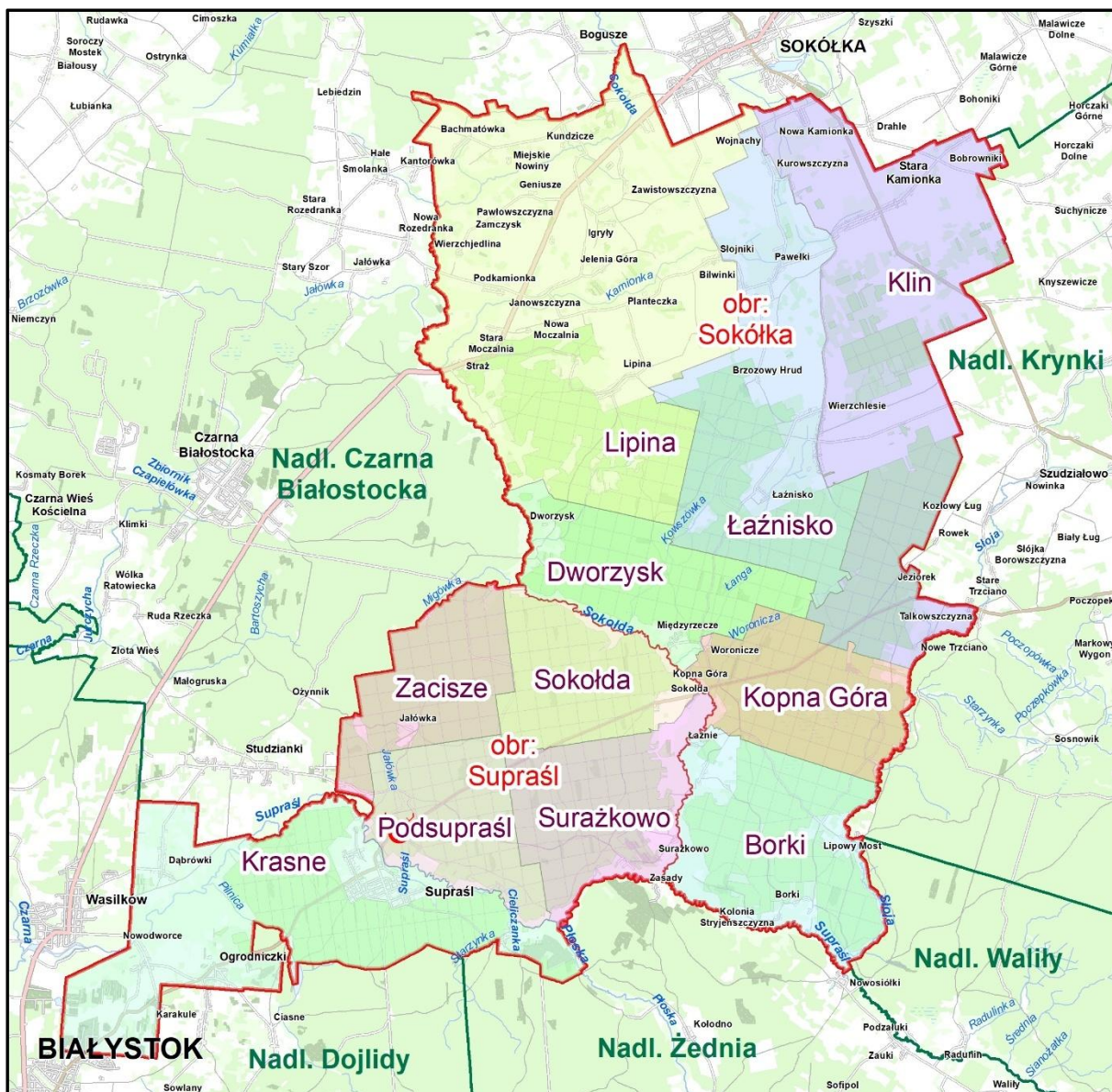


Ryc. 2. Mapa zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Supraśl

Nadleśnictwo zostało podzielone na 11 leśnictw terytorialnych o średniej powierzchni wynoszącej 1592,62 ha.

Tabela 4. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb SOKÓŁKA						
1 Lipina	1-16, 31-34, 39-49, 53-62, 67-73, 110-116, 129-132, 132A, 133- 134, 341, 343	1609,41	33,90	1643,31	44,35	1687,66
2 Łaźnisko	17-21, 21A, 22-30, 35- 38, 50-52, 63-66, 84, 89, 89A, 94-97, 101- 109, 121-128, 138- 146, 158, 344	1535,34	38,39	1573,73	41,32	1615,05
3 Dworzysk	147-153, 159-171, 171A, 178-191, 199- 210, 218-229, 241	1551,12	42,51	1593,63	18,17	1611,80
4 Kopna Góra	195-198, 211-217, 230-240, 242-283	1499,49	75,96	1575,45	104,08	1679,53
5 Klin	74, 74A, 75-76, 76A, 77-79, 79A, 80-83, 85- 88, 90-93, 98-100, 117-120, 135-137, 154-157, 172-177, 192-194, 339-340, 342, 345-363	1621,66	35,94	1657,60	18,61	1676,21
6 Borki	284-338	1664,11	31,86	1695,97	13,66	1709,63
Razem		9481,13	258,56	9739,69	240,19	9979,88
Obręb SUPRAŚL						
7 Sokółda	3-4, 9-12, 19-23, 30- 37, 46-54, 63-72, 81- 88, 98-105	1379,94	35,72	1415,66	17,92	1433,58
8 Zacisze	1-2, 5-8, 13-18, 24-29, 38-45, 55-62, 73-80, 89-97, 113-114, 130	1382,86	37,68	1420,54	30,42	1450,96
9 Surążkowo	115-122, 131-138, 146-153, 161-168, 176-182, 188, 188A, 188B, 189-192, 197- 199, 203-204, 207	1406,00	29,52	1435,52	3,09	1438,61
10 Podsupraśl	106-112, 123-129, 139-145, 154-160, 169-175, 183-187, 193-196, 200-202, 205-206, 208	1344,85	33,34	1378,19	59,49	1437,68
11 Krasne	209-273, 275-280	1704,14	44,42	1748,56	29,58	1778,14
Razem		7217,79	180,68	7398,47	140,50	7538,97
Ogółem nadleśnictwo		16698,92	439,24	17138,16	380,69	17518,85



Ryc. 3. Mapa podziału Nadleśnictwa Supraśl na leśnictwa

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa

Puszcza Knyszyńska jest częścią dawnej Puszczy Grodzieńskiej, w skład której wchodziły tereny na północ od Supraśli i na zachód od Brzozówki i Czarnej. Kolonizacja tych terenów doprowadziła na początku XVI w. do podziału olbrzymiej Puszczy Grodzieńskiej na mniejsze jednostki administracyjne. Na południe od Biebrzy powstała Puszcza Nowodworska oraz Puszcza Kuźnicka, Malawicka, Odelska i Kryńska, które wkrótce połączono w jedno leśnictwo sokólskie a puszcze wchodzące w jego skład nazwano kwaterami. Najintensywniejszy rozwój osadnictwa następuje za czasów królowej Bony. W czasach tych zasięg lasów dawnej Puszczy Grodzieńskiej znacznie się skurczył. Powstają wówczas na skraju rozległych lasów wsie – ulicówki (Pociecha, 1958). Rozwijają się też miasta: Krynki, Nowy

Dwór, Kuźnica, Korycin, Jasionówka i Wasilków (Wiśniewski, 1980). Teren obecnego Nadleśnictwa Supraśl (z wyjątkiem leśnictwa Krasne), położony jest na części dawnego leśnictwa sokólskiego.

Lasy były podzielone na leśnictwa, leśnictwa na objazdy (straże), a te na obchody. W omawianych lasach rządowych były 3 leśnictwa: Białystok (Puszcza Knyszyńska), Sokółka I i Sokółka II (Puszcza Sokólska). Z wymienionych leśnictw pierwsze i trzecie dzieliły się na 4 objazdy, a drugie na 3 objazdy. Pierwsze urządzenie lasów przeprowadzono, na okres od 1848 do 1858 roku, metodą okresowo-powierzchniową. Wyróżniono wówczas gospodarstwo wysokopienne (nasienne) i niskopienne (odroślowe), oraz ustanowiono obręby: dębowe z 180 letnią, sosnowe z 120 letnią, świerkowe z 100-120 letnią i olszowe z 30-60 letnią koleją rębą.

Następne urządzenie lasów przeprowadzono na okres od 1880 do 1890 roku. W tym okresie zmniejszono powierzchnię oddziałów z 200 na 100 ha. Rozmiar użytkowania wynosił przeciętnie 1 m³ z 1 ha powierzchni rocznie. Użytkowanie lasu prowadzono zrębami zupełnymi w układzie łącznym, na całych dwustu i stuhektarowych powierzchniach, lub kulisowym, z zastosowaniem zrębów dziesięciohektarowych. W obu przypadkach do naszych czasów dotrwały powstałe wówczas duże obszary, praktycznie jednowiekowych, starych drzewostanów.

Powierzchnie te odnawiano głównie w sposób naturalny, wykorzystując obsiew z nasienników pozostawionych na zrębie w ilości 25-35 sztuk na 1 ha lub uzyskując odnowienie z odrośli (w gospodarstwie odroślowym). Rzadziej stosowano odnowienie sztuczne, siewem nasion lub szyszek, czasem również sadzeniem. Niektóre powierzchnie zrębów oddawano na okres 2 do 3 lat pod gospodarkę rolną (Gałkiewicz, Tołwiński, 1995).

Początek I wojny światowej i okupację niemiecką lat 1915 -1918 Puszcza odczuła dotkliwie. Liczne pożary podczas walk frontowych, przemarsze wojsk i budowa umocnień, a następnie trzyletnia, forsowna eksploatacja, spowodowały straty lasów na powierzchni ok. 10000 ha (Reindl, 1965). W 1916 roku celem sprawniejszej eksploatacji lasów wybudowano sieć wąskotorowych kolejek leśnych, o łącznej długości około 158 km. Przy stacjach Waliły, Czarna Wieś i Czarny Blok powstały trzy duże (obok istniejących wielu mniejszych) tartaki.

Po odzyskaniu niepodległości lasy położone na północ od rzeki Supraśl weszły w skład lasów państwowych, natomiast na południe - stanowiły własność prywatną. Lasy Puszczy podzielono na 9 nadleśnictw stanowiących samodzielne jednostki gospodarcze, między innymi: Nadleśnictwo Sokółka (obecny obręb Sokółka) i Nadleśnictwo Supraśl (obecny obręb Supraśl bez leśnictwa Krasne).

W latach 1921-1929 przeprowadzono w nadleśnictwach puszczańskich prowizoryczne urządzenie lasów. Utworzono wówczas gospodarstwo iglaste ze 100-u letnią koleją rębą i olszowe z 60-cio letnią koleją rębą. (Gałkiewicz, Tołwiński, 1995).

Z tego okresu istnieją dane o klęskowym wystąpieniu kornika drukarza na terenie obecnego obrębu Supraśl w latach 1919-1921, następnie huraganu w roku 1928 i wystąpieniu po nim ponownie kornika drukarza. W 1931 roku w ówczesnym Nadleśnictwie Sokółka zostało wykonane urządzenie definitywne, przewidujące utworzenie na tym terenie dwu obrębów: Lipina i Klin, jako jednostek gospodarczych z odrębną numeracją oddziałów. W Nadleśnictwie Supraśl urządzenie definitywne przeprowadzono w 1938 roku, sporządzając plan na lata 1938/1939 do 1947/1948.

Nowy podział powierzchniowy obejmował oddziały o wielkości ok. 25 ha. Przyjęto kierunek cięć ze wschodu na zachód. Użytkowanie rębne projektowano zrębami zupełnymi o szerokości 50 metrów z nawrotem cięć 3-5 lat (Gałkiewicz, Tołwiński, 1995). Eksploatacja puszczy była w tym czasie bardzo intensywna.

Okres ten charakteryzuje się powszechnym wprowadzeniem sztucznych odnowień na porębach. Zalesień dokonywano sadząc młode drzewka hodowane w specjalnych szkółkach bądź siejąc nasiona (Czerwiński, 1995).

II wojna światowa przyniosła najpierw okupację radziecką (1939-1941) i dewastację lasów, a następnie niemiecką. Niemcy widzieli w przyszłości tereny te jako swoje, z olbrzymim kompleksem leśnym łączącym Puszcze Białowieską, Knyszyńską i Augustowską, dlatego też gospodarowali oszczędniej, w oparciu o plany urzędzeniowe.

W 1944 roku, na mocy dekretów o nacjonalizacji i reformie rolnej, upaństwowiono zdecydowaną większość lasów na południe od Supraśli. Po raz pierwszy, w czasach historycznych, nastąpiło całkowite ujednoczenie (przynależność polityczna, typ własności) rozległego kompleksu leśnego, dla którego z czasem upowszechniła się nazwa Puszczy Knyszyńskiej. Nadleśnictwo Supraśl zwiększyło stan posiadania o obecne leśnictwo Krasne.

Po II wojnie światowej gospodarka leśna w latach 1945-1952 oparta była na tzw. przybliżonej tabeli klas wieku. Rozmiar rocznego użytkowania ustalono w Nadleśnictwie Sokółka na 10000 m³ (wykonano 13550 m³) a w Nadleśnictwie Supraśl na 10500 m³ (wykonano 15500 m³).

Do 1952 roku na terenie Nadleśnictwa Sokółka odnowiono 1654,97 ha zrębów bieżących, zaległych i halizn, natomiast w Nadleśnictwie Supraśl wielkość analogicznych powierzchni wyniosła 999,19 ha.

W 1952 roku w obydwu nadleśnictwach sporządzono prowizoryczny plan urządzania lasu na okres od 01.01.1953 do 31.12.1962 r. Utworzono cztery gospodarstwa oparte na typach siedliskowych lasu: sosnowe, dębowo-świerkowo-sosnowe, grabowo-dębowe i olszowe. Przyjęte wieki rębności wynosiły: dla dębu i jesionu - 140 lat, dla sosny i świerka - 100 lat, dla brzozy i olszy - 80 lat, dla osiki - 60 lat (Gałkiewicz, Tołwiński, 1995).

Sposoby zagospodarowania drzewostanów przyjęto uwzględniając typy siedliskowe lasu. Na Bśw, BM i Ol jako zasadę przyjęto rębnię zupełną o szerokości 60-80 m z nawrotem cięć 3-5 lat, na siedlisku Bb rębnię jednostkowo-przerębową, a na siedlisku LM rębnię gniazdową o wielkości gniazd $\pm 0,30$ ha. W praktyce stosowano rębnię zupełną.

W 1954 roku na omawianym terenie wystąpił silny huragan, powodujący duże straty głównie w drzewostanach świerkowych, a w 1955 roku wystąpiła gradacja kornika drukarza.

Definitywny plan urządzania lasu na okres od 01.10.1963 do 30.09.1973 r. opracowano w 1963 roku.

Utworzono kategorie ochronności:

- lasy grupy I – ochronne,
- lasy grupy II - gospodarcze.

Z wymienionych grup lasów utworzono następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo I - obejmujące lasy grupy I (krajobrazowe),
- gospodarstwo II - obejmujące wyłączone drzewostany nasienne z otuliną,
- gospodarstwo III - obejmujące lasy o charakterze gospodarczym (grupa II).

Przyjęto następujące wieki rębności: So, Db, Js - 120 lat; Św - 100 lat; Ol, Brz, Gb – 80 lat; Os - 50 lat. Użytkowanie rębne projektowano rębniami zupełnymi: rębnią Ib z nawrotem cięć 5-7 lat w lasach grupy I i rębnią Ia z nawrotem cięć 3-5 lat w lasach grupy II.

Zarządzeniem Dyrektora Naczelnego Zarządu lasów Państwowych, 01.01.1973 roku utworzono Nadleśnictwo Supraśl obejmujące obręby Sokółka i Supraśl. W tym samym roku przeprowadzono I rewizję urządzania lasu, której wynikiem był plan na okres od 01.10.1973 do 30.09.1983 r. Utworzono następujące grupy lasów i kategorii ochronności:

- lasy grupy I - do masowego wypoczynku,
- lasy grupy I - krajobrazowe,
- lasy grupy I - krajobrazowe nakładające się na lasy masowego wypoczynku,
- lasy grupy II - gospodarcze.

Z wyszczególnionych grup lasów i kategorii ochronności utworzono następujące gospodarstwa:

w obrębie Sokółka

- gospodarstwo I - lasów krajobrazowych,
- gospodarstwo II - wydzielonych drzewostanów nasiennych wraz z otuliną,
- gospodarstwo III - lasów grupy II (gospodarczych),

w obrębie Supraśl

- gospodarstwo I - lasów masowego wypoczynku,
- gospodarstwo II - lasów krajobrazowych,
- gospodarstwo III - lasów grupy II (gospodarczych)
- gospodarstwo IV - wydzielonych drzewostanów nasiennych wraz z otuliną.

Przyjęte wieki rębności wynosiły: So, Db, Js - 120 lat, Św - 100 lat, Brz, Ol, Gb, Lp, Kl - 80 lat, Os - 50 lat. Użytkowanie rębne projektowano zasadniczo rębnią zupełną z wyjątkiem typów siedliskowych Bw, BMw i Bb na głębokich torfach, gdzie projektowano rębnią IIb z 20-letnim okresem odnowienia. W lasach masowego wypoczynku projektowano rębnią Ib o szerokości 40-60 m i maksymalnej powierzchni do 4 ha z nawrotem cięć 5-7 lat.

W lasach gospodarczych obowiązywała rębnia Ia o szerokości do 80 m i maksymalnej powierzchni 6 ha z 3-5 letnim nawrotem cięć. Drzewostany negatywne projektowano do przebudowy rębnią Ia poszerzoną do 120 m szerokości bądź powierzchni do 9 ha.

W trakcie I rewizji urządzania lasu stwierdzono zbyt duże szkody w uprawach i młodnikach ze strony zwierzyny, powodujące powstanie halizn i płazowin.

W 1985 roku przeprowadzono II rewizję urządzania lasu i opracowano plan na okres od 01.01.1986 do 31.12.1995 r.

Przyjęto następujące grupy lasów i kategorie ochronności:

- rezerwaty - 178,18 ha,
- lasy grupy I - glebowe powierzchnie wzorcowe, lasy masowego wypoczynku, wodochronne i krajobrazowe - 6844,16 ha,
- lasy grupy II – gospodarcze – 8909,92 ha.

Utworzono następujące gospodarstwa:

- I gospodarstwo specjalne o powierzchni 3283,91 ha - (glebowe powierzchnie wzorcowe, lasy wodochronne w strefie źródeł, wyłączone drzewostany nasienne wraz z otulinami, rezerwaty projektowane, otulinę szkółek zespolonych, lasy masowego wypoczynku w strefie ośrodków wypoczynkowych, powierzchnia doświadczalna).

- II gospodarstwo zrębowe o powierzchni 7031,23 ha - w skład którego weszły lasy grupy I i II, spoza gospodarstwa specjalnego, na siedliskach Bs, Bśw, Bw, BMśw, BMw i Ol ze sposobem zagospodarowania rębnią I.

- III gospodarstwo zrębowo-przerębowe o powierzchni 5145,00 ha - w skład którego weszły lasy grupy I i II, poza wymienionymi w gospodarstwie specjalnym, ze sposobem zagospodarowania rębnią IIIb na siedliskach LMśw, LMw, Lśw i IIb na OIJ.

- IV gospodarstwo przerębowe o powierzchni 321,53 ha - w skład którego weszły lasy grupy I i II, poza wymienionymi w gospodarstwie specjalnym na siedliskach Bb, BMb, LMb z rębnią IV i Lw z rębnią IIIc.

W roku 1986 na powierzchni 123500 ha powstał, obejmujący prawie cały obszar Puszczy Knyszyńskiej, obszar chronionego krajobrazu. Dwa lata później powołany został park krajobrazowy o powierzchni 71245 ha.

W latach 1995-1996 przeprowadzono III rewizję urządzania lasu i opracowano plan na okres od 01.01.1996 do 31.12.2005 r.

Lasy nadleśnictwa podzielono na:

- rezerwaty - 1541,87 ha,
- lasy ochronne - wodochronne, powierzchnie badawczo-doświadczalne, nasienne, ostoje zwierząt chronionych, wokół miast, cenne przyrodniczo - 3808,11 ha,
- lasy gospodarcze - 11056,52 ha.

Utworzono następujące gospodarstwa:

- I gospodarstwo specjalne o powierzchni 2676,00 ha - (rezerwaty: „Stare Biele”, „Woronicza”, „Międzyrzecze”, „Stara Dębina”, „Bahno w Borkach”, „Kozłowy Ług”, „Jałówka”, „Krzemienne Góry”, „Krasne”, „Budzisk”, „Surażkowo”, wyłączone drzewostany nasienne, ostoje zwierząt chronionych, powierzchnie doświadczalne).

- II gospodarstwo zrębowe o powierzchni 8108,18 ha - w skład którego weszły lasy nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego, na siedliskach Bśw, Bw, BMśw, BMw i Ol ze sposobem zagospodarowania rębnią Ib.

- III gospodarstwo zrębowo-przerębowe o powierzchni 5391,01 ha - w skład którego weszły lasy nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego, na siedliskach LMśw, LMw, Lśw ze sposobem zagospodarowania rębnią IIe i OIJ ze sposobem zagospodarowania rębnią IIa.

- IV gospodarstwo przerębowe o powierzchni 231,31 ha - w skład którego weszły lasy nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego, na siedliskach Bb, BMb, LMb ze sposobem zagospodarowania rębnią IV i Lw ze sposobem zagospodarowania rębnią IIId.

W latach 2004 i 2005 przeprowadzono IV rewizję urządzenia lasu w wyniku której sporządzono plan urządzenia gospodarstwa leśnego na okres 01.01.2006 - 31.12.2015 r.

Lasy nadleśnictwa podzielono na:

- rezerwaty - 1673,70 ha,
- lasy ochronne - wodochronne, powierzchnie badawczo-doświadczalne, nasienne, ostoje zwierząt chronionych, uzdrowiskowe strefa B i C, wokół miast - 8748,40 ha,
- lasy gospodarcze - 61564,77 ha.

Utworzono następujące gospodarstwa:

- I gospodarstwo specjalne o powierzchni 3555,42 ha - (rezerwaty: „Stare Biele”, „Woronicza”, „Międzyrzecze”, „Stara Dębina”, „Bahno w Borkach”, „Kozłowy Ług”, „Jałówka”, „Krzemienne Góry”, „Krasne”, „Budzisk”, „Surażkowo”, wodochronne w strefach

ujęć i źródeł wody, uzdrowiskowe w strefie B, na terenie ośrodków wypoczynkowych i wokół nich, ostoje zwierząt chronionych, powierzchnie badawcze i doświadczalne, cenne przyrodniczo, drzewostany na siedliskach Bb, BMb, LMb i Lw, wyłączone drzewostany nasienne, lasy w szachownicy z inną własnością).

- II gospodarstwo ochronne o powierzchni 6804,51 ha - w skład którego weszły wszystkie lasy ochronne nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego.

- III gospodarstwo zrębowe o powierzchni 2931,85 ha - w skład którego weszły lasy nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego i gospodarstwa ochronnego, na siedliskach Bśw, Bw, BMśw, BMw i Ol ze sposobem zagospodarowania rębnią I.

- IV gospodarstwo przerębowo-zrębowe o powierzchni 3104,63 ha - w skład którego weszły lasy nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego i gospodarstwa ochronnego, na siedliskach LMśw, LMw, Lśw i OlJ ze sposobem zagospodarowania rębnią częściową, gniazdową lub stopniową.

- V gospodarstwo przebudowy o powierzchni 99,25 ha - w skład którego weszły lasy o niskim zadrzewieniu i drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem.

W latach 2004-2005 zostały wykonane również prace glebowo-siedliskowe i został sporządzony operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Supraśl wg stanu na 01.01.2006 r.

Wystąpienie silnych, huraganowych wiatrów w 2016 r., doprowadziło do powstania licznych szkód powierzchniowych o charakterze klęskowym z dużą ilością wywrotów i złomów oraz ogólnego osłabienia drzewostanów skutkującego wydzielaniem się posuszu (16,09 % - udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym). Szkody od wiatru spowodowały zachwianie ładu czasowo-przestrzennego drzewostanów nadleśnictwa.

W pierwszych latach obowiązywania PUL planowe cięcia rębne i przedrębne zostały wstrzymane na rzecz cięć klęskowych. Wynikłe z tego opóźnienia, zwłaszcza w cięciach rębnych, okazały się niemożliwe do nadrobienia w ramach 10-letniego planu, z uwagi na konieczność zachowania właściwej kolei rębu.

Szczegółowe omówienie realizacji zadań minionego okresu gospodarczego przedstawione zostanie w dalszej części niniejszego opracowania w dziale „Analiza gospodarki przeszłej”.

Tabela 5. Zmiany stanu zasobów drzewnych w powojennych cyklach prac urządzania lasu – przeciętna zasobność drzewostanów

Obręb Nadleśnictwo	Stan na:	Klasy i podklasy wieku														Razem na pow. zales.	
		I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO	KDO		BP
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b						
		m ³ brutto/ha															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Sokółka	definit. u.l.	-	3	112	174	198	190	247	280	263	262	241	260	-	-	-	159
	I rew. u.l.	-	18	116	197	256	283	242	285	341	331	250	294	-	-	-	186
	II rew. u.l.	-	22	109	176	266	316	324	281	313	341	337	263	322	-	-	214
	III rew. u.l.	1	43	136	241	285	355	366	369	293	361	367	253	275	180	-	273
	IV rew. u.l.	1	36	137	236	289	319	373	401	413	338	378	335	256	-	-	303
	V rew. u.l.	1	30	128	217	290	359	367	392	406	439	394	405	242	258	-	328
	VI rew. u.l.	4,73	27,78	132,42	195,89	288,24	313,30	373,80	402,02	397,02	418,29	423,97	429,19	421,94	283,27	-	328,10
Supraśl	definit. u.l.	-	6	124	183	223	247	261	259	254	257	280	290	-	-	-	170
	I rew. u.l.	-	15	106	211	255	289	287	291	290	282	318	303	-	-	-	201
	II rew. u.l.	-	20	113	174	279	317	321	333	282	293	291	295	337	-	-	227
	III rew. u.l.	2	38	131	236	305	364	391	392	362	402	286	360	249	287	-	292
	IV rew. u.l.	-	41	136	220	290	333	368	411	419	388	385	333	252	250	-	319
	V rew. u.l.	-	18	147	214	303	371	360	429	448	436	417	366	224	168	-	358
	VI rew. u.l.	1,76	26,59	154,84	217,89	268,51	346,73	361,51	397,62	453,00	439,07	455,98	432,39	394,51	324,97		357,65
Nadleśnictwo Supraśl	definit. u.l.	-	5	119	179	209	204	249	276	260	259	262	280	-	-	-	165
	I rew. u.l.	-	18	111	206	256	286	253	286	334	315	291	300	-	-	-	193
	II rew. u.l.	1	21	110	175	274	317	323	293	307	332	322	284	333	-	-	220
	III rew. u.l.	1	41	134	240	295	360	380	380	309	368	352	305	260	214	-	281
	IV rew. u.l.	1	38	136	229	290	326	370	407	416	350	379	334	255	250	-	310
	V rew. u.l.	1	26	136	215	296	363	363	412	432	438	400	391	237	239	-	341
	VI rew. u.l.	3,46	27,43	141,04	205,64	279,46	328,19	369,97	399,88	426,62	431,30	436,63	429,70	407,24	294,26		340,84

Tabela 6. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji	Obręb Sokółka						
		Stan na:						
		1.X.1963	1.X.1973	1.I.1986	1.I.1996	1.I.2006	1.I.2016	1.I.2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia ogólna	ha	8723,00	9093,33	9463,77	9843,93	9921,09	9937,11	9979,88
Powierzchnia leśna bez związanej z gosp. leśną	ha	8187,35	8554,58	8952,41	9262,51	9403,35	9413,94	9481,13
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	1561,67	1764,36	2257,38	1898,49	2274,20	7904,30	7609,21
Powierzchnia rezerwatów	ha	-	-	178,18	859,59	993,23	991,52	1473,33
Zapas na powierzchni leśnej	m ³	1304155	1589299	1914764	2517924	2848112	3063037	3091087
Przeciętny zapas na powierzchni leśnej	m ³ /ha	159	186	214	272	303	325	326
Przeciętny wiek	lat	49	48	53	59	65	70	76
Etat użytkowania rębego [pow. w ha]	plan	626,26	523,22	274,51	622,69	1007,95	-	1263,49
	wykon.	588,99	515,73	230,00	491,42	979,43	-	-
Etat użytkowania rębego [m ³ netto]	plan	114954	121464	41323	69939	155726	-	180030
	wykon.	118417	105472	37706	62829	168954	-	-
Wielkość użytkowania przedrębego [m ³ netto]	plan	45519	105063	123721	250153	325600	291650	250704
	wykon.	76761	188816	187867	361900	338341	358072	-
Wielkość odnowień i zal. otwartych [ha]	plan	658,79	579,64	239,15	181,78	228,48	-	92,60
	wykon.	777,31	754,61	307,00	228,63	170,19	327,72	-
Wielkość odnowień pod osłoną [ha]	plan	3,14	0,76	23,63	140,81	341,39	-	453,73
	wykon.	3,14	-	12,00	115,21	258,67	297,99	-
Pow. stref uszkodzeń	I strefa	-	-	-	-	-	-	-
Wieki rębności	So ¹⁾	120	120	130/120	130/120	130	130	130
	Md ¹⁾	-	-	130/120	130/120	-	130	130
	Św ¹⁾	100	100	100	100	90	90	90
	Db ¹⁾	120	120	140/120	140/120	140	140	140
	Js ¹⁾	120	120	140/120	140/120	140	140	140
	Kl	-	80	80	80	80	80	80
	Gb	80	80	80	80	80	80	80
	Brz	80	80	80	80	80	80	80
	Ol	80	80	80	80	80	80	80
	Os	50	50	50	50	50	50	50
	Lp	-	80	80	80	80	80	80

¹⁾ w liczniku - Lasy w zasięgu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a w mianowniku - Lasy poza zasięgiem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji.	Obwód Supraśl						
		Stan na:						
		1.X.1963	1.X.1972	1.I.1986	1.I.1996	1.I.2006	1.I.2016	1.I.2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia ogólna	ha	7239,65	7247,31	7315,04	7486,84	7518,85	7519,24	7538,97
Powierzchnia leśna bez związanej z gosp. leśną	ha	6867,73	6868,53	6979,85	7143,99	7161,42	7164,58	7217,79
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	3374,88	3851,25	4586,78	1909,62	6474,20	6480,90	6538,07
Powierzchnia rezerwatów	ha	-	-	-	682,28	680,47	681,30	722,57
Zapas na powierzchni leśnej	m ³	1168685	1379979	1584302	2082758	2287250	2552420	2558008
Przeciętny zapas na powierzchni leśnej	m ³ /ha	170	201	227	292	319	356	354
Przeciętny wiek	lat	51	51	54	59	65	72	77
Etat użytkowania rębego [pow. w ha]	plan wykon.	731,53 659,00	573,44 565,11	432,16 235,00	359,94 233,31	595,60 474,78	- -	1083,84 -
Etat użytkowania rębego [m ³ netto]	plan wykon.	167760 194762	146472 141731	54002 43964	62048 46735	78807 68635	- -	143717 -
Wielkość użytkowania przedrębego [m ³ netto]	plan wykon.	37003 67282	103344 192485	104833 138320	199914 260155	283000 276841	250820 314781	186624 -
Wielkość odnowień i zal. otwartych [ha]	plan wykon.	736,64 680,97	585,48 665,65	221,50 260,40	210,55 142,48	150,14 102,96	- 307,78	46,56 -
Wielkość odnowień pod osłoną [ha]	plan wykon.	17,64 14,64	7,89 -	36,95 33,00	46,79 25,71	141,69 110,66	- 104,46	358,89 -
Pow. stref uszkodzeń	I strefa	-	-	-	-	-	-	-
Wieki rębności	So ¹⁾	120	120	130/120	130/120	130	130	130
	Md ¹⁾	-	-	130/120	130/120	-	130	130
	Św ¹⁾	100	100	100	100	90	90	90
	Db ¹⁾	120	120	140/120	140/120	140	140	140
	Js ¹⁾	120	120	140/120	140/120	140	140	140
	Kl	-	80	80	80	80	80	80
	Gb	80	80	80	80	80	80	80
	Brz	80	80	80	80	80	80	80
	Ol	80	80	80	80	80	80	80
	Os	50	50	50	50	50	50	50
	Lp	-	80	80	80	80	80	80

¹⁾ w liczniku - Lasy w zasięgu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a w mianowniku - Lasy poza zasięgiem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji.	Nadleśnictwo Supraśl						
		Stan na:						
		1.X.1963	1.X.1972 (73)	1.I.1986	1.I.1996	1.I.2006	1.I.2016	1.I.2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia ogólna	ha	15962,65	16340,64	16778,81	17330,77	17439,94	17456,35	17521,81
Powierzchnia leśna bez związanej z gosp. leśną	ha	15055,08	15423,11	15932,26	16406,50	16564,77	16578,52	16698,92
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	4936,55	5615,61	6844,16	3808,11	8748,40	14385,20	14147,28
Powierzchnia rezerwatów	ha	-	-	178,18	1541,87	1673,70	1672,82	2195,90
Zapas na powierzchni leśnej	m³	2472840	2969278	3499066	4600682	5135362	5615457	5649095
Przeciętny zapas na powierzchni leśnej	m³/ha	164	193	220	280	310	339	338
Przeciętny wiek	lat	50	49	53	59	65	71	76
Etat użytkowania rębego [pow. w ha]	plan	1357,79	1096,66	706,67	982,63	1603,55	1493,68	2347,33
	wykon.	1247,99	1080,84	465,00	724,73	1454,21	1467,08	-
Etat użytkowania rębego [m³ netto]	plan	282714	267936	95325	131987	234533	368731	323747
	wykon.	313179	247203	81670	109564	237589	289076	-
Wielkość użytkowania przedrębego [m³ netto]	plan	82522	208407	228554	450067	618600	674000	437328
	wykon.	144043	381301	326187	622055	615182	672853	-
Wielkość odnowień i zal. otwartych [ha]	plan	1395,43	1165,12	460,65	392,33	378,62	680,61	139,16
	wykon.	1458,28	1420,26	567,40	371,11	273,15	635,50	-
Wielkość odnowień pod osłoną [ha]	plan	20,78	8,65	60,58	187,60	483,08	528,74	812,62
	wykon.	17,78	-	45,00	140,92	369,33	402,45	-
Pow. stref uszkodzeń	I strefa	-	-	-	-	-	-	-
Wieki rębności	So ¹⁾	120	120	130/120	130/120	130	130	130
	Md ¹⁾	-	-	130/120	130/120	-	130	130
	Św ¹⁾	100	100	100	100	90	90	90
	Db ¹⁾	120	120	140/120	140/120	140	140	140
	Jś ¹⁾	120	120	140/120	140/120	140	140	140
	Kl	-	80	80	80	80	80	80
	Gb	80	80	80	80	80	80	80
	Brz	80	80	80	80	80	80	80
	Ol	80	80	80	80	80	80	80
	Os	50	50	50	50	50	50	50
	Lp	-	80	80	80	80	80	80

¹⁾ w liczniku - Lasy w zasięgu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a w mianowniku - Lasy poza zasięgiem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do PUL przyjęto granice, powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urzędniowych otrzymał od nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- a) wyciągi z rejestru gruntów nadleśnictwa,
- b) warstwę numeryczną działek ewidencyjnych, punktów granicznych i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Dokumenty geodezyjne zostały przygotowane przez nadleśnictwo.

Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o:

- zmiany rodzajów użytków gruntowych (według ustawy o lasach art. 14.1.),
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną a stanem na gruncie były zgłaszane Nadleśniczemu, który zdecydował o sposobie ujęcia ich w planie. Grunty Nadleśnictwa Supraśl składają się z 1782 działek ewidencyjnych (w tym 37 działek we współwłasności). Na dzień 31.12.2025 r.

W stan posiadania Nadleśnictwa wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi. Poniżej zamieszczono wykaz tych gruntów.

Tabela 7. Grunty nadleśnictwa we współwłasności z osobami fizycznymi

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb SOKÓŁKA							
1	339 b	91	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Bobrowniki	0,2856	1/3
2	343 hx	111	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Jelenia Góra	0,0388	1/2
3	343 gx	138	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Jelenia Góra	0,0329	1/2
4	343 jx	162	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Jelenia Góra	0,0047	1/2
5	343 ix	189	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Jelenia Góra	0,0478	1/2
6	343 kx, lx	271	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Jelenia Góra	0,8979	1/2
7	343 fx	83	Sokółski	Sokółka Ob. wiej.	Jelenia Góra	0,0528	1/2
Razem obręb SOKÓŁKA						1,3605	
Obręb SUPRAŚL							
8	188 o	2.310	Białostocki	Supraśl Ob. wiej.	Surążkowo	0,3405	1/2
9	279 bx	1061	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0370	1/3
10	279 ax	1064	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0374	1/3
11	279 dx	1144	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0183	1/3
12	279 cx	1147	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0187	1/3
13	277 o	153	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0335	1/3
14	277 p	156	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0336	1/3
15	276 m	285	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0285	1/3
16	276 l	288	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0278	1/3
17	277 m	29	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0583	1/3
18	277 n	32	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0568	1/3
19	276 k	328	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0193	1/3
20	276 j	331	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0198	1/3
21	275 o	470	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0772	1/3
22	275 n	473	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0772	1/3
23	280 n	629	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0074	1/3

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
24	280 m	632	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0073	1/3
25	280 p	699	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0208	1/3
26	280 o	702	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0208	1/3
27	280 r	751	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0465	1/3
28	280 s	754	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0471	1/3
29	277 r	78	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0343	1/3
30	279 gx	807	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0285	1/3
31	279 fx	810	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0280	1/3
32	278 n	952/2	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0220	1/3
33	278 m	955/2	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0228	1/3
34	278 k	1008/2	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0627	3/4
35	279 z	1092	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,1608	3/4
36	280 l	658	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,0436	3/4
37	278 l	982	Białostocki	Wasilków Ob. wiej.	Nowodworce	0,1549	3/4
Razem obręb SUPRAŚL						1,5914	
Ogółem nadleśnictwo						2,9519	

Powierzchnia ogólna działek pozostających we współwłasności wynosi 2,9519 ha (zredukowana 1,3957 ha). W PUL przedmiotowe grunty ujęto w opisach taksacyjnych, wydzielając je w 37 odrębnych pododdziałów. Zgodnie z IUL grunty te nie są elementem planowania urządzeniowego, a jedynie zostały ujęte po podsumowaniu opisu taksacyjnego i przedstawione na mapach.

Wszystkie tabele instrukcyjne generowane przez program *Taksator*, nie uwzględniają powierzchni gruntów nadleśnictwa pozostających we współwłasności ani miąższości porastających je drzew i drzewostanów.

Granice gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi, z umieszczonymi pod ziemią podcentrami (rurki drenarskie, butelki). Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek, linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic przebiegające między lasami prywatnych właścicieli są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia.

W głównych kompleksach nadleśnictwa przeważa ustabilizowany sztuczny podział powierzchniowy. Linie podziału powierzchniowego: gospodarcze i oddziałowe mają charakter regularnego podziału nizinnego, a jego sieć w terenie jest utrwalona przy pomocy granitowych słupów oddziałowych. Mniejsze kompleksy posiadają nieregularny podział powierzchniowy z wykorzystaniem dróg, cieków wodnych i rowów.

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego wg obrębów i ogółem w nadleśnictwie przedstawia się poniżej:

Tabela 8. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby		Nadleśnictwo
		SOKÓŁKA	SUPRAŚL	
1	2	3	4	5
Długość granicy	km	105	76	150
Granice sporne	km			
Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km			
Liczba oddziałów	szt.	370	281	651
Średnia powierzchnia oddziału	ha	26,97	26,83	26,91
Brakujące nr oddziałów	numer	-	274	
Oddziały z literą	numer	21A, 74A, 76A, 79A, 89A, 132A, 171A	188A, 188B	
Liczba pododdz.	szt.	2954	2553	5507
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	3,31	2,89	3,11
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	784	597	1381
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	3738	3150	6888
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	2,67	2,39	2,54

Plan urządzenia lasu na lata 2026 - 2035 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w nieznacznym stopniu różni się od danych zawartych w tabeli I, zestawionej z dokładnością do 1m², z uwagi na przyjęcie w planach urządzenia lasu zasady zaokrąglania pól powierzchni poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów. Na mapach oraz w opisach taksacyjnych ujęte są grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi. Ich powierzchnia uwzględniona jest w podsumowaniach opisów i dodatkowo zapisana jest tam w nawiasach. Ponieważ grunty te nie są elementem planowania urządzeniowego, ich powierzchnia nie jest uwzględniana w zestawieniach tabelarycznych i analizach.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Supraśl wg głównych kategorii użytkowania, z dokładnością do 1m², według stanu na 01.01.2026 r., jak również ich rozliczenie wg powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z planu urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. 2024, poz. 219).

Tabela 9. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Supraśl wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Wyszczególnienie	Grunty leśne							Grunty nieleśne							Ogółem
	Zalesione	Do odnowienia	W produkcji ubocznej	Pozostałe leśne niezalesione	Objęte szczeg. ochroną prawą	Związane z gospod. leśną	Razem	Zadrzewione	Grunty rolne	Grunty pod wodami	Użytki ekologiczne	Grunty zabud. i zurbanizowane	Tereny różne	Razem	
	Powierzchnia [ha]														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Obręb SOKÓŁKA															
Pow. ewidencyjna [m²]	9425,3030	7,9700	20,6938	26,8748	-	258,5441	9739,3857	1,7376	237,8152	-	-	0,5529	0,0461	240,1518	9979,5375
Pow. z planu u.l. [ha]	9425,59	7,98	20,68	26,88	-	258,56	9739,69	1,72	237,87	-	-	0,55	0,05	240,19	9979,88
Różnica [m²]	-0,2870	-0,0100	0,0138	-0,0052	-	-0,0159	-0,3043	0,0176	-0,0548	-	-	0,0029	-0,0039	-0,0382	-0,3425
Obręb SUPRAŚL															
Pow. ewidencyjna [m²]	7141,5149	16,6185	8,0259	51,5872	-	180,5459	7398,2924	-	137,0636	2,0088	-	1,3390	-	140,4114	7538,7038
Pow. z planu u.l. [ha]	7141,52	16,63	8,03	51,61	-	180,68	7398,47	-	137,15	2,01	-	1,34	-	140,50	7538,97
Różnica [m²]	-0,0051	-0,0115	-0,0041	-0,0228	-	-0,1341	-0,1776	-	-0,0864	-0,0012	-	-0,0010	-	-0,0886	-0,2662
Nadleśnictwo Supraśl															
Pow. ewidencyjna [m²]	16566,8179	24,5885	28,7197	78,4620	-	439,0900	17137,6781	1,7376	374,8788	2,0088	-	1,8919	0,0461	380,5632	17518,2413
Pow. z planu u.l. [ha]	16567,11	24,61	28,71	78,49	-	439,24	17138,16	1,72	375,02	2,01	-	1,89	0,05	380,69	17518,85
Różnica [m²]	-0,2921	-0,0215	0,0097	-0,0280	-	-0,1500	-0,4819	0,0176	-0,1412	-0,0012	-	0,0019	-0,0039	-0,1268	-0,6087

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Supraśl na lata 2026-2035, powiązany jest w zróżnicowanym stopniu z szeregiem dokumentów planistycznych funkcjonujących na poszczególnych szczeblach administracji publicznej.

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Obszar w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Supraśl położony jest w województwie podlaskim. Podstawowym dokumentem prognostycznym dla polityki zagospodarowania przestrzennego jest *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego* z 2017, który określa cele, zasady, struktury zagospodarowania przestrzennego oraz lokalizacje inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim oraz priorytetowym dla UE.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Podstawowymi dokumentami w dziedzinie ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim są:

- Strategia rozwoju województwa podlaskiego 2030 [Białystok 2020] oraz powiązana z nią Diagnoza Strategiczna Województwa Podlaskiego [Białystok 2020];
- Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do roku 2030 [Białystok 2021];
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska województwa podlaskiego do 2030 roku [Białystok 2021].

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społecznego oraz ochrony przyrody na poziomie powiatowym zawarte są w strategiach i programach poszczególnych powiatów:

- Program Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 – 2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Białostockiego do 2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sokólskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029.

Aktualnie wszystkie gminy, będące w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa sporządziły Studia uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Na poziomie gminnym podstawowym dokumentem planistycznym powinien być plan zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na znaczne koszty oraz skomplikowane procedury związane z jego sporządzeniem, zazwyczaj sporządza się je tylko w obszarach planowanych, ważniejszych inwestycji gospodarczych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych.

Niezależnie od strategii rozwoju opracowanych dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, dla funkcjonujących na tym terenie obszarów Natura 2000: SOO PLH200006 Ostoja Knyszyńska oraz OSO PLB200003 Puszcza Knyszyńska, opracowano

i wdrożono plany zadań ochronnych. Plany te zostały zatwierdzone przez RDOŚ w Białymstoku w 2014 roku. Dokumenty te mają bezpośredni wpływ na gospodarkę leśną prowadzoną na przedmiotowych obszarach.

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Większość założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotycząca gospodarki leśnej i ochrony przyrody na szczeblu gminnym nie obejmuje okresu, na jaki zostanie utworzony Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Supraśl. Dlatego też, oparto się w głównej mierze na strategiach i planach powiatowych oraz wojewódzkich.

Nadleśnictwo Supraśl leży na obszarze w rejonie słabo uprzemysłowionym. Na obszarze tym nie ma obiektów przemysłowych, które mogą mieć istotny wpływ na przyległe ekosystemy leśne.

Ochrona środowiska

O stanie środowiska przyrodniczego decyduje oddziaływanie na nie człowieka, poprzez jego działalność gospodarczą jak i procesy bytowe zachodzące w gospodarstwach domowych. Lasy Nadleśnictwa Supraśl są mało narażone na zanieczyszczenia powietrza. Na poziom zanieczyszczeń powietrza na tym obszarze mają wpływ: wielkość napływowej i lokalnej emisji zanieczyszczeń powietrza, warunki klimatyczne i topografia terenu. Obszar nadleśnictwa, znajduje się pod wpływem dominującej zachodniej cyrkulacji mas powietrza. Sprzyja to napływowi zanieczyszczeń z dalszych odległości, w tym z terenów uprzemysłowionych zachodniej i południowej Polski i Europy. Napływ mas powietrza z zachodu ma duży udział w ładunkach wnoszonych z opadami do podłoża na tym terenie.

Stan czystości powietrza na obszarze terytorialnego zasięgu nadleśnictwa cechuje się punktową emisją zanieczyszczeń. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza zlokalizowanym w zasięgu działania nadleśnictwa jest miasto Supraśl. Emitowane zanieczyszczenia, przy braku obiektów przemysłowych, pochodzą przede wszystkim ze zbiorczych i indywidualnych instalacji grzewczych. Sytuacja sukcesywnie ulega poprawie ze względu na przechodzenie na inne niż spalanie drewna i węgla sposoby ogrzewania (pompy ciepła, kolektory słoneczne).

Zanieczyszczenia powietrza pochodzące z miejscowości położonych na terenie puszczy są niewielkie ze względu na małą liczbę ludności. Pochodzą one przede wszystkim z domowych palenisk.

Na obszarze Nadleśnictwa Supraśl najbardziej istotną drogą powodującą najwięcej zanieczyszczeń jest drogi krajowa nr 19, przez którą odbywa się tranzyt w kierunku Białorusi, oraz droga wojewódzka nr 676 z Białegostoku do Krynek.

Pewnym zagrożeniem dla czystości powietrza na obszarze nadleśnictwa, przy dominujących wiatrach z kierunku zachodniego, wydaje się być aglomeracja białostocka, w której wielkości i wskaźniki emisji należą do najwyższych w województwie. Wpływ na stan czystości powietrza ma także napływ zanieczyszczeń z obszarów ościennych.

Ochrona przyrody

Na system obszarów chronionych na terenie leżącym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Supraśl składa się:

- 12 rezerwatów przyrody (Bahno w Borkach, Kozłowy Ług, Międzyrzecze, Stare Biele, Stara Dębina, Woronicza, Budzisk, Jałówka, Krasne, Krzemienne Góry, Surażkowo, Łanga),
- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- obszary chronionego krajobrazu Wzgórza Sokólskie,
- 2 obszary Natura 2000 (PLB200003 – Puszcza Knyszyńska, PLH200006 – Ostoja Knyszyńska).
- Leśny Kompleks Promocyjny Puszcza Knyszyńska.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Wody powierzchniowe to głównie sieć rzek o układzie kratowym o bardzo różnych spadkach koryta. Uzupełnieniem pierwotnej sieci wód powierzchniowych jest system sztucznych kanałów i rowów melioracyjnych, a także kilku stawów i zbiorników zaporowych. Największy roczny cykl przepływu rzek występuje w chłodnej porze roku od listopada do kwietnia. Pomimo znacznych opadów letnich, wezbrania na rzekach są krótkotrwałe. Około 20% opadów pozostaje w koronach drzew, 10-15% w warstwie krzewów i runa.

Obszar Puszczy zajmuje swoim zasięgiem głównie dorzecze III rzędu - rzeki Supraśl. Jedynie najdalej na zachód wysunięta część, należy do bezpośredniej zlewni Narwi. Na południe od strefy puszczańskiej znajdują się zlewnie należące do zlewni górnej Narwi. Od północy znajdują się zlewnie Brzozówki i Sidry - dopływów Biebrzy. Szczegółowy podział hydrograficzny wyróżnia pięć głównych regionów - górnej Supraśli, Płoski, Słoi, Sokołdy i Czarnej. Rzeką Supraśl jest elementem łączącym poszczególne regiony, a zjawiska hydrograficzne jej towarzyszące są pochodną procesów zachodzących w zlewniach częściowych.

Występowanie wód powierzchniowych, a więc rzek, jezior i bagien, jest ściśle związane z występowaniem wód podziemnych, które stanowią istotne ogniwo w ogólnym obiegu wody.

W strefie torfowisk występują powszechnie kanały i rowy melioracyjne, które spełniają rolę czynnika drenującego pierwszy poziom wodonośny. Większość tego typu obiektów wykazuje tendencję do zarastania.

Bilans wody dostarczanej (źródła, opady atmosferyczne) i odprowadzanej (odpływ ciekami, transpiracja), wpływa na zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych. Bardzo ważną funkcję spełniają tutaj ustanowione w nadleśnictwie lasy wodochronne, obejmujące siedliska bagienne, wilgotne i podmokłe, tereny w sąsiedztwie cieków i źródeł wodnych oraz naturalne i sztuczne zbiorniki wodne. Gospodarka leśna realizowana na tych obszarach podporządkowana jest celowi ochronnemu oraz wzmocnieniu stabilności bilansu wodnego.

Obrona kraju

Znaczenie dla obronności kraju ma niewielka odległość terenu Nadleśnictwa Supraśl od granic państwa z Białorusią. Istniejąca sieć dróg oraz zwarte kompleksy leśne stwarzają

zagrożenie wystąpienia przestępczości (przemyt ludzi i towarów). Placówki Straży Granicznej w Szudziałowie, Krynkach i Bobrownikach prowadzą kontrole doraźne wewnątrz kraju (w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa). Głównym zadaniem placówek jest walka z nielegalną migracją, prowadzenie kontroli pobytu cudzoziemców oraz ochrona szlaków komunikacyjnych.

Ochrona zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

Nadleśnictwo Supraśl obejmuje swoim zasięgiem rozległy teren o wysokich walorach przyrodniczych. Teren nadleśnictwa zachęca do aktywnego wypoczynku na łonie przyrody - jazdy na rowerze lub konno, pływania kajakiem czy też spacerów po leśnych ścieżkach i zbierania owoców leśnego runa. Lasy udostępniane są poprzez ciekawie poprowadzone szlaki turystyczne, atrakcyjne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Te formy wypoczynku są najmniej zagrażające środowisku naturalnemu. Zachowanie w dobrym stanie środowiska naturalnego pozytywnie wpływa na jego atrakcyjność. Przez teren nadleśnictwa przebiegają szlaki piesze, rowerowe, kajakowe oraz szlaki konne. Miasto Supraśl jako uzdrowisko oraz liczne kwatery prywatne, tworzą szeroką bazę noclegową. W ramach programu Lasów Państwowych *Zanocuj w lesie* nadleśnictwo wyznaczyło specjalne obszary leśne o łącznej powierzchni ok. 1500 ha, przeznaczone dla miłośników bushcraftu i survivalu, gdzie bez ryzyka naruszenia ustawy o lasach, wszyscy zainteresowani mogą biwakować.

W lasach Nadleśnictwa Supraśl zdecydowanie przeważają drzewostany iglaste z dominującym udziałem sosny. Lasy te są szczególnie chętnie odwiedzane przez miejscową ludność i turystów w okresie urodzaju grzybów i jagód.

Turystyka jest ważną gałęzią gospodarki lokalnej. Jednak warunkiem jej rozwoju są nakłady na ochronę środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, budowa i modernizacja bazy turystycznej oraz infrastruktury technicznej.

Udokumentowane złoża kopalin

W zasięgu Nadleśnictwa Supraśl istnieją udokumentowane złoża kruszyw naturalnych występujące w postaci żwiru i piasku oraz borowiny. Obszarem wykorzystywanym do pozyskania surowców mineralnych jest obszar powiatu sokólskiego. Eksploatuje się je metodami odkrywkowymi.

Według danych Centralnej Bazy Danych Geologicznych (dostęp 18.02.2025r.) na obszarze w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Supraśl eksploatowane są następujące złoża piasków i żwirów: Bilwinki II, Bobrowniki-Drahle Pole 1a, Bobrowniki-Drahle Pole 1b/1c, Bobrowniki-Drahle Pole 1d, Bobrowniki-Drahle Pole 1e, Bobrowniki-Drahle Pole 2, Geniusze IV/1, Geniusze V, Janowszczyzna II/1 - pole A+B, Janowszczyzna II/1 - pole D, Janowszczyzna IIIa, Janowszczyzna IIIa/1, Janowszczyzna IIIb/1, Janowszczyzna IV/1 - pole A, Janowszczyzna VII/1 - pole A+B, Janowszczyzna VII/1 - pole D, Janowszczyzna VIII, Janowszczyzna X/4 - pole C, Janowszczyzna X/4 - pole D, Janowszczyzna XI, Janowszczyzna XII - Pole A, Janowszczyzna XII - Pole B, Kamionka - Drahle I, Kamionka-Drahle 2B, Podkamionka III/1, Podkamionka IX, Podkamionka V, Podkamionka VI/1, Podkamionka VIII, Podsokołda 2, Słójka, Wierzchlesie II.

Wszystkie powyższe złoża znajdują się poza zasięgiem obszaru leśnego nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Supraśl nie prowadzi eksploatacji złóż kopalnych ani nie dzierżawi gruntów pod tego typu działalność.

Ochrona gruntów rolnych i leśnych

Brak jest pośrednich źródeł emisji przemysłowych na gleby, z uwagi na to, iż w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Supraśl nie ma zakładów mogących także zanieczyszczenia emitować. Zagrożeniem dla lokalnych gleb są ścieki komunalne z nieszczelnych kanalizacji, chemizacja rolnictwa (nawozy i środki ochrony roślin) oraz nielegalne wysypiska śmieci.

Z uwagi na to, że tereny Nadleśnictwa Supraśl są bardzo atrakcyjne pod względem rekreacyjno-turystycznym, istnieje duża presja społeczna na zmianę przeznaczenia użytkowania gruntów (z gruntów leśnych i rolnych na grunty budowlane). Koniecznym jest sprawowanie wnikliwego nadzoru ze strony organów nadzoru budowlanego.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym mogące spowodować zagrożenie trwałości lasu

Na terenie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa planowana jest budowa drogi ekspresowej S19 Sokółka-Czarna Białostocka w ciągu drogi krajowej nr 19 blisko 10 km. Fragment tej inwestycji przebiegał będzie przez tereny w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl w leśnictwie Lipina (oddziały 6 oraz 10).

Plan urządzenia lasu jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska, jak również nie zagraża stabilności i trwałości lasu.

1.2.4. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Nadleśnictwo nie posiada gruntów wyłączonych z produkcji leśnej.

1.2.5. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Na dzień 01.01.2026 r. nadleśnictwo nie posiada gruntów do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według rejonizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony, Kliczkowska 2012), lasy Nadleśnictwa Supraśl leżą w całości w Krainie Mazursko-Podlaskiej (II), w mezoregionach: Wysoczyzny Białostockiej – lasy poza zwartym kompleksem puszczańskim oraz Puszczy Knyszyńskiej – część puszczańska nadleśnictwa. Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody”.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Supraśl w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są między 23°12' a 23°36' długości geograficznej wschodniej oraz między 53°10' a 53°24' szerokości geograficznej północnej.

W podziale fizyczno-geograficznym Polski (Richling i In. 2021) obszar Nadleśnictwa Supraśl położony jest w następujących jednostkach:

- Megaregion: Niż Wschodnioeuropejski (8);
- Prowincja: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84);
- Podprowincja: Wysoczyzny Podlasko-Białoruskie (843);
 - Makroregion: Nizina Północnopodlaska (843.3);
 - Mezonegion: Wysoczyzna Białostocka (843.33)
 - Mezonegion: Wzgórza Sokólskie (843.34).

1.3.3. Rzeźba terenu

Nadleśnictwo Supraśl położone jest w granicach dwóch mezonegionów, a mianowicie Wysoczyzny Białostockiej i Wzgórz Sokólskich. Jest to pas równin staroglacjalnych, z wyjątkowo urozmaiconą rzeźbą terenu.

Na obszarze nadleśnictwa wyróżniono trzy strefy rzeźby. Pierwsza strefa część wysoczyzn morenowych w okolicach Lipiny i Wierzchlesia osiąga wysokość 195,0-205,0 m n.p.m. i opada do 135,0-140,0 m n.p.m. nad obniżeniem dolinym Sokołdy. Zbocza wysoczyzn są silnie rozczłonkowane licznymi dolinkami, przez co dłuższe osie form mają kierunki zgodne z ogólnym pochyleniem terenu.

Strefa druga charakteryzuje się występowaniem odosobnionych wyniesień terenowych otoczonych rozległymi obniżeniami. Jedno z takich wyniesień znajduje się w centralnej części puszczy pomiędzy Wasilkowem i Sokołdą. Powierzchnia tego wyniesienia jest nierówna ze względu na obecność licznych obniżień terenowych i wzgórz osiągających 185,0-190,0 m n.p.m. Południowe zbocze opada stromo ku dolinie Supraśli, której dno zalega na wysokości 115,0-120,0 m n.p.m.

Strefa trzecia to część położona na południe od doliny Supraśli, gdzie teren jest łagodnie ukształtowany o wysokości od 150,0 do 160,0 m n.p.m., tylko niektóre wzgórza osiągają 180,0 m n.p.m. [BANASZUK H. 1995].

Rzeźba terenu charakteryzuje się licznymi poziomami morfologicznymi. Występują one na zboczach wyniesień i wysoczyznach morenowych oraz w niektórych obniżeniach terenowych. Dobrze wykształcone poziomy morfologiczne występują na zboczu wysoczyzny schodzącej do obniżenia dolinnego Sokołdy. Poziom najwyższy występuje na wysokości 180,0-190,0 m n.p.m., najniższy zaś 130,0-140,0 m n.p.m. W tej części Puszczy jest najwięcej poziomów morfologicznych, wynika to z faktu, że obniżenie Sokołdy wcięte jest głęboko we wznoszącą się obok wysoczyznę.

Najslabiej wykształcone poziomy są w południowej części omawianego obszaru i jest ich tutaj najmniej. Powierzchnia wysoczyzny układa się na wysokości 140,0-160,0 m n.p.m. Tylko na północ od Supraśla występują poziomy niższe. Zbocza tej wysoczyzny są tu krótkie i słabo pochylone i opadają do doliny Supraśli oraz do obniżenia pomiędzy Surażkowem a Talkowszczyzną. Inną formą akumulacji lodowcowej są kemy i moreny martwego lodu. Występują one w postaci pagórków, wzgórz i stoliw na zapleczu stref moren czołowych. Duże pola kemowe występują na zapleczu „Wału Krynicko - Świętojańskiego” w okolicy Studzianek. Są to rozległe, płaskie wzgórza o charakterze stoliw.

Ozy, które powstają podczas przepływu wód w subglacialnych tunelach, tworzą południkowo rozciągające się pagórki lub wały o wysokości 5-10 metrów.

Najwyższe miejsce w nadleśnictwie znajduje się w obrębie Sokółka, na południowy wschód od wsi Stara Kamionka, gdzie teren wznosi się na wysokość 227,03 m n.p.m., a najniższe znajduje się w obrębie Supraśl w okolicy wsi Nowodworce - 116,97 m n.p.m. Tak więc deniwelacje bezwzględne sięgają około 110 m. Najwyższe miejsce na gruntach nadleśnictwa znajduje się na obrębie Sokółka w oddziale 339 (224,30 m n.p.m.), a najniższe w oddziale 253 (123,43 m n.p.m.) na obrębie Supraśl.

Szczegółowy opis budowy geologicznej i rzeźby terenu omawianego terenu znajduje się w rozdziale 3.1.3 tomu I Charakterystyki siedlisk w ramach Dokumentacji Siedliskowej dla Nadleśnictwa Supraśl [KRAMKO 2024].

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

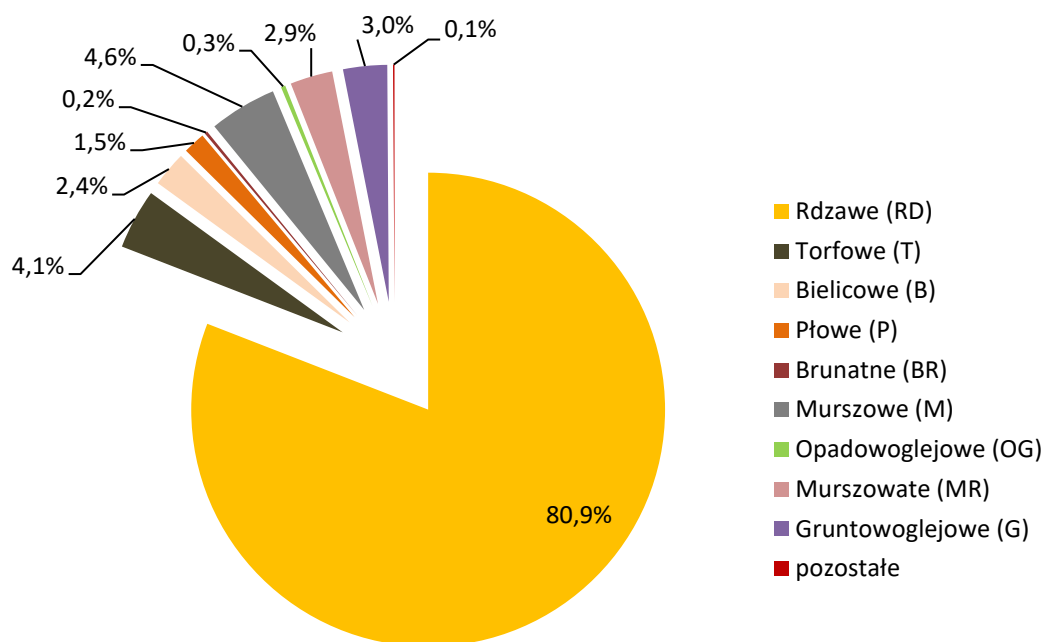
1.3.4.1. Warunki glebowe

Prace siedliskowe przeprowadzone na terenie Nadleśnictwa Supraśl wykazały występowanie 11 typów gleb (KRAMKO 2024).

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb wg operatu glebowego (KRAMKO 2024) przedstawia tabela.

Tabela 10. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie

Typ gleby	Nadleśnictwo Supraśl	
	ha	%
1	2	3
Pararędziny (PR)	17,66	0,1
Gleby brunatne (BR)	43,00	0,2
Gleby płowe (P)	257,74	1,5
Gleby rdzawe (RD)	13865,50	80,9
Gleby bielcowe (B)	417,41	2,4
Gleby gruntowoglejowe (G)	516,24	3,0
Gleby opadowoglejowe (OG)	38,26	0,3
Gleby torfowe (T)	687,28	4,1
Gleby murszowe (M)	786,49	4,6
Gleby murszowate (MR)	509,16	2,9
Gleby industrioziemne (AU)	2,21	0,0
RAZEM	17140,95	100,0



Ryc. 4. Udział typów gleb w powierzchni Nadleśnictwa Supraśl

Dominującym typem gleb są gleby rdzawe zajmujące 13865,50 ha (80,9% powierzchni), kolejne zajmujące znaczącą powierzchnię to gleby murszowe – 786,49 ha (4,6%) i gleby torfowe zajmujące 687,28 ha (4,1%) omawianego nadleśnictwa. Szczegółowe informacje dotyczące gleb nadleśnictwa znajdują się w opracowaniu „Charakterystyka siedlisk”, Tom I – Dokumentacja siedliskowa dla Nadleśnictwa Supraśl.

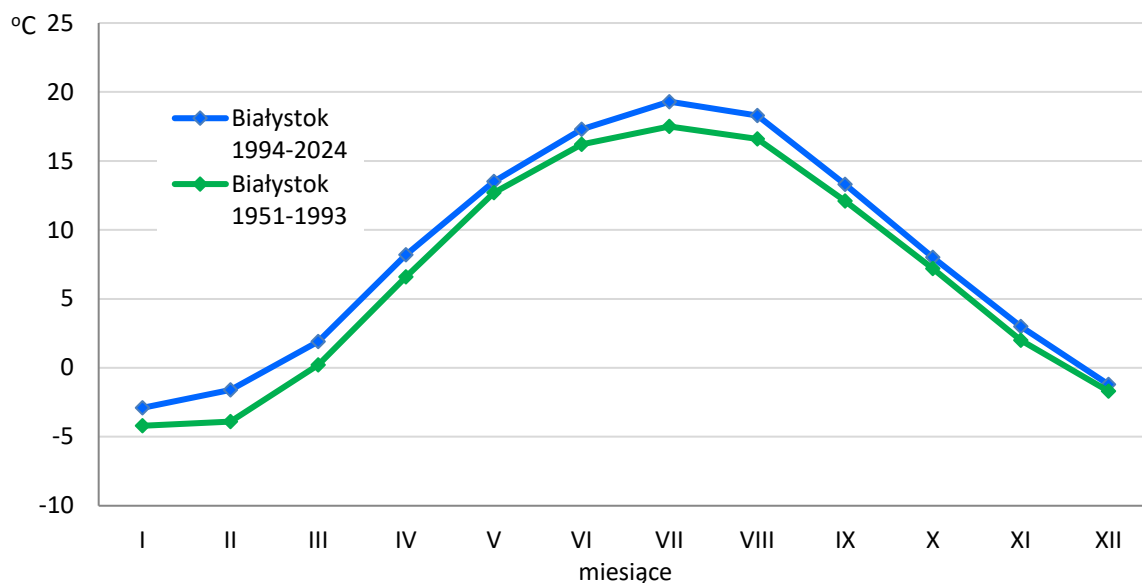
1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Obszar Nadleśnictwa Supraśl znajduje się w regionie Podlaskim oraz subregionie Supraskim. W porównaniu do innych regionów klimatycznych odnotowano największą częstość pogody najmroźniejszej, to jest dni z pogodą bardzo mroźną i słoneczną przy podobnym udziale pogody bardzo mroźnej i pochmurnej. Na podstawie obserwacji autora w rejonie tym zauważono najwyższą w kraju liczbę dni z pogodą przymrozkową. W porównaniu zresztą kraju zdecydowanie mniejsza jest liczba dni z pogodą chłodną, pochmurną zarówno z opadem, jak bez opadu (Woś, 2010).

Charakterystykę klimatu oparto na danych ze stacji meteorologicznej w Białymstoku okresie 1996-2023. Spośród elementów klimatycznych w odniesieniu do terenu Nadleśnictwa Supraśl poniżej zostaną omówione: temperatura powietrza, opady atmosferyczne, wiatry, wilgotność powietrza, usłonecznienie, zachmurzenie, typy pogody oraz topoklimat obszarów leśnych.

Tabela 11. Średnia roczna i miesięczna temperatura powietrza dla stacji w Białymstoku

Miesiąc (okres)	Miesiące												Średnio rocznie	IV-X
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Białystok 1994- 2024	-2,9	-1,6	1,9	8,2	13,5	17,3	19,3	18,3	13,3	8,0	3,0	-1,2	8,1	14,0
Białystok 1951- 1993	-4,2	-3,9	0,2	6,6	12,7	16,2	17,5	16,6	12,1	7,2	2,0	-1,7	6,8	13,0



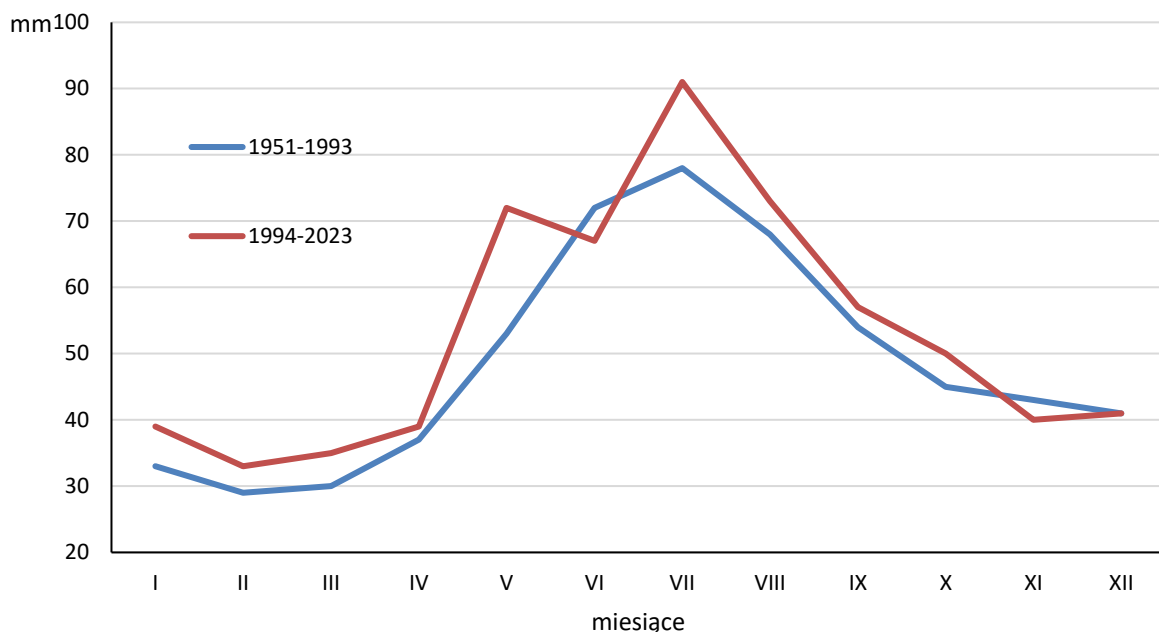
Ryc. 5. Średnia miesięczna temperatura powietrza

Według danych ze stacji meteorologicznej w Białymstoku (okresy 1951-1993 i 1994-2023) średnie roczne i średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych przedstawiono w poniższej tabeli i na wykresie.

Na omawianym obszarze średnia wielkość opadów atmosferycznych wyniosła 583 mm (w latach 1951-1993) oraz 637 mm (w latach 1994-2023). Opady przeważają w półroczu ciepłym (maj - sierpień). Maksimum, podobnie jak w większości regionów Polski, przypada na miesiące letnie (lipiec-sierpień), minimum na koniec zimy i początek wiosny (styczeń-kwiecień). Na obszarze nadleśnictwa jest przeciętnie w roku 223 dni z opadami (dane za okres 1993-2021). Pośród rodzajów opadów dominuje deszcz.

Tabela 12. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów dla stacji w Białymstoku w okresach 1951-1993 oraz 1994 – 2023.

Miesiąc (okres)	Miesiące												Średnio rocznie	IV-X
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1951-1993	33	29	30	37	53	72	78	68	54	45	43	41	583	407
1994-2023	39	33	35	39	72	67	91	73	57	50	40	41	637	449



Ryc. 6. Rozkład średnich miesięcznych opadów (w mm) na stacji meteorologicznej w Białymstoku za okres 1951-1993 i 1994 – 2023.

Opady letnie (VI-VIII) są dwukrotnie wyższe od sumy opadów zimowych (XII-II), jednak w okresie zimowym wody przenikając do głębszych poziomów gleby, przy ograniczonym parowaniu, tworzą niewielkie zapasy wodne. Największe ujemne zmiany retencyjne wody w gruncie występują w maju i czerwcu. Dopiero na początku grudnia zapas wody osiąga stan zbliżony do stanu notowanego w kwietniu.

W ostatnich latach często występują okresy bezopadowe. Szczególnie te długotrwałe są niekorzystne dla roślinności. Okresy bezopadowe pojawiają się w przypadkach rozbudowywania się stacjonarnego wyżu barycznego. Długotrwałe okresy posuszne mogą doprowadzić do suszy glebowej, szczególnie niekorzystnej dla rozwoju roślin.

Przeciętna roczna względna wilgotność powietrza jest duża i wynosi około 81-83%. Największe wartości osiąga w listopadzie, grudniu i styczniu, gdzie przekracza w tym okresie 90%. Najmniejsza wilgotność występuje w kwietniu, maju i czerwcu osiągając nieco ponad 70%. Największą średnią miesięczną wartość wilgotności zanotowano w grudniu 2018 roku (94,5%), najmniejszą zaś w kwietniu 2019 roku (54,4%).

Wiatry charakteryzuje się przede wszystkim ze względu na lokalnie przeważający kierunek i prędkość. Istotnym problemem w badaniach prędkości i kierunku wiatru wewnątrz kompleksów leśnych i ponad nimi jest modyfikująca rola lasu w odniesieniu do strumieni powietrza na małych wysokościach. W opracowaniach przyrodniczych często charakterystyki tych wskaźników podawane są ze stacji spoza kompleksu leśnego i podobnie jest w tym przypadku – wyniki pochodzą ze stacji IMGW w Białymstoku, gdzie wpływ kompleksu leśnego jest mniejszy.

W ostatnich latach daje się zauważyć zwiększenie występowania gwałtownych wichur w całej Polsce, wyrządzających poważne szkody w lasach. Największą maksymalną prędkość wiatru zanotowano w styczniu 2002 roku i grudniu 2022 roku. Wyniosła ona 22 m/s, czyli 79,2 km/h.

Według danych wieloletnich ze stacji meteorologicznej w Białymstoku średnie roczne i średnie miesięczne prędkości wiatru w m/s przedstawiają się jak poniżej.

Tabela 13. Średnia prędkość wiatru w m/s w układzie miesięcznym dla stacji w Białymstoku w okresie 1994-2024.

Miesiąc (okres)	Miesiące												Średnio rocznie
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Białystok	2,9	2,9	2,9	2,6	2,4	2,2	2,1	1,9	2,1	2,5	2,8	2,8	2,5

Średnia prędkość wiatru dla stacji w Białymstoku to 2,5 m/s. Minimum średniej miesięcznej prędkości wiatru przypada na sierpień, a maksimum na styczeń-marzec. Na obszarze nadleśnictwa dominują wiatry sektora zachodniego.

Cechy charakteryzujące klimat obszaru nadleśnictwa:

- długość okresu wegetacyjnego - ok. 213 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - ok. 15 °C,
- suma opadów w okresie wegetacyjnym - ok. 360 mm,
- średnia temperatura roczna - 8,1 °C,
- roczna suma opadów - 637 mm,
- wilgotność względna powietrza - 82 %,
- średnia prędkość wiatru - 2,5 m/s.

1.3.4.3. Warunki wodne

Istniejące w Puszczy Knyszyńskiej stosunki wodne reprezentują układy hydrograficzne o stosunkowo małym przeobrażeniu i o dużych walorach przyrodniczych. Najważniejszym czynnikiem kształtującym środowisko wodne jest rzeźba terenu. Obfitość form wypukłych o zróżnicowanych wysokościach względnych dochodzących do 70 m oraz szeregu obniżień wytopiskowych tworzy krajobraz typowy dla stref cofania się lodowca.

Wody powierzchniowe to głównie sieć rzek o układzie kratowym o bardzo różnych spadkach koryta. Uzupełnieniem pierwotnej sieci wód powierzchniowych jest system sztucznych kanałów i rowów melioracyjnych, a także kilku stawów i zbiorników zaporowych.

Obszar Puszczy zajmuje swoim zasięgiem głównie dorzecze III rzędu - rzeki Supraśl. Jedynie najdalej na zachód wysunięta część, należy do bezpośredniej zlewni Narwi. Na południe od strefy puszczańskiej znajdują się zlewnie należące do zlewni górnej Narwi. Od północy znajdują się zlewnie Brzozówki i Sidry - dopływów Biebrzy. Szczegółowy podział hydrograficzny wyróżnia pięć głównych regionów - górnej Supraśli, Płoski, Słoi, Sokołdy i Czarnej. Rzeką Supraśl jest elementem łączącym poszczególne regiony, a zjawiska hydrograficzne jej towarzyszące są pochodną procesów zachodzących w zlewniach częściowych.

Główne rzeki płynące przez teren nadleśnictwa to:

Rzeka Supraśl w obrębie Puszczy Knyszyńskiej ciągnie się na odcinku od Gródka do Jurowiec (około 45 km). Charakteryzuje się występowaniem czterech kotlinowych rozszerzeń i przełomowych przewężeń. W zlewni rzeki, w miejscowościach Supraśl oraz Wasilków, znajdują się przepływowe zbiorniki rekreacyjne, a na wysokości Wasilkowa zlokalizowane jest powierzchniowe oraz podziemne ujęcie wody będące źródłem zaopatrzenia w wodę pitną dla

aglomeracji białostockiej. Wokół odcinka rzeki Supraśl od miejscowości Jurowce do miejscowości Krzemienne, w tym na całym odcinku płynącym przez obszar Nadleśnictwa Supraśl, utworzony został teren ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej oraz powierzchniowej, ustanowiony w celu ochrony jakości wód ujmowanych. Rzekę Supraśl zasilają dopływy o nazwach: Kamionka, Pogibła, Karnicha (Karanicha), Migówka, Kowszówka, Łanga i Woronicza. Pozostałe dopływy rzeki Supraśl: Słoja wraz z dopływem o nazwie Dereżina, Płoska, Starzynka, Jałówka i Pilnica.

Rzeka Sokołda to największy dopływ Supraśli o długości 57,2 km. Zmienia ona bardzo często kierunek przepływu. Na terenie Puszczy Knyszyńskiej znajduje się dolna część zlewni i doliny tej rzeki.

Wykaz wód płynących występujących na obszarze w granicach administracyjnych Nadleśnictwa Supraśl przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Wody płynące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Supraśl*

L.p.	Rzeki główne i dopływy	Rząd dorzecza	Długość rzeki na terenie nadleśnictwa [km]
1	2	3	4
1	Sokołda	IV	39,52
2	Supraśl	III	36,58
3	Kamionka	V	15,81
4	Słoja	IV	15,80
5	Łanga	VI	7,85
6	Pogibła	V	4,74
7	Kowszówka	V	4,72
8	Korzenicha	V	4,67
9	Woronicza	V	4,45
10	Dopływ spod Bachmatówki	V	4,04
11	Pilnica	IV	3,64
12	Dopływ spod Ogrodniczek	IV	3,05
13	Dopływ spod Kurowszczyzny	V	2,72
14	Jałówka	IV	2,57
15	Dopływ z Zawistowszczyzny	V	2,23
16	Cieliczanka	IV	1,41
17	Płoska	IV	1,04
18	Poganica	V	0,85
19	Migówka	V	0,73
20	Derazina	V	0,68

* na podstawie danych przestrzennych podziału hydrograficznego Polski (RZGW w Warszawie) przekazanych przez RDLP w Białymstoku

Wszystkie rzeki w Puszczy w znacznej mierze zachowały swój naturalny charakter, chociaż należą do rzek częściowo uregulowanych.

Według danych przestrzennych podziału hydrograficznego Polski (RZGW w Warszawie), przekazanych przez RDLP w Białymstoku, w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa znajduje się 1 większy zbiornik wodny (Jez. Komosa). Całkowita powierzchnia Jeziora Komosa wynosi 13,75 ha z czego 6,33 ha znajduje się na terenie w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Supraśl. Jest to zbiornik sztuczny powstały w XIX wieku poprzez spiętrzenie wód rzeki Pilnicy. Oprócz Jeziora Komosa na terenie w zarządzie

Nadleśnictwa Supraśl występują jeszcze inne pomniejsze zbiorniki wodne np. stawy hodowlane na rzece Pilnicy położone w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości Krasne.

Występują tu również znaczne powierzchnie zabagnione, charakteryzujące się zaleganiem wód gruntowych (mniej niż 1 m). Bagna są prawie z reguły terenami, na których występują torfowiska o miąższości powyżej 0,5 m, a niejednokrotnie przekraczające kilka metrów. Ponieważ torf zawiera 85-90% wody, rola retencyjna bagien jest znaczna.

Występowanie wód powierzchniowych, a więc rzek, źródeł i bagien, jest ściśle związane z występowaniem wód podziemnych, które stanowią istotne ogniwo w ogólnym obiegu wody. Według systematyki wód podziemnych poszczególne ich typy wykazują dużą zależność nie tylko od budowy geologicznej, lecz także od stosunków geomorfologicznych. Wody podziemne występują w osadach wszystkich epok geologicznych, lecz w różnych ilościach.

W północnej części strefy puszczańskiej i regionie Wzgórz Sokólskich występują najmniej zasobne odizolowane zbiorniki wód podziemnych w niewielkich soczewkach żwirowo-piaszczystych pośród trudno przepuszczalnych glin. W strefach obniżenń wytopiskowych, tworzących główne ciągi dolinne regionu, istnieją najzasobniejsze zbiorniki wód podziemnych, szczególnie w dolinie Supraśli.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

W załącznikach do opisanie ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie.

Typy siedliskowe przyjęto zgodnie z Charakterystyką siedlisk Nadleśnictwa Supraśl wykonaną w latach 2023-2024 (KRAMKO 2024), z uwzględnieniem prac taksacyjnych. Przedstawione zestawienia tabelaryczne i wykresy bazują na dominujących typach siedliskowych lasu przypisanych do całych powierzchni wydziałów.

Zasadniczymi elementami typologicznymi mającymi wpływ na przestrzenny i ilościowy układ siedlisk w nadleśnictwie są: rzeźba terenu i utwory geologiczne, typ próchnicy, stosunki wilgotnościowe oraz chemiczne i fizyko-chemiczne właściwości gleb. Z elementami tymi ściśle związana jest szata roślinna, zwłaszcza runo i gatunki lasotwórcze. Ukształtowanie terenu oraz zasięg poszczególnych utworów geologicznych ściśle warunkują układ siedlisk leśnych.

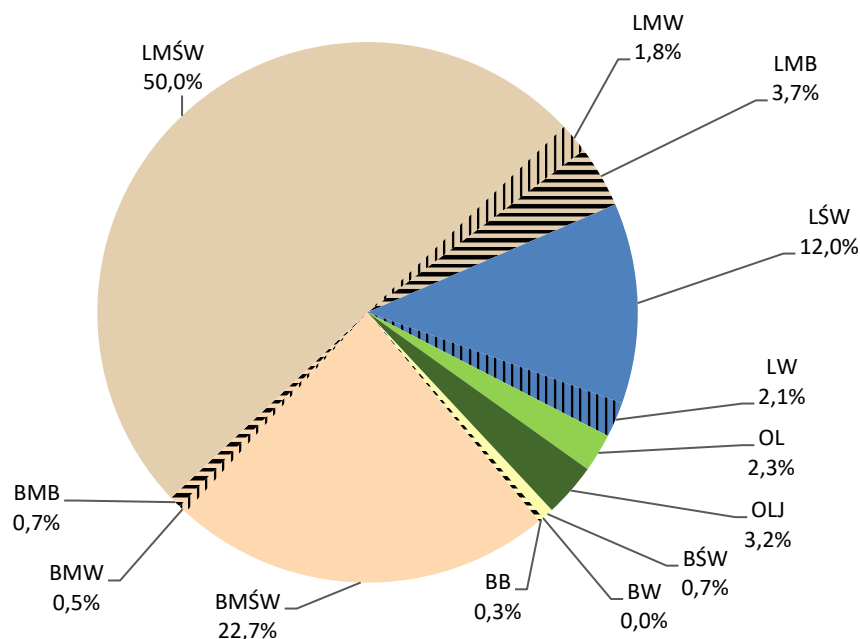
Poziom i charakter wody gruntowej był podstawą do wyróżnienia trzech zasadniczych szeregów wilgotnościowych siedlisk: świeżych, wilgotnych, bagiennych i ich wariantów.

Podstawową jednostką klasyfikacyjną siedlisk jest siedliskowy typ lasu, rozumiany jako typ ekosystemu leśnego, obejmujący fragmenty lasu o zbliżonej żyzności i zdolności produkcyjnej. W szczegółowym charakteryzowaniu warunków siedliskowych w nadleśnictwie uwzględniono warianty uwilgotnienia siedlisk, rodzaje glebowe siedlisk oraz aktualny stan siedliska. Warianty uwilgotnienia siedlisk ustalono na podstawie stopni występowania wody gruntowej lub opadowo-glejowej. Aktualny stan siedliska, określający aktualny stan żyzności i produktywności siedliska, uwzględnia się w celu wyróżnienia siedlisk odbiegających od stanu naturalnego.

W trakcie prac taksacyjnych VI rewizji PUL przyjmowano siedliskowe typy lasu na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego, kierując się zasadą, że w wyłączeniu drzewostanowym przyjmowano typ o największym udziale powierzchniowym.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tab. IV)

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	Udział [%]	Pow.[ha]	Udział [%]	Pow.[ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	99,16	1,1	11,35	0,2	110,51	0,7
BW	2,04	0,0	1,14	0,0	3,18	0,0
BB	32,83	0,4	15,72	0,2	48,55	0,3
BMŚW	1976,57	20,9	1817,58	25,2	3794,15	22,7
BMW	51,82	0,5	32,52	0,4	84,34	0,5
BMB	97,67	1,0	19,16	0,3	116,83	0,7
LMŚW	4789,93	50,5	3553,38	49,2	8343,31	50,0
LMW	224,03	2,4	82,32	1,1	306,35	1,8
LMB	494,29	5,2	130,88	1,8	625,17	3,7
LŚW	1072,64	11,3	920,84	12,8	1993,48	12,0
LW	188,59	2,0	162,60	2,3	351,19	2,1
OL	211,56	2,2	174,74	2,4	386,30	2,3
OLJ	240,00	2,5	295,56	4,1	535,56	3,2
Razem	9481,13	100,0	7217,79	100,0	16698,92	100,0



Ryc. 7. Udział powierzchni wg typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Supraśl

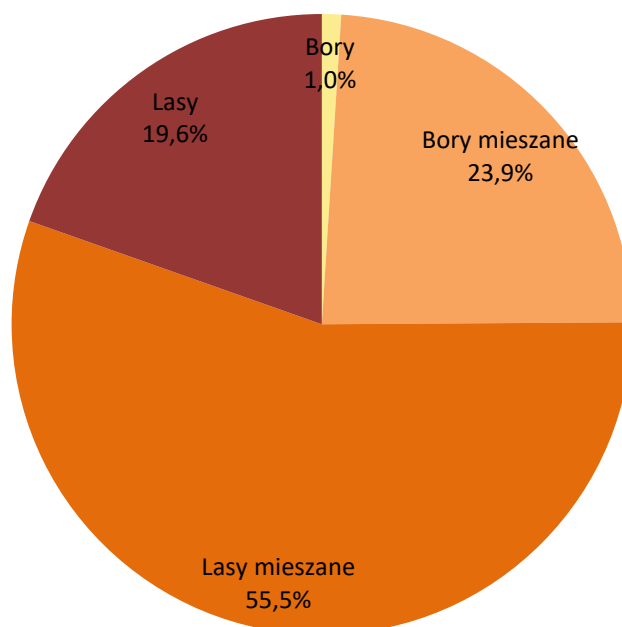
Dane o aktualnym stanie siedliska wynikające z operatu siedliskowego dla nadleśnictwa, przedstawiają się następująco:

- 30,3% siedliska w stanie naturalnym,
- 29,7% siedliska zbliżone do naturalnych,
- 40,0% siedliska zniekształcone,
- 0,0% siedliska przekształcone.

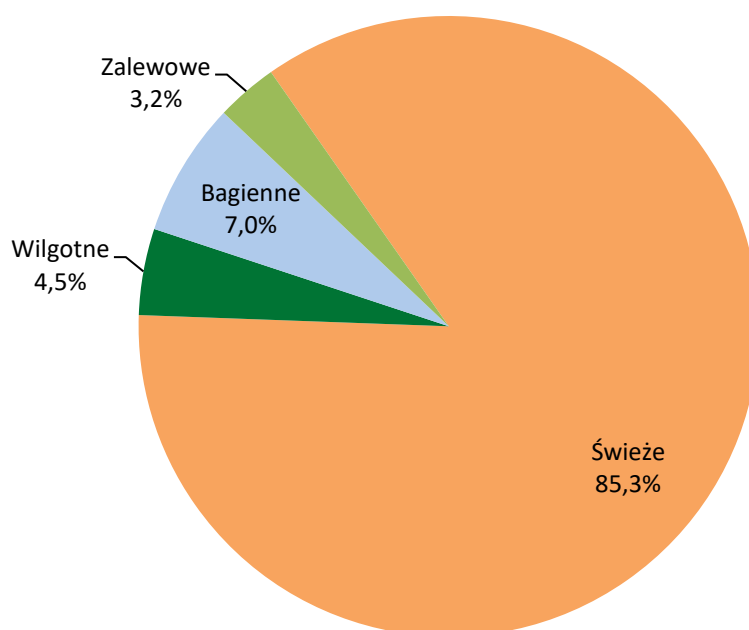
Tabela 16. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żyźnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb SOKÓŁKA							
Bory	-	99,16	2,04	32,83	-	134,03	1,4
Bory mieszane	-	1976,57	51,82	97,67	-	2126,06	22,4
Lasy mieszane	-	4789,93	224,03	494,29	-	5508,25	58,1
Lasy	-	1072,64	188,59	211,56	240,00	1712,79	18,1
Razem	-	7938,30	466,48	836,35	240,00	9481,13	100,0
%	-	83,7	5,0	8,8	2,5	100,0	
Obręb SUPRAŚL							
Bory	-	11,35	1,14	15,72	-	28,21	0,4
Bory mieszane	-	1817,58	32,52	19,16	-	1869,26	25,9
Lasy mieszane	-	3553,38	82,32	130,88	-	3766,58	52,2
Lasy	-	920,84	162,60	174,74	295,56	1553,74	21,5
Razem	-	6303,15	278,58	340,50	295,56	7217,79	100,0
%	-	87,3	3,9	4,7	4,1	100,0	
Nadleśnictwo Supraśl							
Bory	-	110,51	3,18	48,55	-	162,24	1,0
Bory mieszane	-	3794,15	84,34	116,83	-	3995,32	23,9

Lasy mieszane	-	8343,31	306,35	625,17	-	9274,83	55,5
Lasy	-	1993,48	351,19	386,30	535,56	3266,53	19,6
Razem	-	14241,45	745,06	1176,85	535,56	16698,92	100,0
%	-	85,3	4,5	7,0	3,2	100,0	



Ryc. 8. Struktura powierzchni siedlisk wg żyzności w Nadleśnictwie Supraśl

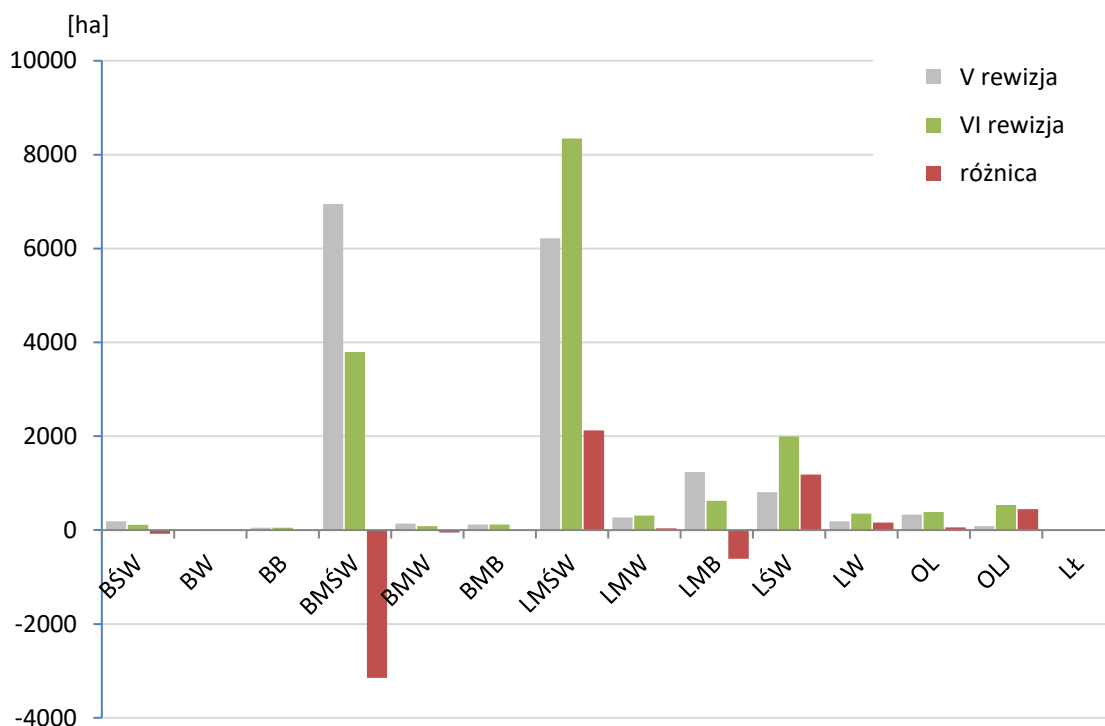


Ryc. 9. Struktura powierzchni siedlisk wg wilgotności w Nadleśnictwie Supraśl

Poniżej przedstawiono zmiany w układzie typów siedliskowych lasu, wynikające z najnowszego opracowania glebowo-siedliskowego, z uwzględnieniem prac taksacyjnych.

Tabela 17. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji

Siedliskowy typ lasu	wg stanu na 01.01.2016 r.		wg stanu na 01.01.2026 r.		różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Obręb SOKÓŁKA					
BŚW	164,58	1,7	99,16	1,1	-65,42
BW	-	-	2,04	0,0	2,04
BB	35,38	0,4	32,83	0,4	-2,55
BMŚW	3799,96	40,4	1976,57	20,9	-1823,39
BMW	111,90	1,2	51,82	0,5	-60,08
BMB	96,44	1,0	97,67	1,0	1,23
LMŚW	3519,49	37,4	4789,93	50,5	1270,44
LMW	180,12	2,0	224,03	2,4	43,91
LMB	763,36	8,1	494,29	5,2	-269,07
LŚW	407,57	4,3	1072,64	11,3	665,07
LW	105,93	1,1	188,59	2,0	82,66
OL	200,31	2,1	211,56	2,2	11,25
OLJ	28,90	0,3	240,00	2,5	211,1
Razem	9413,94	100,0	9481,13	100,0	67,19
Obręb SUPRAŚL					
BŚW	22,85	0,3	11,35	0,2	-11,50
BW	1,56	0,0	1,14	0,0	-0,42
BB	15,29	0,2	15,72	0,2	0,43
BMŚW	3144,57	44,0	1817,58	25,2	-1326,99
BMW	24,63	0,3	32,52	0,4	7,89
BMB	21,17	0,3	19,16	0,3	-2,01
LMŚW	2700,58	37,7	3553,38	49,2	852,80
LMW	89,16	1,2	82,32	1,1	-6,84
LMB	472,15	6,6	130,88	1,8	-341,27
LŚW	403,00	5,6	920,84	12,8	517,84
LW	83,42	1,2	162,60	2,3	79,18
OL	127,81	1,8	174,74	2,4	46,93
OLJ	58,39	0,8	295,56	4,1	237,17
Razem	7164,58	100,0	7217,79	100,0	53,21
Nadleśnictwo Supraśl					
BŚW	187,43	1,1	110,51	0,7	-76,92
BW	1,56	0,0	3,18	0,0	1,62
BB	50,67	0,3	48,55	0,3	-2,12
BMŚW	6944,53	41,9	3794,15	22,7	-3150,38
BMW	136,53	0,8	84,34	0,5	-52,19
BMB	117,61	0,7	116,83	0,7	-0,78
LMŚW	6220,07	37,5	8343,31	50	2123,24
LMW	269,28	1,6	306,35	1,8	37,07
LMB	1235,51	7,5	625,17	3,7	-610,34
LŚW	810,57	5,0	1993,48	12,0	1182,91
LW	189,35	1,1	351,19	2,1	161,84
OL	328,12	2,0	386,30	2,3	58,18
OLJ	87,29	0,5	535,56	3,2	448,27
Razem	16578,52	100,0	16698,92	100,0	120,40



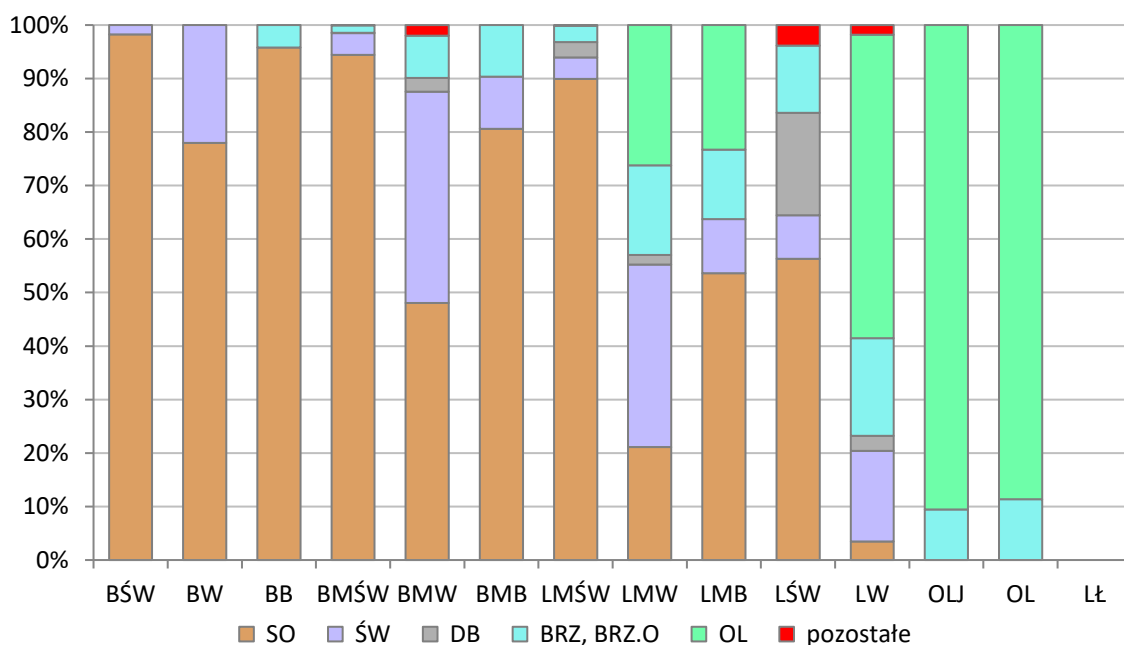
Ryc. 10. Zmiany powierzchni typów siedliskowych lasu - Nadleśnictwo Supraśl

Tabela 18. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące						Razem
	SO	ŚW	DB	BRZ, BRZ.O	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb SOKÓŁKA							
BŚW	97,20	1,96					99,16
BW	1,34	0,70					2,04
BB	30,85			1,32			32,17
BMŚW	1846,49	103,47	0,45	21,64		1,48	1973,53
BMW	25,93	18,19		6,03		1,67	51,82
BMB	84,72	4,24		7,08			96,04
LMŚW	4323,13	223,39	87,01	140,63		2,95	4777,11
LMW	43,03	80,79	2,37	39,33	57,85		223,37
LMB	304,08	36,68		50,35	97,83		488,94
LŚW	709,16	63,31	160,24	110,31		22,14	1065,16
LW	7,35	35,01	7,70	33,33	98,38	6,18	187,95
OLI				18,21	212,02		230,23
OL				17,52	180,55		198,07
Razem	7473,28	567,74	257,77	445,75	646,63	34,42	9425,59
Obręb SUPRAŚL							
BŚW	11,35						11,35
BW	1,14						1,14
BB	15,04			0,68			15,72
BMŚW	1728,74	50,72	2,61	30,49		0,51	1813,07
BMW	14,58	15,12	2,21	0,61			32,52
BMB	8,12	7,03		4,01			19,16
LMŚW	3159,94	108,70	152,86	113,98		6,87	3542,35
LMW	21,09	22,60	3,00	11,58	21,63		79,90

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące						Razem
	SO	ŚW	DB	BRZ, BRZ.O	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
LMB	27,14	25,64		30,01	45,78		128,57
LŚW	401,93	97,18	217,26	137,48		54,02	907,87
LW	4,74	23,93	1,93	30,21	99,06		159,87
OLJ				30,38	254,46		284,84
OL				21,47	123,69		145,16
Razem	5393,81	350,92	379,87	410,90	544,62	61,40	7141,52
Nadleśnictwo SUPRAŚL							
BŚW	108,55	1,96					110,51
BW	2,48	0,70					3,18
BB	45,89			2,00			47,89
BMŚW	3575,23	154,19	3,06	52,13		1,99	3786,60
BMW	40,51	33,31	2,21	6,64		1,67	84,34
BMB	92,84	11,27		11,09			115,20
LMŚW	7483,07	332,09	239,87	254,61		9,82	8319,46
LMW	64,12	103,39	5,37	50,91	79,48		303,27
LMB	331,22	62,32		80,36	143,61		617,51
LŚW	1111,09	160,49	377,50	247,79		76,16	1973,03
LW	12,09	58,94	9,63	63,54	197,44	6,18	347,82
OLJ				48,59	466,48		515,07
OL				38,99	304,24		343,23
Ogółem	12867,09	918,66	637,64	856,65	1191,25	95,82	16567,11

Gatunki panujące: dąb czerwony, grab, lipa, modrzew i osika. Zajmują one łącznie 95,82 ha, co stanowi 0,58% powierzchni leśnej zalesionej.



Ryc. 11. Udział drzewostanów z określonym gatunkiem panującym w typach siedliskowych lasu - Nadleśnictwo Supraśl

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej nadleśnictwa poniżej przedstawiono na podstawie tabeli Va powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu.

Tabela 19. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

Gat. drzew a	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Ol	OIJ	Razem
	powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16
SO	96,87	2,24	42,46	2867,33	28,12	69,14	5576,83	48,46	208,57	751,48	14,55	10,65	7,23	9723,93
MD	0,15			19,84	0,27		44,80	0,66		19,79	0,13			85,64
ŚW	10,59	0,80	2,14	676,81	32,26	23,61	1388,76	101,21	149,38	272,69	78,80	87,32	42,50	2866,87
BK				1,13			0,25			0,36				1,74
DB		0,07		81,01	3,86		741,50	21,35	0,06	404,71	13,83	2,57	0,93	1269,89
DB.C							5,18			0,54				5,72
KL				0,44			3,45	0,22		13,51	0,19	0,65		18,46
JW							0,64			0,24				0,88
WZ							0,38	0,55		2,92	0,77	0,26		4,88
JS							0,32	0,55		3,48	1,62	0,22	0,62	6,81
GB				2,01			104,74	3,21	0,47	235,29	2,03	0,75		348,50
BRZ	2,90	0,07	2,43	131,11	13,36	16,81	396,42	53,09	109,76	203,47	72,06	93,17	63,02	1157,67
BRZ.O			0,86		0,10	3,21			0,89			1,52		6,58
OL				4,95	4,70	2,43	22,88	71,67	147,89	16,50	155,51	316,15	228,13	970,81
AK							0,01			0,30				0,31
OS				1,63	1,67		7,18	1,17	0,49	5,47	3,99	1,64	0,37	23,61
LP				0,34			26,07	1,13		42,28	4,34	0,17	0,43	74,76
IWA							0,05							0,05
Ogółem	110,51	3,18	47,89	3786,60	84,34	115,20	8319,46	303,27	617,51	1973,03	347,82	515,07	343,23	16567,11

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl:

- drzewostany na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 1415,94 ha, w tym:
 - w obrębie Sokółka 1128,82 ha, w wydzieleniach: 2 a, 3 c, d, 5 a, c, 6 k, 7 a, c, 10 h, 11 d, f, g, h, j, k, 13 a, c, d, g, r, 18 f, i, j, 26 d, 63 f, 74A a, b, c, d, f, g, h, 76 a, c, d, 76A a, b, c, d, 79 a, b, c, g, 79A a, b, c, d, f, 84 f, 89 h, i, 89A a, c, d, f, h, j, k, 94 b, 95 a, b, d, f, h, 107 a, i, 112 j, k, m, 117 a, d, 131 d, f, l, 132 a, b, m, 135 a, d, h, k, 154 h, p, 192 a, b, h, k, 201 h, 210 a, b, c, g, h, 211 j, k, l, m, s, t, w, 21A a, b, c, f, g, h, 221 b, d, f, 229 f, h, 241 i, j, l, 282 i, 290 h, 296 d, g, 297 f, h, l, m, n, o, p, r, s, t, w, 298 c, d, f, 302 d, 303 b, c, d, f, g, 307 d, f, 309 a, c, d, k, l, 310 a, b, c, f, g, 311 a, b, c, d, f, g, h, i, k, l, 312 a, b, c, d, g, h, i, j, 317 b, c, 318 a, b, c, d, f, g, h, 319 h, i, 320 a, b, c, d, f, g, h, 321 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, z, 322 a, b, c, d, f, g, i, j, k, 323 d, 331 a, b, c, f, g, h, i, l, m, p, r, s, w, 332 d, 333 a, b, c, d, i, j, k, l, n, o, r, s, w, 334 b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 335 a, b, c, d, g, h, i, j, 336 g, h, i, k, l, m, 338 f, 339 a, ax, bx, c, cx, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, z, 340 a, b, c, d, f, g, h, i, j, 341 a, b, c, d, f, g, 342 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 343 a, ax, b, w, x, y, z, 344 a, c, d, f, g, 345 a, b, 346 a, b, c, 347 a, b, c, 348 a, 349 a, b, 350 a, 351 a, b, 352 a, b, 353 a, b, c, 354 a, b, 355 a, b, c, d, 356 a, b, c, d, 357 a, b, c, d, f, 358 a, b, c, d, 359 a, b, c, 360 a, b, c, d, f, g, h, 361 a, b, 362 a, b, c, 363 a, b, c, d, f;

- w obrębie Supraśl 291,11 ha, w wydzieleniach: 63 b, c, d, g, h, 64 a, b, d, f, h, i, 65 a, b, d, f, g, h, i, 77 d, 81 a, c, d, 94 k, 98 i, j, 108 g, h, i, j, 115 h, 120 d, 125 a, b, f, i, j, 130 f, 131 j, k, 140 b, c, d, 141 b, c, d, 160 by, 174 f, h, 176 n, s, 177 h, 187 d, f, 188A a, b, c, d, f, j, k, m, 188B a, b, c, h, i, j, k, l, n, o, p, s, t, 197 a, j, 207 h, 208 o, 209 h, 212 f, 213 b, c, d, 214 c, d, g, i, n, 224 f, g, i, j, k, l, n, o, 250 c, j, l, 271 a, b, g, h, j, 272 ax, bx, cx, h, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, z, 275 a, b, f, g, h, i, k, l, m, 276 a, b, c, d, f, g, h, 277 a, b, c, d, f, g, k, l, 278 a, b, c, d, f, g, h, i, 279 b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, 280 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k;
- brak jest drzewostanów po rekultywacji.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Lasy Nadleśnictwa Supraśl nie znajdują się pod bezpośrednim (istotnym) wpływem emisji przemysłowych. Stref uszkodzeń lasu nie określono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. Zgodnie z § 25 ust.13 „Instrukcji urządzania lasu” do czasu opracowania odpowiedniej metodyki nie zamieszcza się w planie urządzenia lasu informacji o zasięgu tych stref i nie stosuje się redukcji spodziewanego przyrostu bieżącego w poszczególnych strefach. W związku z tym w planie urządzenia lasu nie zamieszcza się tabeli nr VII „Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących” oraz tabeli nr VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”, a w tabeli nr VIIa nie wyszczególnia się stref uszkodzenia.

1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem zbiorowisk roślinnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej oraz w oparciu o „Charakterystykę siedlisk Nadleśnictwa Supraśl” [KRAMKO 2024], przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela 20. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu zespół roślinny	Siedl. przyrodn.	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3	4
Bśw 1 <i>Peucedano-Pinetum typicum</i>	-	So	So 90%, Brz i in. 10%
Bśw 2 <i>Peucedano-Pinetum molinetosum</i>	-	So	So 80%, Brz+Św i in. 20%
Bw 1 <i>Molinio-Pinetum typicum</i>	-	So	So 90%, Brz+Św i in. 10%
Bw 2 <i>Molinio-Pinetum ledetosum</i>	-	So	So 80%, Brz+Św i in. 20%
Bb 0 <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0	So	So 80%, Brzom+Św i in. 20%
Bb 1-3 <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0	So	So 90%, Brzom i in. 10%

Typ siedliskowy lasu zespół roślinny	Siedl. przyrodn.	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3	4
Bb 2-3 <i>Ledo-Sphagnetum</i>	91D0	So	So 100%
BMśw 1 <i>Calamagrostio-Pinetum</i>	-	So	So 80%, Db 10%, Brz i in. 10%
BMśw 1-2 <i>Calamagrostio-Piceetum</i>	-	Św So	So 70%, Św 10%, Db+Brz i in. 20%
BMśw 1-2 <i>Quercu-Pinetum typicum</i>	-	Db So	So 60%, Db 30%, Brz+Św i in. 10%
BMśw 2 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum typicum</i>	-	Św So	So 50%, Św 30%, Brz+Db in. 20%
BMw 1 <i>Quercu-Piceetum typicum</i>	-	Db Św	Św 50%, Db 30%, Brz+Os+So i in. 20%
BMw 1 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum typicum</i>	-	Św So	So 50%, Św 30%, Db+Brz+Os in. 20%
BMw 2 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum sphagnetosum</i>	-	So Św	Św 50%, So 30%, Db+Brz+Os i in. 20%
BMb 0-1 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	91D0	So Św	Św 50%, So 30%, Brzom+Ol i in. 20%
BMb 2-3 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	91D0	So Św	Św 60%, So 20%, Brzom+Ol i in. 20%
BMb 1-3 <i>Sphagno-Betuletum</i>	91D0	So Brz	Brzom 60%, So 30%, Ol+Os i in. 10%
BMb 1-3 <i>Carici chordorrhizae-Pinetum</i>	91D0	Brz So	So 80%, Brzom 10%, Św i in. 10%
LMśw 1 <i>Melitti-Carpinetum</i>	9170	So Db	Db 50%, So 20%, Gb 10%, Lp 10%, Św+Brz i in. 10%
LMśw 1 <i>Quercu-Pinetum coryletosum</i>	-	Db So	So 40%, Db 30%, Św 10%, Gb+Lp+Brz+Kl i in. 20%
LMśw 1-2 <i>Corylo-Piceetum</i>	-	Św So Db	Db 30%, So 20%, Św 20%, Gb 10%, Brz+Lp+Kl i in. 20%
LMśw 1-2 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	9170	Gb Św Db	Db 40%, Św 20%, Gb 20%, Lp+Brz+Kl+So i in. 20%
LMśw 2 <i>Quercu-Pinetum coryletosum</i>	-	So Db	Db 40%, So 30%, Św 10%, Gb+Lp+Brz+Kl i in. 20%
LMw 0-1 <i>Quercu-Piceetum stellarietosum</i>	-	Db Św	Św 40%, Db 30%, Ol 10%, Brz+Os+Gb+So i in. 20%
LMw 1 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	9170	Gb Św Db	Db 40%, Św 20%, Gb 20%, Lp+Brz+Kl+So i in. 20%
LMw 2 <i>Quercu-Piceetum stellarietosum var. Alnus glutinosa</i>	-	Db Ol Św	Św 40%, Ol 30%, Db 20%, Brz+Os+Gb+So i in. 10%

Typ siedliskowy lasu zespół roślinny	Siedl. przyrodn.	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3	4
LMw 2 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i> var. <i>Alnus glutinosa</i>	9170	Ol Św Db	Db 40%, Św 20%, Ol 20%, Gb 10%, Lp+Kl+Os+Brz i in. 10%
LMb 0 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum thelypteridetosum</i>	91D0	Brz Ol Św	Św 40%, Ol 20%, Brzom 20%, So i in. 20%
LMb 1-3 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum thelypteridetosum</i>	91D0	Brz Ol Św	Św 50%, Ol 20%, Brzom 20%, So i in. 10%
LMb 1-3 <i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>	91D0	So Brz	Brzom 60%; So 30%; Ol i in. 10%
LMb 1-3 <i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>	91D0	Brz Ol	Ol 60%, Brzom 30%, So+Św 10%
LMb 1-3 <i>Betulo pubescentis-Piceetum</i>	91D0	Brz Św	Św 60%, Brzom 30%, Ol+So i in. 10%
LMb 1-3 <i>Piceo-Alnetum</i>	91E0	Św Ol	Ol 50%, Św 30%, Js 10, Brz i in. 10%
Lśw 1 <i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	9170	Gb Db	Db 50%, Gb 20%, Św 10%, Lp+Kl+Wz+Brz i in. 20%
Lśw 1-2 <i>Tilio-Carpinetum corydaletosum</i>	9170	Js-Db	Db 40%, Js 20%, Lp 10%, Kl 10%, Gb+Wz+Św+Brz i in. 20%
Lśw 2 <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	9170	Lp Gb Db	Db 40%, Gb 20%, Lp+Kl 20%, Wz+Js+Św+Brz i in. 20%
Lw 1 <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i> var. <i>Ficaria verna</i>	9170	Ol Db	Db 40%, Ol 20%, Js 10%, Wz 10%, Lp+Gb+Św+Kl i in. 20%
Lw 2 <i>Tilio-Carpinetum caricetosum remotae</i>	9170	Gb Św Db	Db 30%, Św 20%, Gb 20%, Ol 10% Lp+Kl+Os+Brz i in. 20%
Lw 2 <i>Tilio-Carpinetum circaeaetosum alpinae</i>	9170	Js Db Ol	Ol 40%, Db 20%, Js+Wz 20%, Św+Lp+Gb i in. 20%
Ol 0 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 50%, Brz 20%, Św 20%, Js+Wz i in. 10%
Ol 1 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 60%, Brz 20%, Św 10%, Js i in. 10%
Ol 2 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 80%, Brzom 10%, Js+Św i in. 10%
Ol 3 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 90%, Brzom i in. 10%
OIJ 1 <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	Js Ol	Ol 40%, Js 30%, Wz 10%, Lp+Gb+Kl+Db i in. 20%
OIJ 2 <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	Js Ol	Ol 50%, Js 30%, Wz 10%, Brz+Św i in. 10%
Lł 1-2 <i>Stellario-Alnetum</i>	91E0	Ol	Ol 80%, Js+Wz i in. 20%

Gatunki takie jak świerk oraz grab (jeśli nie są panujące na TSL) powinny być wprowadzane w zmieszaniu jednostkowym i grupowym, a nigdy kępowym czy wielokępowym. Gatunki biocenotyczne opisane są w POP w rozdziale 8.7. Ochrona różnorodności biologicznej.

Przy odnawianiu konkretnych wydzieli leśnych należy składy odnowieniowe dostosowywać do przeważających w terenie typów siedliskowych, uwzględniając występujące lokalnie płaty innych siedlisk. Należy wykorzystywać przy tym w jak najszerszym stopniu pojawiające się, wartościowe odnowienie naturalne. Do czasu ustąpienia choroby zamierania jesionu można zastępować go częściowo w składzie gatunkowym drzewostanów przez inne cenne gatunki liściaste np.: Db, Ol, Wz, Kl i Lp. Ponadto lokalnie, w miejscach narażonych na uporczywe szkody od zwierzyny, należy dopuścić modyfikację przyjętych składów odnowieniowych upraw. W tych miejscach powinno być dopuszczone uznawanie wartościowych nalotów gatunków lekko nasiennych.

Tabela 21. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw na gruntach porolnych

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3
Bśw 1	Brz So	So 40%, Brz 40%, Md 10%, Db+Lp 10% i in.
Bśw 2	Brz So	So 40%, Brz 40%, Md 10%, Db+Lp 10% i in.
Bw 1	Brz So	So 50%, Brz 40%, Db+Lp 10% i in.
Bw2	Brz So	So 50%, Brz 40%, Db+Lp 10% i in.
BMśw 1	Brz So	So 30%, Brz 30%, Md 10%, Bk 10%, Db 10%, Lp 10% i in.
BMśw 2	Brz So	So 30%, Brz 30%, Św 10%, Md 10%, Db 10%, Lp 10% i in.
BMw 1	Św So	So 40%, Św 20%, Db+Bk 20%, Brz+Os 20% i in.
BMw 2	So Św	Św 40%, So30%, Brz+Os 20%, Db+Ol 10% i in.
LMśw 1	Brz So Db	Db 30%, So 20%, Brz 20%, Gb+Lp+Bk 20%, Św+Kl+Jw 10% i in.
LMśw 2	Św Db	Db 40%, Św 20%, So 10%, Gb+Lp 20%, Kl+Jw+Bk 10% i in.
LMw 1	So Św Db	Db 40%, Św 20%, So 20%, Brz+Wz+Gb+Ol+Os 20% i in.
LMw 2	Św Db Ol	Ol 40%, Db 30%, Św 20%, Brz+Lp+Gb+Os+Wz 10% i in.
Lśw 1	Lp Db	Db 40%, Lp 30%, Gb+Bk 20%, Kl+Bk+So 10% i in.
Lśw 2	Lp Bk Db	Db 30%, Bk 20%, Lp 20%, Gb+Wz 20%, Św+Js+Kl 10% i in.
Lw 1	Lp Db	Db 40%, Lp+Gb 20%, Ol 20%, Wz+Js+Kl 20% i in.
Lw 2	Db Ol	Ol 50%, Db 20%, Js+Wz 20%, Gb+Lp+Brz 10% i in.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce na lata 2011-2035, stanowi szczegółowe rozwinięcie postulatów zawartych w *Narodowym programie ochrony środowiska* opublikowanym przez MOŚZNiL w 1989 r. W Nadleśnictwie Supraśl wyodrębniono szereg najcenniejszych drzewostanów w celu zapewnienia bazy genetycznej przyszłym pokoleniom drzew leśnych. W myśl *ustawy z dnia 7.06.2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym*, poszczególne elementy bazy nasiennej

omawianego obiektu zostały wpisane do Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego (KRLMP).

Obecnie, po pracach urzędniowych, cechy niektórych drzewostanów (takie jak powierzchnia, adres leśny lub skład gatunkowy) ujętych w Krajowym Rejestrze, uległy zmianie. Jest to wynikiem skorygowania przebiegu granic wyłączeń na podstawie pomiarów GPS, a także rozliczenia powierzchni leśnej w oparciu o aktualny rejestr gruntów nadleśnictwa, zgodny z danymi ewidencji powszechnej. Zachowanie powierzchni z ubiegłego dziesięciolecia, w sytuacji zmiany konturów wydzieleń oraz danych geodezyjnych, skutkowałoby znacznymi błędami w rozliczeniu powierzchni wyłączeń sąsiadujących. W takim przypadku artykuł 21 przytoczonej wyżej ustawy nakłada na nadleśnictwo obowiązek niezwłocznego, pisemnego zgłoszenia wniosku o zmianę danych zawartych w KRLMP, w celu dostosowania cech danego źródła nasion do aktualnych wartości.

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29.07.2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz.U. z dnia 21 września 2015 r., poz. 1425), lasy Nadleśnictwa Supraśl położone są w regionie nasiennym matecznym dla sosny So24, świerka Św20, dębu Dbs20 oraz brzozy brodawkowatej Brz20.

Wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono w końcowej części elaboratu (Tabele i wzory instrukcyjne - wzór nr 2).

Wyłączone drzewostany nasienne

Powierzchnia wydzieleń wyłączonych drzewostanów nasiennych w Nadleśnictwie Supraśl wynosi 142,54 ha. Zgodnie z Zarządzeniem nr 14 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 marca 2020 r. drzewostany te mogą być przebudowywane po pozbawieniu ich funkcji ochronnej – zatwierdzenie nowego podziału lasów ochronnych przez Ministra Środowiska.

Tabela 22. Zestawienie liczby i powierzchni wyłączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow. [ha]	Liczba wydzieleń	Pow. [ha]	Liczba wydzieleń	Pow. [ha]	Liczba wydzieleń
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	121,22	21	21,32	4	142,54	25
Razem	121,22	21	21,32	4	142,54	25

Gospodarcze drzewostany nasienne

Powierzchnia wydzieleń gospodarczych drzewostanów nasiennych w Nadleśnictwie Supraśl wynosi 557,61 ha. Zestawienie gospodarczych drzewostanów nasiennych w ujęciu gatunkami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Zestawienie liczby i powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow. [ha]	Liczba wydzieli	Pow. [ha]	Liczba wydzieli	Pow. [ha]	Liczba wydzieli
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	361,72	72	129,16	29	490,88	101
świerk pospolity	22,50	3	22,96	9	45,46	12
dąb szypułkowy	10,93	5	-	-	10,93	5
brzoza brodawkowata	4,47	1	-	-	4,47	1
olsza czarna	2,94	1	2,93	1	5,87	2
Razem	402,56	82	155,05	39	557,61	121

Drzewostan zachowawczy

Drzewostan zachowawczy zlokalizowany jest w obrębie Supraśl w oddz.: 269a.

Tabela 24. Zestawienie drzewostanów zachowawczych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	-	-	17,94	1	17,94	1
Razem	-	-	17,94	1	17,94	1

Drzewa mateczne

Na terenie nadleśnictwa uznano 49 szt. drzew matecznych sosny. Zlokalizowane są w obrębie w obrębie Sokółka w wydzieleniach leśnych: 118c, 118d, 126h, 127h, 127k, 144c, 149f, 163c, 249d, 281o, 294c, 294k, 299b, 330b, 91d, w obrębie Supraśl w wydzieleniach leśnych: 110a, 126g, 137f, 157n, 167a, 168a, 170g, 179c, 182h, 191c, 199j, 201h, 21j, 23d, 23f, 242b, 262k, 264b, 269a, 37h, 85i.

Plantacja nasienna

Plantacja nasienna złożona ze szczepów drzew matecznych sosny występuje w obrębie Supraśl w oddz.: 125a na powierzchni 3,99 ha.

Plantacja zachowawcza

Plantacja zachowawcza - archiwum starych drzew założone przez dr Korczyka występuje w obrębie Supraśl w oddz.: 170d na powierzchni 3,92 ha.

Źródła nasion

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego. W nadleśnictwie do

źródeł nasion zakwalifikowano drzewa w oddz.: w obrębie Sokółka w wydzieleniach leśnych: 148b, 149f, 149g, 153l, 187b, 187c, 243g, 25a, w obrębie Supraśl w wydzielaniu leśnym: 209a.

Powierzchnia i liczba wszystkich elementów nasiennictwa ujętych w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego została przyjęta do projektu PUL na podstawie przeniesienia do bazy programu Taksator tabeli LMP Object zaimportowanej z SILP.

Tabela 25. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
klon pospolity	50,17	3	-	-	50,17	3
grab pospolity		4	-	-		4
lipa drobnolistna		4	4,43	1		4,43
Razem	50,17	11	4.43	1	54.60	12

Uprawy pochodne

W Nadleśnictwie Supraśl znajdują się 83 uprawy pochodne założone w ramach realizacji zaprojektowanych w ubiegłych okresach gospodarczych bloków upraw pochodnych lub jako uprawy rozproszone. Cechę tę przypisano drzewostanom na podstawie wykazu dostarczonego przez nadleśnictwo. Ich zestawienie zamieszczono poniżej.

- obręb Sokółka	60 szt.	176,41 ha
- obręb Supraśl	23 szt.	49,66 ha
Nadleśnictwo Supraśl	83 szt.	226,07 ha

Produkcja szkółkarska

Produkcja materiału sadzeniowego w Nadleśnictwie Supraśl odbywa się na szkółce leśnej położonej w obrębie Sokółka. Jest to szkółka w oddz.: 263d o powierzchni 0,25 ha.

Nadleśnictwo produkuje sadzonki na potrzeby własne do odnowień, a także na potrzeby innych nadleśnictw oraz odbiorców prywatnych.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, strefy ochrony miejsc gniazdowania, siedliska przyrodnicze, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Supraśl.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa

Tabela 26. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Powierzchnia całkowita [ha]	W zasięgu nadleśnictwa		W zarządzie nadleśnictwa			
		Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba	Powierzchnia		
					Lasy ¹⁾	Grunty nieleśne	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8
Rezerваты przyrody	2195,90	12	2195,90	12	2055,95	139,95	2195,90
Parki Krajobrazowe	72860,17	1	20612,14	1	16458,80 ²⁾	376,98	16835,78 ²⁾
Obszary Chronionego Krajobrazu	38209,80	1	124,35	1	2, 19 ²⁾	-	2,19 ²⁾
Obszary Natura 2000 – PLB (OSO)	139590,23	1	21664,20	1	16530,69 ²⁾	374,18	16904,87 ²⁾
Obszary Natura 2000 – PLH (SOO)	136084,43	1	20990,01	1	16519,54 ²⁾	373,71	16893,25 ²⁾
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	-	-	-	-	-	-	-
Pomniki przyrody	-	47	-	38	-	-	-
Użytki ekologiczne	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa – strefowa (ptaki)	-	10	285,10	10	279,09	6,01	285,10
Ochrona gatunkowa – strefowa (porosty)	-	2	2,38	2	2,38	-	2,38
Gatunki chronionych i rzadkich roślin	-	119	-	-	-	-	-
Gatunki chronionych grzybów	-	21	-	-	-	-	-
Gatunki chronionych zwierząt	-	256	-	-	-	-	-
Siedliska przyrodnicze	2317,02	-	-	160	1206,66	13,38	1220,04 ²⁾
Otulina rezerwatu	331,91	2	332,91	2	330,57	1,34	331,91
Otulina PK	53827,54	1	4690,14	1	154,40	2,42	156,82

¹⁾ powierzchnia leśna wraz z związaną z gospodarką leśną

²⁾ powierzchnia bez współwłasności

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń abiotycznych na omawianym terenie największe znaczenie mają huraganowe wiatry, wahania poziomu wód gruntowych oraz okresowo występujące susze.

Wtórny skutkiem silnych wiatrów przy jednoczesnym utrzymywaniu się od lat niskiego poziomu wód gruntowych jest osłabienie się drzewostanów i tym samym nasilenie szkód od owadów (m.in. kornika ostrożnego i kornika drukarza).

Spośród czynników biotycznych największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Supraśl są głównie gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzych, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Na terenie nadleśnictwa każdego roku prowadzone są prace prognostyczne zmierzające do ustalenia stopnia zagrożenia od szkodników pierwotnych. Prognozowanie i zwalczanie szeliniaka sosnowca w uprawach, średniorocznie na powierzchni ok. 122 ha z wykorzystaniem metod klasycznych tj. wałków, dołków, a w latach 2016-2022 zwalczany był również chemicznie na powierzchni średniorocznie ok. 2,66 ha. Od roku 2023 odstąpiono od chemicznego zwalczania. Duże zagrożenie stwarzają także szkodniki wtórne: kornik drukarz, kornik ostrożny i przypłaszczek granatek. Niepokojącym zjawiskiem jest zwłaszcza coraz częstsze pojawianie

się kornika ostrożnego w osłabionych niedoborem wód opadowych drzewostanach sosnowych.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, opieńki, mączniaki i grzyby zgorzelowe.

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spalowania, zgryzania i wydeptywania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną drzewostanów. Najwięcej szkód w uprawach i młodnikach powodują jeleni i łosi. Od roku 2022 Nadleśnictwo Supraśl uczestniczy w projekcie badawczym pt. „Określenie wpływu grodzień przed zwierzyną na zachowania pokarmowe jeleniowatych i ich presję na ekosystem leśny” Szkody powodowane przez bobry występują głównie w starszych drzewostanach a ich rozmiar utrzymuje się na stałym stosunkowo niedużym poziomie.

Z czynników antropogenicznych lasom zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych oraz wywożenie śmieci do lasu i tworzenie „dzikich wysypisk”.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziałach „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe” i „Ochrona przeciwpożarowa”.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Uwarunkowania ekonomiczne gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Supraśl przedstawiono w tabeli.

Tabela 27. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Gmina	Powierzchnia ogólna 1) [km ²]	Powierzchnia leśna nadleśnictwa 2) [ha]	Lesistość 1) [%]	Ludność 1) [tys. osób]	Zaludnienie 1) [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6
gmina Gródek	430	719,91	62,9	4,86	11
gmina Supraśl Miasto	6	15,48	4,0	4,29	755
gmina Supraśl Ob. wiej.	183	7904,36	69,6	14,25	78
gmina Wasilków Ob. wiej.	99	61,67	52,9	8,47	86
powiat Białostocki	2977	8701,42	39,6	159,17	54
gmina Sokółka Ob. wiej.	295	2032,53	22,2	6,73	23
gmina Szudziałowo	301	6403,73	49,5	2,69	9
powiat Sokółski	2054	8436,26	25,9	60,59	30
woj. Podlaskie	20187	17137,68	31,3	1132,64	56
Ogółem	20187	17137,68	-	-	-

¹⁾ źródło: Bank Danych Lokalnych <<https://bdl.stat.gov.pl/>>, dane z 2024 r.

²⁾ powierzchnia ewidencyjna zaokrąglona do arów

Nadleśnictwo Supraśl położone jest w środkowo-wschodniej części województwa podlaskiego. Grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa znajdują się w 6 gminach należących do dwóch powiatów. Jest to region rolno-leśny, okresowo turystyczny, charakteryzujący się niskim zaludnieniem. Zasięg administracyjny obiektu obejmuje obszar 345,85 km². Ludność wiejska trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych.

Warunki komunikacyjne na terenie nadleśnictwa są korzystne. Wywóz drewna zapewnia dobra sieć dróg publicznych, z których najważniejsze to droga wojewódzka nr 676 Białystok – Krynki.

Oprócz tego istnieje sieć dróg lokalnych łączących wsie leżące na tym terenie. Z drogami tymi łączy się sieć dróg leśnych, często opartych o podział powierzchniowy.

Większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju.

Do najważniejszych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Supraśl należą:

- odbiorcy regionalni i krajowi:

1. IKEA INDUSTRY POLAND SP.Z O.O.
2. ZAKŁADY PRZEMYSŁU SKLEJEK „BIAFORM” S.A.
3. TRANSPORT HANDEL I PRODUKCJA DREWNA Andrzej Dębicki
4. GRYFSKAND SP. Z O.O.
5. DREWCAR Kamil Oksimowicz
6. TANNE SP. Z O. O.
7. HANDEL I PRODUKCJA DRZEWNA Tomasz Chraoł
8. N.E.T. WOOD SP. Z O.O.
9. ZAKŁADY PROD-USŁUG. "PRAWDA"
10. BRADRO PAWEŁ BRAUN, ŁUKASZ BRAUN spółka jawna
11. TARTAK KOŁODNO SIENKIEWICZ spółka komandytowa
12. "DAK-POL"ZAKŁAD DRZEWNY w Czarnej Białostockiej sp.z.o.o
13. KONAR SP. Z O.O.
14. WOODECO SP. Z O.O.
15. PLWD SP. Z O.O.
16. MM KWIDZYN
17. STORA ENSO WOOD PRODUCTS

- odbiorcy lokalni:

18. ZAKŁAD PRZEMYSŁU DRZEWNEGO TARTAK SUPRAŚL sp.z.o.o.
19. P.P.H.U. SPŁAW W.I Ł. Szydłowski spółka jawna
20. JAWOR TOCZYŁOWSCY WOJTECZKO spółka jawna
21. DREW-MART MARTA DZIESZKO
22. E.M. ROSZKOWSKA PPHU WYRÓB I SPRZ. WYROBÓW TART i ELE. DREW.
23. PPH WENUS Marek Klebus
24. PPHU PALLAP PAWEŁ BRAUN
25. PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE "ZRĄB" K. Zarecki

26. DREWNOPOŁ PIOTR I JACEK REĆKO SPÓŁKA KOMANDYTOWA
27. TARTAK KRAŚNIANY P.P.U.H. Mirosław Szuchnicki
28. "BIALDOM" ROBERT BIAŁOUS
29. PPH "KARA" Andrzej Bielicki
30. PRZEDSIĘB.WIELOBRANŻOWE "HWWM" Wiesław i Anna Hryniewicz
31. ZPU WYRÓB I SPRZEDAŻ PALET I Elem. Drew. Antoni Roszkowski
32. "TRES-POL" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ)
33. ZAKŁAD STOLARSKI "ZŁOTY SĘK" Jerzy Popławski
34. DREWGO IWONA DĘBICKA
35. PHU KAMI SC. ANTONI ŚWIETLICKI Krzysztof Stupak, Michał Stupak
36. TARTAK USŁUG.-HANDLOWY S.C. Kramkowski-Konaszewski
37. TRANSPORT, HANDEL, TARTAK Goławski Stanisław
38. PRZEDSIĘBIORSTWO CONSULTOR Kamil Komosa
39. N.T.H. SZCZEPAN SĘKAL
40. "TRAK" P.P.U.H. Jan Aleksander Żyliński
41. DOMASZEWSKY PRODUK.DRZWI S.C.
42. TOM-DREW Tomasz Sienkiewicz
43. "OSTROVIA" SPÓŁKA JAWNA
44. PPHU TRANS-WOOD S.C. W. Śledziwski S. Śledziwski
45. PHU "KLON" S.C. U. Stankiewicz K. Matosek
46. DREWMIX MAŁAWICZE Irena Gryszkiewicz
47. TRANS-KOP JAROSŁAW JACKIEWICZ
48. JM RAPICKI SPÓŁKA JAWNA

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Tabela 28. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Obręb	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów [szt.]	Łączna powierzchnia [ha]	Średnia wielkość kompleksu [ha]	% udział w powierzchni
1	2	3	4	5	6
Obręb Sokółka	do 1,00 ha	50	15,40	0,31	0,2
	1,01 – 5,00 ha	39	101,24	2,60	1,0
	5,01 – 20,00 ha	10	105,50	10,55	1,1
	20,01 – 100,00 ha	1	22,2	22,20	0,2
	100,01 – 500,00 ha	1	332,24	332,24	3,3
	500,01 – 2000,00 ha	-	-	-	-
	powyżej 2000 ha	1	9403,30	9403,30	94,2
Razem obręb Sokółka		102	9979,88	97,84	100,0
Obręb Supraśl	do 1,00 ha	296	56,18	0,19	0,8
	1,01 – 5,00 ha	18	33,34	1,85	0,4
	5,01 – 20,00 ha	2	17,52	8,76	0,2
	20,01 – 100,00 ha	2	64,77	32,39	0,9
	100,01 – 500,00 ha	-	-	-	-

Obręb	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów [szt.]	Łączna powierzchnia [ha]	Średnia wielkość kompleksu [ha]	% udział w powierzchni
1	2	3	4	5	6
	500,01 – 2000,00 ha	1	1628,97	1628,97	21,6
	powyżej 2000 ha	1	5738,19	5738,19	76,1
Razem obręb Supraśl		320	7538,97	23,56	100,0
Nadleśnictwo Supraśl	do 1,00 ha	346	71,58	0,21	0,4
	1,01 – 5,00 ha	57	134,58	2,36	0,8
	5,01 – 20,00 ha	12	123,02	10,25	0,7
	20,01 – 100,00 ha	3	86,97	28,99	0,5
	100,01 – 500,00 ha	1	332,24	332,24	1,9
	500,01 – 2000,00 ha	1	1628,97	1628,97	9,3
	powyżej 2000 ha	2	15141,49	7570,75	86,4
Razem Nadleśnictwo Supraśl		422	17518,85	41,51	100,0

Grunty Nadleśnictwa Supraśl rozmieszczone są w 422 kompleksach, pośród gruntów obcej własności: terenów zabudowanych, pól, łąk, bagien oraz wód powierzchniowych. Ponad 86% powierzchni obiektu przypada na zwarty kompleks Puszczy Knyszyńskiej. Małych powierzchniowo kompleksów (do 5 ha), które stwarzają najwięcej problemów z zakresu prowadzenia gospodarki leśnej, jest w nadleśnictwie 403, co stanowi 1,2% powierzchni ogólnej.

Odległość między siedzibą nadleśnictwa a najdalej położonymi kompleksami leśnymi w kierunku wschodnim wynosi ok. 34 km (korzystając częściowo z dróg żwirowych). Występująca w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest dobra. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Zestawienie dróg według ich rangi oraz długości w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- droga krajowa nr 19 – ok. 9,8 km,
- drogi wojewódzkie nr 674 i 676 – ok. 38,2 km,
- drogi powiatowe i gminne – ok. 207,9 km,
- drogi leśne tworzące docelową sieć dróg – ok. 614 km.

Część dróg leśnych ma nawierzchnię ulepszoną lub twardą – ok. 163,3 km.

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa

Najważniejsze czynniki kształtujące warunki ekonomiczne produkcji nadleśnictwa:

- siedliska borów i borów mieszanych stanowią 24,9%,
- powierzchniowy udział gatunków iglastych (jako gat. panujących) wynosi 83,2%,
- powierzchniowy udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (tj. I i II kl. w. oraz KO i KDO) wynosi 20,3%,
- drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 1415,94 ha, co stanowi 8,5% powierzchni leśnej,
- umiarkowany stan ilościowy zwierzyny płowej i bobra,

- umiarkowana długość granicy polno-leśnej stwarzającej zagrożenie pożarowe - zagrożenie pożarowe oceniono na III kategorię,
- duży udział lasów ochronnych i rezerwatowych – 96,8%,
- średnia gęstość sieci dróg,
- duża atrakcyjność turystyczna regionu.

Nadleśnictwo zleca wykonanie robót z zakresu użytkowania oraz pielęgnowania lasu lokalnym Zakładom Usług Leśnych wyłonionym w wyniku procedury przetargowej. Są one w stanie zapewnić pełną obsługę czynności gospodarczych nadleśnictwa.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Tabela 29. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej

Rodzaj cechy	Obręb		N-ctwo
	SOKÓŁKA	SUPRAŚL	
	[ha]		
1	2	3	4
drzewostan doświadczalny	1,31	22,22	23,53
drzewostan odroślowy	1,10	-	1,10
drzewostan z zal./odn. naturalnego z nasion	126,94	30,79	157,73
drzewostan z zal./odn. sztucznego	2256,28	1323,80	3580,08
drzewostan z zalesień porolnych	1118,41	285,28	1403,69
drzewostan zachowawczy	-	17,94	17,94
drzewostan żywicowany/wyżywicowany	16,82	67,45	84,27
gospodarczy drzewostan nasienny	402,56	155,05	557,61
młodnik po rębni złożonej	329,02	110,24	439,26
uprawa po rębni złożonej	330,57	-	330,57
uprawa pochodna - drzewostan z nasion PN, PUN, WDN	31,27	26,54	57,81
uprawa testująca - potomstwo Drzew Matecznych	196,52	75,57	272,09
uprawa zachowawcza in situ lub ex situ	176,41	49,66	226,07
wyłączony drzewostan nasienny	121,22	21,32	142,54

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Supraśl:

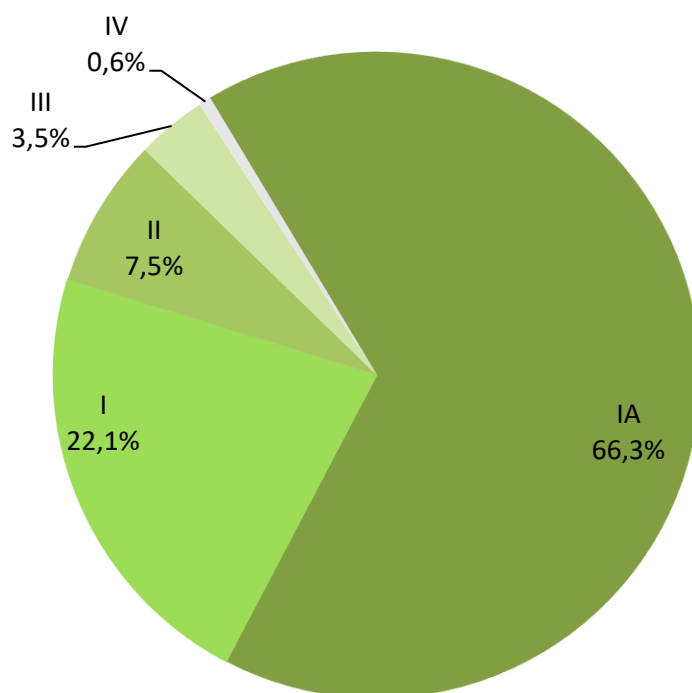
- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

Tabela 30. Powierzchnia drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących oraz ich udział wg bonitacji (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące 1)						Razem	%
	SO	ŚW	DB	BRZ, BRZ.O	OL	Pozostałe		
	powierzchnia [ha]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb SOKÓŁKA								
IA	6075,39	-	-	-	-	-	6075,39	64,5
I	965,07	447,26	55,16	368,54	167,74	177,35	2021,43	21,4
II	109,98	100,31	173,95	19,32	400,95	417,07	820,63	8,7
III	252,20	20,17	28,66	42,21	69,05	69,69	412,93	4,4
IV	70,64	-	-	15,68	8,89	8,89	95,21	1,0
Razem	7473,28	567,74	257,77	445,75	646,63	673,00	9425,59	100,00
Obręb SUPRAŚL								
IA	4902,98	-	-	-	-	-	4902,98	68,7
I	435,12	296,87	282,63	361,72	251,40	266,70	1644,41	23,0
II	25,35	46,05	71,37	34,39	208,48	247,74	424,90	5,9
III	27,09	8,00	25,87	14,79	84,61	88,36	164,11	2,3
IV	3,27	-	-	-	-	1,85	3,27	0,1
V	-	-	-	-	0,13	-	1,85	0,0
Razem	5393,81	350,92	379,87	410,90	544,62	604,65	7141,52	100,00
Nadleśnictwo SUPRAŚL								
IA	10978,37	-	-	-	-	-	10978,37	66,3
I	1400,19	744,13	337,79	730,26	419,14	444,05	3665,84	22,1
II	135,33	146,36	245,32	53,71	609,43	664,81	1245,53	7,5
III	279,29	28,17	54,53	57,00	153,66	158,05	577,04	3,5
IV	70,64	-	-	15,68	9,02	10,74	97,06	0,6
V	3,27	-	-	-	-	-	3,27	0,0
Razem	12867,09	918,66	637,64	856,65	1191,25	1277,65	16567,11	100,00



Ryc. 12. Udział powierzchni drzewostanów wg bonitacji - Nadleśnictwo Supraśl

W nadleśnictwie przeważają drzewostany IA bonitacji (66,3%) powierzchni. Średnioważona bonitacja drzewostanów nadleśnictwa wynosi IA,5 (waga – powierzchnia poszczególnych klas bonitacji/powierzchnia leśna zalesiona nadleśnictwa).

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Supraśl przedstawiono w poniższych tabelach oraz na powiązanych z nimi rycinach.

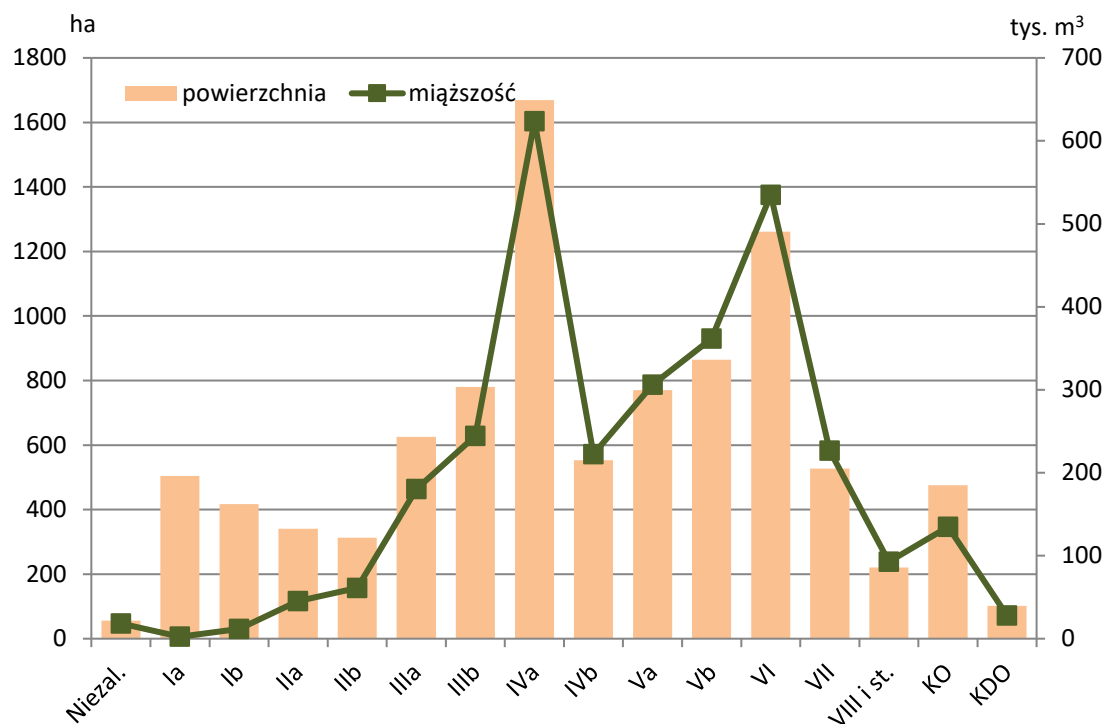
Tabela 31. Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręb				Nadleśnictwo Supraśl	
	Sokółka		Supraśl			
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
płatowiny	5,53	0,1	8,59	0,1	14,12	0,1
halizny i zręby	1,79	0,0	8,04	0,1	9,83	0,1
w produkcji ubocznej	20,68	0,2	8,03	0,1	28,71	0,2
pozostałe	27,54	0,3	51,61	0,7	79,15	0,5
Ia	504,67	5,3	377,13	5,2	881,8	5,3
Ib	417,42	4,4	174,32	2,4	591,74	3,5
IIa	340,96	3,6	213,09	3,0	554,05	3,3
IIb	312,65	3,3	249,05	3,5	561,7	3,3
IIIa	625,79	6,6	501,59	6,9	1127,38	6,8
IIIb	780,33	8,2	626,62	8,7	1406,95	8,4
IVa	1668,88	17,6	755,77	10,5	2424,65	14,5
IVb	552,76	5,8	521,61	7,2	1074,37	6,4

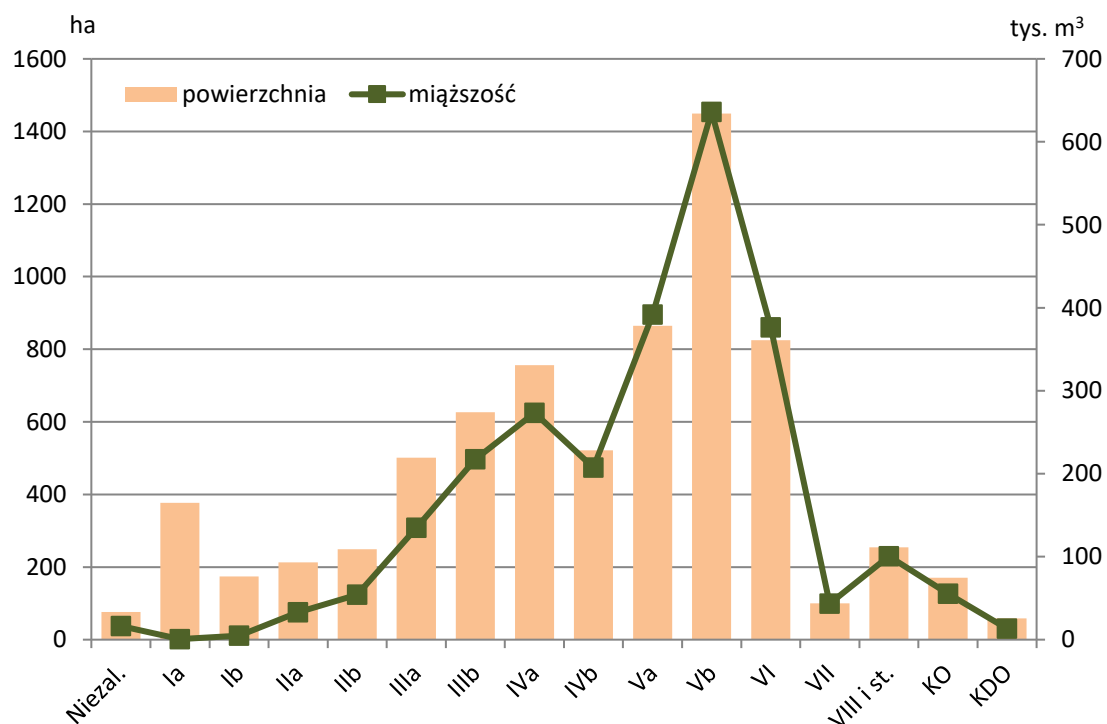
Va	770,63	8,1	864,66	12,0	1635,29	9,8
Vb	864,72	9,1	1448,88	20,1	2313,6	13,8
VI	1261,89	13,3	825,24	11,4	2087,13	12,5
VII	527,65	5,6	100,2	1,4	627,85	3,8
VIII i starsze	220,27	2,3	254,48	3,5	474,75	2,8
KO	475,6	5,1	170,14	2,4	645,74	3,9
KDO	101,37	1,1	58,74	0,8	160,11	1,0
Razem	9481,13	100,0	7217,79	100,0	16698,92	100,0

Tabela 32. Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

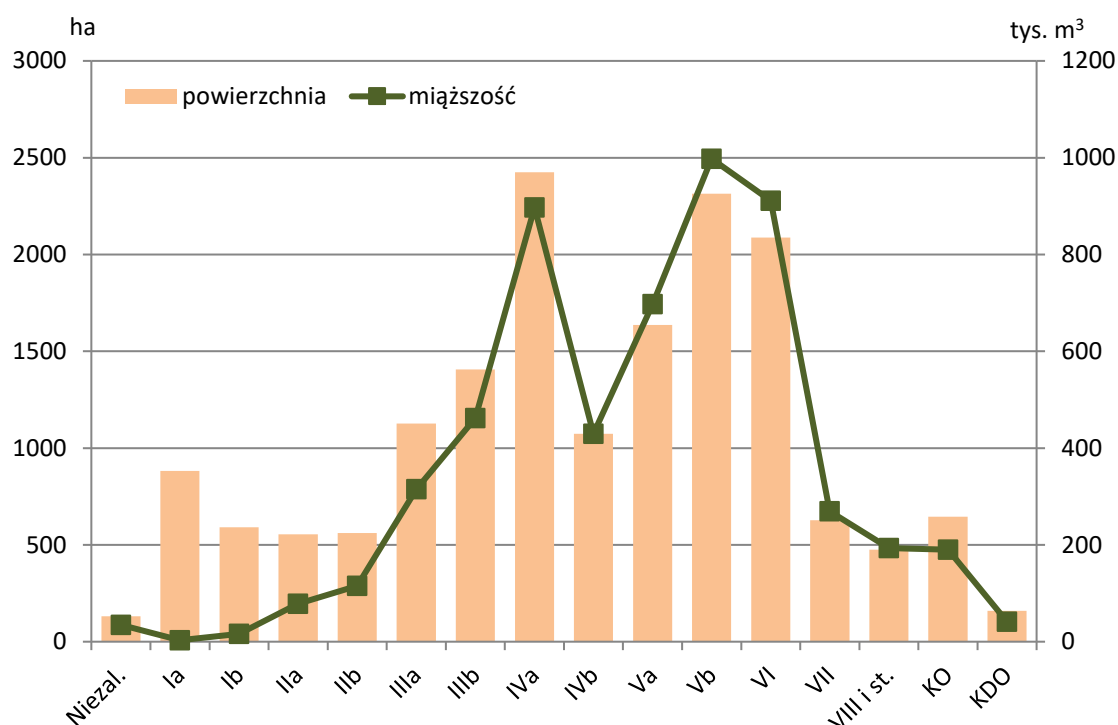
Klasa wieku	Obręb				Nadleśnictwo Supraśl	
	Sokółka		Supraśl			
	m³	%	m³	%	m³	%
1	2	3	4	5	6	7
pławowiny	540	0,0	745	0,0	1285	0,0
halizny i zręby	115	0,0	60	0,0	175	0,0
w produkcji ubocznej	78	0,0	97	0,0	175	0,0
pozostałe	872	0,0	2907	0,1	3779	0,1
przestoje	16602	0,5	12694	0,5	29296	0,5
Ia	2385	0,1	665	0,0	3050	0,1
Ib	11595	0,4	4635	0,2	16230	0,3
IIa	45150	1,5	32995	1,3	78145	1,4
IIb	61245	2,0	54265	2,1	115510	2,0
IIIa	180375	5,8	134680	5,3	315055	5,6
IIIb	244480	7,9	217265	8,5	461745	8,2
IVa	623825	20,2	273215	10,7	897040	15,9
IVb	222220	7,2	207400	8,1	429620	7,6
Va	305955	9,9	391690	15,3	697645	12,3
Vb	361705	11,7	636155	24,9	997860	17,6
VI	535005	17,3	376290	14,7	911295	16,1
VII	226460	7,3	43325	1,7	269785	4,8
VIII i starsze	92940	3,0	100395	3,9	193335	3,4
KO	134725	4,3	55290	2,2	190015	3,4
KDO	27835	0,9	13240	0,5	41075	0,7
Razem	3094107	100,0	2558008	100,0	5652115	100,00



Ryc. 13. Struktura powierzchniowa i miąższościowa gruntów leśnych obrębu Sokółka



Ryc. 14. Struktura powierzchniowa i miąższościowa gruntów leśnych obrębu Supraśl



Ryc. 15. Struktura powierzchniowa i miąższościowa gruntów leśnych Nadleśnictwa Supraśl

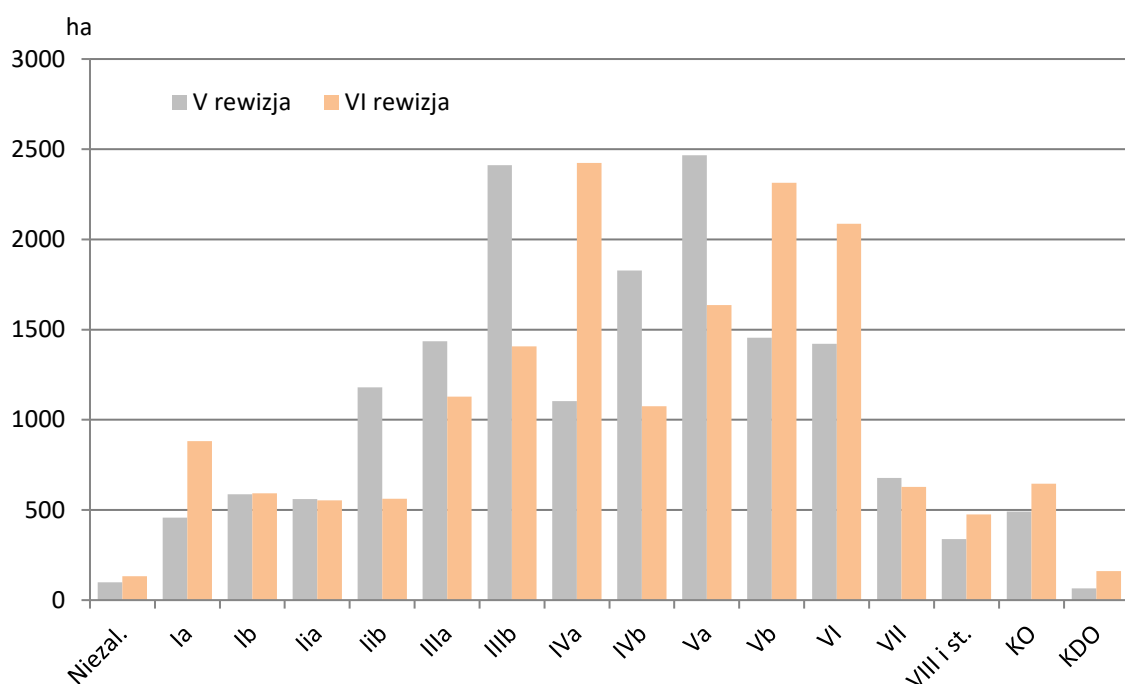
Największą powierzchnię na gruntach leśnych nadleśnictwa wykazują drzewostany IVa, Vb oraz VI podklasy wieku. Zajmują one odpowiednio 14,5%, 13,8%, oraz 12,5% powierzchni leśnej. Pod względem miąższościowym dominują te same klasy wieku. Ogólnie drzewostany z gatunkiem panującym w wieku powyżej 100 lat (VI klasa wieku i starsze) zajmują w nadleśnictwie 19,1% powierzchni i 24,3% miąższości na gruntach leśnych.

Zmiany, które nastąpiły w stosunku do V rewizji PUL, zarówno w ujęciu powierzchniowym jak i miąższościowym, przedstawiają poniższe tabele oraz powiązane z nimi ryciny.

Tabela 33. Porównanie powierzchni w klasach wieku wg V i VI rewizji w Nadleśnictwie Supraśl

Klasa wieku	V rewizja		VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
płazowiny	0,96	0,0	14,12	0,1	13,16
halizny i zręby	63,64	0,4	9,83	0,1	-53,81
w produkcji ub.	22,61	0,1	28,71	0,2	6,10
pozostałe	11,45	0,1	79,15	0,5	67,70
Ia	458,19	2,8	881,80	5,3	423,61
Ib	586,73	3,5	591,74	3,5	5,01
IIa	560,71	3,4	554,05	3,3	-6,66
IIb	1180,48	7,1	561,70	3,4	-618,78
IIIa	1435,31	8,7	1127,38	6,7	-307,93
IIIb	2411,55	14,5	1406,95	8,4	-1004,60
IVa	1103,46	6,7	2424,65	14,5	1321,19
IVb	1827,80	11,0	1074,37	6,4	-753,43
Va	2466,18	14,9	1635,29	9,8	-830,89

Klasa wieku	V rewizja		VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Vb	1455,61	8,8	2313,60	13,8	857,99
VI	1421,11	8,6	2087,13	12,5	666,02
VII	678,19	4,1	627,85	3,8	-50,34
VIII i st.	338,44	2,0	474,75	2,8	136,31
KO	490,93	2,9	645,74	3,9	154,81
KDO	65,17	0,4	160,11	1,0	94,94
Razem	16578,52	100,0	16698,92	100,0	120,40



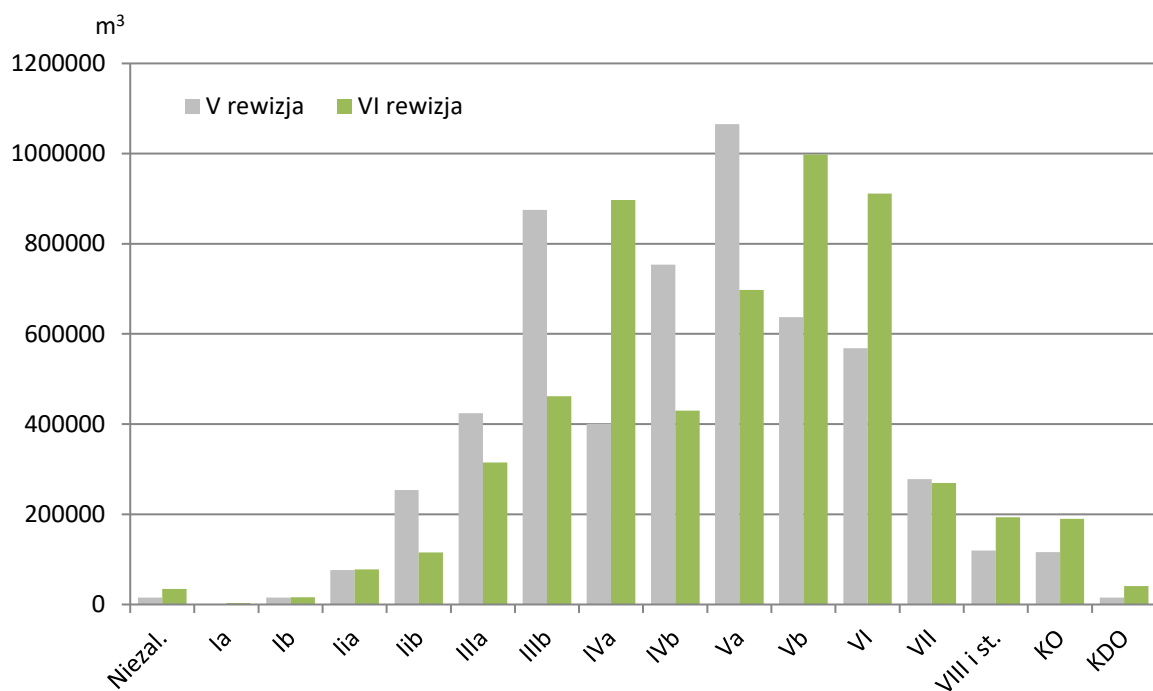
Ryc. 16. Zmiany powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Supraśl pomiędzy V i VI rewizją PUL

W porównaniu obecnej powierzchni klas wieku w nadleśnictwie z układem sprzed 10 lat, oprócz naturalnego przesunięcia w podklasach wieku, związanego ze wzrostem wieku drzewostanów, widać także skutki postępującej planowej przebudowy drzewostanów starszych klas wieku.

Tabela 34. Porównanie miąższości w klasach wieku wg V i VI rewizji w Nadleśnictwie Supraśl

Klasa wieku	V rewizja		VI rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	m ³
1	2	3	4	5	6
płatowiny	50	0,0	1285	0,0	1235
halizny i zręby	985	0,0	175	0,0	-810
w produkcji ub.	125	0,0	175	0,0	50
pozostałe	246	0,0	3779	0,1	3533
przestoje	14006	0,3	29296	0,5	15290

Klasa wieku	V rewizja		VI rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	m ³
1	2	3	4	5	6
Ia	270	0,0	3050	0,1	2780
Ib	15175	0,3	16230	0,3	1055
IIa	76365	1,4	78145	1,4	1780
IIb	254195	4,5	115510	2,0	-138685
IIIa	424540	7,6	315055	5,6	-109485
IIIb	874920	15,6	461745	8,2	-413175
IVa	400985	7,1	897040	15,9	496055
IVb	753890	13,4	429620	7,6	-324270
Va	1065320	19,0	697645	12,3	-367675
Vb	637145	11,3	997860	17,6	360715
VI	568245	10,1	911295	16,1	343050
VII	277735	4,9	269785	4,8	-7950
VIII i st.	119435	2,1	193335	3,4	73900
KO	116270	2,1	190015	3,4	73745
KDO	15555	0,3	41075	0,7	25520
Razem	5615457	100,0	5652115	100,0	36658



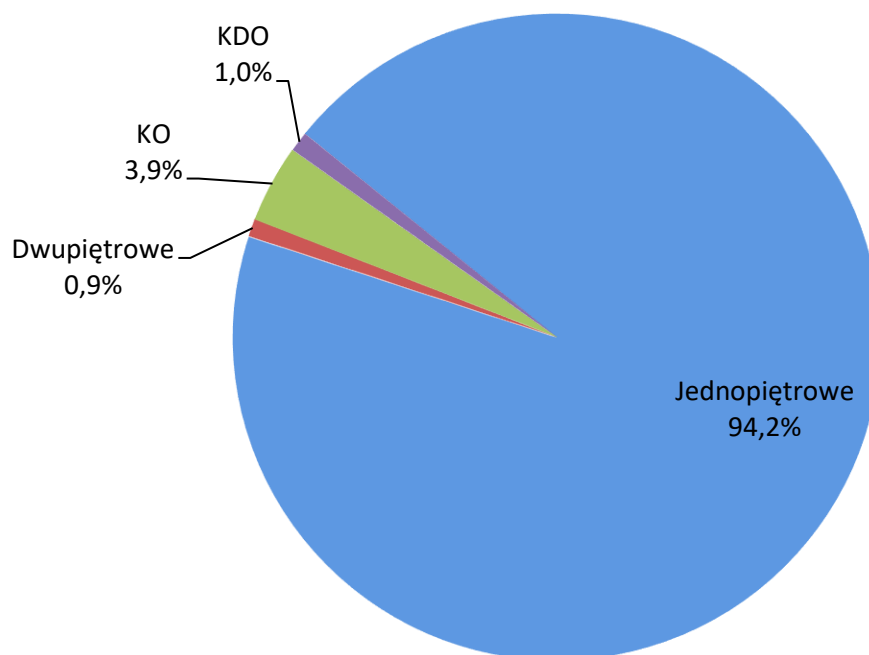
Ryc. 17. Zmiany miąższości klas wieku w Nadleśnictwie Supraśl pomiędzy V i VI rewizją PUL

Zmiany w miąższości klas wieku odzwierciedlają zmiany powierzchniowe. Ogólnie w ciągu ostatniego 10-lecia miąższość całkowita na gruntach leśnych nadleśnictwa wzrosła o 36658 m³.

Tabela 35. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	8772,97	93,1	6832,20	95,7	15605,17	94,2
Dwupiętrowe	75,65	0,8	80,44	1,1	156,09	0,9
Wielopiętrowe	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Klasa odnowienia	475,60	5,0	170,14	2,4	645,74	3,9
Klasa do odnowienia	101,37	1,1	58,74	0,8	160,11	1,0
Budowa przerębowa	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Razem	9425.59	100.0	7141.52	100.0	16567.11	100.0

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Supraśl przeważają drzewostany o strukturze jednopiętrowej zajmując 94,2% powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO) stanowią łącznie 4,9% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują jedynie 0,9% procent powierzchni, natomiast drzewostany wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują.

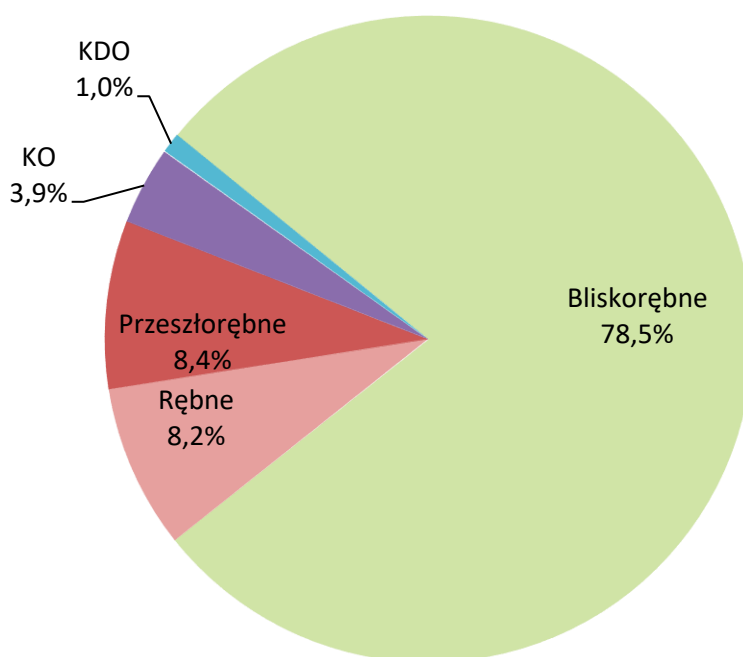


Ryc. 18. Udział powierzchni drzewostanów wg struktury piętrowej w Nadleśnictwie Supraśl

Tabela 36. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	7101,61	75,3	5906,58	82,7	13008,19	78,5
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	938,31	9,9	421,12	5,9	1359,43	8,2
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	808,70	8,6	584,94	8,2	1393,64	8,4
W klasie odnowienia	475,60	5,1	170,14	2,4	645,74	3,9
W klasie do odnowienia	101,37	1,1	58,74	0,8	160,11	1,0
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	9425,59	100,0	7141,52	100,0	16567,11	100,0

Z powyższego zestawienia wynika, że 16,6% drzewostanów nadleśnictwa osiągnęło lub przekroczyło dojrzałość rębna, definiowaną wiekiem rębności.



Ryc. 19. Udział powierzchni drzewostanów wg dojrzałości rębnej w Nadleśnictwie Supraśl

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 37. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu

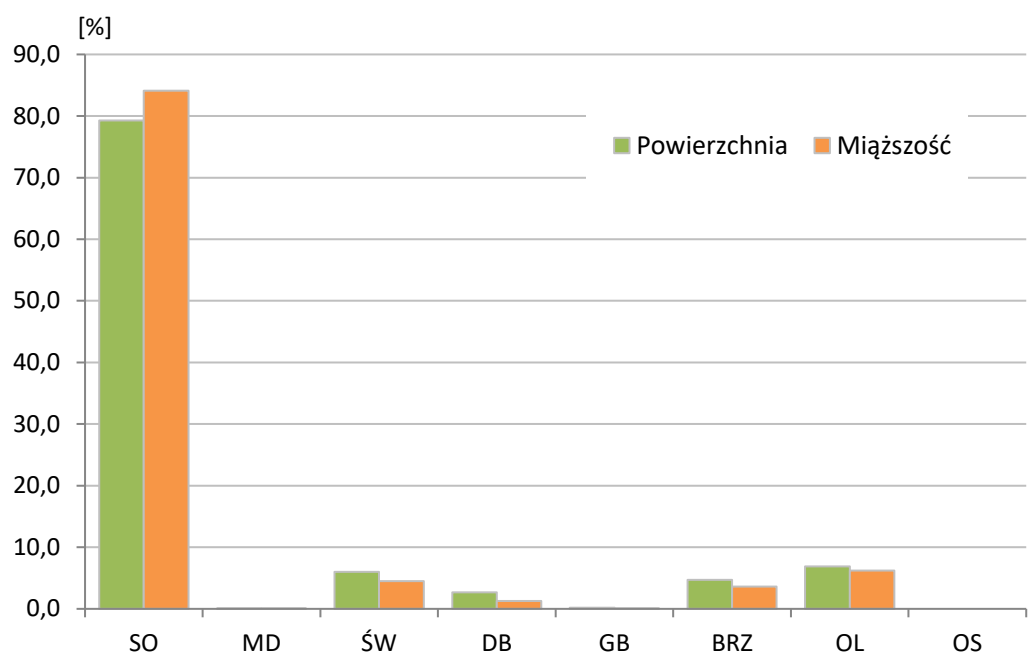
Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miaższość	Pow.	Miaższość	Pow.	Miaższość	Pow.	Miaższość	Pow.	Miaższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	79,3	84,1	75,5	80,9	77,7	82,7	77,3	82,0	0,4	0,7
MD	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
ŚW	6,0	4,5	4,9	3,8	5,6	4,2	7,3	5,9	-1,7	-1,7
DB	2,7	1,3	5,3	3,7	3,8	2,4	3,1	2,5	0,7	-0,1
DB.C	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0
KL	-	-	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,1	-0,1
JS	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GB	0,2	0,1	0,6	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0
BRZ	4,7	3,6	5,8	4,0	5,2	3,8	5,8	4,0	-0,6	-0,2
BRZ.O	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0
OL	6,9	6,2	7,6	7,0	7,2	6,6	5,9	5,2	1,3	1,4
OS	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LP	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Supraśl jest sosna, która zajmuje 77,7% powierzchni leśnej, zaś świerk 5,6%. Gatunki iglaste zajmują 83,3% powierzchni nadleśnictwa, a liściaste 16,7%, w tym: olsza – 7,2%, brzoza – 5,2% i dąb 3,8%. Wybrane cechy tych gatunków przedstawia poniższa tabela.

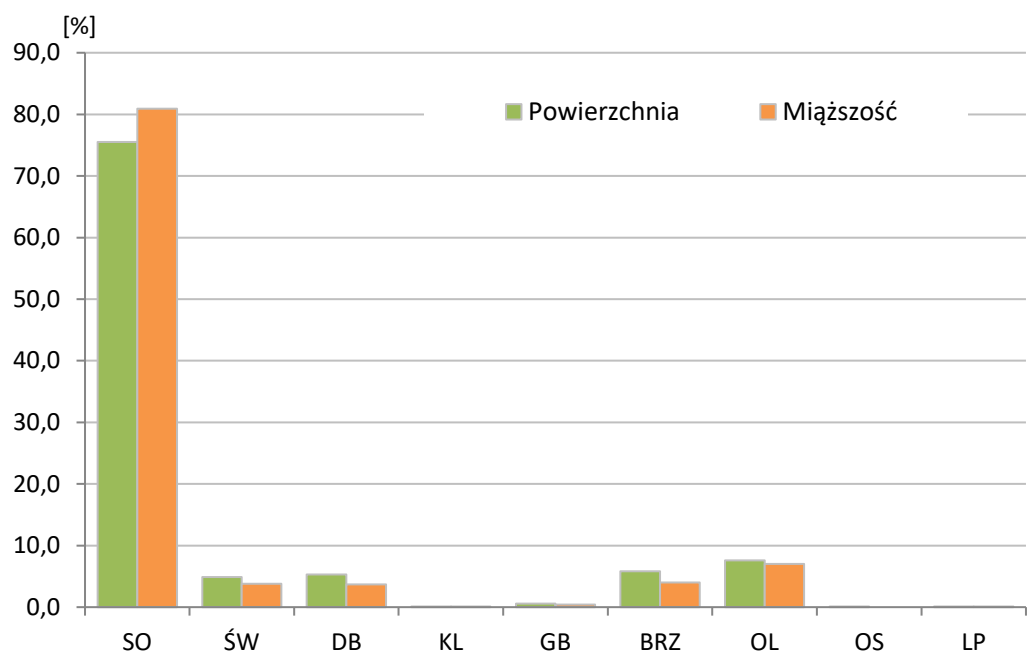
Tabela 38. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa

Cecha	Gatunek				
	SO	ŚW	DB	BRZ	OL
1	2	3	4	5	6
Udział powierzchniowy [%]	77,7	5,6	3,8	5,2	7,2
Udział miaższościowy [%]	82,7	4,2	2,4	3,8	6,6
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	363	258	210	250	311
Przeciętny wiek [lat]	81	52	60	57	71

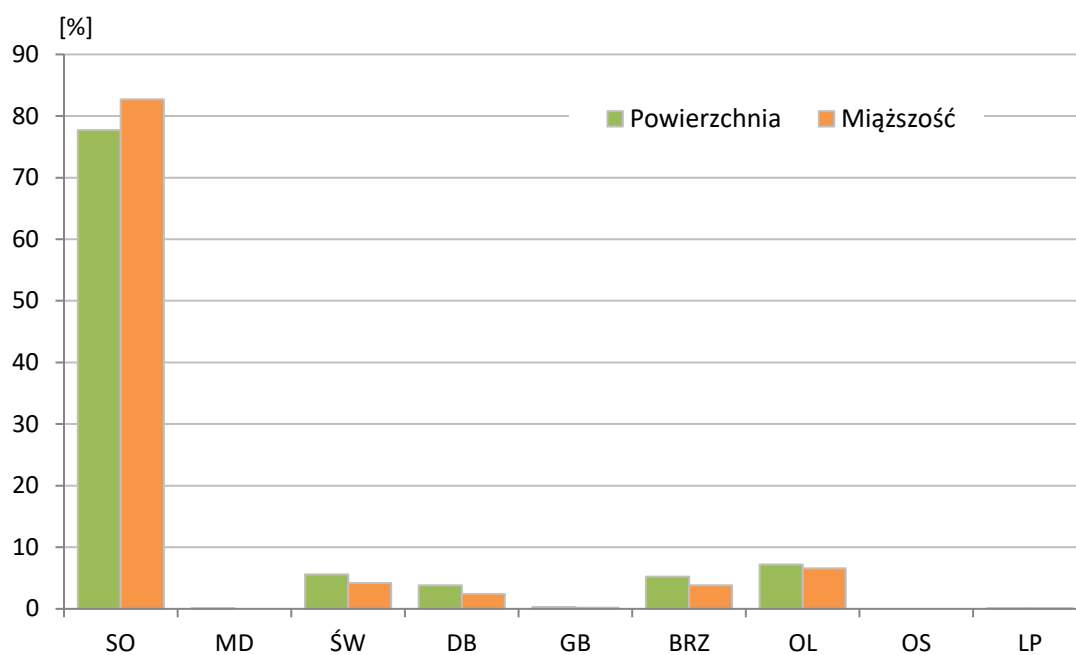
Graficzny obraz udziału gatunków panujących oraz zmiany w stosunku do V rewizji u.l. przedstawiają zamieszczone wykresy.



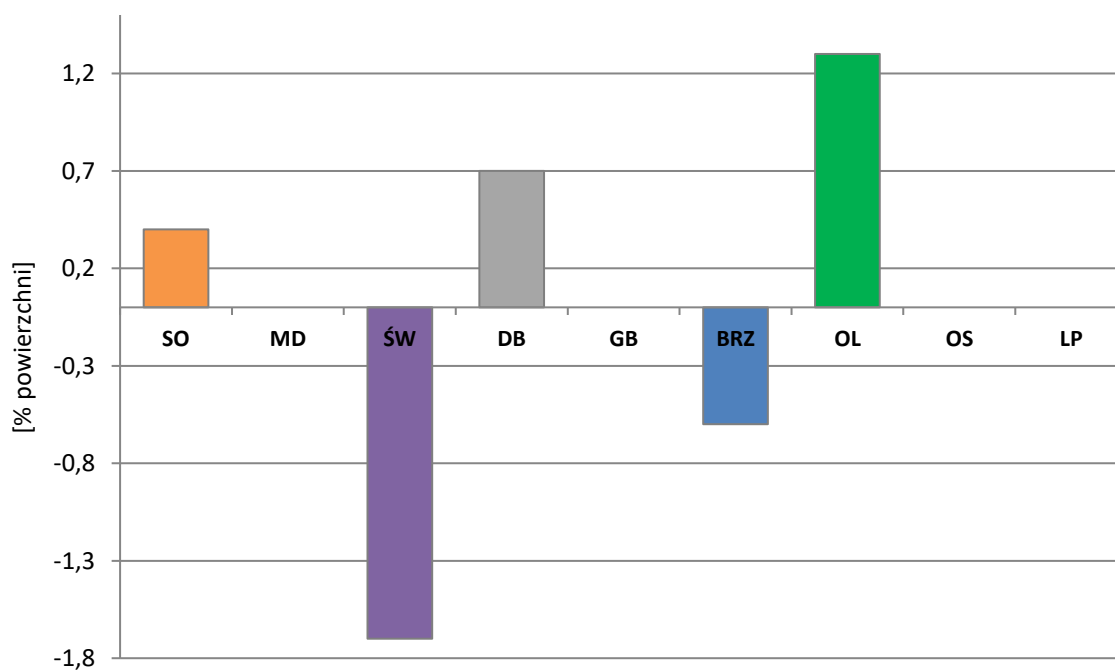
Ryc. 20. Procentowy udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków panujących w obrębie Sokółka



Ryc. 21. Procentowy udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków panujących w obrębie Supraśl



Ryc. 22. Procentowy udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Supraśl



Ryc. 23. Zmiana udziału powierzchniowego gatunków panujących w stosunku do V rewizji PUL w Nadleśnictwie Supraśl

Zmiany w udziale poszczególnych gatunków w stosunku do V rewizji u.l. są stosunkowo niewielkie. Największe spadki mają miejsce w przypadku świerka. Spadek odnotowano także w udziale brzozy. Największy wzrost stał się udziałem olszy, dębu i sosny.

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono 17 gatunków drzew występujących w drzewostanach nadleśnictwa (o udziale powyżej 5% w drzewostanie), w tym 1 gatunek obcego pochodzenia. Gatunkiem obcego pochodzenia jest dąb czerwony.

Powierzchnię i miąższość drzewostanów oraz ich udział wg gatunków rzeczywistych, określone na podstawie tabeli nr Va i Vb przedstawiono w zestawieniach poniżej:

Tabela 39. Powierzchnia gatunków rzeczywistych i jej udział na powierzchni leśnej zalesionej*) w V i VI rewizji u.l.

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	5701,17	60,5	4022,76	56,3	9723,93	58,7	9597,00	58,2	126,93	0,5
MD	57,13	0,6	28,51	0,4	85,64	0,5	90,26	0,5	-4,62	0
ŚW	1691,91	18,0	1174,96	16,5	2866,87	17,3	3255,81	19,8	-388,94	-2,5
BK	0,61	0,0	1,13	0,0	1,74	0,0	0,18	0,0	1,56	0
DB	584,35	6,2	685,54	9,6	1269,89	7,7	1065,36	6,5	204,53	1,2
DB.C	4,54	0,0	1,18	0,0	5,72	0,0	0,71	0,0	5,01	0
KL	10,25	0,1	8,21	0,1	18,46	0,1	13,32	0,1	5,14	0
JW	0,56	0,0	0,32	0,0	0,88	0,0	0,58	0,0	0,3	0
WZ	3,92	0,0	0,96	0,0	4,88	0,0	3,92	0,0	0,96	0
JS	2,44	0,0	4,37	0,1	6,81	0,0	18,10	0,1	-11,29	-0,1
GB	163,60	1,7	184,90	2,6	348,50	2,1	219,13	1,3	129,37	0,8
BRZ	618,59	6,6	539,08	7,6	1157,67	7,0	1280,04	7,8	-122,37	-0,8
BRZ.O	3,44	0,0	3,14	0,0	6,58	0,0	0,00	0,0	6,58	0
OL	552,01	5,9	418,80	5,9	970,81	6,0	856,35	5,2	114,46	0,8
AK	0,30	0,0	0,01	0,0	0,31	0,0	0,00	0,0	0,31	0
OS	13,70	0,2	9,91	0,1	23,61	0,1	29,37	0,2	-5,76	-0,1
LP	17,02	0,2	57,74	0,8	74,76	0,5	49,31	0,3	25,45	0,2
IWA	0,05	0,0	0,00	0,0	0,05	0,0	0,42	0,0	-0,37	0
Razem	9425,59	100,0	7141,52	100,00	16567,11	100,0	16479,86	100,0	87,25	-

*) bez przestojów

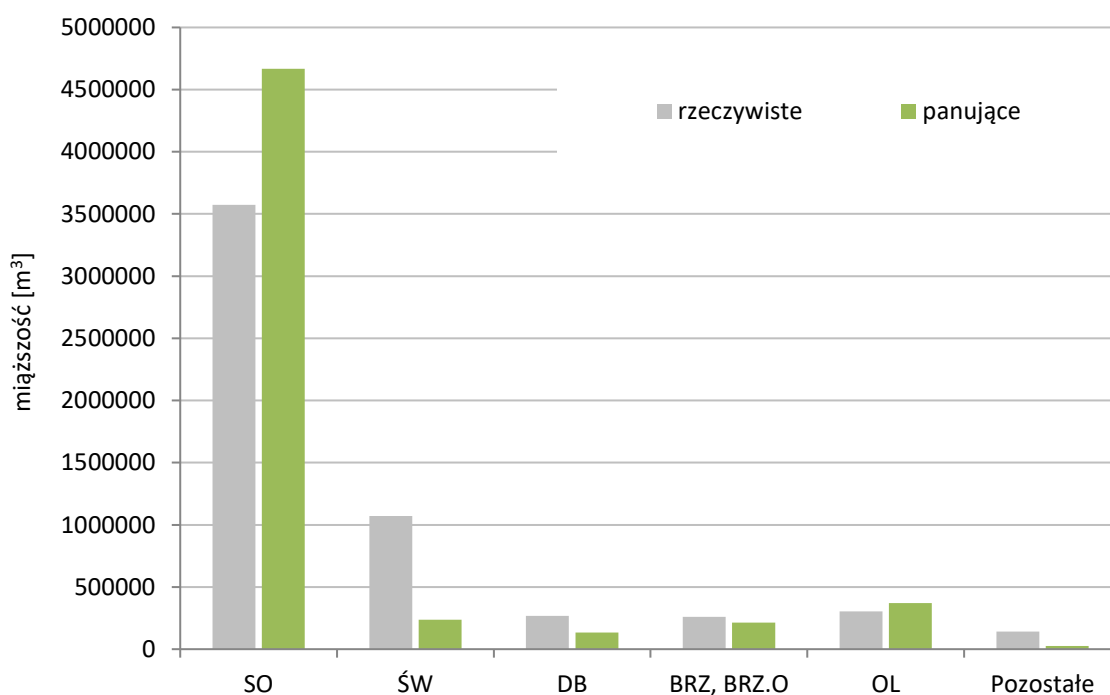
Według rzeczywistego udziału powierzchni dominującymi gatunkami lasów nadleśnictwa są kolejno: sosna (58,2%), świerk (17,3%), dąb (7,7%) i brzoza (7,0%).

W celu pełniejszej charakterystyki struktury drzewostanów przedstawia się poniżej powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia i podszytu. Nalot zajmuje 189,60 ha, podsadzenia 17,55 ha, podrost 698,96 ha, a podrost IIp. 857,67 ha. Młode pokolenie zajmuje 11,0% (1817,99 ha) powierzchni zredukowanej drzewostanów nadleśnictwa, a przeważa w nim zwłaszcza SO a także DB, ŚW, OL i BRZ, w mniejszym udziale występuje, KL, LP i MD, zaś w znikomym GB, JS i OS. Podszyt zajmuje 9599,00 ha powierzchni zredukowanej, co stanowi 58,0% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa. Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: LSZ, ŚW, JRZ ale występują również: GB, DB, BRZ, KRU, LP, KL, OL, CZM, JAŁ, SCH, OS, WB, PRZ.CW, IWA, BEZ.K, PRZ.C, WZ, JS, SO, TRZ.B, JW, CZM.P, TRZ, DB.C, AK, SZK, MD, BK, KAŁ.K, GŁG, JB, BST, BRZ.O, GR, JKL, BEZ.C, ŚL, LIG, ŚL.A, KSZ, JD, MW, a także wszystkie gatunki drzew obecne w drzewostanach.

Tabela 40. Miąższość gatunków rzeczywistych i jej udział na powierzchni leśnej zalesionej*) w V i VI rewizji u.l.

Gat.	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]
1	2	3	4	5	10	11	12	13	14	15
SO	2036845	66,2	1535775	60,4	3572620	63,6	3527870	63,0	44750	0,6
MD	15515	0,5	7605	0,3	23120	0,4	19185	0,3	3935	0,1
ŚW	595080	19,4	476650	18,8	1071730	19,1	1209295	21,6	-137565	-2,5
JD	15	0,0	0	0,0	15	0,0	0	0,0	15	0
BK	60	0,0	130	0,0	190	0,0	10	0,0	180	0
DB	80975	2,6	186185	7,3	267160	4,8	217265	3,9	49895	0,9
DB.C	815	0,0	330	0,0	1145	0,0	160	0,0	985	0
KL	1255	0,0	2075	0,1	3330	0,1	2860	0,1	470	0
JW	50	0,0	15	0,0	65	0,0	25	0,0	40	0
WZ	500	0,0	0	0,0	500	0,0	120	0,0	380	0
JS	150	0,0	1015	0,0	1165	0,0	1970	0,1	-805	-0,1
GB	42475	1,4	46055	1,8	88530	1,6	44760	0,8	43770	0,8
BRZ	133250	4,3	124100	5,0	257350	4,6	304710	5,4	-47360	-0,8
BRZ.O	655	0,0	710	0,0	1365	0,0		0,0	1365	0
OL	162375	5,3	142190	5,6	304565	5,4	248750	4,4	55815	1
OS	4250	0,2	2700	0,1	6950	0,1	10835	0,2	-3885	-0,1
IWA	20	0,0	0	0,0	20	0,0	75	0,0	-55	0
LP	1605	0,1	15970	0,6	17575	0,3	12155	0,2	5420	0,1
AK	10	0,0	0	0,0	10	0,0	0	0,0	10	0
Razem	3075900	100,0	2541505	100,0	5617405	100,0	5600045	100,0	17360	-

*) bez przestojów



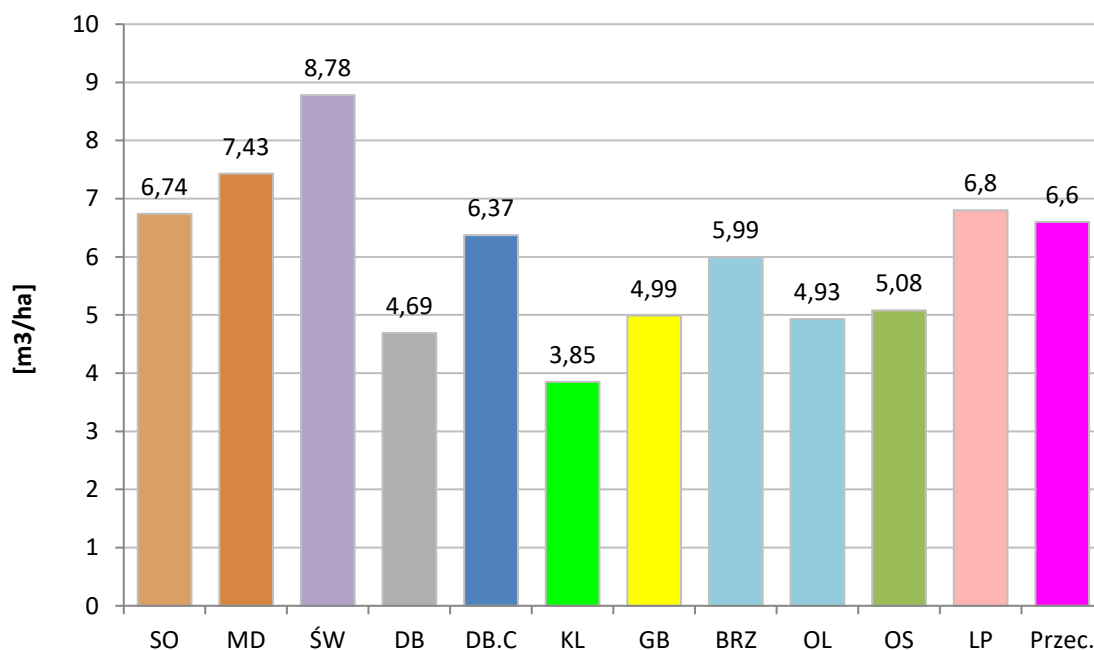
Ryc. 24. Udział miąższościowy gatunków rzeczywistych i panujących w Nadleśnictwie Supraśl

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 41. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL				
	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
SO	49060	6,56	37715	6,99	86775	6,74	79,4
MD	60	7,45	10	7,30	70	7,43	0,1
ŚW	4820	8,49	3245	9,25	8065	8,78	7,4
DB	1080	4,19	1910	5,03	2990	4,69	2,7
DB.C	5	10,20	5	4,63	10	6,37	0,0
KL	0	-	25	3,85	25	3,85	0,0
JS	0	-	0	-	0	-	-
GB	80	4,65	205	5,14	285	4,99	0,3
BRZ	2540	5,71	2585	6,30	5125	5,99	4,7
BRZ.O	0	-	0	-	0	-	-
OL	3310	5,12	2560	4,70	5870	4,93	5,4
OS	0	-	30	8,80	30	5,08	0,0
LP	55	8,90	45	5,28	100	6,80	0,1
Razem	61010	6,47	48335	6,77	109345	6,60	100,0

Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wynosi w Nadleśnictwie Supraśl 109345 m³ brutto, czyli 1093450 m³ brutto na 10 lat. Przeciętny spodziewany przyrost bieżący roczny wynosi obecnie w nadleśnictwie 6,60 m³ brutto/ha. Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje świerk - 8,78 m³/ha, najniższy klon - 3,85 m³/ha. Udział jesionu i brzozy omszonej jest zbyt niski, by wyliczyć przyrost.

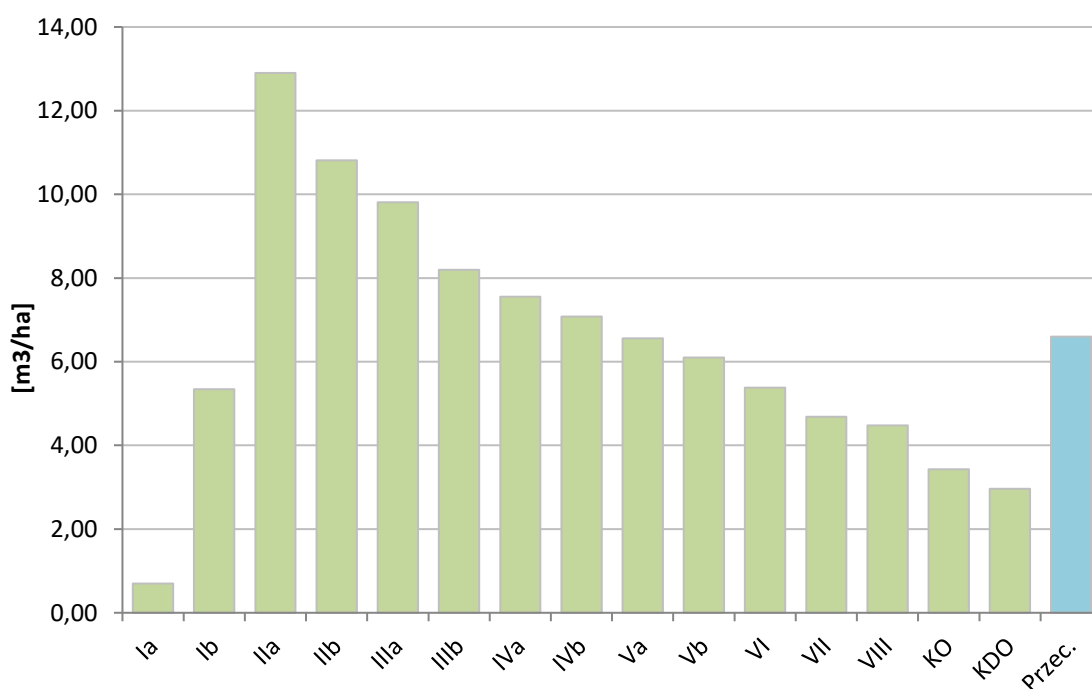


Ryc. 25. Przyrost bieżący roczny wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Supraśl

Tabela 42. Spodziewany sumaryczny bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	[m³]	[%]	[m³]	[%]	[m³]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	405	0,7	210	0,4	615	0,6
Ib	2240	3,7	920	1,9	3160	2,9
IIa	3860	6,3	3290	6,8	7150	6,5
IIb	3180	5,2	2895	6,0	6075	5,6
IIIa	6360	10,4	4700	9,7	11060	10,1
IIIb	6000	9,8	5535	11,4	11535	10,5
IVa	12860	21,1	5460	11,3	18320	16,8
IVb	4025	6,6	3585	7,4	7610	7,0
Va	4855	8,0	5875	12,2	10730	9,8
Vb	5260	8,6	8845	18,3	14105	12,9
VI	6620	10,8	4610	9,5	11230	10,3
VII	2475	4,1	465	1,0	2940	2,7
VIII	970	1,6	1155	2,4	2125	1,9
KO	1555	2,5	660	1,4	2215	2,0
KDO	345	0,6	130	0,3	475	0,4
SP	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Razem	61010	100	48335	100	109345	100

Największy przyrost odłoży się w IV klasie wieku - 16885 m³ i V klasie wieku - 10115 m³ brutto rocznie. Łącznie te dwie klasy odpowiadają za 46,5% całkowitego przyrostu.



Ryc. 26. Przyrost bieżący roczny w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Supraśl

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący na 1 ha odkłada się w IIa klasie wieku i wynosi 12,90 m³/ha, natomiast wraz ze wzrostem wieku obniża się, aby w drzewostanach VIII klasy wieku i starszych osiągnąć 4,48 m³/ha.

1.5.1.6. Przyrost użyteczny w poprzednim okresie gospodarczym

Przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym wynosił:

$$(Z = V_k - V_p + U), (5807312 - 5646701 + 932839) = 1093450 \text{ m}^3 \text{ brutto.}$$

gdzie:

Z – przyrost,

V_k – zapas na końcu okresu (na powierzchni leśnej zalesionej),

V_p – zapas na początku okresu (na powierzchni leśnej zalesionej),

U – wykonanie użytkowania głównego (pozyskanie grubizny brutto).

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zarejestrowano drzewostany z uszkodzeniami na łącznej powierzchni 2065,30 ha, co stanowi 12,5% powierzchni leśnej zalesionej.

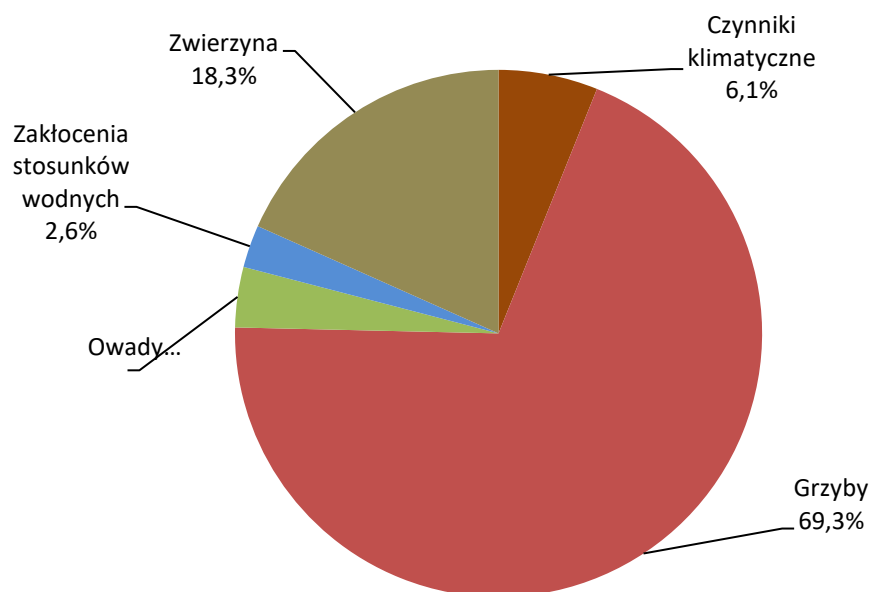
Tabela 43. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	125,89	97,21	28,68	-	29,27
Grzyby	1430,55	992,12	412,53	25,90	354,53
Owady	76,38	49,88	26,50	-	16,33
Zakłócenia stosunków wodnych	53,90	41,89	12,01	-	12,61
Zwierzyna	378,58	238,07	131,69	8,82	96,41
Razem	2065,30	1419,17	611,41	34,72	509,15

*) rzeczywista powierzchnia uszkodzeń oszacowana na gruncie

Uszkodzenia występujące głównie w 1 stopniu, nieistotne dla ekosystemu leśnego – zajmują 1419,17 ha (8,6% powierzchni zalesionej). Uszkodzenia trwałe w 2 stopniu występują w drzewostanach na powierzchni 611,41 ha, co stanowi 3,7% powierzchni zalesionej.

Największą powierzchnię uszkodzeń stanowią szkody powodowane przez grzyby rozkładające drewno w drzewostanach starszych klas wieku oraz wcześniej intensywnie spalowanych – 354,53 ha powierzchni zredukowanej. Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę, występują na powierzchni 96,41 ha. Zakłócenia stosunków wodnych spowodowane są głównie przez bobry, które zalewając obszary leśne powodują obniżenie jakości hodowlanej drzewostanów na powierzchni 12,61 ha. Uszkodzenia spowodowane przez owady, występują na 16,33 ha powierzchni zredukowanej. Czynnikiem sprawczym jest tu kornik drukarz.



Ryc. 27. Udział uszkodzeń istotnych wg czynnika sprawczego w Nadleśnictwie Supraśl

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 „Instrukcji Urządzania Lasu” w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia podklasy wieku – 881,80 ha) wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu stanowią 54,7% powierzchni Ia podklasy wieku – 482,02 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 45,3% upraw i młodników – 399,78 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz drzewostany złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek docelowy typu drzewostanu TD – głównie na siedlisku Lśw. W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono występowania upraw i młodników niezgodnych z siedliskowym typem lasu.

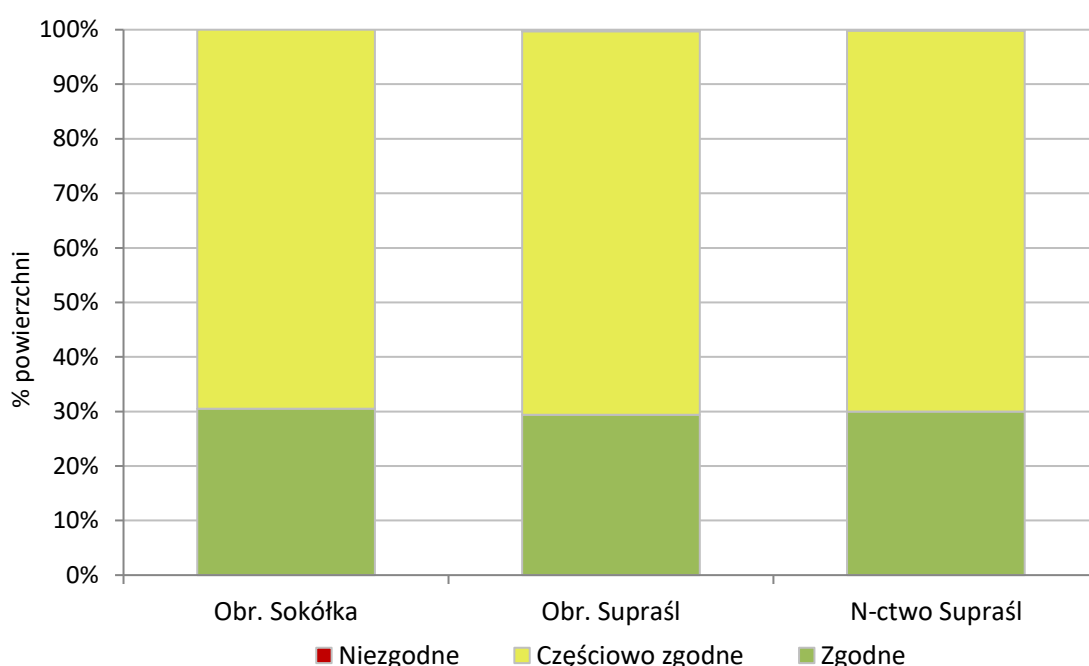
Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na Naradzie Techniczno-Gospodarczej typami drzewostanu – TD.

Tabela 44. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności z siedliskiem

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	354,06	70,2	127,96	33,9	482,02	54,7
Częściowo zgodne	150,61	29,8	249,17	66,1	399,78	45,3
Niezgodne	-	-	-	-	-	-

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Razem	504,67	100,0	377,13	100,0	881,80	100,0
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	2518,92	28,2	1974,78	29,2	4493,70	28,7
Częściowo zgodne	6398,69	71,7	4771,86	70,5	11170,55	71,2
Niezgodne	3,31	0,1	17,75	0,3	21,06	0,1
Razem	8920,92	100,0	6764,39	100,0	15685,31	100,0
Ogółem drzewostany						
Zgodne	2872,98	30,5	2102,74	29,4	4975,72	30,0
Częściowo zgodne	6549,30	69,5	5021,03	70,3	11570,33	69,8
Niezgodne	3,31	0,0	17,75	0,3	21,06	0,2
Razem	9425,59	100,0	7141,52	100,0	16567,11	100,0



Ryc. 28. Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem w % powierzchni

W Nadleśnictwie Supraśl przeważają drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z siedliskiem (69,8% powierzchni leśnej zalesionej). Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem na 0,2% powierzchni. Najwięcej takich drzewostanów występuje na terenie obrębu Supraśl.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Powierzchnia upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 614,30 ha, jakość hodowlaną określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 971,30 ha, natomiast młodników i młodszych drzewostanów wynosi 10084,01 ha. Jakość hodowlaną odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, a także młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Powierzchnia starszych drzewostanów, dla których ocenia się jakość techniczną wynosi 5157,45 ha, jakość techniczną

drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 614,30 ha. W tej powierzchni 87,3% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0 - 0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8 - 0,7 jest 9,7%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 - 3%, upraw przypadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,95.

Tabela 45. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	185,85	59,8	72,17	23,8	258,02	42,0
12	98,67	31,8	166,37	54,8	265,04	43,1
13	6,18	2,0	7,14	2,3	13,32	2,2
21	7,12	2,3	14,99	4,9	22,11	3,6
22	9,89	3,2	40,92	13,5	50,81	8,3
23	2,80	0,9	2,20	0,7	5,00	0,8
Razem	310,51	100,0	303,79	100,0	614,30	100,0

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej do opisów taksacyjnych i elaboratu oraz omówionej w referacie nadleśniczego. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 246,37 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi DB, ŚW, OL, GB, SO, BRZ. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 38,2% a przeciętna jakość 22. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni zredukowanej 13,58 ha, a gatunkiem w nich panującym jest ŚW, GB, BRZ. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 19,5% a przeciętna jakość 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 711,35 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 99,9%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

Tabela 46. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
KO						
11	44,51	9,3	28,04	77,4	72,55	73,0
12	44,19	9,3	22,88	13,5	67,07	10,4
13	0,53	0,1	-	-	0,53	0,1
21	11,92	2,5	3,55	2,1	15,47	2,4
22	59,82	74,8	11,14	6,5	70,96	11,0
23	1.34	0.3	-	-	1.34	0.2

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
31	3,50	0,7	0,89	0,5	4,40	0,7
32	12,71	2,7	-	-	12,71	2,0
33	1,34	0,3	-	-	1,34	0,2
Razem	179,86	100,0	66,50	100,0	246,37	100,0
KDO						
11	-	-	2,13	89,2	2,13	3,1
12	7,83	97,2	1,23	5,8	9,06	93,5
21	0,23	0,5	-	-	0,23	0,3
22	1,12	2,3	1,04	4,9	2,16	3,1
Razem	9,18	100,0	4,4	100,0	13,58	100,0
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11	153,59	29,2	11,51	6,2	165,1	23,2
12	306,03	58,2	156,95	84,5	462,98	65,1
21	16,85	3,2	7,15	3,9	24,00	3,4
22	46,73	8,9	10,20	5,5	56,93	8,0
32	1,45	0,3	-	-	1,45	0,2
42	0,89	0,2	-	-	0,89	0,1
Razem	525,54	100,00	185,81	100,00	711,35	100,00

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 10084,01 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12 (62,4% powierzchni tej grupy drzewostanów), drzewostany o jakości 11 i 22 zajmują odpowiednio 20,0% i 9,4% powierzchni. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 47. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	1071,79	19,9	948,40	20,2	2020,19	20,0
12	3139,26	58,2	3157,60	67,4	6296,86	62,4
13	361,20	6,7	241,34	5,2	602,54	6,0
21	46,80	0,9	33,58	0,7	80,38	0,8
22	699,80	13,0	250,18	5,3	949,98	9,4
23	2,37	0,0	24,17	0,5	26,54	0,3
31	3,39	0,1	4,11	0,1	7,50	0,1
32	68,84	1,3	14,91	0,3	83,75	0,8
33	3,84	0,1	10,82	0,2	14,66	0,2
42	-	-	1,61	0,0	1,61	0,0
Razem	5397,29	100,0	4686,72	100,0	10084,01	100,0

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 5157,45 ha. SO, jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 1,7 (w ok. 77,7% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 1,9. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany w oddz.: w obrębie SOKÓŁKA na powierzchni 819,15 ha, w wydzieleniach leśnych: 3i, 5a, 7b, 13l, 39b, 39c, 39d, 39f, 39g, 40b, 44f, 53b, 53c, 53d, 53f, 53i, 54a, 91d, 92c, 92d, 98b, 98c, 99b, 111c, 112b, 118c, 118d, 119a, 119b, 129g, 130d, 135g, 136b, 136c, 136f, 137b, 137l, 148d, 149g, 150g, 155a, 160a, 165a, 165b, 166a, 166b, 166f, 184b, 184c, 184g, 185a, 185c, 185d, 186c, 188a, 195h,

197d, 197h, 198a, 198b, 198f, 199h, 201a, 202a, 202b, 202c, 203b, 203d, 212d, 213a, 213d, 214b, 214f, 216b, 216d, 216g, 217c, 217d, 217m, 218j, 218k, 219a, 219c, 219h, 220a, 220c, 220h, 220j, 221a, 221b, 221c, 221d, 222a, 222c, 222d, 230f, 236f, 237j, 239a, 240a, 240f, 241b, 241c, 241g, 242c, 242i, 243b, 243f, 248c, 249c, 249h, 251b, 252a, 262a, 262b, 263a, 263g, 263h, 264i, 264j, 266g, 267j, 270d, 271c, 271i, 271j, 271p, 273f, 274a, 274b, 275d, 275h, 275y, 276c, 276g, 276h, 276i, 278a, 279c, 280c, 280f, 280g, 280i, 280j, 281c, 281d, 281l, 281o, 282j, 282k, 283a, 283h, 284c, 284d, 287a, 287h, 287i, 289a, 289c, 289i, 293i, 295a, 295b, 299c, 299i, 300d, 300f, 300g, w obrębie SUPRAŚL na powierzchni 617,74 ha, w wydzieleniach leśnych: 1f, 5l, 7b, 7h, 7o, 7p, 8g, 10m, 15g, 18d, 24a, 26h, 26j, 26l, 29a, 29c, 38b, 39a, 39i, 41a, 43c, 45c, 45g, 55c, 55d, 56a, 56b, 60a, 75a, 78c, 78i, 79b, 79f, 80a, 80g, 93a, 94f, 94h, 95c, 95k, 95l, 96d, 115a, 118a, 118g, 119a, 119d, 119g, 119i, 120r, 120s, 122c, 131b, 131c, 131i, 132c, 132f, 132g, 134f, 137f, 146d, 147b, 147f, 148b, 161b, 162c, 162f, 162i, 163f, 164b, 165f, 165g, 167a, 167b, 167d, 168a, 176g, 176h, 176m, 177f, 178b, 178c, 179g, 182d, 188d, 188g, 188i, 188Bf, 188Bk, 189g, 191a, 191b, 191c, 192b, 197h, 198f, 198j, 199c, 199g, 199i, 199j, 203b, 204a, 204c, 209c, 209d, 209h, 210b, 210d, 210k, 211b, 211c, 211d, 211g, 212f, 213a, 213b, 213k, 214d, 214n, 214o, 215f, 216f, 216i, 217d, 225h, 231h, 234g, 234l, 243f, 244f, 247b, 251d, 255b, 255i, 256a, 256f, 256k, 258f, 259a, 260g, 261a, 262a, 263i, 264j, 265c, 271b, 271c, 271d, 271f, 273a, 273b, 273f, 273j, 273l, 273n, 273t.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 48. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręby				Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA		SUPRAŚL			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
1	819,15	25,6	617,74	31,4	1436,89	27,9
2	1460,74	45,8	869,95	44,3	2330,69	45,2
3	675,55	21,2	377,45	19,2	1053	20,4
4	236,81	7,4	100,06	5,1	336,87	6,5
Razem	3192,25	100,0	1965,2	100,0	5157,45	100,0

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono występowanie na gruntach nadleśnictwa 131,81 ha gruntów leśnych niezalesionych, co stanowi 0,8% powierzchni gruntów leśnych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną). Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 49. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb SOKÓŁKA		
plantacja choinek	3,39	76f
płazowina	5,53	129h, 132k, 154o, 231c, 234m, 235i
poletko łowieckie	17,29	6g, 25k, 51a, 95c, 112r, 131g, 143k, 159p, 160j, 183g, 201i, 201j, 229g, 253n, 253r, 274d, 275o, 275r, 312f, 321ax
sukcesja	27,54	45d, 49d, 105f, 114g, 116g, 135j, 152h, 153i, 167a, 168i, 181a, 182b, 200d, 204d, 219k, 224i, 224o, 224p, 226f, 226h, 274i, 298j, 326f, 326g, 343n, 343o
zrąb	1,79	21Ad, 89Ag

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb SUPRAŚL		
plantacja choinek	4,01	125g, 125k, 160r
plazowina	8,59	9i, 34g, 52j, 67h, 98h, 163i, 186g, 194h, 217m
poletko łowieckie	4,02	27h, 36l, 88g, 125c, 153l, 160z, 271i, 271l
sukcesja	51,61	2b, 5g, 50k, 50m, 50r, 66n, 94i, 110d, 111n, 131p, 131r, 144a, 144k, 145k, 145l, 146h, 160a, 160ax, 160b, 160d, 160f, 176p, 196s, 201n, 206f, 234b, 234d, 235a, 253f, 254f, 254o, 255c, 273g
zrąb	8,04	25d, 44c, 89f, 200h

Grunty leśne niezalesione do odnowienia zajmują w nadleśnictwie łącznie 23,95 ha, co stanowi 0,1% powierzchni leśnej. Występuje 15 plazowin o powierzchni 14,12 ha. Poletka łowieckie, na których w większości prowadzona jest gospodarka rolna zlokalizowano na 21,31 ha. Na terenie Nadleśnictwa Supraśl występuje też 9 poletek łowieckich jako pnsów na powierzchni 0,95 ha, w tym: w obrębie Sokółka - 6 na powierzchni 0,72 ha i w obrębie Supraśl - 3 na powierzchni 0,23 ha.

Grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji zajmują powierzchnię 79,15 ha. Większość z nich charakteryzuje się występowaniem, w momencie tworzenia PUL, trudnych warunków siedliskowych uniemożliwiających odnowienie. Powstały one głównie w obniżeniach terenu na siedliskach bagiennych i wilgotnych w wyniku „działalności” bobrów, na skutek wtórnego zabagnienia terenu spowodowanego długotrwałym podtopieniem. Kilka wydzielen zaliczonych do tej kategorii stanowią najczęściej niewielkie fragmenty innych siedlisk, zwykle położonych wśród gruntów nieleśnych, na których niecelowe jest prowadzenie gospodarki leśnej.

Zręby zajmują w nadleśnictwie łącznie 9,83 ha. Wszystkie nieodnowione zręby przechodzące na następny okres gospodarczy, to powierzchnie z niedawno wyciętym drzewostanem powstałe w wyniku planowej przebudowy. Nadleśnictwo stosuje przelegiwanie zrębów na siedliskach borowych w celu ograniczenia szkód od szeliniaka sosnowego.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych (ok. 10%) zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Łącznie martwe drewno zaewidencjonowano na 274 powierzchniach. Pomiary dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wywróconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Zestawienie ilości martwego drewna w Nadleśnictwie Supraśl zamieszczone poniżej, przedstawia ilość martwego drewna (m^3) przypadającą na 1 ha powierzchni leśnej w rozbiciu na typy siedliskowe lasu. Zestawienie to nie obejmuje pniaków oraz pierwszej klasy wieku i powierzchni leśnej niezalesionej.

Tabela 50. Zestawienie miąższości drewna martwego

Obręb	Typ siedliskowy lasu													Średni
	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OIJ	
	[m³/ha]													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sokołka	0,0	0,0	0,0	10,80	75,56	32,77	15,35	10,32	31,90	8,63	34,97	17,16	64,68	18,46
Supraśl	0,0	0,0	31,81	16,50	0,00	1,89	15,34	13,59	33,76	48,22	30,162	37,48	44,10	25,12
Nadleśnictwo	0,0	0,0	31,81	13,81	75,56	22,48	15,34	12,77	32,36	32,92	32,87	30,71	54,39	21,76

Średnia wartość martwego drewna w drzewostanach Nadleśnictwa Supraśl wynosi 21,76 m³/ha. Jest to wskaźnik ponad dwukrotnie wyższy od średniej krajowej Lasów Państwowych – 11,2m³/ha i wyższy od średniej dla RDLP Białystok – 13,2 m³ [BULiGL 2024]. – z opracowań WISL.

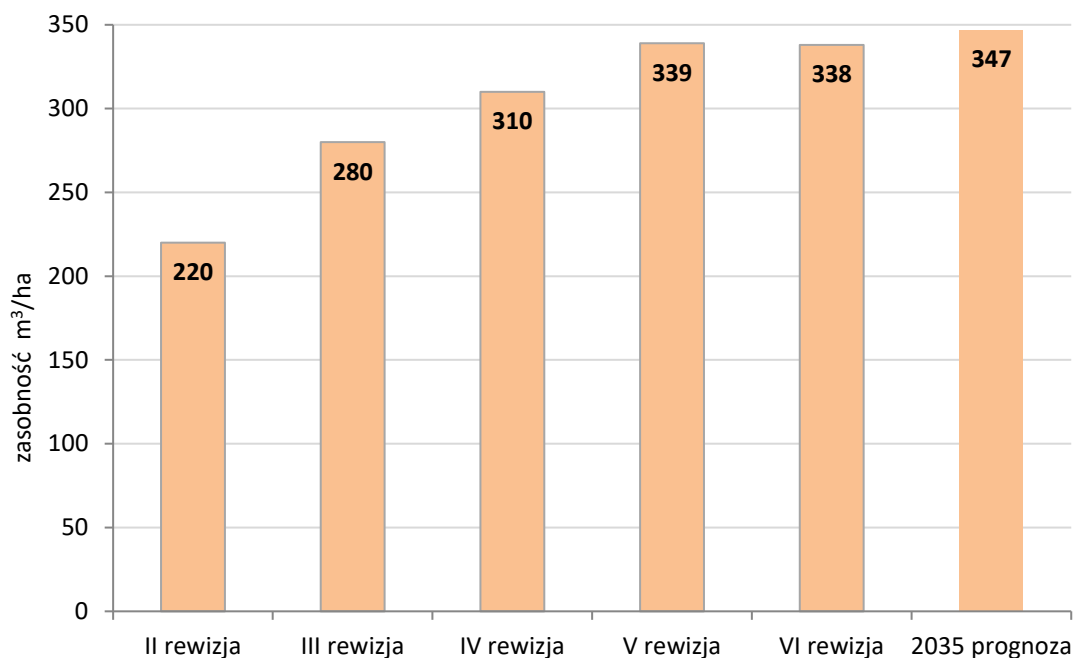
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzania lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII, która została omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się poniżej:

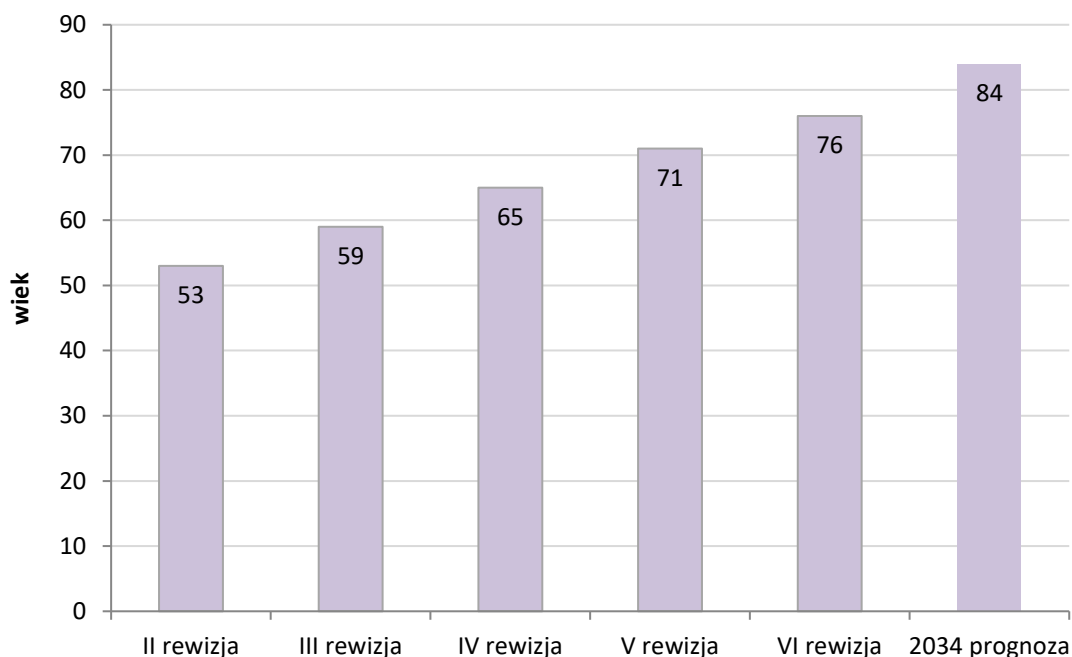
Tabela 51. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Supraśl w kolejnych rewizjach planu u.l.

Wskaźnik	Rewizja					
	II	III	IV	V	VI	2035 prognoza
1	2	3	4	5	6	7
Obręb SOKÓŁKA						
Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona [ha]	8952,41	9262,51	9403,35	9413,94	9481,13	9481,13
Zapas [m ³]	1914764	2517924	2848112	3063037	3094107	3156043
Zasobność [m ³ /ha]	214	272	303	325	326	333
Przeciętny wiek	53	59	65	70	76	83
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	6,19	7,74	8,64	7,47	6,47	6,10
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	6,08	9,48	7,86	7,58	7,22	6,22
Obręb SUPRAŚL						
Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona [ha]	6979,85	7143,99	7161,42	7164,58	7217,79	7217,79
Zapas [m ³]	1584302	2082758	2287250	2552420	2558008	2637073
Zasobność [m ³ /ha]	227	292	319	356	354	365
Przeciętny wiek	54	59	65	72	77	85
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	7,01	7,84	8,64	7,93	6,77	6,35
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	7,35	10,11	7,19	8,52	7,70	6,70

Wskaźnik	Rewizja					
	II	III	IV	V	VI	2035 prognoza
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo SUPRAŚL						
Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona [ha]	15932,26	16406,50	16564,77	16578,52	16698,92	16698,92
Zapas [m ³]	3499066	4600682	5135362	5615457	5652115	5793116
Zasobność [m ³ /ha]	220	280	310	339	338	347
Przeciętny wiek	53	59	65	71	76	84
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	6,66	7,76	8,62	7,62	6,60	6,21
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	6,62	9,65	7,64	8,04	7,46	6,46



Ryc. 29. Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej zalesionej w kolejnych cyklach urządzania lasu



Ryc. 30. Przeciętny wiek na powierzchni leśnej zalesionej w kolejnych cyklach urządzania lasu

Do określenia pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych nadleśnictwa należy rozważyć wnioski wynikające z analizy relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.

Obecnie przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi 76 lat, podczas gdy połowa orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa wynosi 61 lat. Różnica między średnim wiekiem drzewostanów, a połową średniego wieku rębności wynosi więc 15 lat. Według § 77 IUL jest to odstępstwo od stanu pożądanego (różnica w przedziale od 5 do 15 lat). W takim przypadku IUL zaleca zastosowanie poziomu użytkowania rębego, które nie będzie pogłębiać tego stanu do poziomu powodującego znaczne odstępstwo (różnica w przedziale powyżej 15 lat). Z tabeli docelowej według stanu na koniec przyszłego okresu gospodarczego (31.12.2035 r.), obliczonej za pomocą oprogramowania BULiGL (Zestawienia SOSŚ wersja 2.1.4) wynika, że przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa ma wzrosnąć do 84 lat. Dla przypomnienia należy dodać, że w latach 2016-2025 (V rewizja PUL) wzrost tego wieku wyniósł 5 lat. Wzrośnie również przeciętna zasobność na gruntach leśnych, o 9 m³/ha.

Etat cięć użytków rębnych i rozkład działek zrębowych został wyznaczony na maksymalnym możliwym poziomie przy zachowaniu zasad planistycznych, rygoru ładu czasowo-przestrzennego oraz utrzymaniu wartości przyrodniczych obszaru. Plan cięć, pomimo większej intensywności użytkowania rębego niż w V rewizji, nie jest w stanie doprowadzić do pożądanego relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Istotny wpływ na prognozowany wzrost przeciętnego wieku drzewostanów ma powiększenie rezerwatu „Stara Dębina” i ustanowienie rezerwatu „Łanga”, wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP, uchwalenie statutu Uzdrowiska Supraśl

wyłączającego strefę „A” ochrony uzdrowiskowej z użytkowania rębego, wyznaczenie lasów o zwiększonej funkcji społecznej, ustanowienie strefy ochronnej komunalnych ujęć wód oraz objęcie Nadleśnictwa Supraśl Projektem Nadleśnictw Puszczańskich i związane z tym wyznaczenie stref funkcjonalnych. Konsekwencją tego jest wyłączenie użytkowania na określonych obszarach lub jego ograniczenie przy jednoczesnej modyfikacji na rzecz stosowania rębni złożonych. Będzie to skutkowało na koniec okresu w odniesieniu do stanu na 01.01.2026 r. spadkiem udziału Ia klasy wieku (o ok. 618 ha, tj. 70,0%), przy jednoczesnym wzroście powierzchni drzewostanów o strukturze KO i KDO (o niemal 1 211 ha, tj. 150,3%) oraz wzrostem powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich o 26,6%, w tym VIII i starszych klas wieku o 50,2%. Na skutek wyłączenia części drzewostanów nadleśnictwa z użytkowania rębego (obostrzenia ochronne, oczekiwania społeczne) w 55,6% drzewostanów rębnych i przeszlórębnych nie zaprojektowano wskazań gospodarczych. W odniesieniu do dwóch głównych gatunków panujących brak wskazań dla sosny dotyczy 45,2%, a olszy 90,1% drzewostanów rębnych i przeszlórębnych. Konsekwencją braku możliwości użytkowania dojrzałych drzewostanów, jest postępujący proces ich starzenia oraz ograniczone możliwości utrzymania we właściwym stanie sanitarnym, co w połączeniu z dynamicznie zachodzącymi zmianami klimatycznymi i hydrologicznymi może skutkować w kolejnych dziesięcioleciach rozpoczęciem procesu ich rozpadu.

Wykonanie planu cięć spowoduje, poprzez przeważający udział rębni gniazdowych z długim okresem odnowienia, poprawę różnorodności gatunkowej i struktury drzewostanów.

Zadania dotyczące użytkowania rębego, cięć pielęgnacyjnych i planu hodowli w projekcie planu urządzenia lasy Nadleśnictwa Supraśl zapewniają:

- dostosowywanie składów gatunkowych drzewostanów istniejących do siedlisk oraz właściwe składy gatunkowe nowozakładanych drzewostanów - zgodne z typami siedliskowymi (w tym również z siedliskami przyrodniczymi),
- wykształcanie drzewostanów o bardziej zróżnicowanej strukturze gatunkowej i wiekowej oraz kontynuacja procesu wytworzenia prawidłowej struktury klas wieku,
- stabilizację drzewostanów i utrzymanie ich w dobrym stanie zdrowotnym,
- stałą podaż surowca drzewnego na rynek.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

W rozdziale tym zostały zawarte kopie następujących dokumentów:

2.1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Supraśl na Naradę Techniczno-Gospodarczą.	99
2.2. Koreferat Kierownika Pracowni Urządzania Lasu do Referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa Supraśl na Naradę Techniczno-Gospodarczą.	169
2.3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie na Naradę Techniczno-Gospodarczą Nadleśnictwa Supraśl.	179
2.4. Informacja naczelnika właściwego ds. urządzania lasu RDLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków oddziaływania PUL Nadleśnictwa Supraśl na lata 2016-2025, na środowisku i obszary Natura 2000.....	189
2.5. Ocena gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Supraśl dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku na Naradzie Techniczno-Gospodarczej w dniu 06.11. 2025 r.	193

Referat Nadleśniczego
Nadleśnictwa Supraśl
na Naradę Techniczno-Gospodarczą
za okres obowiązywania dotychczasowego Planu
Urządzenia Lasu na lata 2016-2025



Spis treści

1. Wstęp	101
2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn zmian.....	109
3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem (z omówieniem istotnych różnic) w zakresie:	113
a) cięć rębnych i pielęgnacyjnych – w ha i m ³ grubizny (według tabeli IX).....	113
b) hodowli lasu – w hektarach (według tabel: X, XI, XII)	125
4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu, tj. na:.....	132
a) wielkości zasobów drzewnych (na 1 ha i całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew obrębie.....	132
b) jakości upraw i młodników, w tym ich zgodności z siedliskami leśnymi, a szczególnie typami drzewostanu (TD) o kierunku ochronnym, przyjmowanym dla chronionych zespołów roślinnych lub gospodarczym dla pozostałych drzewostanów nadleśnictwa	133
c) stan zdrowotny i sanitarny lasu	141
5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych.	142
6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn, w tym szkód spowodowanych przez:.....	142
a) zwierzynę w uprawach i młodnikach, z przedstawieniem wykazu powierzchni uszkodzonych, ujętych w SILP na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej przez nadleśnictwo w roku taksacji, a także orientacyjnej wielkości takich szkód w: żerdziowinach, podszytach, nalotach i podrostach, a także powierzchni zredukowanej poprawek i uzupełnień wykonanych z powodu tych szkód	142
b) pożary z określeniem ich liczby, powierzchni oraz przyczyn powstawania.....	146
c) szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ograniczania tych szkód.....	149
d) zanieczyszczenia środowiska	150
e) Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez zakłócenie stosunków wodnych	151
7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego (stopień wykorzystania zasobów drzewnych z punktu widzenia ich trwałości) oraz wyniki gospodarki łowieckiej, z uwzględnieniem zapisów § 106 (IOL 2011 r.)	152
8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone	156
9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII)	163
10. Uwagi końcowe	167

1. Wstęp

Nadleśnictwo Supraśl w latach 2016–2025 realizowało zadania gospodarki leśnej w oparciu o:

- decyzję Ministra Środowiska z 18.07.2016 r. (nr DLP-I.611.45.2016) zatwierdzającą Plan Urządzenia Lasu (PUL) na lata 2016-2025 dla Nadleśnictwa Supraśl,
- pismo Ministra Klimatu i Środowiska z 21.11.2022 r. (DLŁ-WGŁ.8100.45.2022.LP) zatwierdzające aneks do PUL
- decyzję Dyrektora Generalnego LP nr 51 z 06.06.2024 r. (ZU.6005.11.2024) zwiększającą rozmiar szacunkowy pozyskania w drzewostanach użytkowania przedrębne w PUL
- decyzję Dyrektora Generalnego LP nr 122 z 04.08.2025 r. (ZU.6005.29.2025) zwiększającą rozmiar szacunkowy pozyskania w drzewostanach użytkowania przedrębne w PUL

Nadleśnictwo Supraśl jest jedną z jednostek wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Administracyjnie nadleśnictwo położone jest w środkowo-wschodniej części województwa podlaskiego. Grunty nadleśnictwa położone są na terenie trzech gmin w powiecie białostockim: Supraśl, Wasilków i Gródek; oraz na terenie dwóch gmin w powiecie sokólskim: Szudziałowo, Sokółka.

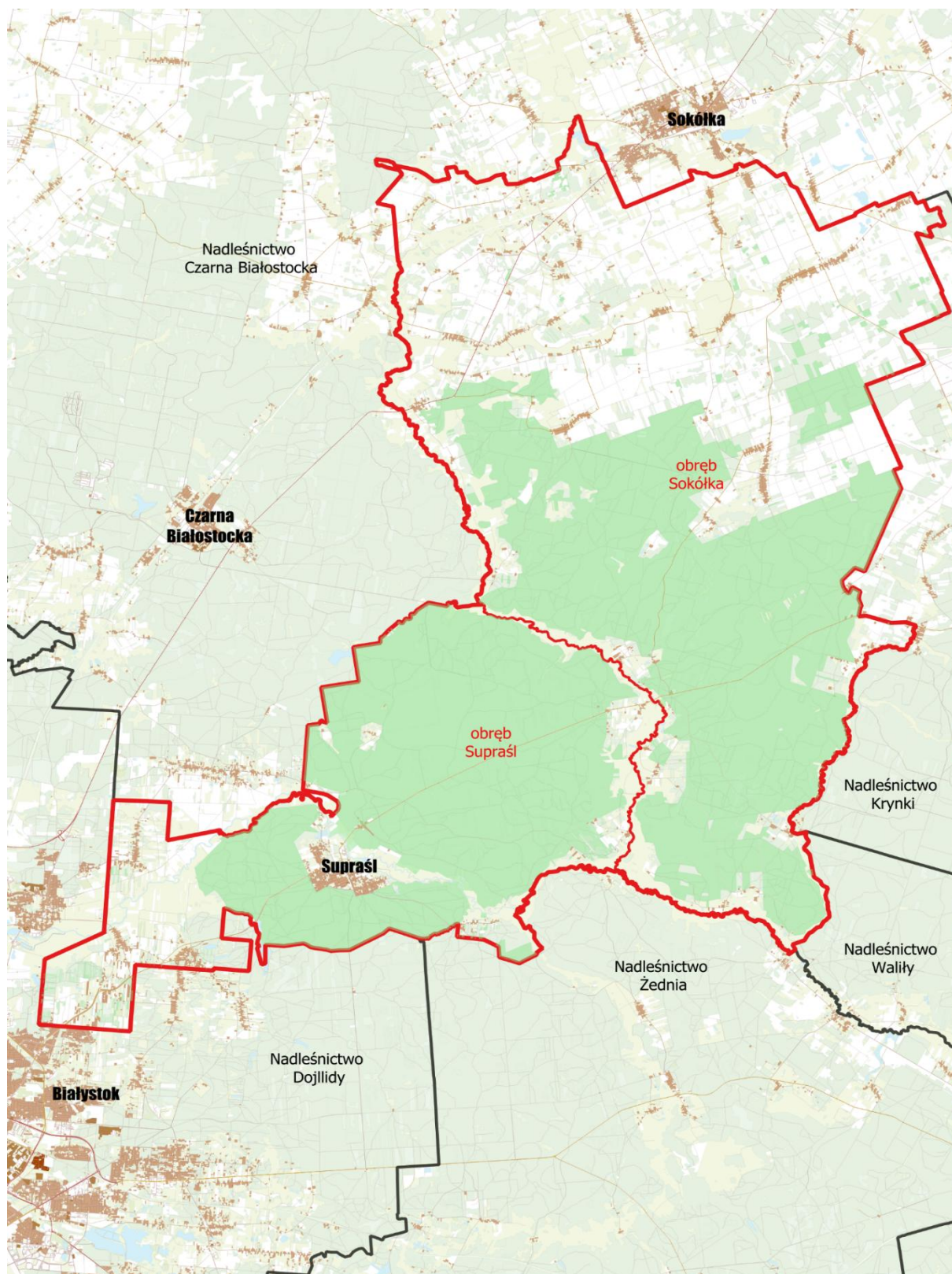
Nadleśnictwo Supraśl znajduje się w centralnej części Puszczy Knyszyńskiej. Od północnego-zachodu i strony północnej Nadleśnictwo Supraśl graniczy z Nadleśnictwem Czarna Białostocka, od wschodu z Nadleśnictwem Krynki, od południowego wschodu z Nadleśnictwem Waliły, od południa z Nadleśnictwem Żednia a od południowego zachodu z Nadleśnictwem Dojlidy.

Nadleśnictwo Supraśl zajmuje powierzchnię 17519,1300 ha (wg stanu na 09.09.2025 r.). Teren nadleśnictwa podzielony jest na 11 leśnictw w ramach 2 obrębów leśnych: Sokółka i Supraśl.

Tabela 1. Wykaz leśnictw

NR	LEŚNICTWO	POWIERZCHNIA (ha)
OBRĘB SOKÓŁKA		
1	Lipina	1687,6648
2	Łażnisko	1615,0640
3	Dworzysk	1611,7412
4	Kopna Góra	1678,9452
5	Klin	1676,0254
6	Borki	1710,0969
OBRĘB SUPRAŚL		
7	Sokołda	1432,0361
8	Zacisze	1452,3926
9	Surążkowo	1438,2360
10	Podsupraśl	1438,0306
11	Krasne	1778,8972

MAPA SYTUACYJNA NADLEŚNICTWA SUPRAŚL

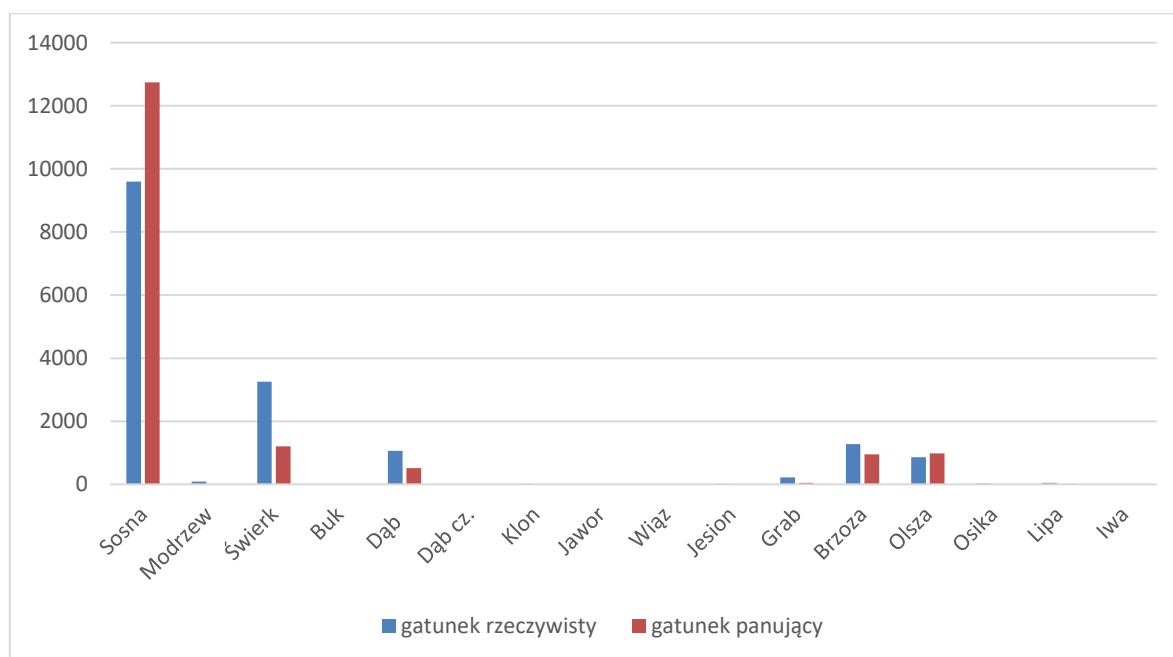


Ryc. 1. Mapa sytuacyjna Nadleśnictwa Supraśl

Najważniejszym gatunkiem lasotwórczym nadleśnictwa jest sosna, która buduje drzewostany na 77% powierzchni leśnej. Dominujący udział sosny związany jest z panującymi w tej części kraju warunkami klimatycznymi, warunkami glebowo – siedliskowymi oraz prowadzoną w przeszłości gospodarką leśną.

Dominującymi typami siedlisk w nadleśnictwie są siedliska borowe, zajmujące 46% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.

W 2024 r. firma Krameko na zlecenie RDLP w Białymstoku opracowała nowy operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Supraśl.



Ryc. 2. Udział powierzchniowy wg. gatunków rzeczywistych i gatunków panujących w Nadleśnictwie Supraśl

Nadleśnictwo Supraśl wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Knyszyńska, utworzonego w 2011 roku. Celem działania LKP jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona zasobów przyrody w lasach oraz edukacja leśna społeczeństwa.

Obiekty edukacyjne:

- Izba edukacyjna „Leśna szkoła”

Niewielka sala na ok. 30 osób, wyposażona w pomoce edukacyjne i sprzęt audiowizualny.

- Zagroda Pokazowa Żubrów w Kopnej Górze

Obiekt udostępniono zwiedzającym w 2024 r. Wsiedlono wówczas 4 żubry, pochodzące z innych ośrodków hodowli. Aktualnie stado liczy 8 osobników.

Koncepcja Zagrody Pokazowej Żubrów przewiduje kolejne elementy infrastruktury. Będą one powstawać w miarę pozyskiwania niezbędnych środków. Kluczowym obiektem oczekującym na realizację jest budynek edukacyjno-wystawienniczy. W bieżącym roku budowany jest parking oraz planowana jest budowa zaplecza usługowo-handlowego. Zagroda służy jako ośrodek hodowli żubrów oraz miejsce edukacji i upowszechniania wiedzy na temat tego chronionego gatunku.

- Leśny Ogród Botaniczny Arboretum im. Powstańców 1863 r.

Obiekt powstał w 1988 roku na powierzchni 23,38 ha. Duża część arboretum ma parkowy charakter z siecią licznych ścieżek oraz rozbudowaną kolekcją obcych gatunków drzew i krzewów. Część leśna natomiast, dzięki urozmaiceniu terenu pozwala na poznanie różnych typów siedliskowych lasu, charakterystycznych dla Puszczy Knyszyńskiej. Arboretum jest popularnym miejscem rekreacji i wypoczynku. Jest także obiektem służącym prowadzeniu edukacji leśnej.

- Ścieżka dydaktyczna „Kopna Góra”

Ukazuje walory przyrodnicze rezerwatu „Woronicza” obejmującego zlewnię strumienia i źródłisko. W części przebiegu ścieżka prowadzi przez drzewostany gospodarcze przedstawiając treści związane z prowadzeniem gospodarki leśnej. Z uwagi na znaczne przeobrażenia drzewostanów (zręby) przebieg ścieżki ulegnie modyfikacji lub zostanie zlikwidowana.

- Ścieżka bartnicza

Zlokalizowana w pobliżu miejscowości Łąźnie, liczy ok. 1 km długości. Na trasie umieszczono dwie wiszące kłody bartne i trzy barcie. Pożytki zapewniają pszczołom rośliny miododajne obficie występujące w prześwietlonych fragmentach drzewostanu oraz

na pobliskich łąkach doliny Sokołdy. Ścieżka ma za zadanie przybliżyć zwiedzającym bartnictwo oraz znaczenie pszczół w przyrodzie.

- Ścieżka Szlakiem Powstania Styczniowego (edukacyjno-historyczna)

Powstała w 2013 r., w 150. rocznicę zrywu narodowego. Biegnie przez teren nadleśnictw: Czarna Białostocka, Supraśl, Żednia i Waliły, prowadząc do miejsc pamięci i ciekawych przyrodniczo fragmentów Puszczy Knyszyńskiej. Licząca łącznie 71 km ścieżka jest przeznaczona do turystyki pieszej i rowerowej.

- Małe Muzeum Historii Puszczy Knyszyńskiej

Obiekt służący edukacji historycznej. Najważniejszą część ekspozycji stanowią pamiątki związane z XIX-wiecznymi powstaniami narodowymi. Należą do nich m.in. eksponaty związane z bitwą pod Sokołdą (7 lipca 1831 r.) oraz pamiątki z okresu Powstania Styczniowego.

- Linia kolejki wąskotorowej

Z rozbudowanej niegdyś na obszarze Puszczy Knyszyńskiej sieci kolei wąskotorowej obecnie pozostał odcinek pomiędzy Czarną Białostocką a Kopną Górą (wpisany do rejestru zabytków). Obecnie trwają starania zmierzające do odtworzenia turystycznego ruchu kolejkowego w oparciu o lekkie rowery kolejowe, nazywane potocznie drezynkami. Na początek planowane jest uruchomienie przejazdów na odcinku 3-4 km.

- Piesze szlaki turystyczne

Przez obszar nadleśnictwa przebiega wiele szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, konnych i kajakowych. Zarządcą większości z nich jest PTTK.

- Szlak Borami Dorzecza Supraśli – oznakowany kolorem zielonym, (długość ok. 30 km),
- Szlak Królowej Bony – oznakowany kolorem niebieskim, (długość ok. 75 km),
- Szlak Śladami Powstania Styczniowego – oznakowany kolorem czerwonym, (długość ok. 49 km),
- Szlak Supraski - oznakowany kolorem żółtym, (długość ok. 16 km),
- Szlak Świętej Wody – oznakowany kolorem niebieskim, (długość ok. 28 km),
- Szlak Wzgórz Świętojańskich – oznakowany kolorem czerwonym, (długość ok. 27 km),
- Szlak Tatarski Duży - oznakowany kolorem zielonym, (długość ok. 57 km).

- Pozostałe szlaki turystyczne

- Green Velo – szlak rowerowy, oznakowany kolorem pomarańczowym,

- Kresowe wędrówki – szlak rowerowy oznakowany kolorem zielonym,
- Z Puszczy Knyszyńskiej do doliny Biebrzy – szlak rowerowy, oznakowany kolorem niebieskim,
- Szlak podmiejskich rezydencji – szlak rowerowy oznakowany kolorem żółtym,
- Szlak konny żółty – o długości około 120 km (z czego na terenie Nadl. Supraśl ok. 38 km),
- Trasy spływów kajakowych rzekami Supraśl i Sokołda,
- Narciarskie trasy biegowe oraz ścieżki do uprawiania Nordic Walking w lasach przylegających do Supraśla (Uroczysko Glinki)
- Miejsca wypoczynku
 - Polana Kopna Góra (dawna składnica drewna)
 - Pólko nad rzeką Supraśl
 - Lewitówka - polana na obrzeżu miasta Supraśl
 - Wiata Dębownik
 - Wiata pod Dębami
 - Uroczysko Glinki - polana na obrzeżu miasta Supraśl

Ponadto na terenie Nadleśnictwa Supraśl przygotowane zostało 12 niewielkich miejsc postoju pojazdów.

Oferta edukacyjna Nadleśnictwa Supraśl jest skierowana do osób z różnych grup wiekowych i zawodowych. Zajęcia edukacyjne odbywają się w sali edukacyjnej w Kopnej Górze, w Arboretum im. Powstańców z 1863 roku, Zagrodzie Pokazowej Żubrów, a także w szkołach, przedszkolach, na ścieżkach dydaktycznych czy na terenie całego nadleśnictwa. Zajęcia obejmują różne formy m.in.: prelekcje, pogadanki, elementy wykładów z ćwiczeniami i wykłady połączone ze współzawodnictwem, konkursy wiedzy przyrodniczej i konkursy plastyczne o tematyce leśnej oraz warsztaty. Nadrzędnym celem tego typu spotkań jest upowszechnienie wiedzy o środowisku leśnym, wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarce leśnej, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z lasu w ramach pełnionych przez niego funkcji.

Od lat ważne miejsce w edukacji prowadzonej przez Nadleśnictwo Supraśl zajmuje edukacja historyczna. Wiąże się ona z licznymi prelekcjami i oprowadzaniem grup szkolnych, turystycznych, żołnierzy, harcerzy i leśników po Cmentarzu Powstańców w Kopnej Górze oraz znajdującym się w pobliżu muzeum. Nadleśnictwo Supraśl bierze udział w wielu imprezach plenerowych zarówno jako organizator, współorganizator jak i uczestnik. Współpracuje w tym

celu z takimi instytucjami jak: szkoły i przedszkola, instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, ośrodki kultury, muzea, park krajobrazowy, kościoły itp. W trakcie imprez plenerowych nadleśnictwo wystawia własne stoisko edukacyjno-promocyjne lub wspólne z innymi nadleśnictwami, w ramach Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Knyszyńska”.

Nadleśnictwo współpracuje z mediami: radiem, telewizją i prasą, o ważnych wydarzeniach informuje na swojej stronie internetowej, w mediach społecznościowych, w lokalnej prasie i telewizji.

Nadleśnictwo współpracuje również z instytucjami naukowymi i uczestniczy w prowadzonych przez nie badaniach. Do instytucji tych należą m.in.: Instytut Badawczy Leśnictwa, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Politechnika Białostocka.



Fot. 1. Żubry w Zagrodzie Pokazowej

W obecnej chwili nadleśniczym Nadleśnictwa Supraśl jest pan Andrzej Romaniuk powołany na to stanowisko 7 marca 2024 r. (od 06.02.2024 r. do 12.03.2024 r. p.o. Nadleśniczego), wcześniej nadleśniczymi byli:

- Nadleśniczy Jarosław Karpiuk od 09.10.2018 r. do 05.02.2024 r.
- p.o. Nadleśniczego Wojciech Świtecki od 13.04.2018 r. do 08.10.2018 r.
- Nadleśniczy Bartosz Bazela od 08.05.2017 r. do 12.04.2018 r.
- p.o. Nadleśniczego Jerzy Rzepliński od 20.04.2017 r. do 07.05.2017 r.
- Nadleśniczy Bogdan Kolenda od 01.10.1992 r. do 19.04.2017 r.

2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn zmian

Ewidencja gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl prowadzona jest w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych w sposób określony Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 roku. W Nadleśnictwie funkcjonuje mapa gospodarcza w postaci numerycznej, zgodna z obowiązującym standardem. Mapa i ewidencja gruntów aktualizowane są na bieżąco.

Tabela 2. Zmiany powierzchniowe w stosunku do V rewizji UL (pow. ewidencyjna w SILP)

Powierzchnia w ha								
Leśna			Nieleśna			Razem		
V rewizja	Stan na 09-09- 2025r.	Różnica	V rewizja	Stan na 09-09- 2025r.	Różnica	V rewizja	Stan na 09-09- 2025r.	Różnica
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Suma Nadleśnictwo:								
17065,9823	17138,4725	72,4902	389,9571	380,6575	-9,2996	17455,9394	17519,1300	63,1906
w tym:								
obręb Sokółka:								
9697,1393	9739,3857	42,2464	239,7878	240,1518	0,3640	9936,9271	9979,5375	42,6104
obręb Supraśl:								
7368,8430	7399,0868	30,2438	150,1693	140,5057	-9,6636	7519,0123	7539,5925	20,5802

Różnica pomiędzy stanem posiadania nadleśnictwa określonym w elaboracie PUL 2016 - 2025 na początku V rewizji Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego i stanem na dzień 04.10.2025 r. Nadleśnictwa Supraśl wynosi 63,1906 ha. Szczegółowy spis zmian powierzchniowych zestawiono w Tabeli 3. Zmiany powierzchniowe w latach 2016 – 2025 w Nadleśnictwie Supraśl były wynikiem przede wszystkim zakupu gruntów, przejmowania gruntów po byłym PFZ, sprzedaży osad (wraz z gruntem), przekazania gruntów na podstawie specustawy drogowej. Wszystkie zarządzane przez nadleśnictwo grunty mają założone księgi wieczyste. Powierzchnia leśna Nadleśnictwa wzrosła względem początku obowiązywania PUL (2016 r.) o 72,4902 ha, w głównej mierze wskutek zakupu i przejmowania gruntów oraz prac geodezyjnych, polegających na aktualizacji użytków, w związku ze stwierdzonymi przez odpowiedzialnych terytorialnie leśniczych zadrzewieniami / sukcesją na gruntach nieleśnych.

Tabela 3. Zestawienie zmian powierzchniowych w latach 2016-2025 r.

Lp	Rok zmiany	Nazwa dowodu, data, numer (protokoły zdawczo-odbiorcze, akty notarialne, decyzje administracyjne itp..)	Powierzchnia gruntów (ha)
		Stan na dzień 01.01.2016 r. powierzchnia:	17455,9394
1.	2016	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową AR.6740.3.4.2016, wydanie działki 377/4, obręb Sokołda	- 0,3925
2.	2016	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową WI-I.7820.2.5.2015.MB, wydanie działek 256/1, 363/1, 364/1, obręb Jałówka	- 0,0433
3.	2016	Modernizacja obrębu Dąbrówka, gmina Wasilków	- 0,0169
4.	2016	Zakup nieruchomości akt notarialny Rep.A nr 7141/2016 . gmina Gródek, obręb Borki	+ 3,4736
5.	2017	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową AR.6740.3.30.2016	- 0,1289
6.	2017	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową AR.6740.3.18.2017	- 0,2926
7.	2017	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową AB-I.7820.2.2.2016.MB,	- 1,1327
8.	2017	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową AR.6740.3.21.2017	- 0,3079
9.	2018	Decyzja o zezwoleniu na inwestycję drogową AR.6740.3.3.2018 z 22.05.2018 r.	- 0,1142
10.	2018	Modernizacja EGiB obręb Woronicze-Międzyrzecze	- 0,0110
11.	2019	Modernizacja EGiB ODGI.410.7.1.2019	- 0,2662
12.	2019	Modernizacja EGiB ODGI.410.2.1.2019	+ 0,0561
13.	2020	Akt notarialny Rep. A nr 3134/2020 z 29 IX 2020	- 0,1198
14.	2021	Akt notarialny Rep A nr 5368/2021 20-11-102-0014-61/1	+2,4538 Ls
15.	2021	Akt notarialny rep. A nr 916/2021 20-11-102-0029-423/1	-0,1983 B
16.	2022	Protokół zdawczo-odbiorczy WG-I.7537.21.2022 AC z 14.04.2022 udział 1/3 w działce 91 gmina Sokółka, obręb Bobrowniki	+0,2800
17.	2022	Scalenie gruntów obrębu Ogrodnicki, gmina Supraśl GKNIII.661.1.2013 z 06.12.2021, GK-II.7213.70.2021.AP z 31.05.2022 r.- działka 2061	-1,0101
18.	2022	Protokół zdawczo-odbiorczy WG-.7537.22.2022.AC z 24.08.2022 r. udział 1/2 w działkach 83, 111, 138, 162, 189,271	+1,0700
19.	2022	Zakup nieruchomości akt notarialny Rep.A nr 3525/2022 z 22.09.2022 r. gmina Gródek, obręb Borki	+0,7887
20.	2022	Protokół zdawczo-odbiorczy WG-I.7537.57.2022.AC z 10.10.2022 r. działki 582/2; 582/3 gmina Sokółka, obręb Dworzysk	+1,8277
21.	2022	Sprzedaż nieruchomości, akt notarialny Rep. A nr 3291/2022 z 03.11.2022, gmina Supraśl, obręb Jałówka	- 0,0803

22.	2022	Zakup nieruchomości akt notarialny Rep. A nr 4383/2022 z 24.11.2022, gmina Sokółka, obręb Bobrowniki	+ 14,2200
23.	2022	Postanowienie Sądu Rejonowego w Białymstoku o rozgraniczeniu działek 170, 175 (Nadleśnictwo Supraśl) z działką 169 – własność prywatna	- 0,0082
24.	2022	Zakup nieruchomości akt notarialny Rep. A 4563/2022 z 05.12.2022 r, działki 45, 60 obręb Grodzisko, gmina Szudziałowo	+ 4,7200
25.	2023	Modernizacja ewidencji gruntów	- 0,3013
26.	2023	Zakup gruntów art. 37 – akt notarialny Rep. 1327/2023 z dnia 29.03.2023 r.	+ 0,8438
27.	2023	Pierwokup art. 37a – Akt Notarialny rep. A nr 2078/2023 z dnia 03.04.2023 r.	+ 1,1781
28.	2023	Pierwokup art. 37a – Akt Notarialny rep. A nr 1649/2023 z dnia 01.06.2023 r.	+ 0,4050
29.	2023	Nabycie gruntów PFZ – Protokół zdawczo-odbiorczy nr WG-I.7537.43.2023.MJ z dnia 14.09.2023 r.	+ 25,2398
30.	2023	Nabycie gruntów PFZ – Protokół zdawczo-odbiorczy nr WG-I.7537.43.2023.MJ z dnia 29.10.2023 r.	+ 0,1618
31.	2023	Pierwokup art. 37a – Akt Notarialny rep. A nr 6725/2023 z dnia 06.10.2023 r.	+ 4,4003
32.	2023	Sprzedaż art. 40a – Akt Notarialny Rep. A 4280/2023 z 16.11.2023 r.	- 0,1000
33.	2023	Sprzedaż art. 40a – Akt Notarialny Rep. A 4272/2023 z 16.11.2023 r.	-0,0997
34.	2023	Pierwokup art. 37a – Akt Notarialny rep. A nr 8019/2023 z dnia 29.11.2023 r.	+ 0,2000
35.	2023	Nabycie gruntów PFZ – Protokół zdawczo-odbiorczy nr WG-I.7537.45.2023.MJ z dnia 19.12.2023 r., współwłasność 1/2	+ 0,1702
36.	2023	Zakup gruntów art. 37 – akt notarialny Rep. 4688/2023 z dnia 18.12.2023 r.	+ 1,4482
37.	2024	Pierwokup art. 37a - Akt Notarialny Rep.A Nr 720/2024 z dnia 19.02.2024 r	+ 1,2734
38.	2024	Protokół zdawczo-odbiorczy z 07.05.2024 r.	+ 0,1870
39.	2024	Zakup gruntów art. 37 – Akt notarialny Rep. nr 2024/2024 z 28.05.2024	+ 1,0138
40.	2024	Zakup gruntów art. 37 – Akt notarialny Rep. nr 2015/2024 z 28.05.2024	+ 4,5712
41.	2024	Protokół zdawczo-odbiorczy z 05.06.2024 r	+ 0,3709
42.	2024	Aktualizacja działki ewidencyjnej – zawiadomienie z dnia 11.06.2024 r	- 0,0009
43.	2024	Protokół zdawczo-odbiorczy z 11.09.2024 r., współwłasność 1/3	+ 0,7873
44.	2024	Protokół zdawczo-odbiorczy z 11.09.2024 r. współwłasność 3/4	+ 0,3165
45.	2024	Decyzja nr 13/2024 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej	- 3,9494
46.	2024	Ustalenie przebiegu granic – zawiadomienie o zmianie 09.10.2024 r	-0,0119

47.	2024	Protokół zdawczo-odbiorczy z 19.12.2024 r.	+ 0,4073
48.	2025	Zakup gruntów art. 37a – akt notarialny Rep. A nr 117/2025	+ 1,0575
49.	2025	Zakup gruntów art. 37a – akt notarialny Rep. A nr 13494/2025	+ 0,0887
		Stan na dzień 09.09.2025 r. powierzchnia:	17519,1300

3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-lecie z ich wykonaniem (z omówieniem istotnych różnic) w zakresie:

a) cięć rębnych i pielęgnacyjnych – w ha i m³ grubizny (według tabeli IX IUL)

Huragan z 17 czerwca 2016 roku

17 czerwca 2016 roku nad wschodnią Polską uformował się układ burzowy, który spowodował przejście przez ten obszar rozległej i niszczycielskiej burzy wielokomórkowej z sygnaturami bow echo, miejscami także z superkomórkami burzowymi.

Burze o największej sile wystąpiły na północny-wschód od Białegostoku, w Puszczy Knyszyńskiej, gdzie porywy wiatru lokalnie przekraczały prędkość 150 km/h. W lasach regionu zniszczeniu uległo ok. 650 tys. m³ drzew. Nawałnica objęła obszar kilkudziesięciu tysięcy hektarów. Największe straty dotknęły Nadleśnictwo Supraśl, Żednia i Dojlidy. Miejscami powalone zostały całe połacie kompleksów leśnych.

Nawałnica uderzyła około godz. 15.00. Przed nadejściem huraganu widoczny był formujący się wał szkwałowy, który dla osób przebywających w lesie był sygnałem, że należy jak najszybciej się ewakuować. Dzięki temu, pomimo ogromnej siły niszczycielskiej wiatru nie doszło do wypadków śmiertelnych. Burza trwała około 10 minut, ale pozostawiła po sobie uszkodzenia, których usunięcie, pomimo zaangażowania ponadprzeciętnych środków zajęło prawie 2 lata.

Całkowicie zablokowana została droga Supraśl - Kopna Góra, a Park Miejski w Supraślu z licznymi drzewami pomnikowymi właściwie przestał istnieć. W wielu miejscach wichura uszkodziła ogrodzenia upraw leśnych oraz infrastrukturę turystyczną. Znaczne straty odnotowano w młodnikach i uprawach leśnych.

Przy usuwaniu skutków nawałnic w całej Puszczy Knyszyńskiej zatrudnionych było ponad 90 pilarzy, wspieranych pracą ponad 30 harwesterów oraz forwaderów. Lokalną służbę leśną wspierali leśniczowie i podleśniczowie oddelegowani z Puszczy Białowieskiej.

Duża masa pozyskanego wartościowego drewna wymagała zabezpieczenia przed deprecjacją. Drewno klas WA0 i WB0 było składowane na dawnej szkółce w leśnictwie Łaźnisko i zabezpieczane przed grzybami i owadami poprzez zraszanie wodą. Metoda okazała się skuteczna, drewno pomimo kilkumiesięcznego składowania nie straciło na jakości i sprzedane zostało po korzystnych cenach.

Huragan uszkodził też lasy w rezerwach przyrody, w Nadleśnictwie Supraśl w największym stopniu uszkodzony został Rezerwat Jałówka.

Nadleśnictwo Supraśl było jednostką najmocniej dotkniętą kataklizmem w Puszczy Knyszyńskiej. Łączne pozyskanie drewna pokłeskowego wyniosło prawie 194 tys. m³.

Tabele nr 4,5,6 przedstawiają szczegółowe wartości pozyskanego drewna w rozbiciu na leśnictwa oraz gatunki.

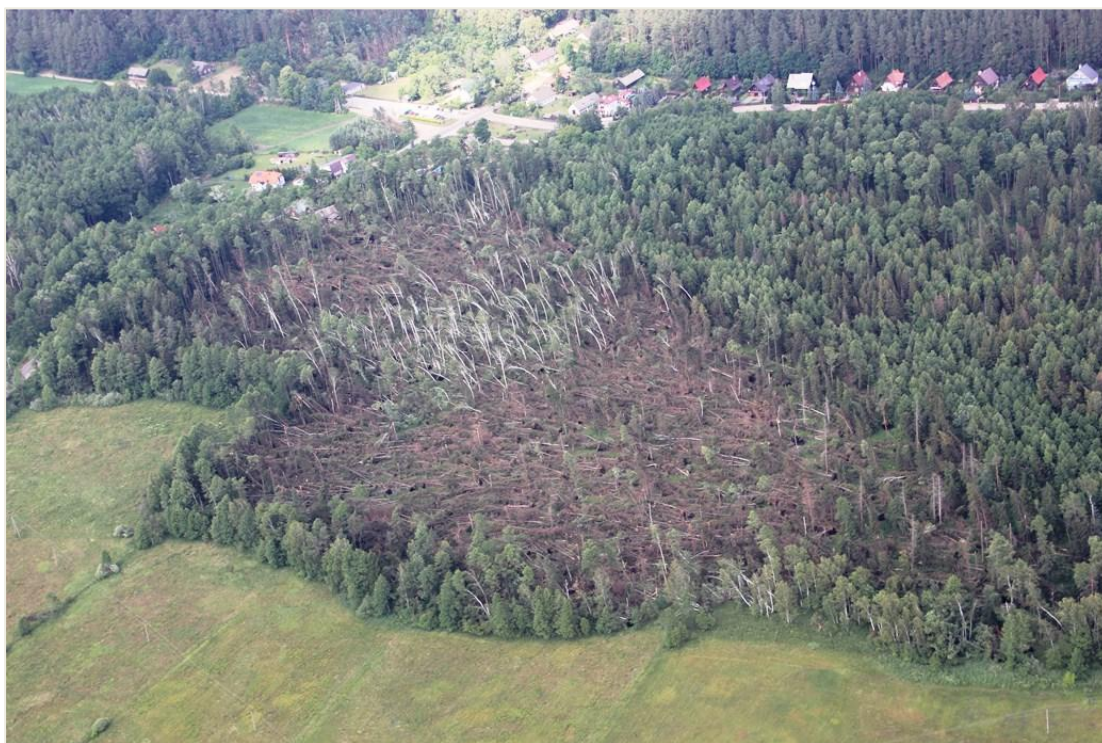
61 % uszkodzeń skumulowało się w obrębie Supraśl. Prawie 1/5 pozyskanego w całym nadleśnictwie drewna pohuraganowego miała miejsce w leśnictwie Podsupraśl.

Największy udział w wyrobionym surowcu miała sosna (54% - 105 139 m³), która jest najliczniej reprezentowanym gatunkiem w nadleśnictwie. Pozyskane drewno stanowiło niecałe 3% całości zasobów miąższości drewna sosnowego w nadleśnictwie. Udział świerka w wyrobionym surowcu wyniósł ponad 33 % (64 934 m³), jednak w stosunku do całości zasobów drewna świerkowego w nadleśnictwie jego ubytek wyniósł ponad 5%.

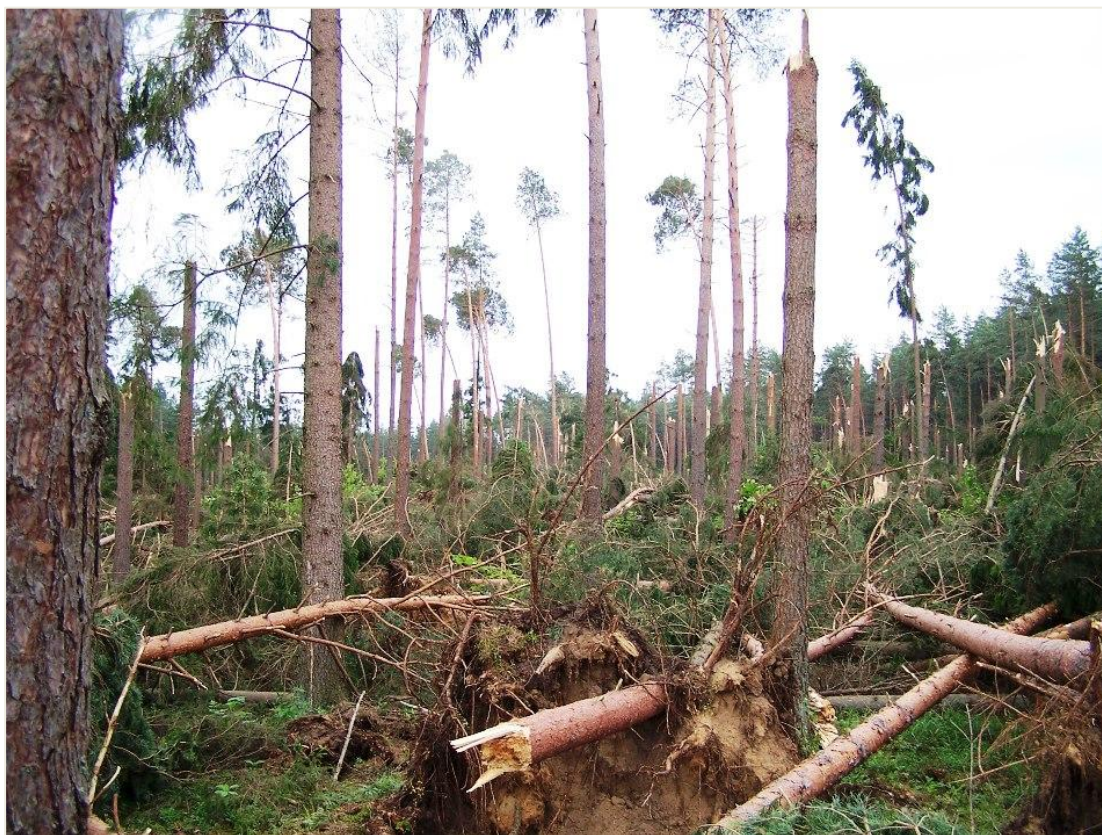
Powierzchnia zrębów pohuraganowych wyniosła 289,34 ha.

Następstwem huraganu było także ogólne osłabienia drzewostanów skutkujące wydzielaniem się posuszu w ramach użytkowania przedrębnego i rębego.

Huragan wystąpił w pierwszym roku obowiązywania nowego PUL i całkowicie zdeorganizował prowadzenie planowej gospodarki leśnej w nadleśnictwie. W ciągu 3 lat (2016 -2018) wykonano 47,72 % przyznanego decyzją MKiŚ 10-letniego etatu cięć (tab.7). Plany cięć i plany hodowlane w znacznym stopniu wymagały modyfikacji i dostosowania do nowej sytuacji. W związku z powyższym podjęta została decyzja o konieczności sporządzenia aneksu do pierwotnego PUL. Prace urzędniowe wykonywane były w 2019 roku. Aneks wg. stanu na 01.01.2020 r. zatwierdzony został 21.11.2022 roku.



Fot. 2. Skutki huraganu z 2016 r., l-ctwo Podsupraśl, oddz. 175



Fot. 3. Skutki huraganu z 2016 r., l-ctwo Podsupraśl, oddz. 184

Tabela 4. Zestawienie masy pozyskanego drewna kłaskowego w latach 2016-2017 leśnictwami wg grup czynności

Leśnictwo	Grupa czynności									Razem
	PTPK	IBK	PRK	TPPK	PTWK	IIIAUK	PRZE STK	UPRZ POZK	IIIBUK	
01 Lipina	8 877	5 507	2 811		80	242				17 516
02 Łąznisko	5 555	1 089	2 405		38					9 087
03 Dworzysk	9 967	4 597	1 544	1 055	206	401				17 771
04 Kopna Góra	6 734	2 481	1 544	79	67		33	141		11 079
05 Klin	5 367	723	1 093	347	132					7 663
06 Borki	6 076	3 848	1 944	10	114				11	12 003
07 Sokołda	13 050	10 970	341	747	266		17			25 391
08 Zacisze	3 659	4 405	676		98					8 837
09 Surążkowo	14 179	5 921	1 347		224		212			21 883
10 Podsupraśl	12 716	22 588	1 158		715					37 178
11 Krasne	10 990	11 848	1 259	1 124	202					25 423
Razem	97 171	73 976	16 122	3 362	2 142	643	262	141	11	193 830

Tabela 5. Zestawienie masy pozyskanego drewna kłeskowego w latach 2016-2017 leśnictwami i wg gatunków

Leśnictwo	Gatunek												Razem
	SO	SW	DB	BRZ	OS	LP	GB	OL	KL	JS	MD	WZ	
01 Lipina	12 166	4 653	324	148	54	12	76	13	11		58	1	17 516
02 Łaźnisko	3 937	4 217	465	294	44	10	70	29	4		18		9 087
03 Dworzysk	8 888	6 794	545	1 195	200	13	57	56	10	1	9	1	17 771
04 Kopna Góra	5 650	4 775	11	490	87	14	8	41		4			11 079
05 Klin	4 645	2 790	18	162	44			5					7 663
06 Borki	8 589	3 132		249	14	5		12			2		12 003
07 Sokołda	12 782	7 354	2 192	1 871	293	354	290	115	68	35	37		25 391
08 Zacisze	3 826	2 284	1 842	382	83	294	53	26	27	19			8 837
09 Surążkowo	10 566	7 403	1 634	1 457	186	254	286	68	12	12	5		21 883
10 Podsupraśl	18 701	12 001	2 042	2 372	435	537	263	641	53	110	17	5	37 178
11 Krasne	15 388	9 532	106	249	125	7	1	12	2	2			25 423
Razem	105 139	64 934	9 177	8 868	1 565	1 500	1 105	1 017	188	183	145	8	193 830
%	54,24	33,50	4,73	4,57	0,81	0,77	0,57	0,52	0,10	0,09	0,07	0,00	

Tabela 6. Zestawienie powierzchniowe zrębów kłaskowych wykonane w latach 2016-17 wg leśnictw

Leśnictwo		Pow/ [ha]
01	Lipina	21,13
02	Łaźnisko	2,96
03	Dworzysk	29,97
04	Kopna Góra	6,38
05	Klin	1,65
06	Borki	19,46
07	Sokołda	41,44
08	Zacisze	16,01
09	Surążkowo	23,47
10	Podsupraśl	84,49
11	Krasne	42,38
Razem		289,34

Pozyskanie drewna – analiza i wnioski

Szczegółowe zestawienie pozyskanego drewna za okres 2016 – 2025 i porównanie z etatem całego nadleśnictwa zostały przedstawione w Tabelach 7, 8 i 9 (Tabele IX wg IUL). Dane zawarte w tabelach mogą ulec zmianom wynikającym z powstania ewentualnych rozbieżności pomiędzy planem i faktycznym wykonaniem w 2025 roku (dane za 2025 do analizy zostało przyjęte jako analiza planu i już wykonanego planu (p+w) w ramach użytków przygodnych wg stanu na dzień 19 września 2025 r.).

W związku z wprowadzeniem w trakcie obowiązywania PUL jednego aneksu PUL oraz dwóch decyzji, zmieniających etaty cięć rębnych i przedrębnych (aneks), etaty cięć przedrębnych (decyzje) oraz projektowaną powierzchnię odnowień i zalesień oraz powierzchnię pielęgnowania lasu, dokonanie analizy wykonania tych zadań w stosunku do planu nie jest możliwe. Zwiększenie wymienionych zadań określone zostało bez podziału na obręb, określono je całościowo dla całego nadleśnictwa. W związku z usunięciem części wskazówek podczas importowania bazy SILP po aneksie, suma powierzchni dla poszczególnych wskazówek nie współgra ze wskazaną w Decyzji MŚ z 18.07.2016 r. (nr DLP-I.611.45.2016 - zatwierdzającą PUL) projektowaną powierzchnią odnowień i pielęgnowania lasu. Wobec powyższego rzetelne przedstawienie informacji w tabelach IX i X z odniesieniem osobno dla każdego z obrębów stało się niemożliwe do wykonania. Analizę taką Nadleśnictwo przedstawia jedynie do poziomu całej jednostki.

Tabela 7. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto) (wg. Tabeli IX IUL)

Nadleśnictwo Supraśl

Rok kalendarzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m³	przygodne m³	razem m³	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
					ha	m³	ha	m³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres według lat											
2016	319,27	74 826	12 497	87 323	0,00	0	370,49	21 093	67 308	88 401	175 724
2017	45,61	10 188	10 431	20 619	3,29	309	618,49	27 613	73 650	101 572	122 190
2018	87,75	18 409	6 963	25 372	25,12	726	796,48	39 030	38 413	78 169	103 541
2019	128,17	20 776	4 456	25 232	11,57	384	935,67	43 972	26 180	70 536	95 768
2020	155,93	29 134	2 932	32 066	37,37	832	890,44	39 249	15 742	55 823	87 889
2021	200,04	24 973	1 911	26 884	29,82	610	896,30	40 051	14 135	54 796	81 680
2022	108,76	19 671	2 371	22 042	3,25	347	998,94	36 039	14 745	51 131	73 173
2023	114,58	15 301	1 744	17 045	13,49	468	1 183,81	39 123	10 639	50 230	67 275
2024	182,38	15 475	1 096	16 571	15,94	196	1 413,25	52 909	8 092	61 197	77 768
2025 - p+w	124,59	13 800	2 123	15 923	8,83	110	1 481,16	44 974	15 915	60 999	76 922
Razem	1 467,08	242 552	46 524	289 076	148,68	3 981	9 585,03	384 053	284 818	672 853	961 930
Etat za okres ubiegły	1 493,68	368 731	0	368 731	215,15	1 444	10 470,44	672 556	0	674 000	1042731
% wykonania	98,22%	65,78%		78,40%	69,11%	275,70%	91,54%	57,10%		99,83%	92,25%

Tabela 8. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto) (wg. Tabeli IX IUL)

Obręb Sokółka

Rok kalendarzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m³	przygodne m³	razem m³	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
					ha	m³	ha	m³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres według lat											
2016	128,03	23 678	9 216	32 895	0,00	0	189,79	11 722	29 723	41 446	74 340
2017	6,64	1 972	6 261	8 234	0,69	12	362,71	17 326	32 846	50 185	58 419
2018	63,20	13 423	5 317	18 740	18,20	512	374,13	19 233	22 548	42 293	61 033
2019	80,65	11 873	3 734	15 607	8,78	157	468,06	23 771	14 184	38 113	53 719
2020	125,62	21 595	1 708	23 303	13,68	299	484,53	20 767	6 098	27 164	50 467
2021	136,72	17 338	1 684	19 021	18,41	340	454,95	20 140	8 382	28 862	47 883
2022	70,70	10 671	1 975	12 645	2,25	316	589,82	20 290	8 121	28 727	41 372
2023	68,44	9 998	1 462	11 461	9,54	343	676,91	23 191	7 282	30 816	42 276
2024	138,81	13 204	991	14 195	9,60	123	867,18	30 845	4 475	35 443	49 638
2025 - p+w	66,29	7 514	1 474	8 988	4,85	50	855,08	26 798	8 176	35 024	44 012
Razem	885,10	131 266	33 823	165 088	86,00	2 152	5 323,16	214 084	141 835	358 071	523 159
Etat za okres ubiegły											
% wykonania											

Tabela 9. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto) (wg. Tabeli IX IUL)

Obręb Supraśl

Rok kalendarzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m³	przygodne m³	razem m³	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
					ha	m³	ha	m³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres według lat											
2016	191,24	51148	3281	54428	0,00	0	180,70	9370	37585	46955	101384
2017	38,97	8215	4170	12385	2,60	296	255,78	10287	40804	51387	63771
2018	24,55	4986	1646	6632	6,92	214	422,35	19797	15865	35876	42508
2019	47,52	8903	722	9625	2,79	227	467,61	20201	11996	32423	42049
2020	30,31	7540	1224	8763	23,69	533	405,91	18483	9644	28659	37422
2021	63,32	7636	227	7863	11,41	270	441,35	19911	5753	25934	33797
2022	38,06	9000	397	9397	1,00	31	409,12	15749	6624	22404	31801
2023	46,14	5302	282	5584	3,95	125	506,90	15932	3357	19414	24998
2024	43,57	2271	105	2375	6,34	74	546,07	22064	3617	25754	28130
2025 - p+w	58,30	6286	649	6935	3,98	60	626,08	18176	7739	25975	32910
Razem	581,98	111287	12701	123988	62,68	1829	4261,87	169969	142983	314781	438769
Etat za okres ubiegły											
% wykonania											

Ogółem Nadleśnictwo Supraśl

W 10-letnim okresie objętym PUL, pozyskanie (licząc plan na 2025 jako wykonanie) wyniesie **961 930 m³**. Nie przekroczona zostanie więc wartość użytkowania głównego, określona w piśmie MKiŚ z 21.11.2022 r. (DLŁ-WGŁ.8100.45.2022.LP - zatwierdzającym aneks do PUL), na **966 221 m³**.

Udział użytków przygodnych w ogólnej miąższości pozyskanego drewna wyniesie **34,45 %**.

Użytkowanie rębne Nadleśnictwo Supraśl:

Etat powierzchniowy zostanie zrealizowany w 98,22 %.

Etat miąższościowy zostanie zrealizowany w 78,40 %.

Udział użytków rębnych w ogólnym użytkowaniu wyniósł – 30,05%, tj. 289 076 m³.

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym wyniósł – 16,09 %

Udział użytków rębnych nie objętych planem wyniesie 31,02 % w układzie miąższościowym (88 608,96 m³) oraz 26,21 % w układzie powierzchniowym (364,1 ha).

Szkody od wiatru spowodowały zaburzenie ładu czasowo-przestrzennego drzewostanów nadleśnictwa. W pierwszych latach obowiązywania PUL planowe cięcia rębne i przedrębne zostały wstrzymane na rzecz cięć kłeskowych. Wynikłe z tego opóźnienia, zwłaszcza w cięciach rębnych, okazały się niemożliwe do nadrobienia w ramach 10-letniego planu, z uwagi na konieczność zachowania właściwej kolei rębu.

W ramach użytków rębnych kłeskowych w latach 2016-2017 pozyskano 91 154 m³. Zręby kłeskowe w zdecydowanej większości wykonane zostały na powierzchniach planowanych w PUL jako TWP lub TPP.

Kolejnymi ograniczeniami, które spowodowały ograniczenia w realizacji planów użytkowania rębnego były:

- uchwała Rady Miejskiej w Supraślu z 19 lipca 2019 wprowadzająca statut Uzdrowiska Supraśl z ograniczeniami w użytkowaniu rębnym w ramach wydzielonej strefy A uzdrowiska Supraśl, na powierzchni ok. 400 ha leśnictwa Krasne.
- polecenie MKiŚ z 8.01.2024 r. tzw. „moratorium”, w ramach którego część powierzchni wyłączonych zostało z użytkowania rębnego, inne wymagały zmiany sposobu zagospodarowania lasu ze zrębowego na zrębowo-przerębowy. Spowodowało to dalsze pogłębienie różnicy pomiędzy etatem użytków rębnych na 10-lecie, a możliwością jego realizacji do końca obowiązywania PUL.

- wstrzymanie realizacji pojedynczych powierzchni w związku z planami powołania nowego rezerwatu (Łanga) i powiększenia istniejącego (Stara Dębina), w końcu obowiązywania PUL.

Użytkowanie przedrębne Nadleśnictwo Supraśl:

Etat powierzchniowy w użytkach przedrębnych zostanie zrealizowany w 91,09 %.

Etat powierzchniowy w czyszczeniach późnych z pozyskaniem zostanie zrealizowany w 69,11%.

Etat powierzchniowy w trzebieżach zostanie wykonany w 91,54 %.

Miażdżościowy udział użytków przedrębnych w ogólnym użytkowaniu wyniesie – 70,16 % (672 853 m³). Przedrębne użytki przygodne (284 818 m³) stanowić będą 42,33 % całości użytkowania przedrębego oraz 29,61 % ogólnego użytkowania.

W ramach użytków przedrębnych kłeskowych w latach 2016-2017 pozyskano 102 676 m³, z czego ponad 60% stanowiły użytki przygodne. W latach 2018-2019 w związku z nagromadzeniem dużej ilości surowca świerkowego w okresie uprzątania skutków huraganu i ogólnym osłabieniem drzewostanów świerkowych wystąpiła gradacja kornika drukarza. Innymi czynnikami, które wpływały na osłabienie kondycji drzewostanów były: pogarszający się od kilku lat bilans wodny, związany w dużej mierze z brakiem pokrywy śnieżnej w okresie zimowym, oraz suche wiosny oraz suche i upalne lata.

Ponieważ około 20% powierzchni nadleśnictwa stanowiły drzewostany z udziałem świerka (według stanu na 01.01.2016 r.), wpływ wymienionych wyżej czynników biotycznych i abiotycznych przełożył się na wzmożenie procesów wydzielania się posuszu świerkowego i zwiększonego jego pozyskania. Osłabienie i zwiększoną podatność na działalność szkodników wtórnych rejestrowano także w przypadku sosny.

Coraz częstszym zjawiskiem występującym w okresie letnim są wichury, które powodują lokalnie znaczne uszkodzenia w drzewostanach nadleśnictwa. Ostatnio w 2025 roku.

Do końca 2025 roku łącznie pozyska się w cięciach przygodnych przedrębnych 284 818 m³, co stanowić będzie 42,33% miażdżości pozyskanego drewna w ramach użytkowania przedrębego.

b) hodowli lasu – w hektarach (według tabel: X, XI, XII)

Zbiorcze zestawienie prac z zakresu hodowli lasu zawarte jest w tabelach 10, 11 oraz 12 sporządzonych w układzie obrębowym oraz łącznie dla nadleśnictwa. Zaewidencjonowane powierzchnie pielęgnowania gleby, upraw i młodników nie obejmują kolejnych nawrotów zabiegów na tych samych powierzchniach.

Tabela 10. Zestawienie wykonanych prac z hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami (wg. Tabeli X Instrukcji UL)

Obręb Sokółka

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	Podsadzenia	dolesienia luk i przersedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2016	14,35		30,75		0	1,45		138,44	48,17	28,30	30,91	
2017	22,35		47,03		0,69	1,80		178,85	14,95	16,80	63,97	
2018	12,56		14,62		1,15	2,37		160,50	43,87	46,97	46,98	
2019	55,70		11,17		3,39	14,82		158,48	73,50	75,22	47,17	
2020	53,60		17,63		0,47	15,60		212,36	55,09	73,30	106,65	
2021	31,15		33,89		7,12	8,78		245,68	64,54	60,66	84,59	
2022	53,13		39,45		8,37	6,05		273,51	59,94	60,85	59,66	
2023	28,94		45,12		7,15	5,93		272,08	54,20	60,87	49,33	
2024	28,83	1,03	23,84		7,98	3,43		276,54	64,51	80,27	68,45	
2025	27,11		34,49		5,65	2,82		203,00	56,31	73,88	48,58	
Razem:	327,72	1,03	297,99		41,97	63,05		2119,44	535,08	577,12	606,29	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres												
% wykonania												

Tabela 11. Zestawienie wykonanych prac z hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami (wg. Tabeli X Instrukcji UL)

Obręb Supraśl

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	płatowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	Podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2016	7,67		6,19		0	1,51		74,53	6,81	8,88	43,19	
2017	11,20		1,72		0	1,00		76,64	1,73	30,42	86,09	
2018	35,38		4,56		0	0		81,46	17,50	52,60	23,17	
2019	54,27		0,52		3,65	0,96		89,18	22,31	58,39	162,95	
2020	77,98		7,53		0,75	6,71		171,54	13,19	56,16	40,97	
2021	51,85		25,44		0,94	11,78		233,56	33,68	45,73	57,81	
2022	30,25		14,64		10,52	5,48		220,40	20,76	18,31	47,96	
2023	18,25		13,97		6,36	2,21		184,07	61,21	30,30	29,30	
2024	6,95		12,34		6,50	1,30		148,23	43,19	30,41	19,89	
2025	13,98		17,55		3,28	0,80		139,91	28,68	28,64	39,06	
Razem:	307,78		104,46		32,00	31,75		1419,52	249,06	359,84	550,39	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres												
% wykonania												

Tabela 12. Zestawienie wykonanych prac z hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami (wg. Tabeli X Instrukcji UL)

Nadleśnictwo Supraśl

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	Podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2016	22,02		36,94		0	2,96		212,97	54,98	37,18	74,10	
2017	33,55		48,75		0,69	2,80		255,49	16,68	47,22	150,06	
2018	47,94		19,18		1,15	2,37		241,96	61,37	99,57	70,15	
2019	109,97		11,69		7,04	15,78		247,66	95,81	133,61	210,12	
2020	131,58		25,16		1,22	22,31		383,90	68,28	129,46	147,62	
2021	83,00		59,33		8,06	20,56		479,24	98,22	106,39	142,40	
2022	83,38		54,09		18,89	11,53		493,91	80,70	79,16	107,62	
2023	47,19		59,09		13,51	8,14		456,15	115,41	91,17	78,63	
2024	35,78	1,03	36,18		14,48	4,73		424,77	107,70	110,68	88,34	
2025	41,09		52,04		8,93	3,62		342,91	84,99	102,52	87,64	
Razem:	635,50	1,03	402,45		73,97	94,80		3538,96	784,14	936,96	1156,68	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	680,61		528,74		49,21	256,58		245,83	528,10	609,93	1112,10	
% wykonania	93,37		76,11		150,31	36,95		1439,60	148,48	153,62	104,01	

Odnowienia zrębów, halizn, pozostałe prace odnowieniowe

Wielkość wykonanych zadań z zakresu odnowień była związana z realizacją użytkowania rębego oraz koniecznością odnowienia powierzchni powstałych po uprzątnięciu skutków huraganu z 2016 r.

Zalesienia

W planie urządzenia lasu na lata 2016-2025 nie wykazywano powierzchni przeznaczonych do zalesienia. Niemniej w 2024 roku zalesiono 1,03 ha gruntów zakupionych przez nadleśnictwo w związku z powiększaniem zasobów nadleśnictwa.

Poprawki

W minionym 10-leciu poprawki wykonano na powierzchni 94,80 ha. Poprawki zostały wykonane w 37 % w stosunku do planu z powodu grodzenia większości upraw sosnowych i tym samym ograniczeniu szkód na tych powierzchniach oraz z powodu zaniechania wykonywania poprawek (głównie na obszarze obrębu Supraśl) w związku z uczestniczeniem nadleśnictwa w programie badawczym IBL pn.: „Określenie wpływu grodzień przed zwierzyną na zachowanie pokarmowe jeleniowatych i ich presję na ekosystem leśny”. Program wyklucza wykonywanie poprawek na powierzchniach objętym programem.

Uzupełnienia i wprowadzanie podszytów

Nadleśnictwo nie wprowadzało w minionym 10-leciu podszytów i uzupełnień.

Pielęgnacja gleby

Rozmiar pielęgnacji gleby uzależniony był od bieżących potrzeb hodowlanych upraw. Zabiegi wykonane zostały w rozmiarze 1 268,67 ha.

Pielęgnacja upraw i młodników

Prace związane z pielęgnacją upraw wykonane zostały w rozmiarze 129,26 % powierzchni ujętych we wskazaniach gospodarczych. Zabiegi zostały wykonane zgodnie z potrzebami hodowlanymi. Z uwagi na bieżące potrzeby hodowlane, na powierzchni 101,52 ha zabieg został w 10-leciu powtórzony.

Pielęgnacja młodników

Zabieg pielęgnacji młodników został zrealizowany w rozmiarze 116,29.% powierzchni ujętych we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar prac wynikał z sukcesywnej realizacji zadań na powierzchniach wskazanych w PUL, a wraz z postępem czasu i wejściem młodych drzewostanów we właściwą fazę rozwojową również na powierzchniach nieujętych we wskazaniach PUL, zgodnie z potrzebami hodowlanymi drzewostanu.

Melioracje agrotechniczne

Zabieg melioracji agrotechnicznych został zrealizowany w 104,01 % rozmiaru wskazań gospodarczych PUL.

Dolesienia luk i przerzedzeń

W 10-leciu zrezygnowano z uproduktywnienia części luk o małej powierzchni, które uległy „zabliźnieniu” w wyniku sukcesji naturalnej i rozrostu koron sąsiednich drzew. Wykonanie planu w 150,31 % jest wynikiem odnowienia luk pohuraganowych i pokornikowych, które powstały w okresie obowiązywania dotychczasowego PUL.

Podsadzenia

W 10-leciu nie zachodziła potrzeba wprowadzania podsadzeń produkcyjnych, co było zgodne z założeniami planu.

Selekcja i nasiennictwo

W ostatnim 10-leciu nadleśnictwo w odniesieniu do bazy nasiennej realizowało zasady „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035”.

Zapisy programu wskazują na konsekwencje zmian klimatycznych i konieczność uwzględnienia ich w planowaniu długookresowym. W tej sytuacji jednym z najważniejszych celów hodowli drzew leśnych, powinna być taka modyfikacja zasobów genowych populacji, która wzmacniałaby naturalne procesy adaptacyjne do zmieniających się warunków środowiska.

Nadleśnictwa Supraśl słynie z bardzo dobrych jakościowo drzewostanów sosnowych (ekotyp sosny supraskiej). Z tego powodu wyodrębniono szereg najcenniejszych drzewostanów jako baza genetycznej dla przyszłych pokoleń tej cennej lokalnej odmiany sosny zwyczajnej. W myśl ustawy z dnia 7.06.2001 r. o Leśnym Materiale Rozmnożeniowym, poszczególne elementy bazy nasiennej omawianych obiektów zostały wpisane do Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego (KRLMP).

Znajdują się w nim:

1) Wyłączone drzewostany nasienne – 140,42 ha

w Obrębie Sokółka:

- Leśnictwo Łaźnisko
- Leśnictwo Kopna Góra
- Leśnictwo Borki

w Obrębie Supraśl :

- Leśnictwo Krasne
- Leśnictwo Surażkowo
- Leśnictwo Podsupraśl

2) Gospodarcze drzewostany nasienne :

sosnowe – 493,70 ha

świerkowe – 50,42 ha

dębowe – 11,04 ha

brzozowe – 4,45 ha

olszowe – 5,68 ha .

3) Źródła nasion – Gb, Kl, Lp - 54,52 ha

4) Plantacje nasienne – So (zachowawcza plantacja wegetatywna i plantacja nasienna wegetatywna) – 7,89 ha.

5) Drzewa mateczne - So – 49 szt.

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl znajduje się także jeden drzewostan zachowawczy, zlokalizowany w Leśnictwie Krasne oddz. 269 a o powierzchni 17,68 ha. Jest to drzewostan sosnowy w VIII klasie wieku położony w Rezerwacie Krasne. Drzewostany zachowawcze są typowane do zachowania puli genetycznej ze względu na ich szczególne cechy przyrodnicze.

Drzewostany nasienne stanowią źródło pozyskania nasion, z których potomstwo charakteryzuje się najlepszą wartością hodowlaną i użytkową. Jest to tak zwana selekcja populacyjna, której uzupełnienie stanowi selekcja indywidualna. W Nadleśnictwie Supraśl jest ona realizowana poprzez wyznaczanie drzew matecznych o najlepszych cechach fenotypowych a także zakładanie plantacji nasiennych i zachowawczych.

Nasiona sosny zwyczajnej pozyskane w drzewostanach Nadleśnictwa Supraśl są wykorzystywane do produkcji sadzonek w innych jednostkach RDLP Białystok. Nadleśnictwo jest regionem matecznym sosny dla Puszczy Knyszyńskiej.

Uprawy pochodne

Ważnym elementem zachowania bazy genetycznej najwartościowszych drzewostanów jest zakładanie bloków upraw pochodnych i upraw pochodnych rozproszonych, w których materiał sadzeniowy pochodzi z nasion, zebranych w wyłączonych drzewostanach nasiennych lub plantacjach nasiennych. Obecnie na terenie Nadleśnictwa Supraśl jest realizowanych 13 bloków upraw pochodnych. Bloki te zaprojektowano w większości w WDN-ach i ich otulinach. Postępowanie takie było uwarunkowane potrzebą rozpoczęcia ich przebudowy. Termin „bloki upraw pochodnych” przyjęto dla powierzchni powyżej 15 ha. Bloki upraw pochodnych zajmują w Obrębie Sokółka powierzchnię 414,12 ha, a w Obrębie Supraśl 62,48 ha.

4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu, tj. na:

a) wielkość zasobów drzewnych (na 1 ha i całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew

Porównanie wielkości zasobów drzewnych wg głównych gatunków drzew sporządzono na podstawie danych z operatu PUL na lata 2016 - 2025 oraz raportu z SILP znakowego „Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących” – stan na 19.09.2025 r.

Tabela 13. *Zasobność dla gatunków panujących w Nadleśnictwie Supraśl na gruntach leśnych zalesionych*

Gatunek panujący	Operat PUL 2016-2025		2025	
	powierzchnia (ha)	zasobność drzewostanu [m3/ha]	powierzchnia (ha)	zasobność drzewostanu [m3/ha]
sosna	12743,89	361,24	12681,2	356,27
modrzew	10,18	165,42	9,96	227,81
świerk	1205,84	274,68	1142,7	271,39
Buk			0,7	0,00
Dąb	515,40	270,56	675,73	211,91
Klon	8,60	423,26	8,9	468,54
Wiąz			2,39	99,16
jesion	3,03	21,45	1,22	98,36
Grab	48,12	264,94	52,28	269,89
brzoza	948,38	237,23	868,05	259,77
olsza	976,38	297,65	1043,04	326,71
osika	5,20	341,92	5,02	407,37
Lipa	14,84	291,11	14,83	365,14

Nieznaczny, ale jednak spadek przeciętnej zasobności sosny związany jest z jednej strony ze wzrostem powierzchni drzewostanów rębnych i przeszlorębnych (mniejsza ilość drzew i mniejsze przyrosty) oraz huraganem z 2016 roku. Huragan w największym stopniu dotknął drzewostany sosnowe, z racji ich największej frekwencji w nadleśnictwie. Ubytek zasobności związany był z ubytkiem miąższości uprzątniętych drzew oraz wprowadzeniem w tych miejscach młodego pokolenia drzew I klasy wieku, na których rejestrowalny zapas zacznie się dopiero odkładać.

Spadek powierzchni i zasobności drzewostanów świerkowych związany jest z ubytkiem około 5 % miąższości zasobów świerka w wyniku huraganu z 2016 roku oraz będącą tego konsekwencją działalnością kornika drukarza. Pogarszająca się w całej Puszczy Knyszyńskiej sytuacja hydrogeologiczna będzie prowadzić do dalszego osłabiania świerka i stopniowego zmniejszania się jego zasobności.

Wzrastająca powierzchnia drzewostanów dębowych oraz spadek ich zasobności związany jest z przebudową drzewostanów iglastych na siedliskach lasowych. W przypadku brzozy zwiększająca się zasobność wynika zapewne z dużego potencjału przyrostowego brzozy pomimo zmniejszającego się areału powierzchni tego gatunku w skali nadleśnictwa.

b) jakości upraw i młodników, w tym ich zgodności z siedliskami leśnymi, a szczególnie typami drzewostanu (TD) o kierunku ochronnym, przyjmowanym dla chronionych zespołów roślinnych lub gospodarczym dla pozostałych drzewostanów nadleśnictwa

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników do 10 lat w oparciu o wyniki taksacji wykonanej przez BULiGL w Białymstoku w latach 2024 - 2025 dla Nadleśnictwa Supraśl przedstawiono w tabeli 14, 15, 16 i 17.

Tabela 14. *Stopień zgodności drzewostanów w wieku do 10 lat*

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	Sokółka		Supraśl			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	239,48	77,11%	118,13	38,89%	357,61	58,21%
Częściowo zgodne	71,10	22,89%	185,66	61,11%	256,76	41,79%
Niezgodne	0,00				0,00	
Razem	310,58	100,00%	303,79	100,00%	614,37	100,00%

Tabela 15. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych (wg. Tab. XI IUL)

Nadleśnictwo Supraśl

Typ	Leśne	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
		powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW	siedlisko przyrodn. (LSP)	1,49										1,49	
BMŚW		152,90	20,54		43,62	4,45						221,51	
BMW		2,55			4,70							7,25	
					0,73							0,73	
LMŚW		130,32	7,71		122,54	22,62	13,91					297,10	
		9170			3,35							3,35	
LMW		5,92			6,35		0,59					12,86	
		91E0					1,46					1,46	
LMB						4,54						4,54	
LŚW		19,81	2,80		14,06		1,04					37,71	
	9170			2,33							2,33		
	9170	1,52									1,52		
LW		1,47			3,58		1,56				6,61		
	9170				1,07						1,07		
OL		10,49			3,04						13,53		
OLJ						1,24					1,24		
Ogółem		326,47	31,05		209,91	28,31	18,56					614,30	

Tabela 16. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych (wg. Tab. XI IUL)

Obręb Sokółka

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodn. (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	91E0 9170	1,49										1,49
BMŚW		93,26	1,93		8,02							103,21
BMW		2,55			0,57							3,12
LMŚW		110,22	7,71		43,96	1,17	2,59					165,65
LMW		5,92			2,95		0,59					9,46
							1,46					1,46
LŚW		11,38	2,80		1,63							15,81
		1,52										1,52
LW		0,61				3,58		1,56				
OL					3,04							3,04
Ogółem		226,95	12,44		63,75	1,17	6,20					310,51

Tabela 17. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych (wg. Tab. XI IUL)

Obręb Supraśl

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodn. (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5		
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BMŚW	91E0 <											

Uprawy i młodniki do 10 lat na powierzchniach otwartych o składzie gatunkowym zgodnym z pożądanym stanowią 58,21% (357,61 ha), częściowo zgodnym 41,79% (256,76 ha). Upraw niezgodnych ze składem gatunkowym nie odnotowano.

Na poziom zgodności upraw i młodników z STL przedstawiony w tabeli wpłynęły w największym stopniu:

- zamiany rębni zupełnych na złożone, co przekładało się na zmiany w zastosowanych składach gatunkowych,
- wykorzystanie, w szczególności na powierzchniach pohuraganowych, odnowień naturalnych,
- ochrona i utrzymanie ekotypu sosny supraskiej w obrębie Supraśl w drzewostanach na siedlisku LMśw (wariant uwilgotnienia - świeży), np. dla projektowanej rębni Ib, przy odnowieniach przyjęto typ drzewostanu Św Db So i skład gatunkowy uprawy - So 60%, Db 10%, Św 10%, Lp 10%, Brz+Gb+Md i inne 10%. (PUL Tom I, pkt. 1.3.8)

Wysoki % upraw zgodnych i częściowo zgodnych ze składem pożądanym świadczy o prawidłowym stosowaniu się do zapisów Planu Urządzenia Lasu oraz Zasad Hodowli Lasu.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

W odniesieniu do odnowień podokapowych (KO i KDO) oraz upraw i młodników po rębniach złożonych można stwierdzić, że ich jakość i stopień pokrycia jest dobry. Przeciętny stopień pokrycia (zadrzewienie) dla całości upraw i młodników po rębniach złożonych w roku 2025 został oszacowany na 67,50 %. Takie wyniki udało się osiągnąć dzięki ochronie młodego pokolenia, przede wszystkim za pomocą grodzień i innych stosowanych metod zabezpieczających uprawy przed szkodami od zwierzyny.

Tabela 18. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.
(wg. Tabeli XII IUL) – dane wykonawcy planu **Obręb Sokółka**

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB	19,86	31,3	11
	BMW		DB	9,21	30,0	12
	LMŚW		BRZ	2,11	60,0	11
	LMŚW		DB	323,64	36,9	22
	LMŚW		SO	15,40	64,2	22
	LMŚW		ŚW	2,79	60,0	12
	LMW		DB	12,30	33,5	12
		91E0		5,16	30,0	11
	LŚW		DB	60,78	42,4	22
		9170		25,76	46,0	12
	LŚW		GB			
		9170		6,12	70,0	22
	LŚW		OL	5,69	30,0	22
	LW		DB	5,86	35,8	21
	LW		OL	7,47	32,3	12
	LW		ŚW	7,27	30,0	12
	OL		OL	5,00	30,0	11
Razem				514,42	38,6	22
KDO	BMŚW		ŚW	14,85	20,5	12
	LMŚW		BRZ	5,60	20,0	22
	LMŚW		GB	6,02	15,0	12
	LMŚW		ŚW	22,16	18,5	12
Razem				48,63	18,9	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	91D0	SO	34,78	99,5	11
				3,36	110,0	11
	BMŚW		ŚW	1,40	100,0	12
	BMW		ŚW	1,50	100,0	11
	LMŚW		DB	35,13	99,1	11
	LMŚW		SO	248,45	99,7	12
	LMŚW		ŚW	32,10	98,2	12
	LMW		BRZ			
		91E0		3,12	90,0	12
	LMW		OL	13,90	104,0	22
		91E0		1,40	90,0	12
	LMW		SO	3,47	114,4	12
	LMW		ŚW	11,90	90,9	12
		91E0		1,59	150,0	21
	LŚW		DB	36,19	99,5	11
		9170		6,28	90,0	22
	LŚW		SO	30,61	101,2	12
	LŚW		ŚW	23,42	99,4	12
	LW		DB	2,89	88,1	12
	LW		OL	7,88	97,0	12
		91E0		3,76	80,0	22
	LW		SO			
		91E0		2,54	100,0	12
	LW		ŚW	3,29	86,1	12

	OLJ		OL	12,91	90,4	12
		91E0		3,77	70,0	22
Razem				525,64	98,9	12
Ogółem				1088,69	66,8	12

Tabela 19. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

(wg. Tabeli XII IUL) – dane wykonawcy planu **Obręb Supraśl**

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BRZ	2,15	30,0	12
	BMŚW		DB	1,30	30,0	11
		91E0		1,35	70,0	12
	LMŚW		DB	48,52	30,4	12
		9170		14,01	30,0	21
	LMŚW		ŚW	2,30	50,0	12
	LMW		DB	1,92	30,0	12
		9170		2,97	30,0	31
	LMW		OL	5,12	38,6	11
	LŚW		DB	38,96	42,5	11
		9170		17,71	38,9	11
	LŚW		OL			
		9170		5,15	60,0	11
	LŚW		ŚW	7,64	60,0	11
	LW		DB	2,24	30,0	12
	LW		OL	6,64	50,0	11
	LW		ŚW	7,37	60,0	12
	OLJ		ŚW			
		91E0		4,79	30,0	22
Razem				170,14	39,1	12
KDO	BMŚW		BRZ	2,22	30,0	12
	BMŚW		ŚW	8,37	21,6	11
	LMŚW		BRZ	1,66	10,0	12
	LMŚW		ŚW	1,65	20,0	11
	LŚW		GB	4,07	20,0	22
		9170		3,11	20,0	12
Razem				21,08	20,9	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMŚW		DB	11,98	96,0	12
	LMŚW		SO	68,63	103,3	12
	LMŚW		ŚW	6,80	100,0	12
		9170		2,77	100,0	12
	LMW		DB	3,00	100,0	12
	LMW		ŚW	2,27	100,0	11
	LŚW		DB	34,76	100,0	12
		9170		7,15	100,0	21
	LŚW		SO	13,50	127,5	12
		9170		8,13	100,0	12
	LŚW		ŚW	20,98	97,7	12
	LW		OL			
		9170		4,36	100,0	12
		91E0		1,48	100,0	12

Razem				185,81	102,7	12
Ogółem				377,03	69,4	12

Tabela 20. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

(wg. Tabeli XII IUL) – dane wykonawcy planu **Nadleśnictwo Supraśl**

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	91E0	BRZ	2,15	30,0	12
	BMŚW		DB	21,16	31,2	11
				1,35	70,0	12
	BMW		DB	9,21	30,0	12
	LMŚW		BRZ	2,11	60,0	11
	LMŚW		DB	372,16	36,0	22
				14,01	30,0	21
	LMŚW		SO	15,40	64,2	22
	LMŚW		ŚW	5,09	55,5	12
	LMW		DB	14,22	33,0	12
				2,97	30,0	31
				5,16	30,0	11
	LMW		OL	5,12	38,6	11
	LŚW		DB	99,74	42,4	22
				43,47	43,1	11
	LŚW		GB			
				6,12	70,0	22
	LŚW		OL	5,69	30,0	22
				5,15	60,0	11
	LŚW		ŚW	7,64	60,0	11
	LW		DB	8,10	34,2	21
	LW		OL	14,11	40,6	11
	LW		ŚW	14,64	45,1	12
	OL		OL	5,00	30,0	11
	OLJ		ŚW			
				4,79	30,0	22
Razem				684,56	38,7	12
KDO	BMŚW	9170	BRZ	2,22	30,0	12
	BMŚW		ŚW	23,22	20,9	12
	LMŚW		BRZ	7,26	17,7	22
	LMŚW		GB	6,02	15,0	12
	LMŚW		ŚW	23,81	18,6	12
	LŚW		GB	4,07	20,0	22
				3,11	20,0	12
Razem				69,71	19,5	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	91D0	SO	34,78	99,5	11
				3,36	110,0	11
	BMŚW		ŚW	1,40	100,0	12
	BMW		ŚW	1,50	100,0	11
	LMŚW		DB	47,11	98,3	12
	LMŚW		SO	317,08	100,5	12
	LMŚW		ŚW	38,90	98,5	12

	LMW	9170	BRZ	2,77	100,0	12
		91E0	DB	3,12	90,0	12
	LMW		OL	3,00	100,0	12
	LMW			13,90	104,0	22
		91E0	SO	1,40	90,0	12
	LMW		ŚW	3,47	114,4	12
	LMW			14,17	92,3	12
		91E0	DB	1,59	150,0	21
	LŚW			70,95	99,8	11
		9170	SO	13,43	95,3	21
	LŚW			44,11	109,2	12
		9170	ŚW	8,13	100,0	12
	LŚW		DB	44,40	98,6	12
	LW		OL	2,89	88,1	12
	LW			7,88	97,0	12
		9170		4,36	100,0	12
		91E0	SO	5,24	85,6	22
	LW					
		91E0	ŚW	2,54	100,0	12
	LW		OL	3,29	86,1	12
	OLJ			12,91	90,4	12
		91E0		3,77	70,0	22
Razem				711,45	99,9	12
Ogółem				1465,72	67,5	12

Określenie typów drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Typy drzewostanów, rozumiane jako docelowy zestaw gatunków drzew spodziewany do uzyskania w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia, traktowane były jako ramowe cele hodowlane i ochronne prowadzonej gospodarki leśnej.

Typy drzewostanów były modyfikowane w konkretnych drzewostanach z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego.

Orientacyjne składy gatunkowe upraw określają ramowe zasady kształtowania składu gatunkowego odnowień w danych typach siedliskowych lasu. Skład gatunkowy każdej konkretnej uprawy był projektowany indywidualnie, z uwzględnieniem lokalnych warunków glebowo-siedliskowych, między innymi takich jak: ukształtowanie terenu, wystawa terenu, zróżnicowanie warunków wilgotnościowych i występujące mikrosiedliska. W związku z tym, w orientacyjnych składach gatunkowych dopuszczalna była tolerancja udziału poszczególnych gatunków lasotwórczych:

- w udziale poszczególnych gatunków głównych w granicach +/- 20%,
- w łącznym udziale gatunków głównych w granicach +/- 30%,
- w łącznym udziale gatunków domieszkowych i biocenotycznych +/- 40%.

Dodatkowo przy odnowieniach wykorzystywano pojawiające się wartościowe odnowienia naturalne, wraz z uznawaniem wartościowych nalotów gatunków lekkonasiennych włącznie. Do czasu ustąpienia choroby zamierania jesionu dążono do zastępowania go w składzie gatunkowym drzewostanów innymi cennymi gatunkami liściastymi np. Wz, Kl lub Ol.

W minionym 10-leciu stosowano w składach odnowieniowych typowe dla Puszczy Knyszyńskiej gatunki drzew. Nie stosowano obcych gatunków drzew i krzewów, w celu ochrony naturalnych obszarów puszczańskich.

c) stan zdrowotny i sanitarny lasu

Stan sanitarny lasów Nadleśnictwa Supraśl ocenia się jako dobry. Stan zdrowotny lasów był przez minioną dekadę przedmiotem stałej obserwacji i oceny przez służby terenowe Nadleśnictwa.

Do szkodników wtórnych mających wpływ na wydzielenie się posuszu sosnowego należy przyplaszczek granatek oraz w ostatnich latach kornik ostrozębny.

Główną przyczyną wydzielenia się posuszu w drzewostanach świerkowych jest działalność kornika drukarza.

W Nadleśnictwie Supraśl rokrocznie prowadzone są prace prognostyczne zmierzające do ustalenia stopnia zagrożenia od szkodników pierwotnych. Zagrożenie drzewostanów przez szkodniki wtórne monitorowane było przy użyciu pułapek feromonowych.

W mijającym dziesięcioleciu istotnymi czynnikami szkodotwórczymi na terenie Nadleśnictwa Supraśl były ekstremalne warunki pogodowe, zwłaszcza silne wiatry.

5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych.

W planie urządzenia lasu na lata 2016-2025 nie wykazywano powierzchni przeznaczonych do zalesienia. Niemniej w 2022 roku zalesiono 1,03 ha gruntów zakupionych przez nadleśnictwo w związku z powiększaniem zasobów nadleśnictwa.

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn, w tym szkód spowodowanych przez:

- a) zwierzynę w uprawach i młodnikach, z przedstawieniem wykazu powierzchni uszkodzonych, ujętych w SILP na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej przez nadleśnictwo w roku taksacji, a także orientacyjnej wielkości takich szkód w: żerdziowinach, podszytach, nalotach i podrostach, a także powierzchni zredukowanej poprawek i uzupełnień wykonanych z powodu tych szkód

Sprawcą największych szkód, powodowanych głównie w uprawach i młodnikach są jeleniowate (łoś, jelen, sarna). Obserwacje szkód wyrządzonych przez zwierzynę inwentaryzowane są corocznie w kwietniu i maju. Dane dotyczące rejestrowanych szkód w poszczególnych latach wraz z rozbiem na sprawców szkód zamieszczono w tabelach poniżej. Z powodu zmiany metodyki określania poziomu szkód dane za lata 2024-25 wyodrębnione zostały w osobnej podtabeli.

Tabela 21. Szkody spowodowane przez zwierzynę w Nadleśnictwie Supraśl w latach 2016-25.

Rok	Szacunkowa powierzchnia uszkodzeń w [ha]		
	w Nadleśnictwie Supraśl		
	21-40%	>40%	Ogółem
2016	91,22	109,1	200,32
2017	74,65	102,08	176,73
2018	40,79	85,4	126,19
2019	69,46	80,64	150,1
2020	62,4	79,59	141,99
2021	61,02	76,38	137,4
2022	88,55	77,68	166,23
2023	83,17	120,28	203,45
Razem:	679,13	886,41	1565,54

Rok	Szacunkowa powierzchnia uszkodzeń w [ha] w Nadleśnictwie Supraśl			
	11-30%	31-60%	>60%	Ogółem
2024	67,42	62,81	50,91	181,14
2025	127,99	80,48	16,26	224,73
Razem	195,41	143,29	67,17	405,87

W latach 2018-2022 udało się obniżyć i utrzymać na względnie stałym poziomie wielkość szkód od zwierzyny po niekorzystnym pod tym względem okresie lat 2016-17.

Od roku 2022 Nadleśnictwo Supraśl uczestniczy w projekcie badawczym pt. „Określenie wpływu grodzień przed zwierzyną na zachowania pokarmowe jeleniowatych i ich presję na ekosystem leśny” zleconego przez DGLP Instytutowi Badawczemu Leśnictwa. Od tego okresu nowozakładane uprawy na obrębie Supraśl nie są grodzone, ani zabezpieczane w inny sposób. Obręb Sokółka grodzi i zabezpiecza nowozakładane uprawy z wyłączeniem dwudziestu upraw wytypowanych w 2022 i 2023 roku. Zaniechanie działań ochronnych przełożyło się na wzrost poziomu szkód powodowanych przez zwierzynę w latach 2023-25.

Tabela 22. Powierzchnia szkód powodowanych przez zwierzynę na terenie Nadleśnictwa Supraśl w latach 2016-2025 wg. sprawców uszkodzeń.

Rok	Bóbr	Jeleń	Łoś	Sarna	Dzik	Żubr	Razem:
2016	82,58	90,62	23,71	3,01	0	0,4	200,32
2017	94,07	75,81	4,22	2,23	0	0,4	176,73
2018	71,03	47,87	6,02	0	0	1,27	126,19
2019	69,85	66,69	12,96	0,6	0	0	150,1
2020	68,34	55,99	12,84	0	4,26	0	141,43
2021	68,85	47,29	19,14	0,52	0,56	0	136,36
2022	66	45,88	47,67	0,82	0	4,76	165,13
2023	54,44	50,27	11,45	3,16	0	0,96	120,28
2024	15,18	100,49	47,49	3,99	0,48	13,51	181,14
2025	1,18	142,04	42,7	5,82	5,41	27,58	224,73
Razem:	591,52	722,95	228,2	20,15	10,71	48,88	1622,41

Sprawcą największych szkód w uprawach i młodnikach są jelenie. Wyraźny trend wzrostowy zgodnie z tabelą 22 widoczny jest w ostatnich dwóch latach (2024-2025).

W przekroju ostatniego 10-lecia był sprawcą ponad 44% wszystkich uszkodzeń, w ostatnich dwóch latach odpowiada już za ponad 63 % szkód.

Drugim pod względem poziomu uszkodzeń w skali lat 2016-2025 był bóbr. Dotyczyło to głównie zalewania obszarów leśnych. Wraz ze zmianą metodyki oceny szkód w ostatnich latach ich poziom stał się marginalny.

Znaczącym sprawcą zniszczeń na uprawach i młodnikach jest łoś. Ze względu na obowiązujące od 2001 roku moratorium wprowadzające zakaz użytkowania tego gatunku, nadleśnictwo nie ma wpływu na regulację populacji, a w ślad za tym poziom szkód. Należy jednak uwzględnić zmianę metody oceny szkód w 2024 roku, która mogła mieć wpływ na uzyskiwane wyniki.

Spośród pozostałych sprawców szkód – sarna i dzik mają marginalne znaczenie. Warty odnotowania jest odnotowany w latach 2024-25 rosnący poziom szkód powodowany przez żubry. Największy poziom szkód dotyczy upraw.

Tabela 23. Zestawienie szkód wyrządzonych przez zwierzyne w 2025 roku z podziałem na uprawy, młodniki i drzewostany

Faza rozwojowa drzewostanu	Sprawca uszkodzenia	Powierzchnia uszkodzenia w ha				
		łącznie powierzchnia wydzieleń ze szkodami	procent uszkodzenia			Razem szkody
Uprawy	Jeleń	528,08	64	52,94	11,89	128,83
	Sarna	11,93	2	2,44	1,38	5,82
	Żubr	11,29	3,37	0	0	3,37
	Łoś	98,61	12,15	19,37	0,5	32,02
	Bóbr	1,65	0	0	0,35	0,35
	Dzik	14,44	5,41	0	0	5,41
	Razem	666	86,93	74,75	14,12	175,8
Młodniki	Jeleń	113,88	11,51	1,55	0	13,06
	Łoś	46,44	5,93	3,41	0	9,34
	Żubr	37,32	4,55	0,4	1,31	6,26
	Bóbr	8,88	0	0	0,43	0,43
	Razem	206,52	21,99	5,36	1,74	29,09
Drzewostany	Żubr	17,95	17,95	0	0	17,95
	Łoś	3,76	1,12	0	0	1,12
	Bóbr	3,01	0	0	0,4	0,4
	Razem	24,72	19,07	0	0,4	19,47

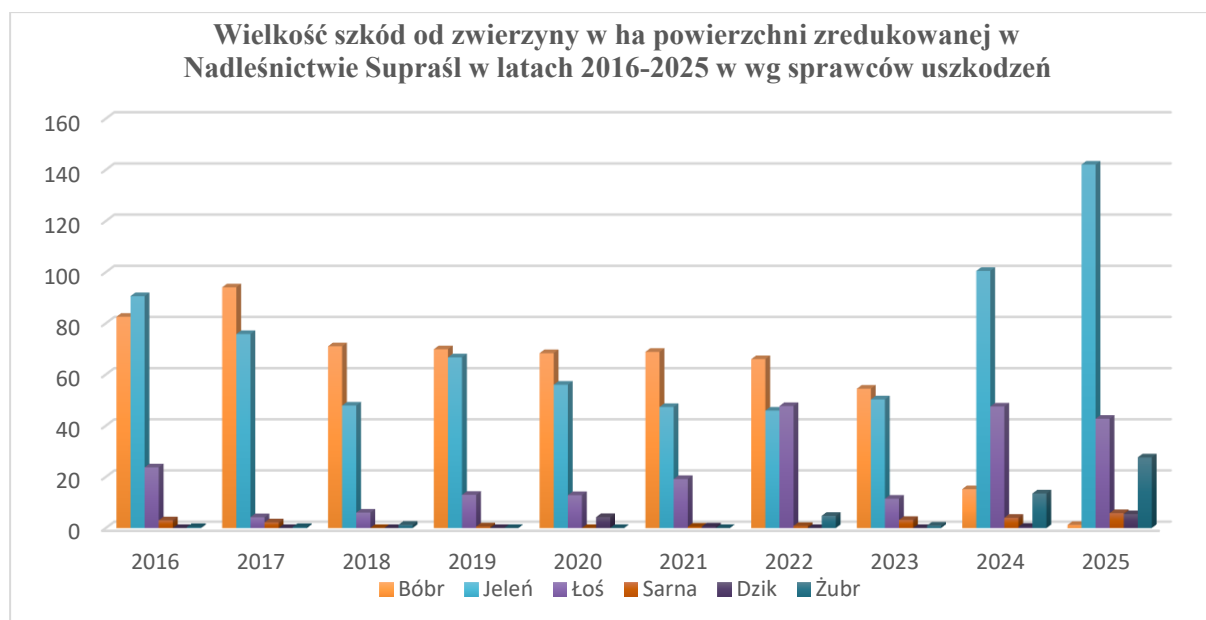
W Nadleśnictwie głównym sposobem zabezpieczania upraw przed szkodami od zwierzyny są groduzenia i zabezpieczanie wełną. Działania te w znacznej mierze sprawdzają się przy ochronie

upraw przed szkodami wyrządzonymi przez sarny i jelenie, nie przynoszą jednak oczekiwanych rezultatów w zabezpieczeniu powierzchni przed łośmiem.

Tabela 24. Powierzchnia zabezpieczeń przed zwierzyną w latach 2016-2025 (stan na 21.10.2025 r.) wg. metod zabezpieczeń i faz rozwojowych drzewostanów.

Faza rozwojowa	Uprawy			Młodniki		Drzewostany
Sposób zabezpieczenia	grodzenia	mechaniczne (osłonki, wełna)	chemiczne (repelenty)	mechaniczne (osłonki)	chemiczne (repelenty)	wykładanie drzew zgryzowych
Rok	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
2016	68,81	0	17,67	0	0	2464,46
2017	120,37	0,2	17,36	0	1,1	2475,02
2018	43,99	5,45	17,99	0	1,1	1764,91
2019	81,97	46,42	1,5	29,89	0	1731,97
2020	104,79	86,22	0	4,33	0	1298,83
2021	87,43	128,19	0	14,94	0	1711,00
2022	54,1	104,07	0	7,13	0	1925,08
2023	32,74	118,76	0	13,07	0	4082,31
2024	40,33	116,52	0	14,01	0	1350
2025	33,49	0	0	0,13	0	250
Razem	668,02	605,83	54,52	83,50	2,20	19053,58

Ryc. 4. Powierzchnia szkód powstałych na terenie Nadleśnictwa Supraśl w latach 2016-2025, wg sprawców uszkodzeń



b) pożary z określeniem ich liczby, powierzchni oraz przyczyn powstawania

Tabela 25. Ilość pożarów w okresie od 01.01.2016 r. do 16.09.2025 r.

Lp	Data pożaru	Leśnictwo	Przyczyny pożaru	Powierzchnia pożaru w ha	Rodzaj pożaru
1	06.05.2017	Podsupraśl	NIEZNANA	0,01	POKR GL
2	16.08.2018	Borki	WYL-ATMOSF	0,11	POKR GL
3	18.08.2018	Krasne	REKREACJA	0,15	POKR GL
4	16.06.2019	Sokołda	WYL-ATMOSF	0,01	PJD DRZ
5	29.03.2020	Krasne	REKREACJA	0,01	POKR GL
6	19.04.2020	Krasne	REKREACJA	0,01	POKR GL
7	21.06.2021	Krasne	REKREACJA	0,01	POKR GL
8	19.03.2023	Podsupraśl	UŻYW OGNI	0,02	POKR GL
9	07.07.2023	Kopna Góra	UŻYW OGNI	0,85	POKR GL
10	28.04.2024	Kasne	PAPIEROSY	0,03	POKR GL
11	06.08.2025	Kasne	NIEZNANA	0,01	POKR GL
12	21.06.2025	Krasne	ZANIEDB	0,02	POKR GL
13	17.07.2025	Borki	PODPALENIE	0,02	POKR GL

*dane do dnia 16-09-2025r.

W omawianym okresie wystąpiło 13 pożarów na łącznej powierzchni 1,26 ha. Generalnie poza jednym przypadkiem nie przekraczały one powierzchni 0,15 ha. Średnia powierzchnia pożaru wynosiła 0,09 ha. Wszystkie pożary udało się zlokalizować i ugasić w zarodku, m. in. dzięki nowoczesnemu systemowi obserwacji i powiadamiania funkcjonującemu w nadleśnictwie.

Nadleśnictwo Supraśl zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. 2022 poz. 1065) zaliczone jest do II kategorii zagrożenia pożarowego. Od początku marca do końca października uruchamiane są dyżury w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym (PAD) w biurze Arboretum w Kopnej Górze. PAD do monitoringu wykorzystuje sygnał z kamery umieszczonej na pobliskiej wieży.

Docelowo Nadleśnictwo Supraśl planuje rozbudowę sieci obserwacji lasu o kolejną kamerę zamontowaną na wieży Towerlink na działce 364/3 obręb ewidencyjny Jałówka oraz przeniesienie PAD do siedziby biura Nadleśnictwa w Supraślu.

Punkty czerpania wody (PCW)

Sieć punktów czerpania wody obejmuje 11 miejsc na terenie całego Nadleśnictwa. Są to głównie naturalne PCW zlokalizowane w obrębie rzek (9 szt.). Baza punktów jest sukcesywnie

powiększana, w roku 2022 do użytku został oddany zbiornik wodny wraz z infrastrukturą przeciwpożarową wybudowany w Leśnictwie Sokołda.

Tabela 26. Wykaz punktów czerpania wody

Lp	Adres leśny	Leśnictwo	Rodzaj PCW (nat/szt.)	Uwagi (np. dostęp, sposób poboru wody, plac manewr.)	Dojazd z drogi
1	01-25-1-01	Wieś Straż (Lipina)	naturalne	- plac manewrowy, - punkt czerpnia wody (Droga krajowa nr 19 Białystok-Sokółka. Most na rzece Sokółka.) - pompa pływająca	Droga krajowa nr 19 Białystok-Sokółka. Most na rzece Sokółka.
2	01-25-1-02	Wieś Wierzchlesie (Łaźnisko)	sztuczny	-punkt czerpnia wody - bezpośredni pobór z hydrantu	Droga publiczna, wieś Wierzchlesie
3	01-25-1-03	Wieś Dworzysk (Dworzysk)	naturalne	- pompa pływająca -punkt czerpnia wody	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 11). Przejazd przez rzekę Sokółka
4	01-25-2-07	Wieś Sokółka (Sokołda)	naturalne	- pompa pływająca -punkt czerpnia wody - plac manewrowy	Droga wojewódzka nr 676 Białystok-Krynki. Most na rzece Sokółka.
5	01-25-1-06	Wieś Lipowy Most	naturalne	- pompa pływająca -punkt czerpnia wody	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 14). Przejazd przez rzekę Słoja.
6	01-25-1-06	Wieś Kondycja	naturalne	- pompa pływająca -punkt czerpnia wody	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 14). Przejazd przez rzekę Słoja.
7	01-25-2-10	Miasto Supraśl (Podsupraśl I)	naturalne	- pompa pływająca -punkt czerpnia wody	Droga wojewódzka nr 676 Białystok-Krynki. Most na rzece Supraśl.
8	01-25-2-11	Osada Krasne (Krasne)	naturalne	- pompa pływająca -punkt czerpnia wody	Droga wojewódzka nr 676 Białystok-Supraśl. Przejazd przez rzekę Pilnica
9	01-05-2-09	Wieś Surążkowo (Surążkowo)	naturalne	- pompa pływająca - plac manewrowy -punkt czerpnia wody	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 26). Dojazd do rzeki Sokółka.
10	01-25-2-11	Pólko, leśnictwo Krasne	naturalne	- pompa pływająca - plac manewrowy -punkt czerpnia wody	Dojazd pożarowy nr 28, droga leśna
11	01-25-2-07	Podsokółka, Prybytki, leśnictwo Sokółka	sztuczny	- plac manewrowy, stałe nasady do czerpania wody -punkt czerpania wody	Dojazd pożarowy nr 21, droga leśna

Dojazdy przeciwpożarowe

Zgodnie z przepisami Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu, odległość od dowolnego punktu w lesie do najbliższego dojazdu pożarowego nie powinna być większa niż 1500 m. Łączna długość dojazdów przeciwpożarowych wynosi 79,80 km.

Tabela 27. Wykaz dojazdów pożarowych

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg od-do
1	1	Droga leśna o nawierzchni gruntowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Wierzchlesie – Stara Kamionka, przy oddziałach: 355 i 354.
2	2	Droga leśna o nawierzchni gruntowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Wierzchlesie – Słójka, przez oddział 76A.
3	3	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 8 m, bez przeszkód terenowych	Droga ze wsi Jeziorek do wsi Wierzchlesie, przez oddziały: 118, 98, 99, 92, 93, 94, pomiędzy oddziałami 89A/95
4	4	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 5 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Kopna Góra – Woronicze do wsi Łaźnisko, przez oddziały: 252, 239, 218, 199, 198, 180, 161, 160, 159, 139, 122, 102, 103, 104, 97, 104, 105.
5	5	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi (dojazd pożarowy nr 4) w oddz. 160, przez oddziały: 159, 158, 157, pomiędzy oddziałami: 176/177, 176/194, 175/193, 174/192, przez oddziały: 192, 173, 172 do wsi Grodzisko.
6	6	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 5 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi (dojazd pożarowy nr 7) w oddz. 30, przez oddziały: 30, 29, 23, 18 do wsi Brzozowy Hrud.
7	7	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 10 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi ze wsi Lipina w oddz. 43, pomiędzy oddziałami: 34/42, 33/41, 32/40, 31/39, 30/38, 29/37, 28/36, przez oddział 36, pomiędzy oddziałami 50/51, przez oddziały: 64, 107 do drogi Kopna Góra – Wierzchlesie.
8	8	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Lipina – Pogibło w oddz. 13, przez oddziały: 13, 14, 15, 47, 61, 62 do wsi Ostrówek.
9	9	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi ze wsi Lipina w oddz. 42, przez oddziały: 42, 56, 55, 69, 112, 111, 130, pomiędzy oddziałami 147/148, przez oddziały: 167, 186, 185, 203, 222, 221, 241 do drogi Kopna Góra – Łaźnisko.
10	10	Droga publiczna o nawierzchni żwirowej, szerokości 8 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi ze wsi Lipina w oddz. 43, przez oddziały: 43, 57, 71, pomiędzy oddziałami: 113/114, 133/134, 152/153, przez oddział 171A do wsi Dworzysk.
11	11	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi (dojazd pożarowy nr 9) w oddz. 185, przez oddziały: 185, 186, 187, 205, 206, 207, 208, 209, 210 do wsi Dworzysk
12	12	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi ze wsi Lipowy Most, przez oddział 298, pomiędzy oddziałami: 291/292, 284/285, 275/276, 265/266, 253/254, 242/243, 230/231 poprzez fragment oddziału 211 do drogi (dojazd pożarowy nr 5) pomiędzy oddziałami 172/173
13	13	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Kopna Góra – Lipowy Most w oddziale 294, przez oddziały: 294, 293, 287, 278, 277, 276 do drogi (dojazd pożarowy nr 12) w oddziale 276.
14	14	Droga publiczna o nawierzchni żwirowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od wsi Lipowy Most, przez oddział 318, pomiędzy oddziałami: 317/318, 328/329, 337/338, do drogi Borki – Nowosiółki.
15	15	Droga publiczna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od wsi Borki, pomiędzy oddziałami: 333/335, 334/335 do kolonii Stryjenszczyzna.
16	21	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 81, przez oddziały: 81, 65, 64, 47, 48, 49, 32, 33, 34, 20, 21, 22, 36, 37 do drogi (dojazd pożarowy nr 22) w oddziale 38.
17	22	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 12 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Krynki pomiędzy oddziałami 139/140, 123/124, przez oddziały: 123, 106, 89, 88, 72, pomiędzy oddziałami: 54/55, 37/38, przez

			oddziały: 38, 39, 25, pomiędzy oddziałami: 25/26, 14/15, 6/7, 1/2 do osady Budzisk.
18	23	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 4 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 160, przez oddziały: 160, 145, 144, 128, pomiędzy oddziałami: 128/129, 111/112, przez oddziały: 94, 77, 76, 59, 42, 41, 26 do drogi (dojazd pożarowy nr 22) w oddziale 26.
19	24	Droga leśna i droga publiczna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 98, przez oddziały: 98, 99, 116, pomiędzy oddziałami: 116/117, 132/133, 147/148, przez oddziały: 163, 177, 178, 188, 189, 179, 180, 190, 191, 192, 182, 183, 184, 170, 171, 157 do drogi Supraśl – Krynki w oddziale 157.
20	25	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 3 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 120, przez oddziały: 120, 136, 151, 166, 180 do drogi (dojazd pożarowy nr 24) w oddziale 180.
21	26	Droga publiczna o nawierzchni żwirowej, szerokości 5 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 174, przez oddziały: 174, 187, 196, 195, 194, 202, 201, 206, 205, 208, 207, 203, 198, 197, 188 do drogi (dojazd pożarowy nr 24) i dalej przez oddziały: 188B, 188A dalej drogą lokalną przez Surążkowo do oddziału 176 i przez oddział: 176, 177 do drogi (dojazd pożarowy nr 24) w oddziale 176.
22	27	Droga leśna o nawierzchni żwirowej, szerokości 6 m, bez przeszkód terenowych	Od drogi Supraśl – Białystok w oddziale 226, przez oddziały: 226, 227, 218, 219, 220, 221, pomiędzy oddziałami: 215/221, przez oddziały: 222, 223, 224, 232, 231, 230, 229, 228, 227 gdzie łączy się ponownie z początkowym odcinkiem dojazdu p.poż.
23	28	Droga leśna o nawierzchni bitumicznej, szerokości 10 m, bez przeszkód terenowych	Droga Supraśl – osada Majówka, przez oddziały: 243, 263 do granicy nadleśnictwa.

Oznakowanie Punktów Czerpania Wody oraz dojazdów pożarowych jest zgodne z aktualnymi wymaganiami zawartymi w Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu. Tablice informacyjne oraz kierunkowe z oznakowaniem i nr dojazdu pożarowego znajdują się na początku i na końcu dojazdu oraz na skrzyżowaniach z drogami publicznymi.

c) szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ograniczania ich występowania

Ochrona przed szkodnikami owadzi

W minionym dziesięcioleciu w nadleśnictwie prowadzone było zarówno prognozowanie, jak i zwalczanie szkodników owadzi. Z najważniejszych należy wymienić:

- A. Prognozowanie i zwalczanie szeliniaka sosnowca w uprawach, średniorocznie na powierzchni ok. 122 ha z wykorzystaniem metod klasycznych tj. wałków, dołków, a w latach 2016-2022 zwalczany był również chemicznie na powierzchni średniorocznie ok. 2,66 ha. Od roku 2023 odstąpiono od chemicznego zwalczania.
- B. Prognozowanie pojawu pierwotnych szkodników sosny, prowadzone corocznie w stałych partiach kontrolnych uzgodnionych z ZOL.

C. Prognozowanie i zwalczanie kornika drukarza przy wykorzystaniu zarówno pułapek feromonowych, jak i klasycznych oraz bieżącym wyznaczaniu i wyrabianiu drzew zasiedlonych.

Rozmiar zwalczania szkodliwych owadów przedstawiono poniżej:

Tabela 28. Wykonanie niektórych prac z zakresu ochrony lasu w latach 2016-2025

Rok	Poszukiwania owadów (szt.)	Wykładanie pułapek		Zwalczanie ryjkowców	
	w ściółce	Ryjkowce (ha)	Korniki	Mechaniczne (ha)	Chemiczne (ha)
			feromonowe (szt)		
	w glebie		klasyczne (szt)		
2016	47	87,78	645	0	11,68
	61		400		
2017	47	109,41	1487	0	5,1
	0		371		
2018	47	100,85	1091	6,93	7,23
	0		331		
2019	47	107,04	996	0	0
	0		334		
2020	47	143,01	670	0	0
	0		449		
2021	45	162,06	771	1,56	1,56
	3		463		
2022	39	200,42	694	0	1,03
	0		387		
2023	42	162,59	556	0,51	0
	6		402		
2024	44	86,77	772	0	0
	0		343		
2025	45	56,49	536	0	0
	0		451		
Razem	450	1216,42	8218	9	26,6
	70		3931		
Średniorocznie	45	121,64	821,8	0,9	2,66

d) zanieczyszczenia środowiska

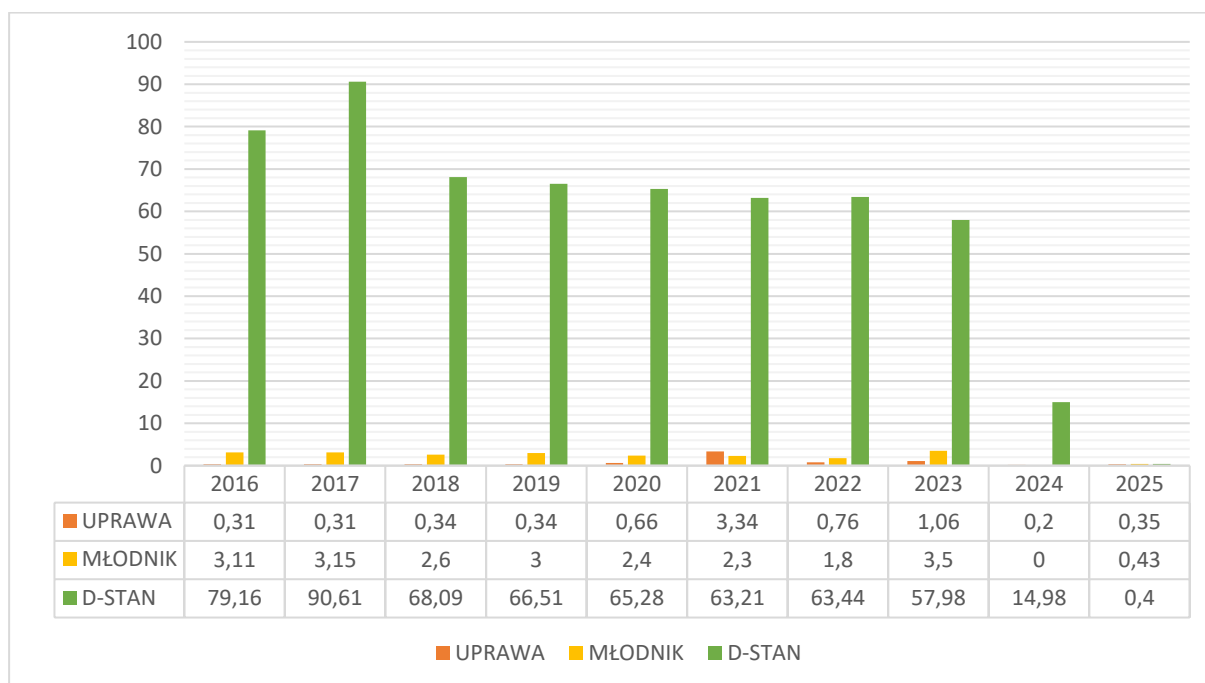
Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje z domowych instalacji grzewczych i pojazdy samochodowe. Ze względu na niskie uprzemysłowienie, w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa brak jest skoncentrowanych źródeł emisji.

Z uwagi na puszczański charakter lasów oraz brak ośrodków przemysłowych na terenie Nadleśnictwa Supraśl nie odnotowano skutków zanieczyszczeń spowodowanych przemysłem w tym również z tytułu zanieczyszczeń powietrza.

e) obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez zakłócenie stosunków wodnych

Zakłócenie stosunków wodnych rozumiane jako ingerencję człowieka w ukształtowany w terenie system zasobów wodnych na terenie Nadleśnictwa w zasadzie nie występuje. W ostatnim dziesięcioleciu nie pojawiły się wielkie inwestycje, które mogłyby ingerować w system wodny na obszarze nadleśnictwa. Istniejąca od dawna sieć rowów melioracyjnych odprowadzających wodę z łąk oraz zabytkowy system hydrotechniczny z XVI-XVII wieku nie generują uporczywego wpływu na drzewostany nadleśnictwa. Niezbadałe pozostaje na razie oddziaływanie kopalni żwiru znajdujących w pobliżu lasów nadleśnictwa. Są to kopalnie zlokalizowane w pobliżu miejscowości Janowszczyzna i Lipowa Góra oraz Drahle i Bohoniki. Naturalne, przejściowe zakłócenie stosunków wodnych dotyczyło w pewnym stopniu działalności bobrów. Jednak od kilku lat zgodnie z danymi z tabeli nr 22 i ryciną nr 5, szkody od bobrów powodowane zalewaniem terenów leśnych sukcesywnie się zmniejszają. Problemy z wodą i rejestrowany od kilku lat ujemny bilans wodny są łagodzone dzięki działalności bobrów.

Ryc. 5. Powierzchnia zredukowana (ha) uszkodzeń drzewostanów (podtopienia, ścinanie drzew) powstałych w wyniku działalności bobrów na terenie Nadleśnictwa Supraśl w latach 2016-2025.



7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego oraz wyniki gospodarki łowieckiej.

Gospodarka Łowiecka

Na terenie nadleśnictwa wydzielony jest obwód łowiecki, tworzący Ośrodek Hodowli Zwierzyny (OHZ). Gospodarkę w nim prowadzi nadleśnictwo, wyłączając go z dzierżawy kołom łowieckim. OHZ (obwód nr 140) obejmuje powierzchnię 9877,74 ha, w tym 6883,89 ha pow. leśnej i dysponuje rozbudowaną infrastrukturą łowiecką (brogi, paśniki, lizawki, ambony). Na terenie OHZ użytkowane są poletka łowieckie, wykaszane są śródleśne łąki utrzymując je we właściwej kulturze rolnej i poszerzając bazę żerową zwierzyny.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, wraz z OHZ znajduje się 11 obwodów łowieckich. Zestawienie obwodów na obszarze Nadleśnictwa Supraśl wraz z ich zasięgiem terytorialnym przedstawia tabela nr 29.

Tabela 29. Zasięg terytorialny obwodów łowieckich

Nr obwodu łowieckiego	Grunty Lasów Państwowych			Powierzchnia ogólna obwodu w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa
	razem	Grunty LP leśne	Grunty LP pozostałe	
107	3491,26	3413,11	78,15	1038,45
122	1068,08	1063,03	5,05	885,08
124	807,15	779,96	27,19	6008,14
139	1766,25	1747,34	18,91	3476,48
140 (OHZ)	6883,89	6758,86	125,03	9877,74
142	3019,07	2990,50	28,57	5,34
160	6667,42	6541,83	125,59	8784,98
178	5135,92	5083,93	51,99	41,28
179	2347,78	2309,31	38,47	23,78
180	4165,68	4103,73	61,95	228,24
181	3896,88	3603,15	293,73	10,42
Suma	39249,38	38394,75	854,63	30379,93

Obszar nadleśnictwa znajduje się w Rejonie Hodowlanym Puszczy Knyszyńskiej, w którym obowiązują określone kryteria odstrzału selekcyjnego samców zwierzyny płowej, w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany dla tego obszaru. Zmiany liczebności i pozyskanie głównych gatunków łownych w minionym dziesięcioleciu, według rocznych planów

łowieckich przedstawia zestawienie w tabeli 30. Dane obejmują nadzorowane przez nadleśnictwo obszary, tj. obwody nr 124, 139, 160 oraz OHZ.

Tabela 30. *Liczebność, plan pozyskania i pozyskanie zwierzyny łownej w Nadleśnictwie Supraśl (sezon 2025/2026 nie został uwzględniony - brak danych z kół łowieckich).*

Sezon łowiecki	Gatunek	Liczebność	Plan Pozyskania	Odstrzał wykonany
2015/2016	Łoś	30	0	0
	Jeleń	660	163	162
	Sarna	661	53	46
	Dzik	174	245	263
2016/2017	Łoś	30	0	0
	Jeleń	672	185	160
	Sarna	621	53	41
	Dzik	175	165	190
2017/2018	Łoś	36	0	0
	Jeleń	586	166	153
	Sarna	516	51	45
	Dzik	79	120	114
2018/2019	Łoś	35	0	0
	Jeleń	606	175	159
	Sarna	496	71	45
	Dzik	31	31	205
2019/2020	Łoś	50	0	0
	Jeleń	533	173	170
	Sarna	326	73	61
	Dzik	31	47	141
2020/2021	Łoś	52	0	0
	Jeleń	529	170	173
	Sarna	431	74	72
	Dzik	32	43	171
2021/2022	Łoś	73	0	0
	Jeleń	555	166	157
	Sarna	421	68	68
	Dzik	31	51	117
2022/2023	Łoś	74	0	0
	Jeleń	520	159	153
	Sarna	371	56	38
	Dzik	47	38	89
2023/2024	Łoś	79	0	0
	Jeleń	518	160	143
	Sarna	367	60	53
	Dzik	30	33	66
2024/2025	Łoś	85	0	0

	Jeleń	462	143	134
	Sarna	407	61	52
	Dzik	30	30	183

Plan odstrzału samic i młodzięży gatunków jeleniowatych, był w większości przypadków realizowany. Od sezonu łowieckiego 2018/2019 znacząco zwiększyły się wykonania planu dzików. Związane to jest ze zleceniami PIW w celu rozproszenia populacji dzika w odpowiedzi na wciąż aktywną na obszarze woj. podlaskiego chorobę afrykańskiego pomoru świń.

Oprócz wykonania planowanych zadań rzeczowych, obejmujących realizację planu odstrzałów zwierzyny i zagospodarowanie łowisk, kluczowym kryterium działalności OHZ jest wynik finansowy. W opisywanym okresie osiągał następujące wartości:

Tabela 31. *Wynik finansowy za rok księgowy działalności OHZ w latach 2016-2025*

Rok	Wartość [zł]
2016	-6 282,11
2017	-25 904,64
2018	-22 180,02
2019	9 873,33
2020	4 771,37
2021	-3 136,92
2022	6 331,35
2023	3 622,00
2024	23 902,59
2025*	45 763,42

*na dzień 16.10.2025 r.

Gospodarka łąkowo-rolna

W ramach realizacji gospodarki łąkowo - rolnej na ok. 35 ha trwałych użytków zielonych TUZ (łąk) nadleśnictwa prowadzony jest w latach 2020-2025 plan działalności rolnośrodowiskowo-klimatycznej finansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

W ramach ww. programu realizowane są warianty:

- 4.4 Półnaturalne łąki wilgotne - ok. 10 ha
- 4.5 Półnaturalne łąki świeże - ok. 1 ha
- 4.6.2 Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające - ok.2 ha
- 4.7 Ekstensywne użytkowanie na OSO - ok. 2 ha
- 4.8 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki – ok. 20h a

W ramach ww. działalności prowadzony jest wykaszanie TUZ (łąk) wraz z wywozem biomasy, wykaszanie prowadzone jest w terminach określonych w planie działalności rolnośrodowiskowo-klimatycznej, które są dostosowane do sezonu lęgowego ptaków związanych z terenami otwartymi oraz do fenologii roślin występujących na cennych siedliskach łąkowych. Corocznie na działkach większych niż 1 ha pozostawione są fragmenty niekoszone o areale 10-20% powierzchni

Pozyskanie i sprzedaż choinek

Pozyskanie i sprzedaż choinek nie jest istotnym źródłem przychodów nadleśnictwa.

W minionym okresie działalność ta miała stosunkowo niewielkie znaczenie ekonomiczne.

Ważniejszy jest w tym przypadku wymiar wizerunkowy oraz realizacja społecznego zapotrzebowania na drzewko świąteczne.

Plantacje choinkowe założono na terenie leśnictw Podsupraśl i Klin na powierzchni 7,35 ha.

Tabela 32. *Pozyskanie choinek wartościowo i ilościowo w latach 2016-2025*

Rok	Ilość sprzedanych choinek w szt.	Wartość netto w złotych
2016	480	10 923,12
2017	411	8737,90
2018	327	8552,84
2019	406	11361,76
2020	401	12463,44
2021	371	11544,70
2022	541	25358,24
2023	332	14451,21
2024	567	23284,56
2025	10	398,37

8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone

Program Ochrony Przyrody i Prognoza Oddziaływania na Środowisko stanowiące integralną część Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego były w trakcie obowiązywania planu V rewizji PUL podstawowymi dokumentami opisującymi zagadnienia dotyczące ochrony przyrody w nadleśnictwie. Nadleśnictwo przy prowadzeniu działalności statutowej, przestrzegało wszelkich wytycznych, wynikających z nadrzędnych aktów prawnych. Prowadzony był stały monitoring form ochrony przyrody: rezerwatów, pomników przyrody i stanowisk gatunków chronionych, a także dodatkowo priorytetowych siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

Formy ochrony przyrody zaewidencjonowane w Nadleśnictwie Supraśl

1. Rezerваты przyrody w zasięgu nadleśnictwa:

- rezerwat „Bahno w Borkach” o pow. 289,87 ha,
- rezerwat „Kozłowy Ług” o pow. 140,49 ha,
- rezerwat „Międzyrzecze” o pow. 250,80 ha, (w tym 0,59 ha grunty innej własności),
- rezerwat „Stare Biele” o pow. 256,20 ha,
- rezerwat „Stara Dębina” po powiększeniu w 2025r. o pow. 271,98 ha oraz otulina 257,96ha,
- rezerwat „Woronicza” o pow. 139,06 ha (w tym 2,40 ha grunty innej własności),
- rezerwat „Budzisk” o pow. 145,60 ha (powierzchnia całego rezerwatu wynosi 341,00 ha w tym 195,40 ha to grunty w zarządzie Nadleśnictwa Czarna Białostocka oraz innej własności),
- rezerwat „Jałówka” o pow. 277,42 ha,
- rezerwat „Krasne” o pow. 85,23 ha,
- rezerwat „Krzemienne Góry” o pow. 79,27 ha,
- rezerwat „Surążkowo” o pow. 137,65 ha,
- rezerwat „Łanga” - utworzony w 2025r.- o pow. 127,24 ha oraz otulina 81,20ha,

2. Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Sławińskiego - 16 824,58 ha.

3. Obszar chronionego krajobrazu – Wzgórza Sokólskie – 2,20ha.

4. Pomniki przyrody 38 szt., w tym:

- 37 jako pojedyncze drzewa (dąb szypułkowy 18, jesion wyniosły 8, sosna zwyczajna 4 świerk pospolity 2, wiąz górski 2, klon pospolity 1, grab zwyczajny 1, lipa drobnolistna 1),
- 1 grupa drzew (razem 2 dęby szypułkowe),
- 2 głązy narzutowe

5. 2 obszary Natura 2000:

- PLB200003 Puszcza Knyszyńska,
- PLH200006 Ostoja Knyszyńska.

Oba obszary Natura 2000 posiadają zatwierdzone Plany Zadań Ochronnych.

6. 10 stref ochrony ptaków oraz 2 strefy ochrony porostów

- orlik krzykliwy - 8 stref,
- kania ruda - 1 strefa,
- sóweczka - 1 strefa,
- granicznik płucnik - 2 strefy.

W okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu:

- na bieżąco prowadzony był monitoring przyrodniczy wszystkich form ochrony, zgodnie z IOL, rozporządzeniem w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej oraz zarządzeń wewnątrzinstytucjonalnych
- nadleśnictwo uczestniczyło w tworzeniu planów ochronnych ustanawianych przez RDOŚ w Białymstoku dla rezerwatów przyrody Surażkowo oraz Stara Dębina (przed powiększeniem),
- prowadzono działania polegające na odkrzaczaniu i wykaszaniu łąk w rezerwach przyrody Woronicza, Budzisk, Stare Biele
- prowadzono działania ochronne na rzecz gatunków chronionych: lipiennik loesela, rzepik szczeciniasty poprzez wykaszanie roślinności konkurencyjnej w rezerwach przyrody Bahno w Borkach oraz Jałówka
- aktualizowano na bieżąco informacje dotyczące stref ptaków drapieżnych strefy ochrony orlika krzykliwego.
- powołano jedną strefę sóweczki oraz zlikwidowano 2 strefy włochatki we współpracy z WWF Polska
- zlikwidowano 3 strefy ochrony granicznika płucnika

Wszelkie prace w strefach wymagające uzyskania zezwolenia wykonywane były wyłącznie w oparciu o decyzje wydane przez RDOŚ w Białymstoku.

Plany Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska oraz Puszcza Knyszyńska istnieją od 2014 r., w 2024 r. zostały znowelizowane. Podczas prac gospodarczych leśniczowie stosowali się do określonych w planie zadań. Działania ochronne ze szczególnym podkreśleniem wprowadzanych do gospodarki leśnej modyfikacji, odnotowywane były na szkicach cięć.

Dla planowych zabiegów gospodarczych (zwłaszcza z zakresu pozyskania drewna) wykonywana była analiza wpływu na różnorodność biologiczną lasów - najważniejszym elementem analizy jest szkic cięć, na którym leśniczowie nanosili informacje o wszelkich obiektach wymagających ochrony podczas prac, w tym działania z PZO.

Stanowiska gatunków chronionych były podczas zabiegów zabezpieczane. Uszkodzenia poszczególnych osobników gatunków chronionych, powszechnie występujące były minimalizowane.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Prognozie Oddziaływania na Środowisko, na wskazanych w dokumencie powierzchniach, zmieniano rębnie na złożone.

Zgodnie zapisami Prognozy Oddziaływania na Środowisko ograniczono negatywne oddziaływanie zabiegów poprzez pozostawianie kęp, martwego drewna, drzew cennych przyrodniczo i krajobrazowo, dostosowywania terminów przeprowadzania zabiegów, a także w niezbędnych przypadkach odstępowania od zabiegów. Zgodnie zaleceniami stosowane były szlaki zrywkowe. Na siedliskach przyrodniczych korygowano składy gatunkowe.

Projekty realizowane w Nadleśnictwie Supraśl dofinansowane ze środków zewnętrznych

Nadleśnictwo Supraśl w trakcie realizacji obowiązującego Planu Urządzenia Lasu zrealizowało lub jest w trakcie realizacji następujących projektów związanych z ochroną przyrody.

A. Projekty zrealizowane:

1. „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”.

Nazwa zadania: Budowa zbiornika małej retencji z wykorzystaniem na cele p. poż.

Okres realizacji: 2019 r. do 2020 r.

Inwestycja polegała na budowie ziemnego zbiornika retencyjnego z wykorzystaniem na cele przeciwpożarowe o powierzchni 1,5 ha i maksymalnej głębokości 2,0 m wraz z wykonaniem 2 wysp z nasypu ziemnego, ptasiej wyspy i żerdzi, budowli piętrząco-upustowej spiętrzeniu do 1 m, budowli hydrotechnicznych na rowach doprowadzających o wysokości piętrzenia

do 1 m (kamiennego progu-bystrotoku, 2 progów kamiennych i 3 zbiorników wstępnych) oraz ujęcia wody do p.poż. na gruntach stanowiących nieużytki, a użytkowanych jako łąka na terenie oddz. 33 Leśnictwa Sokółda (nr ew. dz. 472/1 i 464 w obrębie Dworzysk, gm. Sokółka).

2. "Kompleksowy projekt ochrony żubra przez Lasy Państwowe" (Decyzja nr 30 DGLP z 03.02.2017 r. zm. Decyzją nr 43 DLP z 10.02.2017r.)

Nazwa zadania: Budowa kompleksowej zagrody pokazowej żubrów w Kopnej Górze.

Data realizacji: 2019 – 2023 r.

Realizowano z wykorzystaniem środków: własnych (nadleśnictwa, scentralizowana amortyzacja, fundusz leśny), POIiŚ, NFOŚiGW.

Wykonane obiekty: Wieża widokowa, Paśnik z cielętnikiem (2 szt.), Instalacje elektryczne zewnętrzne (w tym oświetlenie, monitoring CCTV), Ciągi pieszo-jezdne, Instalacje sanitarne zewnętrzne, Studnia, Ogrodzenie wewnętrzne, Ogrodzenie zewnętrzne, Płyta gnojowa, Kładki (5 szt.), Mała architektura, Wieża widokowa przy polanie (4,80 m), Brama wjazdowa, Stodoła, Zagroda kwarantanna z odłownią, Agregat, Obudowa agregatu, Zbiorniki ppoż.

3. "Kompleksowa ochrona żubra w Polsce", Nr projektu: POIS.02.04.00-00-0027/18 w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Nazwa zadania: Utrzymanie stada wolnego żubrów na terenie Nadleśnictwa Supraśl.

Celem projektu było zadbanie o dobrostan knyszyńskiej populacji żubra realizowane poprzez: zarządzanie populacją gatunku przez bieżące monitorowanie liczebności i stanu zdrowotnego zwierząt, obsługę stad wolnych, łagodzenie sytuacji konfliktowych związanych z obecnością żubrów.

W ramach realizacji zadań związanych z ww. projektem w latach 2019-2023 prowadzono koszenie łąk na obszarze 20 ha, uprawę ozimin na obszarze 13 ha, zimowe dokarmianie żubrów sianem oraz burakiem pastewnym w 15 miejscach dokarmiania na terenie obrębu leśnego Sokółka.

4. „Poprawa stanu siedlisk widnych lasów i mokradeł oraz związanych z nimi zagrożonych gatunków roślin w Ostoi Knyszyńskiej przez ochronę czynną” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Partnerami projektu byli: Stowarzyszenie Uroczysko, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda

Sławińskiego, Nadleśnictwo Czarna Białostocka, Nadleśnictwo Knyszyn, Nadleśnictwo Supraśl.

Okres realizacji projektu: 2017 – 2021

W ramach realizacji zadań związanych z ww. projektem przeprowadzono zabiegi ochronne na powierzchni 2,57 ha siedlisk bagiennych, polegające na usunięciu nalotu i podrostu brzozy, oraz na 24,52 ha siedlisk świeżych, gdzie usuwano podrost i podszyt stanowiący konkurencję o dostęp do światła dla cennych i rzadkich gatunków roślin zielnych występujących w runie.

5. „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe" (OPL)

Okres realizacji: 2017-2023

Cel projektu: poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, występujących na obszarach Natura 2000, leżących na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Cele szczegółowe: polepszenie lub przywrócenie właściwych warunków siedliskowych, zabezpieczenie ostoj występowania i miejsc rozrodu populacji zagrożonych gatunków oraz redukcja zagrożeń, ograniczenie rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych.

Zakres projektu obejmował wykonywanie działań – najlepszych praktyk w ochronie gatunków i siedlisk, zgodnie z zapisami planów zadań ochronnych, planów ochrony oraz planów urządzenia lasu sporządzonych dla obszarów Natura 2000.

Bezpośrednim efektem realizacji projektu było przeprowadzenie działań ochrony czynnej na obszarach Natura 2000, a przez to wsparcie siedlisk przyrodniczych (91D0) i chronionych gatunków (orlik krzykliwy, sasanka otwarta, rzepik szczeciniasty, lipiennik Loesela, haczykowiec błyszczący).

B. Projekty w realizacji:

1. „Zarządzanie migracją żubra we wschodniej Polsce” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027, nr FEPW.02.03-IW.01-0003/24.

Okres realizacji: 2025-2029

Strategiczny cel projektu: Wzrost areału zajmowanego przez żubra poprzez wzrost skuteczności migracji osobników pomiędzy populacjami wraz z minimalizacją konfliktów od tego gatunku.

Cele szczegółowe: Poprawa siedlisk otwartych co przełoży się zarówno na wzrost pojemności wyżywieniowej oraz połączenie funkcjonalne obszarów N2000.

Ukierunkowanie migracji żubra zgodnie z proponowanymi kierunkami, co spowoduje zmniejszenie konfliktu z gospodarką człowieka.

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl przewidziano następujące działania: koszenie ok. 16 ha łąk ze zbiorem siana lub bez zbioru, uprawa poletek żerowych (ok. 13 ha), wykładanie zakupionej karmy (siana i buraków) w kilku miejscach na terenie nadleśnictwa, oczyszczanie miejsc wykładania karmy po sezonie zimowym, udział w bieżącym monitoringu.

2. "Razem dla natury – ochrona gatunków i siedlisk na terenach cennych przyrodniczo" (OPL2) w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Okres realizacji: 2025-2029.

Cel projektu: kontynuacja przedsięwzięcia realizowanego w latach 2017-2023, czyli „Kompleksowego projektu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe”(OPL).

Do zadań Nadleśnictwa będą należały: poprawa stanu torfowisk inicjalnych z zastępczym drzewostanem brzozowym poprzez usuwanie pędów odroślowych z pni brzozowych, a także usuwanie nalotu i podrostu brzozy wraz z usunięciem biomasz poza granice obszaru siedliska oraz utrzymywanie siedlisk oraz stanowisk roślin, kształtowanie odpowiednich warunków na rzecz gatunków wymagających np. częściowe odsłanianie stanowisk (sasanka otwarta), wykaszanie ekspansywnych roślin wraz z usunięciem biomasy (lipiennik Loesela, rzepik szczeciniasty), zmniejszenie zacielenia i wykoszenie roślinności zielnej (sierpowiec błyszczący). Ponadto przewidziano zabezpieczenie przed drapieżnictwem (głównie kuny) drzew gniazdowych i sąsiednich repelentami utrudniającymi dostęp do gniazd, jako działanie chroniące gniazda orlika krzykliwego.

3. „Lasy dla mokradeł – ochrona siedlisk hydrogenicznych na obszarach cennych przyrodniczo" (GMOK) w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS).

Okres realizacji: 2025-2029

Celem projektu jest przywrócenie funkcji, lub utrzymanie stanu bagien, torfowisk i innych terenów podmokłych pozostających w zarządzie PGL LP na obszarach Natura 2000 i poza nimi. Planowane działania będą ukierunkowane na ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków związanych z uwilgotnionymi (bagiennymi) obszarami zielonej infrastruktury, w szczególności wybranych siedlisk Natura 2000 tj.: bagna, torfowiska i inne obszary podmokłe, użytki zielone, siedliska leśne.

Do zadań Nadleśnictwa Supraśl należą:

Wykonywanie zadań związanych z ograniczaniem odwadniania terenów bagiennych i podmokłych, poprzez:

- Wykonanie ekspertyzy hydrologicznej dotyczącej stosunków wodnych na siedliskach podmokłych dla obszaru Nadleśnictwa Supraśl.
- Realizacja robót budowlanych dotyczących zadań pn. "Wykonanie przepustu z możliwością piętrzenia wody na okresowym cieku wodnym w Leśnictwie Sokołda" oraz Wykonanie zastawki tamującej odpływ wody okresowo stagnującej w Leśnictwie Krasne".
- Montaż rury przelewowej w tamie bobrowej na terenie Leśnictwa Kopna Góra.

Działania z zakresu ochrony czynnej siedlisk i gatunków, zmierzające do zachowania i renaturyzacji siedlisk hydrogenicznych na terenach zarządzanych przez PGL LP:

- Usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy), zmniejszenie zacienienia siedliska - usuwanie drzew i krzewów oraz ekstensywne kośne użytkowanie terenu siedliska z usunięciem biomasy na terenie Leśnictw Łaźnisko i Zacisze.

4. "Szlakiem żubra przez Polskę Wschodnią ” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027,

Okres realizacji: 2025-2029.

Cel projektu: edukacja i poszerzanie świadomości na temat bioróżnorodności ze szczególnym uwzględnieniem żubra, jako gatunku o wyjątkowym znaczeniu dla ekosystemu poprzez kampanię podnoszącą świadomości lokalnych społeczności w Polsce wschodniej w zakresie potrzeb i metod ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem populacji żubra.

Do zadań Nadleśnictwa Supraśl należą: spotkania z mieszkańcami i społecznością lokalną, organizacja cyklicznego wydarzenia plenerowego (Naukowy Festyn Przyrodniczy), zakup pomocy edukacyjnych.

9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII)

Tabela 33. Porównanie zmian powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie w **Nadleśnictwie Supraśl**

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na							
			1.X.1963 (definit.)	1.X.1973 (I rewiz.)	1.I.1986 (II rewiz.)	1.I.1996 (III rewiz.)	1.I.2006 (IV rewiz.)	1.I.2016 (V rewiz.)	1.I.2026 (VI rewiz.)	31.XII.2035 (prognoza.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	15055,08	15423,11	15932,26	16406,50	16564,77	16578,52	16698,92	16698,92
2	Zasoby miąższości	m ³	2472840	2969278	3499066	4600682	5135362	5615457	5643210	5786914
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku:									
	IIa	m ³	119	111	110	134	136	136	141	71
	IIb	m ³	179	206	175	240	229	215	206	234
	IIIa	m ³	209	256	274	295	290	296	279	272
	IIIb	m ³	204	286	317	360	326	363	328	330
	IVa	m ³	249	253	323	381	370	363	370	366
	IVb	m ³	276	286	293	380	407	412	399	391
	Va	m ³	260	334	307	309	416	432	427	422
	Vb	m ³	259	315	332	372	350	438	431	444
	VI	m ³	262	291	322	353	379	400	436	466
	VII	m ³	280	300	284	273	357	410	428	409
	VIII i starsze	m ³	-	-	333	325	311	353	411	450
	KO	m ³	-	-	-	256	255	237	291	304
	KDO	m ³	-	-	-	234	250	239	259	277
	BP	m ³	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezal.)	m ³	164	193	220	280	310	339	338	347
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	50	49	53	59	65	71	76	84
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³	-	5,11	6,66	7,76	8,62	7,62	6,59	6,20
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	2,38	1,48	0,64	0,77	1,43	2,16	2,30
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,17	2,44	3,01	3,87	3,71	5,03	3,27
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	6,45	6,62	9,65	7,64	8,04	7,09	6,47

Tabela 34. Porównanie zmian powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie w obrębie **Sokółka**

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na							
			1.X.1963 (definit.)	1.X.1973 (I rewiz.)	1.I.1986 (II rewiz.)	1.I.1996 (III rewiz.)	1.I.2006 (IV rewiz.)	1.I.2016 (V rewiz.)	1.I.2026 (VI rewiz.)	31.XII.2035 (prognoza.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	8187,35	8554,58	8952,41	9262,51	9403,35	9413,94	9481,13	9481,13
2	Zasoby miąższości	m ³	1304155	1589299	1914764	2517924	2848112	3063037	3085202	3150686
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku:									
	IIa	m ³	112	116	109	136	137	128	132	71
	IIb	m ³	174	197	176	242	236	217	196	208
	IIIa	m ³	198	256	266	285	289	290	288	256
	IIIb	m ³	190	283	316	356	319	359	313	341
	IVa	m ³	247	242	324	367	373	367	373	346
	IVb	m ³	280	285	281	369	401	392	400	394
	Va	m ³	263	341	313	293	413	406	397	421
	Vb	m ³	262	331	341	366	338	439	419	412
	VI	m ³	241	250	337	367	378	394	423	463
	VII	m ³	260	294	263	225	363	421	428	388
	VIII i starsze	m ³	-	-	322	286	272	279	431	477
	KO	m ³	-	-	-	257	256	242	281	275
	KDO	m ³	-	-	-	242	-	258	273	304
	BP	m ³	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezal.)	m ³	159	186	214	272	303	325	325	332
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	48	53	59	65	70	76	83
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³	-	5,01	6,19	7,74	8,64	7,47	6,45	6,08
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,62	1,13	0,57	0,78	1,79	2,18	2,23
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,15	2,15	3,11	3,98	3,59	4,72	3,29
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	5,47	6,08	9,48	7,86	7,58	6,90	6,22

Tabela 35. Porównanie zmian powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie w obrębie **Supraśl**

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na							
			1.X.1963 (definit.)	1.X.1973 (I rewiz.)	1.I.1986 (II rewiz.)	1.I.1996 (III rewiz.)	1.I.2006 (IV rewiz.)	1.I.2016 (V rewiz.)	1.I.2026 (VI rewiz.)	31.XII.2035 (prognoza.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	6867,73	6868,53	6979,85	7143,99	7161,42	7164,58	7217,79	7217,79
2.	Zasoby miąższości	m ³	1168685	1379979	1584302	2082758	2287250	2552420	2558008	2636228
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku:									
	IIa	m ³	123	106	113	131	136	147	155	73
	IIb	m ³	182	211	174	236	220	214	218	276
	IIIa	m ³	223	255	279	305	290	303	269	292
	IIIb	m ³	246	289	317	364	333	371	347	318
	IVa	m ³	261	287	321	391	368	360	362	391
	IVb	m ³	259	291	333	392	411	429	398	386
	Va	m ³	254	290	282	362	419	448	453	424
	Vb	m ³	257	282	293	402	388	436	439	473
	VI	m ³	280	318	291	286	385	417	456	468
	VII	m ³	290	303	295	299	345	350	432	484
	VIII i starsze	m ³	-	-	337	335	327	373	395	412
	KO	m ³	-	-	-	225	252	224	321	336
	KDO	m ³	-	-	-	222	250	168	230	184
	BP	m ³	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezal.)	m ³	170	201	227	292	319	356	354	365
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	51	51	54	59	65	72	77	85
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³	-	5,19	7,01	7,84	8,64	7,93	6,77	6,36
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	3,31	1,94	0,72	0,76	0,96	2,15	2,04
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,23	2,81	2,89	3,73	3,86	5,45	3,23
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	7,64	7,35	10,11	7,19	8,52	7,40	6,37

W analizowanym okresie obserwuje się znaczący wzrost miąższości. Zasoby wzrosły z 2,47 mln m³ w 1963 roku do 5,64 mln m³ w 2026 roku - wzrost o 128,2%. Ponad dwukrotne zwiększenie zasobów drzewnych w ciągu 63 lat dowodzi wysokiej efektywności prowadzonej

gospodarki leśnej. Rosnąca nieprzerwanie od 1963 roku przeciętna zasobność na 1 ha (średnio o około 35 m³/ha w ciągu każdego 10-lecia) po VI rewizji zmniejszyła się o 1 m³/ha. Przyczyną spadku przeciętnej zasobności były: huragan z 2016 roku oraz wzrastająca powierzchnia drzewostanów V i wyższych klas wieku.

Starzenie się drzewostanów jest wyraźną tendencją - przeciętny wiek wzrósł z 51 lat w 1963 roku do 77 lat w 2026 roku, czyli o 26 lat. Prognozowana wartość na 2035 rok to 84 lata.

W okresie 63 lat powierzchnia leśna nadleśnictwa wzrosła o 1643 ha - najwięcej w obrębie Sokółka (1294 ha). Dalszy wzrost powierzchni nadleśnictwa będzie realizowany głównie na obszarze tego obrębu, wraz z sukcesywnym skupywaniem lasów prywatnych. W ostatnich dwóch rewizjach UL tempo przyrostu powierzchni lasów wyraźnie spadło co wskazuje na wyczerpywanie się rezerw powierzchni do zalesień na dostępnych gruntach.

10. Uwagi końcowe

Referat opracowali pracownicy Nadleśnictwa Supraśl:

- Andrzej Romaniuk
- Marcin Romańczuk
- Ewa Poniatowska-Czaban
- Krzysztof Sobolewski
- Małgorzata Matuszewicz
- Małgorzata Dybowska
- Katarzyna Sobolewska
- Andrzej Baran
- Pracownicy BULIGL w Białymstoku pod kierownictwem Sławomira Szubzdy

KOREFERAT

Kierownika Pracowni Urządzania Lasu
do Referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa Supraśl
w sprawie analizy gospodarki leśnej w okresie obowiązywania
planu urządzenia lasu na lata 2016-2025
(Narada Techniczno-Gospodarcza)

Supraśl, 06 listopada 2025 r.



Spis treści

A. Ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Supraśl za okres 1.01.2016-31.12.2025	
r.....	171
1. Wstęp	171
2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn zmian..	171
3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem (z omówieniem istotnych różnic) w zakresie:	172
4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu, tj. na:	173
5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych.....	173
6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn, w tym szkód spowodowanych przez:	174
7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego oraz wyniki gospodarki łowieckiej	174
8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone	175
9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII).....	175
10. Uwagi końcowe	175
B. Analiza zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego.....	175
1. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne na koniec planowanego okresu gospodarczego	175
2. Pożądany kierunek rozwoju oraz pożądaný stan docelowy zasobów drzewnych nadleśnictwa.....	176
C. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu.....	178

A. Ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Supraśl za okres 1.01.2016-31.12.2025 r.

Podstawę analizy gospodarczej w minionym okresie stanowi:

- plan urządzenia lasu sporządzony na lata 2016-2025 dla Nadleśnictwa Supraśl, opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku i zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 lipca 2016 roku (znak: DLP-I.611.45.2016),
- pismo Ministra Klimatu i Środowiska z 21.11.2022 r. zatwierdzające aneks do PUL,
- decyzja Dyrektora Generalnego LP nr 51 z 06 czerwca 2024 r. zwiększająca rozmiar szacunkowy pozyskania w drzewostanach użytkowania przedrębne w PUL,
- decyzja Dyrektora Generalnego LP nr 122 z 04 sierpnia 2025 r. zwiększająca rozmiar szacunkowy pozyskania w drzewostanach użytkowania przedrębne w PUL.

1. Wstęp

Położenie i zasięg terytorialny – bez uwag.

Powierzchnia poszczególnych leśnictw i obrębów leśnych w zaokrągleniu do 1 ara, w projekcie PUL, wynika bezpośrednio ze zaktualizowanej powierzchni poszczególnych działek ewidencyjnych wg rejestru gruntów nadleśnictwa przekazanego wykonawcy 03 kwietnia 2025 r. Podsumowanie rejestru gruntów wg stanu na 27 maja 2025 r. poświadczone podpisem Z-cy Nadleśniczego jest tożsame z otrzymanym rejestrem. Powierzchnia ewidencyjna nadleśnictwa prezentowana w Referacie Nadleśniczego wg stanu na 09.09.2025 r. jest większa o 0,8887 ha w stosunku do powierzchni zawartej w projekcie PUL. Związane jest to z zakupem gruntów po przekazaniu rejestru gruntów wykonawcy PUL.

Gatunki panujące, typy siedliskowe lasu i pozostała charakterystyka nadleśnictwa – bez uwag.

2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn zmian

Bez uwag.

3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem (z omówieniem istotnych różnic) w zakresie:

a) cięć rębnych i pielęgnacyjnych – w ha i m³ grubizny (według tabeli IX IUL)

Huragan z 17 czerwca 2016 roku

Bez uwag.

Użytkowanie rębne

W wyniku zdarzenia losowego, jakim był huragan w 2016 roku, zaistniała konieczność rezygnacji z wykonania niektórych planowanych cięć rębnych. Wykonanie cięć sanitarnych w ramach użytkowania rębego pozwoliło na utrzymanie stanu sanitarnego lasu na dobrym poziomie.

Rozmiar użytkowania rębego i uzasadnienie do wykonanego użytkowania rębego – bez uwag.

Użytkowanie przedrębne

Wielkość realizacji etatu użytków przedrębnych w wymiarze miąższościowym i powierzchniowym, jest pochodną dążenia nadleśnictwa do utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów. Pomimo zwiększonych zadań przy porządkowaniu stanu sanitarnego lasu, inwentaryzacja wydzieleń dokonana podczas prac terenowych, nie wykazała zaniedbań w zakresie wykonywania planowych cięć pielęgnacyjnych.

Uzyskane w drodze aneksowania zwiększenie etatu miąższościowego użytków przedrębnych o 131 530 m³ netto stanowi 46,2% pozyskania użytków przygodnych przedrębnych.

Użytkowanie ogółem

Efektem usuwania skutków wiatrołomów, oddziaływania szkodników owadzych oraz uwarunkowań społeczno-prawnych w jakich funkcjonuje Nadleśnictwo Supraśl, jest etat użytków głównych zrealizowany w wymiarze miąższościowym w 92,3%.

Przeciętna roczna łączna miąższość netto użytków pozyskanych na 1 ha powierzchni leśnej (zal. i n.zal. z początku okresu) w nadleśnictwie wynosiła:

- | | |
|------------------------------|----------------------------|
| - wg planu na lata 2016-2025 | - 6,30 m ³ /ha, |
| - wg wykonania za 10 lat | - 5,80 m ³ /ha. |

b) hodowla lasu – w hektarach (według tabel: X, XI, XII)

W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono właściwe wykonanie prac hodowlanych, a więc dobór gatunków do siedlisk, urozmaicenie gatunkowe zakładanych upraw, wykorzystanie odnowień naturalnych i uwzględnienie mikrosiedlisk.

Części zaplanowanych zabiegów hodowlanych nie wykonano z powodu braku takich potrzeb na gruncie.

W nadleśnictwie realizowane są bloki upraw pochodnych zaplanowane w ubiegłych 10-leciach. W ramach planu VI rewizji nowe bloki upraw pochodnych nie będą projektowane.

4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu, tj. na:

a) wielkość zasobów drzewnych (na 1 ha i całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew

Inwentaryzacja zasobów drzewnych w ramach projektu PUL wykazała w stosunku do stanu na 01.01.2016 r. spadek zasobności o 1m³/ha (z 339 m³/ha do 338 m³/ha) przy jednoczesnym wzroście zasobów miąższości o 36 658 m³ do poziomu 5 652 115 m³.

b) jakości upraw i młodników, w tym ich zgodności z siedliskami leśnymi, a szczególnie typami drzewostanu (TD) o kierunku ochronnym, przyjmowanym dla chronionych zespołów roślinnych lub gospodarczym dla pozostałych drzewostanów nadleśnictwa

Należy zaznaczyć, że upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych o składzie gatunkowym niezgodnym z pożądanym jak również upraw przepadłych nie odnotowano. Niewielki jest też udział upraw i młodników o zadrzewieniu 0,6-0,5 - 3,0%, Uprawy o zadrzewieniu 0,8-0,7 stanowią 9,7%, a 87,3% to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 1,0-0,9.

Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych, które otrzymały najwyższą ocenę jakości hodowlanej 11 stanowią 14,1% ich powierzchni. Ocenę 12 otrzymało 46,8%. Dla pozostałych kombinacja cech zdrowotności oraz wzrostu i rozwoju dała oceny 21, 22 i 31. Należy stwierdzić, że na 60,9% odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych uszkodzenia nie przekraczają 10%, przy co najmniej dobrym dostosowaniu do siedliska.

W referacie BULiGL przedstawiono proponowane do zatwierdzenia na NTG modyfikacje składów odnowieniowych upraw i typów drzewostanów uzgodnione z nadleśnictwem i RDLP. Do ich opracowania wykorzystano „Charakterystykę fitosocjologiczną Nadleśnictwa Supraśl” [BULiGL 2014] oraz „Dokumentację siedliskową dla Nadleśnictwa Supraśl” [KRAMEKO 2024].

c) stan zdrowotny i sanitarny lasu

Bez uwag.

5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Bez uwag.

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn, w tym szkód spowodowanych przez:

a) zwierzynę w uprawach i młodnikach, z przedstawieniem wykazu powierzchni uszkodzonych, ujętych w SILP na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej przez nadleśnictwo w roku taksacji, a także orientacyjnej wielkości takich szkód w: żerdziowinach, podszytach, nalotach i podrostach, a także powierzchni zredukowanej poprawek i uzupełnień wykonanych z powodu tych szkód

Podczas prowadzenia prac taksacyjnych wykonawca PUL zauważył pozytywny wpływ grodzień na jakość hodowlaną upraw i młodników.

W trakcie inwentaryzacji lasu uszkodzenia od zwierzyny w stopniu silnym (>50%) odnotowano na 8,82 ha.

b) pożary z określeniem ich liczby, powierzchni oraz przyczyn powstania

Suma punktów parametrów klasyfikujących do kategorii zagrożenia pożarowego w projekcie PUL wyniosła 11. Tym samym Nadleśnictwo Supraśl zaliczono do III kategorii zagrożenia pożarowego (niskie zagrożenie pożarowe).

c) szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ograniczania ich występowania

W trakcie inwentaryzacji lasu uszkodzenia od grzybów w stopniu silnym (>50%) zaewidencjonowano na 25,90 ha. Z wyłączeniem drzewostanu znajdującego się w rezerwacie, pozostałe pozycje poddano przebudowie intensywnej lub stopniowej.

d) zanieczyszczenia środowiska

Bez uwag.

e) obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez zakłócenie stosunków wodnych

Bez uwag.

7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego oraz wyniki gospodarki łowieckiej

Gospodarka łowiecka

Bez uwag.

Gospodarka łąkowo-rolna

Bez uwag.

Pozyskanie i sprzedaż choinek

Bez uwag.

8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone

Rezerwaty przyrody

W istniejących na terenie nadleśnictwa rezerwach przyrody w projekcie PUL nie planowano wskazań gospodarczych. Należy w nich realizować działania wynikające z zadań ochronnych oraz planów ochrony.

Obowiązujące zarządzenia Dyrektora RDOŚ w Białymstoku w sprawie rezerwatów przyrody podają powierzchnię geometryczną rezerwatów na podstawie współrzędnych punktów załamania granic obszarów. W projekcie PUL przyjęta powierzchnia rezerwatów jest następstwem matematycznej zasady zaokrąglania przy przeliczaniu powierzchni z m² na ary w ramach działek ewidencyjnych i wynika bezpośrednio z przekazanego rejestru gruntów nadleśnictwa.

Pozostałe formy ochrony przyrody bez uwag. Omówiono je szczegółowo w POP.

Projekty realizowane w Nadleśnictwie Supraśl dofinansowane ze środków zewnętrznych

Bez uwag.

9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII)

Bez uwag.

10. Uwagi końcowe

Bez uwag.

B. Analiza zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego

1. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne na koniec planowanego okresu gospodarczego

Analizę stanu zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni przedstawia tabela XIII dla Nadleśnictwa Supraśl, zamieszczona w Referacie BULiGL na posiedzenie Rady Techniczno-Gospodarczej.

Z tabeli docelowej na koniec przyszłego okresu gospodarczego (31.12.2035 r., obliczonej za pomocą oprogramowania BULiGL – Zestawienia SOOŚ wersja 2.1.4) wynika, że po wykonaniu użytkowania rębego i cięć pielęgnacyjnych zaplanowanych w projekcie PUL

nastąpi przyrost zapasu drzewostanów o 141 001 m³ grubizny brutto. Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wzrośnie o 9 m³/ha, z 338 na 347 m³/ha. Przeciętny wiek drzewostanów wzrośnie o 8 lat, z 76 do 84 lat.

2. Pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan docelowy zasobów drzewnych nadleśnictwa

Istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.

Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa wynosi 61 lat. Różnica między średnim wiekiem drzewostanów (76 lat), a połową średniego wieku rębności wynosi obecnie 15 lat. Według § 77 IUL jest to odstępstwo od stanu pożądanego (różnica w przedziale od 5 do 15 lat). W takim przypadku IUL zaleca zastosowanie poziomu użytkowania rębego, które nie będzie pogłębiać tego stanu do poziomu powodującego znaczne odstępstwo (różnica w przedziale powyżej 15 lat). Etat cięć rębnych i rozkład działek zrębowych został wyznaczony na poziomie umożliwiającym zachowanie zasad planistycznych, rygoru ładu czasowo-przestrzennego, utrzymaniu wysokich wartości przyrodniczych obszaru i zwiększonych oczekiwań co do pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Istotny wpływ na rozmiar i sposób użytkowania ma objęcie nadleśnictwa Projektem Nadleśnictw Puszczańskich i związane z tym wyznaczenie stref funkcjonalnych czego konsekwencją jest wyłączenie lub ograniczenie użytkowania na określonych obszarach.

Istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów, poziomem użytkowania rębego oraz wielkością uzyskiwanego przyrostu zasobów miąższości na pniu.

- przeciętna roczna miąższość użytków rębnych brutto w kolejnych rewizjach PUL:
2,16 m³/ha – zrealizowana w V rewizji i **2,31 m³/ha – planowana w VI rewizji.**
- orientacyjny roczny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 42 283 m³ brutto.

Przeciętny wiek drzewostanów (76 lat) jest wyższy od pożądanego (61 lat), zatem rozmiar użytkowania powinien zmierzać do obniżenia przeciętnego wieku drzewostanów w nadleśnictwie. Zastosowanie zalecanych przez IUL rozwiązań poprzez doprowadzenie do pożądanej relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów w obecnym uwarunkowaniu społeczno-prawnym, w którym funkcjonuje Nadleśnictwo Supraśl, jest praktycznie niemożliwe. Wejście w życie zarządzenia DGLP w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych, uchwalenie statutu Uzdrowiska Supraśl wyłączającego strefę „A” ochrony uzdrowskiej z użytkowania rębego,

wyznaczenie lasów o zwiększonej funkcji społecznej, ustanowienie strefy ochronnej komunalnych ujęć wód, czy objęcie Nadleśnictwa Supraśl Projektem Nadleśnictw Puszczańskich, wpłynęły na znaczne ograniczenie możliwości lokalizacyjnych użytkowania rębego lub jego modyfikację na rzecz stosowania rębni złożonych.

Plan cięć, pomimo większej intensywności użytkowania rębego niż w V rewizji, nie jest w stanie doprowadzić do pożądanej relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Istotny wpływ na zwiększenie przeciętnego wieku drzewostanów ma zaliczenie 18,5% drzewostanów do strefy funkcjonalnej wyłączonej z użytkowania zasobów, podczas gdy drzewostany znajdujące się w strefie bez ograniczeń użytkowania zasobów stanowią 28,5%. Modyfikacja użytkowania rębego, zwiększającego udział rębni złożonych kosztem zupełnych, będzie skutkowała na koniec okresu spadkiem udziału Ia klasy wieku (o ok. 618 ha, tj. 70,0%) oraz wzrostem powierzchni drzewostanów o strukturze KO i KDO (o niemal 1 211 ha, tj. 150,3%), przy jednoczesnym zwiększeniu zasobów miąższości o 141 001 m³ i przeciętnego wieku drzewostanów do 84 lat.

Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego docelowego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego.

Realizacja zadań z zakresu użytkowania rębego, cięć pielęgnacyjnych i planu hodowli w projekcie PUL Nadleśnictwa Supraśl przyczyni się do:

- spowolnienia zjawiska nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w starszych klasach wieku,
- dostosowywania składów gatunkowych drzewostanów istniejących do siedlisk oraz stosowania właściwych składów odnowieniowych, zgodnych z typami siedliskowymi (w tym również z siedliskami przyrodniczymi), w nowozakładanych drzewostanach,
- wykształcania drzewostanów o zróżnicowanej strukturze gatunkowej i wiekowej,
- stabilizacji drzewostanów i utrzymania ich w dobrym stanie zdrowotnym,
- przyrostu miąższości na pniu (141 001 m³),
- stałej podaży surowca drzewnego na rynek,
- wypełniania pozaprodukcyjnych funkcji lasu,
- zachowania różnorodności biologicznej środowiska przyrodniczego.

Przystawione powyższe dane oraz analiza stanu lasu pozwalają stwierdzić, że wszystkie działania prowadzą do zachowania trwałości lasu, ochrony przyrody oraz ciągłości użytkowania.

C. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu

Ocenę składników środowiska oparto na ogólnym stanie przyrody Nadleśnictwa Supraśl z 2016 roku (Program Ochrony Przyrody) i stanie obecnym (wyniki inwentaryzacji drzewostanów, rejestr stanowisk gatunków chronionych itp.). Wyniki inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzone w 2024 i 2025 roku oraz zaobserwowane efekty zabiegów pielęgnacyjnych i użytkowania rębego świadczą o braku negatywnego oddziaływania PUL na stan środowiska przyrodniczego (w tym na stan siedlisk przyrodniczych). Natomiast widoczny jest pozytywny wpływ tych zabiegów na niektóre składowe środowiska, np. poprawa stanu siedlisk zniekształconych (np. siedlisk LMśw i Lśw opianowanych w znacznym stopniu przez gatunki iglaste, zwłaszcza sosnę) poprzez wprowadzanie na nie gatunków właściwych siedlisku. To z kolei przeciwdziała degradacji siedlisk leśnych oraz wpływa na wzrost różnorodności biologicznej.

Nie odnotowano przypadków negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych na gatunki chronione oraz siedliska i obszary Natura 2000.

Koreferat opracował

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej
mgr Sławomir Szubzda

ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OLSZTYNIE



ul. Marii Zientary – Malewskiej 51/53, 10-309 Olsztyn
e-mail: zololsztyn@lasy.gov.pl
<http://www.zololsztyn.lasy.gov.pl>

REFERAT

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ
NADLEŚNICTWA SUPRAŚL

Supraśl, 6 listopada 2025

Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie przedkłada informacje na posiedzenie KZP, dotyczące występowania w latach 2013 – 2025 w Nadleśnictwie Supraśl:

- szkodników owadzych,
- chorób grzybowych,
- szkód powodowanych przez zwierzyne,
- szkód spowodowanych przez emisje przemysłowe, czynniki klimatyczne, zakłócenia stosunków wodnych,
- innych uszkodzeń,

oraz kierunki działań dotyczących ochrony lasu i oceny zagrożenia.

Nadleśnictwo ewidencjonuje, m.in. poprzez form. 3, 4, karty sygnalizacyjne IOL wszelkie inne zjawiska szkodotwórcze, zarówno powodowane przez przyrodę ożywioną jak i nieożywioną, które występują w lesie, a przede wszystkim mają wpływ na stan lasu.

Poniżej ZOL przedstawia informacje (od 2013 roku) o występowaniu, zagrożeniu i ewentualnych skutkach występowania znaczących dla lasu szkodników owadzych, chorób grzybowych i innych czynników mających wpływ na stan lasu.

I. Szkodniki owadzie (wg kart meldunkowych)

Lp.	Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
			Występowanie	Ograniczanie
1.	Chrabąszcze (imago)	2021	0,32	-
		2018	227,42	227,40
2.	Kornik drukarz	2019	224,26	0,40
		2020	280,14	-
3.	Kornik ostrozębny	2018	0,05	0,05
		2019	3,15	-
		2020	4,95	-
4.	Hurmak olchowiec	2017	2,92	2,92
5.	Przewężyk modrzewiowiec	2013	7,31	-
		2014	3,02	-
		2015	2,94	-
		2016	0,26	-

II. Szkodniki upraw i szkótek

Lp.	Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
			Występowanie	Ograniczanie
1.	Szeliniaki	2013	16,06	16,06
		2014	1,00	-
		2015	5,20	5,20
		2016	11,68	11,68
		2017	5,10	5,10
		2018	7,23	7,23
		2021	1,56	1,56
		2022	4,64	1,03

2.	Smolik znaczony	2018	6,93	6,93
		2022	0,52	0,52
3.	Inne mszyce na gat. iglastych	2020	2,20	-
4.	Zwójki sosnowe	2023	2,29	2,29

III. Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze

Lp.	Choroba	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
			do 20 lat	powyżej 20 lat
1.	Huba korzeni	2013	4,85	376,49
		2014	-	368,31
		2015	-	244,36
		2016	-	336,38
		2017	-	12,04
		2018	-	127,87
2.	Osutka sosny	2013	0,31	-
		2014	0,45	-
		2015	0,20	-
		2018	10,54	-
		2020	2,82	-
		2021	2,60	-
		2024	2,70	-
		2025	4,90	-
3.	Huba sosny	2013	-	46,19
		2014	-	1,32
		2015	-	1,32
		2016	-	17,73
4.	Opieńkowa zgnilizna korzeni	2013	-	397,99
		2014	-	363,71
		2015	-	16,01
		2016	-	236,52
5.	Rdza kory sosny	2013	-	210,61
		2014	-	143,15
		2015	-	45,73
6.	Zamieranie jesionu	2013	1,17	-
7.	Mączniak dębu	2013	9,29	-
		2014	9,52	-
		2015	12,99	-

IV. Szkody ze strony zwierzyny

Lp.	Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
			Występowanie	Ograniczanie/ Zabezpieczanie
1.	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	2013	116,19	88,80
		2014	114,74	48,15
		2015	107,78	101,71
		2016	93,63	86,48
		2017	78,04	139,23
		2018	47,87	68,53
		2019	67,29	56,46
		2020	55,99	54,02
		2021	52,57	80,33
		2022	46,70	19,96
		2023	87,62	12,12
		2024	104,48	0,72
		2025	147,86	0,11
2.	Łoś	2013	19,63	-
		2014	17,46	-
		2015	15,31	-
		2016	23,71	-
		2017	4,22	-
		2018	6,02	-
		2019	12,96	53,30
		2020	12,84	138,10
		2021	19,14	132,14
		2022	47,67	144,34
		2023	35,21	152,45
		2024	47,49	169,24
		2025	42,70	134,01
3.	Żubr	2013	17,56	-
		2014	16,91	-
		2015	29,49	-
		2016	0,40	-
		2017	0,40	-
		2018	1,27	-
		2022	4,76	-
		2023	17,63	-
		2024	13,51	-
		2025	27,58	-
4.	Dzik	2012	0,40	-
		2020	4,82	-
		2021	1,06	-
		2023	0,45	-

	2024	0,48	-
	2025	5,41	
5. Zając	2021	0,54	-
6. Gryzanie	2020	3,24	-

V. Szkody powodowane przez bobry

Rok	Powierzchnia występowania [ha]
2013	89,10
2014	84,06
2015	110,55
2016	82,58
2017	94,14
2018	71,03
2019	69,85
2020	68,34
2021	68,85
2022	66,00
2023	62,54
2024	15,18
2025	1,18

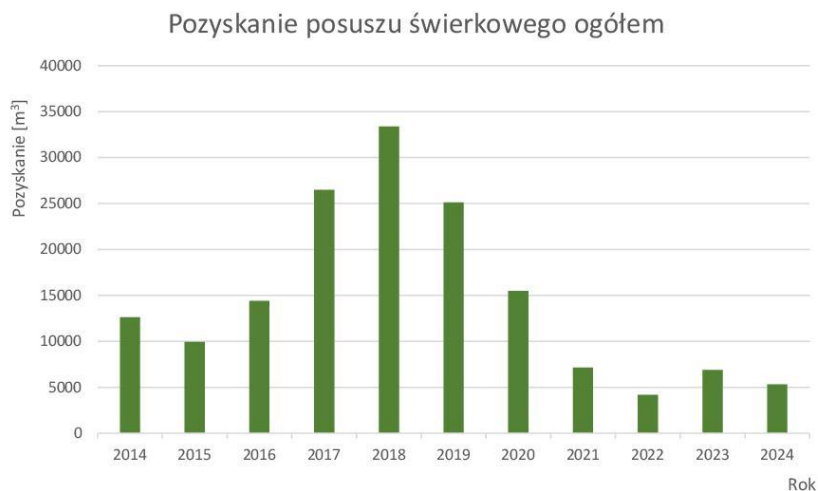
VI. Czynniki abiotyczne

Czynnik		Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
			do 20 lat	powyżej 20 lat
1.	Obniżenie poziomu wód, susza	2015	3,05	-
		2016	1,32	-
		2018	11,17	-
		2019	27,21	1439,92
		2020	2,69	-
2.	Zmrożenia i zwarzenia	2014	0,22	-
		2023	1,28	-
3.	Oparzenia słoneczne (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie	2019	5,19	-
4.	Podtopienia i zalania	2013	-	36,22
5.	Wiatr	2016	-	331,99
		2018	-	48,33
		2022	-	356,39
		2023	-	198,22
6.	Grad	2013	0,37	-
		2022	-	1,20

7.	Śnieg	2021	-	0,65
8.	Pożar	2017	-	0,01
		2018	-	0,26
		2019	-	0,01
		2020	0,10	0,01
		2021	0,01	-
		2023	0,87	-
		2024	-	0,04
		2025	-	0,04

VII. Szkodniki wtórne





VIII Wnioski:

- **Nadleśnictwo terminowo wywiązuje się ze wszystkich kontroli zagrożeń, do których wykonywania zobowiązują zapisy w IOL.**
- **W 2020 r. Nadleśnictwo wystąpiło do ZOL z prośbą o opinię do aneksu PUL w sprawie zwiększenia etatu** (pismo z 20 lutego 2020 r., zn. spr.: ZG.6004.1.2020) w związku z wielkoobszarowymi szkodami w drzewostanach spowodowanymi silnymi wiatrami w 2016 roku.
- Nadleśnictwo Supraśl nie jest położone w strefie stałych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny, a zatem nie jest bezpośrednio narażone na wystąpienie oraz szkody ze strony foliofagów sosny.
- W drzewostanach Nadleśnictwa w minionym okresie planistycznym nie stwierdzono istotnego zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych sosny.
- Szkody powodowane przez szkodniki upraw i młodników były notowane tylko na niewielkich powierzchniach.
- Prowadzone obserwacje w nadleśnictwach RDLP Białystok wskazują na możliwość coraz większego wzrostu zagrożenia (w przyszłości) ze strony imago chrabąszczy oraz ich form larwalnych.
- W Nadleśnictwie stwierdzono umiarkowany wpływ zwierzyny na stan drzewostanów:
 - największe szkody od bobrów (ok. 111 ha) stwierdzono w 2015 roku, głównie na terenach bezpośrednio sąsiadujących z ciekami wodnymi. Należy zwrócić uwagę, że prace pielęgnacyjne oraz pozyskanie (w tym cięcia sanitarne) są znacznie

- utrudnione, a czasem niemożliwe do wykonania na terenach zalanych i podtopionych w wyniku bytowania bobrów,
- na terenie Nadleśnictwa powierzchnia szkód powodowanych przez łosie znacznie wzrosła w ostatnich latach. W 2022 i 2024 roku stwierdzono uszkodzenia powodowane przez ten gatunek na obszarze ok. 48 ha. Rośnie także powierzchnia zabezpieczania upraw przed szkodami ze strony łosia.
 - szkody powodowane przez łosie to głównie łamanie wierzchołków drzewek i zgryzanie pędów.
 - szkody powodowane przez jeleniowate mają znaczny wpływ na stan drzewostanów (sumaryczna pow. szkód od 2013 do 2025 roku to ok. 1120 ha). Największe szkody występowały w 2025 roku - na powierzchni ok. 148 ha.
- Dotychczas prowadzony sposób kontroli zagrożeń nie koliduje w żadnym zakresie czy stopniu z obszarami NATURA 2000 i nie ma negatywnego wpływu na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji silnego, gradacyjnego występowania szkodników pierwotnych, może zająć konieczność wykonywania zabiegów ratowniczych przy użyciu środków ochrony roślin.
 - Przeważający udział powierzchniowy sosny 77% (wg gatunków panujących) w drzewostanach Nadleśnictwa może mieć w przyszłości wpływ na zagrożenie ze strony szkodników wtórnych, przede wszystkim cetyriców i przyplaszczka granatka. Ponadto w ostatnich latach obserwuje się wzrost znaczenia kornika ostrozębnego.
 - **Ze względu na warunki pogodowe panujące w ostatnich latach można spodziewać się wzrostu zagrożenia ze strony szkodników wtórnych drzewostanów liściastych, głównie opiótków.**
 - Na obszarze Nadleśnictwa kornik drukarz nadal pozostaje dużym zagrożeniem. Łącznie w minionym okresie (2014-2024) pozyskano 161 tys. m³ posuszu świerkowego. Zagrożenie ze strony kornika drukarza jest skutecznie ograniczane. Ponadto nadal istnieje zagrożenie w drzewostanach świerkowych rosnących na żyznych siedliskach, osłabionych na skutek suszy. Najwięcej wywrotów i złomów pozyskano w latach 2016-2017, odpowiednio 39,3 i 24 tys. m³.
 - Ze względu na znaczny udział świerka (ok. 7,3%) i jego rozproszenie, drzewostany Nadleśnictwa są stale zagrożone ze strony szkodników wtórnych, przede wszystkim kornika drukarza. Zalecanym rozwiązaniem problemu zalegającego drewna świerkowego jest składowanie drewna zasiedlonego na składnicach przejściowych. Koncentracja surowca ułatwia prowadzenie kontroli rozwoju kornika, terminowy wywóz, a w razie nie możliwości jego wywozu, wykonywanie działań ochronnych (metody rotacyjnej czy korowanie).
 - Z uwagi na warunki pogodowe panujące w ostatnich latach można spodziewać się wzrostu zagrożenia ze strony pozostałych szkodników wtórnych: kózkowatych (ściigi, rębacze, tycze, żerdzianki) oraz innych korników.
 - W drzewostanach starszych klas wieku należy pozostawiać drzewa dziuplaste oraz pojedynczy posusz do naturalnego rozpadu (rozkładu). Zdaniem ZOL należy unikać

„celowego” pozostawiania zasiedlonego świerka jako posuszu. Należy pozostawiać tylko posusz tzw. „jałowy” – czyli opuszczony przez szkodniki wtórne.

- Należy przyjąć, że drzewostany Nadleśnictwa są w dobrej kondycji zdrowotnej, jednak stale narażone na działanie szkodników owadów (szkodniki pierwotne oraz wtórne).
- Duża liczba stref ochrony ptaków (10 stref), znacząco wpływa na prowadzenie cięć sanitarnych (pozyskiwanie drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne), a w przypadku stref całorocznych, całkowicie uniemożliwia.
- Kontynuacja kontroli i monitoringu, przede wszystkim będzie opierać się na obserwacjach, kontroli, analizie i ocenie stopnia zagrożenia:
 - szkodników pierwotnych sosny, łącznie z brudnicą mniszką,
 - szkodników wtórnych, głównie korników świerka,
 - zapędzania gleby,
 - ewentualnie innych owadów, które mogą przyczyniać się do powstawania szkód lub zagrażać utrzymaniu trwałości lasu.

ZOL przypomina o możliwości pozostawiania powierzchni zrębów do odnowienia (do 5 lat), szczególnie na obszarach gdzie odnotowywano szkody ze strony szeliniaków.

Ponadto ZOL prosi:

- uwzględnić w kronice operatu panującą na początku pierwszej dekady lat dwutysięcznych oraz w 2014, 2015, 2016, 2018 i 2019 roku suszę, bezśnieżną ciepłą zimę i obniżenie poziomu wód gruntowych, a w 2017 i 2021 roku wysokie opady, co w konsekwencji miało i będzie mieć istotny wpływ na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów w latach następnych,
- Nanieść na mapy ochrony lasu:
 - drzewostany rosnące na gruntach porolnych (rozgraniczając kolorami I i II pokolenie drzewostanu).

**Kierownik Zespołu Ochrony Lasu
w Olsztynie**
Wojciech Chmielewski



**Informacja naczelnika właściwego ds. urządzania lasu rdLP
w zakresie wykonania monitoringu
dotyczącego skutków oddziaływania PUL Nadleśnictwa Supraśl
na lata 2016-2025, na środowisku i obszary Natura 2000**

*Wg IUL § 76 ustęp 1 punkt 4
(Zarządzenie nr 83 DGLP z dnia 23 listopada 2012 r.)*

Zakres monitoringu określony został w „Prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Supraśl na lata 2016-2025”, objęto nim wskaźniki:

1. Powierzchnię lasów wg pełnionych funkcji,
2. Powierzchnię lasów wg kategorii użytkowania,
3. Pozyskanie drewna wg sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
4. Pozyskanie drewna wg sposobu zagospodarowania w wymiarze mięszościowym,
5. Powierzchnię pielęgnowania lasu wg kategorii zabiegu.

Powyższe wskaźniki zostały sprawdzone przez pracowników Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi, Ochrony Przyrody i Gospodarki Leśnej w czasie rutynowych czynności służbowych oraz ostatecznie w bazie danych SILP (stan na 01.10.2025 r.) oraz pozyskane z referatu wykonawcy PUL na NTG.

Wyniki przedstawiają się następująco:

1. Powierzchnia lasów według pełnionej funkcji

Funkcja Lasu	Powierzchnia 2016 [ha]	Powierzchnia 2026 [ha]	Różnica [ha]
REZ	1672,82	2012,49	+339,67
GOSP	1008,26	539,15	-469,11
OCHR	14 385,20	14 147,28	-237,92

2. Powierzchnia lasów według kategorii użytkowania

Kategoria użytkowania	Powierzchnia 2016 [ha]	Powierzchnia 2026 [ha]	Różnica [ha]
grunty leśne niezalesione do odnowienia	63,64	23,95	-39,69
grunty leśne niezalesione i nieprzewidywane do odnowienia	11,45	79,15	+67,70
grunty leśne niezalesione w produkcji ubocznej	22,61	28,71	+6,10

Kategoria użytkowania	Powierzchnia 2016 [ha]	Powierzchnia 2026 [ha]	Różnica [ha]
grunty leśne zalesione	16 479,86	16 567,11	+87,25

3. Pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym

Sposób zagospodarowania	Powierzchnia [ha] Etat	Powierzchnia [ha] Wykonanie	Realizacja [%]
Rębnie	1 493,68	1 467,08	98,22
Użytkowanie przedrębne — <u>czyszczenia późne</u>	215,15	148,68	78,40
Użytkowanie przedrębne — <u>trzebieże</u>	10 470,44	9 585,03	91,54

4. Pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym

Sposób zagospodarowania	Miąższość [m³] Etat	Miąższość [m³] Wykonanie	Realizacja [%]
Rębnie	368 731	242 552	65,78
Użytkowanie przedrębne — <u>czyszczenia późne</u>	1 444	3 981	275,69
Użytkowanie przedrębne — <u>trzebieże*</u>	674 000	384 053	56,98

* bez przegodnych

5. Powierzchnia pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu

Pielęgnowanie	Plan 2016 [ha]	Wykonanie [ha]	Realizacja [%]
Gleby	158,78 *	434,27	+275,49
Upraw	413,47	620,40	+206,93
Młodników	592,10 **	758,30	+166,20

* tylko uprawy istniejące na 01.01.2016

** tylko CP (bez CP-P)

6. Przypadki negatywnego oddziaływania PUL na środowisko i obszary Natura 2000 na podstawie prac taksacyjnych

W trakcie inwentaryzacji drzewostanów oraz na podstawie sporządzonych nowych opisów taksacyjnych lasu nie stwierdzono zniszczenia siedlisk przyrodniczych. Uprawy i młodniki na siedlisku 9170 posiadają składy gatunkowe zgodne z siedliskowym typem lasu. Nie odnotowano zniszczenia siedlisk gatunków chronionych.

7. Propozycja dotycząca metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji projektu PUL

Monitoring w 5 letnim cyklu raportowania, wskaźników:

1. Powierzchnię lasów wg kategorii użytkowania,
2. Powierzchnię lasów wg pełnionych funkcji,
3. Pozyskanie drewna wg sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
4. Pozyskanie drewna wg sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym;

Monitoring w 10 letnim cyklu raportowania, wskaźników:

5. Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych drzew i wieku dla siedlisk przyrodniczych,
6. Ilość martwego drewna z podziałem na leżące i stojące w drzewostanach powyżej 20 lat.

Opracował:

NACZELNIK
Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
Janusz Porowski

Ocena gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Supraśl dokonana przez Dyrektora RDLP w Białymstoku na Naradzie Techniczno-Gospodarczej w dniu 6 listopada 2025 r.

Podstawę oceny stanowią:

- Plan urządzenia lasu (PUL) Nadleśnictwa Supraśl na okres gospodarczy od 1.01.2016 do 31.12.2025 r.;
- Analiza gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Supraśl za okres od 1.01.2016 do 31.12.2025 r. dokonana przez Nadleśniczego;
- Koreferat Wykonawcy projektu PUL do Analizy Nadleśniczego;
- Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu (ZOL) w Olsztynie;
- Informacja Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji PUL Nadleśnictwa Supraśl na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w Prognozie oddziaływania na środowisko na lata 2016-2025;
- Plany gospodarcze i sprawozdania z ich wykonania.

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa (wg opisu taksacyjnego na początku obowiązywania PUL wynosiła 17 455,9394 ha, w tym powierzchni leśnej 17 065,9823 ha. W wyniku zmian powierzchniowych w okresie obowiązywania PUL powierzchnia gruntów nadleśnictwa ogółem zwiększyła się o 63,1906 ha do poziomu 17 519,1300 ha (stan na 04.10.2025 r.), powierzchnia leśna wzrosła w tym czasie o 72,4902 ha do poziomu 17 138,4725 ha.

Zmiany w powierzchni nadleśnictwa nastąpiły głównie w wyniku: zakupu gruntów, przejmowania gruntów po byłym PFZ, sprzedaży zbędnych osad wraz z gruntem oraz przekazania gruntów na podstawie specustawy drogowej.

Zasięg terytorialny działania nadleśnictwa określa Zarządzenie Nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23.08.2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw i wynosi 345,85 km².

Nadleśnictwo założyło księgi wieczyste na 100% powierzchni zarządzanych gruntów.

I. Użytkowanie zasobów drzewnych

PUL Nadleśnictwa Supraśl zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 18.07.2016 r., DLP-I.611.45.2016 przewidywał pozyskanie drewna w ilości nie większej niż 841 201 m³ grubizny netto.

W dniu 21 listopada 2022 r. Minister Klimatu i Środowiska zatwierdził aneks do obowiązującego PUL, znak: DLŁ-WGL.8100.45.2022.LP, powiększając etat miąższościowy użytków rębnych do 368 731 m³ oraz zmniejszając powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny do 10 685,59 ha i powiększając szacunkowe pozyskania do 597 470 m³. Zmiany zatwierdzone przedmiotowym aneksem związane były z wystąpieniem huraganu w czerwcu 2016 r. oraz jego skutków w latach następnych.

W następnych latach Dyrektor Generalny LP dwukrotnie zwiększał szacunkowy rozmiar użytkowania przedrębnego, decyzjami:

- nr 51 z 06.06.2024 r. (ZU.6005.11.2024),
- nr 122 z 04.08.2025 r. (ZU.6005.29.2025).

W ubiegłym dziesięcioleciu łączne pozyskanie wyniesie 961 930 m³ co stanowi 99,56% etatu użytków głównych, w tym:

- w użytkowaniu rębnym: plan 368 731 m³ grubizny netto zrealizowany zostanie na poziomie 78,40% pozyskując 289 076 m³;
- w użytkowaniu przedrębnym: plan 674 000 m³ grubizny netto zrealizowany zostanie na poziomie 99,83% pozyskując 672 853 m³.

Użytkowanie lasu wynikające z potrzeb sanitarnych wyniesie łącznie 331 342 m³, co stanowi 34,45 % użytków głównych, w tym 16,09% użytkowania rębnego i 42,33% użytkowania przedrębnego.

II. Hodowla lasu

Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji upraw i młodników oraz odnowień wynikających z użytkowania rębnego w wielkościach podanych w referacie nadleśniczego wynikało z potrzeb hodowlanych i ochronnych.

Łączna powierzchnia odnowień (na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanu) wyniosła 1 112,95 ha, w tym 73,97 ha stanowiły dolesienia luk i przerzedzeń. Odnowienia halizn, płazowin i zrębów wykonano na 93,37% planowanej powierzchni tj. na 635,50 ha, natomiast przy rębniach złożonych na powierzchni 402,45 ha (76,11%). Nadleśnictwo zalesiło zakupiony grunt rolny o powierzchni 1,03 ha (zalesienia nie były planowane w PUL), na podstawie decyzji Wójta Gminy Szudziałowo z dnia 07.07.2022 r., znak GG.6730.25.2022 o warunkach zabudowy.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 94,80 ha, co stanowi 36,95% planowanej powierzchni.

Zabieg czyszczeń wczesnych (CW) został wykonany na powierzchni 682,62 ha, co stanowi 129,26% planu. Pielęgnacja młodników w ramach czyszczeń późnych (CP) została wykonana na poziomie 116,29% (709,30 ha).

Czyszczenia późne z pozyskaniem miazgzości (CPP) określono na 215,15 ha a wykonano 148,68 ha (69,11%).

Etat powierzchniowy trzebieży określono na 10 470,44 ha a wykonano 9 585,03 ha (91,54%).

Melioracje agrotechniczne wykonano na 1 156,68 ha, co stanowi 104,01% planowanej powierzchni.

Skład upraw i młodników (drzewostany do 10 lat) jest zgodny z pożądanym na powierzchni 537,52 ha (58,20%) oraz częściowo zgodnym na 256,78 ha (41,80%). Upraw i młodników o składzie niezgodnym z pożądanym nie odnotowano.

Stan upraw i młodników po rębniach złożonych jest dobry.

III. Ochrona lasu

Stan sanitarny lasów Nadleśnictwa Supraśl ocenia się jako dobry.

Nadleśnictwo nie jest położone w strefie stałych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny. W minionym okresie nie stwierdzono istotnego zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych sosny.

Do czynników klimatycznych, które powodowały osłabienie i uszkodzenia drzewostanów w ostatnich latach należały głównie silne wiatry (huragan z 2016 roku), długotrwałe susze oraz spadek poziomu wód gruntowych.

Główną przyczyną wydzielenia się posuszu w drzewostanach świerkowych jest kornik drukarz natomiast w drzewostanach sosnowych kornik ostrozębny oraz przypłaszczek granatek.

Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach oraz starszych drzewostanach należy uznać za umiarkowane. Najwięcej szkód powodują jeleniowate, a także łoś. Widoczna jest wzrastająca liczebność populacji łośa, który jest głównym sprawcą szkód w młodnikach.

Drzewostany nadleśnictwa zaliczono do III kategorii zagrożenia pożarowego (małe zagrożenie). W minionym dziesięcioleciu zanotowano 13 pożarów lasu na łącznej powierzchni 1,26 ha.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest na jedenastu obwodach łowieckich, z których jeden stanowi Ośrodek Hodowli Zwierzyny (obwód nr: 140).

IV. Ochrona przyrody

W minionym dziesięcioleciu nadleśnictwo realizując wytyczne Programu Ochrony Przyrody (POP) dbało o zachowanie cennych przyrodniczo fragmentów środowiska naturalnego, ochronę bioróżnorodności, odtwarzanie zdegradowanych i zniekształconych zbiorowisk leśnych, racjonalne użytkowanie lasu z uwzględnieniem jego funkcji oraz stosowanie neutralnych środowisku technologii oraz działania promocyjno – edukacyjne.

W celu ochrony i zachowania różnorodności biologicznej pozostawiono do naturalnego rozkładu drzewa martwe, dziuplaste, wykroty i złomy oraz fragmenty powierzchni odnowieniowej drzewostanów do naturalnego rozpadu.

Zgodnie z wytycznymi nadleśnictwo monitoruje stan rezerwatów, pomników przyrody, stref ochronnych wokół miejsc gniazdowania ptaków chronionych oraz stanowiska roślin chronionych. Gromadzone i weryfikowane są także informacje przyrodnicze, które następnie podlegają aktualizacji w SILP oraz LMN.

Głównym celem działalności edukacyjnej nadleśnictwa związanym z realizacją POP było kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa i promowanie wielofunkcyjnej, proekologicznej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Supraśl podkreślić należy właściwe działania w celu zachowania trwałości lasu i jego ochrony, w tym zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Na podstawie przeprowadzonej analizy, uznaję gospodarkę zasobami oraz realizację zadań gospodarczych w zakresie hodowli i ochrony lasu, ochrony przyrody, ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczo – leśnej, gospodarki łowieckiej i użytkowania ubocznego lasu za prawidłowe.

Stwierdzam, iż zadania planowe zrealizowane w minionym dziesięcioleciu nie naruszają postanowień zawartych w artykule 8 Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. tj. powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów.

Strona 3 z 3

ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku
ds. Gospodarki Leśnej
Marek Masłowski

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Supraśl najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych;
- 2) nieprzekroczenie prognozowanego (76 lat) przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa;
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i przeszłorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków zgodnych z kierunkiem ochronnym poszczególnych typów drzewostanów,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,

- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności, szczególnego rodzaju odpowiedzialności, zarówno za wykonanie planów, ale i za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami *Instrukcji urządzania lasu* do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łąkowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
 - a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich

wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;

- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- c) ustaleniu pożądanego składu gatunkowego drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych kategorii lasów ochronnych oraz rezerwatów przyrody;
- f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);

- g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- h) wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

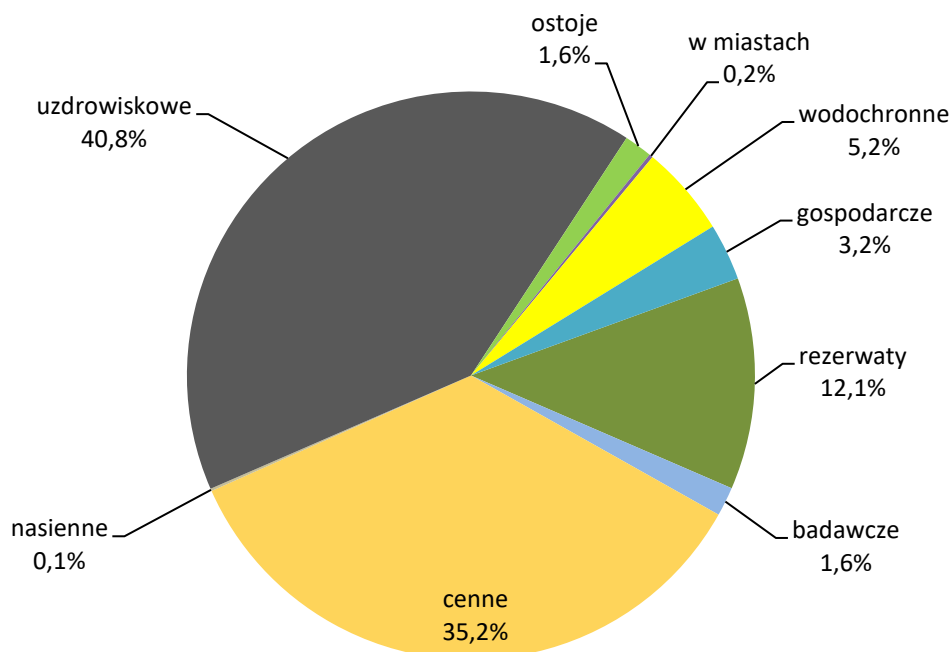
Na gruntach Nadleśnictwa Supraśl znajduje się 12 rezerwatów przyrody: „Bahno w Borkach” o powierzchni całkowitej 290,88 ha, „Budzisk” o powierzchni 341,00 ha w tym 145,40 ha na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl, „Jałówka” o powierzchni 275,98 ha, „Kozłowy Ług” o powierzchni 139,47 ha, „Krasne” o powierzchni 84,90 ha, „Krzemienne Góry” o powierzchni 79,27 ha, „Łanga” o powierzchni 127,07 ha, „Międzyrzecze” o powierzchni 250,25 ha, „Stara Dębina” o powierzchni 271,64 ha, „Stare Biele” o powierzchni 256,53 ha, „Surążkowo” o powierzchni 137,02 ha, oraz „Woronicza” o powierzchni 137,49 ha. Rezerваты te opisano szczegółowo w Programie Ochrony Przyrody. Powierzchnia rezerwatów bez gruntów nieleśnych oraz gruntów związanych z gospodarką leśną wynosi 2012,49 ha, co stanowi 12,1% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Zasięg i lokalizacja lasów ochronnych została zaktualizowana zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu przez BULiGL Oddział w Białymstoku w porozumieniu z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Białymstoku i Nadleśnictwem Supraśl. Występują one na areale 14147,28 ha, co stanowi 84,7% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Zestawienie zamieszczone poniżej przedstawia podział powierzchni leśnej nadleśnictwa według dominujących funkcji lasu. Lasy ochronne zostały w nim zestawione według wiodących kategorii ochronnych. Jedno wydzielenie może posiadać nawet do 5 kategorii ochronnych.

Lasy gospodarcze występują na powierzchni 539,15 ha i zajmują 3,2% jego powierzchni leśnej.

Tabela 52. Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i wiodących kategorii ochronności

Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
	SOKÓŁKA	SUPRAŚL		
	Powierzchnia [ha] Miąższość [m ³]			% %
1	2	3	4	5
Rezerваты	1332,77	679,72	2012,49	12,1
	486640	263208	749848	13,5
Lasy ochronne razem	7609,21	6538,07	14147,28	84,7
	2370633	2287955	4658588	83,8
cenne	5875,83	-	5875,83	35,2
	1870420	-	1870420	33,6
ostoje zwierząt	139,14	126,88	266,02	1,6
	44506	42637	87143	1,6
wodochronne	833,59	30,94	864,53	5,2
	233582	8081	241663	4,3
badawcze	257,14	18,81	275,95	1,6
	69937	6358	76295	1,4
nasienne	7,28	15,72	23,00	0,1
	2660	6645	9305	0,2
uzdrowiskowe	496,23	6310,08	6806,31	40,8
	149528	2213344	2362872	42,5
w miastach i wokół miast	-	35,64	35,64	0,2
	-	10890	10890	0,2
Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	539,15	-	539,15	3,2
	149806	-	149806	2,7
Razem	9481,13	7217,79	16698,92	100,0
	3007079	2551163	5558242	100,0



Ryc. 31. Udział głównych funkcji lasu i wiodących kategorii ochronności w Nadleśnictwie Supraśl

Duża część lasów nadleśnictwa pełni dwie lub więcej funkcji ochronnych. Rzeczywiste powierzchnie kategorii lasów ochronnych przedstawiają się następująco:

- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - 14085,71 ha;
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - 266,02 ha;
- lasy wodochronne - 2059,21 ha;
- lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych - 307,59 ha;
- lasy stanowiące drzewostany nasienne, wyłączone z użytkowania rębego – 23,00 ha;
- lasy uzdrowiskowe - 6974,31 ha;
- lasy w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. Mieszkańców - 1793,10 ha.

W porównaniu z poprzednią rewizją powierzchnia lasów zaliczonych do wiodącej kategorii ochronnej „drzewostany nasienne, wyłączone z użytkowania rębego” uległa zmianie. Zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z 24 grudnia 2015 r. powierzchnia tej kategorii lasów wynosiła 195,68 ha. W obecnym PUL powierzchnia drzewostanów wnioskowanych do uznania za ochronne w tej kategorii wynosi 23,00 ha, natomiast powierzchnia drzewostanów nasiennych wyłączonych z użytkowania rębego wynosi 142,54 ha. Większość tych drzewostanów zakwalifikowano do przebudowy, co bezpośrednio wpłynęło na zmianę wielkości powierzchni wiodącej kategorii ochronnej. W wykazie lasów wnioskowanych o uznanie za ochronne dotychczasowa kategoria „drzewostany nasienne, wyłączone z użytkowania rębego” została zastąpiona kategorią „las stanowiący cenne fragmenty rodzimej przyrody”.

Ponadto zmniejszyła się ogólna powierzchnia lasów proponowanych do uznania za ochronne. Zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z 24 grudnia 2015 r. wynosiła ona 14 385,06 ha, natomiast w obecnym wykazie obejmuje 14 147,28 ha. Różnica ta (-237,78 ha) wynika głównie z utworzenia nowego rezerwatu przyrody „Łąga” oraz powiększenia rezerwatu „Stara Dębina”. Ponieważ rezerwaty przyrody stanowią wyższą formę ochrony, utrzymywanie drzewostanów w ich granicach jako lasów ochronnych jest bezzasadne, co zostało uwzględnione w wykazie lasów proponowanych do pozbawienia ich charakteru ochronnego.

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności oraz ustalenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, obszar Nadleśnictwa Supraśl zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego zaliczono:

- lasy rezerwatowe,
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy wodochronne w strefie ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnione stosownymi decyzjami administracyjnymi
- lasy stanowiące strefy ochrony stanowisk granicznika płucnika,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- lasy, na których terenie znajdują się zabytki kultury materialnej minionych epok (las o znaczeniu kulturowym),
- lasy znajdujące się na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych (uprawy testujące),
- lasy cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, w szczególności na gruntach podmokłych, unikatowych, rzadkich i ważnych dla regionu (w tym wszystkie drzewostany na siedliskach Bb, BMb, LMb i OIJ),
- lasy, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze Natura 2000, zaliczane do siedlisk priorytetowych
- lasy uzdrowiskowe w strefach A i B ochrony uzdrowiskowej, określonych statutem uzdrowiska,
- lasy o zwiększonej funkcji społecznej wg wykazu ustalonego w trakcie konsultacji w zespołach lokalnej współpracy,
- otuliny rezerwatów, OL, zalewiska, drzewostany zachowawcze, ONG, enklawy śródpolne, starolasy, obszar proponowanego rezerwatu z „shadow list” Przydatki Sokołda.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego;

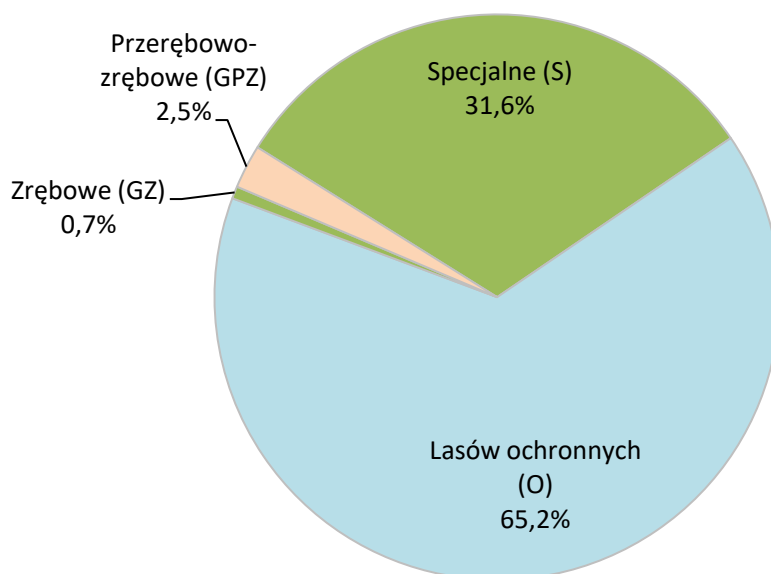
Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ),
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ).

Tabela 53. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo	Obręb		Nadleśnictwo
	Sokółka	Supraśl	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	5
Specjalne (S)	2623,11	2660,41	5283,52
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	6320,49	4557,38	10877,87
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	537,53	-	537,53
W tym:			
- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	115,92	-	115,92
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	421,61	-	421,61
Ogółem	9481,13	7217,79	16698,92



Ryc. 32. Udział powierzchni wg gospodarstw w Nadleśnictwie Supraśl

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka i dębu przyjęto je zgodnie z wykazem wieków rębności, będącym załącznikiem nr 1 Instrukcji urządzania lasu. Wiek rębności pozostałych gatunków drzew jest zgodny z poprzednim planem urządzania lasu.

Tabela 54. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
SO, MD	130	
ŚW	90	
DB, JS	140	
DB.C, KL, GB, BRZ, BRZ.O, OL, LP	80	
OS	50	

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W VI rewizji u.l. dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w KO i KDO projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyłączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów waha się w granicach 400 - 1200 m. Zasadniczy kierunek cięć w nadleśnictwie przebiega (z większymi bądź mniejszymi odchyleniami) z północnego-wschodu na południowy zachód lub ze wschodu na zachód. Jest także zależny od przebiegu i układu linii gospodarczych i lokalnych granic naturalnych, na których zostały oparte szeregi ostępowe. W celu zachowania ciągłości użytkowania w zblokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe w obrębie Sokółka w oddz.: 1, 337 w obrębie Supraśl w oddz.: 55.

Ostępy stałe na mapach cięć, zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe niebieskim. Jednostek kontrolnych w nadleśnictwie nie określano.

3.1.2.5. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

Na podstawie Zarządzenia nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytocznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, został powołany Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Supraśl.

Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Supraśl w porozumieniu Wykonawcą Planu Urządzenia Lasu na lata 2026-2035 podczas organizowanych przez Nadleśnictwo

spotkań określił zasięg lasów o zwiększonej funkcji społecznej i modyfikacji gospodarki leśnej na ich obszarze.

W zależności od stopnia użytkowania rekreacyjnego kompleksy leśne zaklasyfikowane do Lasów o zwiększonej Funkcji Społecznej w Nadleśnictwie Supraśl zostały podzielone na strefy intensywnego (398,76 ha) oraz zrównoważonego (922,94 ha) oddziaływania społecznego. Łącznie LZFS na terenie nadleśnictwa zajmują 1321,70 ha powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej. Lasy te pokrywają się w znacznym stopniu ze strefą A i B uzdrowiska Supraśl. Graficznie lokalizację tych lasów przedstawia Rycina nr 22 zamieszczona w Programie ochrony przyrody. Informacje o przynależności danego wydzielienia do strefy zamieszczono również w informacjach dodatkowych opisu taksacyjnego. LZFS.

Skład zespołu lokalnej współpracy:

- Małgorzata Anna Charyton / Krzysztof Szokalski - Lokalna firma MOC PODLASIA
- Andrzej Karpowicz - Konsorcjum Halina Karpowicz
- Dan Wołkowycki / Andrzej Kamocki - Politechnika Białostocka
- Elżbieta Sawicka / Wojciech Mojsak - Grupa społeczna SupraśLAS
- Joanna Kurzawa / Paweł Szymczuk - . Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej
- Łukasz Braun - Tartak BRADRO
- Mateusz Ołdytowski - Lokalna firma OTAKO STUDIO
- Marcin Leszczyński - Lokalna firma Drzewny Ekspert
- Adam Obuchowicz / Grzegorz Błachowski - Lokalne fundacje
- Michał Kozłowski - Stowarzyszenie UROCZYSKO
- Radosław Dobrowolski / Maciej Arciszewski / Justyna Siemiacka - Gmina Supraśl
- Krzysztof Łaziuk - Nadleśnictwo Supraśl
- Tomasz Bozik - Nadleśnictwo Supraśl

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88 - 93 Instrukcji UL. Etaty obliczono obrębami dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone etaty są w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru

użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wymienione wzory i Tabela VI znajdują się w części tabelarycznej tomów opisów taksacyjnych oraz w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89 dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów stąd etatów nie obliczono. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z § 90, 91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011 r. etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku.

Zestawienie obliczonych i proponowanych do przyjęcia w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębного dla poszczególnych obrębów przedstawiają tabele nr XIV wg obrębów leśnych.

Tabela 55 (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębного w obrębie Sokółka

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m³ brutto / ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	1329	27692	27700
LASÓW OCHRONNYCH (O)	8620	16469	22104	16469	144	8194	172883	172900
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	126 0,36	504 1,52	126 0,36	224 13,00	X	X	2300 6,36
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	22	281	2071	281	0	124	X	1300
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	22	407	2575	407	224	124	0	3600
RAZEM	8642	16876	24679	16876	368	9647	200575	204200

Tabela 56. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego w obrębie Supraśl

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
m³ brutto / ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	11	476	48929	48900
LASÓW OCHRONNYCH (O)	3521	13373	17598	13373	101	2991	113690	113700
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	0 0,00	4 0,01	0 0,00	0 0	X	X	0 0,00
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	0	0	2	0	0	0	X	0
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	0	0	6	0	0	0	0	0
RAZEM	3521	13373	17604	13373	112	3467	162619	162600

Łączny etat cięć użytków rębnych zaliczonych na etat (wynikający z podsumowania planów) w Nadleśnictwie Supraśl wynosi na 10-lecie **366 566 m³** brutto (obliczony i przyjęty wg tab. XIV – 366 800 m³).

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym 96,0% miąższościowego etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem stanowiącym 182,5% etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 46,3% etatu optymalnego.

Orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa wynosi 42 283 m³ brutto/rok i odpowiada etatowi zrównania średniego wieku. Przyjęty łączny etat miąższościowy użytkowania rębnego stanowi 96,9% etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,

- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

W pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywniej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

Nabór miąższości w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Supraśl przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 57. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w n-ctwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostałe	
	ha m ³		% %	ha m ³	% %
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	645,74	588,24	91,10	57,50	8,90
	187165	88611	47,34	98554	52,66
W klasie do odnowienia	160,11	156,80	97,93	3,31	2,07
	41075	27662	67,35	13413	32,65
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-
	-	0	-	-	-
Przesłorębne	1393,64	103,47	7,42	1290,17	92,58
	550841	18189	3,30	532652	96,70
Rębne	1359,43	347,03	25,53	1012,40	74,47
	490361	51149	10,43	439212	89,57
Bliskorębne i młodsze	13008,19	1151,79	8,85	11856,40	91,15
	4283386	165961	3,87	4117374	96,13
Ogółem nadleśnictwo	16567,11	2347,33	14,17	14219,78	85,83
	5552828	351572	6,33	5201256	93,67

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne, przeszłorębne, KO, KDO) zajmują w nadleśnictwie 21,5% tj. 3558,92 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 33,6% tych drzewostanów.

3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu uprzątnięcie płazowin.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 58. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

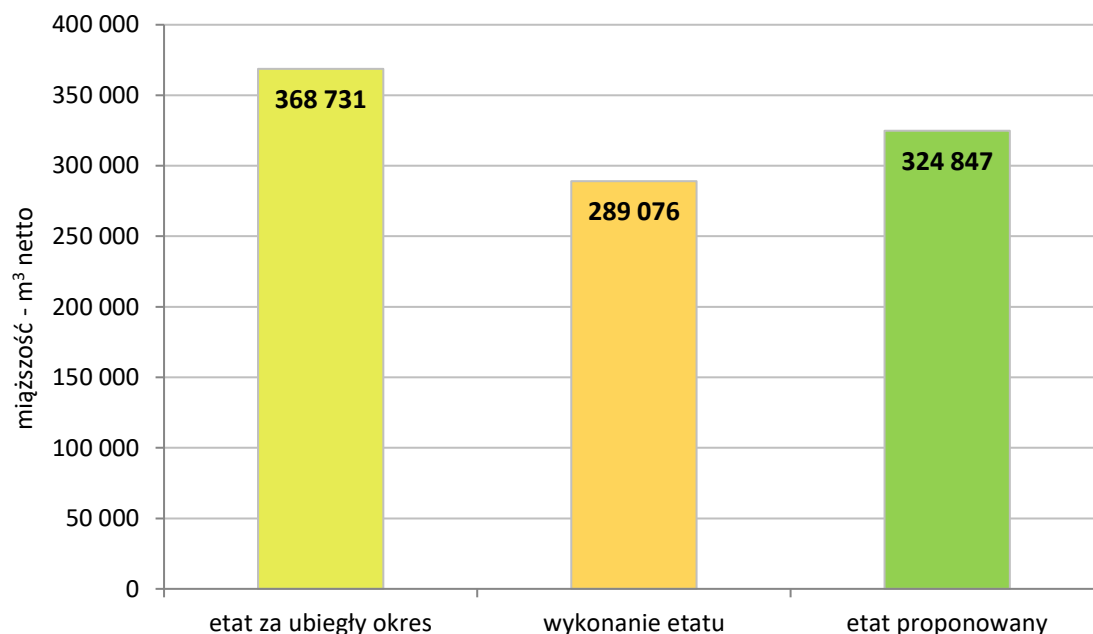
Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu	Obręb Sokółka	Obręb Supraśl	Nadleśnictwo Supraśl
	miąższość w m ³ brutto/netto powierzchnia w ha		
1	2	3	4
Uprzątnięcie płazowin	<u>540 / 450</u> 5,53	<u>745 / 650</u> 8,59	<u>1285 / 1100</u> 14,12
Uprzątnięcie nasienników i przestojów z pow. leśnej	-/-	-/-	-/-
Pozostałe	-/-	-/-	-/-
łącznie	<u>540 / 450</u> 5,53	<u>745 / 650</u> 8,59	<u>1285 / 1100</u> 14,12

3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się poniżej:

Tabela 59. Porównanie etatu użytkowania rębego V i VI rewizji urządzania lasu

Etat użytków rębnych na lata 2016-2025	Wykonanie etatu użytków rębnych na lata 2016-2025	Etat użytków rębnych proponowany na lata 2026-2035
m ³ netto		
1	2	3
368 731	289 076	324 847



Ryc. 33. Porównanie etatów użytkowania rębego w Nadleśnictwie Supraśl

3.1.3.5. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94 - 95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na

podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie. Orientacyjną wysokość miąższości grubizny (obrębami) obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, trzebieże mogą przybierać charakter cięć przekształceniowych wspierających przebudowę drzewostanów.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w poszczególnych obrębach i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 60. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego

Rodzaj cięcia	Obręb		Nadleśnictwo Supraśl
	Sokółka	Supraśl	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)	72,36	7,52	79,88
Trzebieże wczesne (TW)	607,52	413,01	1020,53
Trzebieże późne (TP)	4851,29	3844,39	8695,68
Razem trzebieże	5458,81	4257,40	9716,21
Razem	5531,17	4264,92	9796,09

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 9796,09 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 4469,53 ha (w obrębie Sokółka 2568,20 ha, w obrębie Supraśl 1901,33 ha.) drzewostanów w wieku powyżej 20 lat tj. 27,0% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Są to drzewostany w rezerwatach przyrody, strefach ochrony całorocznej zwierząt i grzybów chronionych, drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym, drzewostany z fragmentami (kolejne pasy) nie objętymi użytkowaniem rębnym, na których nie zaprojektowano trzebieży przekształceniowych, drzewostany w szachownicy z gruntami innych własności, drzewostany o niskim, równomiernym zwarcu i zadrzewieniu oraz

drzewostany wyłączone z prac pozyskaniowych na podstawie wytycznych dotyczących Projektu Nadleśnictw Puszczańskich.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono tabelę XVI nadleśnictwa „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”. Analogiczne tabele obrębów leśnych zamieszczono w tomie zawierającym opisy taksacyjne.

Orientacyjną miąższość grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

W poniższej tabeli zestawiono wyliczenia porównawcze etatów miąższościowych użytkowania przedrębego oraz etat przyjęty (wartości netto).

Tabela 61. Wskaźniki użytkowania przedrębego

Obręb, nadleśnictwo	Wykonanie w poprzednim 10-leciu (razem z użytkami przygodnymi)		Wykonanie w ostatnich 5 latach (razem z użytkami przygodnymi)		Maksymalny rozmiar przyjęty na 10-lecie	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Sokółka	358072	66,20	158872	45,53	250704	45,32
Obręb Supraśl	314781	72,79	119481	46,74	186624	43,76
Nadleśnictwo	672853	69,12	278353	46,05	437328	44,64

W ubiegłym 10-leciu nadleśnictwo pozyskało w ramach użytkowania przedrębego 672853 m³ na powierzchni 9733,71 ha. Uzyskany wskaźnik użytków przedrębnych wyniósł 69,12 m³/ha.

Spodziewany przyrost bieżący w nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny wyniesie 728880 m³ grubizny netto (911100 m³ grubizny brutto).

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 437328 m³ grubizny netto. Przyjęta wielkość stanowi 60% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny w 10-leciu. Planowany rozmiar pozyskania miąższości przy przyjętym 60% wskaźniku, traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębego.

3.1.3.6. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa Supraśl oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Tabela 62. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Użytki	Zasoby ogółem (m³ brutto)	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy (m³ brutto)	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny (m³ brutto)	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do :		
				m³ brutto	m³ netto	Zasobów ogółem	Przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	Uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Sokółka								
Rębne	-	-	-	214684	180480	6,94	35,2	
Przedrębne	-	-	-	313380	250704	10,13	51,4	
Ogółem	3094107	610100		528064	431184	17,07	86,6	
Obręb Supraśl								
Rębne	-	-	-	171495	144367	6,71	35,5	
Przedrębne	-	-	-	233280	186624	9,13	48,4	
Ogółem	2554598	482550		404775	330991	15,84	83,9	
Nadleśnictwo Supraśl								
Rębne	-	-	-	386179	324847	6,84	35,4	
Przedrębne	-	-	-	546660	437328	9,68	50,0	
Ogółem	5648705	1092650		932839	762175	16,51	85,4	

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębного i przedrębного miąższność grubizny netto, po doliczeniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie 762175 m³ netto i stanowić będzie 85,4% spodziewanego przyrostu drzewostanów w okresie bieżącego 10-lecia. Wielkość tę należy traktować jako maksymalną.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów w KO, KDO, (Wzory nr 4, 5), w oparciu o zasady określone w ZHL z roku 2023, ustalenia KZP i NTG.

Wszystkie wyżej wymienione trzy wykazy zostały zamieszczone w załącznikach niniejszego dokumentu.

Użytkowanie rębne projektowano w ramach gospodarstw. Sposób przebudowy poszczególnego drzewostanu został zaprojektowany w oparciu o Zasady Hodowli Lasu, ustalenia KZP, Rozporządzenie MKiŚ z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, Zarządzenie nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, Zarządzenie nr 87 DGLP z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 Instrukcji UL) ilustruje, wraz z mapą przeglądową cięć, lokalizację wskazań gospodarczych zapisanych w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również rozkład przyjętych etatów. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się dla obrębu leśnego (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów.

Przebudowa drzewostanów cięciami rębnymi nie została zaplanowana w rezerwatach przyrody, w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w lasach czasowo wyłączonych z gospodarowania zgłoszonych przez nadleśnictwo, część obszarów wchodzących do „Projektu Nadleśnictw Puszczańskich” na podstawie zarządzenia nr 116 DGLP z dnia 18.09.2024 r., które wg stosownych wytycznych wyłączono z prac pozyskaniowych. Użytkowanie rębne nie będzie prowadzone również w drzewostanach na siedlisku priorytetowym Natura 2000 91D0 oraz Bw, Bb, BMb, LMb, Ol i OIJ.

W lasach stanowiących strefy ochrony zwierząt podlegających ochronie gatunkowej o wykonywaniu wszelkich zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy poinformować właściwego Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i uzgodnić warunki realizacji zabiegu.

W myśl § 3 pkt 2 lit. d rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992 r. Nr 67 poz. 337), w lasach ochronnych ograniczono stosowanie zrębów zupełnych wyłącznie do siedlisk borowych świeżych (Bśw, BMśw). Rodzaje użytkowania rębne w odniesieniu do typów siedliskowych lasu szczegółowo zestawiono w tabeli nr 64.

Rębnie zachowawcze (retencyjne)

Ograniczenie w PUL stosowania rębni zupełnej i gniazdowej zupełnej wynika z Zarządzenia nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r w sprawie prowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe. Ponadto część z tych rębni zastąpiono tzw. rębnią zachowawczą polegającą na pozostawieniu na powierzchni manipulacyjnej po cięciu uprzątającym większej części drzewostanu w formie kęp, grup czy pojedynczych drzew. Projektując rębnie zachowawcze przyjęto indywidualne podejście do każdego drzewostanu, uwzględniając m.in. występowanie na pasie manipulacyjnym jak i sąsiedztwie płatów siedlisk bagiennych, siedlisk przyrodniczych czy też innych istotnych elementów przyrody, stąd też różny rozmiar poboru miąższości przy cięciu uprzątającym (70-90%).

Informacje o zastosowaniu rębni zachowawczej zamieszczono w informacjach dodatkowych opisu taksacyjnego (symbol Rb-R). Informację Rb-R przypisano również do 14 dopiero projektowanych rębni gniazdowych zupełnych. W tych przypadkach cięcia uprzątające, jakie będą miały miejsce dopiero w planie VII rewizji, powinny mieć charakter cięć zachowawczych.

Wytyczne odnośnie rębni zachowawczych zawarto w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 47/2024 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 20 sierpnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania

rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.

Tabela 63. Wykaz cięć rębnych w ramach rębni zachowawczej (retencyjnej).

L.p.	Adres leśny	Rębnia % grub.	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	01-25-1-01-1 -c -00	IIIAU-R-80%	5,23	3,58	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
2	01-25-1-01-1 -f -00	IIIAU-R-80%	4,15	2,54	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
3	01-25-1-01-2 -d -00	IIIA-R-30%	3,88	1,16	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
4	01-25-1-01-43 -g -00	IB-R-90%	1,02	1,02	Przebudowa intensywna
5	01-25-1-01-47 -g -00	IIIA-R-30%	2,89	0,87	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
6	01-25-1-01-5 -a -00	IB-R-90%	2,71	2,71	Działka manipulacyjna nr 1
7	01-25-1-01-5 -a -00	IB-R-90%	2,47	2,47	Działka manipulacyjna nr 2
8	01-25-1-01-5 -a -00	IB-R-90%	2,22	2,22	Działka manipulacyjna nr 3
9	01-25-1-01-5 -a -00	IB-R-90%	2,22	2,22	Działka manipulacyjna nr 4
10	01-25-1-02-126 -f -00	IB-R-90%	0,31	0,31	Działka manipulacyjna nr 1
11	01-25-1-02-126 -f -00	IB-R-90%	0,31	0,31	Działka manipulacyjna nr 2
12	01-25-1-02-126 -g -00	IB-R-90%	3,07	3,07	Działka manipulacyjna nr 1
13	01-25-1-02-126 -g -00	IB-R-90%	2,08	2,08	Działka manipulacyjna nr 2
14	01-25-1-02-126 -g -00	IB-R-90%	0,13	0,13	Działka manipulacyjna nr 3
15	01-25-1-02-126 -h -00	IB-R-90%	0,04	0,04	Działka manipulacyjna nr 1
16	01-25-1-02-126 -h -00	IB-R-90%	0,87	0,87	Działka manipulacyjna nr 2
17	01-25-1-02-143 -d -00	IB-R-90%	2,79	2,79	Działka manipulacyjna nr 1
18	01-25-1-02-143 -j -00	IB-R-90%	0,30	0,30	Działka manipulacyjna nr 1
19	01-25-1-02-50 -b -00	IB-R-90%	2,63	2,63	Działka manipulacyjna nr 1
20	01-25-1-02-50 -b -00	IB-R-90%	2,82	2,82	Działka manipulacyjna nr 2
21	01-25-1-02-50 -h -00	IB-R-90%	0,31	0,31	Działka manipulacyjna nr 1
22	01-25-1-02-50 -h -00	IB-R-90%	0,32	0,32	Działka manipulacyjna nr 2
23	01-25-1-02-63 -g -00	IIIA-R-30%	0,59	0,18	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
24	01-25-1-03-209 -b -00	IIIA-R-30%	1,49	0,45	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
25	01-25-1-03-219 -a -00	IIIA-R-30%	0,70	0,21	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
26	01-25-1-04-212 -d -00	IIIAU-R-80%	0,91	0,65	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
27	01-25-1-04-216 -b -00	IB-R-90%	1,29	1,29	
28	01-25-1-04-217 -d -00	IB-R-90%	1,69	1,69	Działka manipulacyjna nr 1
29	01-25-1-04-232 -b -00	IB-R-90%	1,99	1,99	Działka manipulacyjna nr 1
30	01-25-1-04-233 -k -00	IIIAU-R-80%	0,83	0,37	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
31	01-25-1-04-240 -f -00	IB-R-90%	3,40	3,40	Działka manipulacyjna nr 1
32	01-25-1-04-248 -b -00	IIIAU-R-80%	3,32	3,03	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego

L.p.	Adres leśny	Rębnia % grub.	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
33	01-25-1-04-264 -j -00	IIIAU-R-80%	0,75	0,46	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
34	01-25-1-04-280 -j -00	IIIA-R-30%	0,91	0,27	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
35	01-25-1-05-118 -g -00	IIIAU-R-80%	1,32	0,88	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
36	01-25-1-05-119 -f -00	IIIAU-R-80%	3,05	1,80	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
37	01-25-1-05-136 -b -00	IIIAU-R-80%	2,41	1,74	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
38	01-25-1-05-155 -d -00	IIIA-R-30%	0,57	0,17	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
39	01-25-1-05-174 -a -00	IIIAU-R-80%	5,92	4,17	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
40	01-25-1-06-284 -c -00	IIIA-R-30%	3,23	0,97	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
41	01-25-1-06-284 -i -00	IB-R-90%	1,17	1,17	Działka manipulacyjna nr 1, Przebudowa intensywna
42	01-25-1-06-290 -d -00	IB-R-90%	2,04	2,04	Działka manipulacyjna nr 1
43	01-25-1-06-290 -d -00	IB-R-90%	2,00	2,00	Działka manipulacyjna nr 2
44	01-25-1-06-296 -f -00	IIIAU-R-80%	1,48	1,03	Pow. do odnow. [ha] – powierzchnia cięcia uprzątającego
45	01-25-1-06-301 -b -00	IB-R-90%	3,24	3,24	Działka manipulacyjna nr 1
46	01-25-1-06-318 -i -00	IB-R-90%	3,81	3,81	Działka manipulacyjna nr 1
47	01-25-1-06-322 -j -00	IB-R-90%	0,63	0,63	
48	01-25-1-06-331 -w -00	IB-R-90%	2,14	2,14	Działka manipulacyjna nr 1
49	01-25-1-06-331 -w -00	IB-R-90%	2,11	2,11	Działka manipulacyjna nr 2
50	01-25-1-06-336 -f -00	IB-R-90%	2,62	2,62	Działka manipulacyjna nr 1
51	01-25-1-06-336 -f -00	IB-R-90%	3,34	3,34	Działka manipulacyjna nr 2
52	01-25-1-06-337 -j -00	IB-R-90%	2,06	2,06	Działka manipulacyjna nr 1
53	01-25-1-06-337 -j -00	IB-R-90%	2,15	2,15	Działka manipulacyjna nr 2
54	01-25-2-07-21 -f -00	IIIA-R-30%	4,65	1,40	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
55	01-25-2-07-47 -b -00	IB-R-90%	2,03	2,03	Działka manipulacyjna nr 1
56	01-25-2-08-18 -d -00	IIIA-R-30%	2,72	0,82	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
57	01-25-2-08-55 -d -00	IB-R-90%	3,03	3,03	Działka manipulacyjna nr 1
58	01-25-2-08-55 -d -00	IB-R-90%	3,12	3,12	Działka manipulacyjna nr 2
59	01-25-2-09-164 -b -00	IIIA-R-20%	5,41	1,08	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji, Przebudowa intensywna
60	01-25-2-10-158 -c -00	IIIA-R-30%	2,95	0,89	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
61	01-25-2-10-158 -d -00	IIIA-R-30%	2,86	0,86	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
62	01-25-2-10-194 -b -00	IIIA-R-30%	0,88	0,26	Cięcie uprz. zachowawcze w PUL VII rewizji
63	01-25-2-11-212 -d -00	IB-R-80%	0,57	0,57	Przebudowa intensywna
64	01-25-2-11-234 -k -00	IB-R-90%	2,42	2,42	Działka manipulacyjna nr 1
65	01-25-2-11-234 -k -00	IB-R-90%	1,79	1,79	Działka manipulacyjna nr 2

L.p.	Adres leśny	Rębnia % grub.	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
66	01-25-2-11-254 -m -00	IB-R-90%	3,02	3,02	Działka manipulacyjna nr 1
67	01-25-2-11-255 -b -00	IB-R-90%	2,46	2,46	Działka manipulacyjna nr 1
68	01-25-2-11-255 -g -00	IB-R-90%	1,41	1,41	Działka manipulacyjna nr 1
69	01-25-2-11-264 -j -00	IB-R-90%	3,63	3,63	Działka manipulacyjna nr 1
70	01-25-2-11-265 -b -00	IB-R-90%	2,43	2,43	Działka manipulacyjna nr 1
71	01-25-2-11-265 -c -00	IB-R-90%	1,42	1,42	Działka manipulacyjna nr 1
72	01-25-2-11-273 -f -00	IB-R-90%	2,60	2,60	Działka manipulacyjna nr 1
Razem IB-R			92,23	92,23	
Razem IIIA-R			33,73	9,59	
Razem IIIAU-R			29,37	20,25	
łącznie			155,33	122,07	

W tabeli poniżej przedstawiono zalecane sposoby użytkowania rębego w poszczególnych siedliskowych typach lasu.

Tabela 64. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu

TSL	Rodzaj rębni	Pow. manipu- lacyjna [ha]	Okres odnowie- nia [lat]	Nawrót cięć w 10-leciu [lat]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
Bśw	IB-R	4,25	5	5	Stosowana na pasach zrębowych, na których z różnych przyczyn stosowne jest pozostawienie większego udziału drzewostanu dojrzałego wyłączonego z dalszego użytkowania.
Bw	-	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego.
Bb	-	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego.
BMśw	IB	15,25	5	5	Stosowana w blokach upraw pochodnych.
	IB-R	69,86	5	5	Stosowana na pasach zrębowych, na których z różnych przyczyn stosowne jest pozostawienie większego udziału drzewostanu dojrzałego wyłączonego z dalszego użytkowania.
	IIB	105,73	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn właściwe jest zastosowanie rębni częściowej.
	IIIA	7,04	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn właściwe jest zastosowanie rębni gniazdowej.
	IIIA-R	19,77	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn właściwe jest zastosowanie rębni gniazdowej z pozostawieniem większego udziału drzewostanu dojrzałego wyłączonego z dalszego użytkowania.
	IIIB	55,18	30	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni gniazdowej o długim okresie odnowienia.
	IVD	161,29	40	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy, lasach o zwiększonej funkcji społecznej, jako podstawowy

TSL	Rodzaj rębni	Pow. manipu- lacyjna [ha]	Okres odnowie- nia [lat]	Nawrót cięć w 10-leciu [lat]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
					sposób zagospodarowania w lasach wodochronnych lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni stopniowej o długim okresie odnowienia.
	V	12,43	-	-	Stosowana w lasach o zwiększonej funkcji społecznej, lasach wodochronnych lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni przerębowej (ciągłej).
BMw	IVD	4,78	40	-	Stosowana jako podstawowy sposób zagospodarowania w lasach wodochronnych.
	V	6,96	-	-	Stosowana w lasach wodochronnych, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni przerębowej (ciągłej).
BMb	-	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego.
LMśw	IB	8,73	5	5	Stosowana w drzewostanach objętych przebudową intensywną oraz pod trwałe wyłączenie z produkcji.
	IB-R	18,12	5	5	Stosowana w drzewostanach objętych przebudową intensywną i blokach upraw pochodnych, gdy stosowne jest pozostawienie większego udziału drzewostanu dojrzałego wyłączonego z dalszego użytkowania.
	IIIA	53,61	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn właściwe jest zastosowanie rębni gniazdowej.
	IIIA-R	43,33	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn właściwe jest zastosowanie rębni gniazdowej z pozostawieniem większego udziału drzewostanu dojrzałego wyłączonego z dalszego użytkowania.
	IIIB	1049,36	30	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni gniazdowej o długim okresie odnowienia.
	IVD	247,63	40	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy, lasach o zwiększonej funkcji społecznej, jako podstawowy sposób zagospodarowania w lasach wodochronnych lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni stopniowej o długim okresie odnowienia.
	V	8,45	-	-	Stosowana w lasach o zwiększonej funkcji społecznej, lasach wodochronnych lub w drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni przerębowej (ciągłej).
LMw	IIB	1,01	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy.
	IVD	247,63	40	-	Stosowana jako podstawowy sposób zagospodarowania w lasach wodochronnych.
	V	17,08	-	-	Stosowana w lasach wodochronnych, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni przerębowej (ciągłej).
LMb	-	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego.
Lśw	IIB	3,11	20	-	Stosowana w przypadku kontynuacji przebudowy.
	IIIA	3,50	20	-	Stosowana w blokach upraw pochodnych.

TSL	Rodzaj rębni	Pow. manipu- lacyjna [ha]	Okres odnowie- nia [lat]	Nawrót cięć w 10-leciu [lat]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
	IIIB	233,20	30	-	Zasadnicza rębnia na siedlisku.
	IVD	71,87	40	-	Stosowana drzewostanach, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni stopniowej o długim okresie odnowienia.
	V	0,69	-	-	Stosowana w lasach o zwiększonej funkcji społecznej, lasach wodochronnych, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni przerębowej (ciągłej).
Lw	IVD	43,98	40	-	Stosowana jako podstawowy sposób zagospodarowania w lasach wodochronnych.
	V	4,09	-	-	Stosowana w lasach wodochronnych, w których z różnych przyczyn uzasadnione jest zastosowanie rębni przerębowej (ciągłej).
OI	-	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego.
OII	-	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. (§ 3 pkt 2 lit. d) w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, gospodarka leśna w lasach ochronnych powinna być prowadzona tak, aby zapewniać stałe realizowanie celów, dla których lasy te zostały wyodrębnione. W szczególności obejmuje to m.in. właściwe zagospodarowanie i ochronę drzewostanów, w tym ograniczenie stosowania zrębów zupełnych wyłącznie do najsłabszych siedlisk leśnych.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania prawne dotyczące zasad prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych, w poniższej tabeli zestawiono wydzielienia, dla których rębnią zupełną IB zastosowano jako rębnią zastępczą na żyznych siedliskach lasowych. Dla każdego z nich przedstawiono również uzasadnienie, wskazujące na przyczyny wyboru tej formy użytkowania rębego.

Tabela 65. Zestawienie rębni zupełnych na żyznych siedliskach w lasach ochronnych.

Adres leśny	STL	Pow. wydz. [ha]	Kategoria ochronności	Pow. man. rębni Ib w wydz.	Skrócony opis	Powód zastosowania rębni zupełnej
1	2	3	4	5	6	7
01-25-1-01-43 -g -00	LMŚW	1,02	OCH CENNE	1,02	7Św40-0.6	D-stan trwale uszkodzony (grzyby 60%), przeznaczony do przebudowy intensywnej rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
01-25-1-02-50 -b -00	LMŚW	18,79	OCH BADAŃ, OCH CENNE	2,63	9So117-0.8	Blok upraw pochodnych nr 14. Kontynuacja przebudowy WDN zrębowym sposobem zagospodarowania rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
				2,82		
01-25-1-02-50 -h -00	LMŚW	1,38	OCH BADAŃ, OCH CENNE	0,31	9So117-0.8	Blok upraw pochodnych nr 14. Kontynuacja przebudowy otuliny WDN (łącznie z WDN) zrębowym sposobem zagospodarowania
				0,32		

Adres leśny	STL	Pow. wydz. [ha]	Kategoria ochronności	Pow. man. rębni lb w wydz.	Skrócony opis	Powód zastosowania rębni zupełnej
1	2	3	4	5	6	7
						rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
01-25-1-05-118 -f -00	LMŚW	1,37	OCH CENNE	1,37	Św40-0.7	D-stan trwale uszkodzony (grzyby 60%), przeznaczony do przebudowy intensywnej rębnią zupełną pasową (IB).
01-25-1-02-126 -g -00	LMŚW	12,28	OCH CENNE	3,07	8So142-0.7	Blok upraw pochodnych nr 14. Kontynuacja przebudowy WDN zrębowym sposobem zagospodarowania rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
				2,08		
				0,13		
01-25-1-02-126 -h -00	LMŚW	2,34	OCH CENNE	0,04	So127-0.8	Blok upraw pochodnych nr 14. Kontynuacja przebudowy WDN zrębowym sposobem zagospodarowania rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
				0,87		
01-25-1-02-143 -d -00	LMŚW	12,11	OCH CENNE	2,79	So142-0.6	Blok upraw pochodnych nr 14. Kontynuacja przebudowy WDN zrębowym sposobem zagospodarowania rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
01-25-1-02-143 -j -00	LMŚW	1,60	OCH CENNE	0,30	So142-0.6	Blok upraw pochodnych nr 14. Kontynuacja przebudowy otuliny WDN (łącznie z WDN) zrębowym sposobem zagospodarowania rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
01-25-1-06-284 -i -00	LMŚW	1,64	OCH CENNE	1,17	8Św41-0.4	D-stan uszkodzony (grzyby 50%) o niskim zadrzewieniu (0,4), przeznaczony do przebudowy intensywnej rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R) z pozostawieniem strefy buforowej od siedliska bagiennego.
01-25-2-10-159 -f -00	LMŚW	1,00	OCH CENNE	1,00	7So121-0.8	Działka przeznaczona pod trwałe wyłączenie z produkcji gruntów leśnych na podstawie decyzji Dyrektora RDLP w Białymstoku z 10 października 2006 r. (ZZ-2124-34/06). Zaprojektowano rębnią zupełną pasową (IB)
01-25-2-11-212 -d -00	LMŚW	0,57	OCH UZDR, OCH WOD, OCH MIAST, OCH CENNE	0,57	7Św31-1.3	D-stan trwale uszkodzony (grzyby 70%), przeznaczony do przebudowy intensywnej rębnią zupełną pasową zachowawczą (IB-R).
łącznie				20,49		

Tabela 66. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	19,09	33,10	444,66	477,76	31,19	528,04
Lasów ochronnych (O)	90,76	204,67	1491,28	1695,95	18,51	1805,22
Lasów gospodarczych (GZ)	6,36	-	-	-	-	6,36
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	-	7,71	7,71	-	7,71
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	6,36	-	7,71	7,71	-	14,07
Ogółem	116,21	237,77	1943,65	2181,42	49,70	2347,33

Drzewostany do przebudowy

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl istnieją drzewostany do przebudowy. w obecnym planie urządzenia lasu jako pilną przebudowę pełną typu A przy zastosowaniu użytkowania rębego na powierzchni 26,86. Przebudowę pełną stopniową rozpoczynaną w bieżącym 10-leciu bez użytkowania rębego, stosując trzebieże przekształceniowe typu B, zaplanowano na powierzchni 4,38. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych w postaci trzebieży przekształceniowych typu C zajmują powierzchnię 2,51.

Tabela 67. Przebudowa pilna typu A – powierzchnia manipulacyjna

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb SOKÓŁKA								
43g	1,02	DRZEW	7	ŚW	40	0,6	IB	90
58d	2,95	DRZEW	8	ŚW	46	0,8	IIIB	30
131l	1,22	DRZEW	7	ŚW	44	0,9	IIIB	30
132m	1,63	DRZEW	10	ŚW	36	0,7	IIIB	30
103j	0,76	DRZEW	10	SO	82	0,3	IIIA	30
139d	1,68	DRZEW	9	ŚW	47	0,8	IIIA	20
118f	1,37	DRZEW	10	ŚW	40	0,7	IB	95
356b	6,36	DRZEW	9	ŚW	58	0,7	IB	95
284i	1,17	DRZEW	8	ŚW	41	0,4	IB	90
Razem obręb	18,16							
Obręb SUPRAŚL								
10m	1,65	DRZEW	7	SO	77	0,5	IIB	40
70a	1,07	KDO	7	SO	51	0,4	IIBU	90
164b	5,41	DRZEW	3	SO	81	0,4	IIIA	20
212d	0,57	DRZEW	7	ŚW	31	1,3	IB	80
Razem obręb	8,70							
Ogółem nadleśnictwo	26,86							

Tabela 68. Przebudowa pełna stopniowa – trzebieże przekształceniowe typu B

Adres	Pow.	B. pion	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Projektowane zabiegi [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb SOKÓŁKA							
70d	1,05	DRZEW	8	ŚW	43	1,1	TP - 1,05
231x	1,66	DRZEW	6	SO	70	0,3	TP - 1,24; PIEL - 0,42; ODN-IIP - 0,50; CW - 0,42; AGROT - 0,50
275s	1,67	DRZEW	5	ŚW	47	0,3	TP - 1,67; ODN-IIP - 1,67; AGROT - 1,67
Razem obręb	4,38						
Ogółem nadleśnictwo	4,38						

Tabela 69. Przebudowa częściowa – trzebieże przekształceniowe typu C

Adres	Pow.	B. pion.	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Zabieg	Opis młodego pokolenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb SOKÓŁKA								
130h	2,51	DRZEW	6	ŚW	45	0,8	TP	
Razem obręb	2,51							
Ogółem nadleśnictwo	2,51							

Zagospodarowanie drzewostanów niezgodnych z przyjętym TD

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi w obrębach i łącznie dla nadleśnictwa.

Tabela 70. Zestawienie powierzchni zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z TD

Obręb, nadleśnictwo	Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
		Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo-zrębowe	Przerębowe	Razem
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
Sokółka	Rębnie	-	1,68	-	-	-	1,68
	CP/CP-P	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	-	-	-	-	-	-
	Trzeb. przekształ.	-	-	-	-	-	-
	Razem	-	1,68	-	-	-	1,68
Supraśl	Rębnie	5,43	-	-	-	-	5,43
	CP/CP-P	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	1,77	10,55	-	-	-	12,32
	Trzeb. przekształ.	-	-	-	-	-	-
	Razem	7,20	10,55	-	-	-	17,75
Nadleśnictwo	Rębnie	5,43	1,68	-	-	-	7,11
	CP/CP-P	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	1,77	10,55	-	-	-	12,32
	Trzeb. przekształ.	-	-	-	-	-	-
	Razem	7,20	12,23	-	-	-	19,43

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano dla każdego obrębu mapy przeglądowe cięć w skali 1:20000. Rębnie zupełne zaznaczono kolorem czerwonym, rębnie III i IV niebieskim, a V zielonym. Powierzchnie do odnowienia zaznaczono kolorem

żółtym. Na mapie zamieszczono informacje o rodzaju rębni i procencie miąższości do pobrania. Zaznaczono tu też główne drogi wywozowe. Na mapy naniesiono również granice rezerwatów i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”. Są one umieszczone w tomie II – „Opisy taksacyjne i wykazy” po wykazie cięć rębnych.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów. W skład tego wykazu wchodzi:

- czyszczenia późne (CP-P), w wyniku których będzie pozyskana grubizna,
- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Indywidualnie dla każdego wydzielienia określony został rodzaj cięcia (CPP, TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego, w miarę potrzeby trzebieże mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL. W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Poniżej przedstawiono syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Tabela 71. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							Razem
		I	II	III	IV	V	VI	VII i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sokółka	CP-P	66,37	5,99	-	-	-	-	-	72,36
	TW	136,10	461,27	-	-	-	2,98	7,17	607,52
	TP	-	84,97	1063,63	1929,40	1226,50	390,42	156,37	4851,29
	Razem	202,47	552,23	1063,63	1929,40	1226,50	393,40	163,54	5531,17
Supraśl	CP-P	7,52	-	-	-	-	-	-	7,52
	TW	53,70	354,25	-	0,23	1,96	2,87	-	413,01
	TP	-	39,55	902,65	1011,85	1539,41	335,24	15,69	3844,39
	Razem	61,22	393,80	902,65	1012,08	1541,37	338,11	15,69	4264,92

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII i wyżej	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nadleśnictwo	CP-P	73,89	5,99	-	-	-	-	-	79,88
	TW	189,80	815,52	-	0,23	1,96	5,85	7,17	1020,53
	TP	-	124,52	1966,28	2941,25	2765,91	725,66	172,06	8695,68
	Razem	263,69	946,03	1966,28	2941,48	2767,87	731,51	179,23	9796,09

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne użytków głównych obrębami przedstawia tabela XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć” zamieszczona poniżej.

Tabela 72. (Instrukcyjna tabela XVII) Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć - obręb Sokółka

Kategoria cięć	Powierzchnia w ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia ¹⁾ (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	1263,49	525,24	203947	171458
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			10197	8572
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	1263,49	525,24	214144	180030
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	5,53	5,53	540	450
1. uprzętnięcie płazowin				
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów				
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	5,53	5,53	540	450
Razem użytki rębne	1269,02	530,77	214684	180480
II. Użytki przedrębne	72,36		2255	1804
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	5458,81		311125	248900
Razem użytki przedrębne	5531,17		313380	250704
Ogółem użytki główne (I+II)	6800,19	530,77	528064	431184

¹⁾ dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela 73. (Instrukcyjna tabela XVII) Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć - obręb Supraśl

Kategoria cięć	Powierzchnia w ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia ¹⁾ (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	1083,84	385,04	162619	136876
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			8131	6841
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	1083,84	385,04	170750	143717
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu				
1. uprzątnięcie płazowin	8,59	8,59	745	650
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów				
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	8,59	8,59	745	650
Razem użytki rębne	1092,43	393,63	171495	144367
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	7,52		270	216
B. Trzebieże	4257,40		233010	186408
Razem użytki przedrębne	4264,92		233280	186624
Ogółem użytki główne (I+II)	5357,35	393,63	404775	330991

¹⁾ dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

**Tabela 74. (Instrukcyjna tabela XVII) Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć
- Nadleśnictwo Supraśl**

Kategoria cięć	Powierzchnia w ha		Miażdżość grubizny w m ³	
	cięcia ¹⁾ (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki ręczne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	2347,33	910,28	366567	308334
Spodziewany przyrost 5% miażdżości użytków rębnych			18328	15413
Łącznie użytki ręczne ze spodziewanym przyrostem	2347,33	910,28	384895	323747
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu				
1. uprzątnięcie płazowin	14,12	14,12	1285	1100
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów				
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	14,12	14,12	1285	1100
Razem użytki ręczne	2361,45	924,40	386180	324847
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	79,88		0	0
B. Trzebieże	9716,21		0	0
Razem użytki przedrębne	9796,09			
Ogółem użytki główne (I+II)	12157,54	924,40	386180	324847

¹⁾ dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Użytkowanie główne w Nadleśnictwie Supraśl realizowane będzie na powierzchni 12157,54 ha, co stanowi 73,4% powierzchni leśnej zalesionej.

3.2.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw

Tabela 75. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem	
		Zal. na etat ¹⁾		Niezal. na etat		Razem					
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Lipina	303,68	37391	1,60	110	305,28	37501	840,61	37324	1145,89	74825
2	Łażnisko	171,13	22941	-	-	171,13	22941	970,62	43453	1141,75	66394
3	Dworzysk	167,70	22124	-	-	167,70	22124	819,78	40930	987,48	63054
4	Kopna Góra	184,70	24702	2,76	255	187,46	24957	730,23	30647	917,69	55604
5	Klin	293,35	44461	1,17	85	294,52	44546	1189,03	55941	1483,55	100487
6	Borki	142,93	28411	-	-	142,93	28411	980,90	55939	1123,83	84350
R-m SOKÓŁKA		1263,49	180030	5,53	450	1269,02	180480	5531,17	250703	6800,19	431183
7	Sokołda	213,51	28254	4,73	350	218,24	28604	902,49	39561	1120,73	68165
8	Zacisze	202,65	24939	-	-	202,65	24939	873,29	35215	1075,94	60154
9	Surążkowo	184,78	23270	1,09	100	185,87	23370	841,34	36349	1027,21	59719
10	Podsupraśl	162,55	19610	1,97	140	164,52	19750	693,86	29942	858,38	49692
11	Krasne	320,35	47644	0,80	60	321,15	47704	953,94	45558	1275,09	93262
R-m SUPRAŚL		1083,84	143717	8,59	650	1092,43	144367	4264,92	186625	5357,35	330992
Nadleśnictwo		2347,33	323747	14,12	1100	2361,45	324847	9796,09	437328	12157,54	762175

¹⁾ Zaliczone na etat – netto z 5% przyrostu

3.2.1.5. Zarządzenie nr 11 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie ustalenia kierunkowych wytycznych w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwach puszczańskich

Minister Klimatu i Środowiska, zwiększając poziom ochrony wybranych obszarów zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe, poleceniem z 8 stycznia 2024 roku (tzw. moratorium), polecił Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych „wstrzymanie/ograniczenie pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zgodnie z załącznikiem do niniejszego polecenia w terminie do 30 czerwca 2024 r.”. Następnie poleceniem z 13 czerwca 2024 roku wydłużył termin wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach do dnia 30 września 2024 roku, co miało umożliwić wprowadzenie systemowych rozwiązań, trwale chroniących najcenniejsze przyrodniczo lasy wymienione w tzw. moratorium.

W związku z powyższym Zarządzeniem nr 116 z dnia 18 września 2024 r. w sprawie Projektu Nadleśnictw Puszczańskich Dyrektor Generalny LP ustalił plan działań mających na celu wzmocnienie ochrony ekosystemów leśnych na terenach najcenniejszych pod względem przyrodniczym, którego głównym elementem jest wyodrębnienie tzw. nadleśnictw puszczańskich.

W zarządzeniu nr 131 Dyrektora Generalnego LP z dnia 8 listopada 2024 r. w sprawie wyodrębnienia Nadleśnictw Puszczańskich oraz wskazania pozostałych nadleśnictw objętych projektem § 3 stanowi: „W nadleśnictwach objętych projektem zostaną wyznaczone 3 strefy funkcjonalne, tj. strefa wyłączona z użytkowania zasobów, strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów i strefa bez ograniczeń użytkowania zasobów. Łączna powierzchnia stref wyłączonych z użytkowania zasobów i stref z ograniczeniem użytkowania zasobów w nadleśnictwach danej

RDLP nie może być mniejsza od łącznej powierzchni wskazanej do wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w nadleśnictwach tej RDLP zgodnie z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. (...)”.

Powyższe zagadnienia zostały doprecyzowane w Zarządzeniu nr 11 Dyrektora Generalnego LP z dnia 28 stycznia 2025 roku. W myśl § 1 ust. 1 przedmiotowego zarządzenia, strefy funkcjonalne wyznaczone zarządzeniem 131 DGLP z 8.11.2024 r. należy odpowiednio ująć w dokumentacji planu urządzenia lasu lub aneksie do planu urządzenia lasu.

Zgodnie z wymogami zarządzenia nr 11 na terenie Nadleśnictwa Supraśl zostały utworzone 3 strefy funkcjonalne:

- strefa wyłączona z użytkowania zasobów, gdzie uniemożliwiona jest realizacja funkcji produkcyjnych (I),
- strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów, gdzie realizacja funkcji produkcyjnych jest ograniczona ustalonymi obostrzeniami (II),
- strefa bez ograniczeń użytkowania zasobów, gdzie gospodarkę leśną prowadzi się zgodnie z przepisami i wytycznymi obowiązującymi w Lasach Państwowych (III).

Zarządzenie nr 11 stanowi: *„W strefie wyłączonej z użytkowania zasobów możliwe jest wykonywanie czynności niezwiązanych z pozyskaniem drewna oraz z zagospodarowaniem lasu (...)”*. Wyklucza to również projektowanie zabiegów hodowlanych niezwiązanych z pozyskaniem. W myśl § 2 zarządzenia, pozyskanie drewna w tej strefie, może być związane wyłącznie z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego lub eliminacją zagrożeń dla ludności, walką ze szkodnikami zagrażającymi trwałości lasu, zabiegami przeciwpożarowymi, ochroną gleby i wód leśnych, ograniczaniem szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych lub pożarów oraz realizacją badań naukowych.

W strefie z ograniczeniem użytkowania zasobów dostosowuje się gospodarkę leśną do potrzeb wzmocnienia ochrony przyrody poprzez odpowiednie modyfikacje oraz zmianę dotychczas stosowanych działań gospodarczych. Modyfikacje, jakim podlegają zabiegi gospodarcze zaplanowane na obszarze tej strefy funkcjonalnej w projekcie PUL Nadleśnictwa Supraśl na lata 2026-2035, przedstawione zostały w dalszej części podrozdziału.

Podsekretarz Stanu w MKiŚ pismem z 21 lipca 2025 r. dotyczącego polecenia z 8 stycznia 2024 r. i 30 września 2024 r. (tzw. moratorium), zwrócił się do Dyrektora Generalnego LP z prośbą o przekazanie jednostkom objętym poleceniem *„wyników mapowania wybranych kryteriów przyrodniczych wypracowanych w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach, celem wykorzystania w procesie uzasadnionej korekty obszaru objętego tzw. moratorium.”* Pismo m.in. zaleca wyłączenie z tzw. moratorium obszarów, które nie wpisują się w kryteria przyrodnicze wypracowane w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL), dopuszcza przesunięcia drzewostanów ze strefy wyłączonej z pozyskania do strefy z modyfikacjami gospodarki leśnej, jak również w strefie z modyfikacjami zmianę zakresu ograniczeń dla prowadzenia gospodarki leśnej określonych w poleceniu MKiŚ z 8 stycznia 2024 r. Kwalifikując wydzielania do stref funkcjonalnych określonych w zarządzeniu nr 11 uwzględniono wytyczne, dotyczące korekty obszaru objętego poleceniem MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 roku, zawarte w powyższym piśmie.

Bilans powierzchni w stosunku do polecenia MKiŚ z dnia 8.01.2024 r.

W nawiązaniu do zarządzenia nr 116 z 18 września 2024 r. Dyrektor Generalny LP w piśmie z 30 września 2024 roku wykazał powierzchnię systemową Nadleśnictwa Supraśl objętą Projektem Nadleśnictw Puszczańskich, która wynosi **8818,95 ha**. W tej powierzchni ujęto obszary leśne wymienione w poleceniu MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 roku (tzw. moratorium).

Kwalifikowanie obszarów do poszczególnych stref funkcjonalnych wykonano w oparciu o warstwę geometryczną tzw. moratorium przekazaną wykonawcy projektu PUL przez Nadleśnictwo Supraśl dnia 23 stycznia 2025 r. Posiłkowano się również połączonymi warstwami obszarów cennych przyrodniczo (OCP) i obszarów objętych poleceniem MKiŚ z 8 stycznia 2024 roku oraz kryteriami wyznaczania OCP na terenie RDLP w Białymstoku przekazanymi wykonawcy projektu PUL przez RDLP w Białymstoku dnia 29 lipca 2025 r. Powierzchnia systemowa przekazanej warstwy tzw. moratorium w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku różni się od tej wykazanej w piśmie z 30 września 2024 r. i wynosi 8 818,61 ha. Wynika to m.in. z podziału wydzieleń w bazie SILP w wyniku prowadzonych prac. Warstwa zawiera m.in. przypisane do pododdziałów wytyczne z polecenia MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 r.

W wyniku prac urzędzeniowych przebieg wydzieleń niejednokrotnie uległ znacznym modyfikacjom. Dostosowanie wytycznych do Projektu Nadleśnictw Puszczańskich bazującego już na zaktualizowanej warstwie wydzieleń leśnych (stan na 01.01.2026 r.) wymagało w wielu przypadkach indywidualnego podejścia do poszczególnych pozycji, wobec czego nie jest wiernym odzwierciedleniem warstwy geometrycznej wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania z polecenia MKiŚ.

Przy wstępnym kwalifikowaniu obszarów do stref funkcjonalnych przyjęto następujące założenia:

1. Do strefy wyłączonej z użytkowania zasobów weszły wydzielania, które w poleceniu MKiŚ przypisano wytyczną;
 - Odstąpienie od prac związanych z pozyskaniem drewna;
2. Do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów włączono wydzielania z wytycznymi:
 - Odstąpienie od prac związanych z pozyskaniem drewna, dopuszczalna trzebież o charakterze pozytywnym z poborem do 10% masy;
 - Odstąpienie od użytkowania rębego, poza rębiami: III z gniazdami do 20 arów; IIb z poborem do 50% masy;
3. Do strefy bez ograniczeń użytkowania zasobów weszły pozostałe nieujęte w poleceniu MKiŚ.

Kolejnym etapem było poddanie weryfikacji wszystkich wydzieleń analizując czy spełniają one wytyczne i rekomendacje ONoL co do obszarów cennych przyrodniczo (OCP). Poprzez nałożenie na obszar objęty poleceniem MKiŚ z 8 stycznia 2024 r. tak zmapowanych wydzieleń uzyskano warstwę wynikową z informacją, jaki obszar tzw. moratorium nie spełnia kryteriów przyrodniczych, a jaki wymaga korekty granic strefowania.

Ostatecznie do obszarów, których funkcje ochronne uniemożliwiają lub ograniczają realizację funkcji produkcyjnych włączono wydzielania o rodzaju użytku Ls, którym można przypisać gospodarstwo, tj. stanowiące powierzchnię leśną zalesioną (drzewostany, plantacje

nasienne) i leśną niezalesioną (grunty do naturalnej sukcesji, poletka łowieckie, zręby, plantacje choinek, płazowiny). Tym samym ze stref wyłączających/ograniczających użytkowanie zasobów drewna, pokrywających się z obszarem z polecenia MKiŚ z 2024 r. wyłączono grunty związane z gospodarką leśną (miejsca składowania drewna, urządzenia turystyczne, urządzenia melioracji wodnych). Ponadto ze strefowania wyłączono grunty będące współwłasnością, gdyż nie są przedmiotem planowania urządzeniowego.

Z racji tego, że rezerwaty stanowią formę ochrony wyłączoną z pełnienia funkcji produkcyjnych, zaliczono je do strefy wyłączonej z użytkowania zasobów. Jednak tej formy ochrony nie dotyczyło polecenie MKiŚ z 2024 r. Dlatego też powierzchni rezerwatów istniejących w momencie wydania tzw. moratorium nie uwzględnia analiza z zestawienia zamieszczonego poniżej. Natomiast powierzchnię tzw. moratorium, która znalazła się w nowo ustanowionym rezerwacie „Łąga” i obszarze powiększenia rezerwatu „Stara Dębina”, na potrzeby analizy odejmowano od powierzchni stref funkcjonalnych, co również wykazano w zestawieniu.

Wynikiem mapowania są korekty pomiędzy strefami oraz włączenie do stref wyłączającej i ograniczającej użytkowanie wydzieleń nieuwzględnionych w poleceniu MKiŚ. Wykaz zmian w poszczególnych strefach funkcjonalnych wraz z uzasadnieniem przedstawia poniższe zestawienie. Ponieważ w załączniku do polecenia MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 roku wykazano powierzchnię systemową gruntów nadleśnictwa, w zestawieniu wykazana jest również powierzchnia systemowa wydzieleń wg projektu PUL na lata 2026-2035.

Obszar	Powierzchnia wydzieleń [Ha]		Uzasadnienie
	rozliczona	systemowa	
1	2	3	4
Strefa wyłączona z użytkowania zasobów (I)	328,85	335,77	Powierzchnia strefy wyłączonej z użytkowania zasobów wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. (powierzchnia wyjściowa poddana analizie).
	-68,24	-69,86	Wydzielenia, które weszły do powiększonego rezerwatu „Stara Dębina” i ustanowionego rezerwatu „Łąga”, (pełnią funkcję lasów rezerwatowych).
	-1,55	-1,67	Wydzielenie, w którym wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna podając uzasadnienie „drzewostany liściaste w lasach wodochronnych, olsy i łęgi”, Wydzielenie zlokalizowane na siedlisku świeżym, niebędące lasem wodochronnym. Nie spełnia kryteriów OCP wg wytycznych ONoL. Włączono do strefy bez ograniczeń użytkowania zasobów.
	-36,11	-37,07	Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna za uzasadnienie podając kryterium wieku „drzewostany liściaste 100+ na siedliskach lasowych”. Wydzielenia spełniają jedynie kryteria OCP ograniczające użytkowanie wg wytycznych ONoL. Włączono do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów.
	-32,42	-32,93	Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna podając uzasadnienie „drzewostany liściaste w lasach wodochronnych, olsy i łęgi”, Wydzielenia zlokalizowane na siedliskach wilgotnych (w tym d-stany iglaste). Spełniają jedynie kryteria OCP ograniczające użytkowanie wg

Obszar	Powierzchnia wydzieli [Ha]		Uzasadnienie
	rozliczona	systemowa	
1	2	3	4
			wytycznych ONoL. Włączono do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów.
	190,53	194,24	Bez zmian. Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna.
	+506,23	+515,67	Wydzielenia w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami, a kryteria OCP wg ONoL kwalifikują je do strefy wyłączzonej z użytkowania zasobów. Wydzielenia zlokalizowane na siedliskach BB, BMB, LMB, OL, OLI, z dominacją priorytetowych siedlisk przyrodniczych, stanowiące zalewiska, całoroczne strefy ostoi, obszary nieobjęte gospodarowaniem, obszar proponowanego rezerwatu z „shadow list”, starolasy.
	+355,77	+362,85	Wydzielenia nieujęte w poleceniu MKiŚ z 08.01.2024 r., a kryteria OCP wg ONoL kwalifikują je do strefy wyłączzonej z użytkowania zasobów. Wydzielenia zlokalizowane na siedliskach BB, BMB, LMB, OL, OLI, z dominacją priorytetowych siedlisk przyrodniczych, stanowiące zalewiska, całoroczne strefy ochrony ostoi, obszary nieobjęte gospodarowaniem, enklawy śródpolne, obszar proponowanego rezerwatu z „shadow list” (kompensacja utraconej powierzchni).
	1 052,53	1 072,76	Łączna powierzchnia strefy wyłączzonej z użytkowania zasobów wg projektu PUL 2026-2035 (bez rezerwatów).
łącznie (I)	1 052,53	1 072,76	Łączna powierzchnia strefy wyłączzonej z użytkowania zasobów wg projektu PUL 2026-2035 (bez rezerwatów).
Strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów (II)	8 295,41	8 503,45	Powierzchnia strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. (powierzchnia wyjściowa poddana analizie).
	-0,15	-0,15	Grunt wyłączony ze strefowania - związane z gospodarką leśną (urządzenia melioracji wodnych) zlokalizowane w ustanowionym rezerwacie „Łąga”.
	-11,91	-12,30	Grunty wyłączone ze strefowania - związane z gospodarką leśną (miejsca składowania drewna, urządzenia turystyczne).
	-59,39	-61,20	Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami, a które weszły do powiększonego rezerwatu „Stara Dębina” i ustanowionego rezerwatu „Łąga”(pełnią funkcję lasów rezerwatowych).
	-506,23	-515,67	Wydzielenia w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami, a kryteria OCP wg ONoL kwalifikują je do strefy wyłączzonej z użytkowania zasobów. Wydzielenia zlokalizowane na siedliskach BB, BMB, LMB, OL, OLI, z dominacją priorytetowych siedlisk przyrodniczych, stanowiące zalewiska, całoroczne strefy ochrony ostoi, obszary nieobjęte gospodarowaniem, obszar proponowanego rezerwatu z „shadow list”, starolasy. Włączono do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów.
	-30,02	-30,60	Wydzielenia w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami podając uzasadnienie „Drzewostany iglaste w lasach

Obszar	Powierzchnia wydziałów [Ha]		Uzasadnienie
	rozliczona	systemowa	
1	2	3	4
			wodochronnych na gruntach mineralnych (BS, BŚW, BMŚW)”, a wg projektu PUL nie stanowią lasów wodochronnych oraz nie spełniają innych kryteriów OCP wg wytycznych ONoL. Włączono do strefy bez ograniczeń z użytkowania zasobów.
	-585,49	-598,93	Wydzielenia w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami za uzasadnienie podając kryterium wieku „Drzewostany iglaste w wieku 100+ lat”. Ujęto tu również KO i KDO oraz d-stany poniżej 100+ lat. Wydzielenia nie spełniają kryteriów OCP wg wytycznych ONoL. Włączono do strefy bez ograniczeń z użytkowania zasobów.
	-1,00	-1,00	Wydzielenia w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami za uzasadnienie podając kryterium wieku „Drzewostany iglaste w wieku 100+ lat”. Działka przeznaczona pod trwałe wyłączenie z produkcji gruntów leśnych na podstawie decyzji Dyrektora RDLP w Białymstoku. Włączono do strefy bez ograniczeń z użytkowania zasobów.
	-171,94	-176,84	Wydzielenia w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami za uzasadnienie podając kryterium wieku „Drzewostany iglaste w wieku 130+ lat”. Ujęto tu również KO i I klasę wieku. Wydzielenia nie spełniają kryteriów OCP wg wytycznych ONoL. Włączono do strefy bez ograniczeń z użytkowania zasobów.
	6 929,28	7 106,76	Bez zmian. Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. dopuszczono pozyskanie drewna z ograniczeniami.
	+36,11	+37,07	Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna za uzasadnienie podając kryterium wieku „drzewostany liściaste 100+ na siedliskach lasowych”. Wg projektu PUL wydzielenia spełniają kryteria OCP ograniczające użytkowanie.
	+32,42	+32,93	Wydzielenia, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna podając uzasadnienie „drzewostany liściaste w lasach wodochronnych, olsy i łęgi”, a wg projektu PUL są zlokalizowane na siedliskach wilgotnych (w tym d-stany iglaste). Spełniają kryteria OCP ograniczające użytkowanie.
	+1 915,12	+1 955,45	Wydzielenia nieujęte w poleceniu MKiŚ z 08.01.2024 r., a kryteria OCP wg ONoL kwalifikują je do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów. Wydzielenia będące WDN-ami, położone wzdłuż brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych oraz źródeł, na siedliskach wilgotnych, stanowiących otuliny siedlisk bagiennych i łęgowych oraz bagien, okresowe strefy ochrony ostoi, otuliny rezerwatów, powierzchnie badawcze i doświadczalne, z siedliskami przyrodniczymi, w strefach ochrony uzdrowiskowej, ochrony pośredniej ujęć wód, lasy o zwiększonej funkcji społecznej.

Obszar	Powierzchnia wydzieleń [Ha]		Uzasadnienie
	rozliczona	systemowa	
1	2	3	4
łącznie (II)	8 912,93	9 132,21	łącna powierzchnia strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów wg projektu PUL 2026-2035.
łącznie (I+II)	9 965,46	10 204,97	łącna powierzchnia stref wyłączonych z użytkowania zasobów i z ograniczeniem użytkowania zasobów wg projektu PUL 2025-2035 (bez rezerwatów).

W wyniku korekty granic wydzieleń oraz włączenia do stref wydzieleń spełniających kryteria OCP wg wytycznych ONoL, łączna powierzchnia systemowa stref wyłączonych z użytkowania zasobów i ograniczającej użytkowanie wynosi 10 204,97 ha, (bez powierzchni rezerwatów) jest większa o 1 396,02 ha w stosunku do powierzchni systemowej nadleśnictwa objętej Projektem Nadleśnictw Puszczańskich wykazanej w piśmie Dyrektora Generalnego LP z 30 września 2024 r.

Podział gruntów zalesionych i niezalesionych nadleśnictwa (łącznie z rezerwatami) na strefy funkcjonalne przedstawia poniższe zestawienie.

Obszar	Powierzchnia wydzieleń [Ha]		Uzasadnienie
	rozliczona	systemowa	
1	2	3	4
Strefa wyłączona z użytkowania zasobów (I)	3 065,02	3 129,37	Wydzienienia spełniające kryteria OCP wg wytycznych ONoL kwalifikujące je do strefy wyłączonej z użytkowania zasobów (w tym rezerwat).
Strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów (II)	8 912,93	9 132,21	Wydzienienia spełniające kryteria OCP wg wytycznych ONoL kwalifikujące je do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów.
Strefa bez ograniczeń użytkowania zasobów (III)	4 720,97	4 827,80	Wydzienienia nie spełniające kryteriów OCP wg wytycznych ONoL.
łącznie	16 698,92	17 089,38	

Modyfikacje zabiegów gospodarczych w strefie z ograniczeniem użytkowania zasobów

W stosunku do zabiegów określonych w poleceniu MKiŚ z 08.01.2024 r. jako formę użytkowania rębego dodano rębnie złożone: stopniową gniazdową udoskonaloną (IVD) i przerębowa (V). Wykorzystano również modyfikację rębni zupełnej, która w strefie z ograniczeniem użytkowania zasobów może być realizowana na siedlisku BMśw (oraz na LMśw w ramach przebudowy intensywniej), jako rębnia zupełna pasowa zachowawcza (IB-R), inaczej retencyjna, wskazana jako preferowana w aktualnie opracowanych przez Komisję Europejską „Dobrowolnych wytycznych dotyczących Gospodarki Leśnej Bliższej Naturze” (2023 r.). W trakcie jej realizacji należy w sposób trwały wyłączyć z użytkowania co najmniej 10% użytkowanej powierzchni, a w pierwszej kolejności typować fragmenty drzewostanów, które charakteryzują się lokalnie ponadprzeciętnymi walorami przyrodniczymi czy też krajobrazowymi.

W wydzieleniach, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. wytyczna stanowi „Odstąpienie od prac związanych z pozyskaniem drewna, dopuszczalna trzebież o charakterze pozytywnym z poborem do 10% masy”, zaprojektowane zabiegi związane z pozyskaniem

drewna dostosowano do fazy rozwojowej drzewostanu. Oprócz trzebieży późnej (TP) zaprojektowano użytkowanie rębne:

- Rębnia zupełna pasowa zachowawcza (IB-R) ze zmniejszonym poborem grubizny, zastosowana na siedlisku LMśw w ramach przebudowy intensywnej silnie uszkodzonego drzewostanu świerkowego o niskim zadrzewieniu oraz kontynuacji przebudowy wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) w bloku upraw pochodnych.
- Rębnia częściowa pasowa (IIB) zaprojektowana na siedlisku BMśw z 50% poborem grubizny w drzewostanach znajdujących się w strefie uzdrowiskowej „C”.
- Rębnia gniazdowa zupełna (IIIA) zaprojektowana na siedlisku Lśw w bloku upraw pochodnych w ramach kontynuacji przebudowy wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN).
- Rębnia gniazdowa zupełna (IIIAU) zaprojektowana na siedlisku LMśw w bloku upraw pochodnych jako kontynuacja przebudowy wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) w klasie odnowienia (KO).
- Rębnia gniazdowa zupełna zachowawcza (IIIAU-R) ze zmniejszonym poborem grubizny, zaprojektowana na siedlisku LMśw jako kontynuacja rozpoczętego sposobu przebudowy w klasie odnowienia (KO).
- Rębnia gniazdowa częściowa (IIIB) zaprojektowana na siedlisku LMśw i Lśw w drzewostanach sosnowych o składzie niedostosowanym do siedliska będących również w klasie odnowienia (KO) oraz w bloku upraw pochodnych w ramach kontynuacji przebudowy wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) również będących w klasie odnowienia (KO).

W wydzieleniach z wytyczną „*Odstąpienie od użytkowania rębnego, poza rębniami: III z gniazdami do 20 arów; IIB z poborem do 50% masy*” w ramach prac związanych z pozyskaniem drewna zaprojektowano czyszczenia późne z pozyskaniem (CP-P), trzebież wczesną (TW) i późną (TP), uprzątnięcie płazowin (PŁAZ), rębnię zupełną pasową zachowawczą (IB-R), rębnię gniazdową zupełną (IIIA) w tym cięcia uprzątające (IIIAU) również jako rębnie zachowawcze (IIIA-R, IIIAU-R), rębnię gniazdową częściową (IIIB) w tym cięcia uprzątające (IIIBU), rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną (IVD) i rębnią przerębową (V). Modyfikacja użytkowania rębnego w stosunku do wytycznej to:

- Rębnia zupełna pasowa zachowawcza (IB-R) ze zmniejszonym poborem grubizny, zaprojektowana na siedlisku LMśw w ramach przebudowy intensywnej silnie uszkodzonego drzewostanu świerkowego, czy też kontynuacji przebudowy wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) wraz z otuliną w bloku upraw pochodnych oraz na siedlisku BMśw w tym, w strefie uzdrowiskowej „C”.
- Rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona (IVD) o długim okresie odnowienia, zaprojektowana jako podstawowy sposób zagospodarowania w lasach wodochronnych, lasach o zwiększonej funkcji społecznej oraz tam, gdzie ład czasowo-przestrzenny, powierzchnia, czy też aspekty społeczne i przyrodnicze wskazywały na potrzebę zastosowania tej rębni.

- Rębnia przerębowa (V) ciągła zaprojektowana tam, gdzie aspekty przyrodnicze i społeczne wskazywały na potrzebę zastosowania tej rębni m.in. w lasach wodochronnych i lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

W wydzieleniach włączonych do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna, w ramach prac pozyskaniowych zaprojektowano czyszczenia późne z pozyskaniem (CP-P), trzebież późną (TP), rębnią gniazdową częściową (IIIB) i rębnią przerębową (V).

W wydzieleniach włączonych do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów, nieujętych w poleceniu MKiŚ z 08.01.2024 r., a spełniających kryteria przyrodnicze ONoL (stanowiących tzw. kompensację), z zabiegów związanych z pozyskaniem zaprojektowano czyszczenia późne z pozyskaniem (CP-P), trzebież wczesną (TW) i późną (TP), uprzątnięcie płazowin (PŁAZ), rębnię zupełną pasową zachowawczą (IB-R), rębnię gniazdową zupełną (IIIA), rębnię gniazdową częściową (IIIB) w tym cięcia uprzątające (IIIBU), rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną (IVD) i rębnią przerębową (V).

Wykaz wskazań gospodarczych (główna wskazówka) zaprojektowanych w wydzieleniach włączonych do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów zawiera poniższe zestawienie.

Powierzchnia wydzieli [Ha]		Wskazówka	Pow. wskaz. [Ha] rozliczona
rozliczona	systemowa		
1	2	3	4
Odstąpienie od prac związanych z pozyskaniem drewna, dopuszczalna trzebież o charakterze pozytywnym z poborem do 10% masy			
297,56	303,99	BRAK WSK	41,96
		CW	7,03
		CP	9,77
		TP	85,22
		IB-R	9,24
		IIB	8,74
		IIIA	3,50
		IIIAU	5,49
		IIIAU-R	4,90
IIIB	62,79		
Odstąpienie od użytkowania rębego, poza rębniami: III z gniazdami do 20 arów; IIb z poborem do 50% masy			
6 631,72	6 802,77	BRAK WSK	39,09
		CW	187,20
		CP	260,68
		ODN-ZRB	8,04
		CP-P	10,06
		TW	410,99
		TP	3523,18
		PŁAZ	7,52
		IB-R	39,41
		IIB	50,94
		IIBU	70,21
		IIIA	7,47
		IIIA-R	25,59
		IIIAU	7,92
		IIIAU-R	4,23
		IIIB	687,22
		IIIBU	27,30
IVD	430,44		
V	36,03		

Powierzchnia wydziałów [Ha]		Wskazówka	Pow. wskaz. [Ha] rozliczona
rozliczona	systemowa		
1	2	3	4
Wydziałenia włączone do strefy z ograniczeniem użytkowania zasobów, w których wg polecenia MKiŚ z 08.01.2024 r. odstąpiono od prac związanych z pozyskaniem drewna			
68,53	70,00	BRAK WSK	4,35
		CP	0,78
		CP-P	0,98
		TP	56,98
		IIIB	1,95
		V	1,12
Wydziałenia nieuwjęte w poleceniu MKiŚ z 08.01.2024 r. (kompensacja)			
1 915,12	1 955,45	BRAK WSK	38,50
		CW	73,52
		CP	114,98
		CP-P	26,76
		TW	141,82
		TP	1 238,37
		PŁAZ	1,76
		IB-R	4,59
		IIIA	4,00
		IIIB	55,80
		IIIBU	4,10
		IVD	64,29
V	11,14		

Bilans powierzchniowy przynależności stref do gospodarstw

Wykaz przynależności stref funkcjonalnych do gospodarstw przedstawia poniższe zestawienie.

Strefa funkcjonalna	Gospodarstwo	Powierzchnia [ha]	
		rozliczona	systemowa
1	2	3	4
Strefa wyłączona z użytkowania zasobów (I)	Specjalne (S)	3065,02	3 129,37
łącznie (I)		3065,02	3 129,37
Strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów (II)	Specjalne (S)	2 217,50	2 276,34
	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	6 695,43	6 855,87
łącznie (II)		8 912,93	9 132,21
Strefa bez ograniczeń użytkowania zasobów (III)	Specjalne (S)*	1,00	1,00
	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	4 182,44	4 282,74
	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	115,92	117,05
	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	421,61	427,01
łącznie (III)		4 720,97	4 827,80
łącznie		16 698,92	17 089,38

* - przynależy wydział przeznaczony pod trwałe wyłączenie z produkcji gruntów leśnych na podstawie decyzji Dyrektora RDLP w Białymstoku, gdzie zaprojektowano rębnię zupełną pasową IB-100%, znajdujące się w strefie uzdrowiskowej „B” i zaliczone do lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanie ogólnego i do tomu II – „Opis taksacyjny i wykazy”.

Tabela 76. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo
		Sokółka	Supraśl	
		Powierzchnia [ha]		
1	2	5	6	7
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	7,32	16,63	23,95
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-
3.	Odnowienia zrębów projektowanych	85,28	29,93	115,21
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	439,96	355,11	795,07
5.	Podsadzenia produkcyjne	2,17	-	2,17
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	11,60	3,78	15,38
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	5,12	1,50	6,62
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 5% ich pow.	27,21	20,27	47,48
9.	Wprowadzenie podszytów	-	-	-
10.	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	283,30	150,97	434,27
11.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	406,14	214,26	620,40
12.	Pielęgnowanie młodników (CP)	431,71	326,59	758,30
13.	Pielęgnowanie młodników (CP-P)	72,36	7,52	79,88
14.	Nawożenie	-	-	-
15.	Regulacja stosunków wodnych	-	-	-
16.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	499,62	367,86	867,48

Odnowienia na leśnej powierzchni otwartej, czyli odnowienia halizn, płazowin, zrębów istniejących i projektowanych zaplanowano na powierzchni 139,16 ha. Odnowienia pod osłoną wynoszą łącznie 810,45 ha, z czego 795,07 ha to zredukowana powierzchnia planowanych rębni złożonych (w tym nieodnowione gniazda i powierzchnie po cięciach uprzętających). Planowane dolesienia luk i przerzedzeń zajmą łączną powierzchnię 15,38 ha. Nie planowano

dolesień w niewielkich lukach o powierzchni do 0,10 ha, pozostawiając je do sukcesji naturalnej.

Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących zaprojektowano podczas prac taksacyjnych na powierzchni 6,62 ha. Wielkość projektowanych poprawek i uzupełnień w nowozakładanych uprawach została ustalona na posiedzeniu NTG na poziomie 5%. Wprowadzania podszytów nie planowano.

Zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w IUL z 2011 r. zabiegi pielęgnowania gleby i CW zaplanowano tylko dla upraw istniejących (zainwentaryzowanych) na dzień 01.01.2026 roku. Pielęgnowanie młodników obejmuje całość czyszczeń późnych (CP oraz CP-P) bez względu na to, czy będzie tam pozyskiwana miąższość, czy też nie. Ilość zabiegów pielęgnacyjnych (pielęgnacja gleby, CW, CP) na powierzchniach do tego przeznaczonych uzależniona będzie od potrzeb hodowlanych, a w planach zagospodarowania powierzchnia tych zabiegów została wykazana jednorazowo.

Nawożenie mineralne i melioracje wodne nie są projektowane. Melioracje agrotechniczne obejmują zespół czynności związanych z przygotowaniem powierzchni do odnowienia, tj. usunięciem podszytów oraz wyrównaniem i oczyszczeniem powierzchni po pracach zrębowych przy wszystkich cięciach rębnych.

Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Tabela 77. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe							Zale- sienia	Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.*	Wprow. pod- szytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Lipina	1,60	10,64	113,40	-	0,91	3,95	-	-	43,67	77,07	101,33	7,16	118,23
2	Łążnisko	1,79	15,98	57,10	-	0,71	-	-	-	40,39	66,87	69,81	35,23	66,34
3	Dworzysk	-	6,19	51,22	-	2,51	1,17	-	-	45,05	54,32	97,63	20,46	54,53
4	Kopna Góra	2,76	11,08	74,54	2,17	0,36	-	-	-	55,80	69,53	78,88	2,54	82,86
5	Klin	1,17	7,73	101,31	-	4,98	-	-	-	56,72	78,93	69,23	-	106,12
6	Borki	-	33,66	42,39	-	2,13	-	-	-	41,67	59,42	87,19	6,97	71,54
7	Sokołda	4,73	2,03	71,83	-	0,92	0,16	-	-	22,94	31,40	86,63	3,60	72,40
8	Zacisze	4,68	6,15	68,18	-	0,17	-	-	-	27,99	38,84	43,44	0,86	71,53
9	Surażkowo	1,09	-	65,29	-	0,48	-	-	-	43,72	45,90	51,57	-	56,96
10	Podsupraśl	5,33	-	51,01	-	0,73	0,29	-	-	25,55	33,89	96,07	1,14	54,33
11	Krasne	0,80	21,75	98,80	-	1,48	1,05	-	-	30,77	64,23	56,40	1,92	112,64
Nadleśnictwo		23,95	115,21	795,07	2,17	15,38	6,62	-	-	434,27	620,40	838,18	79,88	867,48

* bez poprawek w nowozakładanych uprawach

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,
- wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z roku 2023,
- ustalenia KZP i NTG dla nadleśnictwa,
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika,
- dane nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w nadleśnictwie,
- doświadczenia i obserwacje nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

Ocena zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu

Stan zdrowotny i sanitarny lasów nadleśnictwa jest wypadkową trzech grup czynników zewnętrznych: antropogenicznych, abiotycznych i biotycznych oraz prowadzonej gospodarki leśnej. Lasy Nadleśnictwa Supraśl charakteryzują się względnie dobrą kondycją drzewostanów, jednak pewne grupy drzewostanów w większym stopniu podlegają różnorodnym zagrożeniom. Istnieje stały negatywny wpływ nadmiernego pogłowia zwierzyny płowej (głównie jelenia i łosia) na stan upraw i młodników oraz bobra na drzewostany w obniżeniach terenowych, szczególnie wzdłuż cieków oraz nad brzegami zbiorników wodnych i bagien. W dominujących na terenie nadleśnictwa drzewostanach sosnowych (osłabionych suszą) istnieje stałe zagrożenie ze strony przypraszczka granatka, cetyńców i kornika ostrozębnego, a w drzewostanach świerkowych (szczególnie na żyznych siedliskach) istnieje zagrożenie ze strony kornika drukarza. Ze względu na panujące w ostatnich latach warunki pogodowe można się spodziewać wzrostu zagrożenia ze strony pozostałych szkodników wtórnych: kózkowatych (ścigi, rębacze, tycze, żerdzianki) oraz innych korników, a także opiętków, rozwiertków oraz wyrzynnika w drzewostanach z udziałem dębu. Drzewostany na gruntach porolnych dość często porażane są przez hubę korzeniową oraz narażone są na masowy pojaw i rozwój dużej ilości szkodników wtórnych. Wpływ czynników antropogenicznych jest ograniczony, a zagrożenia ze strony czynników biotycznych objęte są stałym monitoringiem ze strony służby leśnej. Monitoring oraz właściwie prowadzona gospodarka leśna, ukierunkowana na podnoszenie zdrowotnego i sanitarnego stanu lasów, zdecydowanie zminimalizują zagrożenia ze strony przyrody ożywionej. Najbardziej nieprzewidywalne i potencjalnie najgroźniejsze na tym obszarze są nieożywione elementy środowiska, a w szczególności czynniki klimatyczne.

Zagrożenie lasu przez czynniki antropogeniczne

Nadleśnictwo Supraśl leży z dala od dużych i uciążliwych zakładów przemysłowych. Stąd wpływ czynników antropogenicznych jest ograniczony. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na przedmiotowym terenie są lokalne oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego, emisje komunikacyjne oraz emisje z kotłowni indywidualnych. Emisja komunikacyjna oddziałuje jedynie na głównych trasach komunikacyjnych. Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń,

pochozących głównie ze spalania energetycznego węgla, oleju opałowego, gazu ziemnego i drewna należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Do zanieczyszczeń wód i gleb na terenie nadleśnictwa przyczyniają się przede wszystkim ścieki odprowadzane z terenów wiejskich oraz chemizacja rolnictwa. Także ścieki bytowe z gospodarstw rolnych są istotnym zagrożeniem dla środowiska wodnego.

Zagrożenie lasu przez czynniki abiotyczne

Potencjalnym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Supraśl jest ryzyko wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych. Zaliczyć do nich należy: wczesne i późne przymrozki, mała ilość opadów atmosferycznych, opady mokrego śniegu oraz silne wiatry. Większość szkód powodowanych przez czynniki atmosferyczne ma charakter lokalny.

Huraganowe wiatry, oprócz wyrządzania bezpośrednich szkód, są czynnikiem osłabiającym drzewostany. Uszkodzenia koron, pni, strzał oraz systemów korzeniowych powodują bardzo szybkie zasiedlanie drzew przez szkodniki wtórne.

Istotny wpływ na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów mają powtarzające się co parę lat susze powodujące obniżenia poziomu wód gruntowych. Zjawisko to także prowadzi do osłabienia drzew leśnych i czyni je podatnymi na ataki szkodliwych owadów oraz patogenów grzybowych. W skrajnych przypadkach może to też prowadzić do degradacji i zubożenia siedlisk leśnych, np. przez murszenie gleb torfowych. W ostatnich latach na omawianym obszarze miały miejsce susze, połączone z bezśnieżną i ciepłą zimą oraz obniżeniem poziomu wód gruntowych, co będzie miało wpływ na stan sanitarny i zdrowotny lasu w latach następnych.

Kolejnym istotnym zagrożeniem drzewostanów jest okiść, czyli mokry przymarzający śnieg, łamiący gałęzie i całe drzewa.

Zagrożenie lasu przez czynniki biotyczne

Do najczęściej występujących zagrożeń biotycznych należą:

- niewłaściwa lub uproszczona struktura drzewostanów (niedostosowany do siedliska skład gatunkowy drzewostanów, monokultury i gatunki obce),
- szkodniki owadzie (pierwotne, wtórne i nękające),
- grzybowe choroby infekcyjne,
- nadmierna liczebność i niewłaściwa struktura populacji zwierząt roślinożernych,
- podtopienia powodowane przez bobry.

Należy kontynuować monitoring i poprzez analizę uzyskiwanych danych przeprowadzać ocenę stopnia zagrożeń z tytułu:

- zapędraczenia gleby,
- szkodników pierwotnych sosny, łącznie z brudnicą mniszka,
- szkodników wtórnych, głównie korników świerka,
- ewentualnie innych owadów które mogą powodować powstawanie znaczących szkód i zagrażać utrzymaniu trwałości lasu.

Ochrona lasu przed zwierzyną płową

Szkody powodowane przez zwierzynę stanowią problem w utrzymaniu dobrej jakości upraw i młodników w nadleśnictwie. Liczne badania wykazały, że przy dużym przegęszczeniu łowisk, żadne zabezpieczające środki techniczne nie są zadowalająco skuteczne. Dotyczy to

również stosowania środków odstraszających, gdyż zwierzyna zmienia tylko miejsce żerowania. Ustalenie na właściwym poziomie stanu dużych roślinożerców prowadzi do zmniejszenia szkód młodego pokolenia lasu. W bezpośrednich działaniach ochronnych w pewnym zakresie mogą być stosowane indywidualne środki zabezpieczające sadzonki przed zgryzaniem i spalowaniem, a więc zabezpieczanie chemiczne repelentami, stosowanie osłonek oraz palikowanie. Jednak w miejscach szczególnie penetrowanych przez zwierzynę jedynym skutecznym zabezpieczeniem jest grodzenie upraw, które powinno być stosowane wszędzie tam, gdzie jest obawa o skuteczność innych metod zabezpieczania. Poza grodzeniem upraw należy stosować metodę biologiczną, w której, między innymi, zagospodarowanie łowisk powinno zmierzać do poprawy bazy żerowej, czyli do zmiany ekologicznego krajobrazu lasu.

Poziom uszkodzeń drzewostanów w oparciu o monitoring

Nadmierna emisja dwutlenku węgla, tlenków azotu i dwutlenku siarki tworzy złożony układ czynników antropogenicznych niekorzystnie oddziałujących na lasy. Na przełomie lat 70-tych i 80-tych, w całej Europie, zaobserwowano zjawisko przerzedzenia i odbarwiania koron drzew, które jest wskaźnikiem stopnia uszkodzeń drzewostanów przez zanieczyszczenia obecne w atmosferze.

W celu określenia wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy, od 1989 roku, prowadzone są obserwacje uszkodzeń koron drzew na stałych powierzchniach obserwacyjnych (SPO). Jest to tzw. monitoring biologiczny.

Obecnie monitoring biologiczny oparty jest o zakładane od 2005 roku powierzchnie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasu. Organizację sieci i koordynację systemu monitoringu lasu oraz analizę zebranych danych prowadzi Instytut Badawczy Leśnictwa. Na powierzchniach monitoringowych oceniane są cechy morfologiczne i zdrowotne drzew, takie jak: stopień defoliacji i odbarwienia aparatu asymilacyjnego, proporcje przyrostu pędów oraz specyfikacja uszkodzeń. Coroczne obserwacje pozwalają określić poziom uszkodzenia drzewostanów, jego zmiany oraz zasięg terytorialny. Głównym wskaźnikiem brany pod uwagę przy ocenie poziomu uszkodzenia drzewostanów jest procent defoliacji koron.

Obecnie na gruntach Nadleśnictwa Supraśl znajdują się 4 powierzchnie SPO I rzędu i 1 powierzchnia SPO II rzędu.

Szczególne zalecenia ochronne

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego w trakcie wykonywania prac leśnych szczególną uwagę należy zwracać na:

- pozostawianie w lesie jak największej biomasy (stojących drzew martwych, połamanych, wykrotów, gałęzi, igliwia i kory), o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony lasu i przepisami bhp (w tym usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu),
- wytyczanie i wykorzystywanie stałych szlaków zrywkowych,
- stosowanie bioolei jako smarów silnikowych,
- unikanie niszczenia runa i ściółki leśnej między innymi poprzez wykonywanie zrywki zimą przy pokrywie śnieżnej lub przy użyciu urządzeń zabezpieczających,
- ochronę stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i cennych podczas trzebieży i innych zabiegów, między innymi poprzez zwracanie uwagi na miejsca obalania drzew, przebieg szlaków zrywkowych itp.

Ponadto należy:

- przy zwalczaniu zagrożeń ograniczyć do minimum stosowanie preparatów chemicznych na korzyść biologicznych, a przy konieczności użycia preparatów chemicznych stosować środki najmniej szkodliwe dla środowiska,
- w zabezpieczaniu upraw i młodników preferować środki mechaniczne,
- prowadzić monitoring techniczny i biologiczny w celu właściwego prognozowania zagrożeń, a w drzewostanach szczególnie narażonych na czynniki chorobowe prowadzić kontrolę stanu sanitarnego,
- w razie konieczności stosować biotechniczne metody ochrony lasu, między innymi wykorzystywać pułapki feromonowe używane do zwalczania i prognozowania pojawienia się szkodników wtórnych.

Wszystkie czynności nie ujęte w niniejszym opracowaniu należy wykonywać zgodnie z instrukcją ochrony lasu oraz obowiązującymi przepisami.

Tematykę ochrony lasu ilustruje mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:20000 sporządzona dla obrębu. Na mapie tej zaznaczono:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- obszary uszkodzone przez owady,
- obszary uszkodzone przez grzyby,
- obszary uszkodzone przez zwierzyńę,
- obszary uszkodzone przez czynniki klimatyczne,
- obszary uszkodzone przez pożary,
- obszary uszkodzone w wyniku zakłócenia stosunków wodnych,
- obszary uszkodzone przez inne czynniki,
- tereny zalewane i podtapiane,
- drzewostany na gruntach porolnych (wg opracowań glebowo-siedliskowych),
- obiekty uciążliwe,
- remizy,
- pułapki feromonowe,
- stałe powierzchnie obserwacyjne (SPO) I i II rzędu.

3.2.4. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Plan ochrony przeciwpożarowej opracowano w oparciu o § 103 i § 104 Instrukcji urządzania lasu, posługując się wytycznymi „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” zatwierdzonej przez Dyrektora Generalnego LP w dniu 23.12.2019 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (tekst jednolity ogłoszony w załączniku do Obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r.; Dz. U. z 2022 r., poz. 1065), a także innymi przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej. Zawiera on analizę zagrożeń wynikających ze stanu środowiska leśnego, w powiązaniu ze stwierdzonymi w ostatnim dziesięcioleciu pożarami, a także sposobami zapobiegania pożarom i metodami ich zwalczania. Należy go traktować jako dokument pomocniczy do wykorzystania przez nadleśnictwo przy opracowaniu corocznych planów operacyjnych, zwanych „Sposobami postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia dla obszarów leśnych”.

3.2.4.1. Zagrożenie pożarowe

Pod pojęciem zagrożenia pożarowego lasu rozumie się zaistnienie takich warunków, przy których możliwe jest powstanie pożaru w środowisku leśnym.

Najistotniejszymi czynnikami wpływającymi na stan zagrożenia pożarowego lasu są:

- warunki meteorologiczne, w tym przede wszystkim: temperatura powietrza, wilgotność względna powietrza, opad atmosferyczny, zachmurzenie, promieniowanie słoneczne;
- wilgotność pokrywy gleby, szczególnie jej martwych składników, na którą wpływ mają warunki meteorologiczne;
- możliwość pojawienia się bodźców energetycznych zdolnych do inicjacji pożaru (np. ognisko, niedopałek papierosa, nieugaszona zapalka);
- rodzaj leśnych materiałów palnych: skład gatunkowy i wiek drzewostanu, obciążenie ogniowe (ilość biomasy przeliczona na jednostkę powierzchni, wyrażona w kg/m² lub t/ha), ich struktura, skład chemiczny i właściwości fizyczne (zdolność pochłaniania wody - nasiąkania i przesychania).

Całość lasów nadleśnictwa została zakwalifikowana do III kategorii. Zaliczenia do tej kategorii dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1065), w oparciu o wyliczenia przedstawione poniżej.

Punktacja za poszczególne kryteria klasyfikacji drzewostanów.

- 1) Liczba punktów odpowiadająca średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wyliczona według następującego wzoru:

$$P_p = 12,5 \log (11,2G_p + 0,725) + 1,5 = 12,5 \log(11,2 * 0,08 + 0,725) + 1,5 = 3,97$$

=> **4 punkty**

gdzie:

Gp – średnia roczna liczba pożarów lasu w latach 2016-2025 przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze = 0,20 (ilość pożarów w latach 2016-2025= 13, powierzchnia leśna = 17,14 km²)

- 2) Liczba punktów odpowiadająca udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego wyliczona według następującego wzoru:

$$Pd = 0,1Us = 0,1 * 23,91 = 2,4 \Rightarrow \mathbf{2 \text{ punkty}}$$

gdzie:

Us – suma udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego (3992,18 ha) w całkowitej powierzchni drzewostanów (16698,92 ha powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona), co na klasyfikowanym obszarze wynosi 23,9%;

- 3) Liczba punktów odpowiadająca średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰ wyliczona według następującego wzoru:

$$Pk = 0,221Uds - 0,59Wp + 45,1 = 0,221 * 11,17 - 0,59 * 73,09 + 45,1 = 4,44 \\ \Rightarrow \mathbf{4 \text{ punkty}}$$

gdzie:

Wp –średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9⁰⁰ – 73,09%,

Uds –udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15% – 11,17%;
(http://bazapozarow.ibles.pl/zagrozenie/Czynniki_meteo_KZPL.pdf, dane z lat 2020-2024 dla stacji Dojlidy (Zielona) 1_F)

- 4) Liczba punktów odpowiadająca średniej liczbie mieszkańców (ogólna liczba mieszkańców gmin będących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa) przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej (powierzchnia lasów w zarządzie nadleśnictwa w poszczególnych gminach) wyliczona według następującego wzoru:

$$Pa = 2,46 \log(0,0461 Gz) + 5,16 = 2,46 \log(0,0461 * 0,50) + 5,16 = 1,14 \\ \Rightarrow \mathbf{1 \text{ punkt}}$$

gdzie:

Gz –średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze – 0,50 (źródło: www.svs.stat.gov.pl, stan na 31 grudnia 2024 r.)

Łączna liczba punktów: 4 + 2 + 4 + 1 = 11

Łączna ilość punktów wynosi ≤15 punktów, co pozwala zaliczyć lasy Nadleśnictwa Supraśl do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Na zmniejszenie kategorii zagrożenia pożarowego w stosunku do poprzedniej rewizji ma wpływ niewielka liczba pożarów jakie wystąpiły w lasach nadleśnictwa w ostatnim dziesięcioleciu – 13 szt., oraz zmiana udziału siedlisk borowych (uwzględnianych w obliczeniach) z 43,8% do 23,9%.

Teren nadleśnictwa został zaliczony do strefy prognostycznej 1_F. W związku z tym do określenia kategorii zagrożenia pożarowego wykorzystano dane z punktu prognostycznego zlokalizowanego w Nadleśnictwie Dojlidy (Zielona).

W myśl przepisów prawnych, plan ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictw zaliczanych do III kategorii zagrożenia pożarowego nie wymaga uzgodnienia z właściwą terytorialnie komendą wojewódzką PSP.

3.2.4.2. Analiza sytuacji pożarowej w minionym okresie gospodarczym

W ostatnim 10-leciu na obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Supraśl (według danych nadleśnictwa) zarejestrowano 13 pożarów lasu.

Tabela 78. Zestawienie pożarów ostatniego 10-lecia

Rok	Jednostka	Przyczyna						Razem
		NIEZNANE	NATURALNA	WYPADEK	ZANIEDBANIE	PODPALENIE	POWTÓRNY ZAPŁON	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016	Ilość (szt.)							0
	Pow. [ha]							0
2017	Ilość (szt.)	1						1
	Pow. [ha]	0,01						0,01
2018	Ilość (szt.)		1		1			2
	Pow. [ha]		0,11		0,15			0,26
2019	Ilość (szt.)		1					1
	Pow. [ha]		0,01					0,01
2020	Ilość (szt.)				2			2
	Pow. [ha]				0,02			0,02
2021	Ilość (szt.)				1			1
	Pow. [ha]				0,01			0,01
2022	Ilość (szt.)							0
	Pow. [ha]							0
2023	Ilość (szt.)				2			2
	Pow. [ha]				0,87			0,87
2024	Ilość (szt.)				1			1
	Pow. [ha]				0,03			0,03
2025	Ilość (szt.)	1			1	1		3
	Pow. [ha]	0,01			0,02	0,02		0,05
Razem	Ilość (szt.)	2	2	0	8	1	0	13
	Pow. [ha]	0,02	0,12	0	1,10	0,02	0	1,26

W latach 2016-2025 na gruntach nadleśnictwa wybuchło 13 pożarów o łącznej powierzchni 1,26 ha. Przeciętna wielkość pożaru (0,10 ha) świadczy o sprawnym działaniu systemu obserwacyjno-alarmowo-gaśniczego na omawianym terenie.

Najczęstsze przyczyny powstawania pożarów to zaniedbanie (nieostrożne obchodzenie się z ogniem). Mimo dobrze zorganizowanego systemu wykrywania pożarów i skutecznego ich zwalczania, stanowią one nadal zagrożenie dla środowiska leśnego nadleśnictwa.

3.2.4.3. Analiza drzewostanów z podaniem obszarów zobowiązanych do pasów przeciwpożarowych

Obowiązek wykonywania pasów przeciwpożarowych regulują Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1065), Rozporządzenie (Dz. U. Nr 109 poz. 719 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 02.08.2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1620). W Lasach Państwowych obowiązuje dodatkowo „Instrukcja ochrony przeciwpożarowej Lasu”.

Pasy przeciwpożarowe służą zabezpieczeniu przeciwpożarowemu lasów położonych przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe. Lasy muszą być oddzielone od tych obiektów pasami ppoż. utrzymywanymi w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok. Obowiązek utrzymywania pasów przeciwpożarowych dotyczy nadleśnictw zaliczonych do I lub II kategorii zagrożenia pożarowego w miejscach:

- lasów położonych przy szlakach kolejowych, zakładach przemysłowych, obiektach magazynowych, obiektach użyteczności publicznej i poligonach,
- lasów położonych przy drogach poligonowych i międzypoligonowych oraz drogach dojazdowych do obiektów przemysłowych i magazynowych,
- drzewostanów w wieku do 30 lat położonych przy drogach publicznych o nawierzchni utwardzonej oraz przy parkingach.

Pasów przeciwpożarowych nie zakłada się w kompleksach leśnych o szerokości mniejszej niż 200 m.

Na podstawie przedmiotowego Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (§ 38 ust. 2), rodzaje i sposób wykonania pasów przeciwpożarowych w lasach określa przedmiotowe Rozporządzenie Ministra Środowiska, które wyróżnia:

- 1) pas przeciwpożarowy typu A – oddzielający las od dróg publicznych, dróg dojazdowych niebędących drogami publicznymi do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynowych i użyteczności publicznej pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew;
- 2) pas przeciwpożarowy typu B – oddzielający las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo drogi, spełniający wymogi, o których mowa w pkt 1, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m oczyszczoną do warstwy mineralnej; bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych;
- 3) pas przeciwpożarowy typu C – oddzielający las od obiektów na terenach poligonów wojskowych pas gruntu o szerokości od 30 do 100 m, przyległy do granicy obiektu, spełniający wymogi, o których mowa w pkt 1, z tym że bezpośrednio przy obiekcie zakłada się bruzdę o szerokości od 5 do 30 m oczyszczoną do warstwy mineralnej;
- 4) pas przeciwpożarowy typu D – rozdzielający duże zwarte obszary leśne pas gruntu o szerokości od 30 do 100 m, spełniający wymogi, o których mowa w pkt 1, z bruzdą o szerokości od 3 do 30 m oczyszczoną do warstwy mineralnej; pasy rozdzielające zwarte obszary leśne zakłada się wzdłuż wytypowanych dróg, umożliwiających prowadzenie działań ratowniczych, a drzewostany na tym pasie muszą mieć udział ponad 50% gatunków liściastych;

5) inne pasy przeciwpożarowe zakładane zgodnie z zasadami gospodarki leśnej, stosowane w warunkach szczególnego zagrożenia pożarowego dla lasów; należy do nich pas BK, który „Instrukcja ochrony przeciwpożarowej Lasu” zaleca zakładać w sąsiedztwie linii kolejowej, na której prowadzony jest ruch; jest to pas gruntu o szerokości 30 m, przygotowany jak pas przeciwpożarowy typu A, z dodatkowo wykonywaną jedną równoległą do linii kolejowej bruzdą o szerokości co najmniej 4 m, usytuowaną w odległości od 2 m do 5 m od dolnej krawędzi nasypu lub górnej krawędzi przekopu linii kolejowej, a w razie wystąpienia rowów bocznych – od zewnętrznej krawędzi tych rowów.

Obowiązek urządzania i utrzymania pasów przeciwpożarowych ciąży na zarządcach lasów. W myśl przedmiotowego Rozporządzenia Ministra Środowiska (§ 10 ust. 2 i 3), w przypadku graniczenia lasów z terenami poligonów wojskowych, zarządcy lasów dokonują szczegółowych ustaleń dotyczących wykonania pasów z właściwymi terytorialnie kierownikami jednostek podległych i nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej. W przypadku pasów rozdzielających duże, zwarte obszary leśne powyższych ustaleń zarządcy lasów dokonują w uzgodnieniu z właściwym miejscowo Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

Przez tereny leśne nadleśnictwa przebiegają liczne drogi publiczne, w tym przede wszystkim droga krajowa nr 19 (Białystok – Sokółka - przejście graniczne z Białorusią w Kuźnicy) oraz droga wojewódzka nr 676 (Białystok – Supraśl - Krynki).

Na omawianym terenie obszarami o potencjalnie podwyższonym zagrożeniu pożarem są także tereny o dość intensywnej penetracji ludności. Zagadnienie to zostanie szerzej omówione w następnym podpunkcie.

Na gruntach Nadleśnictwa Supraśl nie ma większych skupisk drzewostanów w wieku do 30 lat, które wymagałyby rozdzielenia przez wykonanie w nich pasa przeciwpożarowego typu biologicznego.

Na omawianym terenie obszarami o potencjalnie podwyższonym zagrożeniu pożarem są tereny na siedliskach Bśw, BMśw o szczególnie intensywnej penetracji ludności. Tereny te narażone są na najczęściej występujący pożar pokrywy gleby a także najgroźniejszy w skutkach pożar całkowity. Na terenie nadleśnictwa obszary na wymienionych wcześniej siedliskach zajmują łącznie nieco ponad 23,5% powierzchni leśnej zalesionej. Najwyższa klasa palności drzewostanów A zajmuje 1,8% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

Terenami potencjalnie zagrożonymi pożarami podpowierzchniowymi są obszary na siedliskach Bb, BMb i LMb. Powstawaniu takich pożarów sprzyjają długie okresy suszy, powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych. Siedliska bagienne zajmują na omawianym obszarze tylko nieco ponad 4,7% powierzchni leśnej.

Bloki drzewostanów, które ze względu na siedlisko i na wiek drzewostanu (I i II klasa wieku), są szczególnie zagrożone wystąpieniem pożarów, zostały przedstawione na mapie ochrony przeciwpożarowej.

W celu właściwego zabezpieczenia przeciw pożarowego lasów, w najbliższym 10-leciu nadleśnictwo powinno podjąć następujące działania:

- utrzymywać w dobrym stanie istniejące pasy przeciwpożarowe poprzez porządkowanie terenu na pasach ppoż. oraz mineralizowanie bruzd,
- otoczyć pasem przeciwpożarowym nowopowstające biwaki, parkingi leśne i miejsca postojowe pojazdów,

- w miarę potrzeb, utworzyć nowe pasy ppoż., szczególnie w drzewostanach w wieku do 30 lat,
- wywieszać tablice ostrzegawcze informujące o zagrożeniu pożarowym (w uzgodnieniu z Komendantem Powiatowym PSP).

3.2.4.4. Stopień penetracji lasu

Teren w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, zwłaszcza główny kompleks Puszczy Knyszyńskiej, jest obszarem szczególnie atrakcyjnym pod względem turystycznym, postrzeganym jako miejsce na wypoczynek. W związku z tym, lasy obiektu są lokalnie intensywnie penetrowane przez turystów. W okresie letnim dotyczy to zwłaszcza lasów położonych w obszarze uzdrowiska udostępnionym do rekreacji, miejsc atrakcyjnych pod względem przyrodniczym lub historycznym oraz tych przez które przebiegają szlaki turystyczne: piesze, rowerowe, konne i kajakowe. W okresie letnim ma miejsce również wzmożony ruch pojazdów na przebiegających przez lasy drogach publicznych i drogach leśnych udostępnionych do użytku publicznego. Wtedy występują również w większej liczbie nieuprawnione wjazdy samochodów prywatnych na drogi leśne. W okresie wczesno jesiennym z kolei, zachodzi wzmożona penetracja lasów uważanych przez miejscową ludność za atrakcyjne miejsca na grzybobranie. Dodatkowo, nadleśnictwo w ramach ogólnopolskiego programu „Zanocuj w lesie”, Nadleśnictwo Supraśl wyznaczyło specjalne obszary leśne o powierzchni łącznej ok. 1500 ha, gdzie osoby zainteresowane mogą uprawiać turystykę kwalifikowaną w ramach bushcraftu i survivalu. Obszary zostały zlokalizowane na terenie leśnictwa Krasne w oddziałach: 209-230, 231a, 232a, 233-248, 249b, 249d, 249f, 254-268, 269b, 269c.

3.2.4.5. Zagrożenie związane ze szlakami komunikacyjnymi

Przez teren Nadleśnictwa Supraśl przebiegają szlaki komunikacyjne o dużym nasileniu ruchu. Droga krajowa nr 19, Białystok - Sokółka – do przejścia granicznego z Białorusią w Kuźnicy. Arteria ta stwarzają potencjalne znaczne zagrożenie pożarowe, ponieważ transportowane są nimi różne materiały niebezpieczne, w tym paliwa.

Ponadto na obszarze nadleśnictwa znajduje się droga wojewódzka nr 676: Białystok – Supraśl - Krynki.

Dodatkowo na terenie nadleśnictwa występują liczne lokalne drogi powiatowe i gminne o zróżnicowanym natężeniu ruchu.

Istniejąca sieć szlaków komunikacyjnych, bliskie sąsiedztwo wsi, łąk i pastwisk, powoduje okresowy wzrost zagrożenia pożarowego.

W związku z powyższym, na omawianym terenie występuje znaczne zagrożenie pożarowe spowodowane wzmożonym ruchem pojazdów.

3.2.4.6. Lokalizacja jednostek gaśniczych

Lokalizacja siedzib straży pożarnych wpisujących się w plan przeciwożarowy Nadleśnictwa Supraśl z podziałem na jednostki zawodowe i ochotnicze przedstawiona została poniżej.

Państwowe Straże Pożarne:

- Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 2 w Białymstoku, ul. Generała Władysława Andersa 46 (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
- Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Sokółce, ul. Plac Kościuszki 4 (poza zasięgiem terytorialnym obiektu).

Ochotnicze Straże Pożarne włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

- powiat białostocki
 - OSP Czarna Białostocka, adres: Czarna Białostocka, ul. Tartaczna 5, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
 - OSP Czarna Wieś Kościelna, adres: Czarna Wieś Kościelna ul. Wesoła 22, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
 - OSP Jurowce, adres: Jurowce, ul. Zagórna 6, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
 - OSP Studzianki, adres: Wasilków Studzianki, ul. Podleśna 3, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
 - OSP Supraśl, adres: Supraśl ul. 3 maja 3B;
 - OSP Wasilków, adres: Wasilków, ul. Dworna 19, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu).
- powiat sokółski
 - OSP Kamionka Stara, adres: Stara Kamionka 66B;
 - OSP Rozedranka Stara, adres: Stara Rozedranka 56, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
 - OSP Szudziałowo, adres: Szudziałowo, ul. Szkolna 2, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu).

Ochotnicze Straże Pożarne nie włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

- powiat białostocki
 - OSP Dąbrówki, adres: Dąbrówki, Starowiejska 114;
 - OSP Nowodworce, adres: Nowodworce, ul. 3 Maja 3;
 - OSP Ogrodniczki, adres: Ogrodniczki, ul. Białostocka 59;
 - OSP Oleszkowo, adres: Oleszkowo, ul. Oleszkowo 27, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu);
 - OSP Sokołda, adres: Sokołda 16;
 - OSP Załuki, adres: Załuki 29, (poza zasięgiem terytorialnym obiektu).
- powiat sokółski
 - OSP Lipina, adres: Lipina 33A;
 - OSP Słojniki, adres: Słojniki;
 - OSP Wierzchlesie, adres: Wierzchlesie 94.

3.2.4.7. Lokalizacja różnego typu obiektów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa stwarzających zagrożenie pożarowe

Tereny leśne Nadleśnictwa Supraśl, składają się w większości ze zwartych kompleksów leśnych o dużej powierzchni, graniczące z gruntami innych nadleśnictw. W głównym kompleksie Puszczy Knyszyńskiej największe zagrożenie pożarowe stwarzają obiekty generujące wzmożoną penetrację ludzką w okresie letnim, a więc: miejscowości z kwaterami agroturystycznymi, miejsca odpoczynku, wiaty z miejscami palenia ognisk, miejsca postoju pojazdów itp.. Kompleksy leśne nadleśnictwa graniczą z gruntami obcymi, głównie polami i łąkami w związku z tym istnieje znaczny wpływ działalności prowadzonej na okolicznych terenach na lasy. Na przedmiotowym terenie znajduje się szereg nieco większych lub mniejszych miejscowości oraz szereg posesji w zabudowie kolonijnej.

3.2.4.8. Okres swobodnego rozwoju pożaru

Czas swobodnego rozwoju pożaru jest to czas od powstania pożaru do momentu podjęcia pierwszych działań gaśniczych. Czas ten jest kluczowym wskaźnikiem na etapie planowania operacyjnego i sporządzania powiatowego planu ratowniczego przez Państwową Straż Pożarną. Jest wartością krytyczną dla najbardziej niekorzystnych warunków wynikających z położenia kompleksu leśnego, możliwości wykrycia pożaru i dojazdu sił ratowniczych.

Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od następujących czynników:

- wykrycia i lokalizacji pożaru,
- systemu alarmowania, organizacji łączności i organizacji akcji bojowej,
- odległości pożaru od baz sprzętu pożarowego, drużyn ratowniczych, osad i straży pożarnych,
- zaopatrzenia w sprzęt ratowniczy, dostęp do wody,
- sieci dróg dojazdowych.

W warunkach Nadleśnictwa Supraśl wykrywanie i lokalizacja pożarów prowadzona jest za pośrednictwem stałych punktów obserwacji naziemnej usytuowanych: w obrębie Sokółka - leśnictwo Kopna Góra oddz. 263j oraz w obrębie Supraśl – leśnictwo Podsupraśl 160f (kamery umieszczone na wieżach), PAD w sezonie palności lasów oraz przez patrole naziemne złożone z pracowników służby leśnej. W zasięgu widoczności kamer znajduje się cały teren Nadleśnictwa Supraśl. W lokalizacji pożarów wykorzystywane jest także wieże obserwacyjne usytuowana na terenie następujących sąsiednich nadleśnictwach:

- Nadleśnictwo Czarna Białostocka w miejscowości Studzianki,
- Nadleśnictwo Czarna Białostocka okolice miejscowości Nowy Dwór,
- Nadleśnictwo Czarna Białostocka okolice miejscowości Kruglany
- Nadleśnictwo Dojlidy w miejscowości Zielona,
- Nadleśnictwo Żednia w miejscowości Żednia,
- Nadleśnictwo Żednia, miejscowości Nowa Wola,
- Nadleśnictwo Waliły w miejscowości Waliły Stacja,
- Nadleśnictwo Krynki w miejscowości Ozierskie.

Jeżeli nie można zlokalizować dymu z obrazu przesyłanego przez kamery, wówczas wysyłane są patrole naziemne.

Od momentu powstania pożaru do jego wykrycia mija ok. 10 minut. Powiadomienie o zaistniałym pożarze Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego (PAD) nadleśnictwa oraz właściwego terytorialnie PSK trwa od około 1 minuty. Od chwili zaalarmowania JRG PSP do wyjazdu mijają ok. 2 minuty, natomiast organizacja zastępów OSP wynosi około 5 minut. Zakładając, że pojazdy gaśnicze poruszają się ze średnią prędkością około 40 km/h, czas dojazdu do pożaru dla poszczególnych jednostek w obrębie ich działania, jest zróżnicowany w zależności od odległości do miejsca zdarzenia oraz stanu drogi dojazdowej i na przedmiotowym terenie trwa średnio 36 minut. Okres swobodnego rozwoju pożaru na omawianym terenie wynosi 48 minut.

Należy założyć, że okres swobodnego rozwoju pożaru do momentu wkroczenia zawodowych lub ochotniczych straży pożarnych będących w KSRG wynosi od 20 do 40 minut.

Przebieg pożaru na etapie gaszenia zależy od rodzaju pożaru, temperatury i wilgotności powietrza, panującego wiatru, dostępu do wody, stosowanych środków gaśniczych, organizacji akcji gaszenia oraz naturalnych i sztucznych przerw ograniczających i osłabiających rozszerzanie się pożaru.

3.2.4.9. Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego obszaru leśnego Nadleśnictwa Supraśl

Wilgotność materiałów palnych jest tym czynnikiem, który determinuje możliwość ich zapalenia się. Wpływa ona również na rozprzestrzenienie się pożarów lasu. Opracowane metody oceny możliwości powstawania pożarów leśnych w zależności od wilgotności ściółki i parametrów meteorologicznych mają ułatwić prognozowanie możliwości powstania pożarów. Na podstawie wielkości tych parametrów ustala się stopień zagrożenia pożarowego lasu.

Stopień zapalności dna lasu zależy od składu runa, wilgotności nagromadzonej leżaniny i ściółki oraz od rozkładu pogody w roku (głównie opadów atmosferycznych).

Znaczne zagrożenie pożarowe występuje w okresie wczesnowiosennym, po stopnieniu śniegów. W okresie tym wzrasta intensywność wypalania traw na polach i łąkach

w sąsiedztwie lasów. Szczególnie podatne na zapalenia są lasy, w których występują znaczne ilości łatwopalnych materiałów, zwłaszcza suchych traw. Najczęściej o tej porze roku występują pożary pokrywy gleby. W miarę rozwoju roślin runa zagrożenie pożarowe maleje.

Ponownie szczególnie narażone na możliwość wystąpienia pożaru całkowitego są lasy w miesiącach letnich, w których ściółka na skutek silnego przesuszenia ma niewielką wilgotność. Dodatkowym zagrożeniem jest też wzmożona w tym okresie penetracja lasu przez turystów, a także zbieraczy owoców runa leśnego. W miesiącach letnich na skutek obniżenia poziomu wód gruntowych występują też pożary podpowierzchniowe, głównie na siedliskach bagiennych.

Jesienią dużą palnością charakteryzuje się pokrywa z czernicą, wrzosem, trawami i turzycami, a także wysuszona ściółka liściasta. Ponownie wzrasta też penetracja lasu, tym razem przez zbieraczy grzybów. Pomimo to, w tym okresie następuje najczęściej zmniejszenie zagrożenia pożarowego. W miesiącach zimowych zagrożone pożarami są najczęściej lasy na siedliskach wilgotnych, na których występuje wysokie runo zwłaszcza trzcinnik, trawy i turzyce.

3.2.4.10. System obserwacyjno-alarmowo-gaśniczy

Zgodnie z Zarządzeniem nr 5 DGLP z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne (ZO.2621.5.2017), Nadleśnictwo Supraśl znajduje się w strefie prognostycznej 1_F. Prognozowanie odbywa się na podstawie danych z punktu prognostycznego zlokalizowanego w Zielonej (Nadleśnictwo Dojlidy). Punkt prognostyczny sporządza prognozy na godzinę 900 i 1300, a dane przekazywane są za pomocą modułu GSM do PAD. Dane znajdują się również na stronie internetowej <http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las> (www.bialystok.lasy.gov.pl), skąd zainteresowane osoby lub instytucje mogą je pobrać. W zależności od stopnia zagrożenia pożarowego lasu (SZPL) podejmowane są określone w „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” czynności dla ograniczenia możliwości powstania pożaru, jego szybkiego wykrycia i ugaszenia.

Lasy Nadleśnictwa Supraśl objęte są obserwacją z kamery umieszczonej na wieży telefonii komórkowej zlokalizowanej na terenie nadleśnictwa. Obszar nadleśnictwa znajduje się również w zasięgu kamer umieszczonych na wieżach obserwacyjnych zlokalizowanych na terenie Nadleśnictw: Czarna Białostocka i Dojlidy (obszar południowo-zachodni), Żednia i Waliły (obszar południowy), Krynki (obszar wschodni).

Organizację ochrony przeciwpożarowej lasu w nadleśnictwie, a także organizację akcji ratowniczej oraz ograniczenie skutków innych miejscowych zagrożeń na gruntach i w obiektach będących w zarządzie lub władaniu nadleśnictwa, nadleśniczy powierza pełnomocnikowi (pełnomocnikom) nadleśniczego.

Pełnomocnik winien posiadać upoważnienie do wydawania poleceń wszystkim pracownikom nadleśnictwa oraz zleceńbiorcom zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Pełnomocnik nadleśniczego jest powoływany na czas akcji bezpośredniej.

Zadania i wyposażenie PAD precyzuje szczegółowo „Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu” będąca załącznikiem do Zarządzenia Nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 grudnia 2019 roku.

Tabela 79. Zadania i przedsięwzięcia ochronne realizowane przez jednostki organizacyjne LP w zależności od stopnia zagrożenia pożarowego

Lp.	Rodzaj czynności	SZPL			
		0	1	2	3
1	2	3	4	5	6
1.	Utrzymanie dyżuru w PAD RDLP	x	x	x	x
2.	Utrzymanie dyżuru w PAD nadleśnictwa	x ¹⁾	x ¹⁾	x	x
3.	Wykonywanie zadań przez pełnomocnika dyrektora RDLP	x ²⁾	x ²⁾	x	x
4.	Wykonywanie zadań przez pełnomocnika nadleśniczego	x ³⁾	x	x	x
5.	Dyżurowanie obserwatorów na dostrzegalniach pożarowych oraz w pozostałych punktach obserwacyjnych	x ¹⁾	x	x	x
6.	Patrolowanie naziemne w rejonach szczególnie zagrożonych pożarem	-	-	-	x ³⁾
7.	Uruchomienie patroli lotniczych	-	x ²⁾	x ²⁾	x ²⁾
8.	Wprowadzenie stanu pogotowia do bezzwłocznego użycia sprzętu mechanicznego i gospodarczego wraz z obsługą	-	x ³⁾	x ³⁾	x ³⁾
9.	Wprowadzenie dyżuru dla terenowej Służby Leśnej	x ⁴⁾	x ⁴⁾	x ⁴⁾	x ⁴⁾
10.	Czas gotowości startowej* dla gaśniczych statków powietrznych [min]	-	15	10	10

Lp.	Rodzaj czynności	SZPL			
		0	1	2	3
1	2	3	4	5	6
11.	Koordinacja wszystkich działań przez RDLP	x	x	x	x
12.	Wprowadzenie dyżuru obsady samochodów patrolowo-gaśniczych	x ³⁾	x ³⁾	x	x

Objaśnienia do tabeli:

x – oznacza wykonywanie czynności,

x¹⁾ – nadleśnictwo - w porozumieniu z RDLP – ustala czas dyżurowania lub od niego odstępuje,

x²⁾ – wg zasad ustalonych przez dyrektora RDLP,

x³⁾ – wg zasad ustalonych przez nadleśniczego,

x⁴⁾ – w zależności od lokalnych warunków pogodowych,

* – maksymalny czas gotowości startowej – to czas (w minutach) od zadysponowania statku powietrznego do wykonania startu.

W systemie obserwacyjno-alarmowo-gaśniczym Nadleśnictwa Supraśl funkcjonują jeszcze uruchamiane przy najwyższym stopniu zagrożenia pożarowego dodatkowe naziemne patrole przeciwpożarowe oraz patrole lotnicze organizowane przy pomocy RDLP w Białymstoku.

Pożary lasu są przede wszystkim następstwem bezpośredniego, nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez ludzi lub też wynikiem nieodpowiedniej eksploatacji maszyn i urządzeń. W gestii nadleśnictwa jest podjęcie działań zapobiegających pożarom. Chodzi zwłaszcza o oddziaływanie wychowawcze na tę część społeczeństwa, która z różnorodnych powodów może mieć styczność z lasem. Nadleśnictwo powinno prowadzić akcję uświadamiającą współpracując w tym zakresie ze strażą pożarną, szkołami, organizacjami młodzieżowymi i społecznymi. Administracja LP w celu dotarcia do masowego odbiorcy, z tematem zagrożenia pożarowego w lasach, powinna wykorzystywać w jak największym zakresie środki masowego przekazu (radio, telewizję, prasę, internet). Akcję uświadamiającą należy wzmoczyć w okresie największego zagrożenia pożarowego w lasach (w okresie wiosny i lata).

Przy opracowaniu corocznych planów operacyjnych, zwanych „Sposobami postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia dla obszarów leśnych” należy wykorzystać zamieszczone w dalszej części zestawienia (niektóre dane w nich zawarte w trakcie obowiązywania planu mogą ulegać zmianie):

- plan alarmowania,
- łączność bezprzewodowa i telefoniczna,
- bazy sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody,
- dojazdy pożarowe.

Tabela 80. Kierownictwo jednostki oraz kadra inżynieryjno-techniczna upoważniona do organizowania akcji ratowniczo-gaśniczej z ramienia Lasów Państwowych

Imię i Nazwisko	Funkcja	Telefony	Adres e-mail
1	2	3	4
Andrzej Romaniuk	Nadleśniczy	508 032 473	andrzej.romaniuk@bialystok.lasy.gov.pl
Marcin Romańczuk	Zastępca nadleśniczego	696 429 298	marcin.romanczuk@bialystok.lasy.gov.p
Marcin Romańczuk	Pełnomocnik nadleśniczego	696 429 298	marcin.romanczuk@bialystok.lasy.gov.p
Jarosław Ćwik	Pełnomocnik nadleśniczego	691 364 580	jaroslaw.cwik@bialystok.lasy.gov.pl

Imię i Nazwisko	Funkcja	Telefony	Adres e-mail
1	2	3	4
Jacek Bejm	Pełnomocnik nadleśniczego	604 272 938	jacek.bejm@bialystok.lasy.gov.pl
Jarosław Krzywosz	Pełnomocnik nadleśniczego	691 754 253	jaroslaw.krzywosz@bialystok.lasy.gov.pl
Łukasz Dybikowski	Pełnomocnik nadleśniczego	697 710 373	lukasz.dybikowski@bialystok.lasy.gov.pl

Tabela 81. Plan alarmowania LP, służb ratunkowych, instytucji i jednostek współpracujących

Jednostka	Adres	Telefon	Kryptonim r/t
1	2	3	4
PAD RDLP Białystok	15-424 Białystok ul. Lipowa 51 pad@bialystok.lasy.gov.pl	85 748-18-22 85 746-08-19 570-250-112	1-100
KW PSP Białystok	ul. Warszawska 3 Białystok	477-117-001 477-117-010	2-100
KP PSP w Sokółce	Plac Kościuszki 4 Sokółka	477-118-401 477-118-413	
PAD Nadleśnictwa Supraśl	Kopna Góra	609 7088 10 85 713 15 70	1-25
PAD Nadleśnictwa Dojlidy	Al. 1000-lecia Państwa Polskiego 75, Białystok	570 948 147	1-8
PAD Nadleśnictwa Czarna Białostocka	ul. Marszałkowska 27 Czarna Białostocka	603 391 576	1-6
PAD Nadleśnictwa Krynki	Począpek 6D Szudziałowo	85 722 96 64, 516 157 066	1-29
PAD Nadleśnictwa Waliły	Waliły –Stacja ul. Białostocka 3 Gródek	85 713 23 00	1-31
PAD Nadleśnictwa Żednia	Żednia 5 Michałowo	508 032 427	
Pełnomocnik nadleśniczego	ul. Podsupraśl 8 Supraśl	patrz tabela powyżej	1-25-01 1-25-02 1-25-03
Straż Leśna, samochód patrolowo-gaśniczy		607 775 513	1-25-14 1-25-10
LBL Białystok	Aeroklub Białostocki ul. Ciołkowskiego 2 Białystok	502 448 559	1-200
LBL Rostki	Rostki	87 424-05-60	1-27
Komenda Miejska Policji w Białymstoku	ul. J. Bema 4 Białystok	112	
Posterunek Policji w Supraślu	ul. Kościelna 2 16-030 Supraśl	85 670 24 73 112 85 670 41 63	
OSP Supraśl	ul. 3 Maja 3B 16-030 Supraśl	509 616 660 533 408 998	2-505
OSP Ogrodniczki	ul. Białostocka 59 16-030 Ogrodniczki	506 503 688	

Tabela 82. Plan alarmowania leśnictw

L.p.	Obręb leśny	Leśnictwo	Adres leśnictwa	Leśniczy Podleśniczy	Telefony
1	2	3	4	5	6
1	Sokółka	Lipina	Lipina 104 16-100 Sokółka	Łukasz Popławski (L) Łukasz Kazimierowicz	782 620 830 782 620 829
2	Sokółka	Łaźnisko	Łaźnisko 30 16-113 Szudziałowo	Wojciech Rybij (L) Marek Androsiuk	697 710 374 782 620 831
3	Sokółka	Dworzysk	Podsokołda 1 16-030 Supraśl	Adam Kisiel (L) Adam Sidorczuk	782 620 846 885 554 644
4	Sokółka	Kopna Góra	Kopna Góra 3/1 16-030 Supraśl	Paweł Aleksiejczuk (L) Wiktoria Sadowska	782 620 800 609 992 985
5	Sokółka	Klin	Klin 3 16-113 Szudziałowo	Daniel Borowik (L) Tadeusz Kowalewski	782 620 827 782 620 833
6	Sokółka	Borki	Kopna Góra 2/4 16-030 Supraśl	Krzysztof Braślawski (L) Zbigniew Hacı	782 620 835 782 620 836
7	Supraśl	Sokołda	Podsokołda 3 16-030 Supraśl	Wojciech Hołownia (L)	782 620 837
8	Supraśl	Zacisze	16-030 Supraśl ul.Podsupraśl 9	Wojciech Łukaszewicz (L) Łukasz Szczepański	782 620 840 691 754 255
9	Supraśl	Surazkowo	16-030 Supraśl ul. Podsupraśl 8	Mirosław Trzeciak (L) Bartłomiej Bartoszek	782 620 838 885 231 272
10	Supraśl	Podsupraśl	16-030 Supraśl ul.Podsupraśl 8	Mariusz Redo (L)	782 620 844
11	Supraśl	Krasne	Krasne 4	Andrzej Sawicki (L) Przemysław Zieliński	782 620 845 691 256 391

Nadleśnictwo posiada dwie bazy sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowane odpowiednio: przy siedzibie Leśnictwa Podsupraśl oraz przy siedzibie Leśnictwa Kopna Góra (punkt pomocniczy).

Tabela 83. Wykaz wyposażenia pożarniczego nadleśnictwa

L.p.	Leśnictwo Adres leśny Adres	Osoba Odpowiedzialna Telefon	Rodzaj sprzętu				
			hydrantki [szt.]	tłumice [szt.]	szpadle [szt.]	piłg [szt.]	Inne [szt.]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	L. Podsupraśl Oddz. 160m Podsupraśl 8 16-030 Supraśl	Małgorzata Dybowska	10	10	10	1	- środek pianotwórczy 50l - siekiery 5 szt.
2	L. Kopna Góra Oddz. 263c Kopna Góra	Małgorzata Dybowska 607 446 284	10	10	10	-	- siekiery 5 szt.

Nadleśnictwo dysponuje samochodem przeciwpożarowym z modułem gaśniczym ze zbiornikiem wody o pojemności 400 l.

Tabela 84. Wykaz firm (ZUL) wraz z podaniem wyposażenia przydatnego w ochronie ppoż

L.p.	Zakład Usług Leśnych	Wykaz sprzętu przydatnego w ochronie ppoż. [szt.]	Właściciel - kierownik ZUL / adres	Sposób alarmowania (nr telefonu)
1	2	3	4	5
1	Zakład Usługowo Handlowy „LAS” Górzany 34 16-120 Krynki	Ciągnik z pługiem	Mirosław Dzienisik Górzany 34 16-120 Krynki	601 647 180
2	TRANS-LANS Adrian Abramowicz Waliły – Stacja ul. Sosnowa 8 16-040 Gródek	Ciągnik z pługiem	Adrian Abramowicz ul. Sosnowa 8 16-040 Gródek	515 959 791
3	Usługi Leśne „DANLAS” ul. Partyzantów 14, 16-040 Gródek	Ciągnik z pługiem	Daniel Trochimczyk ul. Partyzantów 14, 16-040 Gródek	695 500 723

Wymagane wyposażenie bazy precyzuje „Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu” - załącznik do Zarządzenia nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 grudnia 2019 roku. Wyposażenie nadleśnictwa w sprzęt przeciwpożarowy jest zgodne z obowiązującymi przepisami. Wszelkie zaistniałe braki w wyposażeniu należy uzupełniać na bieżąco zgodnie z w/w Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu.

Sprzęt podręczny powinien być stosowany w większym zakresie do gaszenia pożarów pokrywy gleby, szczególnie w rezerwatach i na obszarach, gdzie przedmiotem ochrony są rośliny runa.

Przewiduje się udział w akcji bezpośredniej samolotu gaśniczego stacjonującego na lotnisku w Białymstoku.

Tabela 85. Leśne bazy lotnicze i ich wyposażenie

Leśna Baza Lotnicza Wyposażenie	Telefon Radiotelefon
1	2
Leśna Baza Lotnicza Białystok – Krywlany – samolot patrolowo-gaśniczy „ Dromader M-18 B ” PILOT: 600 538 724	(085) 742 93 09 rdtl. Białystok 1-200 48,7375kHz (kanał 6)

Zapotrzebowanie na użycie samolotu w akcji gaśniczej może zostać zgłoszone przez nadleśnictwo.

Dysponowanie odbywa się za pośrednictwem:

- PAD RDLP Białystok (085)748 18 22; (085)746 08 19; (także awaryjnie 660 491 100), rdtf. Białystok 1-100, który koordynuje pracę LBL Białystok – Krywlany rdtl. Białystok 1-200, (085) 742 93 09 (awaryjnie pilot 600 538 724).

W sytuacjach wyjątkowych loty dysponować można kontaktując się bezpośrednio z lotniskiem.

3.2.4.11. Dostępność terenów leśnych i stan zaopatrzenia wodnego

Dostępność terenów leśnych

Szybkie wykrycie pożaru i zaalarmowanie o jego powstaniu jednostek ratowniczych decyduje w dużej mierze o tempie i rozmiarze działań gaśniczych. Niemniej skuteczność warunkuje także stan dróg, posiadane środki gaśnicze oraz sprzęt pożarniczy. Brak dróg oraz ich zły stan ograniczają zdolności manewrowe jednostek ratowniczych, utrudniają prowadzenie działań ratowniczych a przez to mogą rzutować na rozprzestrzenianie się pożarów lasu na znaczne powierzchnie.

W celu zapewnienia właściwych warunków działania pojazdom ratowniczym należy:

- na drogach jednopasmowych budować mijanki,
- mosty tymczasowe przebudować na trwałe,
- niezwłocznie usuwać przeszkody w przypadku zatarasowania dróg i linii wiatrołomami,
- oznakować i utrzymać w stanie ciągłej przejezdności drogi dojazdowe do punktów czerpania wody i baz sprzętu,
- punkty czerpania wody przygotować w sposób odpowiedni do ich zadań poprzez budowę podjazdów dla sprzętu gaśniczego.

Dojazdy pożarowe

Nowobudowane lub modernizowane drogi leśne, wykorzystywane jako dojazdy pożarowe powinny posiadać:

- nawierzchnię gruntową lub utwardzoną o nośności co najmniej 10 ton i nacisku na oś 5 ton,
- promienie zewnętrzne łuków o długości co najmniej 11 m,
- odstępy pomiędzy koronami drzew o szerokości co najmniej 6 m, zachowany do wysokości 4 m od nawierzchni jezdni,
- szerokość jezdni co najmniej 3 m,
- plac manewrowy o wymiarach co najmniej 20 x 20 m w przypadku drogi bez przejazdu,
- mijanki o szerokości co najmniej 3 m i długości 23 m położone od siebie w odległości nie większej niż 300 m z zapewnieniem z nich wzajemnej widoczności, w przypadku dróg o jednym paśmie ruchu.

Nadleśnictwo Supraśl na swoim terenie wyznaczyło 25 dojazdów pożarowych o łącznej długości 103,3 km. Są one zanumerowane numerami od 1 do 15 oraz od 21 do 30.

Drogi leśne pełniące funkcję dojazdów pożarowych wymagają właściwego oznakowania w terenie przy pomocy tablic. Oznakowanie dojazdów pożarowych w terenie należy uaktualnić do stanu opisanego w wykazie zamieszczonym poniżej, przy czym tablice można zastąpić odpowiednim oznakowaniem przydrożnych drzew.

Oprócz poniżej wymienionych dojazdów, na omawianym terenie występuje również gęsta sieć dróg publicznych, najczęściej o nawierzchni asfaltowej lub innej ulepszonej, które mogą być wykorzystywane do celów przeciwpożarowych.

Tabela 86. Wykaz dojazdów pożarowych

Lp.	Nr dojazdu pożarowego (nazwa zwyczajowa)	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg od –do	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1.	Nr 1	1,3	Grunтова	Od drogi Wierzchlesie – Stara Kamionka, przy oddziałach: 355 i 354	
2.	Nr 2	1,4	Grunтова	Od drogi Wierzchlesie – Słójka, przez oddział 76A.	
3.	Nr 3	3,2	Żwirowa	Droga ze wsi Jeziorek do wsi Wierzchlesie, przez oddziały: 118, 98, 99, 92, 93, 94, pomiędzy oddziałami 89A/95	
4.	Nr 4	6,6	Żwirowa	Od drogi Kopna Góra – Woronicze do wsi Łaźnisko, przez oddziały: 252, 239, 218, 199, 198, 180, 161, 160, 159, 139, 122, 102, 103, 104, 97, 104, 105.	
5.	Nr 5	4,3	Żwirowa	Od drogi (dojazd pożarowy nr 4) w oddz. 160, przez oddziały: 159, 158, 157, pomiędzy oddziałami: 176/177, 176/194, 175/193, 174/192, przez oddziały: 192, 173, 172 do wsi Grodzisko.	
6.	Nr 6	1,8	Żwirowa	Od drogi (dojazd pożarowy nr 7) w oddz. 30, przez oddziały: 30, 29, 23, 18 do wsi Brzozowy Hrud.	
7.	Nr 7	5,8	Żwirowa	Od drogi ze wsi Lipina w oddz. 43, pomiędzy oddziałami: 34/42, 33/41, 32/40, 31/39, 30/38, 29/37, 28/36, przez oddział 36, pomiędzy oddziałami 50/51, przez oddziały: 64, 107 do drogi Kopna Góra – Wierzchlesie.	
8.	Nr 8	2,2	Żwirowa	Od drogi Lipina – Pogibło w oddz. 13, przez oddziały: 13, 14, 15, 47, 61, 62 do wsi Ostrówek.	
9.	Nr 9	7,4	Żwirowa	Od drogi ze wsi Lipina w oddz. 42, przez oddziały: 42, 56, 55, 69, 112, 111, 130, pomiędzy oddziałami 147/148, przez oddziały: 167, 186, 185, 203, 222, 221, 241 do drogi Kopna Góra – Łaźnisko.	
10.	Nr 10	3,8	Żwirowa	Od drogi ze wsi Lipina w oddz. 43, przez oddziały: 43, 57, 71, pomiędzy oddziałami: 113/114, 133/134, 152/153, przez oddział 171A do wsi Dworzysk.	Droga publiczna
11.	Nr 11	3,7	Żwirowa	Od drogi (dojazd pożarowy nr 9) w oddz. 185, przez oddziały: 185, 186, 187, 205, 206, 207, 208, 209, 210 do wsi Dworzysk	
12.	Nr 12	5,7	Żwirowa	Od drogi ze wsi Lipowy Most, przez oddział 298, pomiędzy oddziałami: 291/292, 284/285, 275/276, 265/266, 253/254, 242/243, 230/231 poprzez fragment oddziału 211 do drogi (dojazd pożarowy nr 5) pomiędzy oddziałami 172/173	
13.	Nr 13	2,6	Żwirowa	Od drogi Kopna Góra – Lipowy Most w oddziale 294, przez oddziały: 294, 293, 287, 278, 277, 276 do drogi (dojazd pożarowy nr 12) w oddziale 276.	
14.	Nr 14	3,1	Żwirowa	Od wsi Lipowy Most, przez oddział 318, pomiędzy oddziałami: 317/318, 328/329, 337/338, do drogi Borki – Nowosiółki.	Droga publiczna

Lp.	Nr dojazdu pożarowego (nazwa zwyczajowa)	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg od –do	Uwagi
1	2	3	4	5	6
15.	Nr 15	1,9	Żwirowa	Od wsi Borki, pomiędzy oddziałami: 333/335, 334/335 do kolonii Stryjenszczyzna.	Droga publiczna
16.	Nr 21	5,5	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 81, przez oddziały: 81, 65, 64, 47, 48, 49, 32, 33, 34, 20, 21, 22, 36, 37 do drogi (dojazd pożarowy nr 22) w oddziale 38.	
17.	Nr 22	6,4	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Krynki pomiędzy oddziałami 139/140, 123/124, przez oddziały: 123, 106, 89, 88, 72, pomiędzy oddziałami: 54/55, 37/38, przez oddziały: 38, 39, 25, pomiędzy oddziałami: 25/26, 14/15, 6/7, 1/2 do osady Budzisk.	
18.	Nr 23	6,4	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 160, przez oddziały: 160, 145, 144, 128, pomiędzy oddziałami: 128/129, 111/112, przez oddziały: 94, 77, 76, 59, 42, 41, 26 do drogi (dojazd pożarowy nr 22) w oddziale 26	
19.	Nr 24	9,3	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 98, przez oddziały: 98, 99, 116, pomiędzy oddziałami: 116/117, 132/133, 147/148, przez oddziały: 163, 177, 178, 188, 189, 179, 180, 190, 191, 192, 182, 183, 184, 170, 171, 157 do drogi Supraśl – Krynki w oddziale 157.	Droga leśna i droga publiczna
20.	Nr 25	2,6	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 120, przez oddziały: 120, 136, 151, 166, 180 do drogi (dojazd pożarowy nr 24) w oddziale 180.	
21.	Nr 26	7,6	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Krynki w oddziale 174, przez oddziały: 174, 187, 196, 195, 194, 202, 201, 206, 205, 208, 207, 203, 198, 197, 188 do drogi (dojazd pożarowy nr 24).	Droga publiczna
22.	Nr 27	2,1	Żwirowa	Od drogi Supraśl – Białystok w oddziale 226, przez oddziały: 226, 227, 218, 219, 214, 215	Aby zapewnić spójności dojazdów pożarowych z punktami czerpania wody należy doprojektować fragment drogi w oddziale 215 do punktu czerpania wody nr 10
23.	Nr 28	1,8	Bitumiczna	Droga Supraśl – osada Majówka, przez oddziały: 243, 263 do granicy nadleśnictwa.	Odcinek integrujący dojazd nr 24 w Nadl. Dojlidy
24	Nr 29	4,9	Żwirowa	Od drogi (dojazd pożarowy nr 27) w oddziale 226 przez oddziały: 226, 227, 228, 218, 229, 230, 231, 232, 224, 223, 222, pomiędzy oddziałami: 215/221, 220, 219, 218 gdzie łączy się ponownie z drogą dojazdu p.poż. nr 27	
25	Nr 30	1,9	Żwirowa	Od wsi Surążkowo do oddziału 176 i przez oddział: 176, 177 do drogi (dojazd pożarowy nr 24) w oddziale 163	Droga leśna i droga publiczna

Istniejący przebieg dojazdów pożarowych wraz z proponowanymi odcinkami dróg oraz sieć dróg publicznych przebiegających przez kompleksy leśne nadleśnictwa tworzy spójny system dróg-dojazdów pożarowych. Po uwzględnieniu powyższego, sieć dojazdów pożarowych należy uznać za wystarczającą do zapewnienia prawidłowej organizacji akcji ratowniczo-gaśniczej nadleśnictwa, jako jednostki LP o III kategorii zagrożenia pożarowego.

Zadania na najbliższe 10-lecie to utrzymanie w stanie dobrej przejezdności wszystkich dróg stanowiących dojazdy pożarowe.

Stan zaopatrzenia wodnego

Źródłami wody do celów przeciwpożarowych w lasach, w myśl §39 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r., są:

- 1) zbiornik sztuczny lub naturalny, z zapasem wody co najmniej 50 m³;
- 2) dwa zbiorniki sztuczne z łącznym zapasem wody co najmniej 50 m³, jeżeli zapas wody w każdym z tych zbiorników jest nie mniejszy niż 20 m³;
- 3) ciek wodny o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód;
- 4) sieć wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami zewnętrznymi o wydajności nie mniejszej niż 5 dm³/s;
- 5) studnia z pompą oraz z hydrantem zewnętrznym lub innym punktem poboru wody (z nasadą tłoczną typu 75 lub 110) o wydajności nie mniejszej niż 10 dm³/s.

Liczba i rozmieszczenie źródeł wody do celów przeciwpożarowych powinna, dla nadleśnictwa w III strefie zagrożenia pożarowego, zapewniać zachowanie odległości od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody o promieniu nie przekraczającym 5 km. W przypadku hydrantu zewnętrznego o wydajności mniejszej niż 10 dm³/s odległość ta nie powinna przekraczać 2,5 km.

Przystosowanie do celów przeciwpożarowych istniejących zasobów wodnych polega na:

- zbudowaniu lub utrzymaniu dojazdu o parametrach drogi pożarowej, umożliwiającą przejazd pojazdem bez zawracania lub zakończonej placem manewrowym,
- zbudowaniu w miarę potrzeb studzienek ssawnych lub innych urządzeń umożliwiających pobór wody, chronionych przed zamuleniem i zamarznięciem,
- zapewnieniu możliwości poboru wody z głębokości nie większej niż 4 m licząc od lustra wody do poziomu czerpania wody,
- zapewnieniu dostępu do istniejącej sieci hydrantów.

W myśl §39 ust. 18 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. zbiorniki naturalne oraz ciek wodny ze stanowiskami czerpania wody, stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, powinny być poddawane w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 września przeglądom w zakresie potwierdzenia możliwości poboru z nich wody w wymaganej ilości na wypadek pożaru nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, a także niezwłocznie po wprowadzeniu zakazu wstępu do lasu z uwagi na występowanie dużego zagrożenia pożarowego, jeżeli od ostatniego przeglądu do wprowadzenia tego zakazu minęło więcej niż 30 dni. Rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł powinny być poddawane co najmniej raz w roku, w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądom technicznym

i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

Zasięg terytorialny obiektu wynosi 345,85 km². Kompleksy leśne w zarządzie nadleśnictwa rozrzucone są po całym tym obszarze, także w miejscach, w których nie występują naturalne ciek i zbiorniki wodne.

W związku z powyższą sytuacją, sieć punktów czerpania wody (PCW) niezbędną dla zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych dla lasów Nadleśnictwa Supraśl, oparto zarówno o ciek i wodne jak i zbiorniki wodne o potwierdzonej wydajności, planując dodatkowo projektowane punkty czerpania wody w miejscach, w których brakuje punktów istniejących.

Sieć punktów czerpania wody (PCW) w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa tworzy 11 punktów. W tej liczbie 10 PCW opartych jest o naturalne zbiorniki i ciek i, 1 to źródło sztuczne (sztuczny zbiornik przeciwpożarowy).

Trzy PCW znajdują się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Krynki, w którego planie przeciwpożarowym figurują jako punkty nr 4, nr 5 oraz nr 6. Dodatkowo jeden PCW znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Czarna Białostocka, w którego planie przeciwpożarowym figuruje jako punkt nr 4.

W celu zapewnienia pełnego pokrycia buforami punktów czerpania wody lasów Nadleśnictwa Supraśl zaproponowano dodatkowo 5 PCW zlokalizowanych na sztucznych stawach, rzece i sztucznych zalewach.

Zestawienie istniejących, projektowanych i proponowanych punktów czerpania wody przedstawia poniższa tabela. Lokalizację projektowanych punktów czerpania wody przedstawiono na mapie ochrony przeciwpożarowej.

Tabela 87. Wykaz punktów czerpania wody

Lp.	Leśnictwo, oddział	Lokalizacja PCW wg WGS' 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/ sztuczny)	Pojemność PCW/ wydajność hydrantu	Uwagi np. (dostęp, sposób poboru wody, plac manewrowy)	Dojazd z drogi/dojazdu poz. nr
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Lipina	53° 19,882' N 23° 22,498' E	X: 616284,45 Y: 791184,45	Naturalny rzeka Sokółka	Bez ograniczeń	- punkt czerpnia wody (Droga krajowa nr 19 Białystok-Sokołka. Most na rzece Sokółka.) - pompa pływająca Nr PCW 1	Droga krajowa nr 19 Białystok-Sokołka. Most na rzece Sokółka.
2	Dworzyk	53° 17,043' N 23° 24,254' E	X: 611088,10 Y: 793403,25	Naturalny rzeka Sokółka	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 3	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 11). Przejazd przez rzekę Sokółka
3	Sokołda	53° 14,910' N 23° 28,392' E	X: 607481,76 Y: 798296,49	Naturalny rzeka Sokółka	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 4	Droga wojewódzka nr 676 Białystok-Krynki. Most na rzece Sokółka.
4	Borki	53° 12,572' N 23° 31,833' E	X: 603394,08 Y: 802392,35	Naturalny rzeka Słoja	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 5	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 14). Przejazd przez rzekę Słoja.
5	Borki	53° 10,904' N 23° 31,489' E	X: 600276,56 Y: 802233,19	Naturalny rzeka Słoja	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 6	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 14).

Lp.	Leśnictwo, oddział	Lokalizacja PCW wg WGS'84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/ sztuczny)	Pojemność PCW/ wydajność hydrantu	Uwagi np. (dostęp, sposób poboru wody, plac manewrowy)	Dojazd z drogi/dojazdu poż. nr
1	2	3	4	5	6	7	8
							Przejazd przez rzekę Słoja.
6	Podsupraśl	53° 12,941' N 23° 20,309' E	X: 603281,16 Y: 789539,34	Naturalny rzeka Supraśl	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 7	Droga wojewódzka nr 676 Białystok-Krynki. Most na rzece Supraśl.
7	Krasne	53° 11,681' N 23° 17,864' E	X: 600782,21 Y: 786960,97	Naturalny stawy	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 8	Droga wojewódzka nr 676 Białystok-Supraśl. Przejazd przez rzekę Pilnica
8	Surazkowo	53° 12,780' N 23° 27,609' E	X: 603483,58 Y: 797672,91	Naturalny rzeka Sokółda	Bez ograniczeń	-pompa pływająca -punkt czerpnia wody Nr PCW 9	Droga lokalna (przy dojeździe pożarowym nr 30) wieś Surazkowo. Dojazd do rzeki Sokółda.
9	Krasne 215a	53° 13,169' N 23° 17,835' E	X: 603537,70 Y: 786763,20	Naturalny rzeka Supraśl	Bez ograniczeń	- pompa pływająca - plac manewrowy -punkt czerpnia wody Nr PCW 10 Należy doprojektować dojazd (około 120 m) w oddziale 215	Dojazd pożarowy nr 27, droga leśna
10	Sokołda 33w	53° 15,602' N 23° 25,904' E	X: 608607,66 Y: 795466,12	Sztuczny	Bez ograniczeń	- plac manewrowy, -stałe nasady do czerpania wody -punkt czerpania wody Nr PCW 11	Dojazd pożarowy nr 21, droga leśna
11	Nadleśnictwo Żednia	53° 10,307' N 23° 26,794' E	X: 598845,97 Y: 797052,30	Naturalny rzeka Płoska	Bez ograniczeń	PCW projektowany	Droga lokalna wieś Kołodno. Most na rzece Płoska
12	Nadleśnictwo Krynki	53° 20,122' N 23° 36,073' E	X: 617675,64 Y: 806204,78	Sztuczny	Do weryfikacji	PCW projektowany. Staw - prywatna posesja.	Droga wojewódzka nr 674 Sokółka-Krynki.
13	Łażnisko	53° 17,998' N 23° 31,332' E	X: 613406,71 Y: 801199,54	Sztuczny	Do weryfikacji	PCW projektowany. Staw - prywatna posesja.	Z drogi publicznej. Wieś Wierzchlesie
14	Nadleśnictwo Czarna Białostocka	53° 24,135' N 23° 31,291' E	X: 624768,51 Y: 800432,35	Sztuczny	Bez ograniczeń	PCW projektowany. Zalew sokółski	Z drogi publicznej.
15	Nadleśnictwo Krynki	53° 15,571' N 23° 38,157' E	X: 609398,57 Y: 809062,73	Sztuczny	1800 m ³	PCW nr 4 w Nadleśnictwie Krynki. Staw w Poczopku	Droga wojewódzka nr 676 Białystok. Wieś Poczopek
16	Nadleśnictwo Krynki	53° 14,708' N 23° 33,719' E	X: 607482,66 Y: 804237,08	Naturalny rzeka Starzynka	przepływ R≥ 10dm ³ /s	PCW nr 6 w Nadleśnictwie Krynki. Most na rzece Starzynka	Droga publiczna Talkowszczyzna – Lipowy Most, most na rzece Starzynka
17	Nadleśnictwo Krynki	53° 13,802' N 23° 36,753' E	X: 606021,51 Y: 807715,59	Naturalny rzeka Starzynka	przepływ R≥ 10dm ³ /s	PCW nr 5 w Nadleśnictwie Krynki. Most na rzece Starzynka	Wieś Sosnowik, droga zwirowa, most na rzece Starzynka
18	Nadleśnictwo Dojlidy	53° 11,734' N 23° 11,764' E	X: 600477,48 Y: 780170,94	Sztuczny	Bez ograniczeń	PCW projektowany. Zalew w Wasilkowie	Z drogi publicznej
19	Krasne	53° 11,750' N 23° 14,082' E	X: 600660,16 Y: 782747,04	Naturalny rzeka Supraśl	Bez ograniczeń	PCW projektowany	Droga publiczna Wasilków – Nowodworce,

Lp.	Leśnictwo, oddział	Lokalizacja PCW wg WGS'84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/ sztuczny)	Pojemność PCW/ wydajność hydrantu	Uwagi np. (dostęp, sposób poboru wody, plac manewrowy)	Dojazd z drogi/dojazdu poż. nr
1	2	3	4	5	6	7	8
							most na rzece Supraśl
20	Nadleśnictwo Czarna Białostocka	53° 23,887' N 23° 21,991' E	X: 623666,78 Y: 790167,41	Sztuczny	1800 m³	PCW nr 4 w Nadleśnictwie Czarna Białostocka	Dojazd pożarowy nr 4 w Nadleśnictwie Czarna Białostocka

Z danych zamieszczonych powyżej wynika, że stan zaopatrzenia wodnego nadleśnictwa jest wystarczający (został zachowany warunek zapewnienia najbliższego punktu czerpania wody w promieniu 5 lub 2,5 km). Nie przewiduje się więc budowy nowych punktów czerpania wody. Dojazdy do punktów czerpania wody nie są utrudnione.

3.2.4.12. Obiekty szczególnie cenne

Wykaz obiektów szczególnie cennych nadleśnictwa Supraśl z ich charakterystyką zamieszczono w tabeli poniżej:

Tabela 88. Wykaz obiektów szczególnie cennych takich jak rezerваты i pomniki przyrody

Lp.	Rodzaj cennej powierzchni / obiektu	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia (ha) / szt.	Lokalizacja obiektu wg WGS'84	Uwagi np. (Dojazd z drogi/dojazdu ppoż. nr, PCW)
1	2	3	4	5	6	7
1	Rezerwat Bahno w Borkach	Borki	307 a, b, 308 a, b, c, d, f, g, ~a, ~b, 313 a, b, g, ~b, 314 a, b, ~b, 315 b, c, ~b, 316 a, b, c, d, ~a, 323 a, 324 a, b, ~a, ~b, 325 a, b, ~a, 326 a, b, c, d, f, g, ~a, ~b, ~c, ~d, 332 a, b, c, ~b, ~c	290,88		- dojazd pożarowy nr 15 - PCW Lipowy Most
2	Rezerwat Budzisk	Zacisze	1 a, b, c, d, f, ~a, 2 a, b, c, ~b, 5 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, x, y, ~b, 6 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, ~a, ~b, 7 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, ~b, ~c, 8 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, ~a, 17 i, j, k	145,40		- dojazd pożarowy nr 22, 21 - PCW w oddz. 33 w

Lp.	Rodzaj cennej powierzchni / obiektu	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia (ha) / szt.	Lokalizacja obiektu wg WGS'84	Uwagi np. (Dojazd z drogi/dojazdu ppoż. nr, PCW)
1	2	3	4	5	6	7
3	Rezerwat Jałówka	Zacisze, Podsupraśl	93 a, 94 a, b, c, d, f, g, h, i, ~b, ~c, 95 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, ~a, ~b, ~c, 110 a, b, c, d, ~b, 111 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, ~a, ~b, 112 a, b, c, d, f, ~a, ~b, 127 a, b, c, ~b, ~d, 128 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, ~a, ~b, 129 a, b, c, d, ~a, ~b, 143 a, b, ~b, ~d, 144 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, ~a, ~b, 145 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, ~a, ~b, ~c, 160 c, d, f, a, b, ~b, ~f	275,98		- dojazd pożarowy nr 23 - PCW w nr 7, oddz. 160yx
4	Rezerwat Kozłowy Ług	Lipina	44, a, b, c45, a, b, c, d, f, g, ~b46, a, b, c, d, f, g, h, ~b47, a, b, c, d, ~b58, a, b, ~b59, a, b, c, d, f, g, ~a, ~b60, a, b, c, d, f, g, ~a, ~b61, a, b, c, d, ~b, ~d, ~g72, a, b, c, ~b73, a, b, c, ~b, ~f	139,47		- dojazd pożarowy nr 8
5	Rezerwat Krasne	Krasne	249 a, ~c, 250 a, b, c, d, f, ~b, ~c, 269 a, ~b, ~c, 270 a, b, c, d, f, ~a, ~b	84,90		- dojazd drogą wojewódzką nr 676 - PCW w oddz. 251 f
6	Rezerwat Krzemienne Góry	Surążkowo	167 a, b, 181 a, b, ~c, 191 a, b, c, d, ~b, 199 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, ~a, ~b, 204 a, b, c, d, ~b, ~c	79,27		- dojazd pożarowy nr 24 - PCW Surążkowo (dojazd nr 30,26)
7	Rezerwat Łanga	Łaźnisko, Dworzysk	125 a, b, c, d, f, g, h, i, ~a, ~b, ~c, 140 a, b, c, d, f, g, h, i, j, ~a, 141 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, ~a, ~b, 142 a, b, c, d, f, g, h, t, ~a, ~b, ~c, 161 b, c, a, ~a, 162 a, b, c, d, f, g, h, i, m, ~a, ~b, 181 a, b, c, d, ~a, ~b,	127,07		- dojazd pożarowy nr 4, droga powiatowa Kopna Góra - Łaźnisko - PCW nr 4

Lp.	Rodzaj cennej powierzchni / obiektu	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia (ha) / szt.	Lokalizacja obiektu wg WGS'84	Uwagi np. (Dojazd z drogi/dojazdu ppoż. nr, PCW)
1	2	3	4	5	6	7
			182 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, ~a, ~b, ~c, 200 a, b, c, d, ~a, ~b, ~c			
8	Rezerwat Międzyrzecze	Dworzysk	165 a, b, c, d, ~a, ~b, 166 a, b, c, d, f, g, ~a, ~b, ~c, 167 a, b, c, ~b, 184 a, b, c, d, f, g, ~a, 185 a, b, c, d, ~a, ~b, ~c, 202 a, b, c, ~a, 203 a, b, c, d, ~a, ~b, ~c, 204 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, ~a, ~b, ~c, ~d, 221 a, b, c, d, ~a, ~b, 222 a, b, c, d, f, g, h, ~a, ~b	250,25		- dojazd pożarowy nr 9, i nr 11 - PCW nr 4 i PCW w miejscowości Dworzysk
9	Rezerwat Stara Dębina	Lipina, Łaźnisko	18 a, b, c, d, f, g, ~a, ~b, 19 a, b, ~a, 20 a, b, ~a, 23 a, b, c, d, f, g, ~a, ~b, 24 a, b, c, d, f, g, h, i, ~a, 25 a, b, c, d, f, g, h, i, j, ~a, ~b, ~c, 29 a, b, c, d, f, g, h, ~a, ~b, 30 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, ~a, ~b, 31 a, b, c, d, f, ~a, ~b, 32 a, b, c, d, ~a, ~b	271,64		- dojazd pożarowy nr 6, i nr 7
10	Rezerwat Stare Biele	Kopna Góra	232 a, 244 a, b, 245 a, 246 a, b, c, d, f, g, h, ~b, 247 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, ~a, 256 a, b, ~b, 257 a, b, c, d, f, g, ~a, ~b, 258 a, b, c, d, f, g, h, ~a, ~b, 259 a, b, c, d, ~a, ~b, 269 a, b, c, d, f, g, h, ~a, 270 a, b, c, d, f, g, ~a, 271 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, ~a, ~b	256,53		- dojazd drogą wojewódzką nr 676 - PCW nr 4
11	Rezerwat Surażkowo	Surażkowo	115 a, b, 131 g, h, i, a, b, c, d, f, ~a, 132 a, b, c, g, h, i, ~b, 146 a, b, c, d, f, g, ~b, 147 a, b, ~b, 161 a, b, c, d,	137,02		- dojazd pożarowy nr 24 - PCW Surażkowo (dojazd nr 30,26)

Lp.	Rodzaj cennej powierzchni / obiektu	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia (ha) / szt.	Lokalizacja obiektu wg WGS'84	Uwagi np. (Dojazd z drogi/dojazdu ppoż. nr, PCW)
1	2	3	4	5	6	7
			f, g, h, i, ~a, ~b, 162 a, b, c, d, f, g, h, i, ~a, ~b, 176 a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, o, p, r, t, ~a, ~c			
12	Rezerwat Woronicza	Łaźnisko, Dworzysk, Kopna Góra	158 a, b, c, d, f, g, h, i, j, ~c, 159 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, ~b, 177 a, b, c, d, 178 a, b, c, d, ~b, ~d, 179 a, ~b, ~c, 197 a, b, c, d, f, g, h, ~a, ~b, 198 a, b, ~b, ~d, 217 a, b, c, m, ~b, ~c, 218 a, ~b, ~d, 238 a, ~b, ~d, 239 a, b, ~a, ~b, ~c, 240 a, b, c, d, ~b, ~c, ~f	137,49		- dojazd pożarowy nr 4, i nr 5 - PCW nr 4
13	Pomnik przyrody nr 516	Łaźnisko	25 d	1 szt. (obw. 298 wys. 20)	53° 19,167' N 23° 28,317' E	- drzewo, martwy, Sosna zwyczajna - dojazd pożarowy nr 6, i nr 7, drogą leśną w kierunku miejscowości Lipina
14	Pomnik przyrody nr 517	Łaźnisko	25 d	1 szt. (obw. 374 wys. 21)	53° 19,151' N 23° 28,325' E	drzewo, martwy, Sosna zwyczajna - dojazd pożarowy nr 6, i nr 7, drogą leśną w kierunku miejscowości Lipina
15	Pomnik przyrody nr 548	Lipina	71 b	1 szt. (obw. 398 wys. 30)	53° 18,566' N 23° 26,138' E	- drzewo, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 10
16	Pomnik przyrody nr 547	Dworzysk	205 a	1 szt. (obw. 391 wys. 28)	53° 16,498' N 23° 27,033' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 11, drogą leśną
17	Pomnik przyrody nr 130	Dworzysk	229 h	1 szt. (obw. 570 wys. 20)	53° 16,680' N 23° 24,171' E	- drzewo, stan średni, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 11, drogą leśną w kierunku rzeki Sokółdy
18	Pomnik przyrody nr 297	Kopna Góra	264 j	1 szt. (obw. 432 wys. 20)	53° 14,930' N 23° 28,689' E	- drzewo, stan średni, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676
19	Pomnik przyrody nr 298	Kopna Góra	264 h	2 szt. (obw. 358; 458 wys. 17)	53° 14,988' N 23° 28,588' E	- grupa drzew, stan średni, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676
20	Pomnik przyrody nr 299	Kopna Góra	264 h	1 szt. (obw. 397 wys. 16)	53° 14,980' N 23° 28,603' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676
21	Pomnik przyrody nr 132	Borki	291 j	1 szt. (obw. 325 wys. 30)	53° 13,091' N 23° 31,730' E	- drzewo, stan dobry, Sosna zwyczajna - dojazd pożarowy nr 12
22	Pomnik przyrody nr 679	Zacisze	5 w	1 szt. (obw. 387 wys. 30)	53° 16,273' N 23° 23,356' E	- drzewo, martwy, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 22, lina ostępowa
23	Pomnik przyrody nr 1706	Sokołda	88 f	1 szt. (obw. 360 wys. 30)	53° 14,648' N 23° 23,490' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 22

Lp.	Rodzaj cennej powierzchni / obiektu	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia (ha) / szt.	Lokalizacja obiektu wg WGS'84	Uwagi np. (Dojazd z drogi/dojazdu ppoż. nr, PCW)
1	2	3	4	5	6	7
24	Pomnik przyrody nr 1707	Sokołda	88 f	1 szt.(obw. 322 wys. 29)	53° 14,637' N 23° 23,494' E	- drzewo, martwy, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 22
25	Pomnik przyrody nr 1708	Sokołda	88 f	1 szt.(obw. 336 wys. 32)	53° 14,690' N 23° 23,518' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 22
26	Pomnik przyrody nr 1714	Sokołda	88 f	1 szt.(obw. 365 wys. 29)	53° 14,600' N 23° 23,576' E	- drzewo, stan b. dobry, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 22
27	Pomnik przyrody nr 1715	Sokołda	88 f	1 szt.(obw. 631 wys. 32)	53° 14,626' N 23° 23,577' E	- drzewo, stan b. dobry, Dąb szypułkowy - dojazd pożarowy nr 22
28	Pomnik przyrody nr 653	Sokołda	103 j	1 szt.(obw. 335 wys. 30)	53° 14,235' N 23° 24,651' E	- drzewo, stan dobry, Świerk pospolity - dojazd drogą wojewódzką nr 676
29	Pomnik przyrody nr 1716	Podsupraśl	107 c	1 szt.(obw. 225 wys. 25)	53° 14,138' N 23° 22,615' E	- drzewo, stan zły, Grab zwyczajny - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
30	Pomnik przyrody nr 681	Podsupraśl	107 c	1 szt.(obw. 294 wys. 28)	53° 14,195' N 23° 22,587' E	- drzewo, martwy, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
31	Pomnik przyrody nr 682	Podsupraśl	107 c	1 szt.(obw. 270 wys. 24)	53° 14,179' N 23° 22,596' E	- drzewo, stan dobry, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
32	Pomnik przyrody nr 680	Podsupraśl	107 d	1 szt.(obw. 290 wys. 28)	53° 14,243' N 23° 22,486' E	- drzewo, martwy, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
33	Pomnik przyrody nr 684	Podsupraśl	107 d	1 szt.(obw. 300 wys. 26)	53° 14,274' N 23° 22,504' E	- drzewo, stan dobry, Wiąz górski - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
34	Pomnik przyrody nr 685	Podsupraśl	107 d	1 szt.(obw. 320 wys. 30)	53° 14,252' N 23° 22,480' E	- drzewo, martwy, Wiąz górski - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
35	Pomnik przyrody nr 687	Podsupraśl	108 a	1 szt.(obw. 522 wys. 30)	53° 14,340' N 23° 22,405' E	- drzewo, stan dobry, Świerk pospolity - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
36	Pomnik przyrody nr 686	Podsupraśl	108 a	1 szt.(obw. 380 wys. 30)	53° 14,251' N 23° 22,462' E	- drzewo, martwy, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
37	Pomnik przyrody nr 688	Podsupraśl	108 a	1 szt.(obw. 375 wys. 30)	53° 14,234' N 23° 22,419' E	- drzewo, stan b. dobry, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
38	Pomnik przyrody nr 689	Podsupraśl	108 a	1 szt.(obw. 308 wys. 30)	53° 14,257' N 23° 22,457' E	- drzewo, martwy, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
39	Pomnik przyrody nr 690	Podsupraśl	108 a	1 szt.(obw. 233 wys. 24)	53° 14,227' N 23° 22,447' E	- drzewo, martwy, Klon zwyczajny - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
40	Pomnik przyrody nr 654	Surążkowo	120 c	1 szt.(obw. 326 wys. 25)	53° 14,011' N 23° 24,660' E	- drzewo, stan dobry, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 25
41	Pomnik przyrody nr 655	Surążkowo	120 c	1 szt.(obw. 283 wys. 25)	53° 14,051' N 23° 24,632' E	- drzewo, stan dobry, Jesion wyniosły - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 25
42	Pomnik przyrody nr 691	Surążkowo	120 c	1 szt.(obw. 398 wys. 25)	53° 14,134' N 23° 24,646' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 25

Lp.	Rodzaj cennej powierzchni / obiektu	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia (ha) / szt.	Lokalizacja obiektu wg WGS'84	Uwagi np. (Dojazd z drogi/dojazdu ppoż. nr, PCW)
1	2	3	4	5	6	7
43	Pomnik przyrody nr 692	Surążkowo	120 c	1 szt.(obw. 428 wys. 26)	53° 14,079' N 23° 24,638' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 25
44	Pomnik przyrody nr 1701	Podsupraśl	125 b	1 szt.(obw. 380 wys. 20)	53° 14,109' N 23° 22,332' E	- drzewo, martwy, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676, drogą leśną
45	Pomnik przyrody nr 1703	Podsupraśl	137 b	1 szt.(obw. 233 wys. 25)	53° 13,846' N 23° 24,471' E	- drzewo, stan b. dobry, Lipa drobnolistna - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 25
46	Pomnik przyrody nr 1704	Podsupraśl	137 b	1 szt.(obw. 360 wys. 30)	53° 13,874' N 23° 24,398' E	- drzewo, stan dobry, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 25
47	Pomnik przyrody nr 695	Surążkowo	163 g	1 szt.(obw. 248 wys. 27)	53° 13,191' N 23° 26,094' E	- drzewo, martwy, Sosna zwyczajna - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 24
48	Pomnik przyrody nr 549	Surążkowo	188 d	1 szt.(obw. 425 wys. 30)	53° 12,751' N 23° 25,868' E	- drzewo, Dąb szypułkowy - dojazd drogą wojewódzką nr 676, dojazd pożarowy nr 24 lub nr 25

3.2.4.13. Analiza zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Konieczne jest prowadzenie gospodarstwa leśnego, tak by zwiększyć biologiczną odporność drzewostanów na powstawanie i rozwój pożarów leśnych.

Podstawowe znaczenie będą miały:

- działania i czynności zmniejszające ilość materiałów łatwo zapalnych w lesie, ważny przy tym jest termin i czas realizowania zadań ochronnych i hodowlanych,
- działania utrudniające rozwój pożarów, hamujące szybkość ich rozprzestrzeniania się a nawet mogące całkowicie wstrzymać ich rozwój, zwłaszcza tych o mniejszej intensywności,
- działania mające na celu uświadamianie społeczeństwa oraz odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego.

Zmniejszenie ilości materiałów palnych w lesie należy osiągnąć przez:

- wykaszanie traw wzdłuż szlaków komunikacyjnych,
- usuwanie gałęzi, chrustu, odpadów poeksploatacyjnych i innych materiałów palnych na odległość do 30 m od dróg i torów kolejowych (nietworzenie wałów i stosów),
- zrębkowanie gałęzi i czubów drzew przy zachowaniu ustalonych środków ostrożności,
- podkrzesywanie drzewek iglastych, usuwając z nich usychające i suche gałęzie.

W działaniach utrudniających rozwój pożarów należy wykonać:

- wprowadzanie podszytów, domieszek drzew i krzewów liściastych, zwłaszcza wzdłuż dróg oraz na obrzeżach upraw zakładanych na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego,
- utrzymywanie istniejących pasów przeciwpożarowych w należytych stanie,
- zakładanie pasów przeciwpożarowych przy biwakach i parkingach leśnych.

W działaniach uświadamiania społeczeństwa oraz odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego należy:

- prowadzić wśród społeczności lokalnej akcję propagandową o tematyce przeciwpożarowej skierowaną zarówno do dorosłych, jak młodzieży i dzieci,
- dążyć do uświadamiania społeczności lokalnej na temat szkodliwości wypalania traw i skutków powstałych przez to pożarów (w okresach, kiedy ten proceder występuje),
- rozwieszać plakaty i ogłoszenia, o treści edukacyjnej, w miejscach zbiorowego przebywania ludności np. przed sklepami, urzędami, przy budynkach LP,
- ustawić tablice informacyjno-ostrzegawcze w miejscach o największej penetracji i przy drogach prowadzących do lasu,
- egzekwować zakaz poruszania się po terenach leśnych w okresach największego zagrożenia pożarowego,
- w okresach największego zagrożenia administracja LP powinna korzystać ze środków masowego przekazu, by dotrzeć ze swymi komunikatami do jak największej liczby odbiorców.

3.2.4.14. Instrukcja postępowania dla pracowników nadleśnictwa w przypadku zaistnienia pożaru

Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny nadleśnictwa w przypadku uzyskania informacji o pożarze zobowiązany jest:

- a) osoba pełniąca dyżur w PAD nadleśnictwa powiadamia o zauważonym i zlokalizowanym pożarze miejscowego leśniczego lub podleśniczego pełniącego dyżur w leśnictwie, a po otrzymaniu wstępnych informacji z miejsca powstania pożaru, zastępcę nadleśniczego lub nadleśniczego,
- b) osoba pełniąca dyżur w PAD nadleśnictwa powiadamia właściwe terytorialnie Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Policję,
- c) osoba pełniąca dyżur w PAD nadleśnictwa powiadamia PAD RDLP Białystok,
- d) pracownik pełniący dyżur w PAD nadleśnictwa po uzgodnieniu z pełnomocnikiem nadleśniczego lub dowódcą prowadzącym akcję gaśniczą na ich wniosek może żądać w PAD RDLP pomocy ze strony lotnictwa, po dokładnym rozpoznaniu takiej potrzeby przez osobę kierującą akcją gaśniczą,
- e) osoba dyżurująca w PAD nadleśnictwa w zależności od potrzeby (informacja przekazywana z miejsca pożaru przez pełnomocnika nadleśniczego) uruchamia dostarczenie na miejsce pożaru sprzętu specjalistycznego i innego sprzętu przydatnego przy gaszeniu pożaru na polecenie kierującego akcją gaśniczą,
- f) osoba pełniąca dyżur w PAD nadleśnictwa stale współpracuje i utrzymuje łączność z miejscem pożaru, pełnomocnikiem nadleśniczego, kierownictwem nadleśnictwa, PSP, samolotami gaśniczymi i PAD RDLP w Białymstoku.

Pełnomocnik nadleśniczego powinien:

- a) przy organizacji dojazdu do pożaru uwzględnić istniejące dojazdy pożarowe,
- b) do koordynacji działań gaśniczych używać mapy ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa Supraśl,

- c) udać się na miejsce pożaru,
- d) zorganizować i podjąć akcję gaśniczą, w tym:
 - zaalarmować potrzebną liczbę pracowników nadleśnictwa,
 - sprowadzić do pożaru środki i sprzęt gaśniczy będący w dyspozycji nadleśnictwa,
 - wyznaczyć pracowników w celu szybkiego doprowadzenia na miejsce pożaru lub koncentracji wezwanych jednostek straży pożarnej i sił lotniczych,
 - zorganizować w miarę potrzeby ewakuację ludzi i mienia z zagrożonych budynków lub terenów,
 - zapewnić stałą łączność pomiędzy miejscem pożaru a nadleśnictwem,
 - dostarczyć na miejsce pożaru napoje chłodzące dla gaszących.
- e) przekazać kierownictwo akcji dowódcy jednostki straży pożarnej z chwilą jej przybycia, współpracować z nim i podporządkować się jego rozkazom w trakcie akcji gaśniczej,
- f) przejść pożarzysko po upewnieniu się, że jest właściwie zgaszone bez widocznych żarzących się pni, gałęzi itd. i zorganizować jego dogaszenie i zabezpieczenie,
- g) ustalić okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru (ustalenie miejsca powstania pożaru, przyczyny oraz zabezpieczenie śladów, uzyskanie oświadczeń naocznych świadków) przy współudziale Policji i PSP, jeszcze w trakcie trwania pożaru.

Po pożarze pełnomocnik nadleśniczego zobowiązany jest:

- a) oszacować straty po pożarowe,
- b) podjąć czynności niezbędne w celu ustalenia sprawcy pożaru i uzyskania odszkodowania za poniesione straty,
- c) prowadzić rejestr pożarów i przekazać meldunek o pożarze do RDLP Białystok.

Przy pożarze o powierzchni ponad 10 ha Dyrektor RDLP powołuje komisję, która sporządzi analizę okoliczności i przyczyn powstania pożaru oraz przebiegu akcji gaśniczej.

3.2.4.15. Mapa ochrony przeciwpożarowej

Kierując się wytycznymi „Instrukcji urządzania lasu” opracowano dla nadleśnictwa mapę ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50 000, która stanowi integralną część planu. Posłuży ona jako materiał pomocniczy do opracowania rocznych szczegółowych planów operacyjnych. Na mapie tej oznaczono za pomocą kolorów i symboli:

- siedziby straży pożarnych z podziałem na należące do KSRG i inne,
- miejsca lokalizacji radiostacji,
- bazy sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody oraz dojazdy pożarowe,
- drogi umożliwiające przejazd ciężkiego sprzętu,
- przejazdy kolejowe, mosty,
- dostrzegalnie przeciwpożarowe,
- koordynaty i ich numery,
- parkingi, kempingi, miejsca wypoczynkowe, miejsca palenia ognisk,
- granice zasięgu nadleśnictwa, obrębów leśnych i leśnictw,
- granice województw, powiatów i gmin,

- siedziby: nadleśnictwa, leśnictw, powiatów i gmin,
- tereny szczególnie zagrożone pożarem,
- klasy palności drzewostanów,
- pasy przeciwpożarowe,
- ciek i zbiorniki wodne.

Teren Nadleśnictwa Supraśl jest narażony na pożary ze względu na większą penetrację (duże zagęszczenie osad ludzkich w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa). Obserwuje się corocznie zwiększającą się liczbę turystów i zbieraczy runa leśnego, którzy stwarzają zagrożenie pożarowe oraz zaśmiecają lasy.

Podsumowując ochronę przeciwpożarową w Nadleśnictwie Supraśl należy stwierdzić:

- system obserwacji, wykrywania i alarmowania w przypadku powstania pożaru jest dobrze zorganizowany w strukturach wewnętrznych nadleśnictwa,
- liczba, rozmieszczenie i zaopatrzenie w sprzęt gaśniczy jest właściwe dla danej kategorii zagrożenia pożarowego,
- stan zaopatrzenia wodnego jest wystarczający,
- sieć dróg stanowiących dojazdy pożarowe jest prawidłowa.

3.2.5. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne wynikać będzie z zapotrzebowania gospodarki i uzyskiwanych efektów ekonomicznych. Na bieżące 10-lecie użytkowanie uboczne dotyczyć będzie głównie dzierżawy gruntów, zagospodarowania łowieckiego oraz pozyskania i sprzedaży choinek na rynek lokalny.

Sprzedaż choinek odbywa się w oparciu o ustalone cenniki detaliczne i prowadzona jest głównie pod kątem zaopatrzenia lokalnej ludności. W minionym okresie Nadleśnictwo Supraśl pozyskiwało średnio 385 sztuk choinek na rok. Choinki pozyskiwane były głównie na uprawach leśnych w ramach zabiegów pielęgnacyjnych. Pod względem ekonomicznym przychód ze sprzedaży choinek ma marginalne znaczenie, aczkolwiek działalność ta jest niezwykle istotna ze względów wizerunkowych oraz społecznych.

W ramach realizacji gospodarki łąkowo - rolnej na ok. 35 ha trwałych użytków zielonych TUZ (łąk) nadleśnictwa prowadzony jest w latach 2020-2025 plan działalności rolnośrodowiskowo-klimatycznej finansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW). W ramach ww. działalności prowadzony jest wykaszanie TUZ (łąk) wraz z wywozem biomasy, wykaszanie prowadzone jest w terminach określonych w planie działalności rolnośrodowiskowo-klimatycznej.

Gospodarka łowiecka

Obowiązujące obecnie w Polsce prawo określa łowiectwo jako planowe gospodarowanie zwierzyną, zgodnie z potrzebami gospodarki i ochrony przyrody. Obejmuje ono hodowlę i ochronę zwierzyny, polowanie oraz wprowadzanie upolowanej zwierzyny do obrotu gospodarczego.

Na terenie nadleśnictwa wydzielono jeden obwód łowiecki, tworzący ośrodek hodowli zwierzyny (OHZ). Gospodarkę w nim prowadzi nadleśnictwo, wyłączając go z dzierżawy kołom łowieckim. OHZ obejmuje znaczną powierzchnię (9877,74 ha, w tym 6883,89 ha pow. leśnej) i dysponuje rozbudowaną infrastrukturą łowiecką (brogi, paśniki, lizawki, ambony). Użytkuje się poletka łowieckie, wykasza śródleśne łąki utrzymując je we właściwej kulturze rolnej i poszerzając bazę żerową zwierzyny. Obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim jest 10. Obszar nadleśnictwa znajduje się w Rejonie Hodowlanym Puszczy Knyszyńskiej, w którym obowiązują określone kryteria odstrzału selekcyjnego samców zwierzyny płowej, w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany dla tego obszaru. Zmiany liczebności i pozyskanie głównych gatunków łownych w minionym dziesięcioleciu, według rocznych planów łowieckich przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 89. Liczebność, plan pozyskania i pozyskanie zwierzyny łownej w Nadleśnictwie Supraśl

Sezon łowiecki	Gatunek	Liczebność	Plan Pozyskania	Odstrzał wykonany
1	2	3	4	5
2015/2016	łoś	30	0	0
	Jeleń	660	163	162
	Sarna	661	53	46
	Dzik	174	245	263
2016/2017	łoś	30	0	0
	Jeleń	672	185	160

Sezon łowiecki	Gatunek	Liczebność	Plan Pozyskania	Odstrzał wykonany
1	2	3	4	5
	Sarna	621	53	41
	Dzik	175	165	190
2017/2018	łoś	36	0	0
	Jeleń	586	166	153
	Sarna	516	51	45
	Dzik	79	120	114
2018/2019	łoś	35	0	0
	Jeleń	606	175	159
	Sarna	496	71	45
	Dzik	31	31	205
2019/2020	łoś	50	0	0
	Jeleń	533	173	170
	Sarna	326	73	61
	Dzik	31	47	141
2020/2021	łoś	52	0	0
	Jeleń	529	170	173
	Sarna	431	74	72
	Dzik	32	43	171
2021/2022	łoś	73	0	0
	Jeleń	555	166	157
	Sarna	421	68	68
	Dzik	31	51	117
2022/2023	łoś	74	0	0
	Jeleń	520	159	153
	Sarna	371	56	38
	Dzik	47	38	89
2023/2024	łoś	79	0	0
	Jeleń	518	160	143
	Sarna	367	60	53
	Dzik	30	33	66
2024/2025	łoś	85	0	0
	Jeleń	462	143	134
	Sarna	407	61	52
	Dzik	30	30	183
	Daniel	30	0	0

Plan odstrzału samic i młodzięży gatunków jeleniowatych, był w większości przypadków realizowany. Od sezonu łowieckiego 2018/2019 znacząco zwiększyły się wykonania planu dzików. Związane to jest ze zleceniami PIW w celu rozproszenia populacji dzika w odpowiedzi na wciąż aktywną na obszarze woj. podlaskiego chorobę afrykańskiego pomoru świń.

Granice obwodów łowieckich i innych obiektów związanych z gospodarką łowiecką przedstawione są na mapie gospodarki łowieckiej nadleśnictwa w skali 1:20 000.

W bieżącym okresie gospodarczym działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zagadnienia:

- ochrona ostozy zwierzyny poprzez odpowiednie oznakowanie i ograniczenie wstępu,
- poprawianie warunków bytowania zwierzyny poprzez zapewnienie bazy pokarmowej i zwiększenie dostępu do wodopojów,
- ochrona upraw i młodników przez gradzenie oraz stosowanie indywidualnych zabezpieczeń,
- utrzymanie infrastruktury łowieckiej we właściwym stanie ilościowym i jakościowym,
- utrzymanie w wysokiej kulturze poletek łowieckich,
- dokonywanie inwentaryzacji zwierzyny łownej,
- planowy odstrzał, zapewniający właściwą strukturę płci i wieku oraz kondycję i liczebność poszczególnych gatunków, dostosowaną do pojemności łowisk,
- realizowanie zadań niezbędnych do ograniczenia rozprzestrzeniania się ASF.

3.2.6. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

Niezbędnym warunkiem realizacji wielofunkcyjnych zadań jest odpowiednia infrastruktura techniczna. Dotyczy to wszystkich dziedzin inwestycyjnych w zakresie:

- budownictwa ogólnego i drogowego,
- melioracji wodnych,
- budowy i konserwacji obiektów inżynierskich małej retencji.

3.2.6.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych

W trakcie prac terenowych zinventaryzowano wszystkie drogi będące w stanie posiadania nadleśnictwa. Nadleśnictwo ma opracowany operat docelowej sieci dróg, który szczegółowo określa harmonogram prac remontowych i inwestycyjnych dla dróg leśnych.

Zadania na najbliższy okres gospodarczy to:

- bieżące utrzymanie i remonty istniejących dróg leśnych,
- rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg,
- bieżąca konserwacja urządzeń melioracji wodnych.

Priorytetowe zadania dotyczą infrastruktury drogowej związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa pożarowego. W większości zadań drogowych prowadzone są czynności utrzymaniowe i konserwacyjne dla dróg leśnych w postaci wykaszania poboczy, profilowania dróg oraz dostawy kruszyw do uzupełniania ubytków i nierówności. Obiekty drogowe takie jak przepusty drogowe są naprawiane wg potrzeb na bieżąco.

3.2.6.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

W nadleśnictwie istnieje już sieć szlaków zrywkowych ułatwiających dostęp do drzewostanów objętych użytkowaniem. Wykonanie nowych będzie niezbędne w miejscach pozyskania drewna przez ciężki sprzęt maszynowy.

Szlaki technologiczne wykonywane są w oparciu o zarządzenie nr 35 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania szlaków operacyjnych w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych.

3.2.6.3. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków gospodarczych

Zadania w tym zakresie obejmą bieżące remonty leśniczówek i zabudowań gospodarczych. Realizacja potrzeb w zakresie budownictwa zależeć będzie od możliwości finansowych nadleśnictwa i zadań ujętych w planie perspektywicznym RDLP w Białymstoku.

3.2.6.4. Budowa i konserwacja urządzeń i obiektów wodno-melioracyjnych

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano wszystkie rowy i ciekі będące w zarządzie nadleśnictwa. Urządzenia wodno-melioracyjne winny być oczyszczane i konserwowane na bieżąco w miarę potrzeb i posiadanych środków finansowych według Programów retencjonowania wody.

W trosce o stabilność bilansu wodnego powołano lasy wodochronne na powierzchni 864,53 ha (wiodąca kategoria ochronności). Rzeczywista powierzchnia lasów wodochronnych to 2059,21 ha, co stanowi 12,3% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej. Obejmują one ciągi mokradeł (siedlisk bagiennych i podmokłych), tereny w sąsiedztwie cieków, zbiorników wodnych oraz źródeł. Gospodarka leśna na tych terenach przyporządkowana jest celowi ochronnemu i ma służyć zachowaniu cieków wodnych w swoich naturalnych korytach, ochrony śródleśnych bagien, drobnych zbiorników wodnych.

Sposobem gospodarczym można wykonać małe zbiorniki zasilane wodami gruntowymi w bezodpływowych zagłębieniach i obniżeniach terenu położonych poza istniejącą siecią hydrograficzną oraz instalować urządzenia melioracji wodnych niezwiązane z poborem wody (np. odpływ regulowany). Wykonanie innych urządzeń małej retencji wymaga sporządzenia dokumentacji technicznej.

Szczegółowo zagadnienia małej retencji zostały omówione w Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Supraśl.

3.2.6.5. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej

Na terenie nadleśnictwa zlokalizowanych jest szereg obiektów służących turystyce i rekreacji oraz szeroko rozumianej edukacji przyrodniczej: Zagroda Pokazowa Żubrów, Leśny Ogród Botaniczny Arboretum, Cmentarz Powstańców Listopadowych, Małe Muzeum Historii Puszczy Knyszyńskiej, ścieżki dydaktyczne i przyrodniczo-edukacyjne, szlaki turystyczne piesze, rowerowe, kajakowe i szlaki konne, liczne miejsca postoju pojazdów, zadaszenia i wiaty. Nadleśnictwo wyznaczyło liczne miejsca stałego posługiwania się ogniem.

Nadleśnictwo przystąpiło do realizacji Programu „Zanocuj w lesie”. Został wyznaczony obszar leśny udostępniony celem uprawiania aktywności typu bushcraft i surwiwal.

Remonty i rozbudowa tych obiektów realizowana jest systematycznie w miarę potrzeb i możliwości finansowych. Wszelkie nowe inwestycje turystyczne, które mogą się pojawić wraz z wynikającymi z nich potrzebami, powinny nawiązywać do postanowień miejscowych planów przestrzennego zagospodarowania, planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 i być tworzone we współpracy z wydziałami urzędów wojewódzkich i samorządowych zajmujących się problematyką turystyki i rekreacji. W związku z rosnącym zainteresowaniem edukacją przyrodniczą istnieje potrzeba uzyskania dofinansowania na ten cel.

Obecne na terenie lasów nadleśnictwa obiekty turystyczne zostały naniesione na *mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego*, natomiast zagadnienia zagospodarowania turystycznego szerzej omówione zostały w Programie Ochrony Przyrody.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody jest częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Supraśl”, sporządzonego na okres od 1.01.2026 r. do 31.12.2035 r.

Program ochrony przyrody sporządzony zostanie jako oddzielny tom, do którego załączona będzie mapa walorów przeglądowa przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa Supraśl w skali 1:50 000.

Program ochrony przyrody został sporządzony w celu:

- zinventaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów nadleśnictwa, oraz terenów w jego zasięgu działania,
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- umożliwiania w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

Program ochrony przyrody wykonywany jest na podstawie „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 r. i § 3, 110 i 111 Instrukcji urządzania lasu oraz ustaleń KZP.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z IUL § 123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIIA – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy,
- Wzór 8 – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p – to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIA),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas na koniec okresu dla Nadleśnictwa Supraśl wyniesie:

Tabela 90. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Przyrost bieżący Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
5646701	1093450	932839	5807312	350,53

Tabela 91. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne w porównaniu z prognozą na koniec okresu gospodarczego

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na	
			01.01.2026	31.12.2035
1	2	3	4	5
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	16698,92	16698,92
2.	Zasoby miąższości	m ³	5652115	5793116
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku			
	IIa	m ³	141	71
	IIb	m ³	206	234
	IIIa	m ³	279	272
	IIIb	m ³	328	331
	IVa	m ³	370	366
	IVb	m ³	400	391
	Va	m ³	427	423
	Vb	m ³	431	444
	VI	m ³	437	466
	VII	m ³	430	410
	VIII i st.	m ³	407	446
	Klasa odnowienia	m ³	294	305
	Klasa do odnowienia	m ³	257	251
	Drzewostany o budowie przerębowej	m ³	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	m ³	338	347
5.	Przeciętny wiek	lat	76	84
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	6,60	6,21
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,16	2,31
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	5,04	3,27
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	7,46	6,46

W tabeli powyżej przedstawiono dane prognostyczne (kolumna 5) wyliczone oprogramowaniem BULiGL (SOOŚ), wg którego zasoby miąższości na koniec okresu gospodarczego wzrosną o 141001 m³.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z VI rewizją planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Supraśl zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 09.10.2023 r. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych,
- informacji dotyczących stanu posiadania,
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m² a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

W trakcie prac nad PUL doprowadzono do zgodności opisów taksacyjnych z rejestrem gruntów.

6.1. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu VI rewizji wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe dla Nadleśnictwa Supraśl wykonane przez KRAMKO w latach 2023-2024, dostosowując systematykę gleb do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000), w celu uzyskania zgodności ze słownikiem programu TAKSATOR.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Supraśl została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku na podstawie umowy Nr EZ.271.4.2024 zawartej w dniu 13 stycznia 2024 r. pomiędzy działającym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, a Dyrektorem Oddziału Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Białymstoku.

Prace wykonano w oparciu o treści protokołów z posiedzeń: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, a także ustawę z dn. 28.09.1991 r. o lasach (Dz.U. z 2025 r. poz. 567), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 nr poz. 1478 ze zm.), Rozporządzenia MŚ z dnia 12.11.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz.1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2023 r., Instrukcją ochrony lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2019 r. itd.

6.2.1. Prace terenowe

Inwentaryzacja zasobów leśnych „na gruncie” została wykonana w okresie od 2024 do 2024 roku, w oparciu o zaktualizowaną LMN. Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia. Odbiór terenowych prac urzędzeniowych nastąpił w dniu 05.06.2025 r. z udziałem przedstawicieli RDLP, nadleśnictwa i wykonawcy.

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego.

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urzędzeniowych dokonano pomiaru nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano przebieg niektórych wydzielen. Podstawą korekty granic była ortofotomapa, numeryczny model terenu (dane z programu ISOK) oraz odbiorniki GNSS. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Proste pomiary wykonano taśmą metodą domiarów lub dalmierzem laserowym. Pomiarem objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualne opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą tych terenów.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych dla każdego obrębu leśnego została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych;
3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

W d-stanach II i starszych klas wieku założono 2161 powierzchni kołowych. W ramach obrębów leśnych przedstawia się to następująco:

- w obrębie Sokółka	-	1121
- w obrębie Supraśl	-	1041

Teoretyczny procentowy błąd pomiaru miąższości w obrębach leśnych przedstawia się następująco:

- w Sokółka	-	1,12%
- w Supraśl	-	1,07%

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym miąższość oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego.

Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono wyłącznie za pomocą szacunku wzrokowego.

Tabela 92. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Sokółka

Gatunek Klasa wieku	BRZ	DB	OL	SO	ŚW
	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości				
Ila		7253,07 47,10 21,06	2681,51 50,08 28,91	6212,26 63,81 19,24	
IIb	10882,51 49,56 18,73			3226,86 34,55 10,93	13590,11 47,24 19,29
IIIa	7741,94 38,07 11,48		5199,30 26,31 8,77	6195,09 23,36 5,51	16724,68 47,45 13,16
IIIb	7392,65 35,73 11,91		26658,43 46,60 14,05	13703,41 37,13 5,42	22437,32 44,45 16,80
IVa	12545,48 32,11 10,15		19759,85 40,31 16,46	13118,55 30,49 2,43	
IVb			35750,36 60,58 21,42	20441,76 34,75 4,49	
Va			21392,60 41,97 14,84	16604,94 31,29 3,28	22648,01 75,97 31,02
Vb			29182,37 67,96 18,85	21058,95 33,44 3,08	
VI		8708,30 29,69 7,20	13727,76 32,24 6,09	27738,95 38,24 2,20	
KOKDO				31706,99 42,57 3,99	24154,29 45,99 11,88

Tabela 93. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Supraśl

Gatunek Klasa wieku	BRZ	DB	OL	SO	ŚW
	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości				
Ila				8678,28 60,12 17,36	
IIb	15486,47 60,66 24,76			3265,05 24,09 7,26	4809,29 41,40 18,51
IIIa	12484,30 46,55 11,64		12043,22 32,87 14,70	10709,22 38,06 8,73	8329,65 31,36 9,92
IIIb	6307,99 28,61 7,65		5477,14 26,76 8,46	16058,39 32,25 5,10	20106,07 47,93 16,94
IVa			23133,55 51,80 11,88	13874,67 31,30 3,59	
IVb		17038,87 40,03 12,66	4695,63 17,83 6,74	17630,89 32,44 4,15	
Va		7395,73 26,27 7,58	26971,73 34,61 10,94	16832,56 28,05 2,56	
Vb		12259,69 30,11 9,52	21780,77 39,83 9,39	19001,97 30,90 2,02	
VI	6962,32 37,49 10,82	19689,52 39,57 12,51	23067,64 42,37 9,48	26115,57 35,06 2,44	
KOKDO				27723,03 39,73 5,73	23023,52 37,59 10,85

Na około co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wywróconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych.

Odbiór inwentaryzacji zasobów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniu 5 czerwca 2025 roku. Zespół kontroli pomiaru miąższości (powołany przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji LP w Białymstoku) skontrolował 50 wylosowanych powierzchni kołowych. Zespół podczas kontroli dokonał pomiaru wielkości powierzchni próbnej, wszystkich pierśnic drzew na powierzchni próbnej, wysokości średniego drzewa gatunku i wieku z każdej grupy.

Wyniki:

- liczba błędów grubych – 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,005;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,195,

Komisja przyjęła całość pomiarów, gdyż liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2 (§ 61 Instrukcji u.l.). Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla nadleśnictwa.

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2023-2024. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem *Taksator 6.0.634*. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji *Leman 4*.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono *Plan urządzenia lasu* zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w formie elektronicznej. Przekazano też dane, w formie warstw numerycznych, zgodne ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Prace terenowe i kameralne VI rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Supraśl zostały wykonane przez pracownię urzędzeniową U-1 Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Białymstoku w składzie:

- | | | |
|------------|------------------------|--|
| - mgr | Sławomir Szubzda | kierownik pracowni, taksator specjalista |
| - mgr inż. | Marcin Warmijak | taksator specjalista |
| - tech. | Grzegorz Siermantowski | starszy taksator |
| - mgr inż. | Marcin Aniśko | taksator |
| - mgr inż. | Piotr Kalisz | taksator |
| - inż. | Rafał Macianis | taksator |
| - mgr inż. | Marcin Sierszeń | taksator |
| - mgr inż. | Rafał Snarski | starszy asystent taksatora |
| - mgr inż. | Szymon Chmur | informatyk |
| - mgr inż. | Nina Sawicka | starszy specjalista ds. informatyki |
| - mgr inż. | Krystyna Murawska | taksator specjalista |
| tech. | Paweł Kłoskowski | asystent taksatora |
| tech. | Nikodem Waszlewicz | asystent taksatora |

Prace planistyczne w obrębach (w tym opracowanie planów cięć) wykonali:

- | | |
|-------------------|-------------------|
| - obręb Sokółka | - Marcin Aniśko |
| - obręby: Supraśl | - Marcin Sierszeń |

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował Zastępca Dyrektora mgr inż. Jerzy Półtorak.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Supraśl zawiera następujące części składowe:

Opis ogólny lasów nadleśnictwa (elaborat). Dołączono do niego następujące dokumenty:

- Zarządzenie nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw,
- protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu z dnia 09.10.2023 r.,
- protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Supraśl, który odbył się w dniach 04-05.06.2025 r.,
- protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Supraśl, która odbyła się w dniu 6 listopada 2025 r.,
- wykazy szczegółowe lasów ochronnych do projektu Decyzji Ministra Środowiska w sprawie uznania za ochronne lasy będące w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl,
- czyste strony na kronikę.

Program Ochrony Przyrody wykonano jako oddzielny tom i stanowi on część opisaną ogólnego.

Opisy taksacyjne i plany wykonane dla obrębu: dla nadleśnictwa. W skład tomu wchodzi:

- opis taksacyjny lasu,
- wykaz skrótów i symboli,
- zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju (tabela I),
- zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji (tabela II),
- powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących (tabela III),
- powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących (tabela IV),
- powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu (tabela Va),
- miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu (tabela Vb),
- powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności (tabela VI),
- tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy (tabela VIIa),
- zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach (tabela XV),
- zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (tabela XVI),
- zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć (tabela XVII),

- zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu (tabela XVIII),
- wykaz obiektów bazy nasiennej (wzór nr 2),
- wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (wzór nr 3),
- wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (wzór nr 4),
- wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia (wzór nr 5)
- wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6),
- wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
- wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Opisy taksacyjne, wykazy cięć rębnych i przedrębnych oraz hodowli dla leśnictw. Tom zawiera:

- opis taksacyjny lasu,
- wykaz skrótów i symboli,
- wykaz projektowanych cięć rębnych,
- wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu,
- wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
- wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
- wyciąg z opisanego ogólnego nadleśnictwa,
- wyciąg z programu ochrony przyrody.

Materiały kartograficzne

Na całość opracowania kartograficznego składają się następujące mapy:

- mapy gospodarcze w skali 1:5 000 z działkami ewidencyjnymi
 - w arkuszach formatu A1
 - arkusz zbiorczy map gospodarczych
- mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000
 - drzewostanów
 - cięć rębnych
 - atlasy zawierające powyższe mapy
 - czyste
- mapy przeglądowe dla obrębu w skali 1:20 000
 - drzewostanów
 - siedlisk leśnych
 - cięć rębnych
 - ochrony lasu
 - nasiennictwa i selekcji
 - zagospodarowania rekreacyjnego
 - gospodarki łowieckiej
 - obszarów chronionych i funkcji lasu
 - stanowisk oraz siedlisk gatunków ptaków chronionych
 - siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków roślin
 - czyste

- mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe w skali 1:50 000
 - obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa
 - ochrony przeciwpożarowej
 - zasięgów leśnictw
 - walorów przyrodniczo-kulturowych
 - gospodarki łowieckiej
 - czyste

Poza tym przekazano nadleśnictwu na nośniku cyfrowym: bazę danych taksacyjnych, leśną mapę numeryczną, *Elaborat*, *Program ochrony przyrody* oraz *Prognozę oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu*.

Dyrektor Oddziału BULiGL
w Białymstoku



dr inż. Marek Ksepko

7. LITERATURA

- Banaszuk H. 1995a. *Położenie Puszczy Knyszyńskiej, zarys rzeźby i budowy geologicznej. W: Puszcza Knyszyńska. Monografia przyrodnicza. Pr. zbior. Red. A. Czerwiński. Zespół Parków Krajobrazowych w Supraślu s. 11–21. Supraśl.*
- Ber A. 2002. *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000. Arkusz Supraśl (301).* Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa.
- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział Białystok, 2006: *Charakterystyka gleb i siedlisk Nadleśnictwa Supraśl, Białystok.*
- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku 2015: *Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Supraśl na lata 2016-2025.* Białystok. Mscr.
- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej 2023: *Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasów w Polsce. Wyniki za okres 2020-2024.* Sękocin Stary.
- Czerwiński A. (red.), 1995. *Puszcza Knyszyńska. Monografia przyrodnicza. Zespół Parków Krajobrazowych, Supraśl.*
- Gątkiewicz T., Tołwiński J. 1995. *Gospodarka leśna w Puszczy Knyszyńskiej. Puszcza Knyszyńska – Monografia przyrodnicza. Zespół Parków Krajobrazowych w Supraślu, Supraśl: 431-446.*
- Górniak A. 2021 – *Klimat województwa podlaskiego w czasie globalnego ocieplenia.* Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.
- Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Białymstoku 2024: *Rocznik Statystyczny Leśnictwa.* GUS, Warszawa, Białystok
- Kondracki J. 1972: *Polska Północno-Wschodnia.* Wydawnictwo PWN, Warszawa.
- Kondracki J. 2014.: *Geografia regionalna Polski.* Wydawnictwo PWN, Warszawa.
- Krameko, 2024: *Charakterystyka siedlisk Nadleśnictwa Supraśl, Kraków.*
- Krzywicki T. 2002 - *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50000. Arkusz Supraśl (301).* Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa.
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe 2020: *Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu.* CILP, Warszawa.
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy 2023: *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2022 r.* Warszawa
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe 2012: *Instrukcja ochrony lasu.* CILP. Warszawa.
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe 2023: *Zasady hodowli lasu.* CILP. Warszawa.
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe 2012: *Instrukcja urządzania lasu. Część 1. Instrukcja sporządzania planu urządzania lasu dla nadleśnictwa.* CILP, Warszawa.

- Reindl, A. (1965). Puszcza Knyszyńsko-Białostocka. W: A. Żabko-Potopowicz (red.), Dzieje lasów leśnictwa i drzewnictwa w Polsce (s. 587-597). Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
- Solon J. et Al. 2018 - *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*. „Geographia Polonica” 2 (91).
- Woś A. 2010: *Klimat Polski w drugiej połowie XX wieku*. Wyd. Naukowe UAM, Poznań.
- Zielony R., Kliczkowska A. 2012: *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2012*. CILP, Warszawa.

8. ZAŁĄCZNIKI

W rozdziale tym zamieszczono kopie następujących dokumentów:

1.	Zarządzenie nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw.	295
2.	Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu z dnia 17.01.2023 r.	299
3.	Protokół kontroli i odbioru III etapu – prace terenowe zakończeniowe projektu PUL z dnia 13 czerwca 2025 r.	357
4.	Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości z dnia 13 czerwca 2025 r. ..	361
5.	Wykaz rozbieżności użytków ze stanem na gruncie wykazanych w trakcie prac terenowych, stan na 25 maja 2025 r.	365
6.	Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Supraśl, która odbyła się w dniach 6 listopada 2025 r.	367
7.	Wykazy szczegółowe lasów ochronnych do projektu Decyzji Ministra Środowiska w sprawie uznania za ochronne lasy będące w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl.	389
8.	Notatka służbowa z posiedzenia w sprawie ustalenia wysokości etatów użytkowania rębного i uzgodnienia rozplanowania cięć na lata 2026-2035 z dnia 16 października 2025 r.	411
9.	Decyzja na trwałe wyłączenie z produkcji gruntów leśnych z dnia 10 października 2006 r.	415
10.	Decyzja Ministra Środowiska z dnia XX.XX.2025 r. w sprawie uznania za ochronne lasy będące w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl.	417
11.	Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku na temat prowadzenia zabiegów gospodarczych w otulinach rezerwatów przyrody „Łanga” i „Stara Dębina”	419

**ZARZĄDZENIE NR 53
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH**

z dnia 23 sierpnia 2021 r.

**o zmianie niektórych zarządzeń
określających zasięgi terytorialne nadleśnictw**

GS.0141.2.2021

Na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 2 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 6, z późn. zm.) oraz w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego, przebiegu granic oraz nazw nadleśnictw (z późn. zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1

Załącznik do Zarządzenia nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku (z późn. zm.) otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

W załączniku do Zarządzenia nr 76 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Lębork, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Załącznik do zarządzenia nr 77 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach (z późn. zm.) otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 4

W załączniku do Zarządzenia nr 78 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krakowie (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny nadleśnictw: Gorlice, Gromnik, Krościenko, Krzeszowice, Limanowa, Miechów, Myślenice, Nowy Targ, Stary Sącz, zgodnie z załącznikiem nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 5

W załączniku do Zarządzenia nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny nadleśnictw: Dukla, Kołaczyce, Stuposiany, Lutowska, Cisna oraz Ustrzyki Dolne, zgodnie z załącznikiem nr 5 do niniejszego zarządzenia.

§ 6

W załączniku do Zarządzenia nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny nadleśnictw: Chełm, Parczew, Sobibór, Włodawa, Zwierzyniec, zgodnie z załącznikiem nr 6 do niniejszego zarządzenia.

§ 7

Załącznik do Zarządzenia nr 82 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie (z późn. zm.) otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 7 do niniejszego zarządzenia.

§ 8

W załączniku do Zarządzenia nr 84 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Poznaniu (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Konstantynowo, określone w załączniku nr 8 do niniejszego zarządzenia.

§ 9

Załącznik do Zarządzenia nr 85 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu (z późn. zm.) otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 9 do niniejszego zarządzenia.

§ 10

Załącznik do Zarządzenia nr 86 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Szczecinie (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny nadleśnictw: Bierzwnik, Bogdaniec, Dębno, Drawno, Glusko, Międzyzdroje, Osno Lubuskie, zgodnie z załącznikiem nr 10 do niniejszego zarządzenia.

§ 11

W załączniku do Zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Szczecinku (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Damnica, określone w załączniku nr 11 do niniejszego zarządzenia.

§ 12

W załączniku do Zarządzenia nr 88 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określa-

nia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Toruniu (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Ryteł, określone w załączniku nr 12 do niniejszego zarządzenia.

§ 13

W załączniku do Zarządzenia nr 89 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Warszawie wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny nadleśnictw: Chojnów oraz Jabłonna, określone w załączniku nr 13 do niniejszego zarządzenia.

§ 14

W załączniku do Zarządzenia nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez

Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych we Wrocławiu (z późn. zm.) wprowadza się nowe brzmienie w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny nadleśnictw: Szklarska Poręba, Śnieżka i Zdroje, określone w załączniku nr 14 do niniejszego zarządzenia.

§ 15

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH
Józef Kubica

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 53
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
z dnia 23 sierpnia 2021 r.

Zasięg terytorialny nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Białymstoku		
AUGUSTÓW (01-01) 1459,00 km ²	<u>podlaskie</u> augustowski Augustów – miasto	Obręb 1, Obręb 2 cz., Obręb 3, Obręb 4 cz., Obręb 5, Obręb 6, Obręb 7 cz.
	Augustów – obszar wiejski	Białobrzegi, Biernatki, Bór, Czarnucha, Gabowe Grądy, Gliniski, Góry, Jezioroki, Kolnica, Kolnica-Ośrodek, Komaszówka, Łąki Wsi Kamień, Netta Druga, Netta Folwark, Netta Pierwsza, Obuchowizna, Osowy Grąd, Ponizie, Promiski, Rutki Nowe cz., Rutki Stare cz., Rzepiski, Sajenek, Świderek, Turówka, Uścianki, Żarnowo Drugie, Żarnowo Pierwsze, Żarnowo Trzecie
	Bargłów Kościelny	(cała)
	Lipsk	Jałowo, Jasionowo, Krasne, Lipsk, Łąki Wsi Krasne cz., Miasto Lipsk, Nowy Rogożyn cz., Podwołkuszne, Rogożynek, Skieblewo cz., Stary Rogożyn cz., Wyżarne
	Płaska	Sucha Rzeczka cz.
	Sztabin	Balinka cz., Budziski, Chomaszewo, Cisów, Czarniewo, Czarny Las, Dębowa, Długie, Dłużański Las, Ewy, Fiedorowizna, Hruskie, Huta, Jagłowo, Jaminy, Janówek, Jasionowo Dębowskie, Jasionowo Koło Krasnegoboru, Jastrzębna Druga, Jastrzębna Majątek cz., Jastrzębna Pierwsza, Jaziewo, Kamień, Karoliny, Komaszówka cz., Kopiec, Kopytkowo, Krasnoborki, Krasnybór, Krylatka, Kunicha, Lebiec, Lipowo, Mogilnice, Motulka, Ostrowie, Polkowo, Sosnowo, Sztabin, Wolne, Wrotki
	<u>grajewski</u> Grajewo	Kapice cz., Sojczyn Grądowy cz., Sojczynek cz.

Ciąg dalszy tabeli na str. 6

Ciąg dalszy tabeli ze str. 15

	łomżyński Jedwabne	Chyliny cz., Pluty cz.
RUDKA (01-24) 2441,81 km ²	mazowieckie <i>ostrowski</i> Boguty-Pianki	(cała)
	Nur	(cała)
	podlaskie <i>białostocki</i> Choroszcz	Izbiszczce cz., Kruszewo cz., Pańki cz.
	Łapy	(cała)
	Poświętne	(cała)
	Suraz	Suraz cz.
	Turośń Kościelna	Baciuty cz., Bojary(cz.), Borowskie Żaki cz., Topilec cz., Turośń Dolna cz., Zawady cz.
	Tykocin	Radule cz.
	<i>bielski</i> Brańsk – miasto	(cała)
	Brańsk – obszar wiejski	(cała)
	Rudka	(cała)
	Wyszki	Kamienny Dwór, Sieśki, Topczewo, Wodźki, Wólka Pietkowska, Wólka Zaleska, Zalesie
	<i>siemiatycki</i> Działkowice	Dołubowo, Smolugi, Zamianowo
	Grodzisk	(cała)
	Perlejewo	(cała)
	<i>wysokomazowiecki</i>	(cały)
SUPRAŚL (01-25) 345,85 km ²	podlaskie <i>białostocki</i> Gródek	Borki
	Supraśl	Cieliczanka, Jałówka, Krasne-Ciasne, Łażnie, Ogrodniczki, Sokółka, Supraśl, Surazkowo, Woronice – Międzyrzecze
	Wasilków	Dąbrówki, Nowodworce, Studzianki cz., Zapieczki
	<i>sokólski</i> Sokółka	Bachmatówka, Bilwinki, Bobrowniki, Dworzysk cz., Geniusze, Igryły, Janowszczyzna, Jelenia Góra, Kamionka Nowa, Kamionka Stara, Kundzice, Kurowszczyzna, Lipina cz., M. Sokółka-Słojniki cz., M. Sokółka-Tartak Kuryły, Mićkowa Hać cz., Miejskie Nowiny, Moczalnia Nowa, Moczalnia Stara, Pawelki, Planteczka, Podkamionka, Słojniki, Straż cz., Tartak Kuryły, Wierzchjedlina, Wojnacy, Wysokie Łaski, Zamczysk, Zawistowszczyzna
	Szudziałowo	Grodzisko cz., Klin cz., Lipowy Most cz., Łażnisko, Suchy Gród, Trzcianno Nowe, Trzcianno Stare cz., Wierchlesie cz.
SUWAŁKI (01-26) 1319,36 km ²	podlaskie <i>augustowski</i> Nowinka	Ateny, Barszczowa Góra cz., Bryzgiel, Jurydyka, Krusznik, Olszanka Folwark, Podnowinka cz., Szczepki, Walne cz.
	<i>sejneński</i> Giby	Sametki cz., Studziany Las cz., Wysoki Most

Ciąg dalszy tabeli na str. 17



Białystok, 09.10.2023 r.

Zn. spr.: ZU.6004.4.2023

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W BIAŁYMSTOKU**

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU**

określający

**ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU
PLANU**

**URZĄDZENIA LASU
W NADLEŚNICTWIE SUPRAŚL**

na okres 1.01.2026 – 31.12.2035

Supraśl, 31 maja 2023r.

A. WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzenia Lasu (Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21.11.2011r. w sprawie „Instrukcji Urządzenia lasu” z późn. zmianami).

Protokół sporządzono zgodnie z §126 ww. Instrukcji.

Lista obecności stanowi załącznik do protokołu.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu (PUL) zostanie wyłoniony w drodze przetargu zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Załącznikiem opisu przedmiotu zamówienia będzie Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa. Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) Nadleśnictwa Supraśl odbyło się w dniu 31 maja 2023 r. Na podstawie referatu Nadleśniczego i po przeprowadzonej dyskusji, Komisja opracowała założenia do projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

A.1 PRACE SIEDLISKOWE

Prace glebowo-siedliskowe w Nadleśnictwie Supraśl wykonane zostały w latach 2004-2005 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Białymstoku według stanu na 01.01.2006 r. Na podstawie prac terenowych sporządzono operat oraz mapy glebowo-siedliskowe, które służą planowaniu sposobu użytkowania i odnowienia lasu. Szczegółowe skartowanie oraz opisanie siedlisk jest dokonywane w cyklach nie krótszych, niż 30 lat. W roku 2023 w nadleśnictwie rozpoczęto się prace glebowo-siedliskowe, a w zależności od ich postępu zebrane dane zostaną wykorzystane przy sporządzaniu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa w uzupełnieniu danych z roku 2006, jako materiał pomocniczy do prac taksacyjnych.

W związku ze znacznymi różnicami występującymi w powierzchniach siedlisk przyrodniczych z Załącznika 1 Dyrektywy Siedliskowej pomiędzy obowiązującym Planem Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska – PLH200006, a obowiązującym Programem Ochrony Przyrody - nadleśnictwo widzi potrzebę weryfikacji i aktualizacji siedlisk przyrodniczo cennych dla Unii Europejskiej, występujących na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo. Lokalizacje i zasięgi siedlisk dla obszarów Natura 2000 z zatwierdzonymi Planami Zadań Ochronnych dostępne są w postaci warstwy mapy numerycznej.

Siedliska przyrodnicze o Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej występujące na gruntach Nadleśnictwa Supraśl, określone w POP i PZO przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej występujące na gruntach Nadleśnictwa Supraśl

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Pow. z POP [ha]	Pow. wymienione w zatwierdzony m PZO [ha]
1	2	3	4	5
1	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6410	Nie	1,00
2	Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6510	83,98	2,32
3	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110*	1,12	4,83
4	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	3,85	2,58
5	Grąd subkontynentalny <i>Tilio-Carpinetum</i>	9170	2995,06	1691,75
6	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	91D0*	875,63	1182,39
7	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0*	122,02	224,74
8	Nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	7230	Nie	6,33
9	Ziołorośla nadrzeczne	6430	Nie	0,01
10	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	7,51	Nie
Razem			4089,07	3115,95

* siedliska priorytetowe

** dane z inwentaryzacji siedlisk w Ostoi Knyszyńskiej PLH200006 otrzymane z RDOŚ Białystok.

A.2 Prace Przygotowawcze

A.2.1 Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

Powierzchniowe i punktowe obiekty chronione zostaną przyjęte zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ), uzupełnionymi o informacje z nadleśnictwa oraz zebrane przez Wykonawcę.

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl znajdują się:

1. Obszary Natura 2000:

- Puszcza Knyszyńska PLB200003,
- Ostoja Knyszyńska PLH200006,

Obydwa obszary Natura 2000 posiadają zatwierdzone Plany Zadań Ochronnych (PZO). Zapisy zatwierdzonych PZO ze szczególnym uwzględnieniem działań ochronnych, zostaną uwzględnione w opracowywanym Planie Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa. Materiały dostępne są w postaci warstw mapy numerycznej, natomiast konieczne jest zestawienie tabelaryczne działań ochronnych do wydziałów leśnych, jak również na płatach siedlisk przyrodniczych przebiegających niezależnie od wydziałów.

Wykonawca uwzględni wyniki inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych, wykonanej w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, w ramach realizowanego przez RDOŚ w Białymstoku projektu POIS pn. „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych (POIS.02-04.00-00- 0191/16-07)”, gdyż dane te będą podstawą do sporządzenia nowego PZO.

2. Rezerваты przyrody:

Szczegółowy opis zawiera Tabela 2.

Tabela 2. Rezerваты przyrody w Nadleśnictwie Supraśl

Nazwa rezerwatu	Pow. w zarządzie n-ctwa stan na 31.12.2022 [ha]	Nazwa własna aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rodzaj rezerwatu	Cel ochrony rezerwatu
Budzisk	145,41	Zarządzenie Nr 7/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Budzisk" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2014 r. poz. 1103)	Leśny	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z naturalnymi zbiorowiskami leśnymi, torfowiskowymi, łąkowymi i źródłiskowymi.
Stare Biele	256,20	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Stare Biele" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 996)	Leśny	Zachowanie cennych fragmentów Puszczy Knyszyńskiej, obejmujących dobrze wykształcone zbiorowiska roślinne z szeregiem roślin chronionych i rzadkich, oraz zachowanie kompleksów bagien i zarastających łąk będących ostoją zwierząt.
Krzemienne Góry	79,27	Zarządzenie Nr 10/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Krzemienne Góry" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2014 r. poz. 1106)	Leśny	Zachowanie zbiorowisk leśnych typowych dla Puszczy Knyszyńskiej, występujących na wale kemowym.
Stara Dębina	33,54	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Stara Dębina" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 995)	Leśny	Zachowanie starodrzewu dębowego, występującego na siedlisku lasu mieszanego oraz stanowisk dębu bezszypułkowego na północnej granicy jego zasięgu.
Surazkowo	137,64	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Surazkowo" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 997, z późn. zm. z 2015 r. poz. 2052)	Leśny	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej, obejmującego liczne zbiorowiska leśne o wysokim stopniu naturalności ze znacznym udziałem leśnych zbiorowisk torfowiskowych.
Woronicza	136,61	Zarządzenie Nr 13/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Woronicza" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2014 r. poz. 1109)	Leśny	Zachowanie doliny, strumienia oraz przyległych wzniesień morenowych wraz z występującymi tu licznymi, charakterystycznymi dla tego regionu zbiorowiskami roślinnymi, jak też chronionych i rzadkich gatunków roślin.
Międzyrzecze	250,20	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Międzyrzecze" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 994)	Leśny	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej, odznaczającego się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz występowaniem licznych źródeł, dobrze wykształconych, charakterystycznych dla tego obszaru zbiorowisk roślinnych, jak też wielu

				chronionych gatunków roślin.
Jałówka	277,45	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jałówka" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 992)	Leśny	Zachowanie cennego fragmentu Puszczy Knyszyńskiej, obejmującego charakterystyczne dla jej obszaru układy geomorfologiczne i wyróżniające się bogactwem zbiorowisk roślinnych.
Krasne	85,04	Zarządzenie Nr 9/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Krasne" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 1105)	Leśny	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej, obejmującego dobrze wykształcone zbiorowiska leśne, głównie z grupy borów i borów mieszanych.
Bahno w Borkach	289,87	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Bahno w Borkach" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 991)	Torfowiskowy	Zachowanie cennych, dobrze wykształconych zbiorowisk torfowiskowych o charakterze borealnym, odznaczających się bogactwem flory roślin naczyniowych i mszaków oraz występowaniem dużej liczby gatunków chronionych.
Kozłowy łęg	140,54	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kozłowy łęg" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 993)	Torfowiskowy	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych rozległego torfowiska niskiego w początkowym stadium sukcesji leśnej.

Rezerwat przyrody „Budżisk” posiada powierzchnię całkowitą 341,00 ha (z czego pod zarządem Nadleśnictwa Supraśl znajduje się 145,41ha). Pozostała część rezerwatu znajduje się na gruntach Nadleśnictwa Czarna Białostocka, a także należy do innych form własności.

Dla rezerwatów Surazkowo i Stara Dębina w trakcie opracowywania są plany zadań ochronnych. W wypadku zakończenia nad nimi prac należy je uwzględnić w nowym PUL

3. Obszary chronionego krajobrazu:

Tabela 3. Obszary chronionego krajobrazu w Nadleśnictwie Supraśl

Nazwa obszaru chronionego krajobrazu	Pow. w zarządzie n-ctwa stan	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
Wzgórza Sokólskie	2,20	Uchwała Nr XXIII/204/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1505), zm. Uchwałą Nr IV/22/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r. poz.5413).	Czynna ochrona ekosystemów obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej terenów rozciągających się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, wyróżniających się rzeźbą terenu, wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi.

4. Parki krajobrazowe:

Nadleśnictwa Supraśl znajduje się w zasięgu terytorialnym Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego. Szczegółowy opis zawiera Tabela 4.

Tabela 4. Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej

Nazwa parku krajobrazowego	Pow. w zarządzie n-ctwa	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego z siedzibą w Supraślu	16 816,69	Uchwała Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl z 2016 r. poz. 1502) oraz UCHWAŁA NR XIV/149/19 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO z dnia 28 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w	Celem ochrony Parku jest 1) ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmująca ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary; 2) zachowanie

		sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 5177)	chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt; 3) ochrona wartości historyczno - kulturowych Parku; 4) ochrona krajobrazu Parku; 5) rozwijanie turystyki i rekreacji Parku; 6) tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej.
--	--	---	--

Park Krajobrazowy obecnie nie posiada zatwierdzonego planu ochrony.

Aktualnie obowiązujące uchwały: Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1502) oraz NR XIV/149/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 5177)- dotyczą weryfikacji, wyznaczenia i aktualizacji granic Parku i jego otuliny oraz wprowadzenia obowiązujących zakazów na terenie Parku.

5. Lasy ochronne:

Powierzchnia lasów ochronnych wynosi 14385,06 ha (z decyzji Ministra Środowiska znak: DLP-I.612.3.2015/LP z dnia 24.12.2015 r.)

Wg obrębów leśnych udział lasów ochronnych przedstawia się następująco:

- Supraśl – 6480,7 ha;
- Sokółka – 7904,28 ha

W ich skład wchodzi:

- a) Rezerваты przyrody stanowiące łącznie 1 831,77
- b) Lasy ochronne ogólnego przeznaczenia:
 - lasy wodochronne – 2 026,94 ha,
 - lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – 14 301,69 ha,

- lasy stanowiące ostoje zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej – 312,90 ha
- b) Lasy ochronne specjalnego przeznaczenia.
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne – 88,87 ha,
 - lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – 473,27 ha
 - lasy uzdrowiskowe- 6 907,02 ha.

Suma nie uwzględnia nakładania się różnych kategorii ochronności (zachodzi multiplikacja powierzchni ochronnych).

Komisja wnioskuje o wykonanie:

1. weryfikacji siedlisk przyrodniczych wykazanych podczas inwentaryzacji przeprowadzonej w latach 2006-2007,
2. weryfikacji osobliwości przyrodniczych i kulturowych (płaty roślin chronionych; miejsca występowania gatunków zwierząt chronionych; pomników przyrody; cmentarzy, mogił, bunkrów),
3. uwzględnienia w PUL oraz POP nowo powstałych form ochrony przyrody (powołanych odpowiednimi decyzjami zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody, do dnia 30.06.2024 r.) i lasów referencyjnych
4. aktualizacji obowiązującej decyzji w sprawie uznania lasów za ochronne w związku ze zmianami kategorii ochronności wynikłych w trakcie taksacji. Do kategorii lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody zostaną włączone siedliska przyrodnicze w całości z obszaru Natura 2000, powierzchniowe stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej oraz zaktualizowane ostoje zwierząt chronionych. Wykonawca przygotuje wstępną dokumentację do wniosku o uznanie lasów za ochronne (wykazy szczegółowe, mapy przeglądowe dla obrębów leśnych i wg gmin). Materiały zostaną przekazane Zleceniodawcy na dzień odbioru terenowych prac urządzania lasu. Mapy należy przekazać w formie plików PDF i warstw SHP. Drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego zostaną zaktualizowane, w uzgodnieniu z nadleśnictwem, po zakończeniu prac terenowych. Zestawienie zostanie zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody. W stosunku do lasów wyłączonych z użytkowania należy w całym projekcie planu używać zwrotu „drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego” (§8 pkt. 1.3 IUL).
5. uwzględnienie zapisów zatwierdzonych PZO dla obszarów Natura 2000.
6. uwzględnienie ustaleń Zespołu Lokalnej Współpracy dotyczących zasięgu i lokalizacji lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie PGL LP (Zarządzenie nr 58 DGLP z

dnia 5.07.2022r). Informacja powinna zostać przekazana Wykonawcy najpóźniej do 30.08.2024r.

Obszarem na którym koncentruje się uwaga społeczności lokalnej, turystów a także kuracjuszy przebywających w uzdrowisku są lasy otaczające miasteczko Supraśl. Są one wykorzystywane jako miejsce zbioru jagód i grzybów a także rekreacji i wypoczynku. Intensywność korzystania z tego obszaru jest bardzo wysoka, szczególnie w sezonie wakacyjnym. W Supraślu zbiegają się szlaki turystyczne piesze i rowerowe, a w lasach przyległych do miasteczka wyznaczono trasy biegów narciarskich i Nordic Walking. Atrakcyjność terenu wpływa na znaczną ilość organizowanych tu zawodów sportowych: biegowych, narciarskich i rowerowych (MTB). Do Supraśla przylega też obszar udostępniony w ramach programu „Zanocuj w lesie”. Wokół Supraśla znajduje się infrastruktura turystyczna nadleśnictwa: miejsca odpoczynku z wiatami i miejscami ogniskowymi oraz miejsca postoju pojazdów.

Wstępnie przyjęto, że obszar szczególnie ważny dla realizacji celów społecznych w przybliżeniu pokrywa się ze strefami A i B uzdrowiska Supraśl. Lasy znajdujące się w strefie A w praktyce nie wymagają zmian w podejściu, gdyż już podlegają ograniczeniom określonym w ustawie z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. 2005 Nr 167 poz. 1399) o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych. Zabrania się tu wyciętu drzew leśnych z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych. Modyfikacji natomiast będzie musiało ulec prowadzenie gospodarki leśnej w strefie B, w której ww. ustawa dopuszcza pozyskanie drewna. Niezbędne będzie wypracowanie rozsądnego kompromisu mającego na celu prowadzenie gospodarki leśnej w sposób niepowodujący gwałtownych zmian w krajobrazie. Tam, gdzie będzie to możliwe, należy zastosować rębnie złożone z długim okresem odnowienia. Problemem jest przewaga na tym obszarze siedlisk borowych z dominującą w składzie gatunkowym sosną.

Bezwzględny priorytetem będzie zapewnienie bezpieczeństwa. Podczas prowadzenia prac gospodarczych zwracana będzie szczególna uwaga na różnicowanie struktury drzewostanu oraz maksymalne wykorzystanie powstających odnowień naturalnych. Podstawową modyfikacją gospodarki leśnej powinno być również prowadzenie prac gospodarczych poza sezonem turystycznym, a przy drogach formowanie stref przejściowych. Zabiegi hodowlane powinny w głównej mierze być podporządkowane utrzymaniu trwałości lasu oraz kształtowaniu krajobrazu. Kępy starych drzew pozostawiane do naturalnego rozpadu należy lokalizować w bezpiecznej odległości od dróg i zabudowań.

A.2.2 Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska

Zgodnie z § 9 Instrukcji u.l. Nadleśniczy w referacie przedstawił rozdział pod tytułem „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

Wykonawca w referacie na NTG uwzględni zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody określone w planach i studiach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz programach ochrony środowiska ze wskazaniem polityki przestrzennej. Po akceptacji NTG w projekcie planu urządzenia lasu należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” na dzień obowiązywania Planu Urządzenia Lasu.

A.2.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo Supraśl w swoim zasięgu terytorialnym posiada grunty na terenie województwa podlaskiego, w dwóch powiatach, białostockim i sokólskim, obejmujących teren sześciu gmin tj. Gródek, Miasto Supraśl, Supraśl, Wasilków, Sokółka i Szudziałowo.

Wiodącym dokumentem planistycznym określającym ramy zagospodarowania przestrzennego w województwie podlaskim jest plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 roku. Plan ten nie jest aktem prawa miejscowego, jednak będąc wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa, odgrywa bardzo istotną rolę w gospodarowaniu przestrzenią.

Kolejnymi kluczowymi dokumentami są:

- Strategia rozwoju województwa podlaskiego 2030 (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 27 kwietnia 2020 r.).
- Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r.

Wszystkie te dokumenty określają cele, zasady, struktury zagospodarowania przestrzennego oraz lokalizacje inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim oraz priorytetowym dla UE.

Na obszarze zarządzanym przez Nadleśnictwo sporządzono bądź są w trakcie opracowywania również plany niższego rzędu dotyczące powiatu i gmin:

1. Program rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023-2030 – w trakcie opracowania,
2. Strategia rozwoju Gminy Szudziałowo na lata 2015-2025 (Rada Miejska w Szudziałowie, 2015),
3. Strategia oraz program budowy marki Uzdrowiska Supraśl (Warszawa 2004),
4. Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 (Sokółka 2021),
5. Program ochrony środowiska Gminy Gródek na lata 2023-2026 (Rada Gminy Gródek, 2022),
6. Program ochrony środowiska dla Gminy Wasilków na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 r. (Rada Miejska w Wasilkowie 2021),
7. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Supraśl (uchwała Rady Miejskiej nr XXXI/391/2021 z 29 listopada 2021 r.),
8. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gródek (Gródek 2002),
9. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Wasilków (uchwała Rady Miejskiej nr XLIII/400/2021 z 26 sierpnia 2021 r.),
10. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka (uchwała Rady Miejskiej LXIII/408/22 z 21 grudnia 2022 r.),
11. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szudziałowo (uchwała Rady Gminy nr XII.71.2011 z 6 grudnia 2011 r.).

Wspólnym mianownikiem tych dokumentów jest wysoko oceniona wartość środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem cennych przyrodniczo obszarów chronionych. Zasada zagospodarowania dotycząca lasów odbywa się poprzez cele: ekologiczne, produkcyjne i społeczne.

Jako priorytetowe uznano:

- szanse rozwoju turystyki i wypoczynku,
- szanse rozwoju sektora produkcyjnego,
- rozwój rolnictwa,

- rozwój infrastruktury drogowej,
- rozwój sieci teleinformatycznej,
- rozwój sieci energetycznych z uwzględnieniem OZE,
- sferę społeczną.

Ogólnie zagrożenia sformułowane są poprzez:

- wzrost ruchu w obszarze Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej – bez technicznych zabezpieczeń sanitarnych,
- presja zabudowy rekreacyjnej, zwłaszcza letniskowej,
- zanieczyszczenia obszarów turystycznych pozbawionych infrastruktury technicznej,
- sukcesje roślinne w wyniku obniżenia lustra wody na terenach bagiennych oraz ograniczenia w koszeniu łąk,
- zmiana kategorii użytkowania gruntów z pominięciem *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2004 Nr 121 poz.1266)*.
- pożary, nadmierna penetracja zbieraczy runa i kłusownictwo,

Bardzo ważnym dokumentem dla Nadleśnictwa Supraśl będzie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części gminy Supraśl w obszarze obejmującym strefę A uzdrowiska Supraśl, który jest w trakcie opracowywania. Strefa A uzdrowiska obejmuje swoim zasięgiem 384 ha gruntów Nadleśnictwa Supraśl. Miejscowy plan zagospodarowania jako akt prawa miejscowego wskaże dalszy kierunek przeznaczenia tego obszaru.

Ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy na obszarze gmin powinny być zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W części przypadków gminy posiadają fragmentaryczne opracowania dla MPZP poszczególnych miejscowości, w których brak jest konkretnych zapisów dotyczących lasów i ochrony przyrody. Na gruntach nieobjętych MPZP gminy wydają decyzje o warunkach zabudowy na wniosek osób zainteresowanych ustaleniem możliwości w zakresie realizacji inwestycji budowlanych.

A.2.2.2. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Zagospodarowanie przestrzenne na poziomie województwa.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego dotyczące gospodarki leśnej na obszarze województwa zawarte są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (Uchwała nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017r.).

Planowana realizacja celu „Osiągnięcia i utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej i walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów” – będzie realizowana poprzez: racjonalne gospodarowanie wodami i lasami (s. 5).

W *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego* określone zostały również zasady i kierunki gospodarowania lasami województwa:

Zasady użytkowania i zagospodarowania lasów obejmować będą (s. 240):

- a) zapewnienie opieki państwa nad lasami wszystkich form własności i ustanowienie nadzoru nad przestrzeganiem prawidłowych metod gospodarowania, opartych na zasadach trwale zrównoważonego rozwoju wielofunkcyjnej gospodarki leśnej (ekologicznej, produkcyjnej i społecznej),
- b) dostosowywanie koncepcji zagospodarowania i użytkowania lasów do przyrodniczych, gospodarczych i społecznych warunków funkcjonowania gospodarstwa leśnego, z priorytetem naturalnego i półnaturalnego kierunku hodowli lasu, preferującego rębnie złożone i wykorzystanie odnowień naturalnych,
- c) promowanie i ochronę różnorodności biologicznej w całym procesie zarządzania i gospodarowania lasami,
- d) opracowywanie i wdrażanie studiów teoretycznych i doświadczalnych nad nowym modelem lasu, uwzględniającym wpływ czynników losowych na gospodarstwo leśne (w miejsce dotychczasowego modelu determinującego schematyczną organizację przestrzenną i czasową drzewostanów, w celu zwiększania doraźnych dochodów),

Kierunki gospodarowania lasami obejmować będą:

- a) rehabilitację i restytucję ekosystemów leśnych, głównie przez przebudowę, na odpowiednich siedliskach, drzewostanów jednogatunkowych na mieszane oraz na drodze zabiegów biomelioracyjnych,
- b) regenerację drzewostanów zdewastowanych i zaniedbanych w lasach prywatnych, a następnie ich rehabilitację ekologiczną,

- c) wyłączenie z funkcji produkcyjnej lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnego, zasługujących na ochronę prawną lub objęcie zasadami gospodarstwa specjalnego,
- d) utrzymanie leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających nowoczesne, proekologiczne zasady gospodarowania w lasach,
- e) zwiększanie powierzchni leśnej w województwie, mającej na celu przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych i potrzeb różnorodności biologicznej,
- f) ochronę gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną, z uwzględnieniem: czynników położenia, arealu oraz struktury terenów przewidzianych do zmiany przeznaczenia, przy szczególnym wyróżnieniu lasów położonych w granicach administracyjnych miast oraz w odległości do 10 km od granic miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców (Białystok), z wyjątkiem zmian przeznaczenia na potrzeby realizacji niezbędnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,
- g) wprowadzanie systemów zadrzewień, zakrzewień i plantacji drzew, jako ważnego substytutu lasu w rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dodatkowego źródła surowca drzewnego, z priorytetem gruntów marginalnych.

A.2.3 Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Nadleśniczy zgodnie z Zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2017 r. przekaze wykonawcy dane, na które składać się będą:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP w postaci geobazy programu Taksator,
- (opis taksacyjny, ewidencja gruntów i LMN) wg stanu na 1 stycznia 2024 r.,
- aktualna mapa ewidencyjna gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych) w formie cyfrowej,
- rejestr gruntów w formie cyfrowej dla nadleśnictwa wg stanu na 1 stycznia 2024 r., który będzie wydrukowany i potwierdzony przez nadleśniczego.

Przekazanie danych na potrzeby projektu PUL nastąpi zgodnie z metodyką wg pisma DGLP ZU-7019-28/14 z dnia 26.05.2014 r.

Rejestr Gruntów prowadzony jest zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 r. i jest zgodny z ewidencją powszechną.

Opracowana mapa ewidencyjna Nadleśnictwa jest zgodna w zakresie:

- konturów działek ewidencyjnych, jak też użytków gruntowych z zasobem znajdującym się w ewidencji gruntów i budynków prowadzonych przez Starostę,
- współrzędne punktów granicznych są zgodne z zasobem znajdującym się w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

Zmiany zachodzące w stanie posiadania aktualizowane są na bieżąco zarówno w części opisowej (rejestr gruntów) jak i kartograficznej (SLMN).

Wszelkiego rodzaju zmiany ewidencyjne (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków) należy wstrzymać w ostatnim półroczu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu. Zapobiegnie to ewentualnym różnicom między danymi zawartymi w planie a powszechną ewidencją oraz pozwoli wykonawcy projektu planu na uwzględnienie zmian.

Podobne przekazanie odbędzie się w postaci udostępnienia możliwości wprowadzenia danych inwentaryzacyjnych i opracowania nowych opisów w programie WebTaksator pod warunkiem uzyskania jego pełnej funkcjonalności.

Zaktualizowany rejestr gruntów zostanie przekazany Wykonawcy nie później niż 28.02.2025r.

A.3 Przekazanie bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanie danych geometrycznych i opisowych oraz decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami

Nadleśnictwo przekaze, wg obowiązujących zasad, istniejącą bazę SILP-LAS zaktualizowaną na dzień 01.01.2024 roku, zaktualizowane opisy taksacyjne jak również leśną mapę numeryczną (dane geometryczne).

Nadleśnictwo zobowiązuje się na bieżąco informować wykonawcę, w formie pisemnej (dołączając niezbędne dokumenty potrzebne do sporządzenia PUL) o wszelkich zmianach w stanie posiadania zaistniałych w okresie od daty przekazania bazy do dnia 28.02.2025 roku.

A.4 Korekta podziału powierzchniowego

Numeracja oddziałów pozostanie bez zmian oprócz leśnictwa Krasne, gdzie w wyniku scalenia powstała luka w numeracji oraz w przypadkach zakupionych gruntów leśnych stanowiących zwarte kompleksy, gdzie należy dodać kolejny nr z obrębu. W przypadku

oddziałów z dużymi literami A i B, należy je przyłączyć do oddziału zgodnie z numerem, albo należy zanumerować jako kolejny ostatni na obrębie. W przypadku połączenia pododdziałów, brakująca litera zostanie pominięta a dodatkowe pododdziały otrzymają kolejną, niewykorzystaną dotychczas literę.

Renowację słupków oddziałowych oraz oczyszczenie linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo wykona we własnym zakresie do 31.12.2024 r.

A.5 Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w Planie Urządzenia Lasu gruntów stanowiących współwłasność

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. Zdecydowano aby w wyjątkowych sytuacjach braku wyraźnej granicy między wydzielaniami oznaczać je tylko w miejscach styku na liniach podziału powierzchniowego poprzez wykonanie obrączek na drzewach. Podczas taksacji należy zweryfikować ewentualne rozbieżności w przebiegu granicy określonej na LMN, a stanem na gruncie.

Oznaczenie (adres) pododdziałów należy przyjmować, w miarę możliwości, zgodnie z poprzednim Planem Urządzenia Lasu. Szczególną uwagę należy zwrócić na pozostawienie dotychczasowych adresów obiektów nasiennych – wyłączonych drzewostanów nasiennych i upraw pochodnych.

Nie należy włączać do pododdziałów wyznaczonych kęp ekologicznych, pozostawionych do naturalnego rozkładu na sąsiadujących powierzchniach.

Przy określeniu przebiegu granic pododdziałów, należy (w miarę możliwości) uwzględnić granice siedlisk przyrodniczych wyszczególnionych w Planach Zadań Ochronnych obowiązujących na dzień rozpoczęcia Planu Urządzenia Lasu.

Nadleśnictwo zarządza gruntami we współwłasności o pow. 0,63 ha powierzchni zredukowanej w obrębach ewidencyjnych Bobrowniki i Jelenia Góra

A.6 Wykorzystanie zdjęć lotniczych do tworzenia PUL

Na potrzeby opracowania nowego projektu PUL należy wykorzystać ortofotomapy (aktualną i archiwalne) udostępnione przez Geoportal. Aktualna ortofotomapa została wykonana we wrześniu 2022r. Weryfikacja sytuacji wewnętrznej wydzieleni zostanie wykonana przy użyciu aktualnych zdjęć lotniczych.

Należy również wykorzystać Bazę Danych Obiektów Topograficznych (BDOT 10K), NMT, NMPT, chmurę punktów pozyskanych z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz danymi z

przebiegu cieków i zlewni z katastru wodnego, z obszaru nadleśnictwa. Dane te mogą ułatwić weryfikację przebiegu granic wydzieleni, dróg, cieków i innych obiektów. Wyżej wymienione materiały zostaną udostępnione wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

A.7 Ujmowanie cech drzewostanu w Planie Urządzenia Lasu w tym cechy „inne”

Opis cech drzewostanów należy wykonać zgodnie z § 26 ust.1 Instrukcji Urządzenia Lasu oraz aktualnym słownikiem. Nadleśnictwo wnioskuje, a Komisja aprobuje umieszczenie dodatkowo w polu tekstowym opisu taksacyjnego informacji:

- drzewostany postrzelane,
- uprawy testujące,
- uprawy pochodne i projektowane bloki upraw pochodnych.
- siedliska Natura 2000 (np.: PZO-91D0-0.09ha)
- upraw (gniazd) grodzonych
- miejsc kultu religijnego (kapliczki, krzyże itp.)

Wykazy drzewostanów wg cech zostaną przekazane wykonawcy i uzgodnione przed odbiorem prac taksacyjnych.

A.8 Zastosowanie jednostek kontrolnych

W przypadku Nadleśnictwa Supraśl nie przewiduje się zastosowania jednostek kontrolnych.

A.9 Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy z tytułu niemożliwości osiągnięcia założonego celu hodowlanego należy sporządzić, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem, po przeprowadzeniu taksacji. Drzewostanów, których skład gatunkowy jest niezgodny z typem drzewostanu przyjętym dla określonego siedliska i które nie osiągnęły wieku rębności nie należy kwalifikować do pełnej przebudowy. Tam gdzie jest to możliwe w ramach cięć pielęgnacyjnych skład gatunkowy będzie kształtowany na korzyść gatunków, które powinny być w składzie na danym siedlisku i gwarantują pełną przydatność do dalszej hodowli.

Przebudowę pozostałych drzewostanów należy projektować po pracach terenowych, w oparciu o przyjęty podział na gospodarstwa, zgodnie z § 40 IUL. Przy kwalifikowaniu drzewostanów do przebudowy należy przeanalizować szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (wzór nr 3 w rozdz. IX Instrukcji u.l.). Hierarchię potrzeb należy przyjąć uwzględniając elementy określone w § 57 pkt. 4 Zasad hodowli lasu z 2011 r. Wykonawca zaktualizuje wykaz drzewostanów do przebudowy, uzgodni z

Nadleśnictwem i przedstawi podczas odbioru prac terenowych i NTG.

A.10 Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Nie ma potrzeby zwiększania powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych, gdyż takie uszkodzenia w Nadleśnictwie Supraśl nie występują.

A.11 Pomiar drewna martwego

Wnioskuje się o wykonanie pomiarów drewna martwego zgodnie z § 62 IUL bez potrzeby dodatkowych pomiarów drewna martwego.

A.12 Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, ilość) oraz mapy sytuacyjnej

Wydruki map gospodarczych i przeglądowych zostaną sporządzone z bazy geometrycznej LMN oraz podkładu topograficznego z BDOT10k, zgodnie z Instrukcją techniczną sporządzania wydruków map leśnych zamieszczonej w części 3 z późniejszymi zmianami.

W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą:

- Mapa gospodarcza w skali 1:5000
- Mapy gospodarczo przeglądowe leśnictw w skali 1:10000
- Mapy przeglądowe obrębów leśnych w skali 1:20000
- Mapa sytuacyjna nadleśnictwa wraz z zasięgiem terytorialnym w skali 1:50000

Materiały kartograficzne należy wykonać zgodnie z IUL cz. III z późniejszymi zmianami (Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych) oraz umową zawartą pomiędzy wykonawcą, a zleceniodawcą – RDLP w Białymstoku. Materiały opisowe w postaci edytowalnej i w formacie PDF, a kartograficzne w formacie PDF, należy nagrać na cyfrowy nośnik informatyczny.

A.13 Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Nadleśnictwo składa się z obrębów leśnych – Supraśl, Sokółka oraz 11 leśnictw. Szczegóły opisano w Tabeli 5.

Tabela 5. Podział na obręby leśne i leśnictwa

Nr leśnictwa	Obręb leśny	Leśnictwo
1	1 Sokółka	Lipina

2		Łażnisko
3		Dworzysk
4		Kopna Góra
5		Klin
6		Borki
7		Sokołda
8	2 Supraśl	Zacisze
9		Surążkowo
10		Podsupraśl
11		Krasne

Nadleśnictwo wnosi o pozostawienie podziału na obręby leśne w dotychczasowym kształcie.

A.14 Zdefiniowanie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

A.14.1 Zagrożenia ze strony przemysłu

W nadleśnictwie nie występują zagrożenia ze strony przemysłu, w tym również z tytułu zanieczyszczeń powietrza.

A.14.2 Zagrożenia ze strony owadów

A.14.2.1. Szkodniki pierwotne

Na terenie nadleśnictwa każdego roku prowadzone są prace prognostyczne zmierzające do ustalenia stopnia zagrożenia od szkodników pierwotnych.

A.14.2.2. Szkodniki wtórne

Do istotnych, z gospodarczego punktu widzenia, szkodników wtórnych w drzewostanach nadleśnictwa należy zaliczyć:

- kornika drukarza – stwarza zagrożenie poprzez rozwijające się cyklicznie gradacje. Obszar zagrożenia dotyczy całego nadleśnictwa, z uwagi na występowanie drzewostanów z udziałem współpanującego świerka;
- kornika ostrozębnego – zaczyna nabierać znaczenia gospodarczego atakując drzewostany sosnowe osłabione przez suszę i choroby grzybowe korzeni.

Zagrożenie dotyczy obszaru całego nadleśnictwa z uwagi na przeważający udział sosny w składzie gatunkowym drzewostanów,

- przyplaszczek granatek – stwarza zagrożenie w drzewostanach sosnowych założonych na gruntach porolnych, które zostały osłabione przez hubę korzeniową,
- drwalnik paskowany – stwarza zagrożenie dla drzewostanów iglastych, które występują na terenie całego nadleśnictwa,

W celu ograniczenia występowania komików, stosowane są zabiegi zalecane w Instrukcji Ochrony Lasu. Dobre efekty daje wyznaczanie oraz terminowe usuwanie drzew trocinkowych oraz stosowanie pułapek feromonowych.

W trakcie KZP poruszono kwestię pozostawiania kęp drzewostanu do naturalnego rozpadu, jako narażonych na szkody biotyczne i abiotyczne. Uzgodniono konieczność blokowania kęp na sąsiednich kulisach w celu zwiększenia ich powierzchni i odporności na czynniki szkodotwórcze. Uzgodniono również, aby nie wydzielać ich jako odrębnych wydzieleń.

A.14.3 Choroby grzybowe

Zagrożenie drzewostanów ze strony grzybów patogenicznych w nadleśnictwie jest niewielkie. Szkody gospodarcze spowodowane głównie przez hubę korzeniową i opieńkową zgniliznę korzeni, obserwuje się zwłaszcza na gruntach porolnych. Choroby grzybowe i powtarzające się okresy suszy stanowią czynnik osłabiający drzewostany, które atakowane są następnie przez szkodniki wtórne.

A.14.4 Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez zakłócenie stosunków wodnych

W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się pogorszenie stanu zdrowotnego drzewostanów na skutek obniżenia poziomu wód gruntowych. Skutkuje to osłabieniem i narażeniem na działanie szkodników owadzych tj.: komika drukarza, przyplaszczka granatka i komika ostrozębnego. Monitoring drzew osłabionych prowadzony jest na bieżąco.

W nadleśnictwie inwentaryzuje się szkody powodowane przez bytowanie bobrów. Niezależnie od korzystnego oddziaływania przez bobry na kształtowanie stosunków wodnych (tamy – spiętrzanie i zatrzymywanie wody), corocznie odnotowuje się szkody spowodowane podtopieniami oraz niszczeniem upraw i młodników (szczególnie gatunków liściastych) poprzez ścinanie całych drzew..

A.14.5 Zagrożenia ze strony zwierzyny

Największe zagrożenie dla trwałości drzewostanów – głównie upraw i młodników – stanowią jeleniowate (łoś, jelen, sarna). Przeprowadzona analiza uszkodzeń według sprawców i powierzchni szkód wyrządzonych przez zwierzynę a także stosowanych w nadleśnictwie metod zabezpieczeń prowadzi do wniosku, iż najskuteczniejsze są metody mechaniczne – grodzenia, jednak kluczem do ograniczania szkód powinno być zawsze dostosowanie stanu kopytnych (głównie jelenia i sarny; na łosia nie mamy wpływu) do biotopu i potrzeb gospodarczych. Stosowanie grodzień powinno być ostatecznością i tylko w uzasadnionych lokalizacjach. Nadleśnictwo Supraśl zostało wytypowane do udziału w projekcie badawczym pt. „Określenie wpływu grodzień przed zwierzyną na zachowania pokarmowe jeleniowatych i ich presję na ekosystem leśny” zleconego przez DGLP Instytutowi Badawczemu Leśnictwa. Od roku 2022 do 2025 nowozakładane uprawy na obrębie Supraśl nie są grodzone ani w żaden sposób zabezpieczane. Obręb Sokółka grodzi i zabezpiecza nowozakładane uprawy z wyłączeniem dwudziestu upraw wytypowanych w 2022 i 2023 roku.

A.15 Ustalenie terminów i sposobów kontroli prac urządzeniowych

Terminy kontroli i odbioru prac prowadzone będą zgodnie z obowiązującymi procedurami. Postęp prac kontrolowany będzie przez przedstawiciela Zlecającego, zgodnie z harmonogramem, będącym załącznikiem do zawartej umowy na wykonanie projektu PUL. Dodatkowo w celu wyeliminowania błędów, będą odbywały się bieżące konsultacje podczas wykonywania taksacji.

Bieżąca współpraca wykonawcy z nadleśnictwem będzie polegała na:

- cyklicznych konsultacjach prac taksacyjnych na spotkaniach taksatorów i leśniczych, przy udziale nadzoru nadleśnictwa (protokoły uzgodnień) sukcesywnie w miarę postępu prac taksacyjnych;
- protokolarnym uzgodnieniu takich danych, jak: halizny, płazowiny, zręby zaległe, drzewostany do przebudowy, ustalenie wykonania prac w ramach obowiązującego PUL, itp.;
- uzgodnieniu opisów taksacyjnych po ich przetworzeniu, uwzględniającym korektę szacowania miąższości przez taksatorów na podstawie założonych powierzchni kołowych;

- udostępnieniu wykonawcy całej posiadanej dokumentacji, niezbędnej do sporządzenia planu urządzenia lasu nadleśnictwa;
- po zakończeniu prac terenowych i wprowadzeniu danych do programu TAKSATOR wykonawca przedłoży wstępne, próbne zapisy na nośniku cyfrowym opisów taksacyjnych celem analizy przez administrację nadleśnictwa.

W celu przyspieszenia procedur odbioru baz danych projektów PUL (w tym LMN), regionalny dyrektor LP udostępni Wykonawcy projektu PUL dostęp do baz testowych SILP w środowisku szkoleniowym. Dostęp nastąpi każdorazowo na wniosek wykonawcy.

W trakcie prac taksacyjnych, po zakończeniu prac terenowych w poszczególnych leśnictwach, sporządzony będzie protokół uzgodnień pomiędzy wykonującym pracę taksatorem a właściwym terytorialnie leśniczym. Dokument ten będzie potwierdzeniem wykonania częściowej kontroli przez służbę terenową nadleśnictwa i zostanie przedłożony do nadleśnictwa. Zgodnie z wnioskiem nadleśnictwa, wykonawca planu udostępni wstępne opisy taksacyjne ze wskazaniami gospodarczymi celem ich weryfikacji oraz dokonania ewentualnych uzgodnień. Nadleśnictwo zawnioskowało, aby okres przeznaczony na ostateczne uzgodnienia opisów taksacyjnych i wskazań gospodarczych był w miarę możliwości jak najdłuższy – minimum 30 dni. W związku z planowaniem prowadzenia uzgodnień na bieżąco pomiędzy taksatorami i służbami terenowymi weryfikacja opisów przez samych leśniczych będzie przyspieszona i termin ten nie powinien przekraczać wskazanych 30 dni.

A.16 Forma opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz ewentualnej prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Opis materiałów, które Wykonawca dostarczy Zamawiającemu:

a) opis ogólny nadleśnictwa (wydruk i pliki) oprawa twarda koloru zielonego w 1 egz. W tym mapy włożone w kieszeń. Wykonana zostanie charakterystyka stanu lasu według gatunków panujących w klasach i podklasach wieku.

b) program ochrony przyrody (POP) – wydruk w formacie A4 - układ pionowy, twarda okładka koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą przeglądową walorów przyrodniczo - kulturowych nadleśnictwa w skali

1:50 000), wydruki i USB – 1 egz. Wykonawca przygotowuje POP dla RDOŚ w Białymstoku oraz mapy (wydruki i USB - 1 egz.).

c) opisy taksacyjne dla obrębu wraz z tabelami, wykazami projektowanych cięć rębnych, przedrębnych i wykazy projektowanych zadań z hodowli lasu dla obrębów (wydruki i pliki) oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami 1 komplet.

d) plan urządzenia lasu dla leśnictw (1 egz), w formacie A4 oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem zawierający wyciągi dla konkretnego leśnictwa, nagrane na USB:

- z opisanie ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – opis gleb i siedlisk, gospodarcze typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wielki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębne,
 - z Programu Ochrony Przyrody (wykaz gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów, wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000, opis form ochrony przyrody, zawierający dane, obiekty dziedzictwa kulturowego, inne informacje charakterystyczne dla danego leśnictwa (ciekawostki),
 - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć rębnych danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - część kartograficzna zawierająca mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów –2 egz.,
 - mapę gospodarczo – przeglądową cięć–2 egz.
- e) materiały opisowe i kartograficzne do strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa na środowisko i na obszar Natura 2000.

- Prognoza w formie opisowej wydruk (oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem) – 1 egzemplarz + plik tekstowy,
- mapa przeglądowa stanowisk oraz siedlisk gatunków ptaków chronionych z załącznika I Dyrektywy Rady 79/EEG z dnia 02 kwietnia 1979 r. (z późn. zmianami) w skali 1:25000 – 1 szt.),

- mapa przeglądowa rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych (w tym punktowych) i stanowisk gatunków roślin wymienionych w załączniku I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w skali 1:20 000 – 1 szt.).

f) wydruki materiałów kartograficznych zgodnie z pkt. A.12.

g) wersja elektroniczna PUL (3 egz.) - wszystkie elementy projektu planu urządzenia lasu, prognoza oddziaływania na środowisko należy nagrać na nośnik optyczny. Materiały kartograficzne należy przekazać w formie kompozycji wydruków w formacie PDF.

h) wersja elektroniczna PUL dla RDOŚ - opisanie ogólne, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko, mapy przeglądowe i sytuacyjne w formacie PDF.

Nadleśnictwo Supraśl jest w posiadaniu docelowej sieci dróg leśnych, przygotowanej przez BULiGL Oddział w Białymstoku w 2020 roku.

Ze względu na wiele zmiennych wpływających na wynik finansowy nadleśnictwa, a także ze względu na zmieniające się corocznie zasady sprzedaży drewna nadleśnictwo nie widzi potrzeby sporządzania prognozy ekonomicznej.

A.17 Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000

Nadleśnictwo wnosi o jej wykonanie i określenie czynności gospodarczych, z podziałem na obligatoryjne i fakultatywne w związku z koniecznością weryfikacji siedlisk przyrodniczych oraz wątpliwościami na temat wykonywania tam czynności gospodarczych.

A.18 Ustalenia w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu Urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, oraz innych spraw organizacyjnych

Strategiczna ocena oddziaływania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Supraśl na środowisko zostanie wykonana w oparciu o zakres i stopień szczegółowości ustalony z RDOŚ w Białymstoku.

B. Założenia do planu urządzenia lasu

B.1 Zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000

B.1.1 Formy ochrony przyrody

Na terenie nadleśnictwa znajdują się powierzchniowe i indywidualne formy ochrony przyrody:

1. Rezerваты przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Stare Biele”
- Rezerwat Przyrody „Stara Dębina”
- Rezerwat Przyrody „Woronicza”
- Rezerwat Przyrody „Międzyrzecze”
- Rezerwat Przyrody „Bahno w Borkach”
- Rezerwat Przyrody „Kozłowy Ług”
- Rezerwat Przyrody „Budzisk” (część)
- Rezerwat Przyrody „Krzemienne Góry”
- Rezerwat Przyrody „Surążkowo”
- Rezerwat Przyrody „Jałówka”
- Rezerwat Przyrody „Krasne”

2. Parki krajobrazowe:

- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej

3. Obszary chronionego krajobrazu:

- „Wzgórza Sokólskie”

4. Obszary Natura 2000:

- PLB200003 Puszcza Knyszyńska
- PLH200006 Ostoja Knyszyńska

5. 38 pomniki przyrody:

- 35 pojedynczych drzew (18 dębów szypułkowych, 8 jesionów, 4 sosny, 2 świerki, 2 wiązy górskie, 1 klon zwyczajny, 1 grab i 1 lipa drobnolistna),
- 1 grupa drzew (2 drzewa- dęby szypułkowe),
- 2 głazy narzutowe,

str. 26

6. Gatunki roślin i zwierząt podlegające ochronie prawnej.

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl znajduje się 10 stref ochrony miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków drapieżnych (9 orlika krzykliwego, 1 kani rudej) o łącznej powierzchni 312,90 ha (dane aktualne wg. stanu na dzień przygotowania referatu) oraz dwie strefy ochrony granicznika płucnika o łącznej powierzchni 11,41 ha.).

B.1.2 Funkcje lasu

Zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami lasy nadleśnictwa dzielą się na następujące kategorie:

Kategoria lasu	Obwód Sokołka	Obwód Supraśl	Nadleśnictwo Supraśl
	Powierzchnia leśna w ha		
Rezerwaty	1106,96	724,81	1831,77
Lasy ochronne, w tym:			
- lasy wodochronne	1178,64	848,30	2026,94
- lasy stanowiące cenne fragmenty przyrody	7895,30	6406,39	14301,69
- lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	443,33	29,94	473,27
- lasy stanowiące drzewostany nasienne	176,27	17,26	193,53
- lasy stanowiące ostoje gatunków objętych ochroną strefową	183,40	129,50	312,90
- lasy uzdrowiskowe	498,44	6408,58	6907,02
Razem lasy ochronne	7895,71	6470,62	14366,33
Lasy gospodarcze	2101,48	1045,31	3116,79
Łącznie	9997,19	7515,93	17483,12

B.2 Typy siedliskowe lasu oraz ewentualna korekta w opisach o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze należy wnieść do bazy w sposób określony w §22 IUL.

Siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, powinny być przyjęte według obowiązujących dokumentów, a w szczególnych przypadkach stwierdzenia znaczących różnic w miarę możliwości zweryfikowane w trakcie prac taksacyjnych. Zweryfikowane granice tych siedlisk powinny stanowić podstawę do wyłączeń taksacyjnych.

Weryfikacji chronionych siedlisk należy dokonać w oparciu o dane z planów zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000.

Dodatkowo należy wykorzystać przekazaną przez RDOŚ w Białymstoku inwentaryzację do opracowania nowego PZO Ostoja Knyszyńska na lata 2024-2033

B.3 Określenie typów drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Typy drzewostanu przyjęte podczas KZP należy traktować jako ramowe hodowlane i ochronne cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz leśnego siedliska przyrodniczego, mogą być modyfikowane w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego, zgodnie z zapisami § 23 ust. 6 IUL.

Komisja proponuje przyjąć niżej wymienione typy drzewostanów oraz orientacyjne składniki gatunkowe odnowień:

TSL	Typ siedliska przyrodniczego	Przyrodniczy typ lasu	Zespół roślinny	Skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
1	2	3	4	5
Bb	Sosnowy bór bagienny 91D0 - 2*	So	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> <i>Carici chordorrhizae-Pinetum</i> <i>Ledo-Sphagnetum</i>	So 80-95; Brz Św 5-20 So 90-100; Brz do 10
BMb	Brzezina bagienna 91D0 - 1*	Brz So	<i>Sphagno-Betuletum</i>	So 40-60; Brz 10-20; Św Ol 10-20
	Borealna świerczyna bagienna 91D0 - 5*	So Św	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	Św 70-85; So 10-20; Ol Brz 5-10
LMb	Sosnowo-brzozowy las bagienny 91D0 - 6*	So Brz	<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>	Brz 80-90; So Ol 10-20
	Borealna świerczyna bagienna 91D0 - 5*	Brz Ol Św	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum thelypteridetosum</i>	Św 40-60; Ol 20-30; Brz So 20-30
	Brzozowo-świerkowy las bagienny 91D0 - 5*	Brz Św	<i>Betulo pubescentis-Piceetum</i>	Św 50-60; Brz 30-40; Ol So Os 10
LMśw	Grąd subkontynentalny 9170 - 2	So Db	<i>Melitti-Carpinetum</i>	Db 40-60; So 20-30; Św 10-20; Gb+Lp+Kl+Brz+Os 10
		Gb Św Db	<i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	Db 40-60; Św 20-30; Gb 10-20; So+Lp+Kl 10
LMw		Gb Db Ol	<i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i> v. z <i>Alnus glutinosa</i>	Ol 30-50; Db 20-30; Gb 20-30 Św+Lp+Kl+Brz+Os 10

Lśw		Św Lp Db	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	Db 40-60; Lp+Kl 20-30; Św+Gb+Brz+Os 10-30
		Lp Js Db	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum, corydaletosum</i>	Db 30-60; Js+Wz 20-30; Lp+Kl 10-20; Gb+Św+Brz+Os+lwa 10+20
Lw		Ol Js Db	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i> v. z <i>Ficaria verna</i>	Db 30-50; Js+Wz 30-40; Ol 10-20; Lp+Kl+Gb+Brz+Os+lwa 10
		Gb Św Db	<i>Tilio-Carpinetum caricetosum remotae</i>	Db 20-50; Św 20-30; Gb 20-30; Lp+Kl+Os+Brz+Ol 10-20
		Js Db Ol	<i>Tilio-Carpinetum circaeetosum alpinae</i>	Ol 20-40; Js+Wz 20-30; Db 20-30; Św 10; Gb+Lp+Kl+Brz+Os 10
Ol	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu 91E0 - 4*	Ol	<i>Ribeso nigri-Alnetum</i>	Ol 60-80; Brz+Js 10-20
Olj	Niżowy łęg jesionowo-olszowy 91E0 - 3*	Js Ol	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Ol 40-60; Js+Wz+Db 20-40; Św+Brz+Lp+Gb 10
Lł	łęg gwiazdnicowy 91E0 - 3*	Ol	<i>Stellario nemorum-Alnetum</i>	Ol 80-90; Js+Wz+Db+Lp 10-20
	łęg świerkowo - olszowy 91E0 - 3*	Św Ol	<i>Piceo-Alnetum</i>	Ol 50-70; Św 20-40; Js+Brz 10
	łęgowy las dębowo-wiązowo-jesionowy 91F0	Db Js Wz	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Wz 30-50; Js 20-30; Db 20+30; Gb+Lp+Kl+Ol 10

B.4 Charakterystyka cennych drzewostanów i bazy nasiennej.

Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 1991-2010, został już zrealizowany. W chwili obecnej stosowane są założenia „Programu ochrony różnorodności biologicznej i hodowli selekcyjnej drzew na lata 2011-2035”.

Zwraca się w nim uwagę na globalne zmiany klimatu i związane z tym zagrożenia, które stanowią ważny element zmieniający cele strategiczne programu. W związku z powyższym jednym z najważniejszych celów hodowli drzew leśnych powinna być taka modyfikacja populacji, aby wzmacniała ona naturalne procesy adaptacyjne do zmieniających się warunków środowiska.

W tym przypadku ważne cechy, na które należy stawiać, jest tolerancja gatunków i ich plastyczność a dopiero później zdolności do przyrostu masy drzewnej.

Obszar Nadleśnictwa Supraśl słynie z bardzo dobrych jakościowo drzewostanów sosnowych (ekotyp sosny supraślskiej). W celu zachowania bazy genetycznej sosny, wyselekcjonowano najcenniejsze drzewostany i pojedyncze osobniki. Są to sosnowe wyłączone drzewostany

nasienne : 88,87 ha w obrębie Sokółka:

- Leśnictwo Łaźnisko
- Leśnictwo Kopna Góra
- Leśnictwo Borki

w obrębie Supraśl:

- Leśnictwo Krasne
- Leśnictwo Surążkowo
- Leśnictwo Podsupraśl

Gospodarcze drzewostany nasienne :

sosnowe - 462,57 ha

świerkowe – 47,50 ha

dębowe – 11,04 ha

brzoźowe – 4,45 ha

olszowe – 5,68 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Supraśl znajduje się także jeden drzewostan zachowawczy, zlokalizowany w Leśnictwie Krasne oddz. 269a o powierzchni 17,68 ha. Jest to drzewostan sosnowy w VIII klasie wieku, położony w Rezerwacie Krasne.

Drzewostany zachowawcze są typowane do zachowania puli genetycznej ze względu na ich szczególne cechy przyrodnicze.

Drzewostany nasienne stanowią źródło pozyskania nasion, z których potomstwo, według dotychczasowych wyników badań, charakteryzuje się najlepszą wartością hodowlaną i użytkową. Jest to tak zwana selekcja populacyjna. Jej uzupełnieniem natomiast jest selekcja indywidualna, która jest realizowana w Nadleśnictwie Supraśl poprzez wyznaczenie drzew matecznych o najlepszych cechach fenotypowych a także założenie plantacji nasiennych i zachowawczych.

Nasiona sosny pozyskane z drzewostanów Nadleśnictwa Supraśl są wykorzystywane do produkcji sadzonek w innych jednostkach na terenie całej RDLP Białystok.

B.5 Uprawy pochodne i bloki upraw pochodnych.

Ważnym elementem zachowania bazy genetycznej najwartościowszych drzewostanów jest zakładanie bloków upraw pochodnych i upraw pochodnych rozproszonych, w których materiał sadzeniowy pochodzi z nasion, zebranych w wyłączonych drzewostanach nasiennych lub

plantacjach nasiennych. Obecnie na terenie Nadleśnictwa Supraśl jest realizowanych 13 bloków upraw pochodnych. Bloki te zaprojektowano w większości w WDN-ach i ich otulinach. Postępowanie takie było uwarunkowane potrzebą rozpoczęcia ich przebudowy. Termin „bloki upraw pochodnych” przyjęto dla powierzchni powyżej 15 ha. Bloki upraw pochodnych zajmują w Obrębie Sokółka powierzchnię 414,12 ha, a w Obrębie Supraśl 62,48 ha.

Z uwagi na szybko starzejące się WDN i coraz trudniejsze pozyskanie z nich szyszek i nasion należy przyspieszyć przebudowę tych drzewostanów w blokach upraw pochodnych dążąc do zakończenia ich zakładania

B.6 Ustalenie wieków rębności dla głównych gatunków drzew.

Przyjęto zaproponowane następujące przeciętne wieki rębności dla poszczególnych gatunków:

So, Md	- 130 lat,
Db, Js	- 140 lat,
Św	- 90 lat,
Brz, Ol, Gb, Lp, Kl	- 80 lat,
Os	- 50 lat.

Dla gatunków niewymienionych powyżej proponuje się przyjąć wiek rębności zgodnie z §83 ust. 3 IUL.

B.7 Podział lasów na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego

Zgodnie z § 82 Instrukcji Urządzenia lasu na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych) dla celów planowania urzędniowego należy wyróżnić, w ramach obrębów leśnych, jednostki regulacyjne nazywane gospodarstwami. Z dominujących funkcji lasu wynika podział lasów na gospodarstwa. Drzewostany pełniące funkcje specyficzne, w których ograniczono lub zaniechano funkcji produkcyjnych włączone zostaną do gospodarstwa specjalnego.

Komisja proponuje następujący podział na gospodarstwa:

Gospodarstwo specjalne (S):

str. 31

- rezerваты przyrody,
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy wodochronne w strefie ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnione stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- lasy stanowiące strefy ochrony stanowisk granicznika płucnika,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- lasy, na których terenie znajdują się zabytki kultury materialnej minionych epok (las o znaczeniu kulturowym),
- lasy znajdujące się na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych (uprawy testujące),
- lasy cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, w szczególności na gruntach podmokłych, unikatowych, rzadkich i ważnych dla regionu (w tym wszystkie drzewostany na siedliskach Bb, BMb, LMb i OIJ),
- lasy, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze Natura 2000, zaliczane do siedlisk priorytetowych.
- lasy uzdrowiskowe w strefach A i B ochrony uzdrowiskowej, określonych statutem uzdrowiska,
- lasy o zwiększonej funkcji społecznej wg wykazu ustalonego w trakcie konsultacji w zespołach lokalnej współpracy,
- lasy okoliczne wg wykazu dostarczonego przez nadleśnictwo.

Gospodarstwo ochronne (O)

- lasy ochronne nie ujęte w gospodarstwie specjalnym.

Gospodarstwo zrębowe (GZ):

- drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym i ochronnym), dla których przyjęto zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną). Należy tutaj zaliczyć siedliska borowe.

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (GPZ):

- drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym i ochronnym), w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz gospodarczy typ drzewostanu i aktualny skład gatunkowy, stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania. Znajdą się

tutaj drzewostany na siedliskach lasowych i olsy.

B.8 Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Podczas prac projektowych należy zachować dotychczasowy kierunek cięć. Wykonawca dokona uzgodnień projektowanych cięć rębnych z Nadleśnictwem i RDLP. Przed ustalonym terminem NTG wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego wraz z załącznikami mapowymi przedstawi Zamawiającemu. Projektując sposoby odnowienia, należy uwzględnić naturalne fazy rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb już istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

1. Wybór projektowanej rębni

- należy brać pod uwagę przede wszystkim wymagania gatunków przewidzianych do odnowienia;
- nie projektować rębni gniazdowej ze średnim i długim okresem odnowienia na powierzchniach, gdzie pas manipulacyjny drzewostanu objętego użytkowaniem rębnym jest mniejszy jak 2 ha;
- generalnie, nie planować cięć rębnych na siedliskach bagiennych. Część drzewostanów na tych siedliskach wyłączona jest z użytkowania rębego – wchodzi one w skład ONG (obszarów nieobjętych gospodarowaniem). W przypadku stwierdzenia podczas prac taksacyjnych konieczności przebudowy istniejącego d-stanu należałoby zaprojektować rębnie pozwalające na maksymalne skrócenie czasu przebudowy;
- w drzewostanach wodochronnych projektować rębnię IVd jako podstawowy sposób zagospodarowania, a w przypadku powierzchni wcześniej użytkowanych rębnią V, kontynuować ten sposób;
- ze względów społecznych i ekologicznych nie planować cięć rębnią I w drzewostanach położonych w małych enklawach śródpolnych;
- w wydzieleniach o małej powierzchni (do 2 ha), na których niemożliwe jest zrealizowanie rębni złożonej dopuścić stosowanie rębni I;
- projektować nowe oraz powiększyć istniejące drzewostany zachowawcze na terenie Nadleśnictwa zgodnie z danymi przedstawionymi wykonawcy podczas prac taksacyjnych celem zachowania najstarszych drzewostanów Puszczy Knyszyńskiej.
- Na terenie gospodarstwa specjalnego lasy miejskie, zrezygnować z użytkowania rębego rębniami pełnymi, oraz stosować się do wytycznych zawartych instrukcji gospodarowania lasami w granicach miast;

- W przypadku zabiegów hodowlanych trzebieży późnych (TP) nie projektować zabiegów w drzewostanach od V klasy wieku i powyżej, aż do osiągnięcia wieku rębności dla danego gatunku.
2. Przyjęcie nawrotów cięć
 - w rębni zupełnej 5 lat ;
 - w rębniach złożonych generalnie jedno wejście w 10-lecie;
 3. Wskazanie przez wykonawcę lokalizacji do użytkowania głównego i pisemne ich uzgodnienie na pierwszy rok obowiązywania PUL
 - użytki rębne – na 1-szy rok należałoby wybrać w pierwszej kolejności przede wszystkim te powierzchnie, które objęte są rębnią zupełną i wręby,
 - użytki przedrębne: TWP pilne.
 4. Przyjęcie do stosowania następujących rodzajów rębni:

STL	Projektowane rębnie	
	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bśw	Ib	II/IV
Bw	Ib	III/IV
Bb	brak	brak
BMśw	Ib	III/IV
BMw	Ib	III/IV
BMb	brak	IV/V
LMśw	III/I	IV/III
LMw	III	IV/III
LMb	brak	IV/V
Lśw	III	IV/III
Lw	III	IV/III
Ol	IV	IV/III
OlJ	brak	IV/III

B.9 Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów do przebudowy”

Kwalifikacja drzewostanów pod kątem potrzeby ich przebudowy zostanie, zgodnie z § 40 Instrukcji Urzędnika Lasu, wykonana w trakcie prac taksacyjnych. Wykonawca sporządzi wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy. Wykaz ten będzie przedłożony do uzgodnienia z nadleśnictwem.

B.10 Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

État powierzchniowy użytkowania przedrębny na I 10-lecie zostanie ustalony w oparciu o Instrukcję Urządzenia Lasu (§ 94), sumarycznie dla obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Na etapie projektowania zadań z zakresu pielęgnowania upraw wskazówki gospodarcze w przedmiotowym zakresie należy podawać wyłącznie dla istniejących upraw na pierwszy dzień obowiązywania planu (dotyczy głównie CW). Precyzyjne określenie lokalizacji zakładanych upraw w okresie pomiędzy taksacją a 01.01. pierwszego roku obowiązywania planu wymaga ścisłej współpracy pomiędzy wykonawcą a nadleśnictwem.

Przy ustalaniu wskazówek gospodarczych nie należy stosować szablonu wiekowego, a uwzględniać stan rzeczywisty na gruncie wg kryteriów faz rozwojowych drzewostanu. Szczególną uwagę należy zwrócić na zasadność określania zabiegu czyszczeń późnych i trzebieży wczesnych. Przy określaniu tych zabiegów oprócz wyżej przytoczonej zasady, należy uwzględnić wyłączenia z pozyskania, wynikające z form ochrony, takie jak strefy całorocznej ochrony miejsc gniazdowania, zaliczenie do ONG, niedostępność ze względu na stałe występowanie bobrów.

B.11 Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne skład gatunkowy upraw.

Skład gatunkowy – zostały określone w części poświęconej typom drzewostanów (TD).

W proponowanych orientacyjnych składach gatunkowych dopuszczalna jest tolerancja udziału dla poszczególnych gatunków lasotwórczych:

- w udziale poszczególnych gatunków głównych w granicach +/- 20%,
- w łącznym udziale gatunków głównych w granicach +/- 30%,
- w łącznym udziale gatunków domieszkowych i biocenotycznych +/- 40%.

Przy odnawianiu siedlisk przyrodniczych sieci Natura 2000 należy mieć na względzie naturalne skład drzewostanów opracowane przez J.M. Matuszkiewicza (2007). Po zweryfikowaniu należy dostosować je do zadań ochronnych (B7, B15, B16, B24). Proponowane skład gatunkowy upraw:

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Uwilgotnienie	Typ lasu	Typ drzewostanu	Skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
1	2	3		4	5

1.	Bśw	świeże	So	So	So 85-95%, Brz 5-15%
		silnie świeże	So	So	So 60-80% Św 10-20% Brz 10-20%
2.	Bw	wilgotne	So	So	So 80-90% Św 5-10% Brz 5-15%
		wilgotne silnie wilgotne	So	So	So 70-90% Św 10-20% Brz 5-15%
3.	Bb	bagienne odwodnione	So	So	So 80-90% Brzom 5-10% Św 5-10%
		bagienne mokre	So	So	So 80-90% Brzom 10-20%
		bagienne bardzo mokre	So	So	So 100%
4.	BMśw	świeże	Św So	Św So	So 60-70% Św 20-30% Brz+Lp+Kl 10-20%
		silnie świeże	So Św	So Św	Św 50-60% So 30-40% Brz+Lp+Kl 5-15%
5.	BMw	wilgotne	Db Św	Db Św	Św 40-60% So 40-50% Brz+Lp+Kl 10-20%
		wilgotne silnie wilgotne	So Św	So Św	Św 50-70% So 30-40% Brz+Lp+Kl 5-10%
6.	BMb	bagienne odwodnione	So Św	So Św	Św 40-50% So 30-40% Brzom 10-20% Os+Ol 5-10%
		bagienne mokre	So Św	So Św	Św 50-70% So 15-25% Brzom 10-20% Ol do 5%
		bagienne bardzo mokre	So Brz	So Brz	Brzom 50-70% So 30-40% Ol+Os do 10%
7.	LMśw	świeże	So Gb Db	So Db	Db 30-40% So 30-40% Św 10-30% Lp+Gb+Kl+Brz 10-30%
		silnie świeże	Db Św	So Db Św	Św 30-40% Db 20-30% So 20-30% Lp+Kl+Brz+Gb 10-20%
8.	LMw	wilgotne	Św Gb Db	Db Św	Św 30-40% Db 30-40% Ol 10-20% Lp+Kl+Gb 5-10%
		wilgotne silnie wilgotne	Ol Św Db	Db Ol Św	Św 30-40% Ol 20-40% Db 5-10% Gb+Os+Lp+Kl 5-10%
9.	LMb	bagienne odwodnione	Brz Ol Św	Brz Ol Św	Św 30-40% Ol 20-30% Brz 20-30% So 10-20%
		bagienne mokre	Brz Ol Św	Brz Ol Św	Św 40-50% Ol 20-30% Brzom 20-30% So 5-10%
		bagienne bardzo mokre	Ol So Brz	Ol So Brz	Brzom 30-40% Ol 20-30% So 20-30% Św 10-20%
10.	Lśw	świeże	Św Gb Db	Św Db	Db 40-50% Św 20-30% Gb+Brz 10-20% Lp+Kl 10-20%
		silnie świeże	Lp Gb Db	Gb Lp Db	Db 30-40% Lp+Kl 20-30% Gb+Brz 10-20% Js+Wz 10-20% Św+Ol do 10%
11.	Lw	wilgotne	Gb Js Db	Ol Js Db	Db 40-50% Js+Wz 20-30% Ol 10-20% Brz+Os+Gb+Lp+Kl 10-20%
		wilgotne silnie wilgotne	Db Ol Js	Db Ol Js	Jś 30-40% Ol 30-40% Db 20-30% Wz+Gb+Brz+Św+Lp+Kl 5-10%
12.	Ol	bagienne odwodnione	Ol	Ol	Ol 60-70% Jś+Wz 10-20% Św 5-10% Brzb 10-20%
		bagienne mokre	Ol	Ol	Ol 80-90% Brz+Jś+Św 10-20%
		bagienne bardzo mokre	Ol	Ol	Ol 90-100% Brzb+Brzom+Wb do 10%
13.	OlJ	łęgowe niezalewane	Js Ol	Js Ol	Ol 30-40% Jś 30-40% Db+Wz+Kl 10-15% Św do 10% Gb+Lp do 5% Brzb 5-10%

Projektując składy gatunkowe przyszłych odnowień należy uwzględnić następujące postulaty nadleśnictwa w tym zakresie:

1. Uwzględniać istniejące odnowienia naturalne w składzie projektowanych upraw.
2. Na siedliskach, gdzie planowany jest w składzie gatunkowym jesion, należy dążyć do częściowego zastępowania go w składzie gatunkowym drzewostanów przez inne cenne gatunki liściaste np. Wz, Kl lub Ol do czasu ustąpienia choroby, jednocześnie preferując w zabiegach pielęgnacyjnych pojawiające się odnowienia naturalne jesionu i wiązu.
3. Zwiększyć w składach gatunkowych upraw udział brzozy na siedliskach borowych oraz L.Mśw ze względów p-poż w przypadkach określonych poniżej:

- wzdłuż szlaków komunikacyjnych (drogi publiczne, leśne itp.);
- wzdłuż szlaków turystycznych;

Poprawki - proponuje się zaplanowanie poprawek na poziomie 5 % powierzchni planowanych odnowień i zalesień.

Dolesienia - nie należy ujmować do dolesień luk poniżej 10 arów, jak również i tych, na których istnieje możliwość odnowienia naturalnego.

Podszyty - nie ma potrzeby wprowadzania podszytów.

Podsadzenia - zaplanować w litych dębinach dobrej jakości w wieku do 80 lat oraz we wskazanych i uzgodnionych z nadleśnictwem drzewostanach sosnowych.

Na gruntach porolnych uzgodniono wykorzystanie w większym stopniu Md i Bk jako gatunków lepiej przystosowanych do postępujących zmian klimatycznych w zastępstwie rozpadających się drzewostanów So i Św.

B.12 Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Rozpoznany będzie aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasów nadleśnictwa wraz z określeniem stopnia nasilenia uszkodzeń:

- wyrządzonych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach,
- podtopionych przez bobry,
- spowodowanych przez grzyby,
- drzewostanów uszkodzonych przez szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne),

- wyrządzonych przez czynniki atmosferyczne (głównie wiatry),
- z tytułu zakłóceń stosunków wodnych,
- inne uszkodzenia antropogeniczne.

Dodatkowo zostaną zainwentaryzowane drzewostany na gruntach porolnych.

Uszkodzenia i zagrożenia należy nanieść na mapę ochrony lasu zgodnie z §102 IUL.

Wykonawca dokona analizy obowiązujących wymagań w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem oraz stanem ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa w tym:

- określi kategorię zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa na podstawie metody klas palności;
- zweryfikuje punkt poboru ścióły do określania i prognozowania zagrożenia pożarowego, zgodnie z obowiązującą Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Lasu;
- przeprowadzi weryfikację ilości i lokalizacji punktów czerpania wody ze wskazaniem dojazdu;
- zamieści wykaz sztucznych punktów poboru wody z rozmieszczeniem ich na mapie z uwzględnieniem wydajności poszczególnych hydrantów. Nadleśnictwo zobowiązuje się do uzyskania tych informacji od gmin i przekazania wykonawcy PUL rozbudowę w ostatnim czasie sieci wodociągowych na terenach wiejskich;
- dokona analizy i weryfikacji sieci dojazdów pożarowych;
- zaktualizuje przebieg i rodzaj pasów przeciwpożarowych;
- opracuje wykaz obiektów szczególnie cennych (jeżeli występują) takich jak niektóre rezerваты i wyjątkowo cenne pomniki przyrody wraz z podaniem zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego (zgodnie z załącznikiem nr 4 „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”), podając adres leśny i powierzchnię rezerwatu, adres leśny i współrzędne geograficzne w układzie WGS 84 pomników przyrody, wraz z opracowaniem warstwy LMN dotyczącej tych obiektów zgodnie ze standardem LMN, na potrzeby sporządzenia charakterystyki zagrożenia pożarowego nadleśnictwa w „Sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”;
- zgodnie z załącznikiem nr 3 „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” określi czas swobodnego rozwoju pożaru lasu dla najbardziej oddalonych od sił ratowniczo-gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych;

- wskaże na mapie ochrony przeciwpożarowej lokalizację różnego typu obiektów stwarzających szczególne zagrożenie pożarowe.

Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową zostanie naniesiona na mapę ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z § 104 IUL.

B.13 Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzenia odpowiedniej mapy przeglądowej.

Usytuowane w centralnej części Puszczy Knyszyńskiej, tworzące zwarty kompleks lasy Nadleśnictwa Supraśl, są atrakcyjnym terenem rekreacyjnym dla mieszkańców Białegostoku, regionu a także turystów z innych części Polski. Duże znaczenie ma dostępność komunikacyjna a także położenie na popularnym szlaku tatarskim biegnącym do Kruszynian. Magnesem przyciągającym turystów jest też urokliwe, zabytkowe miasteczko Supraśl, będące dla wielu odwiedzających dogodnym punktem wypadowym do miejsc wypoczynku w lasach otaczających Supraśl oraz dalszych wycieczek. Częstym celem wycieczek jest oferująca wiele atrakcji Kopna Góra. Do przyjazdów rekreacyjnych zachęcają także liczne na terenie nadleśnictwa szlaki turystyczne: piesze, rowerowe, konne i kajakowe a także trasy do uprawiania narciarstwa biegowego.

Nadleśnictwo Supraśl wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Knyszyńska, utworzonego w 2011 roku. Celem działania LKP jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona zasobów przyrody w lasach oraz edukacja leśna społeczeństwa.

Obiekty edukacyjne

Izba edukacyjna „Leśna szkoła”

Niewielka sala na ok. 30 osób, wyposażona w pomoce edukacyjne i sprzęt audiowizualny. W planach jest wybudowanie nowoczesnego budynku edukacyjno-wystawienniczego przy zagrodzie pokazowej żubrów powstającej w Kopnej Górze.

Ścieżka dydaktyczna „Kopna Góra”

Ukazuje walory przyrodnicze rezerwatu „Woronicza” obejmującego zlewnię strumienia i źródłisko. W części przebiegu ścieżka prowadzi przez drzewostany gospodarcze przedstawiając treści związane z prowadzeniem gospodarki leśnej. Z uwagi na znaczne przeobrażenia (zręby) planuje się likwidację ścieżki oraz utworzenie dwóch innych (w okolicy Kopnej Góry oraz Supraśla).

Ścieżka bartnicza

Zlokalizowana obok miejscowości Łaźnie, liczy ok. 1 km długości. Przy trasie umieszczono dwie wiszące kłody bartne i trzy barcie. Pożytki zapewniają pszczołom rośliny miododajne obficie występujące w prześwietlonych fragmentach drzewostanu oraz na łąkach doliny Sokoldy. Ścieżka ma za zadanie przybliżyć zwiedzającym bartnictwo oraz znaczenie pszczół w przyrodzie.

Ścieżka Szlakiem Powstania Styczniowego (edukacyjno-historyczna)

Powstała w 2013 r., w 150. rocznicę zrywu narodowego. Biegnie przez lasy nadleśnictw: Czarna Białostocka, Supraśl, Żednia i Wality, prowadząc do miejsc pamięci i ciekawych przyrodniczo fragmentów Puszczy Knyszyńskiej. Licząca łącznie 71 km ścieżka jest przeznaczona do turystyki pieszej i rowerowej.

Małe Muzeum Historii Puszczy Knyszyńskiej

Obiekt służący edukacji historycznej. Najważniejszą część ekspozycji stanowią pamiątki związane z XIX-wiecznymi powstaniami narodowymi. Należą do nich m.in. eksponaty związane z bitwą pod Sokoldą (7 lipca 1831 r.) oraz pamiątki z okresu Powstania Styczniowego.

Obiekty edukacyjno-rekreacyjne

Arboretum w Kopnej Górze

Arboretum im. Powstańców 1863 r. powstało w 1988 roku, zajmuje 26 ha powierzchni. Jego duża część ma charakter parkowy z kolekcją obcych gatunków drzew, krzewów oraz ich odmian ozdobnych. W części leśnej natomiast można wyróżnić wiele typów siedliskowych lasu, charakterystycznych dla Puszczy Knyszyńskiej. Arboretum jest popularnym miejscem rekreacji i wypoczynku. Służy też prowadzeniu edukacji leśnej.

Zagroda pokazowa żubrów w Kopnej Górze

W trakcie budowy, obecnie trwają prace które umożliwią wsiedlenie żubrów we wrześniu b.r. Kolejne elementy infrastruktury zagrody będą powstawać w miarę pozyskiwania kolejnych środków. Kluczowym obiektem oczekującym na realizację jest budynek edukacyjno-wystawienniczy. Ponadto planuje się wybudowanie parkingu, zaplecza gospodarczego oraz usługowo-handlowego. Zagroda służyć będzie ochronie żubra a także edukacji oraz popularyzacji wiedzy o tym cennym gatunku.

Linia kolejki wąskotorowej

Z rozbudowanej niegdyś sieci kolejowej na obszarze Puszczy Knyszyńskiej obecnie pozostał tylko odcinek pomiędzy Czarną Białostocką a Kopną Górą (wpisany do rejestru zabytków). Trwają starania zmierzające do reaktywacji kolejki polegającej na uruchomieniu

przejazdów turystycznych przy użyciu drezyn. Końcowym przystankiem będzie zagroda pokazowa zubrów. Obecnie partnerami w projekcie, poza Nadleśnictwem Supraśl są Nadleśnictwo Czarna Białostocka oraz gmina Czarna Białostocka.

Piesze szlaki turystyczne

Przez obszar nadleśnictwa przebiega wiele szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, konnych i kajakowych. Zarządcą większości z nich jest PTTK.

Szlak Borami Dorzecza Supraśli – oznakowany kolorem zielonym, (długość ok. 30 km),

Szlak Królowej Bony – oznakowany kolorem niebieskim, (długość ok. 75 km),

Szlak Śladami Powstania Styczniowego – oznakowany kolorem czerwonym, (długość ok. 49 km),

Szlak Suprański – oznakowany kolorem żółtym, (długość ok. 16 km),

Szlak Świętej Wody – oznakowany kolorem niebieskim, (długość ok. 28 km),

Szlak Wzgórz Świętojańskich – oznakowany kolorem czerwonym, (długość ok. 27 km),

Szlak Tatarski Duży – oznakowany kolorem zielonym, (długość około 57 km).

Pozostałe szlaki turystyczne

Green Velo – szlak rowerowy, oznakowany kolorem pomarańczowym,

Kresowe wędrówki – szlak rowerowy oznakowany kolorem zielonym,

Z Puszczy Knyszyńskiej do doliny Biebrzy – szlak rowerowy, oznakowany kolorem niebieskim,

Szlak podmiejskich rezydencji – szlak rowerowy oznakowany kolorem żółtym,

Szlak konny żółty – o długości około 120 km (z czego na terenie Nadl. Supraśl ok. 38 km),

Trasy spływów kajakowych rzekami Supraśl i Sokółda,

Narciarskie trasy biegowe oraz ścieżki do uprawiania Nordic Walking w lasach przylegających do Supraśla (tzw. Glinki)

Miejsca wypoczynku

Wiata Kopna Góra

Pólko nad rzeką

Lewitówka – polana na obrzeżu miasta Supraśl

Wiata Dębowik

Wiata pod Dębami

Glinki - polana na obrzeżu miasta Supraśl

Ponadto na terenie Nadleśnictwa Supraśl przygotowano zostało 12 niewielkich miejsc postoju pojazdów.

Arboretum w Kopnej Górze

Arboretum w Kopnej Górze zostało utworzone przez Nadleśnictwo Supraśl w roku 1988 jako pierwszy taki obiekt w północno-wschodniej Polsce. Arboretum powołano Zarządzeniem nr 1/88 z 28 stycznia 1988 roku Dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Białymstoku. Arboretum nie jest wyodrębnioną samodzielną jednostką. Położone jest w leśnictwie Kopna Góra oddz. 264 b-pow. 23,38 ha. Oprócz samego arboretum jest jeszcze małe zaplecze szkółkarskie ze szklarnią. Są tam produkowane sadzonki na potrzeby arboretum. Na małą skalę sadzonki wyprodukowane w arboretum są sprzedawane. Do celów arboretum należy popularyzacja wiedzy przyrodniczej, stwarzanie możliwości poznania leśnych roślin krajowych jak też i roślin obcego pochodzenia. Stanowi też miejsce rekreacji i wypoczynku zarówno osób indywidualnych jak i zorganizowanych wycieczek. Jest też miejscem prowadzenia zajęć dydaktycznych dla dzieci i młodzieży z okolicznych szkół. W czasie pandemii wzrosło zainteresowanie tego typu obiektami. Ta tendencja utrzymuje się nadal. Arboretum przez turystów indywidualnych jest odwiedzane szczególnie w czasie dni wolnych od pracy. Dostępne jest dla zwiedzających od 1 kwietnia do 30 września w godz. 9.00-19.00. W przypadku sprzyjających warunków pogodowych przedłużane jest otwarcie arboretum do końca października. Obecnie liczba zwiedzających to około 30 tys. rocznie. Grupy po wcześniejszym umówieniu są oprowadzane przez przewodnika za drobną opłatą. Zazwyczaj są to grupy dzieci i młodzieży, choć ostatnio popularne stały się też grupy seniorów. Orowadzanie jest dostosowane do potrzeb indywidualnych danej grupy. W arboretum do dyspozycji zwiedzających jest plac zabaw, ławki oraz zadaszenia z ławkami. Jest też ścieżka edukacyjna o zwierzętach występujących w naszych lasach. Do dyspozycji zwiedzających jest też mały drewniany budynek, gdzie można schronić się przed deszczem. W tym budyneczku zwanym kolibą co jakiś czas można zobaczyć wystawy dotyczące roślin. Prowadzone są też zajęcia edukacyjne. Przy roślinach ustawione są tabliczki z informacją o gatunku, rodzinie oraz miejscu występowania naturalnego danej rośliny.

Arboretum jest położone blisko rzeki Sokolda. W samym obiekcie są dwa sztuczne zbiorniki wodne (stawy), co bardzo uatrakcyjnia teren arboretum. Rośliny są sadzone w

kolekcjach lub poza nimi. Na chwilę obecną są założone następujące kolekcje: cisów, żywotników, cyprysików, jałowców, świerków, sosen, klonów, rododendronów, jarzębów, jodeł.

W roku 2023 jest planowane założenie nowej kolekcji z rodzaju wiał (ulmus).

W arboretum obecnie w wymienionych kolekcjach rodzajów oraz poza nimi mamy zgromadzone około 350 gatunków i odmian drzew i krzewów. Stale są prowadzone nowe nasadzenia zarówno w kolekcjach jak i poza nimi.

Na podstawie trójsstronnego porozumienia pomiędzy Nadleśnictwem Supraśl, Parkiem Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej i Politechniką Białostocką jest prowadzona hodowla ex situ roślin zagrożonych z obszaru Polski północno-wschodniej. Ma to na celu stworzenie bazy genowej tych roślin a w przyszłości „zwracanie” ich naturze. Obecnie z sukcesem utrzymane są gatunki krytycznie zagrożone w środowisku naturalnym, takie jak : dzwonecznik wonny (*Adenophora liliifolia*), piaskowiec trawiasty (*Eremogone saxatilis*) czy też niebielistka trwała (*Swertia pernis*). Pośród tych „ratowanych” roślin są także relikty glacialne : wierzba lapońska (*Salix lapponum*), Chamedafne północna (*Chamaedaphne calyculata*) oraz zimozioł północny (*Linnaea borealis*). Obecnie mamy około 20 gatunków tych roślin chronionych i rzadkich. Planowane są też kolejne gatunki takie jak groszek wschodniokarpacki (*Lathyrus laevigatus*) czy pępawa różyczkolistna (*Crepis praemorsa*).

Wśród ciekawostek arboretum mamy zegar kwiatowy z roślinami dzikorosnącymi, które zgodnie z obserwacjami Karola Linneusza otwierają lub zamykają kwiaty w danych porach dnia.

Od niedawna działa też aplikacja mobilna, po której pobraniu na telefon lub inne urządzenie mobilne, można skorzystać z ciekawych tras, odszukać poszczególne gatunki roślin, czy też zagrać w grę terenową.

W celu łagodzenia zmian klimatu i zwiększeniu bioróżnorodności na terenie arboretum zakładane są łąki kwietne. Są to łąki, w skład których wchodzi zarówno gatunki wieloletnie jak i jednoroczne. Zakładane są także ogrody kwietne z gatunkami z dawnych ogrodów wiejskich. Dzięki łąkom kwietnym oraz innym roślinom kwitnącym arboretum jest przyjazne zapylaczom.

W arboretum prowadzone są prace pielęgnacyjne (pielenie, koszenie, podcinanie). Usuwane są także drzewa suche i zagrażające.

W roku 2013 została opracowana strategia rozwoju arboretum w Kopnej Górze na lata 2014-2038. Zadania z tej strategii w miarę możliwości są wprowadzane. Istnieje potrzeba uaktualnienia tej strategii i dostosowania do zmieniających się warunków i wymagań

społecznych. Jest też potrzeba dokładnej inwentaryzacji wszystkich roślin występujących na terenie arboretum. Część z nich jest nierozpoznana albo rozpoznana nieprawidłowo. Także jest potrzeba uaktualnienia mapy nasadzeń w arboretum.

- Zajęcia edukacyjne

Nadleśnictwo Supraśl przynależy do Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Knyszyńska którego celem jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona zasobów przyrody w lasach oraz edukacja leśna społeczeństwa. Obecnie jest tworzony nowy plan gospodarczo-ochronny na lata 2023-2033. W związku z tym planowane jest stworzenie nowych ścieżek przyrodniczo-leśnych, tablic oraz infrastruktury turystycznej (ścieżka przyrodnicza przy rezerwacie Krasne, ścieżka zdrowia przy zagrodzie żubrowej, leśny plac zabaw w okolicy miasta Supraśl).

Oferta edukacyjna Nadleśnictwa Supraśl jest skierowana do osób z różnych grup wiekowych i zawodowych. Zajęcia edukacyjne odbywają się najczęściej w sali edukacyjnej w Kopnej Górze, w Arboretum im. Powstańców z 1863 roku a także w szkołach, przedszkolach, na ścieżkach dydaktycznych czy na terenie całego nadleśnictwa. Zajęcia obejmują różne formy m.in.: prelekcje, pogadanki, elementy wykładów z ćwiczeniami i wykłady połączone ze współzawodnictwem, konkursy wiedzy przyrodniczej i konkursy plastyczne o tematyce leśnej. Nadrzędnym celem tego typu spotkań jest upowszechnienie w społeczeństwie wiedzy o środowisku leśnym, wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarce leśnej, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania ze wszystkich funkcji lasu.

Od lat ważne miejsce w edukacji prowadzonej przez Nadleśnictwo Supraśl zajmuje edukacja historyczna. Wiąże się ona z licznymi prelekcjami i oprowadzaniem grup szkolnych, turystycznych, żołnierzy, harcerzy i leśników po cmentarzu wojennym w Kopnej Górze oraz znajdującym się w pobliżu muzeum.

W związku z powstającą zagrodą pokazową żubrów w Kopnej Górze zostanie poszerzona oferta edukacyjna o tą tematykę. Zajęcia będą się odbywały na ścieżkach oraz w planowanym nowym w budynku edukacyjnym przy zagrodzie.

Nadleśnictwo Supraśl bierze udział w wielu imprezach plenerowych zarówno jako organizator, współorganizator jak i uczestnik. Współpracuje w ww. zakresie m.in. z takimi instytucjami jak: szkoły i przedszkola, instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, ośrodki kultury, muzea, park krajobrazowy, kościoły itp. poprzez wystawienie

stoiska edukacyjno-promocyjnego Nadleśnictwa Supraśl i Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Knyszyńska”.

W ramach współpracy z innymi nadleśnictwami wchodzącymi w LKP Puszcza Knyszyńska, nadleśnictwo dodatkowo przygotowuje powyższe stoiska promujące Lasy Państwowe, m.in. podczas Spotkań Hubertowskich w Puszczy Knyszyńskiej, Leśnika z pasją - wydarzenia edukacyjnego połączonego z piknikiem, imprezie plenerowej w Muzeum Kultury Ludowej „Podlaskie Ziołami Pachnące” czy Dni Miasta Supraśl.

Nadleśnictwo współpracuje również z mediami: radiem, telewizją i prasą, a o wszystkich ważnych wydarzeniach informuje na swojej stronie internetowej, w social mediach i w lokalnej prasie.

W związku z planami wyznaczenia obszaru lasów o zwiększonej funkcji społecznej planowane jest zwiększenie intensywności prowadzenia zajęć edukacyjnych na tym obszarze w oparciu o nowopowstałe obiekty infrastruktury turystycznej (ścieżki, tablice edukacyjne, itp.).

Opis zagadnień dotyczących rekreacyjnego zagospodarowania nadleśnictwa powinien nastąpić w ścisłej współpracy wykonawcy z nadleśnictwem. Obiekty turystyczne oraz urządzenia towarzyszące, obiekty punktowe, powierzchniowe i kubaturowe zostały zinventaryzowane i naniesione na LMN. Obiekty liniowe takie jak szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne, szlaki konne, rowerowe, trasy narciarstwa biegowego pozostają do weryfikacji przy nanoszeniu na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego nadleśnictwa.

Wzdłuż publicznych szlaków komunikacyjnych, przy nieruchomościach i gruntach z infrastrukturą innej własności, w miejscach wypoczynku, miejscach postoju pojazdów i innych miejscach zwiększonego ryzyka oraz przy szlakach turystycznych a także obiektach udostępnianych społeczeństwu należy bezwzględnie usuwać drzewa zagrażające bezpieczeństwu.

B.14 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Użytkowanie uboczne wynikać będzie z zapotrzebowania gospodarki na poszczególne produkty i uzyskiwanych efektów ekonomicznych. Wzorem lat ubiegłych przewiduje się jedynie pozyskiwanie choinek dla potrzeb zaopatrzenia rynku lokalnego. W Nadleśnictwie Supraśl na terenie leśnictwa Podsupraśl i Klin założono kilka kwater plantacji choinkowej..

Podstawowym dokumentem dotyczącym prowadzenia gospodarki łowieckiej w Nadleśnictwie Supraśl jest Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany dla Rejonu Hodowlanego

Puszczy Augustowskiej. Dokument ten zawiera zarówno dane rzeczowe, jak i ilościowe dotyczące spraw związanych z zagospodarowaniem obwodów Ośrodka Hodowli Zwierzyny oraz liczebnością zwierzyny.

Podział powierzchniowy i granice obwodów łowieckich zostały uregulowane Uchwałą nr XXVII/332/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie dokonania podziału Województwa Podlaskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy Prawo łowieckie. Ustawa obowiązuje od 1 kwietnia 2022 r.

W zasięgu administracyjnym nadleśnictwa położonych jest 16 obwodów łowieckich.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa z 11 obwodów tylko 2 są polne oznaczone jako bardzo słabe, pozostałe obwody – leśne/bardzo dobre, dobre i średnie.

Spśród ww. obwodów Nadleśniczy Nadleśnictwa Supraśl zatwierdza Roczne Plany Łowieckie dla poniżej wymienionych obwodów:

- nr 124 – Koło Łowieckie Żubr w Sokółce,
- nr 139 – Koło Łowieckie Sokół w Supraślu,
- nr 160 – Koło Łowieckie Leśnik w Białymstoku,

Głównym dokumentem dotyczącym prowadzenia gospodarki łowieckiej w Nadleśnictwie Supraśl jest Wieloletni Plan Hodowlany dla Rejonu Hodowlanego Puszczy Knyszyńskiej. Pozostałe obwody w większej części położone są na terenie sąsiednich nadleśnictw i tam też sprawowany jest nadzór nad realizacją rocznych planów łowieckich.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Supraśl znajduje się wyłączony z dzierżawy obwód, który tworzy niezależny Ośrodek Hodowli Zwierzyny:

- Obwód nr 140 OHZ Nadleśnictwa Supraśl,

Nadleśnictwo w Ośrodku Hodowli Zwierzyny w obwodzie wyłączonym, którego jest zarządcą (140) prowadzi gospodarkę łowiecką skierowaną na osiągnięcie celów wynikających z art. 28 ust. 2 ustawy Prawo łowieckie:

Prowadzenie wzorcowego zagospodarowania łowisk, z wdrażaniem nowych osiągnięć z zakresu łowiectwa:

- stała poprawa warunków bytowania zwierzyny poprzez zagospodarowanie łąk i pastwisk śródleśnych, utrzymanie i zakładanie nowych poletek łowieckich (ok. 12 ha),
- doskonalenie metody wykładania drzew zgrizowych z wykorzystaniem maszyn wielooperacyjnych, z docelowym założeniem pozostawiania dla zwierzyny w okresie zimowym;

- dalsze kształtowanie ekosystemów leśnych pod kątem zapewnienia optymalnych warunków bytowania zwierzyny, wzbogacenie bazy żerowej, zabezpieczenie miejsc rozrodu i stałego przebywania, ochrona korytarzy ekologicznych,
- tworzenie przejść dla zwierzyny przez uprawy leśne w celu zachowania ciągłości tras migracyjnych,
- utrzymanie i budowa urządzeń łowieckich,
- wprowadzenie oraz nadzór nad elektroniczną książką polowań,
- współpraca z biurami polowań z całej Polski.

Prowadzenie badań naukowych:

- współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną w zakresie pobierania materiału biologicznego od zwierząt łownych do badań weterynaryjnych,
- obserwacja i określanie ciągów zwierzyny w kontekście zabezpieczenia przed kolizjami komunikacyjnymi,
- W ramach realizacji gospodarki łąkowo-rolnej na ok. 35 ha trwałych użytków zielonych TUZ (łąk) nadleśnictwa prowadzony jest w latach 2020-2025 plan działalności rolno-środowiskowo-klimatycznej finansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

W ramach ww. programu realizowane są warianty:

- 4.4 Półnaturalne łąki wilgotne-ok. 10ha
- 4.5 Półnaturalne łąki świeże-ok. 1ha
- 4.6.2 Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające-ok. 2ha
- 4.7 Ekstensywne użytkowanie na OSO-ok. 2ha
- 4.8 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki-ok. 20ha
- W ramach ww. działalności prowadzony jest wykaszanie TUZ (łąk) wraz z wywozem biomasy, wykaszanie prowadzone jest w terminach określonych w planie działalności rolno-środowiskowo-klimatycznej, które są dostosowane do sezonu lęgowego ptaków związanych z terenami otwartymi oraz do fenologii roślin występujących na cennych siedliskach łąkowych.
- Corocznie na działkach większych niż 1,00ha pozostawione są fragmenty niekoszone o areale 10-20% .
- Projekt finansowany z POIS pn. „Poprawa stanu siedlisk widnych lasów i mokradel oraz związanych z nimi zagrożonych gatunków roślin w Ostoi Knyszyńskiej przez ochronę czynną” realizowany we współpracy z Parkiem Krajobrazowym PK, Stowarzyszeniem „Uroczysko” w latach 2017-2021

- Siedliska bagienne: usuwanie wtórnych d-stanów brzozowych, a następnie odrośli na ok. 3ha

- Mineralne siedliska świeże lasowe i borowe: cięcia podokapowe, wykaszanie odrośli i bylin, odsłanianie gleby- na ok. 25ha.

Odtwarzanie populacji zanikających gatunków dziko żyjących:

- kontynuacja działań z zakresu bartnictwa jako elementu wzmacniającego obecność owadów zapylających, a tym samym tworzenie lepszych warunków do zwiększania bioróżnorodności łąk i wzbogacania bazy żerowej zwierzyny,

- prowadzenie gospodarki łąkowo-rolnej w sposób pozwalający na tworzenie dogodnych warunków dla bytowania gatunków związanych z terenami otwartymi, m.in. derkacza, rycyka, kszczyka i czajki.

- Projekt finansowany z POIS i FL pt. „Kompleksowa ochrona zubra w Polsce” realizowanego z SGGW w latach 2018-2023 corocznie:

- wykaszano ok. 20ha łąk,

- na ok. 13ha gruntów ornych uprawiano oziminę,

- dostarczano i wykładano buraki i siano w okresie zimowym w 15 miejscach dokarmiania,

- naprawiano i dezynfekowano ww. urządzenia karmowe.

Prowadzenie szkoleń z zakresu łowiectwa:

- udostępnianie danych z zakresu gospodarki łowieckiej studentom do realizacji prac inżynierskich i magisterskich,

- koordynacja i prowadzenie działań Rejonu Hodowlanego Puszczy Knyszyńskiej, nadzór nad realizacją Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych.

- szkolenia pracowników nadleśnictwa oraz członków kół łowieckich przy udziale lekarzy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Białymstoku z zakresu bioasekuracji i zwalczania zagrożenia spowodowanego wirusem afrykańskiego pomoru świń,

- bieżące szkolenia z zakresu prowadzenia gospodarki łowieckiej uwzględniającej potrzeby społeczne i ochronne,

- organizacja szkoleń z zakresu etyki, języka i kultury łowieckiej, wdrażanie i kultywowanie wzorowego ceremoniału łowieckiego – zarówno podczas polowań komercyjnych, jak i szkoleniowych,

- poszukiwanie i wdrażanie odpowiednich metod organizacji łowiectwa z uwzględnieniem bieżącej i wzrastającej w przyszłości antropopresji na terenach leśnych, w tym regionów o dużej atrakcyjności turystycznej,

- organizacja polowań szkoleniowych dla Służby Leśnej,

Głównym wyzwaniem gospodarki łowieckiej nadleśnictwa, kół i zarządców jest utrzymanie stałego poziomu jeleniowatych. W 2022 roku rozpoczęła się realizacja tematu badawczego pt. „Określenie wpływu grodzeń przed zwierzyną na zachowania pokarmowe jeleniowatych i ich presję na ekosystem leśny” zleconego przez DGLP Instytutowi Badawczemu Leśnictwa. Wiąże się ona z rezygnacją z grodzeń upraw na terenie obrębu leśnego Supraśl oraz częściowo na terenie obrębu Sokółka.

Podczas prac nad nowym PUL należy uwzględnić:

- prawidłowe naniesienie na mapy paśników, paśników żubrowych, poletek, ambon.
- dokładny podział na rewiry oraz wykonanie mapy
- wydzielenie poletek łowieckich jako odrębne wydzielania (Ls).

Na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo wykonawca sporządzi mapę przeglądową gospodarki łowieckiej.

B.15 Infrastruktura nadleśnictwa.

Sprawy dotyczące infrastruktury kubaturowej w nadleśnictwie ujęte są „Programie Gospodarowania Zasobami Lokalowymi Nadleśnictwa Supraśl 2021-2025”. Budowy nowych obiektów oraz remonty istniejących zaplanowane są w wieloletnich planach inwestycyjnych i zazwyczaj uzależnione od aktualnych uwarunkowań i potrzeb, w tym sytuacji ekonomicznej nadleśnictwa. Zagadnienia związane z budową i remontami sieci drogowej opierają się na opracowaniu dotyczącym Docelowej Sieci Drogowej, dlatego też potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej należy opisać bazując na istniejących dokumentach, a ewentualne sugestie lub zmiany uzgodnić z nadleśnictwem.

B.16 Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Komisja nie widzi potrzeby wykonania prognozy ekonomicznej.

B.17 Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Przedstawi wpływ realizacji PUL na środowisko i Obszar Natura 2000 zgodnie z § 123 Instrukcji Urządzania Lasu.

B.18 Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych

Program Ochrony Przyrody, opracowany wg stanu na 01.01.2013 roku należy zaktualizować zgodnie z § 110, 111, 112, IUL uwzględniając poniższe zapisy oraz dokumenty związane z ochroną przyrody. Przy aktualizacji Programu Ochrony Przyrody należy zwrócić szczególną uwagę na formy ochrony przyrody (rezerваты przyrody, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów). Informacje zawarte w SDF-ach dla obszarów Natura 2000, należy poddać ocenie. Nowe informacje o stanowiskach cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów należy zamieścić w opisie taksacyjnym, jako informacje różne.

W programie ochrony przyrody należy omówić sposoby realizacji zabiegów gospodarczych w odniesieniu do zachowania miejsc występowania zinwentaryzowanych szczególnie cennych gatunków chronionych. Należy też opisać wytyczne do prowadzenia gospodarki na cennych przyrodniczo siedliskach, w odniesieniu wskazań gospodarczych w opisach taksacyjnych. Zadania w zakresie ochrony przyrody na terenie zarządzanym przez PGL LP, na którym znajduje się obszar Natura 2000 powinny być ustalone w PUL, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w PZO sporządzonych dla poszczególnych obszarów Natura 2000. W przypadku siedlisk przyrodniczych nieleśnych, dla których nie planuje się wskazówek w PUL, informacje dotyczące sposobu postępowania na danych siedliskach przyrodniczych powinny być zawarte w POP, zgodnie z PZO.

Na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych wykonawca prac dokona aktualizacji Programu Ochrony Przyrody na podstawie zebranych materiałów po weryfikacji terenowej. Należy umieścić opisy szczegółowe, wykazy, i tabele wykonane dla form ochrony przyrody. Natomiast na gruntach obcych, będących w zasięgu terytorialnym działania nadleśnictwa, aktualizacja Programu Ochrony Przyrody zostanie wykonana w oparciu o zebrane materiały z RDOŚ i z nadleśnictwa. W Programie Ochrony Przyrody należy podać sumaryczną powierzchnię (bez szczegółowej lokalizacji) drzewostanów wyłączonych z użytkowania (ONG).

Aktualizacja Programu Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa winna zostać wykonana w oparciu o następujące elementy:

1. aktualizacja adresów wszystkich form ochrony występujących w nadleśnictwie;

2. aktualizacja zaewidencjonowanych w rejestrach zabytków obiektów zabytkowych;

3. weryfikacja wykazu istniejących form ochrony przyrody;

4. weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę;

5. weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym;

6. uzupełnienie listy gatunków flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej;

7. aktualizacja naturowych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, grzybów i zwierząt z podziałem na gatunki chronione powszechnie występujące (z podziałem na poszczególne leśnictwa), rzadkie, naturowe i z Czerwonej Księgi przy uwzględnieniu:

- wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych, gatunków chronionych roślin i zwierząt, wykonywanej w latach 2006-2007,
- wyników Państwowego Monitoringu Środowiska,
- wyników obserwacji przyrodniczych, prowadzonych na bieżąco przez leśniczych,
- aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych oraz udostępnionych przez lokalne organizacje pozarządowe (NGO),
- danych uzyskanych z RDOŚ w Białymstoku.

W POP należy zamieścić odniesienie do wytycznych RDLP z dn.17.04.2020 ZP.0152.18.2019 dotyczące owadów saproksylicznych.

Program wraz z mapą walorów przyrodniczych i wartości kulturowych należy sporządzić, jako oddzielnie oprawiony tom oraz w formie elektronicznej. Należy również, na dodatkowe zlecenie, wykonać skróconą wersję Programu Ochrony Przyrody dla leśnictw, jako rozdział w operacie wg następującej tematyki:

1. Wykaz gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów w leśnictwie – rzadkie z podaniem dokładnej lokalizacji do wydzielenia, częste lub pospolite – ze wskazaniem siedlisk, na których występują.

2. Wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w leśnictwie ze wskazaniem sposobów realizacji poszczególnych zabiegów gospodarczych,

W przypadku rozbieżności siedlisk po pracach wykonawcy, a danymi otrzymanymi z RDOŚ nanieść tą informację w informacje różnych w opisie taksacyjnym, tak by nadleśnictwo miało przejrzyste dane co do danych pochodzących z PZO i tym samym ich rozbieżności ze stanem aktualnym stwierdzonym podczas prac taksacyjnych.

3. Opis form ochrony przyrody występujących w nadleśnictwie zawierający:

a) rezerваты przyrody:

- informacje ogólne: [powierzchnia, rodzaj ochrony],
- cel ochrony: [krótki opis celu],

b) strefy ochrony:

- nr i data decyzji powołującej strefę,
- lokalizacja strefy całorocznej i okresowej,
- terminy obowiązywania strefy okresowej,

c) pomniki przyrody:

- gatunek drzewa, wiek, pierśnica, liczba drzew w grupie lub alei,

d) użytki ekologiczne:

- lokalizacja do wydzielenia,

e) obszary Natura 2000:

- nazwa obszaru i powierzchnia,

f) obszary chronionego krajobrazu:

- powierzchnia i cel ochrony,

g) obiekty dziedzictwa kulturowego:

- nazwa obiektu,
- lokalizacja do wydzielenia.

Nadleśnictwo Supraśl w trakcie realizacji obowiązującego PUL zrealizowało lub jest w trakcie realizacji następujących projektów związanych z ochroną przyrody:

- „Kompleksowa ochrona żubra w Polsce”
- „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” (zakończony)

- „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe,,

Wskazane jest kontynuowanie działań związanych z ochroną żubra oraz polepszających warunki wodne związane z małą retencją nizinną.

B.19 Wykaz map tematycznych

Wydruki map tematycznych z bazy geometrycznej należy wykonać zgodnie z Instrukcją techniczną sporządzania wydruków map leśnych (cz. 3 IUL) z późniejszymi zmianami. Uwzględniając ustalenia i ilość map określonych w pkt. 11 powyższego dokumentu pt. „Wymagania dotyczące sporządzania i wydruku map”.

Sporządzenie i wydruk map przeglądowych i sytuacyjno - przeglądowych zgodnie z Instrukcją UL cz. I (§ 64, 71, 72, 73, 98, 102, 104, 107, 109, 111) uwzględniających tradycyjną symbolikę elementów topograficznych (kasowniki, drogi, linie podziału powierzchniowego).

1. Mapy dla leśnictw – skala 1: 10 000:

- gospodarczo - przeglądowa drzewostanów i cięć rębnych złożone i oprawione w twarde okładki koloru zielonego z opisem 2 komplety i 1 komplet w formie atlasu,
- połączoną mapę glebowo-siedliskowo i cięć w skali 1:10000 w formie atlasu w formacie A4 na papierze odpornym na wilgoć - 34 atlasy (po 2 sztuki na każde leśnictwo),
- gospodarczo - przeglądowa siedlisk i cięć rębnych złożone w sztywnej oprawie oraz 1 komplet w formie atlasu,
- mapa zagospodarowania turystycznego i walorów przyrodniczo-kulturowych, i lasów cennych przyrodniczo i PZO – 1 komplet,

2. Mapy dla obrębów – skala 1: 20 000:

- mapa przeglądowa drzewostanów z podziałem na obręby - oprawiona w twardej oprawie ;
- mapa przeglądowa cięć rębnych z podziałem na obręby - oprawiona w twardej oprawie (po 2 szt. na obręb);
- mapa przeglądowa siedlisk z podziałem na obręby;
- mapa przeglądowa zagrożenia środowiska biotycznego i ochrony lasu;

- mapa przeglądowa funkcji lasów oraz urządzeń i obiektów rekreacyjnych (2 sztuki);
 - mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji;
3. Mapa dla nadleśnictwa - skala 1: 5000
- Mapa gospodarczo ewidencyjna w arkuszach
4. Mapa dla nadleśnictwa - skala 1: 50 000
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa;
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa gospodarki łowieckiej, z naniesionymi obwodami łowieckimi oraz 2 egzemplarze w formie mapy ściennej (podklejonej na płótnie);
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przeciwpożarowej – w formie mapy ściennej PAD
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przyrody, obszarów chronionych i funkcji lasów oraz walorów przyrodniczo-kulturowych;
 - mapa zagospodarowania turystycznego i walorów przyrodniczo-kulturowych, i PZO (2 sztuki).
5. Materiały kartograficzne do Strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Supraśl na środowisko i obszar Natura 2000.
- Mapa przeglądowa z naniesionymi stanowiskami oraz siedliskami gatunków ptaków chronionych z załącznika I Dyrektywy Rady 79/EWG z dnia 02 kwietnia 1979 r.(z późn.zm.) w skali 1:20 000 dla obrębów leśnych po 3 egz.
 - Mapa siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków roślin wymienionych w załączniku I i II Dyrektywy Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r.
 - w skali 1:20 000 dla obrębów leśnych po 3 egz.

B.20 Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy Oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na Środowisko i Obszary Natura 2000

Prognozę oddziaływania planu ul na środowisko należy wykonać w oparciu o Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr. 199, Poz. 1227) oraz „Ramowe wytyczne w sprawie zakresu szczegółowej prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” (przesłane pismem DGLP Zn.ZU-7019-50/11 z dn.08.09.2011 r.) wraz z załącznikami (1-5).

W trakcie posiedzenia KZP w Nadleśnictwie Supraśl wniesiono następujące uwagi i wnioski:

1. *Podniesienie wieku rębności sosny do 140 lat*

- wniosek nie uwzględniony.

Uzasadnienie:

Wiek rębności ustalany na KZP jest wartością wskaźnikową służącą wyliczenia etetu użytków rębnych. Nie określa on faktycznego wyrębu drzew i drzewostanów sosnowych. Decydujące znaczenie o lokalizacji cięć w przyszłym dziesięcioleciu i wyborze sposobu zagospodarowania lasu będą miały kwestie ochronne i hodowlane. Dodatkowo przewiduje się do pozostawienia jako referencyjne części drzewostanów sosnowych w wieku powyżej 150 lat. Wykaz takich drzewostanów zostanie przygotowany po zakończeniu prac taksacyjnych.

2. *W lasach ochronnych, zwłaszcza uzdrowiskowych zaniechanie, a przynajmniej znaczne zredukowanie wielkopowierzchniowych zrębów zupełnych, zwłaszcza rębni Ib, na siedliskach borowych, na których powinny być stosowane rębnie złożone, ewentualnie rębnia II z pozostawieniem nasienników.*

- Wniosek częściowo uwzględniony i już realizowany.

3. *Obniżenie w PUL pozyskania drewna o co najmniej 35% w porównaniu z poziomem z bieżącego PUL*

- Wniosek nie uwzględniony.

Uzasadnienie:

Na tym etapie planowania trudno określić potrzeby ochronne i hodowlane drzewostanów. Ewentualną decyzję odnośnie ilości i lokalizacji cięć związanych z realizacją zadań hodowlano-ochronnych będzie można podjąć dopiero po zakończeniu prac taksacyjnych.

4. *Użytkowanie siedlisk lasowych, Znaczna powierzchnia żywnych siedlisk w obrębie Puszczy spinetyzowanych/ w których gatunek dominujący stanowią drzewa iglaste poprzez rb III, rb IV z gniazdami do 10 arów, ponadto stosowanie TP, rb V przy pozostawieniu dojrzałych drzew liściastych i ich skupisk)*

- wniosek nie uwzględniony.

Uzasadnienie:

Przebudowa drzewostanów iglastych niedostosowanych składem gatunkowym do siedliska powinna uwzględniać potrzeby hodowlane wprowadzanych gatunków liściastych głównie dębu. W tym wypadku powierzchnia gniazd poniżej 10 arów nie pozwoli na prawidłową przebudowę. Zalecana przez ZHL dla rębni gniazdowych wielkość gniazd w takich wypadkach powinna być większa i wynosić maksymalnie do 50 arów. W wypadku gatunków lepiej znoszących ocienienie możliwa jest mniejsza powierzchnia od minimum 5 arów. Dotyczy to jednak wyłącznie gatunków domieszkowych i biocenotycznych.

5. *wytypowanie drzewostanów kwalifikujących się do Eurooochrony w ramach Europejskiej Strategii Ochrony Bioróżnorodności:*
 - drzewostany o charakterze pierwotnym,
 - starodrzewy,
 - drzewostany w których zachodzą procesy naturalne również drzewostany dojrzałe z dużym udziałem gatunków pionierskich, co przekłada się na duże zasoby martwego drewna,
 - obecność w takich miejscach gatunków zależnych od martwego drewna,
 - stanowiska chronionych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt
 - carbon-rich ecosystems, ekosystemy kluczowe dla sekwestracji węgla i wody, czyli lasy podmokłe na siedliskach organicznych (olsy, bory, łęgi)
 - wytypowanie ww. drzewostanów będzie możliwe po wykonaniu prac taksacyjnych i wtedy będzie można dokonać wyboru sposobu postępowania; w chwili obecnej założenia KZP umożliwiają częściową realizację wniosku.
6. *Zaniechanie z inwazyjnych zabiegów agrotechnicznych, przygotowania gleby, przynajmniej na Siedliskach żyznych, nie stosowanie orki jesiennej na powierzchniach do odnowienia, gdyż to powoduje uwalnianie CO₂.*
 - Część wykonawcza w zakresie stosowanych sposobów przygotowania gleby nie jest objęta uzgodnieniami KZP, jednakże technologia tych prac ewoluuje w kierunku metod naturalnych lub mechanicznych punktowych. Temat do omówienia na NTG.
7. *Zachowanie naturalnych odnowień podczas wykonywanych prac.*
 - Wniosek częściowo uwzględniony (promowanie odnowień naturalnych).
8. *Zaniechanie lub ograniczenie do minimum (ewentualne zabiegi selektywne) prac w lasach wodochronnych i na gruntach podmokłych*
 - Wniosek częściowo uwzględniony.
9. *Przeciwdziałanie pinełizacji żyznych siedlisk; dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedlisk poprzez:*
 - 1) *zmniejszenie udziału gatunków iglastych na siedliskach żyznych poprzez stopniową eliminację so i św; w najstarszych klasach wiekowych zabiegi powinny mieć umiarkowaną intensywność i powinien zakładać pozostawianie najstarszych drzew. Największa intensywność powinna mieć miejsce w monokulturach iglastych w młodszych i średnich klasach wiekowych.*
 - 2) *w przypadku drzewostanów mieszanych na żyznych siedliskach preferowanie i pozostawianie dojrzałych drzew gatunków liściastych; zwłaszcza jeśli stanowią one niewielki udział w drzewostanie*
 - 3) *zaniechaniu sadzenia sosny i świerka na siedliskach żyznych lasowych a przynajmniej zmniejszeniu udziału tych gatunków w odnowieniach.)*
 - Wniosek częściowo uwzględniony.

Uzasadnienie:

Sosna pospolita ekotyp supraski jest elementem niezwykle cennym przyrodniczo w Puszczy Knyszyńskiej, szczególnie na terenie Nadleśnictwa Supraśl. Występuje ona również często na siedliskach lasowych i mieszanych. Rugowanie jej ze składu byłoby niezgodne z założonymi celami ochronnymi. W wypadku świerka zmiany klimatyczne i stosunków wodnych znacząco zwiększają w ostatnich latach jego ustępowanie. W drzewostanach starszych klas wieku bardzo często nie planuje się żadnych zabiegów trzebieżowych z wyjątkiem cięć sanitarnych (tzw. cisza trzebieżowa). Decyzja odnośnie lokalizacji takich drzewostanów zostanie podjęta po zakończeniu prac taksacyjnych.

10. Ocenić wpływ planowanych prac na podlegającą ochronie entomofaunę, zwłaszcza chronioną dyrektywą siedliskową;

- Nie dotyczy ustaleń KZP, wniosek realizowany w bieżącym działaniu nadleśnictwa w zależności od potrzeb.

11. Podlegającą ochronie entomofaunę, zwłaszcza chronioną dyrektywą siedliskową - zaplanować adekwatne działania ochronne prowadzące do zachowania siedlisk w stanie FV, zaplanować przynajmniej pozostawianie posuszu jałowego w II klasie rozkładu różnych gatunków drzew

- częściowo uwzględniony (drewno martwe); realizacja w bieżącym działaniu nadleśnictwa.

12. Zachowanie naturalnych, istniejących odnowień podczas wykonywanych prac, bez względu na parametry odnowienia

- Działanie stosowane w bieżącym działaniu nadleśnictwa. Nie dotyczy ustaleń KZP.

13. Zaniechanie inwazyjnych zabiegów agrotechnicznych, przygotowania gleby, przynajmniej na siedliskach żyznych, niestosowanie orki jesiennej na powierzchniach do odnowienia, gdyż to powoduje uwalnianie CO₂

- Działanie stosowane w bieżącej działalności. Nie dotyczy ustaleń KZP.

14. Ze względu na specyfikę terenów leśnych podlegających Nadleśnictwu należy uwzględnić w większym zakresie potrzeby społeczne poprzez m.in. odsunięcie działek zrębowych od szlaków komunikacyjnych i turystycznych, od granic miejscowości i osad, od miejsc i polan użytkowanych rekreacyjnie, na odległość min. 100 m, oraz zachowanie walorów krajobrazowych poprzez stosowanie rębni przerębowej na stromych stokach oraz w jarach, a także oraz pozostawianie dużej ilości starych drzew w miejscach strategicznych krajobrazowo i społecznie

- Realizacja wniosku nastąpi podczas konsultacji w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy; ustalenia odnośnie lokalizacji zostaną przekazane wykonawcy prac.

Ustalenia Komisji akceptuję.

Zenon Angielczyk
Zastępca Dyrektora RDLP ds. Gospodarki
Leśnej

/podpisano elektronicznie/

PROTOKÓŁ
kontroli i odbioru III etapu - prace terenowe zakończeniowe projektu PUL
Nadleśnictwa Supraśl

RDLP Białystok, Umowa nr EZ.271.4.2024 z dnia 23.01.2024 r. wraz z Aneksem nr 1
z dnia 28.04.2025 r.

Nadleśnictwo: Supraśl

Rodzaj robót: etap III - prace terenowe zakończeniowe - 15% wartości umowy.

Wykonawca robót: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku.

Miejsce i data kontroli i odbioru robót: Nadleśnictwo Supraśl, w dniach 4-5 czerwca
2025 r.

I. Skład Komisji:

Przewodniczący – Marcin Romańczuk – Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Supraśl;

Członkowie:

1. RDLP w Białymstoku: Grzegorz Siemieńczuk, Marek Zdanowski;
2. Nadleśnictwo Supraśl: Jacek Bejm.

Wykonawca:

BULiGL Oddział w Białymstoku: Jerzy Półtorak i Sławomir Szubzda.

W kontroli uczestniczyli również:

- Wojciech Hołownia i Mariusz Redo - Nadleśnictwo Supraśl.

**II. Kontrolą i odbiorem objęto następujące grupy czynności i rodzaje
dokumentów:**

Do kontroli Wykonawca pismem (Znak: TU-420-82-2025-201) z dnia 14.05.2025 r. zgłosił wykonanie III etapu – prace terenowe zakończeniowe projektu PUL Nadleśnictwa Supraśl. Prace terenowe zostały wykonane na całej powierzchni nadleśnictwa. Dla wszystkich powierzchni kołowych założono karty dokumentu źródłowego, wprowadzono je do bazy danych (Taksator) i wykonano warstwę numeryczną z lokalizacją powierzchni (.shp). Powierzchnie kołowe do kontroli zostały wylosowane w dniu 29.05.2025 r., na obrębie leśnym Supraśl w liczbie 50 szt. z wykorzystaniem programu Taksator (wykaz dołączono do protokołu kontroli powierzchni kołowych).

Wykonawca dostarczył:

- bazę danych opisów taksacyjnych (do aplikacji Taksator) ze skorygowanymi opisami taksacyjnymi o wykonane zabiegi gospodarcze za rok 2024,
- podstawowe warstwy LMN (pnsw, wydzielienia, obiekty liniowe, lokalizacja powierzchni kołowych).

III. Ocena dokumentów i prac objętych kontrolą i odbiorem (zgodność z ustaleniami KZP, przepisami prawnymi, instrukcjami i zasadami):

Kontrolę założonych powierzchni kołowych dokonano przez pomiar pierśnic i wysokości na wylosowanych powierzchniach. Nie stwierdzono błędów grubych. Sporządzono oddzielny protokół z kontroli powierzchni kołowych, który stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

IV. Liczba załączonych protokołów kontroli bieżących oraz zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą końcową wraz z wyszczególnieniem wad i usterek:

Kontroli poprawności i zgodności zgłoszonych robót dokonano:

- niniejszym protokołem bieżącej kontroli obejmującym: bazę danych opisów taksacyjnych w programie Taksator, warstwy LMN,
- protokołem z kontroli powierzchni kołowych.

Wad i usterek wymagających poprawy nie stwierdzono.

V. Zgodność zakresu robót, terminów wykonania i ceny końcowej z warunkami umowy:

Robota kwalifikuje się do przyjęcia, gdyż została wykonana zgodnie z Umową i harmonogramem czasowym. Wartość prac wynosi 15% kwoty zamówienia w zakresie prac urządzeniowych, tj. 337 710,00 zł netto.

VI. Ustalenia i wnioski Komisji w sprawie odbioru robót, przełożenia terminu odbioru po usunięciu usterek (w tym: możliwość, sposób i termin usunięcia usterek) lub o rezygnacji z odbioru w przypadku roboty wadliwej:

W trakcie kontroli i odbioru prac nie stwierdzono błędów grubych określania miąższości na powierzchniach kołowych.

Nie stwierdzono wad w pozostałych materiałach składających się na etap prac poddanych kontroli.

Wykonawca prac przekazał protokół (wykaz) rozbieżności ewidencji gruntów – wykaz stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Odbiór następuje niniejszym protokołem.

Przekazujący:

Upoważniony przedstawiciel
(przedstawiciele) Wykonawcy:

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej
mgr Sławomir Szubzda
Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Jerzy Połtorak

Odbierający:

Przedstawiciele komórki merytorycznej
Zlecającego:

STARSZY SPECJALISTA SL
ds. urządzania lasu
Grzegorz Siemieńczuk
INŻYNIER NADZORU
Nadleśnictwo Supraśl
Jacek Mariusz Biegański
STARSZY SPECJALISTA
ds. geodezji
Marek Zdanowski
LEŚNICZY
Leśnictwo Podsupraśl
Nadleśnictwo Supraśl
Mariusz Redo
LEŚNICZY
Leśnictwo Sokółka
Nadleśnictwo Supraśl
Wojciech Hołownia

Przewodniczący Komisji:

ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO
Nadleśnictwo Supraśl
Marcin Adam Romańczuk

Ustalenia i wnioski Komisji zatwierdzam:
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Data i podpis 13.06.2015
Z up. DYREKTORA
ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymostku
ds. Gospodarki Leśnej
Cezary Świątek

Załączniki:

1. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Supraśl
2. Wykaz rozbieżności ewidencyjnych

PROTOKÓŁ
z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Supraśl

W ramach odbioru III etapu prac terenowych, zespół kontrolujących wykonał kontrolę pomiaru miąższości na próbnych powierzchniach kołowych w dniach 04-05.06.2025 r.

W dniu 29.05.2025 r. dokonano losowania próbnych powierzchni kołowych do kontroli pomiaru miąższości. W pierwszym etapie wylosowano obręb leśny Supraśl, gdzie Wykonawca PUL założył 1041 powierzchni próbnych. Następnie z wykorzystaniem programu Taksator wylosowano powierzchnie do kontroli – raport z losowania jest załącznikiem do niniejszego protokołu. Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych wyniosła 50 (5% powierzchni > 50), przy interwale liczbowym losowania wynoszącym 20. Wykonawca przekazał warstwę numeryczną położenia kontrolowanych powierzchni kołowych oraz karty z wynikami pomiarów na powierzchniach.

Komisję do odbioru prac powołał Dyrektor RDLP w Białymstoku pismem z dnia 27.05.2025 r. (ZS.6004.3.2024). W kontroli z ramienia Nadleśnictwa wzięli udział także Wojciech Hołownia i Mariusz Redo. Kontrolę prowadziły dwa zespoły w składzie:

- 1) Grzegorz Siemieńczuk, Jacek Bejm, Sławomir Szubzda (Wykonawca);
- 2) Marek Zdanowski, Marcin Romańczuk, Wojciech Hołownia, Mariusz Redo, Jerzy Półtorak (Wykonawca).

Kontrola obejmowała pomiar promienia powierzchni kołowej, pierśnicę wszystkich drzew na powierzchni oraz wysokości średniego drzewa wg gatunku i wieku. Wyniki pomiarów zostały zapisane w bazie danych programu Taksator. Wygenerowany raport zawiera pierśnicowe pole powierzchni przekroju każdej powierzchni w zestawieniu pierwszego pomiaru i pomiaru kontrolnego.

Podczas kontroli nie stwierdzono błędów grubych.

Bezwzględna wartość statystyczna pola przekroju pierśnicowego wyniosła – 0,005.

Bezwzględna wartość statystyczna wysokości – 0,195.

Na powierzchniach nr: 154, 274, 614, 834 zarejestrowano drewno martwe. Opis drewna martwego wykonano zgodnie z § 62 Instrukcji urządzania lasu.

Odbiór powierzchni kołowych następuje niniejszym protokołem.

Przedstawiciele strony odbierającej:

ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO Nadleśnictwo Supraśl  Marcin Adam Romańczuk	STARSZY SPECJALISTA SL. ds. urządzania lasu  Grzegorz Siemieczuk	STARSZY SPECJALISTA ds. geodezji  Marek Zdanowski
LEŚNICZY Leśnictwa Podsupraśl Nadleśnictwo Supraśl  Mariusz Redo	INŻYNIER NADZORU Nadleśnictwo Supraśl  Jacek Marusz Rejm	LEŚNICZY Leśnictwa Sokółka Nadleśnictwo Supraśl  Wojciech Hołownia

Wykonawca (BULiGL Oddz. w Białymstoku):

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej
mgr Sławomir Szubzda

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Jerzy Półtorak

Ustalenia i wnioski Komisji zatwierdzam:
ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku
ds. Gospodarki Leśnej

Cezary Swistak

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 01-25-2

Liczba powierzchni próbnych w obrębie: 1041

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych: 50 (5% powierzchni > 50)

Interwał liczbowy losowania: 20

Data losowania: 2025-05-29

Lp.	Nr pow. próbnej	Adres leśny	Nr wewnętrzny wydzielienia	Nr pow. próbnej w wydzieleniu
1	14	01-25-2-07-19 -h -00	125036976	1
2	34	01-25-2-07-31 -d -00	125016973	1
3	54	01-25-2-07-46 -b -00	125036942	1
4	74	01-25-2-07-52 -d -00	125034226	1
5	94	01-25-2-07-65 -h -00	125037262	1
6	114	01-25-2-07-70 -g -00	125036982	1
7	134	01-25-2-07-83 -i -00	125017360	1
8	154	01-25-2-07-88 -i -00	125019478	1
9	174	01-25-2-07-102 -a -00	125034254	1
10	194	01-25-2-08-6 -f -00	125017493	2
11	214	01-25-2-08-14 -c -00	125033987	1
12	234	01-25-2-08-24 -c -00	125017666	1
13	254	01-25-2-08-38 -b -00	125037012	2
14	274	01-25-2-08-42 -f -00	125035330	1
15	294	01-25-2-08-56 -a -00	125034946	2
16	314	01-25-2-08-61 -b -00	125035940	1
17	334	01-25-2-08-75 -c -00	125035737	2
18	354	01-25-2-08-89 -a -00	125034012	2
19	374	01-25-2-08-93 -d -00	125019527	1
20	394	01-25-2-08-130 -b -00	125035049	2
21	414	01-25-2-09-119 -d -00	125018215	1
22	434	01-25-2-09-132 -f -00	125035741	1
23	454	01-25-2-09-137 -f -00	125019897	2
24	474	01-25-2-09-150 -a -00	125018417	1
25	494	01-25-2-09-161 -g -00	125018447	1
26	514	01-25-2-09-166 -g -00	125018528	1
27	534	01-25-2-09-177 -i -00	125018592	1
28	554	01-25-2-09-188 -j -00	125026702	1
29	574	01-25-2-09-191 -j -00	125019225	1
30	594	01-25-2-09-203 -a -00	125037303	1
31	614	01-25-2-10-107 -b -00	125019631	1
32	634	01-25-2-10-112 -b -00	125019708	1
33	654	01-25-2-10-127 -d -00	125034065	1
34	674	01-25-2-10-142 -b -00	125034046	1
35	694	01-25-2-10-156 -g -00	125035535	1
36	714	01-25-2-10-169 -h -00	125034050	1
37	734	01-25-2-10-183 -d -00	125019144	1
38	754	01-25-2-10-194 -d -00	125037191	1
39	774	01-25-2-10-206 -n -00	125034989	1
40	794	01-25-2-11-212 -b -00	125034320	1
41	814	01-25-2-11-217 -h -00	125026365	1
42	834	01-25-2-11-222 -a -00	125026099	3
43	854	01-25-2-11-227 -a -00	125020317	5
44	874	01-25-2-11-233 -b -00	125037080	2
45	894	01-25-2-11-240 -b -00	125020492	1
46	914	01-25-2-11-267 -b -00	125035442	1
47	934	01-25-2-11-250 -d -00	125020610	1
48	954	01-25-2-11-255 -b -00	125037153	1
49	974	01-25-2-11-260 -a -00	125020718	2
50	994	01-25-2-11-265 -b -00	125036087	2

Zastępca Dyrektora Oddziału

mgr inż. Jerzy Półtorak

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej

mgr Sławomir Szubski Strona 1 z 1

STARSZY SPECJALISTA ds. geodezji

Marek Zdanowski

STARSZY SPECJALISTA ds. urządzania lasu

Grzegorz Siemieniczuk

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 01-25-2

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------	-------

14	0,32	0,30	26,0	26,0	2,00	2,00	
34	0,62	0,61	28,0	27,0	2,00	2,00	
54	2,05	2,02	33,0	31,0	4,00	4,00	
74	0,76	0,76	30,0	29,0	3,00	3,00	
94	2,10	2,08	35,0	35,0	5,00	5,00	
114	0,71	0,70	34,0	33,0	4,00	4,00	
134	0,18	0,19	17,5	18,0	1,00	1,00	
154	1,61	1,63	33,0	31,0	4,00	4,00	
174	1,52	1,49	29,0	29,0	4,00	4,00	
194	1,06	1,05	23,0	23,0	5,00	5,00	
214	1,12	1,11	29,0	30,0	3,00	3,00	
234	1,08	1,08	31,0	31,0	3,00	3,00	
254	1,59	1,61	32,0	32,0	5,00	5,00	
274	0,57	0,56	24,0	24,0	4,00	4,00	
294	1,52	1,51	32,0	31,0	5,00	5,00	
314	0,87	0,86	31,5	33,0	4,00	4,00	
334	0,72	0,72	28,0	28,0	4,00	4,00	
354	1,81	1,80	34,0	34,0	5,00	5,00	
374	1,26	1,25	29,0	30,0	4,00	4,00	
394	1,46	1,46	28,0	28,0	4,00	4,00	
414	1,68	1,70	31,0	31,0	5,00	5,00	
434	1,58	1,53	34,0	33,0	5,00	5,00	
454	1,78	1,82	32,0	32,0	5,00	5,00	
474	0,89	0,89	30,0	30,0	4,00	4,00	
494	2,00	1,98	30,0	31,0	4,00	4,00	
514	0,57	0,58	20,0	20,0	2,00	2,00	
534	1,50	1,52	35,5	36,0	4,00	4,00	
554	0,98	1,00	29,0	28,0	3,00	3,00	
574	1,10	1,09	27,0	27,0	2,00	2,00	
594	1,16	1,17	28,0	28,0	4,00	4,00	
614	1,28	1,38	26,0	26,0	5,00	5,00	
634	2,04	2,05	36,0	37,0	5,00	5,00	
654	1,11	1,12	27,0	26,0	3,00	3,00	
674	0,92	0,92	29,0	28,0	3,00	3,00	
694	1,33	1,33	31,0	32,0	5,00	5,00	
714	0,66	0,66	19,0	21,0	2,00	2,00	
734	1,27	1,27	28,0	31,0	3,00	3,00	
754	0,23	0,23	18,0	19,0	1,00	1,00	
774	1,25	1,24	38,0	38,0	4,00	4,00	
794	1,18	1,16	29,0	30,0	4,00	4,00	
814	0,39	0,39	23,5	23,0	2,00	2,00	
834	1,20	1,21	34,0	35,0	3,00	3,00	
854	1,39	1,40	30,0	31,0	4,00	4,00	
874	1,27	1,28	31,0	32,0	4,00	4,00	
894	1,31	1,30	23,0	24,0	4,00	4,00	
914	1,42	1,42	31,0	32,0	4,00	4,00	
934	0,54	0,54	20,0	21,0	2,00	2,00	
954	1,30	1,33	30,0	30,0	5,00	5,00	
974	2,10	2,08	29,0	30,0	5,00	5,00	
994	2,36	2,35	27,0	27,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,005

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,195

ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO
Nadleśnictwo Supraśl

Marcin Adam Romańczuk

STARSZY SPECJALISTA SL
ds. urządzania lasu

Grzegorz Siemieczuk

LEŚNICZY
Leśnictwa Podsupraśl
Nadleśnictwo Supraśl

Matyusz Redo

INŻYNIER NADZORU
Nadleśnictwo Supraśl

LEŚNICZY
Leśnictwa Sokółka
Nadleśnictwo Supraśl

Wojciech Hołownia

STARSZY SPECJALISTA
ds. geodezji

Marek Zdanowski

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej

mgr Sławomir Szubzda

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Jerzy Półtorak

Strona 1 z 1

Wykaz rozbieżności użytków ze stanem na gruncie wykazanych podczas taksacji w Nadleśnictwie Supraśl
stan na 27-05-2025 r.

Lp.	Stary adres leśny	Część	Adres adm.	Działka nr ewid.	Rodzaj użytku	Klasa	Nowy adres leśny*	Pow. system. [ha]	Stan na gruncie	Stanowisko nadleśnictwa
1	01-25-1-01-48 -b -00	cz.	20-11-085-0026	526	Ps	VI	01-25-1-01-48 -m -00	0,4046	Drzewostan	zgoda
2	01-25-1-01-58 -b -00	cz.	20-11-085-0026	1274	N		01-25-1-01-58 -b -00	1,1963	Drzewostan	zgoda
3	01-25-1-01-58 -b -00	cz.	20-11-085-0026	1274	N		01-25-1-01-58 -t -00	0,0218	Drzewostan	zgoda
4	01-25-1-01-58 -h -00		20-11-085-0026	1274	N		01-25-1-01-58 -h -00	0,7636	Drzewostan	zgoda
5	01-25-1-01-70 -f -00	cz.	20-11-085-0026	1280/1	N		01-25-1-01-70 -f -00	4,3185	Drzewostan	zgoda
6	01-25-1-01-70 -f -00	cz.	20-11-085-0026	1280/1	N		01-25-1-01-70 -k -00	1,6738	Drzewostan	zgoda
7	01-25-1-01-70 -i -00		20-11-085-0026	1138	Lz		01-25-1-01-70 -i -00	0,5336	Drzewostan	zgoda
8	01-25-1-01-70 -r -00		20-11-085-0026	1141	Lz		01-25-1-01-70 -i -00	0,0113	Drzewostan	
9	01-25-1-01-70 -k -00		20-11-085-0026	1142	Lz		01-25-1-01-70 -i -00	0,0153		
10	01-25-1-01-70 -t -00	cz.	20-11-085-0026	1141	Lzr-Ł	V	01-25-1-01-70 -m -00	0,0977	Drzewostan	
11	01-25-1-01-70 -m -00	cz.	20-11-085-0026	1142	Lzr-Ł	V		0,0716		
12	01-25-1-01-70 -w -00		20-11-085-0026	1141	Lzr-Ł	VI	01-25-1-01-70 -p -00	0,6617	Drzewostan	
13	01-25-1-01-70 -n -00		20-11-085-0026	1142	Lzr-Ł	VI		0,4463		zgoda
14	01-25-1-01-70 -p -00		20-11-085-0026	1142	N		01-25-1-01-70 -r -00	0,0795	Drzewostan	
15	01-25-1-01-70 -s -00	cz.	20-11-085-0026	1141	Lz		01-25-1-01-70 -s -00	0,0108	Drzewostan	
16	01-25-1-01-70 -l -00		20-11-085-0026	1142	Lz			0,0608		
17	01-25-1-01-70 -s -00	cz.	20-11-085-0026	1141	Lz		01-25-1-01-70 -t -00	0,0144	Drzewostan	
18	01-25-1-01-70 -bx -00	cz.	20-11-085-0026	1136	Lzr-Ł	VI	01-25-1-01-70 -y -00	0,1962	Drzewostan	
19	01-25-1-01-71 -k -00		20-11-085-0026	1132	Lz		01-25-1-01-70 -cx -00	0,5012	Drzewostan	
20	01-25-1-01-72 -f -00		20-11-085-0026	1270/1	N		01-25-1-01-72 -f -00	0,3663	Drzewostan	zgoda
21	01-25-1-01-115 -g -00	cz.	20-11-085-0026	1267/1	Ł	V	01-25-1-01-115 -i -00	1,3315	Drzewostan	zgoda
22	01-25-1-01-132A -d -00		20-11-085-0026	1177	N		01-25-1-01-132A -d -00	1,1704	Drzewostan	zgoda
23	01-25-1-02-36 -d -00	cz.	20-11-102-0029	6,266/1	Ł	V	01-25-1-02-36 -d -00	0,4296	Drzewostan	zgoda
24	01-25-1-02-125 -f -00	cz.	20-11-102-0029	5,148/1	N		01-25-1-02-125 -f -00	4,9864	Drzewostan	bagno
25	01-25-1-02-140 -f -00	cz.	20-11-102-0029	5,165/1	N		01-25-1-02-140 -f -00	1,5794	Drzewostan	zgoda
26	01-25-1-02-141 -h -00		20-11-102-0029	5,155	N		01-25-1-02-141 -h -00	1,9418	Drzewostan	zgoda
27	01-25-1-02-142 -c -00		20-11-102-0029	5,103/1	N		01-25-1-02-142 -c -00	0,3040	Drzewostan	zgoda
28	01-25-1-02-142 -i -00		20-11-102-0029	5,103/1	N		01-25-1-02-142 -i -00	2,7803	Drzewostan	zgoda

Lp.	Stary adres leśny	Część	Adres adm.	Działka nr ewid.	Rodzaj użytku	Klasa	Nowy adres leśny*	Pow. system. [ha]	Stan na gruncie	Stanowisko nadleśnictwa
29	01-25-1-03-147 -d -00		20-11-102-0029	9.291/1	N		01-25-1-03-147 -d -00	1,6072	Drzewostan	Zgoda
30	01-25-1-03-162 -b -00	cz.	20-11-102-0029	5.80/1	N		01-25-1-03-162 -o -00	1,0067	Drzewostan	Zgoda
31	01-25-1-03-178 -a -00		20-11-102-0029	5.170/1	N		01-25-1-03-178 -a -00	4,8221	Drzewostan	Zgoda
32	01-25-1-03-182 -i -00		20-11-102-0029	11.410/1	N		01-25-1-03-182 -i -00	1,2458	Drzewostan	Zgoda
33	01-25-1-03-182 -o -00	cz.	20-11-102-0029	11.410/1	N		01-25-1-03-182 -o -00	0,3665	Drzewostan	Zgoda
34	01-25-1-03-182 -o -00	cz.	20-11-102-0029	11.410/1	N		01-25-1-03-182 -p -00	0,4561	Drzewostan	Zgoda
35	01-25-1-04-211 -r -00		20-11-102-0029	10.368	N		01-25-1-04-211 -r -00	1,3149	Drzewostan	Zgoda
36	01-25-1-04-231 -i -00		20-11-102-0029	13.421/1	N		01-25-1-04-231 -i -00	1,1283	Drzewostan	Zgoda
37	01-25-1-04-231 -o -00		20-11-102-0029	13.421/1	N		01-25-1-04-231 -o -00	0,8204	Drzewostan	Zgoda
38	01-25-1-04-231 -t -00		20-11-102-0029	13.421/2	N		01-25-1-04-231 -t -00	1,1916	Drzewostan	Zgoda
39	01-25-1-04-232 -a -00		20-11-102-0029	13.420/1	N		01-25-1-04-232 -a -00	1,3602	Drzewostan	Zgoda
40	01-25-1-04-232 -f -00	cz.	20-11-102-0029	13.420/1	N		01-25-1-04-232 -f -00	3,9808	Drzewostan	Zgoda
41	01-25-1-04-242 -a -00		20-11-102-0006	1.190/1	N		01-25-1-04-242 -a -00	4,1281	Drzewostan	Zgoda
42	01-25-1-04-245 -j -00		20-11-102-0029	13.427/1	N		01-25-1-04-245 -j -00	1,1578	Drzewostan	Zgoda
43	01-25-1-05-86 -c -00	cz.	20-11-102-0029	1.15	N		01-25-1-05-86 -i -00	0,0647	Drzewostan	Zgoda
44	01-25-1-06-298 -i -00		20-11-102-0029	15.528/1	N		01-25-1-06-298 -i -00	0,1981	Drzewostan	Zgoda
45	01-25-1-06-338 -i -00		20-02-042-0003	3.326/3	R	VI	01-25-1-06-338 -i -00	0,2909	Drzewostan	Zgoda
46	01-25-2-07-31 -a -00	cz.	20-02-095-0014	1.1/4	N		01-25-2-07-31 -k -00	0,0764	Drzewostan	Zgoda
47	01-25-2-07-33 -j -00	cz.	20-11-085-0007	461	Ł	V	01-25-2-07-33 -ax -00	0,2876	Drzewostan	Zgoda
48	01-25-2-08-60 -d -00		20-02-095-0005	3.44	N		01-25-2-08-60 -d -00	0,5906	Drzewostan	Zgoda
49	01-25-2-09-161 -a -00		20-02-095-0005	11.299	N		01-25-2-09-161 -a -00	1,3769	Drzewostan	Zgoda
50	01-25-2-10-196 -m -00		20-02-094-0281	4.963/4	Lz-Ł	VI	01-25-2-10-196 -m -00	1,2823	Drzewostan	Zgoda
51	01-25-2-11-216 -d -00		20-02-095-0007	99	N		01-25-2-11-216 -d -00	0,2100	Drzewostan	Zgoda
52	01-25-2-11-270 -c -00		20-02-095-0007	152	N		01-25-2-11-270 -c -00	2,0871	Drzewostan	Zgoda
53	01-25-2-11-273 -r -00		20-02-095-0009	2020	Lzr-Ps	VI	01-25-2-11-273 -p -00	0,0877	Drzewostan	Zgoda
54	01-25-2-11-273 -s -00		20-02-095-0009	2020	Lzr-Ps	V	01-25-2-11-273 -r -00	0,0760	Drzewostan	Zgoda
55	01-25-2-11-276 -k -00		20-02-135-0005	236	Ps	VI	01-25-2-11-276 -i -00	0,0283	Drzewostan	Zgoda

* - Do chwili przekazania opracowania PUL nowy adres leśny może ulec zmianie w trakcie prac kameralnych.

ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO
Nadleśnictwo Supraśl

Marcin Adam Romanczuk

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej

mgr Sławomir Szubczyński

Strona 2 z 2

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ
W SPRAWIE SPORZĄDZENIA PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA SUPRAŚL**

NA OKRES 1.01.2026 r. – 31.12.2035 r.

**Supraśl
6 listopada 2025 r.**

Narada Techniczno-Gospodarcza projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Supraśl, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, odbyła się w dniu 6 listopada 2024 roku, w Bibliotece Publicznej w Supraślu z udziałem przedstawicieli:

Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych

Marcin Polewczyk – Główny Specjalista Służby Leśnej

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Marek Masłowski – Zastępca Dyrektora RDLP w Białymstoku – *Przewodniczący Komisji*

Robert Cierech – Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej

Janusz Porowski – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi

Katarzyna Górowska – Główny Specjalista Służby Leśnej

Luiza Antowska – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Hubert Jakoniuk – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Emilia Ostaszewska – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Grzegorz Siemieńczuk – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Michał Waszkiewicz – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Wojciech Chmielewski – Kierownik

Nadleśnictwa Supraśl

Andrzej Romaniuk – Nadleśniczy

Marcin Romańczuk – Zastępca Nadleśniczego

Jacek Bejm – Inżynier Nadzoru

Jarosław Ćwik – Inżynier Nadzoru

Ewa Poniatowska-Czaban – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Krzysztof Sobolewski – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Małgorzata Zbyryt – Starszy Specjalista Służby Leśnej

Małgorzata Dybowska – Specjalista

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Białymstoku

Jerzy Półtorak – Zastępca Dyrektora Oddziału

Sławomir Szubzda – Kierownik Pracowni Urzędzeniowej U-1 – *protokolant*

Piotr Kalisz – Taksator

Inni zaproszeni goście

Adam Juchnik – Dyrektor RDOŚ w Białymstoku

Adam Bohdan – Zastępca dyrektora RDOŚ w Białymstoku, Regionalny Konserwator Przyrody

Agnieszka Fiłończuk – Urząd Miejski w Supraślu

Ewa Kulikowska – Urząd Miejski w Sokółce

Adam Sacharewicz – Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej

Monika Sikorska – Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej

Paweł Organek – Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku

Sławomir Bakier – Politechnika Białostocka

Dan Wołkowycki – Politechnika Białostocka, Zespół Lokalnej Współpracy

Tomasz Bozik – Nadleśnictwo Krynki

Waldemar Sieradzki – Rada Naukowo-Społeczna LKP „Puszcza Knyszyńska”

Stefan Jakimiuk – WWF Polska, Rada Naukowo-Społeczna LKP „Puszcza Knyszyńska”
Jolanta Kulikowska – Centrum Kultury i Rekreacji w Supraślu
Michał Kozłowski – Stowarzyszenie Uroczysko, Zespół Lokalnej Współpracy
Elżbieta Sawicka – SupraśLAS, Zespół Lokalnej Współpracy
Natalia Wysocka – Stowarzyszenie Przedsiębiorców Miasta i Gminy Czarna Białostocka
Krzysztof Wolfram – Stowarzyszenie Aktywni
Mateusz Ołdytowski – Towarzystwo Przyjaciół Supraśla
Adrian Abramowicz – Zakład Usług Leśnych Trans-Las
Mirosław Dzienisik – Zakład Usług Leśnych Las
Andrzej Karpowicz – Zakład Usług Leśnych
Paulina Karpowicz – Zakład Usług Leśnych
Daniel Trochimczyk – Zakład Usług Leśnych Danlas
Dariusz Wysocki – Zakład Usług Leśnych
Bogdan Kolenda – emerytowany nadleśniczy
Arkadiusz Przybysz – obywatel

Komisja po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji nad:

- a) materiałami dotyczącymi gospodarki leśnej ubiegłego okresu:
 - szczegółową analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu, przedstawioną przez Nadleśniczego,
 - referatem Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie,
 - koreferatem wykonawcy projektu planu urządzenia lasu do analizy nadleśniczego,
 - b) materiałami przedstawionymi przez wykonawcę prac urządzeniowych:
 - wynikami prac inwentaryzacyjnych,
 - oceną wpływu realizacji zadań gospodarczych minionego okresu na obecny stan lasu,
 - propozycjami planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2026-2035,
 - projektem aktualizacji Programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Supraśl na lata 2026-2035,
 - prognozą oddziaływania projektu Planu urządzenia lasu na środowisko,
- podjęła następujące ustalenia:

A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

W PUL uwzględniono granice i ograniczenia wynikające z występowania na przedmiotowym terenie: Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (posiada zatwierdzony plan ochrony), Obszarów Natura 2000: PLH200006 „Ostoja Knyszyńska” i PLB200003 „Puszcza Knyszyńska” (posiadają zatwierdzone plany zadań ochronnych) oraz obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Sokólskie”.

Granice wszystkich obszarów chronionych zostały przedstawione na odpowiednich mapach tematycznych.

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa występuje 12 rezerwatów przyrody: „Bahno w Borkach”, „Stare Biele”, „Woronicza”, „Budzisk”, „Krasne”, „Krzemienne Góry”, „Surątkowo” posiadające zatwierdzone plany ochrony, „Stara Dębina” posiadający zatwierdzony plan ochrony dla części rezerwatu sprzed jego powiększenia oraz „Kozłowy Ług”, „Międzyrzecze”, „Łanga” i „Jałówka” nieposiadające obowiązujących planów ochrony i zadań ochronnych.

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie nowego projektu lasów ochronnych, którego projekt został przekazany gminom do konsultacji.

2. Zakres i forma podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Supraśl zawarte są w dokumentach planistycznych województwa podlaskiego, powiatu białostockiego i sokólskiego. Teren obiektu położony jest w znacznej części, w granicach obszarów chronionych wymienionych w punkcie 1. Najcenniejsze fragmenty przyrody na gruntach nadleśnictwa zabezpieczone są przez rezerваты przyrody, strefy ochronne wokół ostoi chronionych gatunków ptaków oraz obszary wyłączone z gospodarowania, wydzielone na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania powiatu i całego regionu na prowadzenie gospodarki leśnej przedstawia się następująco:

- ochrona środowiska – lasy pozostające w zasięgu nadleśnictwa nie są znacząco narażone na zanieczyszczenia powietrza;
- ochrona przyrody – omawiany obszar charakteryzuje się bogactwem obszarów i obiektów chronionych, których obecność skutkuje występowaniem lokalnych ograniczeń w prowadzeniu gospodarki leśnej;
- udokumentowane złoża kopalin – w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa występują złoża kopalin kruszyw naturalnych (piasku i żwiru) i borowiny. Problemem może być pozyskiwanie kruszyw z nieudokumentowanych złóż bez stosownych koncesji.
- gospodarowanie wodami – zagrożeniem dla cieków i wód podziemnych może być brak kompleksowo rozwiązanej gospodarki wodno-ściekowej oraz chemizacja rolnictwa. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych jest monitorowany przez WIOŚ w Białymstoku;
- ochrona gruntów rolnych i leśnych – skala dotychczasowych wyłączeń gruntów leśnych z produkcji z powodu inwestycji była niewielka. Zagrożeniem mogą być kolejne inwestycje komunikacyjne i wydobywcze złóż kruszywa;
- ochrona krajobrazu – planowane inwestycje, zwłaszcza związane z rozbudową istniejących oraz budową nowych ciągów komunikacyjnych, mogą istotnie wpłynąć na otaczający krajobraz;
- obronność kraju – w nadleśnictwie nie występują drzewostany rezerwowe przeznaczone do ewentualnego wykorzystania na cele obronne;
- ochrona zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyk i rekreacji – zachowanie walorów tych terenów wymaga zrównoważonego rozwoju gospodarki turystycznej;
- przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, mogące mieć miejscowy wpływ na gospodarkę leśną i środowisko przyrodnicze – w obszarze działania Nadleśnictwa Supraśl przewiduje się modernizację drogi krajowej nr 19. Realizacja tego przedsięwzięcia może w przyszłości wiązać się z koniecznością wylesienia powierzchni przeznaczonej pod inwestycję na terenie Leśnictwa Lipina. W takim przypadku przedsięwzięcie będzie miało lokalnie znaczący wpływ na gospodarkę leśną prowadzoną w Nadleśnictwie Supraśl. Jednak nie powinna ona zagrozić trwałości lasu na omawianym terenie.

Komisja akceptuje przedstawiony w projekcie PUL zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

3. Wykaz rozbieżności w stanie posiadania

Klasyfikacja gruntów w trwałym zarządzie nadleśnictwa została przyjęta zgodnie z ewidencją powszechną nadleśnictwa wg rejestru gruntów przekazanego wg stanu na 25 maja 2025 r. Stwierdzone rozbieżności ze stanem faktycznym na gruncie zawiera „Wykaz rozbieżności użytków ze stanem na gruncie wskazanych podczas taksacji w Nadleśnictwie Supraśl według stanu na 27.05.2025 r.” stanowiący załącznik do elaboratu, który będzie podstawą do skorygowania rozbieżności w trakcie kolejnego PUL na lata 2026-2035.

W stosunku do powierzchni ewidencyjnej nadleśnictwa przedstawionej w referacie nadleśniczego wg stanu na 9 września 2025 roku, powierzchnia przyjęta w projekcie PUL nie uwzględnia zmian jakie zaszły w wyniku skorzystania przez nadleśnictwo z prawa pierwokupu gruntów leśnych o powierzchni 0,8837 ha.

Podstawowym materiałem geodezyjnym dla prac urządzeniowych był podkład leśnej mapy numerycznej, na którym uwzględniono wszystkie zmiany w stanie posiadania.

4. Podział powierzchniowy

Podstawą podziału powierzchniowego przyjętego do projektu PUL był dotychczasowy podział, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia bądź przekazania gruntów. Grunty pozostające w zarządzie nadleśnictwa zostały podzielone na 651 oddziałów. Zachowano ich dotychczasową numerację, a grunty nowoprzyjęte zostały dołączone do najbliższych położonych oddziałów.

Zachowano istniejący podział nadleśnictwa na dwa obręby leśne: Sokółka (1) i Supraśl (2).

W planie VI rewizji urządzenia lasu funkcjonować będzie podział na 11 leśnictw. Leśnictwa zachowują numerację z planu V rewizji.

Nadleśnictwo posiada w swoim zarządzie 37 działek stanowiących współwłasność o łącznej powierzchni 2,9519 ha (1,3956 ha powierzchni zredukowanej).

5. Wyniki inwentaryzacji

W pełni zaakceptowano wyniki inwentaryzacji lasu wykonane przez BULiGL Oddział w Białymstoku, obrazujące aktualny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej. Kontrolę pomiaru miąższości wykonano w dniach 04-05.06.2025 r. w obrębie Supraśl. Do kontroli wylosowano 50 powierzchni kołowych. Test kontroli pomiaru miąższości nie wykazał błędów grubych. Prace terenowe odebrano komisyjnie w dniu 05.06.2025 r. Komisja odbioru terenowych prac urządzania lasu uznała, że pracę wykonano w terminie oraz zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia (bez zastrzeżeń).

6. Analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego

Ocena gospodarki ubiegłego okresu omówiona została wyczerpująco w referacie Nadleśniczego i Kierownika ZOL oraz w koreferacie wykonawcy projektu planu, które będą załącznikami w elaboracie. Komisja przyjmuje wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu.

Końcowa ocena gospodarki leśnej w ubiegłym okresie gospodarczym dokonana została przez Dyrektora RDLP w Białymstoku. Dyrektor RDLP stwierdził, że zadania planowe zrealizowane w minionym 10-leciu nie naruszają postanowień zawartych w artykule 8 ustawy o lasach. Na podstawie przeprowadzonej analizy, uznał gospodarkę zasobami oraz realizację zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu, ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczej, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego, za prawidłowe i właściwe.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej, Dyrektor podkreślił właściwe działania nadleśniczego dla zachowania trwałości lasu i jego ochrony w tym zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Ocena zostanie zamieszczona w elaboracie.

7. Wytyczne w zakresie ochrony lasu

Komisja przyjmuje przedstawiony w referacie projekt ochrony lasu i akceptuje plan ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo Supraśl zaliczono w całości do III kategorii (niskiego) zagrożenia pożarowego.

8. Komisja stwierdza zgodność wykonanych prac z:

- Ustawą o lasach z 1991 r.,
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu,
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2023 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2024 r.,
- ustaleniami KZP i ustaleniami dodatkowymi podjętymi w trakcie opracowywania PUL.

9. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne prowadzone będzie na dotychczasowym poziomie w zakresie pozyskania choinek, gospodarki łąkowo-rolnej i gospodarki łowieckiej.

10. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Zagadnienia zagospodarowania rekreacyjnego będą opisane w programie ochrony przyrody i przedstawione na wspólnej mapie funkcji lasu. Komisja akceptuje projekt zagospodarowania rekreacyjnego.

11. Potrzeby w zakresie budownictwa

Przyjęto następujące zadania na najbliższy okres gospodarczy:

- w zakresie budownictwa ogólnego:
 - bieżące remonty istniejących leśniczówek i zabudowań gospodarczych;
- w zakresie budownictwa drogowego:
 - bieżące utrzymanie i remonty istniejących dróg leśnych;
 - rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg (w miarę posiadanych środków);
- w zakresie budowy i konserwacji urządzeń melioracji wodnych – bieżąca konserwacja.

12. Program ochrony przyrody

Zgodnie z ustaleniami KZP Program ochrony przyrody został zaktualizowany na lata 2026-2035. Aktualizacja Programu polegała na uwzględnieniu nowych adresów leśnych oraz danych z inwentaryzacji lasu wg stanu na 01.01.2026 r. Zamieszczono również nowe informacje celem poszerzenia i wzbogacenia opracowania, m.in. o obszary sieci Natura 2000 oraz dane z istniejących inwentaryzacji przyrodniczych. Wykonawca dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody, zgodnie z wytycznymi §110-112 Instrukcji urządzania lasu i sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

NTG zaakceptowała, przedstawiony na posiedzeniu, projekt programu ochrony przyrody.

13. Prognoza oddziaływania na środowisko

W ramach oddziaływania ustaleń projektu planu urządzenia lasu na środowisko przeanalizowano:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną,
- oddziaływanie na ludzi,
- oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione,
- oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione,
- wpływ gatunków obcych geograficznie,
- oddziaływanie na wodę,
- oddziaływanie na powietrze,

- oddziaływanie na powierzchnię ziemi,
- oddziaływanie na krajobraz,
- oddziaływanie na klimat,
- oddziaływanie na zasoby naturalne,
- oddziaływanie transgraniczne,
- wpływ cięć rębnych na sąsiadujące ekosystemy,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Generalnym wnioskiem z Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu jest to, że Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Supraśl nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Komisja akceptuje przedstawioną prognozę oddziaływania na środowisko projektu PUL.

14. Inne ustalenia

W trakcie NTG po zreferowaniu dokumentów dotyczących gospodarki przeszłej miała miejsce druga (otwarta) część posiedzenia, podczas której Kierownik Pracowni Urzędzeniowej Sławomir Szubzda w prezentacji przedstawił wyniki prac inwentaryzacyjnych oraz propozycje dotyczące gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy (2026-2035) oraz wyliczenia, na podstawie których lasy Nadleśnictwa Supraśl zaliczone zostaną do III (niskiej) kategorii zagrożenia pożarowego. Następnie Taksator Piotr Kalisz przedstawił prezentację omawiającą Program Ochrony Przyrody i Prognozę oddziaływania na środowisko PUL Nadleśnictwa Supraśl na okres 2026-2035.

Nadleśniczy Andrzej Romaniuk wygłosił koreferat do projektu PUL. Stwierdził, że nadleśnictwo nie wnosi uwag do przedstawionego projektu PUL oraz zgłosił dwa wnioski. Pierwszy dotyczący doprowadzenia do zgodności danych ewidencyjnych w projekcie PUL z danymi nadleśnictwa oraz drugi dotyczący podkreślenia faktu starzenia się drzewostanów i konsekwencji tego stanu. Do pierwszego wniosku odniósł się Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Jerzy Półtorak wyjaśniając jakie konsekwencje rodzi dostosowywanie projektu PUL na tym etapie prac oraz poinformował, że do zgodności danych doprowadzić będzie musiało nadleśnictwo w nadchodzącym okresie gospodarczym. W uzupełnieniu Kierownik Pracowni Urzędzeniowej Sławomir Szubzda podniósł kwestię zapisów protokołu z posiedzenia KZP dotyczących terminów przekazania rejestru gruntów i wstrzymania się od obrotu gruntami przez nadleśnictwo. Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski wyjaśnił, że powstrzymanie się od obrotu gruntami dotyczy ruchów inicjowanych przez nadleśnictwo, a nie korzystania z prawa pierwokupu. Gdy takowe zaistnieje sprawa uzupełnienia danych leży po stronie nadleśnictwa. Następnie poprosił o ustosunkowanie się do drugiego wniosku. Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Jerzy Półtorak stwierdził, że spełnienie instrukcyjnego wymogu powstrzymania starzenia się drzewostanów wiązało by się z zaplanowaniem wielkopowierzchniowych zrębów zupełnych, a uwarunkowania społeczno-prawne, gdy lasy nadleśnictwa objęte są moratorium, projektem lasów puszczańskich, funkcjonowaniem uzdrowiska, gdy znaczna powierzchnia jest lasami o zwiększonej funkcji społecznej uniemożliwia spełnienie tego zapisu instrukcyjnego. Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski zaznaczył, że problem dotyczy nie tylko Nadleśnictwa Supraśl. Zwrócił również uwagę, że projekt PUL jest sporządzany wg IUL z 2011 roku i średni wiek drzewostanów jest wyliczany w inny sposób niż ma to miejsce w nowej instrukcji gdzie ten wiek byłby mniejszy. W związku z tym, sugerowany poziom ingerencji też byłby mniejszy. Odnosząc się do powyższego Nadleśniczy Andrzej Romaniuk wyjaśnił, że nie postuluje przeprowadzenia działań, które przewiduje IUL, tylko postuluje zamieszczenie zapisu, który by rozszerzał wyjaśnienie tego co się zdarzy kiedy nie podejmiemy takich działań. Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski stwierdził, że przedkładając dokument do akceptacji dyrekcji generalnej

zostanie na to zwrócona uwaga, więc taki komentarz się pojawi, po czym zaprosił uczestników NTG do dyskusji.

Z-ca Dyrektora RDOŚ Adam Bohdan przedstawił koncepcję omawianą w ministerstwie, wg której gospodarka leśna powinna być ukierunkowana na realizację kilku celów, tj. ochrony bioróżnorodności, adaptacji do zmian klimatu i obronności oraz jakie warunki powinien spełniać las pełniący funkcje obronne. Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Jerzy Półtorak stwierdził, że jeżeli rekomendacje dotyczące obronności zaczną obowiązywać to PUL będzie musiał być do nich dostosowany. W uzupełnieniu Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi Janusz Porowski wyjaśnił, że plan jest opracowywany na podstawie obowiązującego w danej chwili prawa i na dzień dzisiejszy nie ma wytycznych odnośnie kształtowania lasów na potrzeby obronności.

Radny powiatu białostockiego Michał Kozłowski, reprezentujący Stowarzyszenie Uroczysko prosił o udzielenie informacji dotyczącej ujęcia lasów społecznych w projekcie PUL. Odpowiedzi w jakich dokumentach są zawarte informacje dotyczące lasów społecznych udzielił Taksator Piotr Kalisz. Po czym Kierownik Pracowni Urzędzeniowej Sławomir Szubzda przedstawił slajd i informację o powierzchni zaprojektowanych zabiegów w poszczególnych strefach lasów o zwiększonej funkcji społecznej. W uzupełnieniu Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski poinformował o możliwości konsultacji pomiędzy ZLW a nadleśnictwem odnośnie sposobu realizacji zaprojektowanych zabiegów.

Dr Dan Wołkowycki (Politechnika Białostocka, Zespół Lokalnej Współpracy) poruszył kwestię zawartości w POP informacji o regionalnym polowym banku ochrony ex situ zagrożonych gatunków roślin, uszczegółowienia postępowania na stanowiskach gatunków objętych ochroną prawną oraz eliminacji gatunków obcych przez LP z mocy prawa. W odpowiedzi Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski podniósł kwestię sporządzania POP na pewnym poziomie ogólności oraz opracowania w LP procedur postępowania w momencie zidentyfikowania gatunku objętego ochroną prawną. Nadleśniczy Andrzej Romaniuk odniósł się do uszczegółowienia w POP informacji o polowym banku ochrony.

Krzysztof Wolfram wyraził opinię w kwestii zachodzących zmian w strukturze troficznej siedlisk leśnych, objęcia nadleśnictwa Projektem Nadleśnictw Puszczańskich, powołania nowych rezerwatów przyrody oraz zwiększania się przeciętnego wieków drzewostanów. W zakresie poruszonych zagadnień odpowiedzi udzielili Nadleśniczy Andrzej Romaniuk oraz Z-ca Dyrektora RDOŚ Adam Bohdan.

Waldemar Sieradzki (Rada Naukowo-Społeczna LKP „Puszcza Knyszyńska”) podziękował za przejrzyste zaprezentowanie sporządzonego projektu PUL oraz podniósł kwestię opracowania ekspertyzy ekonomicznej do projektu PUL, na co odpowiedzi udzielił Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski.

Dyrektor RDOŚ Adam Juchnik wyraził uznanie dla wykonawcy projektu PUL za trafne zdiagnozowanie wyzwań przed jakimi stoi nadleśnictwo. Odniósł się do kwestii zgodności drzewostanów z siedliskiem oraz poruszył problem projektowanych rezerwatów i zabiegów zaplanowanych na tych obszarach. Podejście LP do zabiegów w obszarach projektowanych rezerwatów przedstawił Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi Janusz Porowski, a w kwestii dostosowania drzewostanów do siedlisk Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Jerzy Półtorak.

Z-ca Dyrektora RDOŚ Adam Bohdan poruszył kwestię różnicy w powierzchni siedlisk przyrodniczych w stosunku do poprzedniego PUL, źródeł z jakich pozyskiwane są informacje dotyczące siedlisk przyrodniczych do projektu PUL oraz wyróżniania w opisie taksacyjnym dęba szypułkowego. Odnośnie siedlisk przyrodniczych odpowiedzi udzielił Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Jerzy Półtorak wskazując jako źródło dane udostępniane przez RDOŚ. Kierownik Pracowni Urzędzeniowej Sławomir Szubzda poinformował, że w opisie taksacyjnym do wydzielen jest przypisana informacja zaczerpnięta z inwentaryzacji

fitosocjologicznej o zespole roślinnym *Tilio-Carpinetum*, co może wskazywać na obecność siedliska przyrodniczego oraz, że dąb był określany do rodzaju.

Kpt. Paweł Organek (Komanda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku) prosił o uszczegółowienie sposobu wyliczania punktacji w związku z zaliczeniem Nadleśnictw Supraśl do III kategorii zagrożenia pożarowego, by KM PSP miała podstawy do uznania stopnia zagrożenia.

Natalia Wysocka (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Miasta i Gminy Czarna Białostocka) przedstawiła stanowisko strony społecznej wyrażającej sprzeciw wobec moratorium i wyłączania coraz większej powierzchni lasów z użytkowania. Omówiła wyniki ankiet, głosowań czy pism popierających branżę drzewną. Wskazała również na wzrastające zagrożenia pożarowe spowodowane zwiększającą się ilością martwego drewna oraz trudną sytuację szkółek leśnych w związku ze zmniejszającą się powierzchnią do odnowienia. Prosiła również o udzielenie odpowiedzi odnośnie odpowiedzialności za inwazyjne gatunki obce w rezerwatach i innych obszarach z ograniczeniami, jaki będzie rozmiar pozyskania przez 10 lat i w poszczególnych latach oraz czy w projekcie PUL zostało uwzględnione obiecanie przez ministra ograniczenie moratorium. Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi Janusz Porowski poinformował o trwającym w RDLP procesie weryfikacji moratorium. Rozmiar pozyskania omówił Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski, a kwestię odpowiedzialności za IGO omówiła Emilia Ostaszewska Starszy Specjalista Służby Leśnej. Do problematyki pozyskiwania materiału szkółkarskiego odniósł się Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej Robert Cierech.

Dyrektor RDOŚ Adam Juchnik odniósł się do wypowiedzi pani Anny Wysockiej, m.in. zanegował dane dotyczące palności martwego drewna powołując się na badania prof. R. Szczygła.

Z-ca Dyrektora RDOŚ Adam Bohdan również odniósł się do wypowiedzi pani Anny Wysockiej dotyczącej moratorium w zakresie wyłączenia i ograniczenia użytkowania oraz zagrożenia pożarowego.

Mateusz Ołdytowski (Towarzystwo Przyjaciół Supraśla) pytał o spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy jakie miały miejsce w trakcie konsultacji dotyczących lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz czy ZLW dalej funkcjonuje. Odpowiedzi w tym zakresie udzielił Nadleśniczy Andrzej Romaniuk oraz Kierownik Pracowni Urzędzeniowej Sławomir Szubzda.

Stefan Jakimiuk (WWF Polska) miał pytanie dotyczące grodzeń upraw leśnych w najbliższym 10-leciu. Nadleśniczy Andrzej Romaniuk poinformował o prowadzonym na terenie nadleśnictwa projekcie, który bada wpływ jeleniowatych na jakość niegrodzonych upraw. Wyniki tego projektu pozwolą podjąć decyzję odnośnie grodzenia upraw w przyszłości. Z-ca Dyrektora RDLP Marek Masłowski poinformował, że informacje o grodzeniu znajdują się w corocznym planie finansowo-gospodarczym nadleśnictwa.

Natalia Wysocka (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Miasta i Gminy Czarna Białostocka) w uzupełnieniu poprzedniej wypowiedzi doprecyzowała kwestie w zakresie oczekiwań lokalnej społeczności co do ograniczeń, nowych form ochrony i możliwości korzystania z lasu oraz skąd zaczerpnęła informacje dotyczące martwego drewna i związanego z nim zagrożenia pożarowego.

Dr Dan Wołkowycki (Politechnika Białostocka, Zespół Lokalnej Współpracy) ponownie zabrał głos odnosząc się do uregulowań ustawowych dotyczących problematyki odpowiedzialności w zakresie usuwania IGO.

Wobec braku innych głosów Zastępca Dyrektora RDLP w Białymstoku Marek Masłowski poinformował o kolejnych etapach procedowania projektu PUL po czym ogłosił zamknięcie posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej dotyczącej projektu PUL Nadleśnictwa Supraśl na lata 2026-2035.

Projekt planu urządzenia lasu zostanie zestawiony w zakresie przewidzianym w Instrukcji urządzenia lasu z 2011 roku.

W ramach projektu PUL zostaną wykonane następujące materiały kartograficzne:

Mapy gospodarcze 1:5 000

w tym: mapa sytuacyjna z podziałem na arkusze map gospodarczych

Mapy gospodarczo-przeglądowe 1:10 000

- a) drzewostanów
- b) cięć
- c) atlasy
- d) mapy „czyste”

Mapy przeglądowe 1:20 000

- a) drzewostanów
- b) siedlisk
- c) cięć
- d) ochrony lasu
- e) nasiennictwa i selekcji
- f) zagospodarowania rekreacyjnego
- g) obszarów chronionych i funkcji lasu
- h) siedlisk ptaków
- i) siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków roślin
- j) mapy „czyste”

Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe 1:50 000

- a) obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa
- b) ochrony przeciwpożarowej
- c) walorów przyrodniczo-kulturowych
- d) gospodarki łowieckiej
- e) mapy „czyste”

Komplet dokumentów zostanie sporządzony również w postaci elektronicznej.

B. Projekt planu urządzenia lasu

1. Stan posiadania

Nadleśnictwo Supraśl należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Składa się z dwóch obrębów leśnych: Sokółka oraz Supraśl.

Podstawą do wykonania prac VI rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Supraśl, zgodnie z ustaleniami protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu oraz zgodnie z materiałami przekazanymi przez nadleśnictwo, są:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP, przekazana wykonawcy w dniu 08.03.2024 r.;
- leśna mapa numeryczna sporządzona zgodnie z Zarządzeniem nr 74 DGLP z dnia 23.08.2001 r., z późniejszymi zmianami, przekazana wykonawcy w dniu 08.03.2024 r.;
- rejestr gruntów w formie numerycznej przekazany wykonawcy 03.04.2025 r. oraz podsumowanie rejestru poświadczony przez Zastępcę Nadleśniczego wg stanu na 27.05.2025 r.

Powierzchnia ewidencyjna gruntów w zarządzie nadleśnictwa (bez współwłasności) wg stanu na 01.01.2025 r. wynosi 17 518,2413 ha. Nadleśnictwo posiada w swoim zarządzie 31 działek stanowiących współwłasność o łącznej powierzchni 2,9519 ha (1,3956 ha powierzchni zredukowanej). Grunty stanowiące współwłasność ujęto w opisach taksacyjnych

oraz na mapach. Ich powierzchnia uwzględniona jest w podsumowaniach opisów i dodatkowo zapisana jest tam w nawiasach. Ponieważ grunty te nie są elementem planowania urzędzeniowego, ich powierzchnia nie jest uwzględniana w zestawieniach tabelarycznych i analizach.

Powierzchnia poszczególnych rodzajów użytków gruntowych została przyjęta na podstawie rejestru gruntów nadleśnictwa wg stanu na dzień 27.05.2025 r. Komisja przyjmuje stan posiadania nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania.

Powierzchnia ewidencyjna Nadleśnictwa Supraśl (bez współwłasności) na początek okresu gospodarczego (01.01.2026 r.) przedstawia się następująco:

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb		Nadleśnictwo
	Sokółka	Supraśl	
	[ha]	[ha]	
1	2	3	4
1. Lasy - razem	9739,3857	7398,2924	17137,6781
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	9425,3030	7141,5149	16566,8175
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	55,5386	76,2316	131,7706
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	258,5441	180,5459	439,0900
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,7376		1,7376
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	9741,1233	7398,2924	17139,4157
3. Użytki rolne - razem	237,8152	137,0636	374,8788
3.1. Grunty orne - razem	15,9521	10,9955	26,9476
3.2. Sady		0,4484	0,4484
3.3. Łąki trwałe	37,1780	47,3189	84,4969
3.4. Pastwiska trwałe	7,9113	18,2724	26,1837
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,2395	0,1874	0,4269
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,3996	1,8004	2,2000
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	6,4168	13,8257	20,2425
3.9. Nieużytki - razem	169,7179	44,2149	213,9328
4. Grunty pod wodami - razem		2,0088	2,0088
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		2,0088	2,0088
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem			
6. Tereny różne - razem	0,0461		0,0461
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,5529	1,3390	1,8919
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,3872	1,1800	1,5722
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne	0,1657		0,1657
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		0,1540	0,1540
Razem (2-7) Grunty niezaliczone do lasów	240,1518	140,4114	380,5632
OGÓŁEM (1-7)	9979,5375	7538,7038	17518,2413

Powierzchnia w ha (z dokładnością do 1 ara, bez współwłasności) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych:

Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
	Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Sokółka	9 425,59	55,54	258,56	9 739,69	240,19	9 979,88
Supraśl	7 141,52	76,27	180,68	7 398,47	140,50	7 538,97
Razem	16 567,11	131,81	439,24	17 138,16	380,69	17 518,85

Rozbieżności pomiędzy powierzchnią ewidencyjną podaną w metrach kwadratowych, a pozostałymi zestawieniami planu urządzenia lasu zestawianymi w arach, wynikają z zaokrąglenia metrów kwadratowych każdego wydzielenia do pełnych arów.

2. Podział lasów wg głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lasy nadleśnictwa zostały podzielone według spełnianych przez nie głównych funkcji na: rezerwaty, lasy ochronne i lasy gospodarcze (wielofunkcyjne). Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie nowego projektu lasów ochronnych, który został przesłany właściwym terytorialnie gminom do konsultacji.

Udział powierzchniowy [ha] poszczególnych funkcji lasu i wiodących kategorii ochronności przedstawia się następująco:

Kategorie lasu	Obręb		Nadleśnictwo Supraśl
	Sokółka	Supraśl	
	Powierzchnia leśna [ha]		
1	2	3	4
Lasy rezerwatowe	1332,77	679,72	2012,49
Lasy ochronne:			
- stałe pow. badawcze i doświadczalne	257,14	18,81	275,95
- stan. cenne fragmenty przyrody	5875,83	-	5875,83
- nasienne	7,28	15,72	23,00
- stanowiące ostoje zwierząt	139,14	126,88	266,02
- uzdrowiskowe	496,23	6310,08	6806,31
- w miastach	-	35,64	35,64
- wodochronne	833,59	30,94	864,53
Razem lasy ochronne	7609,21	6538,07	14147,28
Lasy gospodarcze (wielofunkcyjne)	539,15	-	539,15
Razem	9481,13	7217,79	16698,92

3. Podział lasów na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu i propozycję projektu *PUL* na Nadleśnictwo Supraśl, obszar Nadleśnictwa Supraśl zakwalifikowano do trzech gospodarstw.

Powierzchnia leśna (zalesiona i niezalesiona) wg gospodarstw:

Gospodarstwo	Obręb		Nadleśnictwo
	Sokółka	Supraśl	Supraśl
	Powierzchnia leśna [ha]		
1	2	3	4
Specjalne (S)	2623,11	2660,41	5283,52
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	6320,49	4557,38	10877,87
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	537,53	-	537,53
- w tym zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	115,92	-	115,92
- w tym przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	421,61	-	421,61
Ogółem	9481,13	7217,79	16698,92

4. Wieki rębności

Przyjęte do konstruowania projektu *PUL* wieki rębności mieszczą się w granicach przewidzianych w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2024 roku. Decyzją Komisji przyjęte w Nadleśnictwie Supraśl wieki rębności są zgodne z ustaleniami KZP.

Przyjęte do projektu *PUL* wieki rębności przedstawiają się następująco:

- So, Md: 130 lat;
- Św: 90 lat;
- Db, Js: 140 lat;
- Gb, Brz, Brz.o, Ol, Kl, Lp, Db.c: 80 lat;
- Os: 50 lat.

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

a) Użytki rębne – przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto (na podstawie tabeli nr XIV IUL):

Obręb	Gospodarstwo specjalne	Gospodarstwo lasów ochronnych	Gospodarstwo lasów gospodarczych	Łącznie
	m ³ brutto			
1	2	3	4	5
Sokółka	27 700	172 900	3 600	204 200
Supraśl	48 900	113 700	0	162 600
Razem	76 600	286 600	3600	366 800

Lokalizację cieć rębnych oraz szczegółowe formy zaprojektowanych rębni, które są zgodne z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, były przedmiotem uzgodnień dokonanych przez przedstawicieli nadleśnictwa, RDLP w Białymstoku i BULiGL Oddz. Białystok w dniu 16.10.2025 r.

Zestawienie etatu użytkowania rębego nadleśnictwa na tle etatów teoretycznych (na podstawie tabeli nr XIV IUL) przedstawia się następująco (wartości zaokrąglone):

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązujący planu	Etat przyjęty na okres obowiązujący planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzatnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	X	X	X	X	11	1 805	76 621	76 600
Lasów Ochronnych (O)	12 141	29 842	39 702	29 842	245	11 185	286 573	286 600
Lasów Gospodarczych (GZ)	<u>0</u> 0,00	<u>126</u> 0,36	<u>508</u> 1,53	<u>126</u> 0,36	<u>224</u> 13,00	X	X	<u>2 300</u> 6,36
Lasów Gospodarczych (GPZ)	22	281	2 073	281	0	124	X	1 300
Lasów Gospodarczych (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
Razem Gospodarstwo	22	407	2 581	407	224	124	0	3 600
Ogółem Nadleśnictwo	12 163	30 249	42 283	30 249	480	13 114	363 194	366 800

W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne planowano zgodnie z ustaleniami KZP kierując się potrzebami hodowlanymi i ochronnymi drzewostanów.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniających potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów, ograniczenia w użytkowaniu wynikające z pełnienia przez drzewostany konkretnych funkcji ochronnych, ład czasowo-przestrzenny oraz aspekt przyrodniczy, społeczny i ekologiczny gospodarki leśnej prowadzonej w nadleśnictwie.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ) przyjęto do realizacji etat wyższy od etatu optymalnego. Jest to wynikiem wielkości etatu z potrzeb przebudowy.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ) przyjęto do realizacji etat niższy od etatu optymalnego. Jest to wynikiem możliwej lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane drzewostanów. Zapewnia on realizację etatu wg okresów uprzętnienia w KO i KDO.

Przyjęty etat miąższościowy stanowi 86,7% etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa, który jest sumą wyliczonych etatów według zrównania średniego wieku. W związku z uwarunkowaniami społeczno-prawnymi, w jakich funkcjonuje nadleśnictwo, wykonanie etatu w przyjętej wielkości pozwoli jedynie ograniczyć zjawisko nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w starszych klasach wieku. Pozwoli również na utrzymanie właściwego stanu sanitarnego lasu i stabilności drzewostanów oraz w ograniczonym zakresie pozwoli kształtować korzystny układ klas wieku na przyszłość. Ograniczenie możliwości zwiększenia rozmiaru etatu użytków rębnych jest skutkiem m.in. zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego LP w sprawie

wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych z 12.07.2024 r. (z późn. zm.), uchwalenie statutu Uzdrowiska Supraśl wyłączającego strefę „A” ochrony uzdrowskiej z użytkowania rębego, wyznaczenie lasów o zwiększonej funkcji społecznej, ustanowienie strefy ochronnej komunalnych ujęć wód, czy objęcie Nadleśnictwa Supraśl Projektem Nadleśnictw Puszczańskich. Wpłynęło to na znaczne ograniczenie możliwości lokalizacyjnych użytkowania rębego lub jego modyfikację na rzecz stosowania rębni złożonych, czy też wyłączenie z użytkowania określonych obszarów. Nie bez znaczenia jest objęcie ponad 12% drzewostanów nadleśnictwa ochroną rezerwatową.

Planowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego:

Użytkowanie rębne niezaliczone na poczet etatu	Obręb Sokółka	Obręb Supraśl	Nadleśnictwo Supraśl
	miąższość w m ³ brutto/netto		
1	2	3	4
Uprzątnięcie płazowin	540 / 450	745 / 650	1 285 / 1 100
Uprzątnięcie nasienników i przestojów z pow. leśnej	- / -	- / -	- / -
Pozostałe	- / -	- / -	- / -
Łącznie	540 / 450	745 / 650	1 285 / 1 100

b) Użytki przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Powierzchnie planowanych zabiegów użytkowania przedrębnego zostały zredukowane o powierzchnię zabiegów pielęgnacyjnych planowanych w pnsw oraz powierzchnię płątów siedlisk przyrodniczych wyłączonych z prac pozyskaniowych.

Powierzchnia zaplanowanych zabiegów przedrębnych przedstawia się następująco (na podstawie tabeli nr XVI IUL):

Rodzaj cięcia	Obręb		Nadleśnictwo Supraśl
	Sokółka	Supraśl	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)	72,36	7,52	79,88
Trzebieże wczesne (TW)	607,52	413,01	1 020,53
Trzebieże późne (TP)	4 851,29	3 844,39	8 695,68
Razem trzebieże	5 458,81	4 257,40	9 716,21
Razem	5 531,17	4 264,92	9 796,09

Powyższa, zaplanowana wielkość zabiegów pielęgnacyjnych (9 796,09 ha) w myśl Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 maja 2014 roku, stanowi etat cięć przedrębnych jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych do wykonania w okresie obowiązywania *PUL*.

Orientacyjną miąższość użytkowania przedrębnego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat oraz w całym ubiegłym okresie biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębnego przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo Supraśl
	Sokółka	Supraśl	
	Etat na 10-lecie - m ³ - netto Wskaźnik - m ³ netto/ha		
1	2	3	4
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie	<u>358 072</u> 66,20	<u>314 781</u> 72,79	<u>672 853</u> 69,12
Etat wg wykonania w ostatnich 5 latach	<u>158 872</u> 45,53	<u>119 481</u> 46,74	<u>278 353</u> 46,05
Etat wg 50% spodziewanego bieżącego przyrostu d-stanów przedrębnych	<u>208 920</u> 37,77	<u>155 520</u> 36,46	<u>364 440</u> 37,20
Etat wg 60% spodziewanego bieżącego przyrostu d-stanów przedrębnych	<u>250 704</u> 45,33	<u>186 624</u> 43,76	<u>437 328</u> 44,64

Biorąc pod uwagę powyższe dane oraz ogólny stan lasu, Komisja przyjęła orientacyjną miąższość użytkowania przedrębnego na bieżące 10-lecie w wysokości: 437 328 m³ netto przy wskaźniku 44,64 m³/ha, co stanowi 60% spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości ze wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny.

Drzewostany o niskim i równomiernym zwarcu i zadrzewieniu, drzewostany niedostępne, o niewielkiej powierzchni, cenne z powodu pełnionych przez nie funkcji ochronnych lub ekologicznych, nie zostały ujęte w etacie powierzchniowym użytkowania przedrębnego. Komisja akceptuje powierzchnię drzewostanów objętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych w wysokości 9 796,09 ha.

Przyjęty łączny etat na lata 2026-2035 Nadleśnictwa Supraśl kształtuje się następująco (na podstawie tabeli nr XVII IUL):

Etat	Obręb				Nadleśnictwo Supraśl	
	Sokółka		Supraśl			
	m ³ brutto	m ³ netto	m ³ brutto	m ³ netto	m ³ brutto	m ³ netto
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	203 947	171 458	162 619	136 876	366 566	308334
5% przyrostu miąższości	10 197	8 572	8 131	6 841	18 328	15 413
Rębne niezaliczone na etat	540	450	745	650	1 285	1 100
Razem użytki rębne	214 684	180 480	171 495	144 367	386 179	324 847
Przedrębne	313 380	250 704	233 280	186 624	546 660	437 328
Ogółem	528 064	431 184	404 775	330 991	932 839	762 175

Zaprojektowany etat miąższościowy użytków głównych na lata 2026-2035 wynosi nie więcej niż 762 175 m³ netto grubizny. Projektowane jest pozyskanie 4,56 m³ netto/ha powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) rocznie, co stanowi 1,65% przeciętnej miąższości na gruntach leśnych brutto.

W myśl Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 maja 2014 r. etat cięć rębnych w wymiarze miąższościowym stanowi maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania *PUL*, natomiast miąższościowy etat użytków przedrębnych stanowi wielkość szacunkową.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębego

Działki zrębowe rębni I, II, III i IV zaprojektowano poza strefami buforowymi od siedlisk bagiennych, bagien, cieków i źródlisk. Komisja nie wniosła uwag do zaprezentowanych przez wykonawcę projektu PUL wytycznych w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw. Komisja dopuszcza modyfikację na etapie wykonania zaproponowanych sposobów stosowania poszczególnych rębni, pod kątem specyficznych wymagań hodowlano-ochronnych indywidualnych drzewostanów.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni (na podstawie tabeli nr XV IUL) przedstawiono poniżej:

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Sokółka						
Specjalne (S)	15,06	23,15	137,16	160,31	5,71	181,08
Lasów ochronnych (O)	63,86	144,45	843,25	987,70	16,78	1 068,34
Lasów gospodarczych (G)	6,36	-	7,71	7,71	-	14,07
Razem obręb Sokółka	85,28	167,60	988,12	1 155,72	22,49	1 263,49
Obręb Supraśl						
Specjalne (S)	4,03	9,95	307,50	317,45	25,48	346,96
Lasów ochronnych (O)	26,90	60,22	648,03	708,25	1,73	736,88
Lasów gospodarczych (G)	-	-	-	-	-	-
Razem obręb Supraśl	30,93	70,17	955,53	1 025,70	27,21	1 083,84
Nadleśnictwo Supraśl						
Specjalne (S)	19,09	33,10	444,66	477,76	31,19	528,04
Lasów ochronnych (O)	90,76	204,67	1 491,28	1 695,95	18,51	1 805,22
Lasów gospodarczych (G)	6,36	-	7,71	7,71	-	14,07
Razem Nadleśnictwo	116,21	237,77	1 943,65	2 181,42	49,70	2 347,33

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Komisja akceptuje przyjęte w projekcie PUL, przedstawione na posiedzeniu typy drzewostanów o charakterze gospodarczym i ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw modyfikujące ustalenia KZP. Zmiany opracowano w oparciu o „Charakterystykę fitosocjologiczną Nadleśnictwa Supraśl” [BULiGL 2014] oraz „Dokumentację siedliskową dla Nadleśnictwa Supraśl” [KRAMEKO 2024].

Zmodyfikowane składy gatunkowe drzewostanów (TD) o charakterze gospodarczym i ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw przyjęte do PUL przedstawiają poniższe zestawienia:

Typ siedliskowy lasu <i>zespół roślinny</i>	Siedl. przyrodn.	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3	4
Bśw 1 <i>Peucedano-Pinetum typicum</i>	-	So	So 90%, Brz i in. 10%

Typ siedliskowy lasu <i>zespół roślinny</i>	Siedl. przyrodn.	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3	4
Bśw 2 <i>Peucedano-Pinetum molinietosum</i>	-	So	So 80%, Brz+Św i in. 20%
Bw 1 <i>Molinio-Pinetum typicum</i>	-	So	So 90%, Brz+Św i in. 10%
Bw 2 <i>Molinio-Pinetum ledetosum</i>	-	So	So 80%, Brz+Św i in. 20%
Bb 0 <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0	So	So 80%, Brzom+Św i in. 20%
Bb 1-3 <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0	So	So 90%, Brzom i in. 10%
Bb 2-3 <i>Ledo-Sphagnetum</i>	91D0	So	So 100%
BMśw 1 <i>Calamagrostio-Pinetum</i>	-	So	So 80%, Db 10%, Brz i in. 10%
BMśw 1-2 <i>Calamagrostio-Piceetum</i>	-	Św So	So 70%, Św 10%, Db+Brz i in. 20%
BMśw 1-2 <i>Quercu-Pinetum typicum</i>	-	Db So	So 60%, Db 30%, Brz+Św i in. 10%
BMśw 2 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum typicum</i>	-	Św So	So 50%, Św 30%, Brz+Db in. 20%
BMw 1 <i>Quercu-Piceetum typicum</i>	-	Db Św	Św 50%, Db 30%, Brz+Os+So i in. 20%
BMw 1 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum typicum</i>	-	Św So	So 50%, Św 30%, Db+Brz+Os i in. 20%
BMw 2 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum sphagnetosum</i>	-	So Św	Św 50%, So 30%, Db+Brz+Os i in 20%
BMb 0-1 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	91D0	So Św	Św 50%, So 30%, Brzom+Ol i in. 20%
BMb 2-3 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	91D0	So Św	Św 60%, So 20%, Brzom+Ol i in. 20%
BMb 1-3 <i>Sphagno-Betuletum</i>	91D0	So Brz	Brzom 60%, So 30%, Ol+Os i in. 10%
BMb 1-3 <i>Carici chordorrhizae-Pinetum</i>	91D0	Brz So	So 80%, Brzom 10%, Św i in. 10%
LMśw 1 <i>Melitti-Carpinetum</i>	9170	So Db	Db 50%, So 20%, Gb 10%, Lp 10%, Św+Brz i in. 10%
LMśw 1 <i>Quercu-Pinetum coryletosum</i>	-	Db So	So 40%, Db 30%, Św 10%, Gb+Lp+Brz+Kl i in. 20%
LMśw 1-2 <i>Corylo-Piceetum</i>	-	Św So Db	Db 30%, So 20%, Św 20%, Gb 10%, Brz+Lp+Kl i in. 20%
LMśw 1-2 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	9170	Gb Św Db	Db 40%, Św 20%, Gb 20%, Lp+Brz+Kl+So i in. 20%
LMśw 2 <i>Quercu-Pinetum coryletosum</i>	-	So Db	Db 40%, So 30%, Św 10%, Gb+Lp+Brz+Kl i in. 20%
LMw 0-1 <i>Quercu-Piceetum stellarietosum</i>	-	Db Św	Św 40%, Db 30%, Ol 10%, Brz+Os+Gb+So i in. 20%

Typ siedliskowy lasu zespół roślinny	Siedl. przyrodn.	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3	4
LMw 1 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	9170	Gb Św Db	Db 40%, Św 20%, Gb 20%, Lp+Brz+Kl+So i in. 20%
LMw 2 <i>Quercus-Piceetum stellarietosum</i> var. <i>Alnus glutinosa</i>	-	Db Ol Św	Św 40%, Ol 30%, Db 20%, Brz+Os+Gb+So i in. 10%
LMw 2 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i> var. <i>Alnus glutinosa</i>	9170	Ol Św Db	Db 40%, Św 20%, Ol 20%, Gb 10%, Lp+Kl+Os+Brz i in. 10%
LMb 0 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> <i>thelypteridetosum</i>	91D0	Brz Ol Św	Św 40%, Ol 20%, Brzom 20%, So i in. 20%
LMb 1-3 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> <i>thelypteridetosum</i>	91D0	Brz Ol Św	Św 50%, Ol 20%, Brzom 20%, So i in. 10%
LMb 1-3 <i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum</i> <i>pubescentis</i>	91D0	So Brz	Brzom 60%; So 30%; Ol i in. 10%
LMb 1-3 <i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>	91D0	Brz Ol	Ol 60%, Brzom 30%, So+Św 10%
LMb 1-3 <i>Betulo pubescentis-Piceetum</i>	91D0	Brz Św	Św 60%, Brzom 30%, Ol+So i in. 10%
LMb 1-3 <i>Piceo-Alnetum</i>	91E0	Św Ol	Ol 50%, Św 30%, Js 10, Brz i in. 10%
Lśw 1 <i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	9170	Gb Db	Db 50%, Gb 20%, Św 10%, Lp+Kl+Wz+Brz i in. 20%
Lśw 1-2 <i>Tilio-Carpinetum corydaletosum</i>	9170	Js-Db	Db 40%, Js 20%, Lp 10%, Kl 10%, Gb+Wz+Św +Brz i in. 20%
Lśw 2 <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	9170	Lp Gb Db	Db 40%, Gb 20%, Lp+Kl 20%, Wz+Js+Św+Brz i in. 20%
Lw 1 <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i> var. <i>Ficaria verna</i>	9170	Ol Db	Db 40%, Ol 20%, Js 10%, Wz 10%, Lp+Gb+Św+Kl i in. 20%
Lw 2 <i>Tilio-Carpinetum caricetosum remotae</i>	9170	Gb Św Db	Db 30%, Św 20%, Gb 20%, Ol 10% Lp+Kl+Os+Brz i in. 20%
Lw 2 <i>Tilio-Carpinetum circaeetosum alpinae</i>	9170	Js Db Ol	Ol 40%, Db 20%, Js+Wz 20%, Św+Lp+Gb i in. 20%
Ol 0 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 50%, Brz 20%, Św 20%, Js+Wz i in. 10%
Ol 1 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 60%, Brz 20%, Św 10%, Js i in. 10%
Ol 2 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 80%, Brzom 10%, Js+Św i in. 10%
Ol 3 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 90%, Brzom i in. 10%
OIJ 1 <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	Js Ol	Ol 40%, Js 30%, Wz 10%, Lp+Gb+Kl+Db i in. 20%
OIJ 2 <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	Js Ol	Ol 50%, Js 30%, Wz 10%, Brz+Św i in. 10%
Lł 1-2 <i>Stellario-Alnetum</i>	91E0	Ol	Ol 80%, Js+Wz i in. 20%

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Skład odnowieniowy
1	2	3
Siedliska na gruntach porolnych		
Bśw 1	Brz So	So 40%, Brz 40%, Md 10%, Db+Lp 10% i in.
Bśw 2	Brz So	So 40%, Brz 40%, Md 10%, Db+Lp 10% i in.
Bw 1	Brz So	So 50%, Brz 40%, Db+Lp 10% i in.
Bw2	Brz So	So 50%, Brz 40%, Db+Lp 10% i in.
BMśw 1	Brz So	So 30%, Brz 30%, Md 10%, Bk 10%, Db 10%, Lp 10% i in.
BMśw 2	Brz So	So 30%, Brz 30%, Św 10%, Md 10%, Db 10%, Lp 10% i in.
BMw 1	Św So	So 40%, Św 20%, Db+Bk 20%, Brz+Os 20% i in.
BMw 2	So Św	Św 40%, So30%, Brz+Os 20%, Db+Ol 10% i in.
LMśw 1	Brz So Db	Db 30%, So 20%, Brz 20%, Gb+Lp+Bk 20%, Św+Kl+Jw 10% i in.
LMśw 2	Św Db	Db 40%, Św 20%, So 10%, Gb+Lp 20%, Kl+Jw+Bk 10% i in.
LMw 1	So Św Db	Db 40%, Św 20%, So 20%, Brz+Wz+Gb+Ol+Os 20% i in.
LMw 2	Św Db Ol	Ol 40%, Db 30%, Św 20%, Brz+Lp+Gb+Os+Wz 10% i in.
Lśw 1	Lp Db	Db 40%, Lp 30%, Gb+Bk 20%, Kl+Bk+So 10% i in.
Lśw 2	Lp Bk Db	Db 30%, Bk 20%, Lp 20%, Gb+Wz 20%, Św+Js+Kl 10% i in.
Lw 1	Lp Db	Db 40%, Lp+Gb 20%, Ol 20%, Wz+Js+Kl 20% i in.
Lw 2	Db Ol	Ol 50%, Db 20%, Js+Wz 20%, Gb+Lp+Brz 10% i in.

W proponowanych orientacyjnych składach gatunkowych, w gestii Nadleśniczego, dopuszczalna jest modyfikacja udziału poszczególnych gatunków wg Zasad Hodowli Lasu.

W trakcie wykonywania prac odnowieniowych, przy projektowaniu składu gatunkowego uprawy leśnej, należy brać pod uwagę, znajdujące się na odnawianej powierzchni mikrosiedliska leśne oraz lokalne ukształtowanie i wystawę terenu.

Zadania z zakresu hodowli lasu na bieżące 10-lecie przedstawiają się następująco (na podstawie tabeli nr XVIII IUL):

Wskazanie	Obręb		Nadleśnictwo
	Sokółka	Supraśl	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Odnowienia powierzchni leśnej niezalesionej,	7,32	16,63	23,95
w tym: odnowienie zrębów	1,79	8,04	9,83
odnowienie halizn	-	-	-
odnowienie płazowin	5,53	8,59	14,12
Zalesienie gruntów nieleśnych	-	-	-
Odnowienie zrębów zupełnych projektowanych	85,28	29,93	115,21
Razem na powierzchni otwartej	92,60	46,56	139,16
Odnowienia przy rębniach złożonych	439,96	355,11	795,07
Podsadzenia produkcyjne	2,17	-	2,17
Dolesienia luk i przerzedzeń	11,60	3,78	15,38
Razem odnowienia pod osłoną	453,73	358,89	812,62
Ogółem odnowienia i zalesienia	546,33	405,45	951,78

Wskazanie	Obręb		Nadleśnictwo
	Sokółka	Supraśl	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	5,12	1,50	6,62
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia	27,31	20,27	47,58
Razem poprawki i uzupełnienia	32,43	21,77	54,20
Ogółem odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia	578,76	427,22	1005,98
Wprowadzanie podszytów	-	-	-
Pielęgnowanie gleby	283,30	150,97	434,27
Pielęgnowanie upraw (CW)	406,14	214,26	620,40
Pielęgnowanie młodników (CP + CP-P)	504,07	334,11	838,18
w tym : pielęgnowanie młodników (CP)	431,71	326,59	758,30
pielęgnowanie młodników (CP-P)	72,36	7,52	79,88
Razem pielęgnowanie gleby, upraw i młodników	1193,51	699,34	1892,85
Melioracje wodne	-	-	-
Melioracje agrotechniczne	499,62	367,86	867,48

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. w projekcie PUL pielęgnowanie gleby i CW zaplanowano wyłącznie dla upraw istniejących na dzień 1 stycznia 2025 roku. Rozmiar powierzchniowy pielęgnacji upraw założonych po 1 stycznia 2025 roku, zgodnie z § 46 ust 13 IUL nie podlega szczegółowemu planowaniu. Orientacyjna wielkość pielęgnacji będzie pochodną powierzchni planowanej do odnowienia.

Poprawki w projektowanych uprawach stanowić będą około 5% ich powierzchni, czyli niecałe 48 ha. Realizacja pielęgnacji i poprawek w nowo założonych uprawach powinna wynikać z potrzeb stwierdzonych na gruncie.

Do czasu ustąpienia szkód powodujących zamieranie jesionu, Komisja dopuszcza częściowe zastępowanie go w składach gatunkowych upraw innymi gatunkami liściastymi, m. in. dębem, olszą, wiązem, klonem i lipą.

Komisja nie widzi potrzeby zwiększania powierzchni do odnowienia w drzewostanach KO i KDO.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokół sporządził Sławomir Szubzda

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej
mgr Sławomir Szubzda



Zastępca Dyrektora RDLP
w Białymstoku
Ds. Gospodarki Leśnej

ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku
ds. Gospodarki Leśnej
Marek Masłowski



WYKAZ LASÓW WNIOSKOWANYCH O UZNANIE ZA OCHRONNE

Nadleśnictwo **Supraśl** (01-25)

Obręb **Sokółka** (01-25-1)

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
1	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	1a-g,i-j; 2a-f; 3a-b,g,i,k; 4a-d; 5a; 6a-c,j,l-n; 7a-f; 8a-b,f; 10b-c,h; 11a-n; 12a-c; 13a,d-l,n-p; 14a-d,g-h,j-m; 15a,h,j; 16c-i; 17a-f; 18h-j; 20c; 21a-f; 21Aa-h; 22a-c; 25k; 26a-d; 27a-d; 33a-d; 34a-f; 35a-b; 36a-c; 41a-d; 42a-c; 43b,d-g; 44d-j; 45h-j; 46i-l; 47f-g,i,k-l; 48g-i,p; 49a; 55a-f; 56a-h; 57a-i; 58c-d,j-l; 61f-g,i,n-o; 62a-c; 63a-h; 64a-c,f; 65b,f-i; 66a-d; 67a-b; 68a-d; 69a-f; 70a,c; 71b-f,h-j; 72d,h-l; 73d,g; 74a-c,f; 75a-c; 76a-g; 77a-h; 78a-i,k; 79a-c,f-g; 80a-d; 81a-c,f; 82a-c; 83a-b; 84a,c-d; 85a-d; 86a-b,d-h; 87a-b; 88a-d; 89a-i; 89Ab-k; 90a-d; 91a-f; 92a-d; 93a-c; 94a-c; 95a-k; 96a-b,d-m; 97a-f; 98a-h; 99a-h; 100a-h; 101a-f; 102a-c,f; 103a-j; 104a-d; 105a-b; 106b,d; 107a-f,i-j; 108b-g; 109a-d; 110a-j; 111a-d; 112a-c,i-k,m,o,r-s; 113a-b,d-j; 114a; 115a-c,h-j; 117a,d-g; 118b-g; 119a-h; 120a,c-d; 121a-i; 122a-h; 123a-f,h-i,k; 124a-d; 125k,m; 126a-i; 127a-k; 128a-g; 129a-h; 130a-h; 131a-h,j,l; 132d,k,m; 133d,g-i; 134a-b,f; 135a-d,h,k,n; 136a-c,f; 137a-g,i,l; 138a,c-g,i; 139a-d; 140k-l,o; 141l-n; 142i,k-o; 143a-g,i-k; 144a-k; 145a-d; 146b-f,j-k,n-o; 147a-c,f,h-i; 148a-d; 149a-g; 150a,c-g; 151f,h; 152d-f,i-j; 153b,h,k; 154a-f,h,j-l,n-p; 155a-l; 156a-g; 157a-j,l-n; 158k-n; 159m-r; 160a,c-j; 161d-i; 162j-l,n; 163a-g; 164a-c; 167d-k; 168b-d,g-h; 169a-b,d; 170a-d; 171a-d; 171Ag-h,k-l; 172a-c; 173a-d,g,i-j; 174a-h; 175a-d; 176a-c; 177f,h-j; 178g-k; 179b-g; 180a-d; 181f-i; 182o-s; 183a-g; 186b-d; 187a-f; 188a-c; 189a,c; 190a-b; 191a-b,d; 192a-d,k; 193a,c,f-g,n; 194a-h; 195a-h; 196a-d; 198c-f; 199a-h; 200i; 201a-j; 205a-c; 206a-d; 207a-d; 208a-c; 209a-b,f; 210a-k; 211a,j-n,s,w; 212c-g; 213a-d,g; 214a-f; 215a-g; 216a-k; 217d-h,j-l; 218b-k; 219a-c,f,h; 220a-j; 223a,g,i; 224f-g; 225a-g; 226a-c; 227a,d-g; 228a-b; 229a-c,f,h; 230b,d-f,j,l,n-p; 231a-h,k,p,x; 232b-c,h; 233b-c,f,h,k;	5875,83	Drzewostany Brz I-VI klasy wieku, Db I-II, VI klasy wieku, Db.c II klasy wieku, Gb III-IV klasy wieku, Md II, IV klasy wieku, Os IV klasy wieku, So I-VIII klasy wieku, Św I-VII klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach świeżych.	• Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
		234a-c,f,m; 235a-k; 242b,d,i,k-l; 243b,f-g,i; 244g,i-j; 245f,h-i,k; 246i,m-n; 253a-b,d-f,h; 254a,c-g; 255a,c-g,i; 256c,h-i,k; 265c-d; 266a; 267a-d,j,p; 268b-c,f-g,k; 275h-i,s,w-y; 276k-l; 277a; 278a-c,j-l; 279c-f,k; 280b-c,f-j; 284b-f,h-l,p-r; 285a-b; 286a,c-f; 287a-i; 288a; 289a-i; 290a-g,i-j,l; 291c-d,k; 292a-i; 293a-i; 294a-l; 295a-b; 296a-c,f,h-j; 298a-h; 299a-f,i-l; 300a-g; 301a-c; 302a-c,f-g; 303c,f; 304a-d; 305a-g; 306a-g; 307c,h; 309a-l; 310a-h; 311a-i,k-l; 312a-g,i-j; 313c-f; 314c-d; 317b-c,f-h,k-l; 318a-k; 319a-i; 320a-h; 321a-r,t,x-z; 322a-k; 323d-i; 327b-d,h-i; 328a-d; 329a-c; 330a-g; 331a-c,f-i,l-m,p-s,w; 332d-f; 333a-d,g,i,k-l,n-o,r-s,w; 334b-h,j-m; 335a-d,g,i-j; 336b-m; 337a-p; 338a-f,j,l,n.				
2	Lasy wodochronne	13c.	0,37	LMw, 8Św 34 lat.	• Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łąkowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łąkowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów.
3	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	28a-h; 32f; 37a-d; 39a-g; 40a-b; 50a-f,h; 51c-f,h; 52a-f; 53a-i; 54a-b; 168a.	249,65	Drzewostany Brz II-III klasy wieku, Db I klasy wieku, So I-IV, VI-VII klasy wieku, Św III klasy wieku na LMśw, Lśw.	• Zabezpieczenie trwałości i ciągłości badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego (glebowe powierzchnie wzorcowe, uprawa doświadczalna). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu.	• Realizacja zaprojektowanych działań powinna uwzględniać „Zasady zagospodarowania i zarządzania glebowych powierzchni wzorcowych w lasach państwowych” PTG Warszawa 1977. • O planowanym zabiegu na uprawie doświadczalnej poinformować instytucję prowadzącą badania (IBL Białowieża) i uzgodnić sposób postępowania. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
4	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	143h.	1,94	LMśw, 6So 140 lat.	• Zachowanie zasobów genowych drzew o najwyższych walorach przyrodniczo-produkcyjnych [Zarządzenie nr 8 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28.02.1997r. (ZZ-713s-1/97)] • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Ograniczenie pozyskania zgodnie z zasadami prowadzenia gospodarki nasienne-selekcyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
5	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	10a; 224k,m,r; 266b-c,f; 267g-h,n-o; 275c-d,t; 276d-j.	55,74	Drzewostany Brz I klasy wieku, So I, IV-VII klasy wieku, Św III, V klasy wieku na BMśw, LMśw.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.27.2016.MD z dnia 14.07.2016 r. – WPN.6442.34.2018.MC z dnia 19.03.2018 r. – WPN.6442.48.2018.MC z dnia 20.03.2018 r. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu.	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. - W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
6	Lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	221f; 236a-g,i,k; 237a-m; 238b-i; 240f-j,p; 241b-j,l; 248b-j,l; 249a-b,d-m; 250a-i; 251a-h; 252a,g-i,k,n; 260a-b,f,g; 261a-d; 262a-b; 263a-b,f-h; 264a,c-d,i-j; 272a-b,d-h; 273d-h; 274a-d,k-l; 281a-o; 282a-k; 283a-c,g-k; 290h; 296d,g; 297a-f,h,r,t-w; 302d; 307d.	438,32	Drzewostany Brz I, III klasy wieku, Md II klasy wieku, So I-X klasy wieku, Św I-III, VII klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na BMśw, LMśw.	• Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
7	Lasy wodochronne (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	4f-h; 5b-c; 6d-h; 9d; 10f-g; 15c-g,i,k-l; 16l; 47h,j; 48a,c,j,n-o; 49b,d-f; 56i; 58f-g,i,m; 61h,j-k; 64d; 65a,d; 69g; 70b,d,j,bx; 71a,g; 72g,m-n; 73f; 74d; 96c; 102d; 104f; 105c-g,i; 106g; 108a; 112d-h,n,p; 113c; 114b-g; 115d-f; 116a-c,f-g; 117b; 119i-j; 120b,f; 123g,j; 124f-i; 125j,l,n-o; 128h; 131i,k,m; 132a-c,f,l; 132Aa-c,f; 133a-c,f,j-l; 134c-d,g-h; 135j; 137h; 138b; 140m-n; 142j,p-s; 146a,g-h,l; 147g; 150b,h; 151a-d,g; 152a-c,g-h,k-o; 153a,c-g,i-j,l; 154g,i,m; 160b; 162o; 168f,i-j; 169c; 171f; 171Aa-f,i-j; 173f; 177g; 178f; 186a; 191c; 192f-j,l-p; 193b,h-m; 200f-h; 205d; 209c-d,g; 211b-i,o-p,t; 212a-b; 213f; 217i; 219d,i-k; 223b,d,f,h,j; 224d,h; 225h-i; 226d-f,h; 227b-c,h-j; 228c-d; 229d; 230c,i,k,m,t; 231j,l-n,r-s,w; 232d,g,i-k; 233a,d,g,i-j; 234d,g-l; 235l; 242c,f-h,j; 243a,h; 244d-f,h; 245b-d,g; 246j-l; 253c,g,n,r; 255b,j-k; 256d-g,j,l; 265a-b; 267i; 268a,d,h-j; 275f-g,j,o,r; 278d-i; 279a-b,g-j,l-m; 280a,d; 284a,m,t,y-z; 285c; 286b; 288b-g; 291a-b,f,j,l-m; 298j-o; 299g-h; 303a-b,d,g; 311j; 312h; 313h; 314f-g; 315a; 317a,d,i-j,m; 321s,w,ax;	833,22	Drzewostany Brz I-VI klasy wieku, Brz.o II-III klasy wieku, Db I-II klasy wieku, Lp III klasy wieku, Ol I-VII klasy wieku, So I-VII klasy wieku, Św I-VI klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych i świeżych.	• Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łąkowe i bagiennie oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łągowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, Bmb, LMb, OlJ, Ol wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
		323b-c,j; 327a,f-g,j-k; 331d,j-k,n-o,t; 332g-h; 333f,h,j,p,t,x-y; 334a,i; 335f,h,k-n; 336a; 338k,m,o,s.				
8	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych (lasy wodochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	51a-b,g,i-j.	7,49	Drzewostany Ol III klasy wieku, So VI klasy wieku, Św II klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach łęgowych i wilgotnych.	• Zabezpieczenie trwałości i ciągłości badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego (glebowe powierzchnie wzorcowe). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Realizacja zaprojektowanych działań powinna uwzględniać „Zasady zagospodarowania i zarządzania glebowych powierzchni wzorcowych w lasach państwowych” PTG Warszawa 1977. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIj, Ol wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
9	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	249c; 297g.	5,34	BMśw, 8So 190 lat; BMśw, 7So 200 lat.	• Zachowanie zasobów genowych drzew o najwyższych walorach przyrodniczo-produkcyjnych [Zarządzenie nr 8 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28.02.1997r. (ZZ-713s-1/97)] • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu.	• Ograniczenie pozyskania zgodnie z zasadami prowadzenia gospodarki nasienne-selekcyjnej. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	
10	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	38a-f.	27,67	Drzewostany So I, VII klasy wieku LMśw, Lśw.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania kani rudej. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.24.2016.MD z dnia 13.06.2016 r. • Zabezpieczenie trwałości i ciągłości badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego (glebowe powierzchnie wzorcowe). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Realizacja zaprojektowanych działań powinna uwzględniać „Zasady zagospodarowania i urządzania glebowych powierzchni wzorcowych w lasach państwowych” PTG Warszawa 1977. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
11	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających	8d; 9a-c,f-h; 10d; 16a,j; 224j,p; 265f; 266d,g; 267k-m,r-t; 275a-b; 276a-c.	53,18	Drzewostany Brz III-V klasy wieku, Ol I, III-V, VII klasy wieku, So III, VI klasy wieku,	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
	ochronie gatunkowej (lasy wodochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)			Św IV-V klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych i świeżych.	Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.27.2016.MD z dnia 14.07.2016 r. – WPN.6442.34.2018.MC z dnia 19.03.2018 r. – WPN.6442.48.2018.MC z dnia 20.03.2018 r. • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	– orlika krzykliwego w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
12	Lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk (lasy wodochronne,	205f; 223c; 224a-c,i,o; 236h,j; 240k; 241a,k; 248a,k,m; 260c-d,h; 261f; 263i; 272c,i; 273a-c; 274f,h-j; 283d-f,l-m; 297s; 307f-g.	57,91	Drzewostany Brz III-IV klasy wieku, OI I-VII klasy wieku, So , IV-VI klasy wieku, Św I-IV klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na	• Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych	• Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
	lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)			siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych i świeżych.	tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
13	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy wodochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	224l.	2,55	OI, 8OI 55 lat.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.27.2016.MD z dnia 14.07.2016 r. • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu.	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej orlika krzykliwego w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
Razem obręb leśny Sokółka (01-25-1)			7609,21			
w tym gmina Gródek (20-02-042)			708,36			
w tym gmina Supraśl (20-02-095)			504,12			
w tym gmina Sokółka (20-11-085)			1672,38			
w tym gmina Szudziałowo (20-11-102)			4724,35			

WYKAZ LASÓW WNIOSKOWANYCH O UZNANIE ZA OCHRONNE

Nadleśnictwo **Supraśl** (01-25)

Obręb **Supraśl** (01-25-2)

398

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
1	Lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	275k-m; 276a-c,g-h; 277f-g,k-l; 278c-i; 279b-j,l-y; 280a-k.	35,64	Drzewostany Brz III klasy wieku, Os III klasy wieku, So II-V klasy wieku na BMśw.	• Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni zupełnej retencyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego.
2	Lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	3k-n; 4g-i; 5r-w; 10c-d,h,i,m-o; 11b-g,m; 12a-g,i; 13a-c,f-h; 14b-j; 15a-b,g; 16i-j; 17h,l; 18d-g; 19g-i; 20k-l,o-s; 21a-h,j-k; 22a,c-j; 23b-h,j-n; 24a-l; 25a-f; 26a-c,g-l; 27a-h; 28a-g; 29a-j; 30a-b,d-f,j; 31c-j; 32a,f-g; 33b-c,g,s; 34a-d,g,j; 35a-d,l,o; 36b-h,j-m; 37a,d-k; 38a-f; 39a-j; 40a-i; 41a-i; 42a-c,f; 43a-d; 44a-c; 45a-j; 46a-f; 47a-b; 48a-f; 49a-d; 50a; 51h,w; 52c-j; 53a-d; 54a-j; 55a-d; 56a-c; 57a-d; 58a-c; 59a-b; 60a-c,f-i; 61a-b; 62a-c; 63b-d,g-h; 64a-b,d,f,h-i; 65a-b,d-i; 66a-c,h-m; 67d,g-i; 68c-l; 69a-h; 70a-h; 71a-c; 72a-g; 73a-c; 74a; 75a-d; 76a-b,d-i; 77a,c-g; 78a-j,l; 79a-c,f-g; 80a-g; 81a,c-f; 82a-g; 83a-i; 84a-f; 85a-i; 86a-j; 87a-g; 88a-j; 89a-f; 90a-c; 91a-g; 92a-b; 93b-h; 94j-k; 96a-i; 98a-d,g-j; 99a-i,k; 100a-h; 101a-b; 102a-m; 103a-j; 104a-j; 105a-i; 106a-j; 107a-i; 108a-j; 109a-c; 110f-l; 115f-h,k-m; 116a-d,g; 117a-f; 118a-g; 119a-i; 120a-b,d,g,i-n,p; 121a-d,g-l; 122a-d; 123a-d; 124a-j; 125a-l; 126a-f,h; 127d-m; 131j-k; 132d-f; 133a-d; 134a-g; 135a-g; 136a-f; 137a-f; 138a-j; 139a-i; 140a-k; 141a-m; 142a-f; 143c-d; 147c-j; 148a-d,g-h; 149a-k; 150a-f; 151a-g; 152a-i; 153a-n; 154a-i; 155a-k; 156a-m; 157a-o; 163a-b,d-g,i; 164a-d; 165a-i; 166a-g; 167c-g; 168a-b; 169a-h; 170a-c,f-	4204,20	Drzewostany Brz I-V klasy wieku, Db I-VI klasy wieku, Db.c II klasy wieku, Gb II-V, VIII klasy wieku, Os II klasy wieku, So I-X klasy wieku, Św I-VI klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach świeżych.	• Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „B” i „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
		k; 171a-b,f,h-n; 172a-d; 176d,n,s; 177b-c,f,j; 178a-g; 179a-k; 180a-i; 181c-j; 182a-h; 183a-h; 184a-f; 185a-i; 186a-h; 188a-j,l-m; 188Aa-p; 188Ba-p,s-w; 189a-j; 190a-i; 191f-l; 192a-h; 193a-h; 194a-i,k-l; 195a-d,j-l; 197a,c-g,n,t; 198a,c-j,l-o; 200a-h; 201a-i; 202a,k; 203b-g; 204f-g; 205a-f;206a; 207a-f,h-j; 208a; 234c,i,k; 254c,i,k-n,t,x-y; 271a-c,f,i-l,n; 272h-cx.				
3	Lasy wodochronne (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	3c; 4c-d,j; 19f; 33k.	5,38	Drzewostany Ol III-IV klasy wieku na OlJ, Lw.	• Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OlJ, Ol wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
4	Lasy wodochronne (lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców)	224f-g,i-l,n-o; 275a-b,f-i; 276d-f; 277a-d,h-j; 278a-b; 279k.	25,56	Drzewostany Brz II klasy wieku, Ol II-IV klasy wieku, So I-IV klasy wieku na siedliskach łęgowych, wilgotnych i świeżych.	• Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu.	• Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OlJ, Ol wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni pełnej retencyjnej.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	
5	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	120c,r-s; 121f; 170d; 171c-d,g.	18,25	Drzewostany Db VII klasy wieku, Gb VII klasy wieku, Js VII klasy wieku, So II, IV, VI klasy wieku na BMśw, Lśw.	• Zabezpieczenie trwałości i ciągłości badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego (powierzchnie doświadczalne, archiwum klonów). • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• O planowanym zabiegu na powierzchniach doświadczalnych poinformować instytucję prowadzącą badania (IBL) i uzgodnić sposób postępowania. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
6	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	126g.	9,28	LMśw, 7So 160 lat.	• Zachowanie zasobów genowych drzew o najwyższych walorach przyrodniczo-produkcyjnych [Zarządzenie nr 8 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28.02.1997r. (ZZ-713s-1/97)] • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Ograniczenie pozyskania zgodnie z zasadami prowadzenia gospodarki nasienneo-selekcyjnej. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
7	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	9f,j ; 10j-l; 20f; 33h; 34i; 50b,d; 197l-m.	22,86	Drzewostany Brz V klasy wieku, Db I klasy wieku, Gb IV klasy wieku, So II-V klasy wieku, Św II klasy wieku na BMśw, LMśw, Lśw.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – RDOŚ-20-WPN-I-663111-65/10/mw z dnia 18.11.2010 r. – WPN.6442.48.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. – WPN.6442.50.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. • W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
8	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy wodochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	9g; 20a,d.	1,30	Drzewostany Ol III klasy wieku na OlJ i Lw.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzje Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.50.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej orlika krzykliwego w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji,

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łąkowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łąkowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	– innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
9	Lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk (lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców,	97a-d; 113a-f; 158a-d; 159a-g,j; 173a-f; 174b-c,h; 187a,f; 196a-b; 209c; 210c-d,k; 211c-d,g; 212g-h; 213h-i; 216c,g; 217l; 218b-d; 219a,f-h; 220d; 221b; 225a-i,k; 226a-k; 227a-b; 228a-b; 229a-c; 230a-f; 231a; 235c; 236d; 237h,j-n; 238d,h-i,k-o; 239d-f; 240b,i-l; 241c-l; 242a-g; 243a-d,g-k; 244a-d,g-j; 245a-c; 246a-i; 247a-c; 248a-b; 249b-f; 250g-j,l; 251a-d,g; 252b-d; 255a-b,d-l; 256a-d,h-l; 257a-f; 258a-h; 259a-j; 260a-f; 261a-f; 262a-i; 263a-k,m,o,r-t; 264a-d,g-k,n; 265a-c,f; 266a-d; 267a-i; 268a-i; 269b-c; 273a-f,l-n.	1126,73	Drzewostany Brz I-III klasy wieku, Db II klasy wieku, Lp IV klasy wieku, Md II klasy wieku, So I-X klasy wieku, Św I, III, V klasy wieku na BMśw, LMśw, Lśw.	• Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu.	• Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni zupełnej retencyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
	lasa stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)				• Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
10	Lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk (lasa wodochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	3a-b,i-j; 4f; 10a-b,f; 11a,h-l; 12h,j; 13d,i; 14a; 15c-f,h-k; 16a-h,k; 17a-g; 18a-c,h; 19a-d; 20h-j,m-n; 21i; 22b; 23a,i; 26d-f; 30c,g-i,k-l; 31b; 32b-d; 33f,n,t; 34f; 35f-k,m-n,p; 36a,i; 37b-c; 42d; 46g; 48g; 50c,i,o; 51d,l-o; 52a-b; 59c,i; 63a,f; 64g; 66d-g,n; 67a-c,f; 68a-b; 71d; 76c; 77b; 79d; 98f; 99j; 115c-d,i-j; 116f; 131l,n-s; 146h-k; 148f; 152j; 161j-k; 163c,h; 177a,d; 178h; 188k,n; 188Br; 190j; 194j; 195f-i; 197i,p,s; 198b,k; 201j-o; 202b-i,l; 203a,h; 205g-j; 207g; 208b-m,o-p; 234b,d-h,j,l; 254b,f,h,j,o,s,w; 271d,g-h,m.	413,04	Drzewostany Brz I-VI klasy wieku, Brz.o IV klasy wieku, Db I klasy wieku, Ol I-VI klasy wieku, So I-X klasy wieku, Św I-V klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych i świeżych.	• Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagiennie oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „B” i „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OlJ, Ol wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
11	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych (lasa uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących	187b.	0,56	BMśw, So 82 lat.	• Zabezpieczenie trwałości i ciągłości badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego (stała powierzchnia obserwacyjna II rzędu). • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura	• O planowanym zabiegu na SPO II poinformować instytucję prowadzącą badania (IBL) i uzgodnić sposób postępowania. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „B”. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni zupełnej retencyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
	ponad 50 tys. mieszkańców, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)				2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
12	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębne (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	243f; 244f.	6,44	BMśw, So 122 lat; LMśw, So 122 lat.	• Zachowanie zasobów genowych drzew o najwyższych walorach przyrodniczo-produkcyjnych [Zarządzenie nr 8 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28.02.1997r. (ZZ-713s-1/97)] • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Ograniczenie pozyskania zgodnie z zasadami prowadzenia gospodarki nasienne-selekcyjnej. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „A”. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni pełnej retencyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikające ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
13	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy znajdujące się na stałych powierzchniach	20g.	3,97	LMśw, 9So 44 lat.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.50.2020.MC z dnia 10.08.2020 r.	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji,

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
	badawczych i doświadczalnych, lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)				• Zabezpieczenie trwałości i ciągłości badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego (powierzchnia doświadczalna). • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	– innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • O planowanym zabiegu na powierzchni doświadczalnej poinformować instytucję prowadzącą badania (PAN) i uzgodnić sposób postępowania. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
14	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących	231c.	5,65	BMśw, 9So 90 lat.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.44.2018.MC z dnia 20.03.2018 r. • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w odległości do 10 km od	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
	ponad 50 tys. mieszkańców, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)				granic administracyjnych miasta Białystok. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowskiej „C”. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni pełnej retencyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
15	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy uzdrowskie położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy wodochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	9a-d,h-i; 10g; 20b-c; 33i; 34h,l; 50f,j-n,p-t; 51c,f,i-k; 197b,h,j-k,o; 206b-f,n,r-s,w-x.	66,69	Drzewostany Brz II-III klasy wieku, Ol II-VI klasy wieku, So III, V, VIII klasy wieku, Św I-III, V klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych i świeżych.	• Ochrona ostozy, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – RDOŚ-20-WPN-I-663111-65/10/mw z dnia 18.11.2010 r. – WPN.6442.47.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. – WPN.6442.48.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. – WPN.6442.50.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowskiego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wnoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. - W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIj, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
16	Lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk (lasy wodochronne, lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	114a-d; 130a-g; 160g-i,k-l,r,z-bx,by; 174d-g,i-j,n,p-t; 175a-d,h; 187d,g; 196c-l,p-s,gx; 206h; 209a-b,d-f,h; 210a-b,f-j; 211a-b,f,h; 212a-f,i; 213a-g,j-l; 214c-g,i,l-p; 215b,d-m; 216a-b,f,h-i; 217a-k,m; 218a,f-i; 219b-d; 220a-c; 221a; 222a-f; 223a-d; 224a,c,x; 229d; 230g-j; 231d; 232a; 233a-d; 235a-b; 236b-c; 237b-g,i; 238b,f-g,j; 239a-c,g; 240a,c-h; 241a; 250p-s; 251f; 252a,f; 253a-h; 255c; 256f-g; 257g; 258i; 259k; 260g-i; 261g-i; 262j-k; 263l,n,p,w; 264f,l-m; 273g,j-k,t.	566,11	Drzewostany Brz II-VI klasy wieku, Db I-II klasy wieku, Lp V-VI klasy wieku, Os III klasy wieku, So I-X klasy wieku, Św I-VI klasy wieku oraz grunty leśne niezalesione na siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych i świeżych.	• Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w granicach administracyjnych miasta Supraśl i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska.	• Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIj, OI wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni pełnej retencyjnej. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu. • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	przyrodniczego, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
17	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy uzdrowiskowe położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, lasy wodochronne, lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	206t; 231b,f-h; 232b-k.	26,41	Drzewostany Brz V klasy wieku, Ol III-V klasy wieku, So IV-V klasy wieku na LMw, Lw, Ol, OIJ.	• Ochrona ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku: – WPN.6442.44.2018.MC z dnia 20.03.2018 r. – WPN.6442.47.2020.MC z dnia 10.08.2020 r. • Ochrona warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego (Uchwała nr X/142/2019 Rady Miejskiej w Supraślu). • Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, ciągów hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne, łęgowe i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych, łęgowych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Zapewnienie ochrony drzewostanów położonych w granicach administracyjnych miasta Supraśl i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Białystok. • Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej w granicach obszarów Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, PLB200003 Puszcza Knyszyńska. • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu.	• W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy ochrony okresowej w terminie od 1 marca do 31 sierpnia zabrania się: – dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, – prowadzenia robót melioracyjnych, – wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji, – innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, – przebywania poza miejscami wyznaczonymi. W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. • Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w statucie uzdrowiska wynikających z włączenia lasów do strefy uzdrowiskowej „C”. • Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Pododdziały na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ, Ol wyłączyć z użytkowania rębego. Grunty do naturalnej sukcesji wyłącza się z planowania i wykonywania zabiegów. • Modyfikacja gospodarki leśnej w wydzieleniach o zwiększonej penetracji ludzkiej związanej z rekreacją na rzecz stosowania rębni złożonych i rębni pełnej retencyjnej.

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Pow. (w ha)	Opis lasu	♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne	♦ ograniczenie pozyskania ♦ nakazy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6	7
					• Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.	• Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na cenne elementy środowiska przyrodniczego w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Należy ściśle przestrzegać rygorów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
Razem obręb leśny Supraśl (01-25-2)			6538,07			
w tym gmina Supraśl Miasto (20-02-094)			15,40			
w tym gmina Supraśl (20-02-095)			6454,79			
w tym gmina Wasilków (20-02-135)			61,20			
w tym gmina Sokółka (20-11-085)			6,68			

Białystok, dnia 16.10.2025 r.

NOTATKA SŁUŻBOWA

z posiedzenia w sprawie ustalenia wysokości etatów użytkowania rębnego i uzgodnienia rozplanowania cięć na lata 2026-2035, które będą tematem obrad NTG Nadleśnictwa Supraśl.

Posiedzenie odbyło się dnia 16 października 2025 roku w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.

Uczestnicy posiedzenia:

- 1) przedstawiciele RDLP w Białymstoku
 - Tadeusz Wilczyński – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
 - Marek Masłowski – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
 - Janusz Porowski – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
 - Robert Cierech – Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej
 - Paweł Andrzejewicz – Starszy Specjalista Służby Leśnej
- 2) przedstawiciele Nadleśnictwa Supraśl
 - Marcin Romańczuk – Zastępca Nadleśniczego
 - Jarosław Ćwik – Inżynier Nadzoru
- 3) przedstawiciele BULiGL Oddział w Białymstoku
 - Sławomir Szubzda – Kierownik Pracowni Urządzania Lasu

Posiedzeniu przewodniczył Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej Marek Masłowski, protokołował Sławomir Szubzda.

Uczestnicy narady uznają listę obecności jako dokument akceptujący ustalenia posiedzenia.

Etaty użytkowania rębnego

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku przedstawiło etaty użytkowania rębnego wyliczone zgodnie z instrukcją urządzania lasu dla poszczególnych gospodarstw w obrębach oraz propozycje etatów na bieżące 10-lecie w następującej wysokości (m³ brutto).

- zaliczone na poczet przyjętego etatu

Użytki rębne - przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto (wartości przybliżone):

Obręb	Gospodarstwo specjalne	Gospodarstwo lasów ochronnych	Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych	Łącznie
	<i>m³ brutto</i>			
1	2	3	4	5
Sokółka	27 700	172 900	3 600	204 200
Supraśl	48 900	113 700	-	162 600
Nadleśnictwo	76 600	286 600	3 300	366 600

Łącznie użytkowanie rębne wynikające z wyliczonego etatu w nadleśnictwie wynosi **366 600 m³** grubizny brutto.

Proponowane wyżej etaty mają pokrycie w przedstawionym przez Wykonawcę projekcie planu i mapie cięć.

Proponowany etat w gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych przyjęto z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów. Poszczególne pozycje cięć zostały przeanalizowane przez autora planu, przedstawicieli Nadleśnictwa Supraśl i przedstawicieli RDLP w Białymstoku. Z racji tego iż w zaproponowanym planie cięć rębnie pełne stanowią zaledwie 3,4% powierzchni manipulacyjnej, Dyrektor RDLP postulował o zwiększenie powierzchni rębni pełnych. Podczas posiedzenia wytypowano drzewostany, w których możliwe jest zastąpienie rębni złożonych rębniami pełnymi i dokonano stosownych korekt w planie cięć. W przedłożonym projekcie planu cięć, rodzaje rębni i sposoby użytkowania oraz nawroty cięć, zostaną zaproponowane na Naradzie Techniczno-Gospodarczej jako zgodne z postanowieniami Komisji Założeń Planu oraz notatki służbowej ze spotkania.

Zaproponowany etat miąższościowy stanowi 86,7% (422 830 m³) etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa.

- niezaliczone na poczet przyjętego etatu

Użytki rębne - niezaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego:

Obręb	Uprzątnięcie plazowin	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	Pozostałe	Łącznie
	miąższność w m ³ brutto/netto			
1	2	3	4	5
Sokółka	540/450	-	-	540/450
Supraśl	745/650	-	-	745/650
Nadleśnictwo	1285/1100	-	-	1285/1100

Użytkowanie przedrębne

Przedstawione po wnikliwej analizie wartości maksymalnej, możliwej do pobrania miąższności w użytkowaniu przedrębnym w poszczególnych obrębach leśnych, wynikającej z 60% przyrostu bieżącego drzewostanów przedrębnych, zostały przez zebranych zaakceptowane jako właściwe do przedstawienia na Naradę Techniczno-Gospodarczą. Orientacyjną wysokość miąższności grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych zaproponowano na podstawie tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższności wg gatunków panujących. Przyrost ten w okresie 10-letnim, dla drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w **Nadleśnictwie Supraśl wynosi 911 100 m³ brutto (728 880 m³ netto).**

Proponowana do przyjęcia szacunkowa miąższność do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w m³ grubizny netto na 10-lecie przedstawia się następująco (szacunkowa miąższność na dzień sporządzenia notatki):

obręb Sokółka	-	250 704 m ³
obręb Supraśl	-	186 624 m ³
Nadleśnictwo Supraśl	-	437 328 m³

Przedstawiona wielkość stanowi 60% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższności drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w 10-leciu. Za taką wielkością przemawiają przede wszystkim: ilość użytków przygodnych pozyskiwana w ostatnich 5 latach, potrzeby hodowlane drzewostanów oraz stan sanitarny lasu, a także możliwości lokalizacyjne cięć i produkcyjne drzewostanów.

Proponowany etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wymiarze powierzchniowym przedstawia się następująco:

obręb Sokółka	-	5 531,17 ha
obręb Supraśl	-	4 264,92 ha
Nadleśnictwo Supraśl	-	9 796,09 ha

Jest to wielkość obligatoryjna do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Etat miąższościowy użytków głównych

Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg tabeli XVII na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa Supraśl przedstawia się następująco (wartości przybliżone):

Etat	Obręb				Nadleśnictwo Supraśl	
	Sokółka		Supraśl			
	m ³ brutto	m ³ netto	m ³ brutto	m ³ netto	m ³ brutto	m ³ netto
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	203 947	171 458	162 619	136 876	366 566	308 334
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	10 197	8 572	8 131	6 841	18 328	15 413
Rębne niezaliczone na etat	540	450	745	650	1 285	1 100
Razem użytki rębne	214 684	180 480	171 495	144 367	386 179	324 847
Przedrębne	313 380	250 704	233 280	186 624	546 660	437 328
Ogółem	528 064	431 184	404 775	330 991	932 839	762 175

Notatkę sporządził:

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej
mgr Sławomir Szubda
Sławomir Szubda

Zastępca Dyrektora RDLP
w Białymstoku
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku
ds. Gospodarki Leśnej
Marek Masłowski

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI
LASÓW PAŃSTWOWYCH
w Białymstoku

ZZ-2124-34/06

1. Z. Towalska - wnieś!
Przebieg z Biura Nadleśnictwa
wstąpił sposób przekazała print
Supraśl
dn. 16.10.2006
Białystok, 2006-10-10

Decyzja

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst w Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późniejszymi zmianami) oraz art. 5 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 16 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 121, poz. 1266, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 12, poz. 63) , po rozpatrzeniu wniosku o wyłączenie gruntu leśnego z produkcji, złożonego przez **Parafię Prawosławną w Supraślu**:

I. ZEZWALAM na trwałe wyłączenie z produkcji gruntów leśnych o powierzchni 0,9978 ha , stanowiących działkę nr 253/4 w obrębie ewidencyjnym Jałówka, gm. Supraśl, pow. białostocki, woj. podlaskie. Wyłączane grunty leśne na siedlisku lasu mieszanego świeżego (LMśw) stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl (oddz. 159 b Obr. Supraśl) i są przeznaczone pod powiększenie istniejącego cmentarza.

II. UMARZAM należność, opłaty roczne i odszkodowanie za przedwczesny wyręb drzewostanu, należne na podstawie art. 12 ust. 1 wymienionej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r.

Decyzja niniejsza nie nadaje wnioskodawcy uprawnień właścicielskich do wymienionego gruntu leśnego.

Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie. Odwołanie wnosi się do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w Warszawie za pośrednictwem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w terminie czternastu dni od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego części Gminy Supraśl (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 54 z 2002 r., poz. 1210) wnioskowane grunty leśne są przeznaczone w tym planie na cele nierolnicze i nieleśne, tj. pod cmentarz. Zgodę na takie przeznaczenie gruntów leśnych wyraził Minister Środowiska pismem z dnia 10.07.2001 r., znak: ZS-2120/28/2001. Spełnione zostały zatem wymogi określone w ustawie o ochronie gruntów rolnych i

leśnych warunkujące wyrażenie zgody na wyłączenie gruntu leśnego z produkcji.

Biorąc pod uwagę względy społeczne, a także pozytywną opinię Nadleśnictwa Supraśl, uwzględniono wniosek Burmistrza Supraśla i na podstawie art. 12 ust. 16 wymienionej ustawy umorzono całość zobowiązań finansowych z tytułu wyłączenia gruntu z produkcji.

Otrzymują:

1. Parafia Prawosławna
ul. Klasztorna 1
16-030 SUPRAŚL
2. Nadleśnictwo SUPRAŚL

DYREKTOR

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Leśnej Państwowych
Lasów Puszczy
mgr inż. Zbigniew Godlewski

Decyzja Ministra Środowiska z dnia XX.XX.2026 r. w sprawie uznania za ochronne lasy
będące w zarządzie Nadleśnictwa Supraśl

Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku na temat prowadzenia zabiegów gospodarczych w otulinach rezerwatów przyrody „Łanga” i „Stara Dębina”

9. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Tabela nr VIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu
Wzór nr 2	Wykaz obiektów bazy nasiennej
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia
Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych (podsumowanie)
Wzór nr 7	Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu

